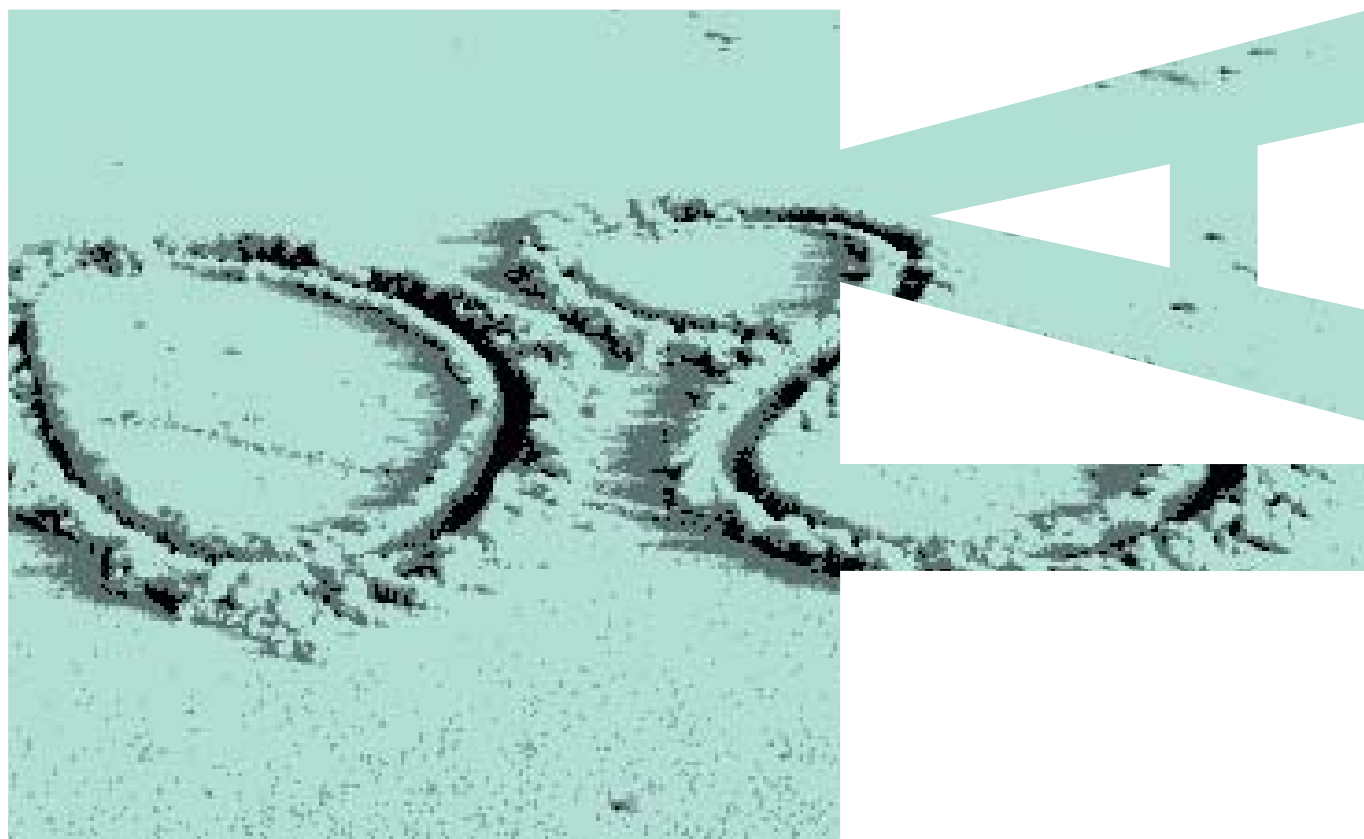




INFORME ANUAL 2008

0.XIFRES SIGNIFICATIVES ▶ 3

1.PRESENTACIÓ ▶ 7

2.INFORMACIÓ ECONOMIC FINANCERA ▶ 11

- 2.1 Panorama actual ▶ 12
- 2.2 Balanç ▶ 13
- 2.3 Resultats ▶ 17
- 2.4 Solvència ▶ 20

3.ACTIVITAT DE BANCAIXA ▶ 21

- 3.1 Introducció ▶ 22
- 3.2 Banca comercial ▶ 23
- 3.3 Banca institucional i corporativa ▶ 29
- 3.4 Mercat de capitals ▶ 30
- 3.5 Activitat internacional de Bancaixa ▶ 32
- 3.6 Recursos humans ▶ 33
- 3.7 Responsabilitat social corporativa ▶ 34
- 3.8 Participacions i projectes d'inversió ▶ 35

4.APLICACIÓ DEL RESULTAT ▶ 45

5.OBRA SOCIAL ▶ 47

- 5.1 Activitats ▶ 48
- 5.2 Pressupost
▶ 49

6.INFORMACIÓ INSTITUCIONAL ▶ 51

- 6.1 Dades de l'Entitat ▶ 52
- 6.2 Reconeixements i distincions ▶ 54
- 6.3 Assumptes institucionals ▶ 55
- 6.4 Òrgans de govern i comissions delegades ▶ 56
- 6.5 Òrgans de govern de les Fundacions ▶ 61
- 6.6 Relació de personal directiu ▶ 65

7.DOCUMENTACIÓ LEGAL ▶ 67

- 7.1 Informe financer anual ▶ 68
- 7.2 Informe de rellevància prudencial ▶ 334



0. Xifres significatives



EVOLUCIÓ DE LES XIFRES MÉS SIGNIFICATIVES DE BANCAIXA I GRUP BANCAIXA

XIFRES SIGNIFICATIVES DE BANCAIXA

	2008	2007
Balanç		
ACTIU TOTAL	84.372.593	78.397.556
ACTIU TOTAL EXTITULITZACIÓ	86.259.785	80.640.485
ACTIUS TOTALS MITJANS	81.136.078	73.411.905
CRÈDIT A CLIENTS BRUT	68.109.836	63.669.887
CRÈDIT A CLIENTS BRUT EXTITULITZACIÓ	69.997.028	65.912.817
RECURSOS GESTIONATS	69.671.675	75.145.409
RECURSOS ALIENS	63.761.175	64.883.457
ALTRES RECURSOS GESTIONATS	5.910.501	10.261.952
VOLUM DE NEGOCI	137.781.511	138.815.296
VOLUM DE NEGOCI EXTITULITZACIÓ	139.668.704	141.058.226
Resultats		
BENEFICI DESPRÉS D'IMPOSTOS (BDI)	229.096	368.502
BENEFICI DESPRÉS D'IMPOSTOS (BDI) RECURRENT (2)	386.821	368.502
BDI RECURRENT / ACTIUS TOTALS MITJANS (ROA)	0,48%	0,50%
BDI RECURRENT / RECURSOS PROPIS MITJANS (ROE)	11,81%	13,27%
Ràtios %		
RÀTIO DE MOROSITAT	4,54	0,91
RÀTIO DE COBERTURA	54,19	217,45
RÀTIO D'EFICIÈNCIA (1)	40,87	40,70
Mitjans		
OFICINES	1.139	1.112
EMPLEATS EN ACTIVITATS BANCÀRIES	5.996	5.908
VOLUM DE NEGOCI / OFICINES	120.967	124.834
VOLUM DE NEGOCI / EMPLEATS	22.979	23.496

(1) Despeses de personal i generals sobre Marge brut. La ràtio de 2007 difereix de la que es va publicar en l'informe de 2007 per adaptació del compte de resultats als criteris establits per la Circular 6/2008 de Banco de España, per a facilitar la comparació homogènia amb 2008.

(2) Seguint criteris de màxima prudència, s'ha realitzat una dotació voluntària de 225 milions d'euros per a cobrir riscos futurs. Dades en milers d'euros

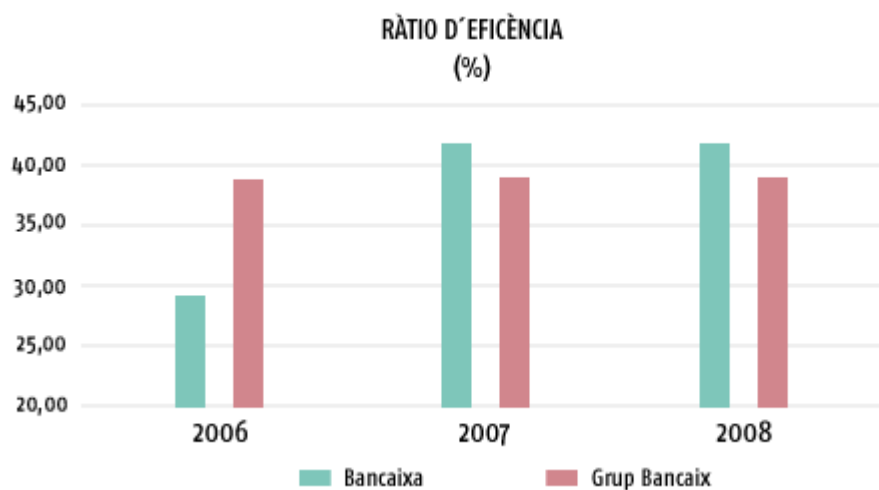
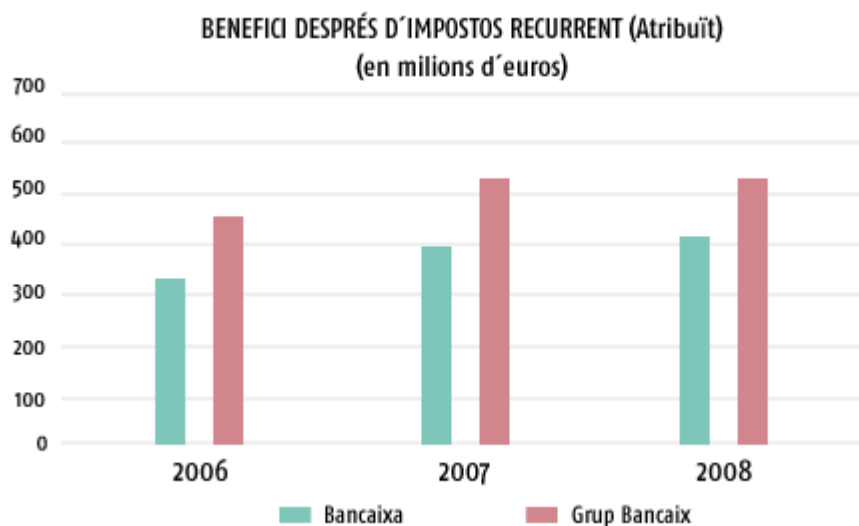
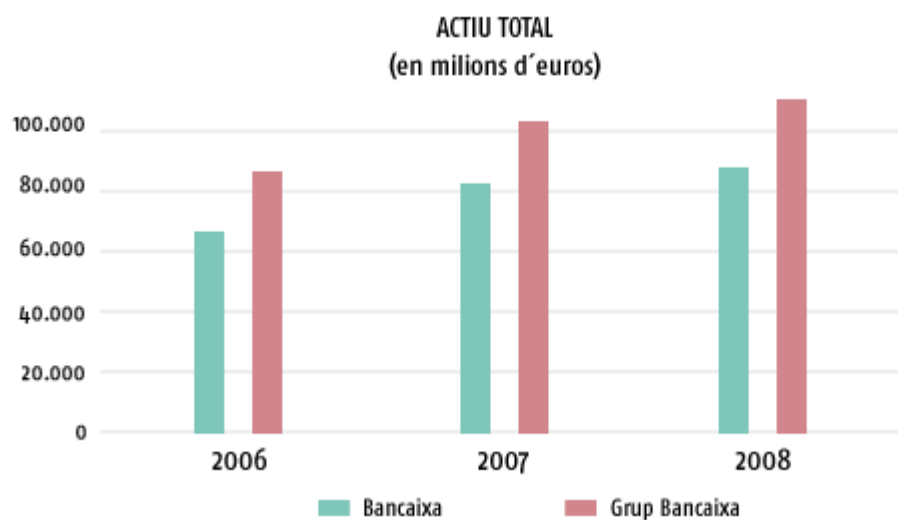
XIFRES SIGNIFICATIVES DEL GRUP BANCAIXA

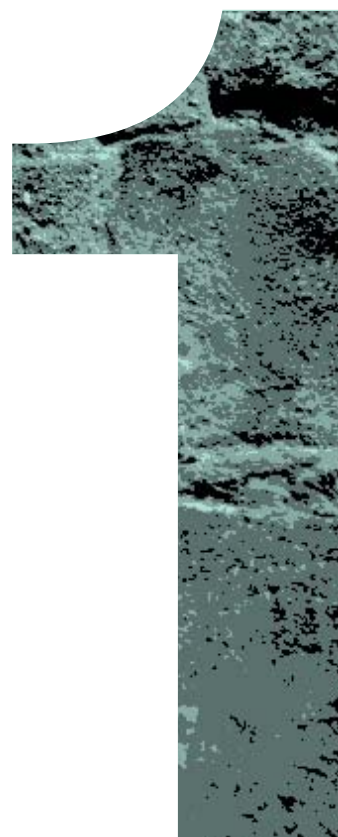
	2008	2007
Balanç		
ACTIU TOTAL	106.500.465	99.584.939
ACTIU TOTAL EXTITULITZACIÓ	108.387.657	101.827.868
ACTIUS TOTALS MITJANS	102.633.129	92.804.946
CRÈDIT A CLIENTS BRUT	85.541.608	81.315.622
CRÈDIT A CLIENTS BRUT EXTITULITZACIÓ	87.428.800	83.558.551
RECURSOS GESTIONATS	88.021.791	92.962.631
RECURSOS ALIENS	79.425.311	80.100.267
ALTRES RECURSOS GESTIONATS	8.596.480	12.862.364
VOLUM DE NEGOCI	173.563.399	174.278.253
VOLUM DE NEGOCI EXTITULITZACIÓ	175.450.591	176.521.182
BENEFICI DESPRÉS D'IMPOSTOS (BDI)	499.490	603.964
BENEFICI ATRIBUÏT AL GRUP (BAG)	345.629	491.170
BENEFICI ATRIBUÏT AL GRUP (BAG) RECURRENT (3)	501.377	491.170
BDI RECURRENT / ACTIUS MITJANS (ROA)	0,64%	0,65%
(BAG RECURRENT) / RECURSOS PROPIS MITJANS (ROE)	13,68%	14,72%
Recursos Propis (1)		
SOLVÈNCIA	11,17%	11,85%
CORE CAPITAL	6,33%	6,33%
EXCÉS SOBRE REQUERIMENTS	39,64%	48,15%
Ràtios %		
RÀTIO DE MOROSITAT	4,28	0,85
RÀTIO DE COBERTURA	56,80	230,43
RÀTIO D'EFICIÈNCIA (2)	38,40	38,02
Mitjans		
OFICINES	1.591	1.561
EMPLEATS EN ACTIVITATS BANCÀRIES	8.193	8.079
VOLUM DE NEGOCI / OFICINES	109.091	111.645
VOLUM DE NEGOCI / EMPLEATS	21.184	21.572

(1) Segons BIS II. Les dades de 2007 difereixen de les publicades en l'informe de 2007 (BIS I).

(2) Despeses de personal i generals sobre Marge brut. La ràtio de 2007 difereix de la que es va publicar en l'informe de 2007 per adaptació del compte de resultats als criteris establits per la circular 6/2008, per a facilitar la comparació homògena amb 2008.

(3) Seguint els criteris de màxima prudència, s'ha realitzat una dotació voluntària de 225 milions d'euros per a cobrir riscos futurs. Dades en milers d'euros





1. Presentació



PRESENTACIÓ



L'informe anual constitueix l'obligat escenari en el qual retre comptes del funcionament de la nostra Caixa i el seu Grup, alhora que és una exigència per als qui participem en la seua gestió.

L'abast de la crisi que afecta el conjunt de l'economia i l'activitat financera no necessita més referència en aquesta breu carta, però ha de ser pres com el marc en el qual s'inscriu tot allò que aquest informe conté.

No obstant això, dins d'aquestes circumstàncies adverses i del clima de preocupació i incertesa que envaeix els nostres actors econòmics i socials, l'exercici 2008 del Grup Bancaja s'ha caracteritzat pel creixement prudent, l'assegurament de la solvència i la capacitat d'afrontar amb èxit tant el futur immediat com el de més llarg termini.

En efecte, tot i la disminució de l'activitat econòmica, els actius del nostre Grup han crescut quasi un 7% en l'any passat, augment recolzat en l'increment del crèdit als clients que, a pesar de les reiterades circumstàncies, ha augmentat més d'un 5% sobre el saldo viu existent al començament de l'any. Pel que fa als recursos obtinguts, destaca el notable increment de l'estalvi a termini i, en general, de totes les modalitats de depòsits. També el creixement s'ha materialitzat en 30 noves oficines i més de 220.000 nous clients.

Si a això afegim que el benefici recurrent del Grup ha millorat més d'un 2%, gràcies al creixement de l'activitat ordinària, tal com demostra el creixement del nostre marge brut en més d'un 5%, alhora que el nostre ràtio d'eficiència se situa en el 38%, haurem de constatar amb satisfacció que creixement i rendibilitat continuen acompanyant la nostra trajectòria enmig de les dificultats existents.

També hem fet front a la morositat i ens situem en ràtios raonables, amb nivells de cobertura pròxims al 60%. Així, doncs, la nostra solvència és sòlida i la nostra relació de recursos propis -en els seus diferents components- respecte al total Balanç es troba entre les millors del sector. Completa aquesta breu ressenya de la solidesa del nostre Balanç un deute adequadament estructurat, els venciments mitjans anuals del qual (compromisos de pagament) són sis vegades inferiors als venciments previstos de crèdits de balanç.

L'Obra Social no s'ha vist perjudicada per l'entorn que suportem sinó que ha incrementat la seua dotació en 8 punts dels resultats de l'any i ha aconseguit la xifra de 70 milions de €, la qual cosa permetrà mantindre amb vigor l'impuls d'anys anteriors.

Volem acabar aquesta presentació reiterant l'actitud de serenitat i confiança amb què hem d'afrontar el nostre futur, alhora que tornem la vista arrere amb sentiment de gratitud a l'encert i a l'esforç demostrats pels nostres equips humans en els anys precedents, que han permés aconseguir una situació de solidesa que ara fa possible la nostra fortalesa enfront del temporal.

José Luis Olivas Martínez
President

Aurelio Izquierdo Gómez
Director general



2. Informació económico financiera



INFORMACIÓ ECONÓMICO FINANCERA

2.1 Panorama actual

Durant els últims mesos de l'any s'ha pogut observar, en l'economia espanyola, un important deteriorament en el ritme d'activitat. El consum privat està registrant una forta desacceleració, la inversió s'ha reduït de manera notable, el sector de la construcció ha aprofundit el seu escenari recessiu i la taxa d'atur ha repuntat amb força, fins a situar-se en els màxims del cicle. Aquesta forta contracció econòmica es reflecteix i resumeix en el creixement del PIB en l'exercici, que es va contraure en la segona meitat d'aquest, fins a situar el ritme de creixement en mínims des de 1993, i la taxa de variació interanual en 2008, en l'1,1%.

Aquest menor creixement de l'economia té un impacte destacable en el mercat laboral, i ha augmentat l'atur un 47% en l'exercici 2008 fins a superar la xifra de 3,1 milions d'aturats, així com en els preus pel menor consum, que juntament amb l'abaratiment del preu del petroli ha portat a tancar l'exercici amb la inflació en l'1,4%, la taxa més baixa de l'última dècada.

En el mercat monetari, els tipus d'interès van registrar un comportament volàtil en 2008, especialment en l'últim tram de l'any, a causa de la intensificació de les tensions financeres. Durant gran part de 2008, els tipus van registrar una tendència ascendent, que es va intensificar especialment en el mes de setembre, quan la crisi creditícia es va deslligar amb intensitat i les primes de risc es van incrementar fins a situar-se en màxims del cicle. Posteriorment, els tipus d'interès van caure considerablement i es van situar en mínims dels últims trimestres, com a resultat, en gran part, de les expectatives del mercat en relació amb la trajectòria futura dels tipus d'interès de referència del BCE.

En aquest context econòmic difícil, amb fortes caigudes de l'activitat i tensions en els mercats financers, el Grup Bancaja ha aconseguit incrementar l'actiu i el crèdit a clients per damunt del creixement de l'economia, així com els seus resultats recurrents respecte a l'exercici anterior.

2.2 Balanç

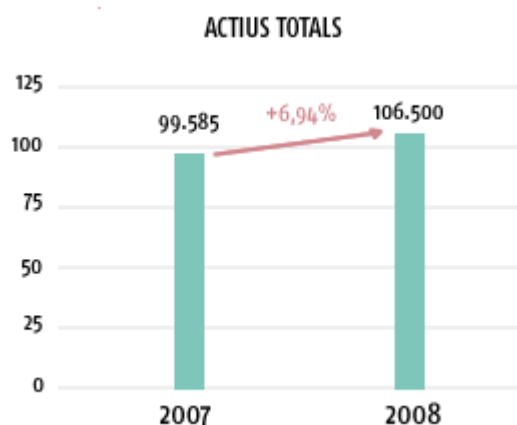
A C T I U	31/12/2008	31/12/2007	Variació interanual	
			Import	%
Caixa i depòsits en bancs centrals	518.295	1.767.173	-1.248.878	-70,67
Cartera de negociació	645.054	823.884	-178.830	-21,71
Altres act. fin. a v. raonable amb canvis en PiG	26.584	52.169	-25.585	-49,04
Actius financers disponibles per a la venda	5.335.762	7.083.137	-1.747.375	-24,67
Inversions creditícies	92.051.749	83.354.016	8.697.733	10,43
Depòsits en entitats de crèdit	2.830.019	3.111.009	-280.990	-9,03
Crèdit a la clientela	83.902.472	80.243.007	3.659.465	4,56
Valors representatius de deute	5.319.258	0	5.319.258	-
Cartera d'inversió a venciment	3.128.105	3.594.147	-466.042	-12,97
Derivats de cobertura	426.029	41.036	384.993	938,18
Actius no corrents en venda	712.840	30.934	681.906	2.204,39
Participacions	558.087	379.777	178.310	46,95
Contractes d'assegurances vinculades a pensions	14.615	17.509	-2.894	-16,53
Actius per reassurances	3.714	4.174	-460	-11,02
Actiu material	1.018.895	965.128	53.767	5,57
Actius intangibles	101.446	130.958	-29.512	-22,54
Actius fiscals	994.498	602.069	392.429	65,18
Resta d'actius	964.792	738.828	225.964	30,58
TOTAL ACTIU	106.500.465	99.584.939	6.915.526	6,94

PASSIU I PATRIMONI NET	31/12/2008	31/12/2007	Variació interanual	
			Import	%
Cartera de negociació	1.143.256	686.596	456.660	66,51
Passius financers a cost amortitzat	97.308.354	89.065.445	8.242.909	9,25
Depòsits de bancs centrals	9.760.263	1.971.663	7.788.600	395,03
Depòsits d'entitats de crèdit	8.833.886	8.040.547	793.339	9,87
Depòsits de la clientela	43.490.350	36.710.473	6.779.877	18,47
Dèbits representats per valors negociables	31.203.479	38.308.866	-7.105.387	-18,55
Passius subordinats	3.118.938	3.113.340	5.598	0,18
Altres passius financers	901.438	920.556	-19.118	-2,08
Derivats de cobertura	586.468	756.809	-170.341	-22,51
Passius per contractes d'assegurances	1.612.545	1.945.029	-332.484	-17,09
Provisions	223.903	235.583	-11.680	-4,96
Passius fiscals	176.265	388.325	-212.060	-54,61
Fons de l'Obra Social	100.865	90.424	10.441	11,55
Resta de passius	219.993	264.231	-44.238	-16,74
TOTAL PASSIU	101.371.649	93.432.442	7.939.207	8,50
Interessos minoritaris	1.782.341	2.127.384	-345.043	-16,22
Ajusts per valoració	-406.699	460.818	-867.517	-188,26
Fons propis	3.753.174	3.564.295	188.879	5,30
TOTAL PATRIMONI NET	5.128.816	6.152.497	-1.023.681	-16,64

TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	106.500.465	99.584.939	6.915.526	6,94
Pro Memòria				
Riscos contingents	5.980.378	6.572.354	-591.976	-9,01
Compromisos contingents	11.870.008	14.583.285	-2.713.277	-18,61

Dades en milers d'euros

Els actius totals de Grup Bancaja ascendeixen a 106.500 milions d'euros a 31 de desembre del 2008, la qual cosa suposa un creixement del 6,94% sobre l'exercici anterior.



A continuació, es detalla la posició del Grup Bancaja al tancament de l'exercici, en les seues principals magnituds, i la seua variació en 2008, en la qual destaquen els aspectes següents:

Grup Bancaja		Variació	
Negoci	Saldo	2008/2007	%
ACTIU TOTAL EN BALANÇ	106.500.465	99.584.939	6,94
VOLUM DE NEGOCI	173.563.399	174.278.253	-0,41
Crèdit a clients brut	85.541.608	81.315.622	5,2
Recursos gestionats de clients	88.021.791	92.962.631	-5,31
Recursos aliens en balanç	79.425.311	80.100.267	-0,84
Altres recursos gestionats (1)	8.596.480	12.862.364	-33,17

(1) Fons inversió, plans de pensions, reserves tècniques d'assegurances i gestió de patrimonis.
Dades en milers d'euros

L'exercici 2008 s'ha caracteritzat per un manteniment dels volums de negoci; la variació del crèdit a clients brut i dels recursos gestionats ha sigut del 5,20% i -5,31% respectivament. El crèdit a clients brut aconseguia al tancament de comptes de 2008 una xifra de 85.542 milions d'euros, dels quals més de dues terceres parts tenen garanties reals.

Si s'elimina l'efecte de comptabilització de les titulitzacions, el creixement real del crèdit a clients brut se situa en el 4,63%.

Aquestes taxes de creixement són inferiors a les de l'exercici anterior, conseqüència del menor dinamisme econòmic i de l'evolució del mercat immobiliari, i no s'ha incrementat el límit de risc en el segment promotor, el qual manté un pes al voltant del 21% del balanç de Grup Bancaja, amb una reduïda exposició en segona residència (les operacions hipotecàries amb particulars amb destinació segona vivenda a penes supera el 2,7% del total del crèdit a clients). En aquest sentit, el Grup Bancaja ha mantingut la focalització de la seua activitat a la banca de particulars i pimes.

	31/12/2008	31/12/2007	Variació interanual	
			Import	%
Crèdit al sector públic	468.430	315.538	152.892	48,45
Crèdit al sector resident	78.817.372	77.930.243	887.129	1,14
Crèdit comercial	3.729.557	4.322.638	-593.081	-13,72
Crèdit amb garantia real	56.023.002	54.231.679	1.791.323	3,30
Préstecs personals i altr. a termini	9.755.026	9.286.691	468.335	5,04
Comptes de crèdit personals	6.666.616	8.513.828	-1.847.212	-21,70
Deutors a la vista i diversos	2.643.171	1.575.407	1.067.764	67,78
Crèdit a no residents	2.596.309	2.375.997	220.312	9,27
Deutors en morositat, dubte	3.659.497	693.844	2.965.653	427,42
Crèdit a clients brut	85.541.608	81.315.622	4.225.986	5,20
Ajusts per valoració	256.374	248.473	7.901	3,18
Ajusts per deteriorament	2.078.558	1.598.808	479.750	-30,01
Crèdit a clients net	83.719.424	79.965.287	3.754.137	4,69
Crèdit a clients brut extitultització	87.428.800	83.558.551	3.870.249	4,63

Dades en milers d'euros

Els recursos aliens presenten un saldo de 79.425 milions d'euros, en línia amb el saldo de l'exercici anterior. La forta activitat comercial de la xarxa d'oficines, focalitzada en la captació de passiu en balanç, contraresta la disminució de l'activitat en els mercats institucionals de liquiditat. Destaca el creixement interanual de l'Estalvi Termini, superior als 6.000 milions d'euros (increment del 30%), que compensa els venciments previstos de finançament majorista i redueix el buit comercial de balanç.

A la xifra de recursos aliens se sumen els depòsits de clients en operacions de fora de balanç (patrimoni en fons d'inversió, fons de pensions, plans d'estalvi i patrimonis gestionats de 8.596 milions d'euros), fins a arribar a una xifra total de recursos gestionats de 88.022 milions d'euros.

	31/12/2008	31/12/2007	Variació interanual	
			Import	%
Depòsits de clients	43.150.601	36.637.165	6.513.436	17,78
Sector públic	1.346.658	1.844.519	-497.861	-26,99
Sector resident	40.879.893	33.629.688	7.250.205	21,56
Comptes corrents	5.367.472	6.702.011	-1.334.539	-19,91
Comptes estalvi	8.334.179	6.376.953	1.957.226	30,69
Estalvi termini, vivenda i CD	25.712.486	19.704.584	6.007.902	30,49
Cessió temporal d'actius	1.465.756	846.140	619.616	73,23
Sector no resident	924.050	1.162.958	-238.908	-20,54
Empréstits, altr. valors i financ. Subordinat	33.262.474	41.422.206	-8.159.732	-19,70
Passius per contractes d'assegurances	1.612.545	1.945.029	-332.484	-17,09
Ajusts per valoració	339.749	95.867	243.882	254,40
Recursos aliens en balanç	79.425.311	80.100.267	-674.956	-0,84
Fons d'inversió	1.679.171	4.328.356	-2.649.185	-61,21
Provisions tècniques	5.090.412	5.949.181	-858.769	-14,44
Patrimonis gestionats	1.826.897	2.584.827	-757.930	-29,32
Altres recursos gestionats	8.596.480	12.862.364	-4.265.884	-33,17
Recursos gestionats	88.021.791	92.962.631	-4.940.840	-5,31

Dades en milers d'euros

L'esperada evolució de la morositat a l'alça en el sector deixa la taxa del Grup Bancaja en el 4,28%. Aquesta evolució ha pressionat a la baixa la ràtio de cobertura, si bé la força del marge d'exploració ha permès incrementar les dotacions per deteriorament i mantindre un bon creixement del resultat i una taxa de cobertura de la morositat del 56,80%.

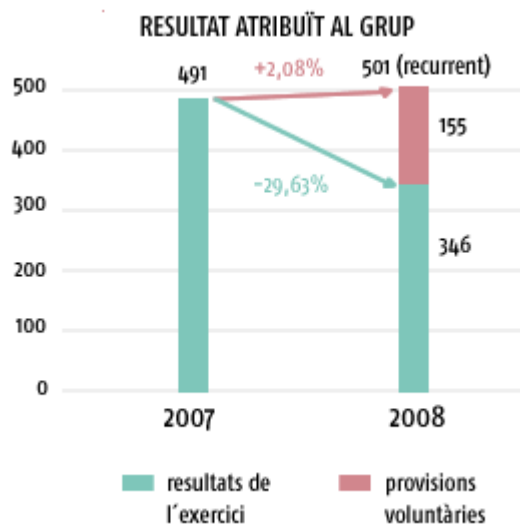
Mesures de qualitat (%)	31/12/2008	31/12/2007	Variació interanual	
			Import	%
Índex de morositat	4,28	0,85	3,42	401,37
Índex de morositat extintulització	4,19	0,83	3,36	404,08
Índex de cobertura de la morositat	56,80	230,43	-173,63	-75,35

2.3 Resultats

COMPTE DE RESULTATS	31/12/2008	31/12/2007	Variació interanual	
			Import	%
(+) Interessos i rendiments assimilats	5.683.539	4.509.090	1.174.449	26,05
(-) Interessos i càrregues assimilades	4.240.541	3.079.755	1.160.786	37,69
Marge d'interessos	1.442.998	1.429.335	13.663	0,96
(+) Rendiment d'instruments de capital	123.544	73.860	49.684	67,27
(+) Resultats d'entitats valorades per mètode de la participació	-19.745	23.132	-42.877	-185,36
(+) Comissions percebudes	387.474	396.888	-9.414	-2,37
(-) Comissions pagades	62.919	54.894	8.025	14,62
(+) Resultat d'operacions financeres (net)	105.349	59.113	46.236	78,22
(+) Diferències de canvi (net)	10.492	9.387	1.105	11,77
(+) Altres productes d'explotació	753.151	916.569	-163.418	-17,83
(-) Altres càrregues d'explotació	605.594	824.542	-218.948	-26,55
Marge brut	2.134.750	2.028.848	105.902	5,22
(-) Despeses d'administració	819.750	771.391	48.359	6,27
(-) Despeses de personal	535.278	501.547	33.731	6,73
(-) Altres despeses generals d'administració	284.472	269.844	14.628	5,42
(-) Amortització	60.972	61.948	-976	-1,58
(-) Dotacions a provisions (net)	19.098	-39.283	58.381	-148,62
(-) Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)	719.591	463.419	256.172	55,28
Resultat de l'activitat d'explotació	515.339	771.373	-256.034	-33,19
(-) Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)	28.474	3.992	24.482	613,28
(+) Guanys (pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda	57.172	6.986	50.186	718,38
(+) Guanys (pèrdues) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes	-13.288	-86	-13.202	15351,16
Resultat abans d'impostos	530.749	774.281	-243.532	-31,45
(-) Impost sobre beneficis	31.259	170.317	-139.058	-81,65
Resultat consolidat de l'exercici	499.490	603.964	-104.474	-17,30
(-) Resultat atribuït a la minoria	153.861	112.794	41.067	36,41
Resultat atribuït al Grup	345.629	491.170	-145.541	-29,63

Dades en milers d'euros

El resultat atribuït recurrent de Grup Bancaja creix un 2,08% en l'exercici 2008, i supera els 501 milions d'euros. Seguint criteris de màxima prudència, el Grup Bancaja ha realitzat una dotació voluntària de 225 milions d'euros per a cobrir riscos futurs, la qual cosa suposa una variació interanual en el resultat atribuït comptable del -29,63%.



El marge d'interessos presenta un creixement del 0,96%, amb la qual cosa es fa front a la menor activitat econòmica i a l'entorn altament competitiu, per mitjà d'un creixement prudent i selectiu del crèdit, vinculat a la qualitat creditícia i una forta activitat de captació de dipòsits.

La major aportació de dividends, procedents de la cartera en renda variable generada en 2007, així com dels resultats per operacions financeres i l'evolució favorable del negoci de societats no financeres que es consoliden per integració global, (hi destaca l'operador de BancaSeguros), compensa l'impacte que el descens en l'activitat econòmica que es registra des de finals de l'exercici passat té en la variació interanual de les comissions de clients, focalitzada en la menor activitat per serveis de valors (evolució adversa en els mercats borsaris) i en la reducció de patrimonis fora de balanç (èmfasi en la captació de recursos dins de balanç, unit al menor atractiu d'aquest tipus de productes per l'evolució de tipus d'interès en mitjana durant l'any), i situa l'increment interanual del marge brut en el 5,22%.

Pel que fa als costos d'explotació (incloses les amortitzacions), l'increment del 5,69% es justifica en l'efecte d'any complet de les obertures de 2007 i altres projectes, com l'extensió de la gestió especialitzada a tota la xarxa d'oficines. En un moment com l'actual, d'estrenyiment de marges és fonamental el control de costos i d'eficiència; el Grup Bancaja continua sent una referència en aquest sentit, en presentar una ràtio d'eficiència (despeses d'administració sobre marge brut) del 38,40%.

L'increment de les pèrdues per deteriorament d'actius, conseqüència de l'increment de la morositat i de la política de prudència del Grup Bancaja en mantindre un adequat nivell de cobertura, i com que ha realitzat durant 2008 provisions voluntàries per 225 milions d'euros per a riscos futurs, situa el resultat abans d'impostos en 531 milions, amb una variació respecte a l'exercici anterior del -31,45%.

Pel que fa al resultat després d'impostos, ascendeix a 499 milions, amb una variació interanual del -17,30%. El major pes dels dividends en el compte de resultats respecte a l'exercici anterior, que es beneficien de deduccions fiscals que eviten la doble imposició, així com l'aprofitament de determinades deduccions per reinversió de beneficis obtinguts en anys anteriors, explica la reduïda taxa efectiva de l'Impost sobre Societats i la seua favorable evolució respecte al 2007, que suposa un menor creixement de la despesa fiscal.

Finalment, el resultat net atribuït al Grup se situa en 346 milions d'euros, amb una variació respecte a l'exercici anterior del -29,63%, mentre que el creixement del resultat atribuït a minoritaris ho fa en el 36,41% degut, en part, a la incorporació d'aquests al Grup en el tercer trimestre de l'exercici anterior per la constitució de Bancaja Inversions.

2.4 Solvència

	31/12/2008	31/12/2007	Variació Interanual	
			Importe	%
TIER I	5.576.483	5.539.199	37.284	0,67
TER II	2.650.970	3.177.530	-526.560	-16,57
Total recursos propis computable	8.227.453	8.716.729	-489.276	-5,61
Actius ponderats per risc	74.178.763	73.544.500	634.263	0,86
Excés de recursos propis	2.293.153	2.833.170	-540.017	-19,06
Excés sobre requeriments mínims (%)	38,64	48,15	-9,51	-19,75
Coefficient de solvència (%) (*)	11,09	11,85	-0,76	-6,42
Ràtio TIER I (%)	7,52	7,53	-0,01	-0,19
Ràtio TIER II (%)	3,57	4,32	-0,75	-17,28
Core capital	6,37	6,34	0,03	0,53

(*) Recursos propis determinats d'acord amb la normativa BIS II.
Dades en milers d'euros

El reduït increment dels actius ponderats per risc, d'acord amb l'evolució de l'activitat creditícia, i la generació de resultats situen la ràtio de solvència en l'11,09%. El ràtio de core capital se situa en el 6,37% i els recursos propis totals ascendeixen a 8.227 milions d'euros, amb un excés de 2.293 milions d'euros (+39%) respecte als recursos propis mínims computables requerits per la normativa vigent.



3. Activitat de Bancaixa



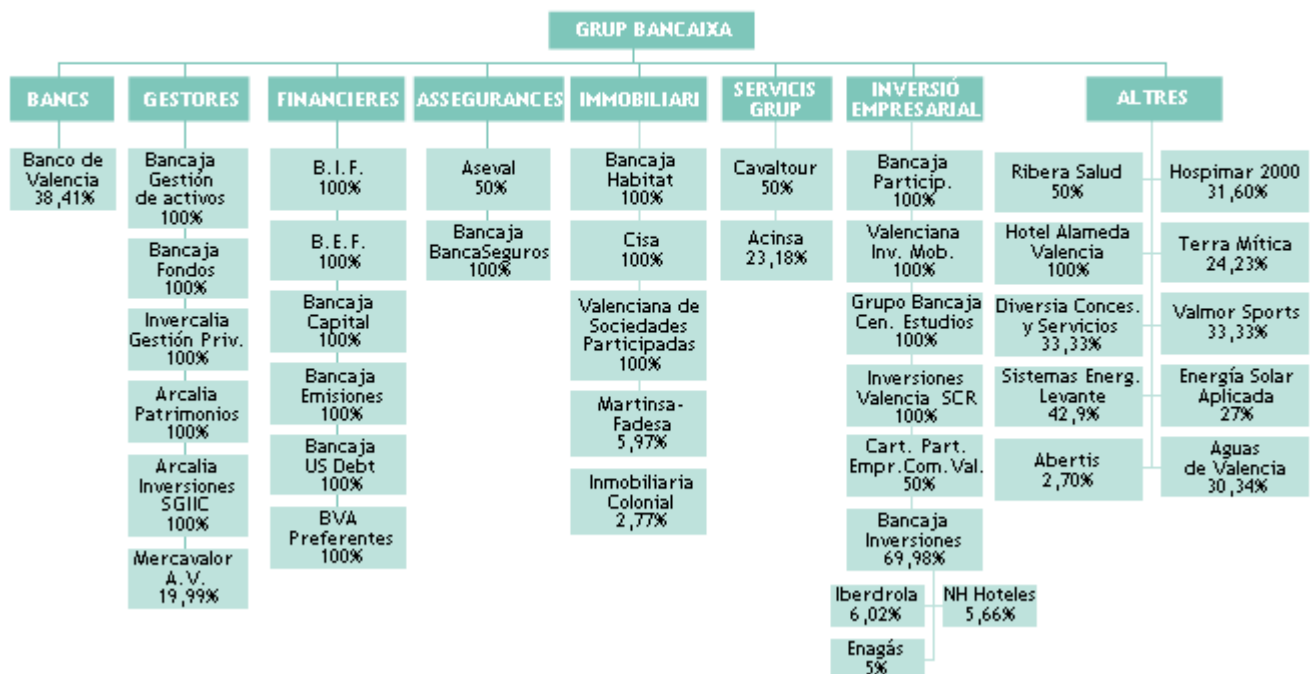
ACTIVITAT DE BANCAIXA

3.1 Introducció

El Grup Bancaja està format per un conjunt d'empreses constituïdes o participades per la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, que integra entitats financeres de llarga tradició i societats de servicis, a fi d'especialitzar i diversificar l'oferta de productes als clients a través de diferents canals de distribució, en un espai geogràfic progressivament ampliat, a fi d'obtenir economies d'escala i d'àmbit o d'abast.

Bancaja, com a entitat matriu del Grup, coordina l'actuació de les empreses participades, a les quals dona suport en diversos aspectes: innovació financera, desenvolupament tecnològic i formació dels recursos humans, entre d'altres. A 31 de desembre de 2008, les principals societats participades pel Grup eren les següents:

Principals Societats Participades per Grup Bancaja
Participació de control a desembre 2008



Notes:

El percentatge indicat es correspon amb la participació de control (suma de la participació directa de Bancaja més la indirecta sense ponderar a través de les societats sobre les quals s'exerceix el control i la indirecta ponderada a través de les societats sobre les quals no s'exerceix el control). Les societats que es consideren grup i multigrup figuren ressaltades amb el quadre ombrejat. Les societats amb requadre en línia discontinua són participacions directes de Bancaja Inversiones, S.A., junt amb el Banco de Valencia, S.A., el qual es mostra separat en l'organigrama en la mesura que està ordenat per criteri d'activitat.

3.2 Banca comercial

3.2.1 XARXA COMERCIAL

DISTRIBUCIÓ GEOGRÀFICA DE LES OFICINES A 31-12-2008

	Bancaja (1)	Banco de Valencia	Total
COMUNITAT VALENCIANA	653	261	914
Alacant	122	70	192
Castelló	121	33	154
València	410	158	568
CATALUNYA	105	33	138
Barcelona	77	26	103
Lleida	5	1	6
Girona	10	3	13
Tarragona	13	3	16
MADRID	99	43	142
ANDALUSIA	76	21	97
Almeria	9	18	27
Cadix	11	-	11
Còrdova	4	-	4
Granada	4	-	4
Huelva	6	-	6
Jaén	3	-	3
Màlaga	20	3	23
Sevilla	19	-	19
ILLES BALEARS	39	8	47
CANÀRIES	32	-	32
Las Palmas de Gran Canaria	20	-	20
Santa Cruz de Tenerife	12	-	12
CASTELLA-LA MANXA	29	3	32
Albacete	18	-	18
Ciudad Real	4	-	4
Conca	2	-	2
Guadalajara	2	1	3
Toledo	3	2	5

Continua...

DISTRIBUCIÓN GEOGRÁFICA DE LAS OFICINAS A 31-12-2008

	Bancaja (1)	Banco de Valencia	Total
CASTELLA I LLEÓ	16	-	16
Àvila	1	-	1
Burgos	3	-	3
Lleó	3	-	3
Palència	1	-	1
Salamanca	1	-	1
Segòvia	1	-	1
Sòria	1	-	1
Valladolid	4	-	4
Zamora	1	-	1
GALÍCIA	19	-	19
A Corunya	8	-	8
Lugo	2	-	2
Ourense	2	-	2
Pontevedra	7	-	7
MÚRCIA	19	65	84
ARAGÓ	14	12	26
Osca	3	3	6
Terol	1	-	1
Saragossa	10	9	19
PAÍS BASC	13	-	13
Àlaba	1	-	1
Guipúscoa	2	-	2
Biscaia	10	-	10
ASTÚRIES	8	-	8
EXTREMADURA	4	-	4
Badajoz	3	-	3
Càceres	1	-	1
CANTÀBRIA	5	-	5
NAVARRA	2	4	6
LA RIOJA	4	2	6
PORTUGAL	1	-	1
Lisboa	1	-	1
EUA	1	-	1
Miami	1	-	1
TOTAL	1.139	452	1.591

(1) Oficines de representació a Londres, Mèxic, Milà, Munic, París, Shangai i Varsòvia.

TIPUS DE PUNTS DE SERVICI A 31-12-2008

	Bancaixa	Banco de Valencia	Total
BANCA COMERCIAL			
Oficines	946	452	1.398
Unitats administratives i finestretes desplaçades	103	-	103
BANCA D'EMPRESES	50	1	51
DIVISIÓ PROMOTORS	6	1	7
BANCA PERSONAL	25	-	25
OFICINA ESPECIAL	9	-	9
ALTRES CENTRES	-	-	-
MONT DE PIETAT	1	-	1
SALES D'EXPOSICIONS I SUBHASTES	1	-	1
BANCA TELEFÒNICA			
Centre d'autoritzacions telefòniques	1	-	1
Servici telefònic	1	1	2
Servientrada	1	-	1
CAIXERS AUTOMÀTICS	1.556	452	2.008
PUNTS D'ATENCIÓ SERVICI TELECOMPRA	23.252	11.939	35.191
ACTUALITZADORS AUTOMÀTICS DE LLIBRETES	192	-	192

A fi de cobrir els buits amb oportunitats de mercat, i d'incrementar la nostra cobertura poblacional, s'obriren trenta oficines.

OFICINES OBERTES EL 2008

	Bancaixa	Banco de Valencia	Total
Alacant	2	3	5
Astúries	2	-	2
Badajoz	1	-	1
Cadix	1	-	1
Cantàbria	2	-	2
Còrdova	1	-	1
Girona	1	-	1
Huelva	2	-	2
Jaén	2	-	2
La Rioja	1	-	1
Las Palmas	3	-	3
Lisboa	1	-	1
Màlaga	1	-	1
Múrcia	1	-	1
Ourense	1	-	1
Santa Cruz de Tenerife	1	-	1
Sevilla	1	-	1
Biscaia	3	-	3
TOTAL 2008	27	3	30

3.2.2 CANALS ALTERNATIUS

Els canals alternatius de distribució han seguit durant l'any 2008 una evolució molt positiva. Tant els més madurs (caixers, targetes, banca telefònica, centre d'autoritzacions telefòniques, etc.) com els emergents (Internet particulars i Internet empreses).

Caixers automàtics

- L'any 2008 va acabar amb un total de 1.556 caixers, a través dels quals s'han realitzat més de 69 milions d'operacions, un 5,4% més que el 2007.
- Durant l'any, seguint el Pla de Qualitat en la gestió de caixers, s'ha aconseguit que la mitjana real de disponibilitat de pagament del conjunt de la xarxa de caixers haja superat el 96,20% del temps total.

Targetes

- S'ha aconseguit la xifra de 2.034.049 targetes, la qual cosa ha suposat un increment del nombre de targetes actives en l'any d'un 3,58%.
- Les compres que es van realitzar amb el conjunt de targetes van superar els 2.936 milions d'euros, un 8,57% més que el 2007, la qual cosa ha generat 62 milions d'operacions.

Activitat comerciant en comerços

- Es tanca 2008 amb un total de 23.252 punts de venda atesos per Bancaja, 17.222 terminals en punt de venda (TPV) instal·lats en comerços, 5.668 comerços amb aplicació informàtica pròpia i 362 corresponen a TPV virtuals (web). Al final de l'any 2008, el 100% del parc de terminals disposa de tecnologia EMV.
- Les compres totals adquirides van aconseguir els 1.625 milions d'euros, amb un increment del 4,52% sobre el 2007.

Servici telefònic

- El 2008 s'han atès una total de 981.000 telefonades de Línia Directa, de les quals 572.000 han sigut ateses completament pel IVR, la qual cosa suposa un 58,3% del total.
- En conjunt, les activitats del servici telefònic (inclòs el recobriment, venda d'entrades, suport a clients de caixers, targetes i Internet, etc.) van totalitzar 2.596.000 telefonades.

Bancaja Pròxima Particulars

- Durant 2008 un total de 587.000 clients han utilitzat el servici, la qual cosa ha suposat un increment del 16%.
- S'han realitzat un total de 3,51 milions d'operacions de negoci a través de BPP que suposen un increment del 38,26%, encara que el descens de l'import mitjà per operació ha suposat una reducció en volum total del 5,83% en passar de 3.963 milions el 2007 a 3.731 milions el 2008.
- Durant 2008 s'han realitzat els treballs d'adaptació del web públic (<http://www.bancaja.es/>) al nivell AA d'accessibilitat. Entre les noves operacions destaca la possibilitat de realitzar 'transferències al meu país'.

Bancaja Pròxima Empreses

- El 2008 han utilitzat el canal un total de 83.300 empreses, la qual cosa suposa un increment del 9,46% respecte a l'exercici anterior.
- En general, l'evolució de l'operatòria reflecteix la situació de l'entorn econòmic de les empreses en el país, sense creixement respecte a l'any anterior.
- D'una banda, s'han realitzat un total d'1,75 milions d'operacions (4,19% més que el 2007) per valor de 7.701 milions d'euros (0,44% més que el 2007).
- De l'altra, l'operatòria de fitxers ha representat un total de 13,4 milions d'operacions per un import de 12.395 milions d'euros, amb increments del 0,07% i del 0,90% respectivament.
- El 2008 s'ha implantat el sistema de seguretat basat en doble factor, així com millores en l'administració d'usuaris i nova funcionalitat relativa a operacions actives.
- Igualment, cal destacar la creació d'un espai diferencial dedicat al rènting (www.bancajarenting.com), amb tota l'oferta de vehicles en rènting, cotitzacions, etc.

Tubancaja.es

- Després del seu llançament al setembre de 2007, el 2008 s'han realitzat accions de comunicació entre les quals destaca la realitzada en TV durant l'estiu.
- Aquest nou canal, encara en desenvolupament, ha superat la xifra de 10.000 clients nous i exclusius amb un volum de negoci de 130 milions d'euros.
- Al llarg de l'any s'ha incorporat la contractació de plans de pensions i la sol·licitud de préstecs personals en línia, així com la possibilitat de traspasar recursos d'altres entitats financeres mitjançant ordres de traspàs d'efectiu (OTE).

BCja SMS

- Creat el 2007, permet la realització de consultes i operacions simples (transferències, compravenda de valors...) emprant missatges SMS des de qualsevol telèfon mòbil. Durant 2008, un total de 8.500 clients han realitzat 24.000 operacions.

Bancaja Broker Online

- La baixa activitat borsària que, en general, s'ha donat el 2008 ha provocat que el nombre d'operacions realitzades en Bancaja haja sigut de 137.000 enfront de les 192.000 de 2007. El canal Internet, representat pel Broker Online, ha realitzat el 82% d'aquestes operacions.

Xarxa d'Agents

- La Xarxa d'Agents, especialista en la captació d'operacions hipotecàries de particulars a través d'agències immobiliàries, va captar 3.926 operacions hipotecàries, per un import de 598 milions d'euros (-73%). La disminució del volum ve motivada per la nova situació del sector immobiliari i per l'ajust dels criteris de risc a aquesta situació.
- El projecte d'Agents Comercials disposa de 93 agents externs. El 2008 s'ha dissenyat el desenvolupament de la figura de l'Agent Comercial envers la més completa d'Agent Financer, i s'han ampliat les línies d'activitat, entre les quals s'inclouen la venda d'assegurances i la presentació de clients.

Unitat de consum

- L'activitat en finançament al consum ha descendit pel deteriorament de la situació econòmica de les famílies i la conseqüent reducció del nivell de consum.
- La nova producció de préstecs per a consum ha aconseguit les 41.000 operacions amb un volum de 387 milions d'euros, la qual cosa suposa una reducció del 37,8% respecte del que produeix l'any anterior. Quant als canals de comercialització, l'oficina, amb un 70% de la producció, ha pres un major protagonisme enfront d'altres canals no presencials com el préstec sol·licitat per Internet o per telèfon i el crèdit en punt de venda. En conjunt, fora de l'oficina s'han realitzat el 30% dels finançaments.
- Pel que fa al finançament suportat en targetes de crèdit renovable, es troben actives el 66% de les 224.000 en circulació. El saldo finançat ha crescut en 25 milions d'euros, la qual cosa suposa un increment superior al 8%, encara que inferior al que hi hagué el 2007. Igualment en targetes de crèdit no renovable, s'han finançat 40.000 compres de clients per 18 milions d'euros, dels quals el 63% s'han realitzat a través de missatgeria SMS.

3.2.3 NOUS PRODUCTES I SERVICIS

Durant l'any es va procedir al llançament dels nous productes i servicis següents:

- Compte Negoci
- Targeta e-business MasterCard
- DCC (Conversió Dinàmica de Moneda) per a pagaments amb targetes
- Assegurança de decessos
- Assegurança d'assistència sanitària amb ADESLAS
- Assegurança d'autos
- Assegurança Micropime vida
- Assegurança de vida VISA FREE
- Assegurança de vida per a operacions hipotecàries
- Assegurança d'incapacitat laboral transitòria
- Assegurança de canvi de temporada (per a pagaments i cobraments en divises)
- Assegurança de lísing
- Servici de finançament de pagaments nacionals per a empreses
- Nova funcionalitat en Banca Pròxima Empreses: gestió d'autoritzats
- Servici Multiidioma
- Noves emissions de fons d'inversió garantits, depòsits, pagarés i renda vitalícia.

3.3 Banca institucional i corporativa

Banca Institucional, de la qual depén el Departament d'Institucions i Convenis, forma part de la Direcció de Negoci de l'entitat dins de la nova Divisió de Banca Corporativa.

L'activitat principal del departament és establir i fomentar les relacions amb els diferents estaments del sector públic, així com la formalització d'operacions financeres amb aquest, tant gestionant els excedents de tresoreria com facilitant operacions creditícies.

Així mateix, negocia, posa en marxa i realitza el seguiment dels convenis de col·laboració amb les institucions públiques, que es plasmen principalment en la concessió de finançament en condicions avantatjoses a empresa, pimes i particulars.

Quant al finançament d'inversions que tenen ajuda oficial, mitjançant convenis de col·laboració amb l'administració i organismes públics, es ressalten les línies següents:

- Convenis amb societats de garantia recíproca. El nombre de convenis amb SGR a 31 de desembre en l'àmbit nacional ascendeix a catorze. Pel conveni amb la SGR de la Comunitat Valenciana, destinat a finançar projectes d'inversió de pimes, s'han realitzat 43 operacions per un total de 18,9 milions d'euros.
- Convenis per a actuacions protegibles en matèria d'habitatge i sòl. El volum d'operacions concedides per Bancaja, dins del conveni amb el Ministeri d'Habitatge en l'exercici, va ascendir a un total de 152,1 milions d'euros. Així mateix es van realitzar operacions per 9 milions d'euros a través de convenis amb les comunitats autònomes de València i Extremadura.
- Convenis amb l'Institut de Crèdit Oficial per donar suport a les pimes en l'adquisició d'actius fixos nous. El finançament facilitat per Bancaja dins del Pla de Foment Empresarial durant l'exercici va ascendir a 229,4 milions d'euros.
- Conveni amb l'Institut de Crèdit Oficial per facilitar l'accés dels ciutadans a la societat de la informació. A través del Conveni ICO-Avança, s'han concedit 2.807 operacions de crèdit per un import de 10,3 milions d'euros.
- Convenis amb la Conselleria d'Economia, Hisenda i Ocupació de la Generalitat Valenciana per al foment d'ocupació. S'han concedit 74 préstecs per 1,5 milions d'euros durant el 2008.
- Conveni amb l'Institut Valencià de Finances (IVF) a fi de prestar suport financer a autònoms i pimes. S'articula en tres línies: reestructuració de Deute i Circulant; adquisició d'actius productius; renovació de la flota de vehicles. En total, s'han concedit 68 operacions de crèdit per un import de 13 milions d'euros.
- Convenis amb l'ICO per al suport financer a sectors específics com el sector transport i la millora de competitivitat dels sectors manufacturers del tèxtil, confecció de calçat, mobles, joguets, adobats, marroquineria i fusta. El finançament concedit ha ascendit a 5,4 milions d'euros en 29 operacions.
- A més, s'han firmat altres convenis amb l'ICO per atendre necessitats específiques de col·lectius concrets com l'ICO Turisme Tram Públic, destinat a municipis turístics; ICO Permís de conduir per un euro al dia, destinat a joves i ICO Pla VIU 2008-2010 per facilitar l'adquisició de vehicles menys contaminants. En conjunt, es van facilitar en aquestes línies 344 operacions per un import d'1,1 milions d'euros.

3.4 Mercat de capitals

La situació de crisi en els mercats de capitals nascuda el 2007 ha persistit durant 2008, la qual cosa ha dificultat en molts casos, i ha impedit en la majoria l'accés al finançament dels mercats basant-se en inversors majoristes o institucionals.

No obstant això, la labor desenvolupada des de Bancaja ha sigut més intensa de cara a proveir-nos de suficients actius líquids per afrontar un llarg període d'inestabilitat i incertesa.

Així, s'han realitzat operacions en tots els instruments possibles, cèdules, bons senior, titulització i, per primera vegada, emissions de cèdules singulars i multicontribuïdes, amb la qual cosa s'ha obtingut un import superior a 14.000 milions d'euros.

En relació amb les operacions de titulització, com es detalla en el quadre posterior, s'han realitzat 5 operacions per un import de 8.495 milions d'euros, entre les quals destaca Bancaja 13, per ser la major operació de titulització hipotecària realitzada fins al moment en el Grup i una de les majors a l'àmbit nacional, amb un import de 2.895 milions d'euros. El destí de les operacions va ser la cartera de valors de Bancaja, per a poder utilitzar els seus abonaments AAA com a paper de garantia o col·lateral en operacions amb el Banc Central i contrapartides bancàries.

En el mercat de deute senior, es va aconseguir realitzar una col·locació privada per 90 milions d'euros, i aquesta és l'única operació realitzada amb aquest instrument per Bancaja en l'any.

En el mercat de cèdules, es va aprofitar la reanimació momentània del mercat en el mes de maig i es va aconseguir col·locar la nostra emissió pública inaugural "jumbo" de 1.000 milions d'euros. Posteriorment el mercat va tornar a desaparèixer, i van ser pocs els emissors espanyols que hi van tindre accés. A partir d'ací, es va optar per participar en les emissions de cèdules multicontribuïdes amb un import total de 2.900 milions d'euros, a fi de retindre en balanç els trams AAA i acudir al mercat com a paper col·lateral o de garantia, igual que en el cas de les titulitzacions. Addicionalment a les operacions de multicontribuïdes, es van aconseguir realitzar en col·locacions privades a mercat de cèdules singulars un total de 1.095 milions d'euros durant l'any.

Finalment i una vegada aprovades les mesures de suport adoptades pel Govern, es va poder acudir a la primera subhasta a venciment, i es va aconseguir captar 603,8 milions d'euros amb actius de màxima qualitat AAA.

En definitiva, ha sigut un any intens en activitat, a pesar del tancament de mercats que ha posat a prova la nostra capacitat de resposta en un entorn macroeconòmic que es debilita progressivament.

EMISSIONS INTERNACIONALS DE BANCAJA EL 2008

Emissions públiques de bons

Emissor	Venciment	Instrument	Emissió (*)
Bancaja Emisiones	abril-13	EMTN	90

Emissions de titulització

Emissor	Venciment mitjà	Emissió (*)
RMBS Bancaja 12 FTA	abril-16	2.100
MBS Bancaja 5 FTA	maig-16	1.850
PYME Bancaja 7 FTA	oct.-13	1.100
RMBS Bancaja 13 FTA	des.-16	2.895
Financiación Bancaja 1 FTA	des.-10	550

Continua...

EMISSIONS INTERNACIONALS DE BANCAIXA EL 2008

Emissions de cèdules

Emissor	Venciment		Emissió (*)
Cèdules Bancaja	Mai-10	Cèdules	1.000
Cèdules Multicontribuïdes TdA	març-11	Cèdules	500
Cèdules Multicontribuïdes AyT	març-10	Cèdules	400
Cèdules Multicontribuïdes TdA	juny-11	Cèdules	500
Cèdules Multicontribuïdes AyT	oct.-13	Cèdules	400
Cèdules Multicontribuïdes AyT	nov.-15	Cèdules	300
Cèdules Multicontribuïdes TdA	des.-11	Cèdules	500
Cèdules Multicontribuïdes AyT	des.-11	Cèdules	300
Cèdules Bancaja	des.-08	Cèdules	100
Cèdules Bancaja	gen.-15	Cèdules	250
Cèdules Bancaja	març-48	Cèdules	20
Cèdules Bancaja	abril-13	Cèdules	210
Cèdules Bancaja	nov.-09	Cèdules	147,5
Cèdules Bancaja	gen.-11	Cèdules	147,5
Cèdules Bancaja	nov.-11	Cèdules	220
Cèdules Bancaja	des.-11	Cèdules	603,8

Dades en milions d' euros

Ràting

Bancaja disposa de la qualificació de les dues agències de ràting referència del mercat internacional, Fitch Ratings i Moody's.

En novembre de 2008, l'Entitat va decidir rescindir el contracte amb l'agència de ràting Standar & Poor's, pel fet que la menor activitat en els mercats de capitals feia innecessari disposar de les qualificacions de les tres agències.

En la seua valoració, Moody's ha tingut en compte els bons fonamentals financers de la Caixa, que inclouen una adequada rendibilitat, l'excel·lent eficiència operativa, la forta franquícia i les millores dutes a terme per diversificar les seues fonts d'ingressos.

Fitch també destaca, en l'últim informe emés sobre l'Entitat, la important franquícia regional i la bona rendibilitat de què disposa la Caixa, així com la gestió proactiva que realitza la direcció i unes ràtios de capital adequades.

	FITCH	MOODY'S
Curt termini	F2	P-1
Llarg termini	A-	A2
Fortalesa financera	B/C	C
Outlook	Estable	Estable
Data revisió	desembre 08	agost 07

3.5 Activitat internacional de Bancaja

L'actuació de Bancaja en l'àmbit internacional ha continuat expandint-se selectivament, d'acord amb els objectius següents:

- Potenciar la presència internacional:
 - Es va inaugurar la nova oficina de representació a Cancún (Mèxic) que, unida a les ja existents a Shanghai, Milà, París, Munic, Londres, Varsòvia i Miami (oficina operativa), possibilita la presència de Bancaja en les places financeres internacionals més significatives, i facilita el suport als nostres clients en les seues activitats en els dits mercats, així com la promoció del flux comercial entre els diferents països on Bancaja ja té presència i Espanya.
 - Es va obrir una nova oficina operativa a Lisboa al juny de 2008.
- Desenvolupar aliances amb els millors operadors internacionals de referència, per a créixer la posició competitiva de Bancaja en àrees de negoci altament especialitzat. Aquest objectiu s'ha materialitzat en l'àrea d'assegurances amb l'acord amb Aviva, primer grup assegurador britànic i espanyol i un dels tres més grans d'Europa per a la distribució d'assegurances de vida i pensions a través de canals bancaris. Aquest acord preveu la coparticipació en Aseval, tercera companyia d'Espanya en el negoci de banca assegurances per primes de vida.
- Establir acords en l'àrea de banca comercial per incrementar la presència en els mercats internacionals on els clients puguen requerir assistència financera, així com per donar suport en el territori nacional a clients de bancs estrangers. Els acords materialitzats basats en aquest objectiu han sigut:
 - Monte dei Paschi de Siena, Itàlia: acord que permet ambdues entitats donar àmplia cobertura a les transaccions comercials i financeres recíproques entre Espanya i Itàlia, la qual cosa facilita la presència indirecta a tot Europa del Grup Bancaja. El 2005, Bancaja va obrir una oficina de representació a Milà que permet donar una adequada cobertura a les operacions que es realitzen entre ambdós països.
 - DnBNOR Bank, Noruega: entitat resultant de la fusió entre la Union Bank of Norway, antic aliat de Bancaja, i Den Norske Bank. Aliança mitjançant la qual les entitats financeres i immobiliàries del Grup Bancaja es converteixen en les entitats de referència dels clients del grup noruec residents a Espanya.
 - Bank of China, la Xina: acord de cooperació amb el principal banc xinès a fi de facilitar i garantir tant les exportacions dels clients espanyols, com el desenvolupament dels seus projectes d'instal·lacions productives a la Xina. Aquest acord, que és el primer en el seu gènere protagonitzat per una entitat financera espanyola a la Xina, implica el suport recíproc en una àmplia gamma de productes i servicis. El 2004, Bancaja va obrir una oficina de representació a Shanghai que permet donar una adequada cobertura a les operacions que es realitzen entre ambdós països.
 - Banco Solidario, Equador: acord de cooperació a fi de facilitar les relacions entre la important comunitat equatoriana a Espanya i el seu país d'origen. El conveni preveu la realització de transferències i tots els altres servicis d'assistència bancària per a la comunitat equatoriana.
 - Selvaag Group, Noruega: aquest grup és un dels principals promotors immobiliaris noruecs. Acord per a la constitució de la societat Nordic Residential, S.A., l'objecte de la qual és el desenvolupament d'un important complex residencial per a persones majors a l'Alfàs del Pi (Alacant).

3.6 Recursos humans

Durant l'exercici 2008, els projectes més rellevants que s'han desenvolupat des de l'Àrea de Recursos Humans han sigut:

- Programa de Suport a la Discapacitat, amb el fi de la seua integració social i laboral. Es desenvolupen plans d'accessibilitat de centres, integració laboral en Bancaja, col·laboració amb associacions relacionades amb la discapacitat, voluntariat i sensibilització, i el Pla Família, dirigit a familiars amb discapacitat d'empleats de Bancaja.
- Enquesta de Clima 2008. Realitzada a conseqüència del Punt 10 del Compromís Intern, en la qual s'invita a la participació a tots els empleats de l'organització. Aquesta edició s'ha centrat en les matèries de conciliació i igualtat d'oportunitats i serà la base per a les accions de millora que s'implanten el 2009.
- El Fòrum d'IDEES 2008 ha registrat 3.057 aportacions dels empleats. En total s'han implantat 184 idees. A més, s'ha premiat amb 3.000 € una idea per quadrimestre triada per votació entre tots els empleats.
- Eleccions sindicals parcials per a triar els comitès i delegats de personal en algunes províncies i oficines de Bancaja.
- Formació. S'han desenvolupat projectes rellevants orientats a desenvolupar i millorar habilitats i coneixements adequats a l'entorn actual. Destaquen:
 - Banca Comercial i Banca Personal: desenvolupament d'habilitats comercials i coneixements productes MiFID i mercats financers.
 - Banca Corporativa i de Promotors: conèixer el nou Pla General Comptable, el ràting mediambiental i les cobertures de risc d'interès.
 - Riscos: projecte sobre Prevenció i Gestió del Risc Incidentat, que té com a objectiu millorar el coneixement i la utilització de les eines disponibles.
 - Assegurances: s'ha continuat el pla de formació en assegurances, exigit per la Direcció General d'Assegurances per a la comercialització d'aquests productes.

L'activitat formativa 2008 suma 202.460 hores, amb un total de 51.766 assistents. Per a més informació de recursos humans, vegeu l'Informe de Responsabilitat Social Corporativa, que està accessible en <http://informesanuales.bancaja.es/>

3.7 Responsabilitat social corporativa

Bancaja desenvolupa la seua responsabilitat social corporativa a través de compromisos concrets i línies d'actuació que donen resposta a les noves necessitats dels seus clients i de la societat en què opera.

Durant aquest exercici 2008, s'ha continuat amb el desenvolupament dels compromisos ja assumits, però també s'han realitzat importants avanços en altres aspectes que són clau en la responsabilitat empresarial.

Per a millorar el comportament ambiental de l'Entitat, s'ha posat en marxa el Sistema de Gestió Mediambiental, d'acord amb la norma UNE-EN ISO 14.001 en l'edifici Cemeco i la Urbana 040.

Des del mes de juny, Bancaja està adherida a la iniciativa Protecció del clima, plataforma dels dirigents empresarials participants en el Pacte Mundial de les Nacions Unides, i a través de la seua Obra Social, s'ha adherit a la campanya mundial del Programa de les Nacions Unides per al Medi Ambient, Plantem per al Planeta.

Així mateix, es va aprovar un compromís mediambiental que estableix objectius i accions concretes per a minimitzar els impactes directes i indirectes que puguin originar-se en el desenvolupament de la seua activitat.

Bancaja també s'ha adherit en aquest exercici a la Carta de Principis per a un negoci responsable i a la resolució Cap a un negoci bancari detallista i d'estalvi més ecològic, iniciativa posada en marxa per l'Agrupació Europea de Caixes d'Estalvis i impulsada per la CECA.

Per primera vegada s'han posat en marxa productes que preveuen criteris de responsabilitat corporativa, entre els quals destaca el Pla de Pensions per a empleats, Futurcaval, que s'ha adherit als Principis d'Inversió Socialment Responsable de les Nacions Unides, i assumeix el compromís de desenvolupar una política d'inversió que incorpore, junt amb els criteris tradicionals, aquells basats en el comportament social, ambiental, ètic i de govern corporatiu dels actius que l'integren.

Aquesta informació i molta més està recollida en l'Informe de Responsabilitat Social Corporativa que, com en anys anteriors, s'ha realitzat seguint els principis i les directrius de la guia del Global Reporting Initiative (GRI) i que es troba accessible en <http://informesanuales.bancaja.es/>

3.8 Participacions i projectes d'inversió

3.8.1 BANCO DE VALENCIA

La situació macroeconòmica de 2008 ha sigut pitjor que la que ja s'apuntava per a la segona meitat de 2007, si bé s'ha aconseguit superar amb èxit el principal repte de l'exercici — l'increment del benefici net consolidat interanual del 10% anunciat en la Junta General— que se salda amb un 10,59% a 31/12/2008, i supera els 149,89 milions d'euros.

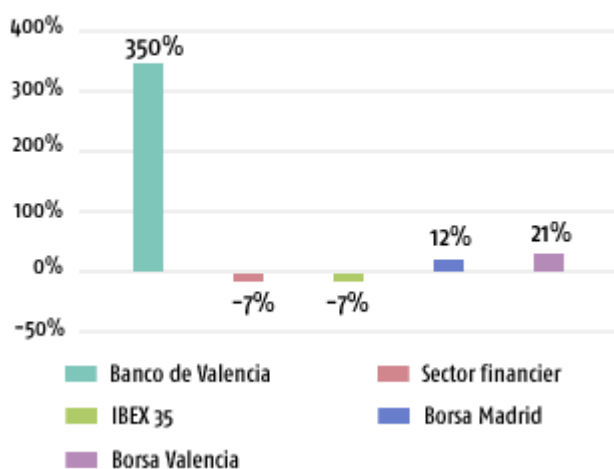
L'obtenció d'aquests resultats s'ha aconseguit en un marc de clara desacceleració econòmica, en el qual el volum de negoci interanual ha crescut a taxes d'un sol dígit, concretament fins al 5,15% —1.750 milions d'euros—. Així, el creixement del crèdit està equilibrat amb la clientela i amb els recursos, que augmenten un 5,58% i 4,33% respecte al tancament de 2007.

Adicionalment, el guany en la quota de mercat del sector bancari continua sent un objectiu reiterat que se salda el 2008 amb un nou avanç. Així, i amb les últimes dades disponibles a 30 de setembre, Banco de Valencia incrementa la seua quota de depòsits de clients a la Comunitat Valenciana en més del 36% des de 1998 i un 6% des de 2003. A Espanya aconsegueix el 2,29%, la qual cosa suposa un avanç del 73% en els últims deu anys i el 28% en els últims cinc exercicis, des del 31 de desembre de 2003. També en crèdits quasi es dobla la quota en deu anys, ja que ha aconseguit l'estatal el 2,25%, un 80% més que el 1998.

En definitiva, l'evolució del negoci i dels preus (que continua sent l'eix primordial del model de banca comercial que desenvolupa Banco de Valencia) ha sigut satisfactòria, com s'aprecia en les xifres que s'exposen a continuació, fonamentalment per les raons següents:

- La millora de tots els marges del compte de resultats, amb especial menció a l'increment interanual del marge d'interessos —parell al denominat abans d'intermediació—, un 13,30%.
- La millora de l'eficiència, que se situa per sota del 35% per a la seua ràtio estricta, pràcticament nou punts menor a l'última coneguda del sector.
- En un exercici borsari marcat per la volatilitat i les caigudes de les valoracions, l'acció de Banco de Valencia salda 2008 com el millor valor del seu sector, amb una caiguda del 24,7%, menys de la meitat que el que succeeix al sector financer —amb una caiguda del 49,2— i clarament inferior a les pèrdues de l'IBEX-35, Borsa de Madrid i Borsa de València, que han sigut en 12 mesos del 39,4%, 39,5% i 36,4%, respectivament. Quant als dividends percebuts per acció el 2008, el 28 de març es va percebre el dividend complementari de 2007 de 0,075 euros, al qual es van sumar dos abonaments més el 29/7 i el 28/10 passats, de 0,025 euros que junt amb la cotització mitjana del “cupó” provinent de l'ampliació de capital gratuïta de maig —que va ser de 0,175 euros— suposa una rendibilitat per a l'accionista via repartiment del 3,98%, respecte a la cotització de tancament d'aquest exercici passat. Aquestes dades preveuen, òbviament, el desdoblament d'accions —split— de 4 x 1 escomés en l'exercici.
- L'acció de Banco de Valencia continua ressaltant en la seua comparació amb els principals índexs de referència, des de la tradicional òptica de deu anys que se sol reivindicar per a valorar trajectòries borsàries. Així, des de 1998, la inversió de 100 euros en el Banco de Valencia s'ha convertit en 353, quan si s'haguera invertit en el sector financer o IBEX-35 s'haurien perdut 7 euros, o a penes guanyat 12 i 21 en la Borsa de Madrid i la Borsa de València, en l'última dècada.

REVALORACIÓ BORSÀRIA 1998 / 2008



PRINCIPALS MAGNITUDS DEL GRUP BANCO DE VALENCIA EL 2008

NEGOCI	Saldo 31-12-08	Variació	
		2008/2007	%
ACTIU TOTAL EN BALANÇ	22.370.126	2.736.928	13,94%
VOLUM DE NEGOCI	35.904.613	1.759.862	5,15%
Crèdit a clients brut	18.795.481	1.050.247	5,92%
Recursos gestionats de clients	17.109.132	709.615	4,33%
En balanç	16.323.591	1.051.680	6,89%
Fora de balanç (1)	785.541	(342.065)	(30,34%)
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	201.020	3.393	1,72%
RESULTAT CONSOLIDAT DE L'EXERCICI	149.888	14.353	10,59%
RESULTAT ATRIBUÏT A L'ENTITAT DOMINANT	150.326	14.465	10,65%

RECURSOS	2008	Variació	
		2008/2007	%
EMPLEATS	2.197	26	1,20%
OFICINES	452	3	0,67%
CAIXERS AUTOMÀTICS	452	17	3,91%

(1) Fons d'inversió, propis i aliens, i Plans de Previsió més Gestió de Patrimoni.
Dades en milers d'euros

Uns altres aspectes rellevants de la gestió realitzada van ser:

- El manteniment dels alts ràtings obtinguts per l'Entitat, tant amb FITCH (per huité any consecutiu) com amb MOODY's (per segon any consecutiu), i és la primera de les agències "F2" a curt termini i "A-" a llarg termini; MOODY's qualifica Banco de Valencia com a "Prime 2" a curt termini i "A3" a llarg termini. El manteniment del ràting alt ha permès mantindre diferencials competitius -spreads- en la intensa activitat emissora de l'entitat en emissions institucionals –tant nacionals com internacionals– que ha suposat 3 emissions durant 2008 (1.500 milions d'euros), la qual cosa completa la col·locació en aquests mercats de 10.300 milions durant els últims set anys.

- La inclusió, en l'últim quadrimestre de 2008, de l'acció de Banco de Valencia en l'Índex MSCI (Morgan Stanley Capital Investment All Country World Index) significa prendre part en l'índex de renda variable global de més prestigi del sector en el món, amb la qual cosa completa la seua anterior inclusió en l'Eurostoxx 600m, al juny de 2003, i en l'IBEX Mèdiu Cap al gener de 2007. Aquest coneixement del valor i la seua creixent imatge i protagonisme en els mercats l'han portat a una mitjana diària de contractació de 3,5 milions d'euros, més del triple que fa 3 anys, amb això forma part de manera general de la pràctica totalitat de carteres, fons i institucions de renda variable del món.
- Després dels mínims tècnics dels exercicis 2006 i 2007 de l'índex de morositat, durant 2008 ha flexionat a l'alça, fins al 2,99%, clarament per davall del sector.
- El desenvolupament del Pla d'Expansió d'Oficines s'ha vist pràcticament ultimat, amb 3 obertures, el que completa una xarxa de 452.
- L'avanç de nou en la ràtio d'eficiència fins al 34,61%, la qual cosa significa que és capaç de competir amb quasi 9 euros menys de costos que la mitjana del sector per cada 100 que se n'obtenen.
- Protagonisme de Banco de Valencia en el negoci importar/exportar, saldat el 2008 el volum de negoci global (computat l'accés als mercats internacionals per al finançament de la mateixa entitat) amb 11.486 milions d'euros, amb creixements per damunt del 14%.
- L'elevada rendibilitat de Banco de Valencia, que se situa en la banda alta del sector, amb un benefici sobre recursos propis (ROE) situat el 2008 en el 16,63% i un benefici sobre actius (ROA) del 0,96%. La dita rendibilitat està fundada en la tipicitat i recurrència del benefici, com demostra l'increment del marge d'interessos en un 13,30%.
- L'import de les plusvàlues acumulades en la cartera de participacions cotitzades del Banco de Valencia representa més de 142 milions d'euros.
- El nou increment del benefici per acció fins als 0,32 euros, amb una alça pròxima al 9%.
- L'aportació als resultats consolidats de les companyies participades —bàsicament autopistes, hídriques, energia eòlica i solar— se situa en 9,3 milions d'euros, amb la qual cosa se cimenta l'ànim diversificador per negocis i territoris traçats en els últims anys, amb un increment interanual superior al 41%.
- Respecte a canvis en els Òrgans de Govern de l'Entitat, només s'ha produït el cessament com a consellera de Rosa Maria Lladró Sala i la seua substitució per la societat Agroinmobiliària, S.L., amb la qual cosa ha passat a tindre la mencionada Sra. Lladró el càrrec de representant física de la dita societat.
La composició de la Comissió de Nomenaments i Retribucions no ha patit cap canvi i en el Comitè d'Auditoria l'avantddita substitució.
- Quant a la gestió dels recursos propis computables de Banco de Valencia, destaca el ple efecte de l'ampliació de capital de 262,5 milions d'euros, realitzada amb èxit en l'últim mes del passat exercici, en un moment difícil per als mercats de renda variable. Amb això, el nombre d'accionistes s'ha situat en més de 34.600, 2.364 més que l'any anterior.

3.8.2 GRUP D'ASSEGURANCES

L'essència del Grup d'Assegurances i, per tant, el seu patrimoni és el client. Així, la seua finalitat és cobrir totes i cada una de les seues necessitats asseguradores amb un excel·lent nivell de servei.

Compost per companyies d'assegurances Aseguradora Valenciana de Seguros y Reaseguros (Aseval) i mediadors d'assegurances mitjançant la figura d'Operador de BancaSeguros vinculat (Bancaja BancaSeguros), aconsegueix oferir un servei integral per als dos grans segments de clients que distingeix: particulars, d'una banda, i empreses i professionals, per un altre.

GRUP D'ASSEGURANCES DE BANCAIXA

	Saldo 31-12-2008	Variació	
		2008/2007	%
RESULTATS ABANS D'IMPOSTOS	94.716	174	0,18
ASSEGURANCES vida, accidents i malalties			
Primes	448.374	-287.184	-39,04
Provisions tècniques	3.278.276	-567.111	-14,75
PLANS DE PENSIONS			
Patrimoni gestionat	1.875.569	-163.557	-8,02
Aportacions brutes	886.792	503.513	131,37
INTERMEDIACIÓ ASSEGURANCES GENERALS			
Primes de pòlisses facturades	98.695	-850	-0,85
Comissions	24.342	1.383	6,02

	Nombre	Variació	
		2008/2007	%
Pòlisses gestionades en assegurances vida, accidents i malaltia	2.083.251	92.556	4,65
Participis en plans de pensions	309.092	12.461	4,20
Pòlisses vives intermediades assegurances generals	387.820	32.152	9,04

Dades en milers d'euros

Notes destacades de l'exercici:

- Les empreses han de transformar les seues estructures, modes d'actuació o, fins i tot, la filosofia de l'equip humà per guanyar la confiança del client, que és el pilar fonamental per a conservar-les i fer-les créixer. Concretament, Bancaja, amb el "Compromís Bancaja", ha fet tangible aquest nou enfocament i l'ha convertit en el seu objectiu estratègic. El Grup d'Assegurances, com a part d'aquest projecte, ha treballat en la mateixa línia.
- Aseval, a causa de la crisi financera internacional, ha vist disminuïts els seus volums gestionats i la seua facturació. A pesar d'això, s'han mantingut resultats semblants als de l'exercici anterior.
- Per línies de negocis, cal destacar que les assegurances de vida risc han crescut un 5%, mentre que els productes d'estalvi i rendes han patit un important descens enfront de l'any anterior, a causa de l'impacte de la crisi internacional.

- Aseval es manté en la seua funció com a entitat líder del model de BancaSeguros del Grup Aviva a Espanya, en la qual ha realitzat una important labor de consolidació del projecte. Així, el Grup Aviva s'ha mantingut en els primers llocs del mercat espanyol.
- Bancaja BancaSeguros naix com a resultat de l'adaptació a la Llei de Mediació (Llei 26/2006, de 17 de juliol), i fusiona, a data 16 d'agost de 2007, les societats del grup Bancaja: Segurval i Coseval, i la primera absorbeix la segona. Amb aquesta adaptació, Bancaja BancaSeguros es converteix en el mediador de tot el negoci d'assegurances generades en el Grup Bancaja (assegurances de vida, plans de pensions i assegurances generals).
- Destaca el creixement del negoci que ha suposat la comercialització de l'assegurança d'autos, lísing, decessos i ILT, distribuïts massivament des de la xarxa d'oficines. El primer es va posar en marxa al gener, el segon al juny, i finalment, al desembre de 2008, Decessos i ILT. Cal destacar també l'assegurança de la llar, que ha mantingut els seus nivells de creixement. En ser aquest un producte vinculat a la formalització d'hipoteques, s'ha apreciat una ralentització en la producció.
Bancaja BancaSeguros ha mantingut la seua labor en el negoci d'empreses mitjançant la consolidació d'un departament especialitzat en grans comptes i l'ampliació del catàleg de productes, a través del Portal d'Assegurances. Aquesta eina, posada a disposició de les oficines, permet sol·licitar cotització d'assegurances per part d'aquestes, així com agilitzar les gestions quant a ofertes i contractacions d'assegurances.

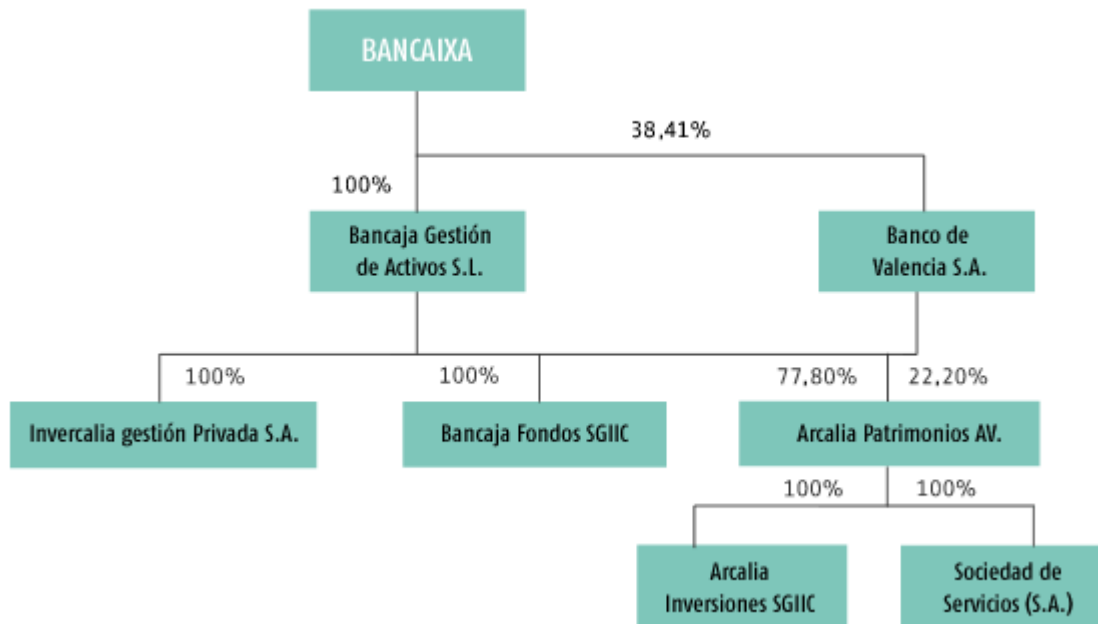
El Grup d'assegurances ha acabat aquest exercici de forma positiva. Però queda un gran camí per recórrer i desenvolupar, la qual cosa implica estar sempre immersos en processos d'innovació, canvi i adaptació.

Per a això, el Grup centrarà els seus esforços —sempre des del punt de partida d'integració, en la cultura de Bancaja i amb el client com a meta— a evolucionar per dedicar els millors recursos als millors clients i, en definitiva, tindre la seua confiança.

3.8.3 GESTORES D'INVERSIÓ

El negoci de gestió d'actius i banca privada del Grup Bancaja s'estructura actualment sobre cinc societats participades: Arcalia Patrimonios, S.V., S.A. (i les seues dues societats dependents), Bancaja Fondos S.G.I.I.C, S.A. (antiga Gebasa), i Invercalia Gestión Privada, S.A.

L'organigrama societari, és el següent:



Al tancament de l'exercici, el patrimoni net total (gestionat, administrat i comercialitzat pel grup de Gestió d'actius i banca privada) va superar els 3.204 milions d'euros, amb una reducció del -45,61% sobre l'exercici anterior.

Es gestionaven 194 societats d'inversió col·lectiva i 84 institucions d'inversió col·lectiva.

A continuació es presenten les dades individualitzades de cada gestora.

Bancaja Fondos

El resultat de la societat, abans d'impostos, va ascendir a 4,09 milions d'euros, amb una reducció del -53,89% sobre l'exercici anterior.

Al tancament de l'exercici, el volum de patrimoni gestionat net va superar els 1.608 milions d'euros, amb una reducció del -57,59% sobre l'exercici anterior.

El nombre d'institucions administrades va créixer de 82 a 84. Les dues noves institucions creades inverteixen el seu patrimoni en actius de renda fixa pública, principalment actius monetaris.

A 31 de desembre de 2008, Bancaja Fondos S.G.I.I.C., S.A., administrava 84 institucions d'inversió col·lectiva:

Institucions d'inversió col·lectiva	2008
FIM	84
Renda fixa curt termini i/o monetaris	14
Renda fixa llarg termini	2
Renda fixa internacional	1
Renda fixa mixta	6
Fons	3
Fons de fons	3
Renda variable nacional	5
Fons	2
Fons de fons	3
Renda variable nacional	2
Renda variable euro	8
Renda variable garantida	21
Renda variable internacional	9
Fons	5
Fons de fons	4
Global	16
Fons	6
Fons de fons	10

Arcalia

Arcalia Patrimonios, S.V., S.A., i el seu grup de societats dependents, va obtenir un resultat abans d'impostos de 4,35 milions d'euros, un 21,51% més que l'any anterior.

Durant l'exercici, a causa de l'adaptació al nou Pla Comptable, la societat ha deixat d'amortitzar el fons de comerç posat de manifest com a conseqüència de la fusió realitzada en l'exercici 2003 (Arcalia Patrimonios, A.V., S.A., abans SB Activos, A.V., es va fusionar amb Arcalia Corporación de Gestión y Inversiones, A.V.). L'import que s'haguera hagut d'amortitzar d'acord amb l'anterior Pla Comptable ascendiria a 3,42 milions d'euros.

Al final de l'exercici, el patrimoni net total (gestionat, administrat i comercialitzat per la societat) va superar els 1.826 milions d'euros, un -29,32% menys que l'any anterior.

La societat gestiona 194 societats d'inversió col·lectiva, cosa que significa un increment de dotze societats respecte a l'exercici anterior.

Invercalia Gestión Privada

Invercalia Gestión Privada, S.A., constitueix l'última incorporació al projecte de gestió d'actius i banca privada del Grup Bancaja, que completa l'oferta de banca privada del Grup en l'àmbit de la "Gestió Integral" de les necessitats dels grans patrimonis, tant personals com empresarials. Té una cobertura més enllà de la pura gestió de patrimonis, ja que inclou addicionalment servicis de finançament, immobiliaris, corporatius, capital risc, etc.

La societat va obtenir un resultat abans d'impostos de 0,12 milions d'euros, un 188,23% més que l'any anterior.

Al final de l'exercici, el patrimoni total comercialitzat per la societat va superar els 269 milions d'euros, la qual cosa suposa una reducció de 48 milions d'euros respecte a l'any anterior.

3.8.4 GRUP IMMOBILIARI

El Grup immobiliari (integrat per Bancaja Hábitat, S.L., i les seues societats participades), està present en totes les fases del procés immobiliari, amb el desenvolupament de distintes activitats:

- Gestió i desenvolupament de sòl
- Promoció immobiliària
- Diversificació
- Expansió internacional
- Comercialització i servicis immobiliaris

Adicionalment, també posseeix una àrea diferenciada per a l'activitat de servicis immobiliaris de suport per al Grup Bancaja, relacionats amb l'adquisició, gestió i venda d'actius procedents de regularització de crèdits, que es du a terme a través de CISA, Cartera de Inmuebles, S.L.

Les dràstiques modificacions de la situació dels mercats financers i immobiliaris han produït un important deteriorament de l'entorn econòmic i una paralització de les transaccions immobiliàries. Com a conseqüència d'aquesta nova situació, el Grup Immobiliari de Bancaja ha modificat les seues estratègies i objectius i s'ha focalitzat en la gestió eficient dels seus actius, en la millora de la seua capacitat de comercialització, així com en la reestructuració i adaptació dels seus mitjans i recursos interns al nou entorn i al previsible.

En aquest context de crisi econòmica i atenent els nous objectius i necessitats, les principals accions mampreses durant l'exercici han sigut les següents:

- S'ha completat la integració i reorganització de les activitats del Grup Immobiliari, després del procés de fusió societària realitzat el 2007. A l'efecte, s'han estructurat les diferents àrees d'activitat, amb especial èmfasi en el dimensionament i suport a l'activitat de CISA, Cartera de Inmuebles, S.L. (actius procedents de regularització de crèdits).
- S'han mantingut els criteris i les polítiques de diversificació de la cartera d'actius, des d'un punt de vista de producte, localització geogràfica i risc, que ha tingut reflex en les inversions i desinversions realitzades durant l'exercici.
- S'ha consolidat el procés de diversificació internacional, a través d'aliances i projectes localitzats a Mèxic (Cancún, Riviera Maia i Baixa Califòrnia Sud), Estats Units (Miami), Europa de l'Est (República Txeca, Polònia, Hongria i Romania) i Àsia (Singapur).
- S'ha potenciat la capacitat de comercialització, mitjançant el desenvolupament de noves plataformes i canals, tant per al mercat d'habitatges com el de sòls i altres actius singulars. En aquest sentit, cal destacar la contínua actualització de la versatilitat i els continguts de la pàgina web www.bancajahabitat.es i l'increment de la xarxa de comercialització a través d'agents i col·laboradors.
- Com a conseqüència dels creixements del balanç del Grup Immobiliari en els últims anys, i amb l'objectiu de disposar d'una adequada cobertura de recursos propis sobre el total del balanç que permeta afrontar els nous entorns en els sectors immobiliari i financer, s'ha millorat l'estructura de recursos propis, a través de dues ampliacions de capital per un total de 201 milions d'euros. Així mateix s'ha dotat CISA, Cartera de Inmuebles, S.L., amb una línia de préstec participatiu, que té la consideració de patrimoni net als efectes mercantils, en condicions preferents per un import de 800 milions d'euros.

En matèria de responsabilitat social corporativa, el Grup Immobiliari, conscient de l'elevat impacte sobre l'entorn econòmic, social i mediambiental de la seua activitat urbanística i immobiliària, ha continuat desenvolupant la seua estratègia de compromís amb la sostenibilitat, mitjançant l'aplicació i posada en marxa de les millors pràctiques disponibles en els diversos àmbits. En aquesta àrea, entre les actuacions més rellevants de l'exercici, destaquen les realitzades en el si de la càtedra Arquitectura Sostenible Bancaja Hábitat, de la Universitat Politècnica de València. Així mateix cal destacar la implantació de bones pràctiques mediambientals en les seues oficines, les promocions i desenvolupaments urbanístics, l'adhesió al Pacte Mundial de les Nacions Unides, la participació en diversos grups de treball de construcció sostenible de la Fundación Entorno, publicació de guies mediambientals, adhesió al grup d'empreses firmants de la Declaració de Poznan contra el canvi climàtic, i l'elaboració de la memòria de Responsabilitat Social Corporativa.

El resultat consolidat després d'impostos (incloses les societats participades per posada en equivalència) del Grup Immobiliari en l'exercici 2008 ha ascendit a 9 milions d'euros de pèrdues. A pesar dels increments en els nivells d'activitat, vendes i marges de l'exercici 2008, els resultats s'han vist afectats per la crisi econòmica i financera generalitzada, que ha causat un impacte especialment en el sector immobiliari (amb la consegüent paralització de l'activitat i transaccions i amb descensos de preus). Per això, s'han vist penalitzats per l'increment de les despeses financeres i les dotacions de provisions i sanejaments en la valoració de la cartera de sòl, tant directa com de societats participades.

Les principals magnituds del Grup el 2008 i 2007 són les següents:

Grup Immobiliari de Bancaja	31/12/2008	31/12/2007	Var. %
MARGE ORDINARI	73.760	61.562	+20%
MARGE D'EXPLOTACIÓ	53.435	43.164	+24%
RESULTATS ABANS D'IMPOSTOS	-15.941	22.983	
RESULTATS DESPRÉS D'IMPOSTOS	-8.883	16.900	
RESULTATS ATRIBUÏBLES DESPRÉS D'IMPOSTOS	-8.367	17.031	
FONS PROPIS	388.072	335.400	+16%
TOTAL INVERSIÓ IMMOBILIÀRIA	2.163.239	1.057.691	+105%

Dades en milers d'euros

3.8.5 INVERSIÓ EMPRESARIAL

Durant l'exercici 2008, el Grup Bancaja ha mantingut participacions en societats i projectes d'inversió de sectors econòmics com ara el:

- **Sector turístic i hotel·ler:** amb una participació del 5,66% en la cadena hotelera NH Hoteles, i és Bancaja un dels seus accionistes de referència, i del 100% en la societat Hotel Alameda Valencia, S.L., titular d'un contracte d'arrendament a llarg termini de l'Hotel The Westin Valencia, un dels principals referents de l'oferta hotelera de luxe a la ciutat de València, gestionat per l'operador Starwood.
 - **Sector comunicacions i transports:** el Grup Bancaja controla una participació del 2,70% en Abertis Infraestructures, S.A., junt amb la participació en el capital de la societat Diversia Concesiones y Servicios, S.L., constituïda per a desenvolupar infraestructures i servicis complementaris d'obres públiques i privades, principalment en els països d'Europa de l'Est.
 - **Sector aigües:** amb una participació d'un 30,34% en Aguas de Valencia.
 - **Sector energia:** amb una participació d'un 6,02% en Iberdrola, S.A., i d'un 5,00% en Enagás, S.A. Addicionalment, el Grup Bancaja participa amb un 42,9% en Sistemas Energéticos de Levante, S.A., i amb un 27% en Energía Solar Aplicada, S.A.
 - **Sector oci:** amb una participació del 24,23% en Terra Mítica, S.A., del 12,48% en Parques Reunidos de Valencia, S.A., societat gestora del parc oceanogràfic de València, i del 33,33% en Valmor Sports, S.A., societat promotora del GP de Fórmula 1 a València.
 - **Complexos residencials per a majors:** amb una participació del 100% en el capital de la societat Hábitat Resorts, S.L., societat gestora i promotora de complexos residencials per a majors, amb projectes recentment finalitzats a Santa Pola i Benidorm (Alacant) i en estudi a Altafulla (Tarragona) i Marbella (Màlaga).
 - **Sector sanitat:** amb una participació d'un 50% en Ribera Salud, S.A., societat que participa en la gestió de l'Hospital de la Ribera a Alzira (València) i dels hospitals a Torrevieja i Dénia (Alacant). Així mateix, està promovent dos nous hospitals a Manises (València) i Elx (Alacant). Durant 2008, dos grups empresarials en què Ribera Salud formava part han resultat adjudicatari de sengles concursos públics relacionats amb la prestació de servicis sanitaris: gestió del servici públic de laboratoris de sis hospitals a Madrid (45% propietat de Ribera Salud) i la gestió del servici de ressonàncies magnètiques a la Comunitat Valenciana (14,5% propietat de Ribera Salud).
- D'altra banda, el 31 de desembre de 2008 es va produir l'entrada del Grup Bancaja en la gestió d'hospitals privats, mitjançant la subscripció del 31,6% del capital social de Grup Hospimar, propietari de l'Hospital de Levante (Benidorm) i amb un pla d'expansió que preveu desenvolupar una xarxa d'hospitals privats en el Llevant espanyol durant els pròxims anys.
- **Sector servicis:** Bancaja participa amb un 50% en l'agència de viatges Cavaltour (nom comercial Bancaja Viatges). El volum de negoci ha registrat un descens del 4,6% sobre la xifra de negoci de l'exercici anterior, ocasionat fonamentalment per la caiguda en la demanda de viatges vacacionals i d'empresa. La realització a València del GP de Fórmula 1 ha generat un increment de vendes prou rellevant com per a equilibrar el total de vendes.



4. Aplicació del resultat



APLICACIÓ DEL RESULTAT

Resultat abans d'imposts	169.889
Impost sobre beneficis	59.207
Resultat després d'imposts	229.096
Distribució del benefici líquid	
A fons d'Obra Benéficosocial	70.000
A reserves	159.096

Dades en milers d'euros



5. Obra social



OBRA SOCIAL

5.1 Activitats

La Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaixa, en compliment dels seus fins fundacionals, realitza activitats socials amb la part de l'excedent que no destina a reserves. La gestió d'aquests fons està encomanada majoritàriament a dues fundacions: la Fundació Bancaixa i les seues Comissions Delegades de Sagunt i Sogorb, així com a la Fundació Caixa Castelló en el seu àmbit territorial.

L'Assemblea General de la Caixa, realitzada el 28 de maig de 2008, va acordar distribuir l'excedent de l'exercici anterior i va destinar 83 milions d'euros a Obra Social.

També va acordar el pressupost per a l'exercici de 2008, per un import total de 85,03 milions d'euros. Ambdós acords van ser autoritzats per l'Institut Valencià de Finances, en resolució adoptada el 18 de juliol del mateix any.

Al final de l'exercici, el pressupost de l'Obra Social s'havia executat pràcticament en la seua totalitat. De les nombroses activitats realitzades el 2008, mereixen destacar-se les següents:

- La continuïtat de la col·laboració amb universitats de tot Espanya per a la concessió de Beques Internacionals Bancaixa i el funcionament de les Càtedres Bancaixa Joves Emprenedors.
- La continuïtat del potent programa de suport a joves emprenedors, a través de l'edició d'informacions destinades a facilitar la creació d'empreses, els cursos de formació, el concurs d'ajudes a projectes empresarials innovadors i l'ajuda financera per a la creació d'empreses.
- La creació d'un programa per a fomentar la iniciativa empresarial entre els estudiants a través d'un conveni amb les universitats centreamericanes de San Salvador i Managua, consistent en un concurs de projectes empresarials i en la creació de les Càtedres d'Emprenedors.
- La concessió d'ajudes a entitats socials i de cooperació internacional, per a la posada en funcionament de projectes que ajuden a la resolució de necessitats socials, per valor de més de dos milions d'euros.
- L'exposició itinerant "Sorolla. Visió d'Espanya" a les ciutats de Sevilla, Màlaga i Bilbao, que junt amb la de València, fa que el nombre de visitants supere els nou-cents mil.

Per a més informació sobre les activitats de l'Obra Social de Bancaixa, consulteu l'Informe de Responsabilitat Social Corporativa de 2008.

5.2 Pressupost

LIQUIDACIÓ DEL PRESSUPOST DE L'OBRA BENEFICOSOCIAL PER A 2008

	Pressupostat	Realitzat	Diferència
Obra pròpia	15.624	14.807	817
Obra en col·laboració	1.801	1.798	3
Subtotal	17.425	16.605	820
Dotació fundacions	67.600	67.600	0
Totals	85.025	84.205	820

Dades en milers d'euros

PRESSUPOST ANUAL EN L'OBRA BENEFICOSOCIAL PER A L'ANY 2009

	Pressupost
Obra pròpia	6.047
Obra en col·laboració	1.599
Subtotal	7.646
Dotació fundacions	61.700
Totals	69.346

Dades en milers d'euros



6. Informació institucional



INFORMACIÓ INSTITUCIONAL

6.1 Dades de l'Entitat

DENOMINACIÓ

Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaixa, o Caja de Ahorros de Valencia, Castellón y Alicante, Bancaja, indistintament.

NATURALESA

Entitat de crèdit de naturalesa fundacional i caràcter beneficosocial, exempta d'ànim de lucre i sota el protectorat de la Generalitat Valenciana, que per al compliment dels seus fins exerceix activitats creditícies i bancàries.

ORIGEN

L'Entitat és el resultat de la integració de les institucions homogènies següents:

- Caixa d'Estalvis de València, fundada el 1878 per la Reial Societat Econòmica d'Amics del País, de València.
- Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Sogorb, fundada el 1884, incorporada per fusió el 1989.
- Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Castelló, constituïda el 1899. Després de la seua fusió amb la Caixa d'Estalvis de València el 1991, l'entitat resultant va adoptar la denominació actual.
- Caixa d'Estalvis i Socors de Sagunt, fundada el 1841, incorporada per fusió el 1993.
- Caixa d'Estalvis i Préstecs de Carlet, fundada el 1909, incorporada per fusió el 2001.

En una etapa anterior, la aleshores Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de València, va absorbir per fusió les caixes següents:

- Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat d'Alzira, el 1940
- Caixa d'Estalvis de Vila-real, el 1941
- Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat d'Alberic, el 1942
- Caixa d'Estalvis de Xàtiva, el 1943
- Caixa d'Estalvis de Gandia, el 1945

DADES REGISTRALS

Registre Especial de Caixes Generals d'Estalvi Popular del Banc d'Espanya amb el núm. 2077.
Registre de Caixes d'Estalvis de la Comunitat Valenciana: núm. 4.
Registre Mercantil Provincial de Castelló: Tom 532, Llibre 99, Sec. Gral., Full núm. CS-2749.
Número d'Identificació Fiscal: G46002804.

ASSOCIACIONS A QUÈ PERTANY

Fons de Garantia de Depòsits en Caixes d'Estalvis.
Federació Valenciana de Caixes d'Estalvis.
Confederació Espanyola de Caixes d'Estalvis.
Associació Internacional d'Entitats de Crèdit Pignoratiu i Social.

A través de la CECA, està integrada en l'Agrupació Europea de Caixes d'Estalvis i en l'Institut Mundial de Caixes d'Estalvis.

DOMICILI SOCIAL I LLOCS EN QUÈ PODEN CONSULTAR-SE ELS ESTATUTS I LA RESTA D'INFORMACIÓ PÚBLICA SOBRE L'ENTITAT.

A més del Registre Mercantil de Castelló, els estatuts i altres informacions poden consultar-se en:

Domicili social: Cavallers, 2, 12001 Castelló de la Plana
Telèfon 964 356 400. Fax 964 232 488
Apartat de Correus 90, 12080 Castelló de la Plana

Seu operativa central: Pintor Sorolla, 8, 46002 València
Telèfon 963 875 500. Fax 963 527 550
Apartat de Correus 1455, 46080 València

Adreça d'Internet: www.bancaja.es

6.2 Reconeixements i distincions

Durant l'exercici 2008, Bancaja ha rebut el reconeixement de diverses associacions, institucions i mitjans de comunicació que han valorat, entre altres èxits aconseguits per l'Entitat, la seua estratègia de gestió de fons amb premis com els Lipper Fund Awards 2008, Expansión-Interactive Data o La Gaceta de los Negocios-Morningstar.

També s'ha reconegut l'esforç realitzat per Bancaja, a través de la seua Obra Social, en aconseguir portar per primera vegada a Espanya els 14 llenços que va pintar Joaquín Sorolla per a la Hispanic Society of America. Aquestes obres van recórrer diversos museus del país en la mostra itinerant "Sorolla. Visió d'Espanya", que ha arribat a aconseguir rècords de visitants i s'ha convertit en l'exposició més vista en la història d'Espanya. Per aquest motiu, i per l'ocasió única afavorida per Bancaja per a poder gaudir d'aquestes, l'Entitat ha rebut el reconeixement de l'Associació de Periodistes i Escriptors de Turisme de València, la revista Economía 3, o la mateixa Hispanic Society of America, que va concedir la Medalla Sorolla al president de Bancaja, José Luis Olivas.

D'altra banda, l'èxit de les campanyes publicitàries i del reposicionament de la marca realitzats des del llançament del Compromís Bancaja han merescut el reconeixement dels experts. El 2008, Bancaja ha rebut el Premi Forinvest a la Millor Campanya Publicitària i els premis C de C als anuncis més creatius el 2007 per l'equip Bancaja Aspiar Team, les Targetes Bancaja ONG i la iniciativa de l'Entitat "0 comissions, 0 condicions".

Bancaja, dins de la seua política de recursos humans, i en línia amb el seu model de Responsabilitat Social Corporativa, contribueix de forma destacable a cuidar la conciliació de la vida laboral i personal. És per això que Bancaja ha obtingut el Certificat d'Empresa Familiarment Responsable, atorgada per la Fundació +Familia al desembre de 2008.

La llista completa dels reconeixements i de les distincions concedides a Bancaja el 2008 pot consultar-se en l'Informe de Responsabilitat Social Corporativa 2008 en <http://informesanuales.bancaja.es/>

6.3 Assumpes institucionals

La Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, és una entitat de crèdit de naturalesa fundacional i caràcter beneficosocial, exempta d'ànim de lucre i amb el protectorat de la Generalitat Valenciana, que per al compliment dels seus fins exerceix activitats creditícies i bancàries; per tant, no té accionistes.

En compliment de la normativa legal i dels estatuts socials de l'Entitat, l'aprovació i modificació dels estatuts socials correspon a l'Assemblea General, a proposta del Consell d'Administració. També correspon a l'òrgan suprem, l'Assemblea General, el nomenament i la substitució dels membres de l'òrgan d'administració, amb l'examen previ de la Comissió Electoral, constituïda per a vetllar per la transparència i la legalitat de tots els actes que integren el procés de renovació dels òrgans de govern.

Els membres del Consell d'Administració no tenen poders de l'Entitat.

Terminis i forma de convocatòria de l'Assemblea General

L'Assemblea General realitza dues sessions ordinàries a l'any, cada una dins d'un semestre natural. Les sessions extraordinàries es realitzaran per decisió del Consell d'Administració, per acord de la Comissió de Control o a petició d'un terç dels membres de l'Assemblea.

La convocatòria de les sessions de l'Assemblea General, tant ordinàries com extraordinàries, la farà el Consell d'Administració i es publicarà en el Diari Oficial de la Comunitat Valenciana (DOCV) amb quinze dies d'antelació, com a mínim, a la realització. També haurà de publicar-se, almenys, en un dels diaris de major circulació de cada una de les províncies de València i Castelló i en el Butlletí Oficial del Registre Mercantil. La convocatòria expressarà la data, el lloc, l'hora i l'orde del dia, així com la data, el lloc i l'hora de reunió de la segona convocatòria. Entre la primera i la segona convocatòria haurà d'haver-hi, almenys, una hora de diferència.

Entre l'acord del Consell d'Administració i la data assenyalada per a la realització de l'Assemblea General no podrà haver-hi més d'un mes, quan es tracte de sessions extraordinàries, o més de dos mesos, en les sessions ordinàries.

Variacions en els òrgans de govern:

Al llarg de l'exercici 2008 s'han produït les variacions següents:

El dia 4 d'abril de 2008, el Sr. Pedro Óscar Marín Fernández va presentar la renúncia al càrrec de conseller general en representació del grup d'impositors. De conformitat amb les designacions efectuades en el procés de renovació dels Òrgans de Govern de Bancaja, finalitzat el 18 de gener de 2007, la suplent del Sr. Marín és la Sra. Ángela Bautista Moya, que finalitzarà el seu mandat al gener de 2013.

El dia 14 de maig de 2008, el Sr. Enrique Villarreal Rodríguez, conseller general i vocal de la Comissió de Control en representació de la Generalitat Valenciana, va presentar renúncia als càrrecs que tenia en els dits òrgans de govern, i va ser substituït en la Comissió de Control pel Sr. Damián Rodado Macías i en l'Assemblea General pel Sr. Antonio Francisco Cubel Montesinos. Ambdós romandran fins a gener de 2010, en representació de la Generalitat Valenciana.

6.4 Òrgans de govern i comissions delegades

Relació de membres 31-12-2008

ASSEMBLEA GENERAL

President: José Luis Olivas Martínez
Vicepresident 1r: Antonio J. Tirado Jiménez
Vicepresident 2n: Arturo Virosque Ruiz
Vicepresidenta 3a: Pepa Martí Puig
Vicepresident 4t: José María Cataluña Oliver
Vicepresident 5é: Eduardo Montesinos Chilet
Secretari: Ángel D. Villanueva Pareja
Vicesecretari: Vicente Montesinos Vernetta

CONSELLERS GENERALS PER GRUPS DE REPRESENTACIÓ

Impositors

Alonso Asíns, Concepción
Badenes Garcés, Amparo
Bango López, María Carmen
Barrachina Martí, Emilio
Bautista Moya, Ángela
Belda Cañete, Francisco Salvador
Beltrán Eroles, Agustín
Blasco Cordellat, Francisco
Boscá Gandía, Francisco
Bou Cabedo, Santiago
Calaforra Ramírez, María Dolores
Canales Mengod, Sonia
Cano Fernández, María Piedad
Carbonell Mira, Ricardo
Climent Ávila, Francisco
Climent Monzó, Teresa
Costa Cuenca, Concepción
Crespo Martínez, María Ángeles
Chover Escrihuela, Salvador
Chuliá Moltó, María Pilar
de Juan Calvo, Helena
Delgado Torres, Juan Francisco
Escovedo Martínez, Ricardo Adolfo
Fabra Piqueras, Juan Enrique
Ferrando Noguera, Josefa
Galdón Pérez, Jesús
García Piqueras, Francisco
Gil Cantero, Ana María
Giménez Renau, María Carmen
Gonell Gonell, María Teresa
González Sanchís, Miguel Ángel
González Soler, Yolanda
Gregori Gea, Francisco V.

Hernández Estrada, José Luis
Herreros García, Florencio
Hidalgo Pitarch, José Ángel
Julve de la Iglesia, Gonzalo
Latasa Gómez, María Amparo
Lázaro Real, M^a Asunción
Mañes Flor, Pascual
Mañes Sánchez, Sheila
Martí Puig, Pepa
Mascarós Gil, Dolores
Montañana Latorre, María Teresa
Paz Soler, María Mercedes
Pellicer Carrascosa, Miguel A.
Peramo Sánchez, María del Rocío
Pérez Berenguer, María Desirée
Pérez Peinado, Ángeles
Picazo Rosa, José A.
Puig Fuentes, José Miguel
Retamosa Alfaro, José Manuel
Rodilla Serrano, Salvador
Román Jaume, Juana
Romero Fuster, María Carmen
Ruiz Juárez, José
Sabater Martínez, Salomé
Salinas Gras, Héctor
Serrano López, Martín
Serrano Muñoz, Estrella
Signes Solbes, Miguel Ángel
Soler Soler, Matilde
Tamarit Ruiz, Carmen
Torres Bordils, Federico David
Tortosa Verdú, Fausto
Villalba Carreño, María

Membres del Consell d'Administració, no consellers generals, assistents a l'Assemblea, amb veu i sense vot

Herce Collado, Ana Llanos
Villanueva Pareja, Ángel D.

Generalitat Valenciana

Berlanga Arona, José Vicente
Biosca Ferrero, María Encarnación
Brea Ferrer, Manuel
Caballer Cabo, Amparo
Cadroy Viciano, José María
Cánovas Martínez, Pedro
Cubel Montesinos, Antonio Francisco
Daríes Coll, Enrique
de Rosa Torner, Carmen
Escrig Marco, María Amparo
Esteban Villarroya, Lucía
Estrela Jovells, Francisco Vicente
Farnós Gauchía, Joaquín
Ferrando Giner, Rafael
Francés Camarena, Asunción
García Bolufer, Antonio
García-Fuster y González-Alegre, José Rafael
Giner Giner, Josep Francesc
Gómez-Pantoja Noguera, Juan Carlos
Jordá Durá, María Paz
Lillo Giménez, Ángel
Martín Hernández, Inmaculada
Martinavarro Dealbert, Enrique
Masià Llinares, Francesc Josep
Mocholí Muñoz, María Francisca

Molins Pavía, Tomás Francisco
Móner Romero, Fernando
Montesinos Chilet, Eduardo
Muñoz Antonino, Francisco
Naranjo González, Sebastián
Olivas Martínez, José Luis
Pellicer Segarra, Remigio
Pérez Giménez, Facundo
Pérez Pallarés, María José
Pérez Solaz, Rosa
Prefaci Cruz, Vicente
Rapalo Badenes, Rosa
Ríos Navarro, Manuel
Rodado Macías, Damián
Roig Cotanda, José Manuel
Ruipérez Rodríguez, María Ángeles
Sánchez Novella, Pedro Luis
Sedano Llorente, Jesús
Serrano Santamans, José Ramón
Tarazona Campos, José Vicente
Tarazona Llácer, Federico Jorge
Tirado Jiménez, Antonio J.
Torres Escrig, José Vicente
Tortosa Llorca, María Dolores
Villagrasa Ballester, Víctor Pedro

Corporacions Municipals

Alamá Sabater, Luisa
 Alcón Traver, Rafael
 Álvarez Martín, Ángel A.
 Avia Ferrer, Remedios
 Azagra Ros, Joaquín
 Belén Alfonso, José Antonio
 Cabezas Tanco, Francisco (*)
 Calvo Calpe, Rafael
 Cardador Canelo, Florencio
 Cataluña Oliver, José María
 Corredra Sanchis, Manuel
 de la Piedad Pérez, Josep Lluís
 Estarlich Hernandis, Noelia
 Estellés García, Fernando
 Fabra Carreras, Luis
 Falomir Martínez, José
 Folch Esteve, Emilio
 Fuster Dal Re, Gustavo José
 García García, Jaime
 Girón, Chantal
 González Pérez, Dimas
 Gregori Aznar, Roc
 Iborra Broseta, Lucía
 López Martínez, Remigio
 Llorca Bertó, Asensio

Máñez Domínguez, Emilio
 Mañó Sabater, Melchor
 Martín Díez, Adrián Pedro
 Martínez Corachán, Joaquín
 Molina García, Jesús
 Mont Rosell, Marco Alfredo
 Montesinos Vernetta, Vicente
 Moreno Molina, Lourdes
 Muñoz Martí, Evaristo
 Pascual Merino, Diego
 Pastor Codoñer, Vicente Salvador
 Peris Martí, Noelia
 Pineda Moret, Juan Francisco
 Piqueres Pérez, Isabel
 Rodilla Serrano, Manuel Andrés
 Romero Ponce, Pedro
 Sanahuja Sanchis, Francisco Javier
 Sánchez Fernández, Manuel
 Sanchis León, Juan Bautista
 Sanz Segarra, M^a Vicenta
 Sendra Muñoz, María del Carmen
 Torres Valero, Ana
 Virosque Ruiz, Arturo
 Yebra Alarcón, José Luis

(*) Va faltar el 4 de gener de 2009. Ha accedit al càrrec el seu suplent Sr. Miguel Ángel Lisart Guaita.

Allepuz Madrid, Francisco
 Barber Mir, Juan
 Barra Samit, Miguel
 Bellido Querol, Ferran
 Domínguez Trull, Emilio
 Dorta Barroso, Dolores
 Escolano Lázaro, Juan Manuel
 Esteban Marcos, José Julio
 Fernández Martínez, Juan Francisco
 Hernández González, Jorge Enrique
 Maldonado Gasch, María Isabel
 Marcet Gimeno, Luis Agustín

Martínez Martínez, Vicente E.
 Muñoz Morales, José Antonio
 Ostos Castillo, María Pilar
 Pascual Escandell, Ernesto
 Pérez Eslava, Juan Antonio
 Rodríguez Guerra, María de las Nieves
 Ros Castellar, Josep Antoni
 Sánchez González, Joaquim F.
 Sánchez Moreno, Emilio
 Tarazona Martínez, Francesc Xavier
 Teruel Llimós, Ricardo
 Valldecabres Ortiz, Pilar

Entitat Fundadora

Aguiló Lúcia, Lluís
 Asensio Muñoz, José
 Barberá Prosper, José Luis
 Busquets Mataix, Jaime
 Edo Ausach, Francisco J.

Fernández Álvarez, Jaime Cesáreo
 Gregori Marí, Francisco
 Oltra Climent, Rafael Francisco
 Portolés Sanz, Manuel
 Todolí Femenía, Vicente

CONSELL D'ADMINISTRACIÓ

President: José Luis Olivas Martínez
Vicepresident 1r: Antonio J. Tirado Jiménez
Vicepresident 2n: Arturo Virosque Ruiz
Vicepresidenta 3a: Pepa Martí Puig
Vicepresident 4t: José María Cataluña Oliver
Vicepresident 5é: Eduardo Montesinos Chilet
Secretari: Ángel D. Villanueva Pareja
Vicesecretari: Vicente Montesinos Vernetta

Vocals:

Ángel A. Álvarez Martín
Rafael Ferrando Giner
Francisco V. Gregori Gea
Ana Llanos Herce Collado
María Teresa Montañana Latorre
Rafael Francisco Oltra Climent

Ernesto Pascual Escandell
Remigio Pellicer Segarra
María del Rocío Peramo Sánchez
Juan Antonio Pérez Eslava
Matilde Soler Soler
Ana María Torres Valero

Assistents amb veu i sense vot a les sessions del Consell d'Administració:

Rafael Alcón Traver
Manuel Breva Ferrer

Rafael Calvo Calpe
Enrique Martinavarro Dealbert

COMISSIÓ DE CONTROL

President: Evaristo Muñoz Martí
Secretari: José Ramón Serrano Santamáns

Vocals:

Santiago Bou Cabedo
Francisco Cabezas Tanco (*)
Juan Francisco Delgado Torres
Emilio Domínguez Trull
José Falomir Martínez
José Rafael García-Fuster y González-Alegre

José Ángel Hidalgo Pitarch
José Antonio Muñoz Morales
Manuel Portolés Sanz
Damián Rodado Macías
Héctor Salinas Gras

(*) Va faltar el 4 de gener de 2009. Ha accedit al càrrec el seu suplent, Sr. José Luis Yebra Alarcón.

COMISSIÓ EXECUTIVA

President: José Luis Olivas Martínez
Vicepresident 1r: Antonio J. Tirado Jiménez
Vicepresident 2n: Arturo Virosque Ruiz
Vicepresidenta 3a: Pepa Martí Puig
Vicepresident 4t: José María Cataluña Oliver
Secretari: Ángel D. Villanueva Pareja
Vicesecretari: Rafael Ferrando Giner

Vocals:

Francisco V. Gregori Gea
Ana Llanos Herce Collado

Rafael Francisco Oltra Climent
Juan Antonio Pérez Eslava

Assistents amb veu i sense vot a les sessions de la Comissió Executiva:

Manuel Breva Ferrer
Rafael Calvo Calpe

Enrique Martinavarro Dealbert

COMISSIÓ EXECUTIVA TERRITORIAL DE CASTELLÓ

President: Manuel Breva Ferrer
Vicepresident 1r: Francisco Javier Fabregat Antolí
Vicepresident 2n: Jesús Molina García
Secretari: Tomás Molíns Pavía

Vocals:

Rafael Alcón Traver
Ferran Bellido Querol
Vicent Josep Frías i Diago

Yolanda González Soler
María Isabel Maldonado Gasch
Francisco Javier Sanahuja Sanchis

COMISSIÓ EXECUTIVA TERRITORIAL DE SOGORB

President: Rafael Calvo Calpe
Vicepresident: Angelino Torres Latorre
Secretari: José Vicente Torres Escrig
Vicesecretari: Juan Manuel Escolano Lázaro

Vocal:

María Celia Mañes Salas

6.5 Òrgans de govern de les Fundacions

FUNDACIÓ BANCAIXA
FUNDACIÓ DE LA COMUNITAT VALENCIANA
Relació de membres 31-12-2008

Presidenta d'Honor
SAR la Infanta Doña Cristina

PATRONAT

President: José Luis Olivas Martínez
Vicepresident 1r: Vicente Montesinos Vernetta
Vicepresident 2n: José Vicente Torres Escrig
Vicepresident 3r: José María Cataluña Oliver
Vicepresident 4t: Joaquín Azagra Ros
Vicepresident 5é: Ángel A. Álvarez Martín
Vicepresident 6é: Ricard Pérez Casado
Secretari: Ángel D. Villanueva Pareja
Vicesecretari: Rafael Ferrando Giner

Vocals:

Juan Manuel Escolano Lázaro
Francisco V. Gregori Gea
Juan Carlos Gómez-Pantoja Noguera
Vicente Górriz Marqués
Ana Llanos Herce Collado
Vicente Hervás García
Aurelio Izquierdo Gómez
María Amparo Latasa Gómez
Fausto Llopis Juesas
Pepa Martí Puig
María Teresa Montañana Latorre
Eduardo Montesinos Chilet
Francisco Muñoz Antonino
Silvia Navarro Salas

Rafael Francisco Oltra Climent
Santiago Oma Maicas
Ernesto Pascual Escandell
Remigio Pellicer Segarra
María del Rocío Peramo Sánchez
Juan Antonio Pérez Eslava
Javier Quesada Ibáñez
Antonio M. Sebastián Sebastián
Matilde Soler Soler
Antonio J. Tirado Jiménez
Ana Torres Valero
Juan Eduardo Villena Fito
Arturo Virosque Ruiz

Assistents amb veu i sense vot a les sessions del Patronat:

Rafael Alcón Traver
Manuel Breva Ferrer

Rafael Calvo Calpe
Enrique Martinavarro Dealbert

COMISSIÓ PERMANENT

President: José Luis Olivas Martínez
Vicepresident 1r: Vicente Montesinos Vernetta
Vicepresident 2n: José Vicente Torres Escrig
Vicepresident 3r: José María Cataluña Oliver
Vicepresident 4t: Joaquín Azagra Ros
Vicepresident 5é: Ángel A. Álvarez Martín
Vicepresident 6é: Ricard Pérez Casado
Secretari: Ángel D. Villanueva Pareja
Vicesecretari: Rafael Ferrando Giner

Vocals:

Juan Carlos Gómez-Pantoja Noguera
F. Vicente Gregori Gea
Ana Herce Collado
Aurelio Izquierdo Gómez
M^a Teresa Montañana Latorre
Francisco Muñoz Antonino

Silvia Navarro Salas
Rafael Francisco Oltra Climent
Ernesto Pascual Escandell
Juan Antonio Pérez Eslava
Javier Quesada Ibañez
Matilde Soler Soler

Assistent, amb veu i sense vot a les sessions de la Comissió Permanent:

Antonio J. Tirado Jiménez

COMISSIÓ DELEGADA DE SAGUNT

President: Francisco Muñoz Antonino
Vicepresident: José María Cataluña Oliver
Secretari: Fausto Llopis Juesas

Vocales:

María Amparo Latasa Gómez
Juan Eduardo Villena Fito

Santiago Oma Maicas

COMISSIÓ DELEGADA DE SOGORB

President: José Vicente Torres Escrig
Vicepresident: Vicente Górriz Marqués
Secretari: Vicente Hervás García

Vocals:

Juan Manuel Escolano Lázaro
M^a Teresa Montañana Latorre

Antonio M. Sebastián Sebastián

FUNDACIÓ CAIXA CASTELLÓ
FUNDACIÓ DE LA COMUNITAT VALENCIANA
Relació de membres 31-12-2008

PATRONAT

President: Antonio J. Tirado Jiménez
Vicepresident 1r: José M^a Cadroy Viciano
Vicepresident 2n: Enrique Heredia Robres
Vicepresidenta 3r: Noelia Peris Martí
Vicepresident 4t: Vicent J. Frías i Diago
Vicepresident 5é: Tomás Francisco Molíns Pavia
Secretària: M^a Vicenta Sanz Segarra

Vocals:

Rafael Alcón Traver
Emilio Barrachina Martí
Fernando Bellido Querol
Agustín Beltrán Eroles
Encarna Biosca Ferrero
Manuel Brea Ferrer
José M^a Cataluña Oliver
Carlos Fabra Carreras
Luis Fabra Carreras
Alberto Fabra Part
José Falomir Martínez
M^a Carmen Giménez Renau
M^a Teresa Gonell Gonell
Yolanda González Soler
José Angel Hidalgo Pitarch
Salvador Lluch Balaguer

M^a Isabel Maldonado Gasch
Sheila Mañes Sánchez
Luis A. Marcet Gimeno
Pepa Martí Puig
Enrique Martinavarro Dealbert
Jesús Molina García
Eduardo Montesinos Chilet
Evaristo Muñoz Martí
José Luis Olivas Martínez
Remigio Pellicer Segarra
Rosa Rapalo Badenes
José Ruiz Juárez
Francisco Javier Sanahuja Sanchís
Martín Serrano López
Francisco Toledo Lobo
Arturo Virosque Ruiz

COMISSIÓ PERMANENT

President: Antonio J. Tirado Jiménez

Vicepresidents:

Jose M^a Cadroy Viciano
Enrique Heredia Robres
Noelia Peris Martí

Vicent J. Frías i Diago
Tomás Francisco Molins Pavía

Secretària: M^a Vicenta Sanz Segarra

Vocals:

Emilio Barrachina Martí
Fernando Bellido Querol
Agustín Beltrán Eroles
Encarna Biosca Ferrero
Manuel Brea Ferrer
José M^a Cataluña Oliver
Carlos Fabra Carreras
Luis Fabra Carreras
Alberto Fabra Part
M^a Carmen Giménez Renau

M^a Teresa Gonell Gonell
Salvador Lluch Balaguer
Pepa Martí Puig
Enrique Martinavarro Dealbert
Eduardo Montesinos Chilet
José Luis Olivas Martínez
Rosa Rapalo Badenes
Martín Serrano López
Francisco Toledo Lobo
Arturo Virosque Ruiz

6.6 Relació de personal directiu

BANCAIXA

DIRECCIÓ GENERAL: Aurelio Izquierdo Gómez
Direcció General Adjunta: Juan Zurita Marqués
Direcció General Adjunta: Pedro Enrique Vázquez Fernández
Direcció General Adjunta: José Cortina Orrios

SERVICIS CENTRALS

Direcció d'Auditoria: Juan Carlos Villanueva Muñoz
Direcció de Comunicació: Isabel Gil Llerena
Direcció Financera: Miguel Ángel Soria Navarro
Direcció Intervenció i Control: José Enrique Sotos Ebstein
Direcció de Gabinet de Presidència i Relacions Institucionals: Francisco Andrés Cebolla
Direcció de Negoci: Juan Zurita Marqués
Direcció de Màrqueting: Sebastián Ruiz Gallardo
Direcció Unitat de Riscos: Antonio-Abad Vidal Teruel
Direcció d'Operacions: Pedro Enrique Vázquez Fernández
Direcció de Recursos Humans: José Tomás Martínez Germes
Direcció de Responsabilitat Social Corporativa: Isabel Rubio León
Direcció de Riscos: José Vicente Giner Ponce
Direcció de Secretaria General: Josep Vicent Palacios Bellver
Direcció de Servicis Jurídics: Adolfo Porcar Rodilla

DIVISIONS I UNITATS TERRITORIALS I DE NEGOCI

Divisió de Banca Comercial: Jose Fernando Llopis Martínez
Divisió de Banca Corporativa: José María Martínez Gómez
Divisió de Banca Personal: Justino Martínez Bautista
Divisió de Banca Personal: José Vicente Bo Cifre
UN Alacant i Múrcia: José Ramón Gisbert Marín
UN Andalusia i Extremadura: Joaquín Holgado Pérez
UN Balears i Canàries: José Luis March Vicens
UT Castelló: Salvador Lluch Balaguer
UN Catalunya: Jordi Calsina Jodas
UN Madrid-Centre: Miguel Bastida Moreno
UN Nord: David González Martínez
UT Sogorb: Antonio M. Sebastián Sebastián
UN València: José Manuel Arroyo Viguer
Direcció Adjunta: Francisco Gallego Saez
Direcció Adjunta: Mateo Tortosa Talón

FUNDACIONS

FUNDACIÓ BANCAIXA: Miguel Ángel Utrillas Jáuregui

FUNDACIÓ CAIXA CASTELLÓ: Luis Manuel Barrachina Alonso

PRINCIPALS SOCIETATS DEL GRUP

BANCAIXA BANCASEGUROS: José M^a Lejárraga García

BANCAIXA GESTIÓ D'ACTIUS I BANCA PRIVADA: Rafael Año Sanz

BANCAIXA INVERSIONS: Manuel Galarza Pont

BANCAIXA ASSEGURANCES: José Fuentes Soriano

BANCAIXA VIATGES: José Alejandro Mas Salcedo

BANCO DE VALENCIA: Domingo Parra Soria

GRUP IMMOBILIARI: José Cortina Orrios

BANCAJA HABITAT: Rafael Codoñer Seguí



7. Documentació legal



DOCUMENTACIÓ LEGAL

7.1 Informe financer anual

7.1.1 COMPTES ANUALS

Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, i Societats que integren el Grup Bancaja

7.1.1.1 Balanç

BALANÇOS DE SITUACIÓ CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2008 I 2007 (NOTES 1 I 2)

ACTIU	Notes	2008	2007 (*)
CAIXA I DEPÓSITS EN BANCS CENTRALS	7	518.295	1.767.173
CARTERA DE NEGOCIACIÓ	8	645.054	823.884
Depòsits en entitats de crèdi		-	-
Crèdit a la clientela		-	1.918
Valors representatius de deute		82.790	565.773
Instruments de capital		15.054	54.213
Derivats de negociació		547.210	201.980
<i>Promemòria: prestats o en garantia</i>		59.912	-
ALTRES ACTIUS FINANCERS A VALOR RAONABLE AMB CANVIS EN PÈRDUES I GUANYES		26.584	52.169
Depòsits en entitats de crèdit		-	-
Crèdit a la clientela		-	-
Valors representatius de deute		-	-
Instruments de capital		26.584	52.169
<i>Promemòria: prestats o en garantia</i>		-	-
ACTIUS FINANCERS DISPONIBLES PER A LA VENDA	9	5.335.762	7.083.137
Valors representatius de deute		2.703.179	2.963.586
Instruments de capital		2.632.583	4.119.551
<i>Promemòria: prestats o en garantia</i>		484.710	148.654
INVERSIONS CREDITÍCIES	10	92.051.749	83.354.016
Depòsits en entitats de crèdit		2.830.019	3.111.009
Crèdit a la clientela		83.902.472	80.243.007
Valors representatius de deute		5.319.258	-
<i>Promemòria: prestats o en garantia</i>		6.240.009	6.231.299
CARTERA D'INVERSIÓ A VENCIMENT	11	3.128.105	3.594.147
<i>Promemòria: prestats o en garantia</i>		3.016.986	3.495.820
AJUSTOS A ACTIUS FINANCERS PER MACROCOBERTURES			-
DERIVATS DE COBERTURA	12	426.029	41.036
ACTIUS NO CORRENTS EN VENDA	13	712.840	30.934

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, als efectes comparatius.
Les notes 1 a 53 descrites en la Memòria i els annexos I a V, adjunts, formen part integrant del balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2008.
Dades en milers d'euros

BALANÇOS DE SITUACIÓ CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2008 I 2007 (NOTES 1 I 2)

ACTIU	Notes	2008	2007 (*)
PARTICIPACIONS	14	558.087	379.777
Entitats associades		558.087	379.777
Entitats multigrup		-	-
CONTRACTES D'ASSEGURANCES VINCULATS A PENSIONS	44.1	14.615	17.509
ACTIUS PER REASSEGURANCES	15	3.714	4.174
ACTIU MATERIAL	16	1.018.895	965.128
Immobilitzat material		849.634	931.289
D'ús propi		773.579	862.886
Cedit en arrendament operatiu		-	-
Afecte a l'obra social		76.055	68.403
Inversions immobiliàries		169.261	33.839
<i>Promemòria: adquirit en arrendament financer</i>		-	-
ACTIU INTANGIBLE	17	101.446	130.958
Fons de comerç		54.422	53.789
Altres actiu intangible		53.789	77.169
ACTIUS FISCALS	27	994.498	602.069
Corrents		203.964	126.785
Diferits		790.534	475.284
RESTA D'ACTIUS	18	964.792	738.828
Existències		906.222	674.020
Altres		58.570	64.808
TOTAL ACTIU		106.500.465	99.584.939
PROMEMÒRIA	31		
RISCOS CONTINGENTS		5.980.378	6.572.354
COMPROMISOS CONTINGENTS		11.870.008	14.583.285

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, als efectes comparatius.

Les notes 1 a 53 descrites en la Memòria i els annexos I a V, adjunts, formen part integrant del balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2008.
Dades en milers d'euros

BALANÇOS DE SITUACIÓ CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2008 I 2007 (NOTES 1 I 2)

PASSIU I PATRIMONI NET	Notes	2008	2007 (*)
PASSIU			
CARTERA DE NEGOCIACIÓ	8	1.143.256	686.596
Depòsits de bancs centrals		-	-
Depòsits d'entitats de crèdit		-	-
Depòsits de la clientela		-	-
Dèbits representats per valors negociables		-	-
Derivats de negociació		1.143.256	656.879
Posicions curtes de valors		-	29.717
Altres passius financers		-	-
ALTRES PASSIUS FINANCERS A VALOR RAONABLE AMB CANVIS EN PÈRDUES I GUANYES		-	-
Depòsits de bancs centrals		-	-
Depòsits d'entitats de crèdit		-	-
Depòsits de la clientela		-	-
Dèbits representats per valors negociables		-	-
Passius subordinats		-	-
Altres passius financers		-	-
PASSIUS FINANCERS A COST AMORTITZAT	19	97.308.354	89.065.445
Depòsits de bancs centrals		9.760.263	1.971.663
Depòsits d'entitats de crèdit		8.833.886	8.040.547
Depòsits de la clientela		43.490.350	36.710.473
Dèbits representats per valors negociables		31.203.479	38.308.866
Passius subordinats		3.118.938	3.113.340
Altres passius financers		901.438	920.556
AJUSTOS A PASSIUS FINANCERS PER MACROCOBERTURES		-	-
DERIVATS DE COBERTURA	12	586.468	756.809
PASSIUS ASSOCIATS AMB ACT. NO CORRENTS EN VENDA		-	-
PASSIUS PER CONTRACTES D'ASSEGURANCES	20	1.612.545	1.945.029
PROVISIONS		223.903	235.583
Fons per a pensions i obligacions similars	44.1	134.368	134.009
Provisions per a impostos i altres contingències legals	21	672	162
Provisions per a riscos i compromisos contingents	21	83.561	95.290
Altres provisions	21	5.302	6.122
PASSIUS FISCALS	27	176.265	388.325
Corrents		36.625	56.133
Diferits		139.640	332.192
FONS DE L'OBRA SOCIAL	30	100.865	90.424
RESTA DE PASSIUS	22	219.993	264.231
TOTAL PASSIU		101.371.649	93.432.442

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, als efectes comparatius.

Les notes 1 a 53 descrites en la Memòria i els annexos I a V, adjunts, formen part integrant del balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2008.
Dades en milers d'euros

BALANÇOS DE SITUACIÓ CONSOLIDATS A 31 DE DESEMBRE DE 2008 I 2007 (NOTES 1 I 2)

PASSIU I PATRIMONI NET	Notes	2008	2007 (*)
PATRIMONI NET		5.128.816	6.152.497
FONS PROPIS		3.753.174	3.564.295
Fons de dotació	26	-	-
Escripturat		-	-
Menys: capital no exigit		-	-
Prima d'emissió		-	-
Reserves	26	3.407.545	3.073.125
Reserves (pèrdues) acumulades		3.417.319	3.101.037
Reserves (pèrdues) acumulades d'entitats valorades pel mètode de la participació		(9.774)	(27.912)
Altres instruments de capital		-	-
D'instruments financers compostos		-	-
Quotes participatives i fons associats		-	-
Resta d'instruments de capital		-	-
Menys: valors propis		-	-
Resultat de l'exercici atribuït a l'entitat dominant		345.629	491.170
Menys: dividendes i retribucions		-	-
AJUSTOS PER VALORACIÓ	24	(406.699)	460.818
Actius financers disponibles per a la venda		(376.286)	466.768
Cobertures dels fluxos d'efectiu		(16.078)	(5.514)
Cobertures d'inversions netes en negocis en l'estranger		-	-
Diferències de canvi		(228)	(436)
Actius no corrents en venda		-	-
Entitats valorades pel mètode de la participació		(14.107)	-
Resta d'ajustos per valoració		-	-
INTERESSOS MINORITARIS	23	1.782.341	2.127.384
Ajustos per valoració		(261.384)	94.754
Resta		2.043.725	2.032.630
TOTAL PASSIU I PATRIMONI NET		106.500.465	99.584.939

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, als efectes comparatius.

Les notes 1 a 53 descrites en la Memòria i els annexos I a V, adjunts, formen part integrant del balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2008.

Dades en milers d'euros

7.1.1.2 Comptes de pèrdues i guanys

COMPTE DE PÈRDUES I GUANYS CONSOLIDATS CORRESPONENTS ALS EXERCICIS ANUALS ACABATS EL 31 DE DESEMBRE DE 2008 I 2007 (NOTES 1 I 2)

		(Deure) Haver	
	Notes	Exercici 2008	Exercici 2007 (*)
INTERESSOS I RENDIMENTS ASSIMILATS	32	5.683.539	4.509.090
INTERESSOS I CÀRREGUES ASSIMILADES	32	4.240.541	3.079.755
MARGE D'INTERÉS		1.442.998	1.429.335
RENDIMENT D'INSTRUMENTS DE CAPITAL	34	123.544	73.860
RESULTAT D'ENTITATS VALORADES PEL MÈTODE DE LA PARTICIPACIÓ	35	(19.745)	23.132
COMISSIONS PERCEBUES	36	387.474	396.888
COMISSIONS PAGADES	37	62.919	54.894
RESULTATS D'OPERACIONS FINANCERES (net)	39	105.349	59.113
Cartera de negociació		(29.312)	10.595
Altres instruments financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		-	-
Instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys		145.510	52.372
Altres		(10.849)	(3.854)
DIFERÈNCIES DE CANVI (net)	40	10.492	9.387
ALTRES PRODUCTES D'EXPLOTACIÓ		753.151	916.569
Ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances emesos	38	196.979	342.488
Vendes i ingressos per prestació de servicis no financers	41	465.368	494.451
Resta de productes d'exploració	42	90.804	79.630
ALTRES CÀRREGUES D'EXPLOTACIÓ		605.594	824.542
Despeses de contractes d'assegurances i reassegurances	38	264.736	409.478
Variació d'existències	41	316.129	392.901
Resta de càrregues d'exploració	43	24.729	22.163
MARGE BRUT		2.134.750	2.028.848
DESPESES D'ADMINISTRACIÓ		819.750	771.391
Despeses de personal	44	535.278	501.547
Altres despeses generals d'administració	45	284.472	269.844
AMORTITZACIÓ	46	60.972	61.948
DOTACIONS A PROVISIONS (NET)	47	19.098	(39.283)
PÈRDUES PER DETERIORAMENT D'ACTIUS FINANCERS (NET)	48	719.591	463.419
Inversions creditícies	10	634.709	458.630
Altres instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	9	84.882	4.789
RESULTAT DE L'ACTIVITAT D'EXPLOTACIÓ		515.339	771.373
PÈRDUES PER DETERIORAMENT DE LA RESTA D'ACTIUS (net)	49	28.474	3.992
Fons de comerç i altre actiu intangible	17	2.975	41
Altres actius		25.499	3.951

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, als efectes comparatius.
Les notes 1 a 53 descrites en la Memòria i els annexos I a V, adjunts, formen part integrant del compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici 2008.
Dades en milers d'euros

**COMPTE DE PÈRDUES I GUANYES CONSOLIDATS CORRESPONENTS ALS EXERCICIS ANUALS ACABATS EL
31 DE DESEMBRE DE 2008 I 2007 (NOTES 1 I 2)**

		(Deure) Haber	
	Notes	Exercici 2008	Exercici 2007 (*)
GUANYES (PÈRDUES) EN LA BAIXA D'ACTIUS NO CLASSIFICATS COM NO CORRENTS EN VENDA	50	57.172	6.986
DIFERÈNCIA NEGATIVA EN COMBINACIONS DE NEGOCIS		-	-
GUANYES (PÈRDUES) D'ACTIUS NO CORRENTS EN VENDA NO CLASSIFICATS COM OPERACIONS INTERROMPUDES	51	(13.288)	(86)
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS		530.749	774.281
IMPOST SOBRE BENEFICIS	27	31.259	170.317
DOTACIÓ OBLIGATÒRIA A OBRES I FONS SOCIALS		-	-
RESULTAT DE L'EXERCICI PROCEDENT D'OPERACIONS CONTINUADES		499.490	603.964
RESULTAT D'OPERACIONS INTERROMPUDES (net)		-	-
RESULTAT CONSOLIDAT DE L'EXERCICI		499.490	603.964
Resultat atribuït a l'entitat dominant		345.629	491.170
Resultat atribuït a interessos minoritaris	23	153.861	112.794

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, als efectes comparatius.
Les notes 1 a 53 descrites en la Memòria i els annexos I a V, adjunts, formen part integrant del compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici 2008.
Dades en milers d'euros

7.1.1.3 Estats de canvis en el patrimoni

ESTATS D'INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS CONSOLIDATS DELS EXERCICIS ANUALS ACABATS EL 31 DE DESEMBRE DE 2008 I 2007 (NOTES 1 I 2)

	Exercici 2008	Exercici 2007 (*)
A) RESULTAT CONSOLIDAT DE L'EXERCICI	499.490	603.964
B) ALTRES INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS	(1.223.655)	74.305
Actius financers disponibles per a la venda	(1.684.036)	157.382
Guanys (pèrdues) per valoració	(1.625.179)	204.939 -
Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	58.857	(47.557)
Altres reclassificacions	-	-
Cobertures dels fluxos d'efectiu	(14.570)	(19.855)
Guanys (pèrdues) per valoració	(13.353)	(11.535)
Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	1.217	(8.320)
Imports transferits al valor inicial de les partides cobertes	-	-
Altres reclassificacions	-	-
Cobertures d'inversions netes en negocis en l'estranger	-	-
Guanys (pèrdues) per valoració	-	-
Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	-	-
Altres reclassificacions	-	-
Diferències de canvi	297	(542)
Guanys (pèrdues) per valoració	297	(542)
Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	-	-
Altres reclassificacions	-	-
Actius no corrents en venda	-	-
Guanys (pèrdues) per valoració	-	-
Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	-	-
Altres reclassificacions	-	-
Guanys (pèrdues) actuarials en plans de pensions	-	-
Entitats valorades pel mètode de la participació	(24.024)	-
Guanys (pèrdues) per valoració	(24.024)	-
Imports transferits al compte de pèrdues i guanys	-	-
Altres reclassificacions	-	-
Resta d'ingressos i despeses reconeguts	-	-
Impost sobre beneficis	498.678	(62.680)
TOTAL INGRESSOS I DESPESES RECONEGUTS (A + B)	(724.165)	678.269
C 1) Atribuïts a l'entitat dominant	(521.888)	541.297
C 2) Atribuïts a interessos minoritaris	(202.277)	136.972

(*) Es presenta, únicament i exclusivament, als efectes comparatius.

Les notes 1 a 53 descrites en la Memòria i els annexos I a V, adjunts, formen part integrant de l'estat d'ingressos i despeses totals consolidat de l'exercici 2008. Dades en milers d'euros

**ESTATS DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET TOTAL CORRESPONENTS ALS EXERCICIS ANUALS ACABATS
EL 31 DE DESEMBRE DE 2008**

Estat corresponent a l'exercici acabat el 31 de desembre de 2008	Patrimoni net				
	Fons propis				
	Capital	Prima d'emissió i reserves	Altres instruments de capital	Menys: valors propis	Resultat de l'exercici
Saldo final a 31 de desembre de 2007	-	3.073.125	-	-	491.170
Ajust per canvis de criteri comptable	-	-	-	-	-
Ajust per errors	-	(15.696)	-	-	-
Saldo inicial ajustat	-	3.057.429	-	-	491.170
Total ingressos/(despeses) reconeguts	-	-	-	-	345.629
Altres variacions del patrimoni net	-	350.116	-	-	(491.170)
Augments/(Reduccions) de capital	-	-	-	-	-
Conversió de passius financers en capital	-	-	-	-	-
Incrementos d'altres instruments de capital	-	-	-	-	-
Reclassificació de/a passius financers	-	-	-	-	-
Distribució de dividends/Remuneració als socis	-	(68.430)	-	-	-
Operacions amb instruments de capital propi (net)	-	-	-	-	-
Traspassos entre partides de patrimoni net	-	408.170	-	-	(408.170)
Incrementos/(Reduccions) per combinacions de negocis	-	-	-	-	-
Dotació discrecional a obres i fons socials (sols caixes d'estalvis i cooperatives de crèdit)	-	-	-	-	(83.000)
Pagaments amb instruments de capital	-	-	-	-	-
Resta d'incrementos/(reduccions) de patrimoni net	-	10.376	-	-	-
Saldo final a 31 de desembre de 2008	-	3.407.545	-	-	345.629

Estat corresponent a l'exercici acabat el 31 de desembre de 2008	Patrimoni net		
	Ajustos per valoració	Interessos minoritaris	Total patrimoni net
Saldo final a 31 de desembre de 2007	460.818	2.127.384	6.152.497
Ajust per canvis de criteri comptable	-	-	-
Ajust per errors	-	-	-
Saldo inicial ajustat	460.818	2.127.384	6.136.801
Total ingressos/(despeses) reconeguts	(867.517)	(202.276)	(724.164)
Altres variacions del patrimoni net	-	(142.767)	(283.821)
Augments/(Reduccions) de capital	-	-	-
Conversió de passius financers en capital	-	-	-
Incrementos d'altres instruments de capital	-	-	-
Reclassificació de/a passius financers	-	-	-
Distribució de dividends/Remuneració als socis	-	(91.931)	(160.361)
Operacions amb instruments de capital propi (net)	-	-	-
Traspassos entre partides de patrimoni net	-	-	-
Incrementos/(Reduccions) per combinacions de negocis	-	-	-
Dotació discrecional a obres i fons socials (sols caixes d'estalvis i cooperatives de crèdit)	-	-	(83.000)
Pagaments amb instruments de capital	-	-	-
Resta d'incrementos/(reduccions) de patrimoni net	-	(50.836)	(40.460)
Saldo final a 31 de desembre de 2008	(406.699)	1.782.341	5.128.816

(1) A causa de la reclassificació de BISA inclosa en l'epígraf d'ingressos i despeses reconeguts.
Les notes 1 a 53 descrites en la Memòria i els annexos I a V adjunt formen part integrant de l'estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici 2008.
Dades en milers d'euros

**ESTATS DE CANVIS EN EL PATRIMONI NET TOTAL CORRESPONENTS ALS EXERCICIS ANUALS ACABATS
EL 31 DE DESEMBRE DE 2007**

Estat corresponent a l'exercici acabat el 31 de desembre de 2007	Patrimoni net				
	Fons propis				
	Capital	Prima d'emissió i reserves	Altres instruments de capital	Menys: valors propis	Resultat de l'exercici
Saldo final a 31 de desembre de 2006	-	2.303.848	-	-	783.383
Ajust per canvis de criteri comptable	-	-	-	-	-
Ajust per errors	-	-	-	-	-
Saldo inicial ajustat	-	2.303.848	-	-	783.383
Total ingressos/(despeses) reconeguts	-	420	-	-	486.226
Altres variacions del patrimoni net	-	765.157	-	-	(783.383)
Augments/(Reduccions) de capital	-	-	-	-	-
Conversió de passius financers en capital	-	-	-	-	-
Incrementos d'altres instruments de capital	-	-	-	-	-
Reclassificació de/a passius financers	-	-	-	-	-
Distribució de dividends/Remuneració als socis	-	-	-	-	-
Operacions amb instruments de capital propi (net)	-	-	-	-	-
Traspassos entre partides de patrimoni net	-	765.157	-	-	(711.383)
Incrementos/(Reduccions) per combinacions de negocis	-	-	-	-	-
Dotació discrecional a obres i fons socials (sols caixes d'estalvis i cooperatives de crèdit)	-	-	-	-	(72.000)
Pagaments amb instruments de capital	-	-	-	-	-
Resta d'incrementos/(reduccions) de patrimoni net	-	-	-	-	-
Saldo final al 31 de desembre de 2007	-	3.069.425	-	-	486.226

Estat corresponent a l'exercici acabat el 31 de desembre de 2007	Patrimoni net		
	Ajustos per valoració	Interessos minoritaris	Total patrimoni net
Saldo final a 31 de desembre de 2006	410.670	563.395	4.061.296
Ajust per canvis de criteri comptable	-	-	-
Ajust per errors	-	-	-
Saldo inicial ajustat	410.670	563.395	4.061.296
Total ingressos/(despeses) reconeguts	50.119	141.504	678.269
Altres variacions del patrimoni net	-	1.383.162	1.364.936
Augments/(Reduccions) de capital	-	-	-
Conversió de passius financers en capital	-	-	-
Incrementos d'altres instruments de capital	-	1.490.334	1.490.334
Reclassificació de/a passius financers	-	-	-
Distribució de dividends/Remuneració als socis	-	(40.367)	(40.367)
Operacions amb instruments de capital propi (net)	-	-	-
Traspassos entre partides de patrimoni net	-	(66.805)	(13.031)
Incrementos/(Reduccions) per combinacions de negocis	-	-	-
Dotació discrecional a obres i fons socials (sols caixes d'estalvis i cooperatives de crèdit)	-	-	(72.000)
Pagaments amb instruments de capital	-	-	-
Resta d'incrementos/(reduccions) de patrimoni net	-	-	-
Saldo final a 31 de desembre de 2007	460.789	2.088.061	6.104.501

(1) A causa de la reclassificació de BISA inclosa en l'epígraf d'ingressos i despeses reconeguts
Les notes 1 a 53 descrites en la Memòria i els annexos I a V adjunt formen part integrant de l'estat de canvis en el patrimoni net de l'exercici 2008.
Dades en milers d'euros

7.1.1.4 Estats de fluxos d'efectiu

ESTATS DE FLUXOS D'EFFECTIU DELS EXERCICIS ANUALS ACABATS EL 31 DE DESEMBRE DE 2008 I 2007

	Exercici 2008	Exercici 2007
A) FLUXOS D'EFFECTIU DE LES ACTIVITATS D'EXPLOTACIÓ (1 + 2 + 3 + 4 + 5)	(301.251)	(394.482)
1. Resultat de l'exercici	499.490	603.964
2. Ajustos per a obtenir els fluxos d'efectiu de les activitats d'explotació:	336.758	276.876
(+) Amortització	60.972	61.948
(+/-) Altres ajustos	275.786	214.928
3. Augment/(Disminució) net dels actius d'explotació:	(9.188.892)	(19.505.423)
(+/-) Cartera de negociació	(931.976)	(247.918)
(+/-) Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	(25.585)	52.169
(+/-) Actius financers disponibles per a la venda	(151.175)	4.601.045
(+/-) Inversions creditícies	9.292.275	15.014.535
(+/-) Altres actius d'explotació	1.005.353	85.592
4. Augment/(Disminució) net dels passius d'explotació:	8.020.134	18.059.784
(+/-) Cartera de negociació	479.218	472.109
(+/-) Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	-	-
(+/-) Passius financers a cost amortitzat	8.273.501	17.490.854
(+/-) Altres passius d'explotació	(732.585)	96.821
5. Cobraments/(Pagaments) per impost sobre benefici	31.259	170.317
B) FLUXOS D'EFFECTIU DE LES ACTIVITATS D'INVERSIÓ (1 + 2)	(454.321)	(49.950)
1. Pagaments:	(1.110.356)	(713.981)
(-) Actius materials	199.526	224.664
(-) Actius intangibles	30.869	75.231
(-) Participacions	198.055	32.852
(-) Entitats dependents i altres unitats de negoci	-	-
(-) Actius no corrents i passius associats en venda	681.906	-
(-) Cartera d'inversió a venciment	-	381.234
(-) Altres pagaments relacionats amb activitats d'inversió	-	-
2. Cobraments:	656.035	664.031
(+) Actius materials	103.177	125.201
(+) Actius intangibles	48.135	35
(+) Participacions	38.681	10.056
(+) Entitats dependents i altres unitats de negoci	-	-
(+) Actius no corrents i passius associats en venda	-	-
(+) Cartera d'inversió a venciment	466.042	528.739
(+) Altres cobraments relacionats amb activitats d'inversió	-	-

Les notes 1 a 53 descrites en la Memòria i els annexos I a V adjunt formen part integrant de l'estat de fluxos d'efectiu de l'exercici 2008.
Dades en milers d'euros

ESTATS DE FLUXOS D'EFECTIU DELS EXERCICIS ANUALS ACABATS
EL 31 DE DESEMBRE DE 2008 I 2007

	Exercici 2008	Exercici 2007
C) FLUXOS D'EFECTIU DE LES ACTIVITATS DE FINANÇAMENT (1 + 2)	(493.307)	1.329.888
1. Pagaments:	(498.905)	(126.780)
(-) Dividends	-	-
(-) Passius subordinats	-	126.780
(-) Amortització d'instruments de capital propi	-	-
(-) Adquisició d'instruments de capital propi	-	-
(-) Altres pagaments relacionats amb activitats de finançament	498.905	-
2. Cobraments:	5.598	1.456.668
(+) Passius subordinats	5.598	-
(+) Emissió d'instruments de capital propi	-	-
(+) Alienació d'instruments de capital propi	-	-
(+) Altres cobraments relacionats amb activitats de finançament	-	1.456.668
D) EFECTE DE LES VARIACIONS DELS TIPUS DE CANVI	-	-
E) AUGMENT/(DISMINUCIÓ) NET DE L'EFECTIU I EQUIVALENTS (A + B + C + D)	(1.248.879)	885.456
F) EFECTIU I EQUIVALENTS A L'INICI DEL PERÍODE	1.767.173	881.717
G) EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE (E + F)	518.294	1.767.173
(+) Caixa	286.156	307.447
(+) Saldos equivalents a l'efectiu en bancs centrals	232.138	1.459.726
(+) Altres actius financers	-	-
(-) Menys: descoberts bancaris reintegrables a la vista	-	-
TOTAL EFECTIU I EQUIVALENTS AL FINAL DEL PERÍODE	518.294	1.767.173

Les notes 1 a 53 descrites en la Memòria i els annexos I a V adjunt formen part integrant de l'estat de fluxos d'efectiu de l'exercici 2008.
Dades en milers d'euros

7.1.1.5 Memòria

Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaixa, i Societats que integren el Grup Bancaixa

Memòria Consolidada corresponent a l'exercici anual acabat el 31 de desembre de 2008

1. Introducció, bases de presentació dels comptes anuals consolidats i una altra informació

1.1. Introducció

La Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaixa, d'ara en avant, la "Caixa") és una entitat subjecta a la normativa i les regulacions de les entitats bancàries que operen a Espanya. El seu domicili social es troba situat a Castelló de la Plana. Tant en el web oficial de la Caixa (www.bancaja.es) com en el seu domicili social (C/ Cavallers, 2) poden consultar-se els Estatuts Socials i més informació pública sobre la Caixa. El seu únic i exclusiu objecte social és contribuir a la consecució d'interessos generals a través del desenvolupament econòmic i social de la seua zona d'actuació i, per a això, les seues finalitats fonamentals són, entre altres, facilitar la formació i capitalització de l'estalvi, atendre les necessitats dels seus clients per mitjà de la concessió d'operacions de crèdit, i crear i mantindre obres socials pròpies o en col·laboració.

Com a entitat de crèdit, subjecta a la normativa i regulació que determinen les autoritats econòmiques i monetàries espanyoles i de la Unió Europea, exerceix una activitat de banca universal amb un important desenvolupament dels servicis bancaris detallistes.

Adicionalment a les operacions que du a terme directament, la Caixa és capçalera d'un grup d'entitats dependents, que es dediquen a activitats diverses i que constitueixen, junt amb aquesta, el Grup Caixa d'Estalvis València, Castelló i Alacant, Bancaixa, (d'ara en avant, el "Grup" o "Grup Bancaixa"). Conseqüentment, la Caixa està obligada a elaborar, a més dels seus comptes anuals, els comptes anuals consolidats del Grup que inclouen així mateix les participacions en negocis conjunts i en inversions en entitats associades.

Les principals activitats dutes a terme pel Grup són les següents:

- Financeres.
- Assegurança.
- Gestió d'Institucions d'Inversió Col·lectiva i Patrimonis.
- Immobiliàries.

Els comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2007 van ser aprovats per l'Assemblea General de la Caixa realitzada el 25 de maig de 2008. Els comptes anuals consolidats del Grup i els comptes anuals de la quasi totalitat d'entitats integrades en el Grup, corresponents a l'exercici 2008, es presenten per a la seua aprovació a les respectives assemblees i juntes generals d'accionistes del primer semestre de l'exercici 2009. No obstant això, el Consell d'Administració de la Caixa entén que els dits comptes anuals seran aprovats sense canvis significatius.

1.2 Bases de presentació dels comptes anuals consolidats

Els comptes anuals consolidats de Grup Bancaja de l'exercici 2008 han estat formulats pels administradors de la Caixa, en la reunió del Consell d'Administració realitzada el dia 25 de febrer de 2009.

Els comptes anuals consolidats del Grup es presenten d'acord amb el que estableixen les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea al 31 de desembre de 2008 (d'ara en avant, "NIIF-UE"), tenint en consideració la Circular 4/2004, del Banc d'Espanya, de 22 de desembre, que constitueix el desenvolupament i l'adaptació al sector d'entitats de crèdit espanyoles de les Normes Internacionals d'Informació Financera aprovades per la Unió Europea, modificada per la Circular 6/2008, del Banc d'Espanya, de 26 de novembre.

En aquesta memòria s'utilitzen les abreviatures "NIC" i "NIIF" per a referir-se a les Normes Internacionals de Comptabilitat i a les Normes Internacionals d'Informació Financera, respectivament, aprovades per la Unió Europea, d'acord amb les quals s'han elaborat aquests comptes anuals consolidats.

No s'han tingut en compte en l'elaboració dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2008 ni la NIIF-3 (combinacions de negocis) revisada l'any 2008, la qual és d'obligat compliment per als exercicis anuals que comencen a partir de l'1 de juliol de 2009, ni les modificacions realitzades en la NIC 27 (estats financers consolidats i individuals) de gener de 2008, en estar pendents d'aprovació a la data d'elaboració d'aquests comptes anuals consolidats i en no haver-se incorporat els criteris comptables continguts en aquesta a la Circular 4/2004, del Banc d'Espanya. Atesa la naturalesa dels aspectes inclosos en les dites normes i que no es coneix encara el text definitiu amb què seran aprovades per la Unió Europea, no és possible determinar en l'actualitat l'efecte que la seua aplicació tindrà sobre les possibles transaccions i esdeveniments als quals podrien ser aplicables en el futur.

Els comptes anuals consolidats s'han elaborat tenint en consideració la totalitat dels principis i de les normes comptables i dels criteris de valoració d'aplicació obligatòria que tenen un efecte significatiu en aquestes, de manera que mostren la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera, consolidats, del Grup al 31 de desembre de 2008, i dels resultats de les seues operacions, dels canvis en el patrimoni net i dels fluxos d'efectiu, consolidats, que s'han produït en el Grup en l'exercici anual acabat en aquesta data.

En la nota 2 es resumeixen els principis i les polítiques comptables i els criteris de valoració més significatius aplicats en la preparació dels comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2008.

Els comptes anuals consolidats s'han elaborat a partir dels registres de comptabilitat mantinguts per la Caixa i per la resta d'entitats integrades en el Grup. No obstant això, atés que els principis comptables i els criteris de valoració aplicats en la preparació dels comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2008 poden diferir dels utilitzats per algunes de les entitats que hi estan integrades en aquest, en el procés de consolidació s'han introduït els ajustos i les reclassificacions necessaris per homogeneïtzar entre si els dits principis i criteris i per a adequar-los a les NIIF aplicades per la Caixa.

1.3 Responsabilitat de la informació i estimacions realitzades

La informació continguda en aquests comptes anuals consolidats és responsabilitat dels administradors de la Caixa.

En els comptes anuals consolidats del Grup corresponents a l'exercici 2008 s'han utilitzat ocasionalment estimacions realitzades pels administradors de la Caixa per quantificar alguns dels actius, passius, ingressos, de les despeses i dels compromisos que hi figuren registrats.

Bàsicament, aquestes estimacions es refereixen a:

- Les pèrdues per deteriorament de determinats actius (vegeu notes 9, 10, 13, 14 i 16 a 18).
- Les hipòtesis emprades en el càlcul actuarial dels passius i compromisos per retribucions postocupació i altres compromisos a llarg termini mantinguts amb els empleats (vegeu notes 2.13 i 44.1).
- La vida útil dels actius materials i intangibles (vegeu notes 16 i 17).
- La valoració dels fons de comerç de consolidació (vegeu nota 17.1).
- El valor raonable de determinats actius no cotitzats.

Si bé les estimacions anteriorment descrites s'han realitzat en funció de la millor informació disponible a 31 de desembre de 2008 sobre els fets analitzats, és possible que esdeveniments que puguin tindre lloc en el futur obliguen a modificar-les (a l'alça o a la baixa) en pròxims exercicis; la qual cosa es faria, en el cas que hi calguera, de conformitat amb el que estableix la NIC 8, de forma prospectiva, i es reconeixerien els efectes del canvi d'estimació en el compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis afectats.

1.4 Informació referida a l'exercici 2007

D'acord amb allò que s'ha exigint per la NIC 1, la informació continguda en aquesta Memòria referida a l'exercici 2007 es presenta, exclusivament, als efectes comparatius amb la informació relativa a l'exercici 2008 i, per consegüent, no constitueix els comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2007.

En aquest sentit, els models de balanç, compte de pèrdues i guanys, estat d'ingressos i despeses reconegudes, estat total de canvis en el patrimoni net i estat de fluxos d'efectiu, consolidats, presentats en aquests comptes anuals consolidats, s'ajusten als models continguts en la Circular 4/2004, del Banc d'Espanya, els quals han estat modificats en l'exercici 2008 per la Circular 6/2008, del Banc d'Espanya, i difereixen, quant als criteris de presentació de determinades partides i marges, dels presentats en els comptes anuals consolidats del Grup a 31 de desembre de 2007.

A causa d'aquest canvi, que no té cap efecte en el patrimoni net ni en el resultat atribuït al Grup, d'acord amb el que disposa el paràgraf 38 de la NIC 1, els estats financers consolidats del Grup de l'exercici 2007, que es presenten als efectes comparatius en aquests comptes anuals consolidats, han estat modificats respecte als elaborats en el seu moment pel Grup, per a adaptar-los als formats continguts en la Circular 4/2004, del Banc d'Espanya modificats per la Circular 6/2008, del Banc d'Espanya.

A continuació es presenta una conciliació entre el balanç consolidat a 31 de desembre de 2007 presentat pel Grup, com a part integrant dels seus comptes anuals consolidats en aquesta data, i el balanç presentat en aquests comptes consolidats als efectes comparatius a la dita data elaborat d'acord amb el model modificat abans indicat:

BALANÇ - ACTIU

Model de Balanç de la Circular 4/2004 presentat en la CCAA Consolidades de l'exercici 2007	Saldo al 31 de desembre de 2007	Reclassi- ficacions	Saldo al 31 de desembre de 2007	Model de Balanç de la Circular 4/2004 de Banc d'Espanya modificat per la Circular 6/2008
Caixa i depòsits en bancs centrals	1.767.173	-	1.767.173	Caixa i depòsits en bancs centrals
Cartera de negociació	823.884	-	823.884	Cartera de negociació
Crèdit a la Clientela	1.918	-	1.918	Crèdit a la Clientela
Valors representatius de deute	565.773	-	565.773	Valors representatius de deute
Altres instruments de capital	54.213	-	54.213	Altres instruments de capital
Derivats de negociació	201.980	-	201.980	Derivats de negociació
Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	52.169	-	52.169	Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys
Altres instruments de capital	52.169	-	52.169	Altres instruments de capital
Actius financers disponibles per a la venda	7.083.137	-	7.083.137	Actius financers disponibles per a la venda
Valors representatius de deute	2.963.586	-	2.963.586	Valors representatius de deute
Altres instruments de capital	4.119.551	-	4.119.551	Instruments de capital
Inversions creditícies	83.354.016	-	83.354.016	Inversions creditícies
Depòsits en entitats de crèdit	3.111.009	-	3.111.009	Depòsits d'entitats de crèdit
Crèdit a la clientela	79.963.369	279.638	80.243.007	Crèdit a la clientela
Altres actius financers	279.638	(279.638)		
Cartera d'inversió a venciment	3.594.147	-	3.594.147	Cartera d'inversió a venciment
Derivats de cobertura	41.036	-	41.036	Derivats de cobertura
Actius no corrents en venda	30.934	-	30.934	Actius no corrents en venda
Actiu Material	30.934	-		
Participacions	379.777	-	379.777	Participacions
Entitats associades	379.777	-	379.777	Entitats associades
Entitats multigrup	-	-	-	Entitats multigrup
Contractes d'assegurances vinculades a pensions	17.509	-	17.509	Contractes d'assegurances vinculades a pensions
Actius per reassegurances	4.174	-	4.174	Actius per reassegurances
Actiu material	965.128	-	965.128	Actiu material
			931.289	Immobilitzat Material
D'ús propi	862.886	-	862.886	D'ús propi
Inversions immobiliàries	33.839	34.564	68.403	Afecte a l'Obra Social
Afecte a l'Obra Social	68.403	(34.564)	33.839	Inversions immobiliàries
Actiu intangible	130.958	-	130.958	Actiu intangible
Fons de Comerç	53.789	-	53.789	Fons de Comerç
Un altre actiu intangible	77.169	-	77.169	Un altre actiu intangible
Actius fiscals	602.069	-	602.069	Actius fiscals
Corrents	126.785	-	126.785	Corrents
Diferits	475.284	-	475.284	Diferits
Periodificacions	28.002	(28.002)		
Altres actius	710.826	(710.826)		
		738.828	738.828	Resta d'actius
		674.020	674.020	Existències
		64.808	64.808	Altres
TOTAL ACTIU	99.584.939	-	99.584.939	TOTAL ACTIU

Dades en milers d'euros

BALANÇ - PASSIU

Model de Balanç de la Circular 4/2004 presentat en la CCAA Consolidades de l'exercici 2007	Saldo al 31 de desembre de 2007	Reclassi- ficacions	Saldo al 31 de desembre de 2007	Model de Balanç de la Circular 4/2004 de Banc d'Espanya modificat per la Circular 6/2008
Cartera de negociació	664.038	22.559	686.597	Cartera de negociació
Derivats de negociació	634.321	22.559	656.880	Derivats de negociació
Posicions curtes de valors	29.717	-	29.717	Posicions curtes de valors
Passius financers a cost amortitzat	87.969.255	1.096.190	89.065.445	Passius financers a cost amortitzat
Depòsits de bancs centrals	1.971.663	-	1.971.663	Depòsits de bancs centrals
Depòsits d'entitats de crèdit	8.040.547	-	8.040.547	Depòsits d'entitats de crèdit
Depòsits de la clientela	36.733.032	(22.559)	36.710.473	Depòsits de la clientela
Dèbits representats per valors negociables	38.308.866	-	38.308.866	Dèbits representats per valors negociables
Passius subordinats	2.053.340	1.060.000	3.113.340	Passius subordinats
Altres passius financers	861.807	58.749	920.556	Altres passius financers
Derivats de cobertura	756.809	-	756.809	Derivats de cobertura
Passius per contractes de reassegurança	1.945.029	-	1.945.029	Passius per contractes de reassegurança
Provisions	235.583	-	235.583	Provisions
Fons per a pensions i obligacions semblants	134.009	-	134.009	Fons per a pensions i obligacions semblants
Provisions per a impostos	162	-	162	Provisions per a impostos i altres contingències legals
Provisions per a riscos i compromisos contingents	95.290	-	95.290	Provisions per a riscos i compromisos contingents
Altres provisions	6.122	-	6.122	Altres provisions
Passius fiscals	388.325	-	388.325	Passius fiscals
Corrents	56.133	-	56.133	Corrents
Diferits	332.192	-	332.192	Diferits
Periodificacions	289.480	(199.056)	90.424	Fons de l'Obra Social
Altres passius	123.923	140.307	264.230	Resta de passius
Capital amb naturalesa de passiu financer	1.060.000	(1.060.000)	-	Capital reembossable a la vista
TOTAL PASSIU	93.432.442	-	93.432.442	TOTAL PASSIU

Dades en milers d'euros

BALANÇ - PATRIMONI NET

Model de Balanç de la Circular 4/2004 presentat en la CCAA Consolidades de l'exercici 2007	Saldo al 31 de desembre de 2007	Reclassificacions	Saldo al 31 de desembre de 2007	Model de Balanç de la Circular 4/2004 de Banc d'Espanya modificat per la Circular 6/2008
FONS PROPIS	3.564.295	-	3.564.295	FONS PROPIS
Capital	-	-	-	Capital
Prima d'emissió	-	-	-	Prima d'emissió
Reserves	3.073.125	-	3.073.125	Reserves
Reserves acumulades	3.101.037	-	3.101.037	Reserves acumulades
Reserves d'entitats valorades pel mètode de la participació	(27.912)	-	(27.912)	Reserves d'entitats valorades pel mètode de la participació
Resultat atribuït al grup	491.170	-	491.170	Resultat de l'exercici atribuït a l'entitat dominant
Menys: dividendes i retribucions	-	-	-	Menys: Dividendes i retribucions
AJUSTOS PER VALORACIÓ	460.818	-	460.818	AJUSTOS PER VALORACIÓ
Actius financers disponibles per a la venda	466.768	-	466.768	Actius financers disponibles per a la venda
Cobertures dels fluxos d'efectiu	(5.514)	-	(5.514)	Cobertures dels fluxos d'efectiu
Diferències de canvi	(436)	-	(436)	Diferències de canvi
INTERESSOS MINORITARIS	2.127.384	-	2.127.384	INTERESSOS MINORITARIS
		-	94.754	Ajustos per valoració
		-	2.032.630	Restes
TOTAL PATRIMONI NET	6.152.497	-	6.152.497	TOTAL PATRIMONI NET
TOTAL PASSIU I PATRIMONI NET	99.584.939	-	99.584.939	TOTAL PASSIU I PATRIMONI NET

Dades en milers d'euros

Per la seua banda, a continuació es presenta una conciliació entre el compte de pèrdues i guanys consolidat corresponent a l'exercici anual finalitzat el 31 de desembre de 2007, inclosa com a part integrant dels comptes anuals consolidats del Grup del dit exercici 2007, i el compte de pèrdues i guanys consolidat corresponent a aquest mateix període, elaborada d'acord amb el model de la Circular 4/2004, del Banc d'Espanya, modificat per la Circular 6/2008, del Banc d'Espanya que es presenta, als efectes comparatius, en aquests comptes anuals consolidats de l'exercici 2008:

Model de Compte de Resultats de la Circular 4/2004 presentat en la CCAA Consolidades de l'exercici 2007	Saldo al 31 de desembre de 2007	Reclassificacions	Saldo al 31 de desembre de 2007	Model de Compte de Pèrdues i Guanys de la Circular 4/2004 de Banc d'Espanya modificat per la Circular 6/2008
Interessos i rendiments assimilats	4.389.673	119.417	4.509.090	Interessos i rendiments assimilats
Interessos i càrregues assimilades	(3.064.113)	(15.642)	(3.079.755)	Interessos i càrregues assimilades
Rendiment d'instruments de capital	73.860	(73.860)	-	
MARGE D'INTERMEDIACIÓ	1.399.420	29.915	1.429.335	MARGE D'INTERESSOS
	-	73.860	73.860	Rendiment d'instruments de capital
Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació	23.132	-	23.132	Resultats d'entitats valorades pel mètode de la participació
Comissions percebudes	396.888	-	396.888	Comissions percebudes
Comissions pagades	(54.894)	-	(54.894)	Comissions pagades
Activitats d'Assegurança	43.642	(43.642)	-	
Resultat d'operacions financeres (net)	59.113	-	59.113	Resultat d'operacions financeres (net)
Cartera de negociació	10.595	-	10.595	Cartera de negociació
	-	52.372	52.372	Altres instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys

Continua...

Model de Compte de Resultats de la Circular 4/2004 presentat en la CCAA Consolidades de l'exercici 2007	Saldo al 31 de desembre de 2007	Reclassificacions	Saldo al 31 de desembre de 2007	Model de Compte de Pèrdues i Guanys de la Circular 4/2004 de Banc d'Espanya modificat per la Circular 6/2008
Actius financers disponibles per a la venda	52.346	(52.346)	-	
Inversions Creditície	25	(25)	-	
Altres	(3.853)	(1)	(3.854)	Altres
Diferències de canvi (net)	9.387	-	9.387	Diferències de canvi (net)
				Altres productes d'explotació
	-	342.488	342.488	Ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances emesos
	-	494.451	494.451	Vendes i ingressos per prestació de servicis no financers
	-	79.630	79.630	Resta de productes d'explotació
				Altres càrregues d'explotació
	-	(409.478)	(409.478)	Despeses de contractes d'assegurances i reassegurances
	-	(392.901)	(392.901)	Variació d'existències
	-	(22.164)	(22.164)	Resta de càrregues d'explotació
MARGE ORDINARI	1.876.688	152.159	2.028.847	MARGE BRUT
Venda i ingressos per prestació de serveis no financers	494.451	(494.451)	-	
Cost de vendes	(392.901)	392.901	-	
Altres productes d'explotació	72.607	(72.607)	-	
				Despeses d'administració:
Despeses de personal	(501.547)	-	(501.547)	Despeses de personal
Altres despeses generals d'administració	(269.844)	-	(269.844)	Altres despeses generals d'administració
Amortització	(61.948)	-	(61.948)	Amortització
Altres càrregues d'explotació	(12.386)	12.386	-	
	-	39.283	39.283	Dotacions a provisions (net)
				Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)
	-	(458.630)	(458.630)	Inversions creditícies
	-	(4.788)	(4.788)	Altres instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys
MARGE D'EXPLOTACIÓ	1.205.120	(433.747)	771.373	RESULTAT DE L'ACTIVITAT D'EXPLOTACIÓ
Pèrdues per deteriorament d'actius (net)				Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)
Actius financers disponibles per a la venda	(4.789)	4.789	-	
Inversions creditícies	(458.630)	458.630	-	
Actius no corrents en venda	(83)	83	-	
Participacions	(1.747)	1.747	-	
Actiu Material	(105)	105	-	
Fons de Comerç	(41)	-	(41)	Fons de Comerç i un altre actiu intangible
Resta d'Actius	(2.099)	(1.852)	(3.951)	Altres actius
Dotacions a les provisions (net)	39.283	(39.283)	-	
Ingressos financers d'activitats no financeres	2.460	(2.460)	-	
Despeses financers d'activitats no financeres	(9.318)	9.318	-	
Altres guanys		-	-	
Guany per venda d'actiu material	2.812	4.174	6.986	Guanys/(Pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com a no corrents en venda
Guany per venda de participacions	4.907	(4.907)		
Altres conceptes	7.068	(7.154)	(86)	Guanys/(Pèrdues) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes

Continua...

Model de Compte de Resultats de la Circular 4/2004 presentat en la CCAA Consolidades de l'exercici 2007	Saldo al 31 de desembre de 2007	Reclassificacions	Saldo al 31 de desembre de 2007	Model de Compte de Pèrdues i Guanyos de la Circular 4/2004 de Banc d'Espanya modificat per la Circular 6/2008
Altres pèrdues		-	-	
Pèrdua per venda d'actiu material	(17)	17	-	
Pèrdua per venda de participacions	(762)	762	-	
Altres conceptes	(9.778)	9.778	-	
RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS	774.281	-	774.281	RESULTAT ABANS D'IMPOSTOS
Impost sobre beneficis	(170.317)	-	(170.317)	Impost sobre beneficis
RESULTAT DE L'ACTIVITAT ORDINÀRIA	603.964	-	603.964	RESULTAT DE L'EXERCICI PROCEDENT D'OPERACIONS CONTINUADES
Resultat d'operacions interrompudes (net)	-	-	-	Resultat d'operacions interrompudes (net)
RESULTAT CONSOLIDAT DE L'EXERCICI	603.964	-	603.964	RESULTAT CONSOLIDAT DE L'EXERCICI
Resultat atribuït a la minoria	(112.794)	-	(112.794)	Resultat atribuït a la minoria
RESULTAT ATRIBUÏT AL GRUP	491.170	-	491.170	RESULTAT ATRIBUÏT A L'ENTITAT DOMINANT

Dades en milers d'euros

Les principals diferències que hi ha entre els models d'estats financers de la Circular 4/2004, del Banc d'Espanya, modificats per la Circular 6/2008, del Banc d'Espanya, d'acord amb els quals s'han elaborat aquests comptes anuals consolidats i els aplicats en l'elaboració dels comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2007 són les següents:

1. Balanç consolidat: respecte al model de balanç consolidat integrant dels comptes anuals consolidats al 31 de desembre de 2007, el model de balanç que es presenta en aquests comptes anuals consolidats:

a) Inclou, en l'actiu, la partida "Actiu material - Immobilitzat material" que agrupa les rúbriques "Actiu material - D'ús propi", "Actiu material - Altres actius cedits en arrendament operatiu" i "Actiu material - Afecte a l'Obra Social", incloses en l'actiu del balanç consolidat presentat en els comptes anuals consolidats de l'exercici 2007.

b) Inclou, en l'actiu, la partida "Resta d'actius - Altres" que agrupa les rúbriques "Periodificacions" i "Altres actius" de l'actiu del balanç consolidat inclòs en els comptes anuals consolidats del Grup corresponents a l'exercici 2007, excepte les existències, que es presenten en l'epígraf "Resta d'actius - Existències".

c) S'elimina el desglossament que hi havia en les diverses categories d'actius financers de les "Operacions del mercat monetari a través d'entitats de contrapartida". Aquest tipus d'operacions passa a formar part de la rúbrica de "Crèdit a la clientela" de cada una de les distintes categories d'actius financers incloses en l'actiu del balanç.

d) En el capítol "Inversions creditícies" de l'actiu del balanç de situació, s'elimina la rúbrica d'"Altres actius financers"; les distintes partides que la formaven passen a integrar-se en les rúbriques de "Depòsits d'entitats de crèdit" i "Crèdit a la clientela" d'aquest mateix capítol de l'actiu del balanç de situació, atenent-hi el sector institucional al qual pertanguen cada una.

e) En l'actiu del balanç de situació, s'elimina el desglossament per naturalesa dels actius que formen part de la rúbrica "Actius no corrents en venda".

- f) Elimina els capítols del passiu “Passius financers a valor raonable amb canvis en patrimoni net” (que no presentava cap saldo en el balanç de situació inclòs en els comptes anuals consolidats del Grup al 31 de desembre de 2007); i “Capital amb naturalesa de passiu financer”, el saldo dels quals ha passat a integrar-se en el capítol “Passius financers a cost amortitzat” del passiu del balanç consolidat.
- g) Presenta en el passiu del balanç consolidat la rúbrica “Fons de l'Obra Social” de manera separada. En el balanç consolidat inclòs en els comptes anuals consolidats al 31 de desembre de 2007, aquesta partida s'inclouïa formant part del saldo del capítol del passiu “Altres passius”.
- h) Inclou en el passiu la rúbrica “Resta de passius”, que agrupa les partides del passiu del balanç consolidat inclòs en els comptes anuals a 31 de desembre de 2007 “Periodificacions” i “Altres passius” (excepte en la part corresponent al saldo del fons de l'Obra Social abans indicat).
- i) S'elimina, de les distintes categories de passius financers del balanç de situació, la rúbrica “Operacions del mercat monetari a través d'entitats de contrapartida”. Aquest tipus d'operacions passa a presentar-se en la rúbrica “Depòsits de la clientela” de cada categoria de passius financers inclosos en el balanç de situació.
- j) S'afigen noves rúbriques en les quals es desglossen determinats tipus de passius financers inclosos en les distintes categories que es presenten en el passiu del balanç de situació consolidat: “Altres passius financers”, “Depòsits de bancs centrals” i “Passius subordinats”.
- k) La rúbrica “Provisions - Provisions per a impostos” passa a anomenar-se “Provisions - Provisions per a impostos i altres contingències legals”. De manera que en aquesta s'hauran d'incloure, a més de les contingències de naturalesa fiscal, les de naturalesa legal, que s'inclouïen en el model anterior formant part de la rúbrica “Provisions - Altres provisions”.
- l) S'elimina el capítol “Quotes participatives i fons associats” dels fons propis consolidats, i passa a registrar-se el seu saldo com un epígraf dins del capítol dels fons propis consolidats “Altres instruments de capital”.
- m) S'elimina la rúbrica dels ajustos per valoració del patrimoni net consolidat “Passius financers a valor raonable amb canvis en el patrimoni net”, i passa a integrar-se el seu saldo en la rúbrica de nova creació “Resta d'ajustos per valoració”; i es crea una nova partida inclosa entre els ajustos per valoració del patrimoni net consolidat denominada “Entitats valorades pel mètode de la participació”, en la qual es registren de manera diferenciada els ajustos per valoració que sorgeixen per l'aplicació del mètode de la participació en la valoració d'empreses associades i multigrup a què s'aplica el mètode, independentment de la naturalesa d'aquests ajustos.
- n) S'elimina la rúbrica “Romanent” que formava part del capítol “Reserves” dels fons propis. El seu import passa a incloure's dins de la rúbrica “Reserves - Reserves (pèrdues) acumulades” d'aquest mateix capítol.
- o) Finalment, assenyalar que s'ha modificat la denominació de determinades partides del patrimoni net sense canvis substancials en els conceptes en aquestes registrats (per exemple, “Resultat atribuït al Grup” per “Resultat de l'exercici atribuït a l'entitat dominant”).

2. Compte de pèrdues i guanys consolidat: respecte al model de compte de pèrdues i guanys consolidat integrats en els comptes anuals consolidats al 31 de desembre de 2007, el model de compte de pèrdues i guanys consolidat que es presenta en aquests comptes anuals semestral:

- a) No preveu l'existència del “Marge d'intermediació” i introdueix un nou marge denominat “Marge d'interés” format per la diferència entre els ingressos en concepte d’“Interessos i rendiments assimilats” i les despeses en concepte d’“Interessos i càrregues assimilades”.
- b) Els resultats corresponents a l'activitat d'assegurances del Grup deixen presentar-se de manera agrupada i passen a registrar-se, en funció de la seua naturalesa, en els distints epígrafs del compte de pèrdues i guanys consolidat, amb el consegüent efecte en cada un dels marges i de les partides corresponents.

En particular, els ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances en concepte de primes cobrades i dels ingressos de reassegurances cobrades es presenten inclosos en la rúbrica “Ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances emesos” del capítol “Altres productes d'explotació” del compte de pèrdues i guanys consolidat; i l'import de les prestacions pagades i la resta de despeses directament relacionades amb els contractes d'assegurances, les primes pagades a tercers per reassegurances i les dotacions netes realitzades per a la cobertura dels riscos dels contractes d'assegurances meritades per l'activitat d'assegurances s'inclouen en la rúbrica “Despeses de contractes d'assegurances i reassegurances” del capítol “Altres càrregues d'explotació” del compte de pèrdues i guanys consolidat presentats en aquests comptes anuals consolidats.

- c) Els resultats de les operacions financeres corresponents a instruments financers valorats a cost, a cost amortitzat o disponibles per a la venda, diferents dels ajustos de cobertures de valor raonable realitzats sobre aquests, passen a registrar-se en la rúbrica “Altres Instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys” del capítol “Resultat d'operacions financeres (net)” del compte de pèrdues i guanys consolidat.

- d) Presenta un nou marge denominat “Marge brut” i s'elimina el “Marge ordinari”. Aquest nou “Marge brut” és semblant a l'anterior “Marge ordinari”, excepte, bàsicament, pel fet que s'inclouen en aquest tant els altres ingressos com les altres càrregues d'explotació, que no formaven part del marge ordinari, així com els interessos i les càrregues financeres de l'activitat no financera d'acord amb la seua naturalesa (vegeu la lletra h) següent.

- e) Elimina les rúbriques “Vendes i ingressos per prestació de servicis no financers” i “Cost de vendes” del compte de pèrdues i guanys consolidat, que passen a registrar-se, bàsicament, en les partides “Altres productes d'explotació - Vendes i ingressos per prestació de servicis no financers” i “Altres càrregues d'explotació - Variació d'existències”, respectivament, del compte de pèrdues i guanys consolidat.

- f) Les “Despeses de personal” i les “Altres despeses generals d'administració” passen a presentar-se agrupades en la rúbrica “Despeses d'administració”.

g) El saldo de la partida “Pèrdues per deteriorament d'actius (net)” passa a presentar-se en dos partides: “Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)”, que inclou les pèrdues per deteriorament, netes, dels actius financers diferents de les dels instruments de capital classificats com a participacions; i les “Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)” que inclou l'import de les pèrdues per deteriorament, netes, dels instruments de capital classificats com a “participacions” i de la resta d'actius no financers, així com del fons de comerç de consolidació.

h) Elimina les rúbriques “Ingressos financers d'activitats no financeres” i “Despeses financeres d'activitats no financeres”, que passen a registrar-se, bàsicament, formant part dels capítols “Interessos i rendiments assimilats” i “Interessos i càrregues assimilades” del compte de pèrdues i guanys consolidat, respectivament.

i) Elimina el “Marge d'explotació” i crea el “Resultat de l'activitat d'explotació”. Ambdós marges es diferencien, bàsicament, perquè el segon inclou, a diferència del primer, els ingressos i les despeses financeres de l'activitat no financera del Grup, la dotació neta a les pèrdues per deteriorament dels instruments financers i la dotació neta a les provisions.

j) No preveu l'existència de les rúbriques “Altres guanys” i “Altres pèrdues”.

S'inclouen, en canvi, 3 nous capítols: “Guanys/(Pèrdues) en la baixa d'actius no classificats com no corrents en venda”; “Diferència negativa en combinacions de negocis”; i “Guanys/(Pèrdues) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes”, que recullen, bàsicament, partides que formaven part de les dues rúbriques eliminades indicades anteriorment.

El capítol “Guanys/(Pèrdues) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes” recull, entre altres conceptes, les pèrdues per deteriorament netes d'aquests actius per a les quals la normativa en vigor no estableix que hagen de registrar-se en un altre epígraf distint, i els resultats per la venda d'instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda que siguin inversions estratègiques, encara que no s'hagen classificat en un balanç anterior com a actius no corrents en venda.

La resta dels resultats que es registraven en les dues rúbriques eliminades i que no s'inclouen en les 3 rúbriques de nova creació, s'han classificat en el compte de pèrdues i guanys consolidat, atenent-hi la seua naturalesa.

3. Estat d'ingressos i despeses reconegudes consolidades i estat total de variacions en el patrimoni net consolidat: L’“Estat de canvis en el patrimoni net consolidat” i el detall de variacions en el patrimoni net consolidat desglossat en notes en els comptes anuals consolidats del Grup al 31 de desembre de 2007 són substituïts, respectivament, pel model d'estat d'ingressos i despeses reconegudes consolidades i l'estat total de canvis en el patrimoni net consolidat que s'inclouen en aquests comptes de l'exercici 2008 i presenten, bàsicament, les següents diferències significatives respecte a aquests:

a) Tant l'estat total de canvis en el patrimoni net com l'estat d'ingressos i despeses reconegudes, consolidades, que es presenten en aquests comptes anuals consolidats de l'exercici 2008 s'han d'entendre com les dues parts de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat, que substitueixen els estats presentats en els comptes anuals de l'exercici 2007 abans indicats. L'estat d'ingressos i despeses reconegudes no inclou la rúbrica “Altres passius financers a valor raonable”, i es recull el seu saldo en el capítol “Resta d'ingressos i despeses reconeguts”.

b) S'inclouen en l'estat d'ingressos i despeses reconegudes les rúbriques "Guanys/(Pèrdues) actuàries en plans de pensions" per al registre de les variacions en el patrimoni net amb origen en la comptabilització dels guanys i pèrdues actuàries, si escau, contra reserves; "Entitats valorades pel mètode de la participació", que inclou les variacions produïdes en els ajustos per valoració del patrimoni net consolidat amb origen en l'aplicació del mètode de la participació a empreses associades i multigrups; i "Resta d'ingressos i despeses reconegudes" per al registre d'aquelles partides comptabilitzades com un ajust per valoració en el patrimoni net consolidat, no incloses en cap de les partides específiques de l'estat.

c) En l'estat d'ingressos i despeses reconegudes s'inclou la partida "Impost sobre beneficis" per a recollir l'efecte fiscal de les partides registrades directament contra el patrimoni net, excepte la partida "Entitats valorades pel mètode de la participació" que es presenta neta del seu corresponent efecte fiscal, de manera que les partides de cada epígraf registrades contra ajustos per valoració del patrimoni net es presenten en termes bruts.

En el model d'estat de canvis en el patrimoni net consolidat inclòs en els comptes anuals consolidats de l'exercici 2007, cada una de les partides registrades com a ajustos per valoració es presentaven netes del corresponent efecte fiscal.

d) En l'estat d'ingressos i despeses reconegudes consolidades, deixa de presentar-se l'efecte en el patrimoni net corresponents a canvis de criteris comptables o d'errors amb origen en exercicis anteriors.

4. Estat de fluxos d'efectiu consolidat: en el model que s'inclou en aquests comptes anuals consolidats es presenta, al final de l'estat, un detall de les partides integrants de l'efectiu i dels seus equivalents que no s'inclouïa en l'estat de fluxos d'efectiu consolidat que es va presentar en els comptes anuals consolidats del Grup al 31 de desembre de 2007. Així mateix, s'eliminen determinats desglossaments de determinades partides d'actius i passius d'explotació, d'ajustos al resultat i de fluxos d'efectiu de les activitats de finançament; es modifica la redacció i el desglossament de determinades rúbriques que formen els fluxos d'efectiu de les activitats d'inversió.

Durant l'exercici 2008 han entrat en vigor les següents normes i interpretacions adoptades per la Unió Europea i el Grup, que no han tingut un impacte significatiu en els comptes anuals consolidats:

- *Modificacions a la NIC 39:* permet reclassificacions des de la cartera de negociació a la cartera disponible per a la venda, amb uns certs requisits. Aquesta modificació afecta alhora la NIIF7, que requereix desglossaments addicionals sobre aquestes reclassificacions.
- *Interpretació CINIIF 11 de la NIIF 2 "Transaccions amb accions pròpies i del Grup":* aclareix si determinades transaccions s'han de comptabilitzar com a liquidades a través d'instruments de patrimoni o en efectiu, segons el que estableix la NIIF 2. Addicionalment, estableix com s'han de registrar els acords de pagaments basats en accions que afecten dues o més entitats del mateix grup.

A la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats hi ha determinades normes noves i adoptades per la Unió Europea que entren en vigor en l'exercici 2009 per al Grup. Els administradors consideren que l'entrada en vigor d'aquestes normes no tindrà un impacte significatiu en la situació financera consolidada del Grup:

- *NIIF 8 Segments operatius (gener 2009)*: aquesta norma deroga la NIC 14. La principal novetat de la nova norma radica que la NIIF 8 requereix una entitat l'adopció de l'"enfocament de la gerència" per informar sobre l'acompliment financer dels seus segments de negoci. Generalment la informació que s'ha de reportar serà aquella que la Direcció usa internament per avaluar el rendiment dels segments i assignar els recursos entre aquests.
- *Modificació de la NIC 23 Costos per interessos (gener 2009)*: el principal canvi d'aquesta nova versió revisada de la NIC23 és l'eliminació de l'opció del reconeixement immediat com a despesa dels interessos del finançament relacionat amb actius que requereixen un llarg període de temps fins que estan preparats per al seu ús o venda. Aquesta nova norma podrà aplicar-se de forma prospectiva.
- *Modificació de la NIIF 2 Pagaments basats en accions (gener 2009)*: la modificació a la NIIF 2 publicada té, bàsicament, per objectiu aclarir en la norma els conceptes de condicions per a la consolidació dels drets ("vesting") i les cancel·lacions en els pagaments basats en accions.
- *Interpretació CINIIF 13 sobre programes de fidelització de clients (gener 2009)*: indica com registrar determinats premis de lleialtat atorgats als clients en forma de punts que proporcionen descomptes en l'adquisició futura d'altres productes o serveis.
- *Interpretació CINIIF 14 sobre l'àmbit d'aplicació de la NIC 19 (gener 2009)*: la CINIIF 14 proporciona una guia general sobre com comprovar el límit existent en la NIC 19 Beneficis a Empleats sobre la quantitat de l'excés que es pot reconèixer com a actiu. També explica com els actius o passius de les pensions poden veure's afectats quan hi ha un requisit legal o contractual mínim de finançament, i estableix la necessitat de registrar un passiu addicional si l'entitat té obligació contractual de realitzar aportacions addicionals al pla i la seua capacitat de recuperar-los està restringida. La interpretació estandarditzarà la pràctica i assegurarà que les entitats reconeguen un actiu en relació amb un excés d'una manera consistent.
- *Modificacions a la NIC 1 en matèria de presentació d'estats financers (gener 2009)*: la nova versió d'aquesta norma té el propòsit de millorar la capacitat dels usuaris d'estats financers per analitzar i comparar la informació que proporcionen. Aquestes millores permetran als usuaris dels comptes anuals consolidats analitzar els canvis en el patrimoni com a conseqüència de transaccions amb els propietaris que actuen com a tals (com a dividends i recompra d'accions) de manera separada als canvis per transaccions amb els no-propietaris (com a transaccions amb terceres parts o ingressos o despeses imputades directament al patrimoni net). La norma revisada proporciona l'opció de presentar partides d'ingressos i despeses i components d'altres ingressos totals en un estat únic d'ingressos totals amb subtotals, o bé en dos estats separats (un estat d'ingressos separat seguit d'un estat d'ingressos i despeses reconegudes).

També hi introdueix nous requeriments d'informació quan l'entitat aplica un canvi comptable de forma retrospectiva, realitza una reformulació o es reclassifiquen partides sobre els estats financers emesos prèviament, així com canvis en els noms d'alguns estats financers amb la finalitat de reflectir la seua funció més clarament (per exemple, el balanç serà denominat estat de posició financera). Els impactes d'aquesta norma seran bàsicament de presentació i desglossament.

- *Modificacions a la NIC 32 i NIC 1 (gener 2009)*: els canvis aprovats fan referència a la classificació de determinats instruments financers emesos que, encara que per les seues característiques podia arribar-se a la conclusió que representaven un interès residual en l'entitat, d'acord amb l'actual NIC32 havien de classificar-se com a passius financers, per tindre, entre altres característiques, la de ser rescatables. Les modificacions efectuades permetran que alguns d'aquests instruments financers puguin ser classificats com a patrimoni, sempre que complisquen uns certs requisits, entre altres, ser l'instrument més subordinat i sempre que representen un interès residual en els actius nets de l'entitat.

- *Modificacions a la NIIF 1 i NIC 27(gener 2009)*: proposa que, en la transició a IFRS dels estats financers individuals d'una entitat, aquesta pugui triar utilitzar un cost de referència que s'ha d'aplicar a les seues inversions en subsidiàries, negocis conjunts o associades, entre el valor comptable de la inversió anterior a la data de transició o el valor raonable de la inversió en la filial d'acord amb IFRS en la data de transició.

A continuació s'indiquen les normes i interpretacions encara no adoptades per la Unió Europea, junt amb la data prevista de la seua adopció per al Grup, d'acord amb la data d'aplicació requerida per la norma. L'impacte de l'aplicació d'aquestes normes encara no s'ha avaluat:

- *Interpretació CINIIF 12 sobre concessions administratives (gener 2009)*: indica com registrar les obligacions i els drets d'una entitat privada que obté un contracte com a proveïdor de serveis públics.
- *Modificació de la NIC 27 Estats financers consolidats i de la NIIF 3 Combinacions de negocis (juliol 2009)*: l'emissió d'aquestes normes és conseqüència del projecte de convergència de la norma internacional pel que fa a les combinacions de negoci amb els criteris comptables dels Estats Units d'Amèrica. La NIIF 3 revisada i les modificacions a la NIC 27 suposen canvis molt rellevants en diversos aspectes relacionats amb la comptabilització de les combinacions de negoci que, en general, posen major èmfasi en l'ús del valor raonable. Merament a títol d'exemple, ja que els canvis són significatius, se n'enumeren alguns, com ara els costos d'adquisició, que es portaran a despeses davant del tractament actual de considerar-los major cost de la combinació; les adquisicions per etapes, en les quals en la data de presa de control l'adquirent reavaluarà la seua participació prèvia al seu valor raonable; o l'existència de l'opció de mesurar a valor raonable els interessos minoritaris en l'adquirida davant del tractament actual únic de mesurar-los com la seua part proporcional del valor raonable dels actius nets adquirits.
- *Modificació a la NIC 39 (juny 2009)*: aquesta modificació de NIC 39 pretén aclarir dues qüestions concretes en relació amb la comptabilitat de cobertures: (a) quan la inflació pot ser un risc cobert i (b) en quins casos poden utilitzar-se les opcions comprades com a cobertura. En relació amb la cobertura del risc d'inflació la modificació, estableix que únicament podrà ser-ho en la mesura que siga una porció contractualment identificada dels fluxos d'efectiu que s'ha de cobrir. Respecte a les opcions, només el seu valor intrínsec podrà ser utilitzat com a instrument de cobertura, però no el valor del temps.
- *Interpretació CINIIF 15 Acords per a la construcció d'immobles (gener 2009)*: indica quan s'ha de reconèixer l'ingrés en la venda de propietat immobiliària, en funció de si la venda s'emmarca en un contracte de construcció o es tracta d'una venda de béns o una prestació de serveis.
- *Interpretació CINIIF 16 Cobertura en una inversió neta en un negoci en l'estranger (març 2009)*: s'aborden tres aspectes principals en aquesta interpretació del IFRIC, un és que no pot ser un risc cobert el que hi ha entre la moneda funcional de l'operació estrangera i la moneda de presentació de la matriu, i es qualifica únicament als efectes del risc entre les monedes funcionals d'ambdós. També s'aclareix que l'instrument de cobertura de la inversió neta pot ser tingut per qualsevol entitat dins del Grup, no necessàriament per la matriu de l'operació estrangera i, finalment, aborda com determinar les xifres que s'han de reclassificar de patrimoni a resultats quan l'operació estrangera es ven.
- *Interpretació CINIIF 17 Distribució d'actius no monetaris als accionistes (juny 2009)*: aquesta interpretació aborda el tractament comptable del repartiment d'actius diferents de l'efectiu a accionistes ("dividends en espècie"), encara que es troben fora del seu abast les distribucions d'actius dins del mateix Grup o entre entitats sota control comú. La interpretació advoca per registrar l'obligació al valor raonable de l'actiu que s'ha de distribuir i registrar qualsevol diferència amb el valor en llibres de l'actiu en resultats.

1.5 Contractes d'agència

La relació d'agents de la societat dependent Banco de Valencia, S.A., al 31 de desembre de 2008 s'inclou en l'annex V.

1.6 Participacions en el capital d'entitats de crèdit

D'acord amb el que disposa l'article 20 del Reial decret 1245/1995, de 14 de juliol, l'única participació mantinguda per la Caixa, que supera el 5% del capital o dels drets de vot en entitats de crèdit nacionals o estrangeres, correspon a la participació indirecta, principalment a través de la filial Bancaja Inversiones, S.A., del 38,39% en el Banco de Valencia, S.A., que suposa una participació efectiva de 26,90%. D'acord amb allò que s'ha indicat en la nota 2.1.1 i amb la normativa del Banc d'Espanya (norma tercera de la circular 4/2004, de 22 de desembre) l'al·l'entitat s'ha considerat dependent, en exercir-hi Bancaja un control efectiu i gestionar-se sota un criteri d'unitat de decisió, i s'ha consolidat pel procediment d'integració global.

Al 31 de desembre de 2008 i 2007, cap entitat de crèdit, nacional o estrangera, o grups, en el sentit de l'article 4 de la Llei del Mercat de Valors, en els quals s'integra alguna entitat de crèdit, nacional o estrangera, posseeix cap participació superior al 5% del capital o dels drets de vots de cap entitat de crèdit inclosa en el Grup.

1.7 Impacte mediambiental

Ateses les activitats a què es dediquen fonamentalment les entitats integrades en el Grup, aquestes no generen un impacte significatiu en el medi ambient. Per aquesta raó, en els comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2008 no es desglossa cap informació relativa a aquesta matèria.

1.8 Recursos propis mínims

La Llei 36/2007, de 16 de novembre, per la qual es modifica la Llei 13/1985, de 25 de maig, i que comprén també el Reial decret 216/2008, de 15 de febrer, i la circular 3/2008, del Banc d'Espanya, regulen els recursos propis mínims que han de mantindre les entitats de crèdit espanyoles —tant a títol individual com de grup consolidat— i la forma en què han de determinar-se els recursos propis. Aquestes normes tenen com a finalitat principal incorporar a l'ordenament jurídic espanyol les directives comunitàries 2006/48/CE i 2006/49/CE, que al seu torn incorporen el nou acord de capital de Basilea (conegut com “Basilea II”) a l'ordenament jurídic comunitari.

D'aquesta manera, el Grup Bancaja es troba subjecte, en aquest exercici, al càlcul dels requeriments de recursos propis d'acord amb allò que s'ha disposat en les anteriors normes, que introdueixen modificacions en la forma de calcular els recursos propis mínims, incloent-hi nous riscos que requereixen consum de capital, com el risc operacional, així com nous requisits en forma de processos d'autoavaluació de capital i d'informació pública que s'han de revelar al mercat. Els objectius estratègics marcats per la Direcció del Grup en relació amb la gestió que es realitza dels recursos propis són els següents:

- Complir en tot moment, tant a nivell individual com a nivell consolidat, la normativa aplicable en matèria de requeriments de recursos propis mínims.

- Buscar la màxima eficiència en la gestió dels recursos propis, de manera que, junt amb altres variables de rendibilitat i risc, el consum de recursos propis siga considerat com una variable fonamental en les anàlisis associades a la presa de decisions d'inversió del Grup.
- Reforçar el pes que els recursos propis de primera categoria tenen sobre el total dels recursos propis del Grup.

Per complir aquests objectius, el Grup disposa d'una sèrie de polítiques i processos de gestió dels recursos propis, les principals directrius del qual són:

- El Grup disposa del Departament de Gestió Global del Risc, dependent de la Direcció Financera de la Caixa, amb unitats de seguiment i control que analitzen en tot moment els nivells de compliment de la normativa del Banc d'Espanya en matèria de recursos propis, i disposa d'alarmes que permeten garantir en tot moment el compliment de la normativa.
- En la planificació estratègica i comercial de la Caixa, així com en l'anàlisi i el seguiment de les operacions del Grup es considera com un factor clau en la presa de decisions l'impacte d'aquestes sobre els recursos propis computables del Grup i la relació consum-rendibilitat-risc.

Per tant, l'Entitat considera els recursos propis i els requeriments de recursos propis establerts per la normativa anteriorment indicada com un element fonamental de la seua gestió, que afecten tant les decisions d'inversió de l'entitat, l'anàlisi de la viabilitat d'operacions, l'estratègia de distribució de resultats per part de les filials i d'emissions per part de l'entitat i del Grup, etc.

La circular 3/2008, del Banc d'Espanya, del 22 de maig, estableix quins elements han de computar-se com a recursos propis, als efectes del compliment dels requeriments mínims establerts en la norma. Els recursos propis, als efectes d'allò que s'ha disposat en la dita norma, es classifiquen en recursos propis bàsics i de segona categoria, i difereixen dels recursos propis calculats d'acord amb el que disposen les NIIF-UE, ja que consideren com a tals determinades partides i incorporen l'obligació de deduir-ne altres que no estan previstes en les mencionades NIIF-UE. D'altra banda, els mètodes de consolidació i valoració de societats participades que s'ha d'aplicar, als efectes d'obtenir l'exposició per al càlcul dels requeriments de recursos propis mínims del Grup, difereixen, d'acord amb la normativa vigent, dels aplicats en l'elaboració d'aquests comptes anuals consolidats.

La gestió que el Grup realitza dels seus recursos propis s'ajusta, pel que fa a definicions conceptuals, al que disposa la circular 3/2008, del Banc d'Espanya. En aquest sentit, el Grup considera com a recursos propis computables els indicats en la norma 8na de la circular 3/2008, del Banc d'Espanya.

Els requeriments de recursos propis mínims que estableix la mencionada Circular es calculen amb l'enfocament estàndard, en funció de l'exposició del Grup al risc de crèdit i la dilució (en funció dels actius, compromisos i la resta de comptes d'ordre que presenten aquests riscos, atenent-hi els seus imports, les característiques, les contraparts, les garanties, etc.), al risc de contrapart i de posició i liquidació corresponent a la cartera de negociació, al risc de canvi i de la posició en or (en funció de la posició global neta en divises i de la posició neta en or) i al risc operacional. Addicionalment, el Grup està subjecte al compliment dels límits a la concentració de riscos establerts en la mencionada circular i al compliment de les obligacions del Govern Corporatiu intern, autoavaluació del capital i mesura del risc de tipus d'interés i a les obligacions d'informació pública que s'han de rentre al mercat, també establertes en la circular. De cara a garantir el compliment dels objectius indicats, el Grup realitza una gestió integrada d'aquests riscos, d'acord amb les polítiques indicades.

A continuació s'inclou un detall, classificat en recursos propis bàsics i de segona categoria, dels recursos propis del Grup al 31 de desembre de 2008, estimats pel Grup i considerats com a “capital als efectes de gestió”:

Recursos propis bàsics	
+ Reserves	3.282.626
+ Participacions preferents	1.060.000
+ Resultat computable de l'exercici	369.640
+ Interessos minoritaris	1.905.308
- Minusvàlues d'actius financers disponibles per a la venda	(632.788)
- Actius intangibles	(201.055)
- Deduccions	(207.249)
	5.576.482
Recursos propis de segona categoria	
+ Plusvàlues instruments de capital disponibles per a la venda	-
+ Reserves de revalorització	142.184
+ Cobertura genèrica computable	691.139
+ Financaments subordinats	2.005.335
+ Fons de l'Obra	19.562
- Deduccions	(207.249)
	2.650.971
Total recursos propis	8.227.453

Dades en milers d'euros

Al 31 de desembre de 2008 i 2007, i durant aquests exercicis, els recursos propis computables del Grup i de les entitats del Grup subjectes a aquestes obligacions individualment considerades, excedien dels requerits per la citada normativa.

1.9. Coeficient de reserves mínimes

Al 31 de desembre de 2008 i 2007, així com al llarg dels exercicis 2008 i 2007, les entitats consolidades complien els mínims exigits per aquest coeficient per la normativa espanyola aplicable.

1.10 Fons de Garantia de Depòsits

La Caixa i el Banco de Valencia, S.A., estan integrats en el Fons de Garantia de Depòsits.

En l'exercici 2008, la despesa incorreguda per les contribucions realitzades a aquest organisme va ascendir a 15.791 milers d'euros (12.177 milers d'euros en l'exercici 2007), aproximadament; s'ha registrat en el capítol “Altres càrregues d'explotació - Resta de càrregues d'explotació” del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt (vegeu nota 43).

1.11 Fets posteriors

Entre la data de tancament i la data de formulació d'aquests comptes anuals consolidats no s'ha produït cap succés que els afecte de manera significativa.

1.12 Canvis en els criteris comptables

Durant l'exercici 2008, s'han produït determinades modificacions en la normativa comptable aplicable al Grup respecte a l'aplicada en l'exercici anterior. Aquestes modificacions han suposat la introducció de determinats canvis en els principis comptables i normes de valoració aplicats pel Grup en l'exercici 2008 respecte als aplicats en exercicis anteriors. A continuació es presenta una relació dels canvis que es poden considerar més rellevants:

- En línia amb la modificació de la NIC 23 (costos financers) realitzada en l'exercici 2007, la circular 6/2008, del Banc d'Espanya, ha modificat el criteri de capitalització dels costos financers associats al finançament dels elements de l'immobilitzat material i de les existències. En aquest sentit, des de l'exercici 2008, i amb caràcter retroactiu, s'hauran de capitalitzar els costos financers que complisquen determinats requisits (períodes de temps significatius perquè els actius estiguen en condicions de funcionament, activació de costos financers meritats abans que l'actiu estiga en condicions d'ús, etc.). En la redacció anterior, la circular 4/2004, del Banc d'Espanya, no permetia l'activació d'aquests costos financers, tractament que estava d'acord amb les opcions de tractament comptable establertes en la versió anterior de la NIC 23.

Si bé aquest criteri suposa de manera estricta modificar el criteri aplicat anteriorment pel Grup en relació amb el tractament d'aquests costos financers associats als actius indicats en el paràgraf anterior, cal assenyalar que l'aplicació d'aquest nou criteri no hauria tingut un impacte significatiu sobre els estats financers de l'exercici 2007 i anteriors.

Per això, i considerant el que disposa la lletra b) del paràgraf 16 de la NIC 8 (polítiques comptables, canvis en les estimacions comptables i errors) adoptada per la Unió Europea, l'aplicació d'aquest criteri no es considera, als efectes d'oferir la corresponent informació requerida per la dita norma, un canvi de criteri comptable, ja que no hi ha transaccions materials per als comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2007 o anteriors afectats per aquest i, per tant, no s'ha realitzat cap modificació associada a aquest canvi de criteri, sobre la informació comptable de l'exercici 2007, que es presenta als efectes comparatius en aquests comptes anuals consolidats de l'exercici 2008 respecte a la presentada en els comptes anuals de l'exercici 2007, en considerar qualsevol canvi que s'ha de realitzar immaterial.

- També en línia amb les modificacions realitzades en exercicis anteriors en la NIC 19, la circular 6/2008, del Banc d'Espanya, ha passat a preveure la possibilitat de registrar els guanys o les pèrdues actuàries manifestades en compromisos per pensions de prestació definida directament contra les reserves del Grup.

A pesar de l'existència d'aquesta possibilitat, el Grup ha optat per no modificar el criteris que aplicava en relació amb el registre dels guanys i de les pèrdues actuàries abans indicats (vegeu nota 2.13).

Per això, i considerant el que disposa la lletra b) del paràgraf 16 de la NIC 8 (polítiques comptables, canvis en les estimacions comptables i errors) adoptada per la Unió Europea, l'aplicació d'aquest criteri no es considera, als efectes d'oferir la corresponent informació requerida per la dita norma, un canvi de criteri comptable, ja que no hi ha transaccions materials per als comptes anuals consolidats del Grup de l'exercici 2007 o anteriors afectats per aquest i, per tant, no s'ha realitzat cap modificació associada a aquest canvi de criteri, sobre la informació comptable de l'exercici 2007, que es presenta als efectes comparatius en aquests comptes anuals consolidats de l'exercici 2008 respecte a la presentada en els comptes anuals de l'exercici 2007, en considerar qualsevol canvi que s'ha de realitzar immaterial.

- En l'exercici 2008 s'ha modificat la NIC 39 (instrumentos financieros: reconocimiento i valoración) adoptada per la Unió Europea que permet, amb determinats supòsits, la reclassificació d'instrumentos financieros que no siguen derivats fora de la cartera de negociació, si deixen de ser mantinguts amb el propòsit de la seua venda o recompra a curt termini i si es compleixen determinats requisits establerts en la dita norma (vegeu nota 2.2.5). La circular 6/2008, del Banc d'Espanya, ha modificat les reclassificacions d'instrumentos financieros permeses en la mateixa línia que la NIC 39.

La disposició transitòria d'ambdós normes prohibeix l'aplicació retrospectiva dels nous criteris de reclassificació d'instrumentos financieros abans indicada (només es permet realitzar aquestes reclassificacions a partir de l'1 de juliol de 2008, amb les condicions que s'expliquen en la nota 2.2.5 següent), motiu pel qual aquest canvi no té efecte sobre els estats financieros de l'exercici 2007, que es presenten en aquests comptes anuals consolidats als efectes comparatius.

1.13 Errors en exercicis anteriors

En l'exercici 2008 el Grup ha corregit el mètode de valoració que es va emprar en l'exercici anterior per a la comptabilització en balanç d'un instrument derivat. De conformitat amb la NIC 8 (polítiques comptables, canvis en les estimacions comptables i errors), aquest error per un import de 15.696 milers d'euros, s'ha corregit retroactivament a càrrec del compte de reserves acumulades.

2. Principis, polítiques comptables i criteris de valoració aplicats

En l'elaboració dels comptes anuals consolidats del Grup corresponents a l'exercici 2008 s'han aplicat els principis i les polítiques comptables i els criteris de valoració següents:

2.1 Consolidació

Les normes comptables defineixen la combinació de negocis com la unió de dues entitats o més en una única entitat o grup d'entitats. Es denomina "entitat adquirent" aquella que, a la data d'adquisició, assumeix el control d'una altra entitat. A partir d'aquesta data, l'entitat adquirent registrarà en els seus estats financieros o, si escau, en els seus estats consolidats, els actius, els passius i passius contingents de adquirida valorats pel seu valor raonable. Addicionalment, l'entitat adquirent ha de comparar el cost de la combinació de negocis amb el percentatge adquirit del valor raonable dels actius, passius i passius contingents de l'entitat adquirida. En el cas que la diferència siga positiva, l'entitat adquirent reconeixerà un fons de comerç en el seu actiu; en el cas que la diferència siga negativa, es reconeixerà un ingrés.

Els comptes anuals consolidats s'han elaborat aplicant el mètode d'integració global a les societats dependents, el mètode d'integració proporcional a les entitats multigrup i el mètode de la participació a les entitats associades.

2.1.1 Entitats dependents

Es consideren "entitats dependents" aquelles sobre les quals la Caixa, directament o indirectament, té capacitat per a exercir control; capacitat que es manifesta, en general encara que no únicament, per la propietat, directa o indirecta, de més del 50% dels drets de vot de les entitats participades o, fins i tot, si és inferior o nul aquest percentatge, si l'existència d'altres circumstàncies o acords atorguen a la Caixa el control.

De conformitat amb el que disposa la NIC 27, s'entén per control el poder de dirigir les polítiques financeres i operatives d'una entitat, a fi d'obtenir beneficis de les seues activitats.

En l'annex I d'aquesta memòria es facilita informació significativa sobre aquestes societats.

L'única entitat participada per la Caixa, directament o indirectament, que, a pesar de no posseir més del 50% del seu capital o dels seus drets de vot, es troba sota el control de la Caixa i, per tant, s'ha considerat com a entitat dependent als efectes de l'elaboració d'aquests comptes anuals consolidats és el Banco de Valencia, S.A., així com aquelles societats sobre les quals aquesta societat exerceix control, en exercir sobre aquesta participada una influència dominant de manera estable i duradora; i està sotmesa a una direcció única, la qual cosa, d'acord amb el que estableix la nova redacció de l'article 42 del Codi de Comerç estableix la presumpció d'existència de Grup i, en conseqüència, obliga la capçalera d'aquest (Bancaja) a consolidar el Banco de Valencia, S.A., pel mètode d'integració global.

Els comptes anuals de les entitats dependents es consoliden amb els de la Caixa per aplicació del mètode d'integració global, tal com és definit en la NIC 27. Conseqüentment, tots els saldos derivats de les transaccions efectuades entre les societats consolidades a través d'aquest mètode que són significatius, han estat eliminats en el procés de consolidació. Addicionalment, la participació de tercers en:

- El patrimoni net del Grup, es presenta en el capítol "Interessos Minoritaris" del balanç de situació consolidat (vegeu nota 23).
- Els resultats consolidats de l'exercici, es presenten en el capítol "Resultat Atribuit a la Minoria" del compte de pèrdues i guanys consolidat (vegeu nota 23).

La consolidació dels resultats generats per les societats dependents adquirides en un exercici es realitza prenent en consideració, únicament, els relatius al període comprés entre la data d'adquisició i el tancament d'aquest exercici.

2.1.2 Negocis conjunts

S'entén per "negocis conjunts" els acords contractuals en virtut dels quals dues o més entitats ("partícips") realitzen operacions o mantenen actius, de manera que qualsevol decisió estratègica de caràcter financer o operatiu que els afecte requereix el consentiment unànim de tots els partícips, sense que les dites operacions o actius es troben integrats en estructures financeres diferents de les dels partícips.

Els actius i passius assignats a les operacions conjuntes i els actius que es controlen conjuntament amb altres partícips, es presenten en el balanç de situació consolidat, classificats d'acord amb la seua naturalesa específica. De la mateixa manera, els ingressos i les despeses amb origen en negocis conjunts, es presenten en el compte de pèrdues i guanys consolidat d'acord amb la seua naturalesa. En la nota 14.2 es resumeixen les circumstàncies més significatives dels negocis conjunts del Grup en vigor al tancament de l'exercici 2008.

Així mateix, es consideren també "Negocis conjunts" aquelles participacions en entitats que, tot i no ser dependents, estan controlades conjuntament per dues o més entitats no vinculades entre si.

Els comptes anuals d'aquelles societats participades classificades com a negocis conjunts es consoliden amb les de la Caixa per aplicació del mètode d'integració proporcional; de tal manera que l'agregació de saldos del balanç i del compte de pèrdues i guanys i les posteriors eliminacions dels saldos i dels efectes de les operacions realitzades amb societats del Grup tenen lloc, només, en la proporció que la participació del Grup representa en relació amb el capital d'aquestes entitats.

En l'annex II es facilita informació rellevant sobre aquestes societats.

En la nota 14 es facilita informació sobre les adquisicions més significatives que han tingut lloc en l'exercici 2008 de negocis conjunts i de noves participacions en el capital d'entitats que ja tenien aquesta condició de negoci conjunt a l'inici de l'exercici. Així mateix, es facilita informació sobre les alienacions de participacions en el capital d'entitats considerades com a negocis conjunts.

2.1.3 Entitats associades

Es consideren entitats associades aquelles societats sobre les quals la Caixa té capacitat per a exercir una influència significativa; encara que no control o control conjunt. Habitualment, aquesta capacitat es manifesta en una participació (directa o indirecta) igual o superior al 20% dels drets de vot de l'entitat participada.

A continuació es presenten les següents entitats de les quals es posseeix menys del 20% dels seus drets de vot, però es consideren entitats associades al Grup.

Entitat	% Drets de vot	Raó per la qual es considera associada
Mercavalor, Sociedad de Valores y Bolsa, S.A.	19,99	Presència en els òrgans de govern de l'Entitat amb influència significativa en aquests.
Marina Salud, S.A.	17,50	Presència en els òrgans de govern de l'Entitat amb influència significativa en aquests.
Ejido Desarrollos Urbanos S.L.	14,00	Presència en els òrgans de govern de l'Entitat amb influència significativa en aquests.
Concesiones Aeroportuarias, S.A.	15,00	Presència en els òrgans de govern de l'Entitat amb influència significativa en aquests.
Desarrollos de Palma, S.R.L.	19,80	Presència en els òrgans de govern de l'Entitat amb influència significativa en aquests.

En els comptes anuals consolidats, les entitats associades es valoren pel "mètode de la participació"; tal com aquest és definit en la NIC 28.

Si com a conseqüència de les pèrdues en què haja incorregut una entitat associada, el seu patrimoni comptable fóra negatiu, en el balanç de situació consolidat del Grup figuraria amb valor nul; llevat que hi haja l'obligació per part del Grup de protegir-la financerament.

En l'annex III es facilita informació rellevant sobre aquestes entitats.

2.2 Instruments financers

2.2.1 Registre inicial d'instruments financers

Els instruments financers es registren inicialment en el balanç consolidat quan el Grup passa a formar part del contracte que els origina, d'acord amb les condicions del dit contracte. En concret, els instruments de deute, com ara els crèdits i els depòsits de diners, es registren des de la data en què sorgeix el dret legal a rebre o l'obligació legal de pagar, respectivament, efectiu. Per la seua banda, els derivats financers, amb caràcter general, es registren en la data de la seua contractació.

Les operacions de compravenda d'actius financers, instrumentades per mitjà de contractes convencionals, entesos com aquells contractes en què les obligacions recíproques de les parts s'han de consumir dins d'un marc temporal establert per la regulació o per les convencions del mercat, i que no poden liquidar-se per diferències, com ara els contractes borsaris o les compravendes a termini de divises, es registren des de la data en què els beneficis, riscos, drets i deures inherents a qualsevol propietari siguin de la part adquirent, que depenen del tipus d'actiu financer comprat o venut pot ser la data de contractació o la data de liquidació o entrega. En particular, les operacions realitzades en el mercat de divises de comptat es registren en la data de liquidació; les operacions realitzades amb instruments de capital negociats en mercats secundaris de valors espanyols es registren en la data de contractació i les operacions realitzades amb instruments de deute negociat en mercats secundaris de valors espanyols es registren en la data de liquidació.

2.2.2 Baixa dels instruments financers

Un actiu financer es dona de baixa del balanç consolidat quan es produïska alguna de les circumstàncies següents:

- els drets contractuals sobre els fluxos d'efectiu que generen han expirat; o
- es transfereix l'actiu financer i es transmeten substancialment els riscos i beneficis de l'actiu financer o, fins i tot, no havent ni transmissió ni retenció substancial d'aquests, es transmeta el control de l'actiu financer (vegeu nota 2.7).

Per la seua banda, un passiu financer es dona de baixa del balanç quan s'han extingit les obligacions que genera o quan es readquireix per part del Grup, bé amb la intenció de recol·locar-lo de nou, bé amb la intenció de cancel·lar-lo.

2.2.3 Valor raonable i cost amortitzat dels instruments financers

En el registre inicial en el balanç, tots els instruments financers es registren pel seu valor raonable que, excepte evidència en contra, és el preu de transacció. Després de la comptabilització inicial, en una data determinada, s'entén per valor raonable d'un instrument financer l'import pel qual podria ser comprat o venut en eixa data entre dues parts, degudament informades, en una transacció realitzada en condicions d'independència mútua. La referència més objectiva i habitual del valor raonable d'un instrument financer és el preu que se'n pagaria en un mercat organitzat, transparent i profund ("preu de cotització" o "preu de mercat").

Quan no hi ha preu de mercat per a un determinat instrument financer, es recorre per a estimar el seu valor raonable a l'establert en transaccions recents d'instruments anàlegs, si no n'hi ha, a models de valoració prou contrastats per la comunitat financera internacional, i es tenen en consideració les peculiaritats específiques de l'instrument que s'ha de valorar i, molt especialment, els distints tipus de riscos que l'instrument porta associats. No obstant, les mateixes limitacions dels models de valoració desenvolupats i les possibles inexactituds en les assumpcions exigides per aquests models poden fer que el valor raonable així estimat d'un instrument financer no coincidisca exactament amb el preu, al qual l'instrument podria ser comprat o venut, en la data de la seua valoració. La majoria d'instruments financers, excepte els derivats OTC, estan valorats d'acord amb les cotitzacions de mercats actius.

El valor raonable dels derivats financers negociats en mercats organitzats, transparents i profunds, inclosos en les carteres de negociació, s'assimila a la seua cotització diària i si, per raons excepcionals, no es pot establir la seua cotització en una data donada, es recorre per a valorar-los a mètodes semblants als utilitzats per a valorar els derivats no negociats en mercats organitzats.

El valor raonable dels derivats no negociats en mercats organitzats o negociats en mercats organitzats poc profunds o transparents, s'assimila a la suma dels fluxos de caixa futurs amb origen en l'instrument, descomptats a la data de la valoració ("valor actual" o "tancament teòric"); i s'utilitzen en el procés de valoració mètodes reconeguts pels mercats financers: "valor actual net" (VAN), models de determinació de preus d'opcions, etc.

No obstant això, per a determinats actius i passius financers, el criteri de reconeixement en el balanç és el de cost amortitzat. Aquest criteri s'aplica als actius financers inclosos en els capítols d'"Inversió creditícia" i "Cartera d'inversió a venciment" i, pel que fa als passius financers, als registrats com a "Passius financers a cost amortitzat".

Per cost amortitzat s'entén el cost d'adquisició d'un actiu o passiu financer corregit (en més o en menys, segons siga el cas) pels reemborsaments de principal i d'interessos i, més o menys, segons el cas, la part imputada en el compte de pèrdues i guanys consolidat, a través de la utilització del mètode del tipus d'interés efectiu, de la diferència entre l'import inicial i el valor de reemborsament dels dits instruments financers. En el cas dels actius financers, el cost amortitzat inclou, a més, les correccions al seu valor motivades pel deteriorament que hagen experimentat.

El tipus d'interés efectiu és el tipus d'actualització que iguala exactament el valor inicial d'un instrument financer a la totalitat dels seus fluxos d'efectiu estimats per tots els conceptes al llarg de la seua vida romanent. Per als instruments financers a tipus d'interés fix, el tipus d'interés efectiu coincideix amb el tipus d'interés contractual establert en el moment de la seua adquisició, ajustat, si és el cas, per les comissions i pels costos de transacció que, d'acord amb el que disposa la NIC 39, hagen d'incloure's en el càlcul del dit tipus d'interés efectiu. En els instruments financers a tipus d'interés variable, el tipus d'interés efectiu s'estima de manera anàloga a les operacions de tipus d'interés fix, i és recalculat en cada data de revisió del tipus d'interés contractual de l'operació, atenent-hi els canvis que hagen patit els fluxos d'efectiu futurs.

Una part dels actius i passius financers continguts en aquests capítols estan inclosos en alguna de les microcobertures gestionades per les societats del Grup i, per tant, figuren en el balanç de situació consolidat pel seu valor raonable corresponent al risc cobert.

Una part important de la resta d'actius i alguns passius són a tipus variable amb revisió anual del tipus d'interés aplicable, per la qual cosa el valor raonable d'aquests actius, com a conseqüència exclusivament dels moviments dels tipus d'interés de mercat, no serà significativament diferent del registrat en el balanç.

La resta d'actius i passius són a tipus fix; d'aquests, una part significativa té venciment residual inferior a un any i per tant, igual que ocorre en el paràgraf anterior, el seu valor raonable, com a conseqüència exclusivament de moviments en els tipus d'interés de mercat, no és significativament diferent del registrat en el balanç.

Els imports dels actius i passius que no s'inclouen en algun dels paràgrafs anteriors, és a dir, els que són a tipus fix amb venciment residual superior a 1 any i no coberts, són poc significatius en relació amb el total de cada capítol, fet pel qual el Grup considera que el seu valor raonable, com a conseqüència exclusivament dels moviments dels tipus d'interès de mercat, no serà significativament diferent del registrat en el balanç.

Pel que fa al valor raonable dels actius financers classificats en la “Cartera d'Inversió a Venciment” i a “Actiu material”, es fa menció en la nota 28.

2.2.4 Classificació i valoració dels actius i passius financers

Els instruments financers es presenten classificats en el balanç de la Caixa, principalment, d'acord amb les següents categories que es mencionen a continuació.

Actius i passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys: aquesta categoria la integren els instruments financers classificats com a cartera de negociació, així com altres actius i passius financers classificats com a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys:

- Es consideren actius financers inclosos en la cartera de negociació aquells que s'adquireixen amb la intenció de realitzar-se a curt termini o que formen part d'una cartera d'instruments financers identificats i gestionats conjuntament per a la qual hi ha evidència d'actuacions recents per a obtenir guanys a curt termini; i els instruments derivats que no hagen estat designats com a instruments de cobertura, inclosos aquells segregats d'instruments financers híbrids en aplicació del que disposa la NIC 39.
- Es consideren passius financers inclosos en la cartera de negociació aquells que s'han emés amb la intenció de readquirir-los en un futur pròxim o formen part d'una cartera d'instruments financers identificats o gestionats conjuntament, per als quals hi ha evidències d'actuacions recents per a obtenir guanys a curt termini; les posicions curtes de valors fruit de vendes d'actius adquirits temporalment amb pacte de retrocessió no opcional o de valors rebuts en préstec; i els instruments derivats que no s'hagen designat com a instruments de cobertura, inclosos aquells segregats d'instruments financers híbrids, en aplicació del que disposa la NIC 39.

Es consideren **“Altres actius/passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys”** aquells actius/passius financers designats com a tals des del seu reconeixement inicial, el valor raonable dels quals pot ser estimat de manera fiable i que compleixen alguna de les condicions següents:

- En el cas d'instruments financers híbrids en què siga obligatori separar el derivat o derivats implícits de l'instrument financer principal, i no siga possible realitzar una estimació fiable valor raonable del derivat o derivats implícits.
- En el cas d'instruments financers híbrids en què siga obligatori segregat el derivat o derivats implícits, s'ha optat per classificar, des del reconeixement inicial, l'instrument financer híbrid en el seu conjunt, en aquesta categoria, i es compleixen per a això les condicions establertes en la normativa en vigor que el derivat o derivats implícits modifiquen d'una manera significativa els fluxos d'efectiu que l'instrument financer principal hauria tingut si s'haguera considerat de manera independent al derivat o derivats implícits, i que hi haja obligació de separar comptablement el derivat o derivats implícits de l'instrument financer principal.

- Quan per classificar un actiu/passiu financer en aquesta categoria s'obtinga informació més rellevant, perquè amb això s'eliminen o es redueixen significativament inconsistències en el reconeixement o valoració (també denominades asimetries comptables), que sorgirien en la valoració d'actius o passius o pel reconeixement dels seus guanys o pèrdues amb diferents criteris.
- Quan per classificar un actiu/passiu financer en aquesta categoria s'obtinga informació més rellevant pel fet que hi haja un grup d'actius/passius financers, i es gestionen i el seu rendiment s'avalua sobre la base del seu valor raonable, d'acord amb una estratègia de gestió del risc o d'inversió documentada i es facilite informació del dit grup també sobre la base de valor raonable al personal clau de la direcció del Grup.

Els instruments financers classificats com a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys es valoren inicialment pel seu valor raonable i es registren posteriorment les variacions produïdes en el dit valor raonable amb contrapartida en el capítol de “Resultat de les operacions financeres - Cartera de negociació” del compte de pèrdues i guanys consolidat, a excepció de les variacions en el dit valor raonable a causa dels rendiments meritats de l'instrument financer, que es registraran en els capítols d’“Interessos i rendiments assimilats”, “Interessos i càrregues assimilades” o “Rendiment d'instruments de capital” del dit compte de pèrdues i guanys consolidat, atenent-hi la seua naturalesa. Els rendiments dels instruments de deute inclòs en aquesta categoria es calculen aplicant el mètode del tipus d'interés efectiu.

No obstant això, els derivats financers que tenen com a actiu subjacent instruments de capital el valor raonable dels quals no pot determinar-se de forma prou objectiva i es liquiden per mitjà de l'entrega d'aquests, apareixen valorats en aquests comptes anuals consolidats pel seu cost.

Cartera d'inversió a venciment: en aquesta categoria s'inclouen valors representatius de deute amb venciment fix i fluxos d'efectiu d'import determinat o determinable que el Grup manté, des de l'inici i en qualsevol data posterior, amb intenció i amb la capacitat financera de mantindre'ls fins al venciment.

Els valors representatius de deute inclòs en aquesta categoria es valoren inicialment al seu valor raonable, ajustat per l'import dels costos de transacció que siguin directament atribuïbles a l'adquisició de l'actiu financer, els quals s'imputaran al compte de pèrdues i guanys consolidat per mitjà de l'aplicació del mètode del tipus d'interés efectiu definit en la NIC 39. Posteriorment es valoren al seu cost amortitzat, calculat per mitjà del tipus d'interés efectiu d'aquests.

Els interessos meritats per aquests valors, calculats per mitjà de l'aplicació del mètode del tipus d'interés efectiu, es registren en el capítol “Interessos i rendiments assimilats” del compte de pèrdues i guanys consolidat. Les diferències de canvi dels valors denominats en divisa diferent de l'euro inclosos en aquesta cartera es registren d'acord amb el que disposa la nota 2.4. Les possibles pèrdues per deteriorament patides per aquests valors es registren d'acord amb el que disposa la nota 2.9.

Inversions creditícies: en aquesta categoria s'inclouen els valors no cotitzats representatius de deute, el finançament prestat a tercers amb origen en les activitats típiques de crèdit i préstec realitzades per les entitats consolidades i els deutes contrets amb aquestes pels compradors de béns i pels usuaris dels servicis que presten. S'inclouen també en aquesta categoria les operacions d'arrendament financer, en les quals les societats consolidades actuen com a arrendadores.

Els actius financers inclosos en aquesta categoria es valoren inicialment pel seu valor raonable, ajustat per l'import de les comissions i dels costos de transacció que siguin directament atribuïbles a l'adquisició de l'actiu financer, i que, d'acord amb el que disposa la NIC 39, s'hagen d'imputar al compte de pèrdues i guanys consolidat per mitjà de l'aplicació del mètode del tipus d'interés efectiu fins al venciment. Amb posterioritat a la seua adquisició, els actius adquirits en aquesta categoria es valoren al seu cost amortitzat.

Els actius adquirits a descompte es comptabilitzen per l'efectiu desemborsat i la diferència entre el seu valor de reemborsament i el dit efectiu desemborsat es reconeix com a ingressos financers, de conformitat amb el mètode del tipus d'interés efectiu durant el període que resta fins al venciment.

En termes generals, és intenció de les entitats consolidades mantindre els préstecs i crèdits que tenen concedits fins al seu venciment final, raó per la qual es presenten en el balanç de situació consolidat pel seu cost amortitzat.

Els interessos meritats per aquests valors, calculats per mitjà de l'aplicació del mètode del tipus d'interés efectiu, es registren en el capítol "Interessos i rendiments assimilats" del compte de pèrdues i guanys consolidat. Les diferències de canvi dels valors denominats en divisa diferent de l'euro, inclosos en aquesta cartera, es registren d'acord amb el que disposa la nota 2.4. Les possibles pèrdues per deteriorament patides per aquests valors es registren d'acord amb el que disposa la nota 2.9. Els valors representatius de deute inclòs en operacions de cobertura de valor raonable, es registren d'acord amb el que disposa la nota 2.3.

Actius financers disponibles per a la venda: en aquesta categoria s'inclouen els valors propietat del Grup representatius de deute no classificats com a inversió a venciment, com a inversions creditícies, o a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, i els instruments de capital propietat del Grup corresponents a entitats que no siguin dependents, negocis conjunts o associades i que no s'hagen classificat com a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys.

Els instruments inclosos en aquesta categoria es valoren inicialment pel seu valor raonable, ajustat per l'import dels costos de transacció que siguin directament atribuïbles a l'adquisició de l'actiu financer, els quals s'imputaran al compte de pèrdues i guanys consolidat per mitjà de l'aplicació del mètode del tipus d'interés efectiu definit en la NIC 39, fins al seu venciment, llevat que els actius financers no tinguen venciment fix, i en este cas s'imputen al compte de pèrdues i guanys consolidat quan es produísca el seu deteriorament o es produísca la seua baixa del balanç consolidat. Posteriorment a l'adquisició, els actius financers inclosos en aquesta categoria es valoren pel seu valor raonable.

No obstant això, els instruments de capital el valor raonable dels quals no puga determinar-se de forma prou objectiva, apareixen valorats en aquests comptes anuals consolidats pel seu cost, net dels possibles deterioraments del seu valor, calculat d'acord amb els criteris explicats en la nota 2.9.

Les variacions que es produïsquen en el valor raonable dels actius financers classificats com a disponibles per a la venda corresponents als seus interessos o dividends meritats, es registren amb contrapartida en els capítols “Interessos i rendiments assimilats” (calculats en aplicació del mètode del tipus d'interés efectiu) i “Rendiment d'instruments de capital” del compte de pèrdues i guanys consolidat, respectivament. Les pèrdues per deteriorament que hagen pogut patir aquests instruments es comptabilitzen d'acord amb el que disposa la nota 2.9. Les diferències de canvi dels actius financers denominats en divises distintes de l'euro es registren d'acord amb el que disposa la nota 2.4. Les variacions produïdes en el valor raonable dels actius financers coberts en operacions de cobertura de valor raonable es valoren d'acord amb el que disposa la nota 2.3.

La resta de canvis que es produeixen en el valor raonable dels actius financers classificats com a disponibles per a la venda des del moment de la seua adquisició, es comptabilitzen amb contrapartida en el patrimoni net del Grup en l'epígraf “Patrimoni net - Ajustos per valoració - Actius financers disponibles per a la venda”, nets de l'efecte fiscal, fins al moment en què es produeix la baixa de l'actiu financer, moment en el qual el saldo registrat en el dit epígraf es registra en el compte de pèrdues i guanys consolidat en el capítol “Resultats d'operacions financeres (net) - Altres instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys”.

Passius financers al cost amortitzat: en aquesta categoria d'instruments financers s'inclouen aquells passius financers que no s'han inclòs en cap de les categories anteriors.

Els passius emesos per les entitats consolidades que, tenint la naturalesa jurídica de capital, no reuneixen les condicions per a poder qualificar-se com a patrimoni net, d'acord amb el que disposa la NIC 32, és a dir, bàsicament, les accions emeses per les entitats consolidades que no incorporen drets polítics i que estableixen el dret per als seus tenidors del pagament de dividends en el cas de complir-se determinades condicions, es classifiquen com a passius financers a cost amortitzat, llevat que el Grup els haja designat com a passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, en cas de complir les condicions per a això.

Els passius financers inclosos en aquesta categoria es valoren inicialment pel seu valor raonable, ajustat per l'import dels costos de transacció que siguin directament atribuïbles a l'emissió o contractació del passiu financer, els quals s'imputaran al compte de pèrdues i guanys consolidat per mitjà de l'aplicació del mètode del tipus d'interés efectiu definit en la NIC 39, fins al seu venciment. Posteriorment es valoren al seu cost amortitzat, calculat per mitjà de l'aplicació del mètode del tipus d'interés efectiu definit en la NIC 39.

Els interessos meritats per aquests passius, calculats per mitjà de l'aplicació del mètode del tipus d'interés efectiu, es registren en l'epígraf “Interessos i càrregues assimilades” del compte de pèrdues i guanys consolidat. Les diferències de canvi dels passius denominats en divisa diferent de l'euro inclosos en aquesta cartera es registren d'acord amb el que disposa la nota 2.4. Els passius financers inclosos en operacions de cobertura de valor raonable, es registren d'acord amb el que disposa la nota 2.3.

No obstant això, els instruments financers que hagen de ser considerats com a actius no corrents en venda, d'acord amb el que disposa la NIIF 5 es presenten registrats en els estats financers consolidats d'acord amb els criteris explicats en la nota 2.22.

2.2.5 Reclassificació entre carteres d'instruments financers

Les reclassificacions entre carteres d'instruments financers es realitzen, exclusivament, si és el cas, d'acord amb els supòsits següents:

- a) Llevat que es donen les excepcionals circumstàncies indicades en la lletra d) següent, els instruments financers classificats com “A valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys” no poden ser reclassificats ni dins ni fora d'aquesta categoria d'instruments financers una vegada adquirits, emesos o assumits.
- b) Si un actiu financer, com a conseqüència d'un canvi en la intenció o en la capacitat financera, deixa de classificar-se en la cartera d'inversió a venciment, es reclassifica a la categoria d’“Actius financers disponibles per a la venda”. En aquest cas, s'aplicarà el mateix tractament a la totalitat dels instruments financers classificats en la cartera d'inversió a venciment, llevat que la dita reclassificació es trobe en els supòsits permesos per la normativa aplicable (vendes molt pròximes al venciment, o una vegada cobrada la pràctica totalitat del principal de l'actiu financer, etc.).

Durant l'exercici 2008 no s'ha realitzat cap venda no permesa per la normativa aplicable d'actius financers classificats com a cartera d'inversió a venciment.

- c) Com a conseqüència d'un canvi en la intenció o en la capacitat financera de la Caixa o, una vegada transcorreguts els dos exercicis de penalització establerts per la normativa aplicable per al supòsit de venda d'actius financers classificats en la cartera d'inversió a venciment, els actius financers (instruments de deute) inclosos en la categoria d’“Actius financers disponibles per a la venda” podran reclassificar-se a la de “cartera d'inversió a venciment”. En aquest cas, el valor raonable d'aquests instruments financers en la data de traspàs passa a convertir-se en el seu nou cost amortitzat, i la diferència entre aquest import i el seu valor de reemborsament s'imputa al compte de pèrdues i guanys i s'aplica el mètode del tipus d'interés efectiu durant la vida residual de l'instrument.

- d) Tal com s'ha indicat en apartats anteriors (vegeu nota 1.12 anterior), des de l'exercici 2008, un actiu financer que no siga un instrument financer derivat podrà ser classificat fora de la cartera de negociació si deixa d'estar mantingut amb el propòsit de la venda o recompra en el curt termini, sempre que es produïska alguna de les circumstàncies següents:

- En rares i excepcionals circumstàncies, llevat que es tracte d'actius susceptibles d'haver-se inclòs en la categoria d'inversions creditícies. A aquests efectes, rares i excepcionals circumstàncies són aquelles que sorgeixen d'un esdeveniment particular, que és inusualment i altament improbable que es repetisca en un futur previsible.
- Quan l'entitat tinga la intenció i capacitat financera de mantindre l'actiu financer en un futur previsible o fins al seu venciment, sempre que en el seu reconeixement inicial haguera complit la definició d'inversió creditícia.

Si es donen aquestes situacions, la reclassificació de l'actiu es realitza pel seu valor raonable del dia de la reclassificació, sense revertir els resultats, i es considera aquest valor com el seu cost amortitzat. Els actius així reclassificats en cap cas són reclassificats de nou a la categoria de “Cartera de negociació”.

En l'exercici 2007, l'entitat tenia classificats, entre altres, actius financers (renda fixa) per un import de 753.146 milers d'euros en l'epígraf "Cartera de negociació". Atenent l'objecte pel qual inicialment van ser adquirits els dits actius, associats a productes d'assegurances de la seua filial Aseguradora Valenciana, S.A., en l'exercici 2008 s'han classificat correctament en la cartera d'"Actius financers disponibles per a la venda". Així mateix, per a facilitar la comparació de la informació, la dita correcció s'ha realitzat en el balanç de situació al 31 de desembre de 2007, que es presenta en aquests estats financers consolidats als efectes comparatius. L'impacte del compte de pèrdues i guanys i patrimoni net derivat de la correcta classificació de dits actius, en l'exercici 2007, no seria significatiu. Així mateix, a l'empara de la modificació normativa comentada en la nota 1.12, el Grup Assegurador ha reclassificat 576.859 milers d'euros de la "Cartera de negociació" a la cartera d'"Actius financers disponibles per a la venda" (vegeu nota 14).

2.3 Cobertures comptables i mitigació de riscos

El Grup utilitza derivats financers com a part de la seua estratègia per disminuir l'exposició als riscos de tipus d'interés i de tipus de canvi de la moneda estrangera, entre altres. Quan aquestes operacions compleixen determinats requisits establerts en la NIC 39, les dites operacions són considerades com de "cobertura".

Quan el Grup designa una operació com de cobertura, ho fa des del moment inicial de les operacions o dels instruments inclosos en la dita cobertura, i documenta la dita operació de cobertura de manera adequada. En la documentació d'aquestes operacions de cobertura s'identifiquen adequadament l'instrument o els instruments coberts i l'instrument o instruments de cobertura, a més de la naturalesa del risc que es pretén cobrir; així com els criteris o mètodes seguits pel Grup per a valorar l'eficàcia de la cobertura al llarg de tota la duració d'aquesta, atenent-hi el risc que es pretén cobrir.

El Grup només considera com a operacions de cobertura aquelles que es consideren altament eficaces al llarg de la duració d'aquestes. Una cobertura es considera altament eficaç si, durant el termini previst de duració d'aquesta, les variacions que es produeixen en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu atribuïts al risc cobert en l'operació de cobertura de l'instrument o dels instruments financers coberts són compensats en la pràctica totalitat per les variacions en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu, segons el cas, de l'instrument o dels instruments de cobertura.

Per a mesurar l'eficàcia de les operacions de cobertura definides com a tals, el Grup analitza si des de l'inici i fins al final del termini definit per a l'operació de cobertura, es pot esperar, prospectivament, que els canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu de la partida coberta que siguin atribuïbles al risc cobert siguin compensats quasi completament pels canvis en el valor raonable o en els fluxos d'efectiu, segons el cas, de l'instrument o instruments de cobertura i que, retrospectivament, els resultats de la cobertura hagen oscil·lat dins d'un rang de variació del huitanta al cent vint-i-cinc per cent respecte al resultat de la partida coberta.

Les operacions de cobertura realitzades pel Grup es classifiquen, si és el cas, en les categories següents:

- Cobertures de valor raonable: cobreixen l'exposició a la variació en el valor raonable d'actius i passius financers o de compromisos en ferm encara no reconeguts, o d'una porció identificada dels dits actius, passius o compromisos en ferm, atribuïble a un risc en particular i sempre que afecten el compte de pèrdues i guanys consolidat.
- Cobertures de fluxos d'efectiu: cobreixen la variació dels fluxos d'efectiu que s'atribueix a un risc particular associat amb un actiu o passiu financer o una transacció prevista altament probable, sempre que pugui afectar el compte de pèrdues i guanys consolidat.

Pel que fa específicament als instruments financers designats com a partides cobertes i de cobertura comptable, les diferències de valoració es registren segons els criteris següents:

- En les cobertures de valor raonable, les diferències produïdes tant en els elements de cobertura com en els elements coberts —pel que fa al tipus de risc cobert— es reconeixen directament en el compte de pèrdues i guanys consolidat.
- En les cobertures de fluxos d'efectiu, les diferències de valoració sorgides en la part de cobertura eficaç dels elements de cobertura es registren transitòriament en l'epígraf de patrimoni "Ajustos per valoració - Cobertures de fluxos d'efectiu". Els instruments financers coberts en aquest tipus d'operacions de cobertura es registren d'acord amb els criteris explicats en la nota 2.2, sense cap modificació en aquests pel fet d'haver estat considerats com a tals instruments coberts.

En les cobertures de fluxos d'efectiu, amb caràcter general, les diferències en valoració dels instruments de cobertura, en la part eficaç de la cobertura, no es reconeixen com a resultats en el compte de pèrdues i guanys consolidat fins que les pèrdues o guanys de l'element cobert es registren en resultats o, en el cas que la cobertura correspongui a una transacció prevista altament probable que acabi en el reconeixement d'un actiu o passiu no financer, es registraran com a part del cost d'adquisició o emissió quan l'actiu sigui adquirit o assumit.

Les diferències en valoració de l'instrument de cobertura corresponents a la part ineficient de les operacions de cobertura de fluxos d'efectiu i d'inversions netes en negocis en l'estranger es registren directament en l'epígraf "Resultat de les operacions financeres (net)" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

El Grup interromp la comptabilització de les operacions de cobertura com a tals quan l'instrument de cobertura venç o és venut, quan l'operació de cobertura deixa de complir els requisits per a ser considerada com a tal o es procedeix a revocar la consideració de l'operació com de cobertura.

Quan, d'acord amb el que disposa el paràgraf anterior, es produïska la interrupció de l'operació de cobertura de valor raonable, en el cas de partides cobertes valorades al seu cost amortitzat, els ajustos en el seu valor realitzats amb motiu de l'aplicació de la comptabilitat de cobertures més amunt descrites s'imputen al compte de resultats consolidat fins al venciment dels instruments coberts, i s'aplica el tipus d'interés efectiu recalculat en la data d'interrupció de la dita operació de cobertura.

Per la seua banda, en el cas de produir-se la interrupció d'una operació de cobertura de fluxos d'efectiu o d'inversions netes en l'estranger, el resultat acumulat de l'instrument de cobertura registrat en l'epígraf "Patrimoni net - Ajustos per valoració" del patrimoni net del balanç consolidat romandrà registrat en el dit epígraf fins que la transacció prevista coberta ocorrega, moment en el qual es procedirà a imputar al compte de pèrdues o guanys o, en el cas de les cobertures de fluxos d'efectiu, es corregirà el cost d'adquisició de l'actiu o passiu que s'ha de registrar, en el cas que la partida coberta siga una transacció prevista que culmine amb el registre d'un actiu o passiu financer.

El reconeixement del benefici per la distribució de productes derivats a clients no es realitza en el moment inicial sinó que es periodifica de manera lineal fins al venciment de l'operació.

El Grup posseeix determinats instruments financers derivats, amb la finalitat de mitigar determinats riscos inherents a la seua activitat, que no compleixen les condicions per a ser considerats com a operacions de cobertura. En particular, el Grup té contractades determinades operacions de permutes financeres de tipus d'interés (IRS), a través de les quals es cobreix del risc d'interés de les operacions amb què estan relacionats. Aquests instruments derivats són comptabilitzats per la Caixa com a derivats de negociació.

A més de les operacions de cobertura anteriorment descrites, el Grup realitza operacions de cobertura d'un determinat import d'actius o passius financers que formen part del conjunt d'instruments de la cartera però que no es troben identificats com a instruments concrets.

2.4 Operacions en moneda estrangera

2.4.1 Moneda funcional

La moneda funcional del Grup és l'euro. Conseqüentment, tots els saldos i les transaccions denominats en monedes diferents a l'euro es consideren denominats en "moneda estrangera".

El desglossament al 31 de desembre de 2008 i 2007 del seu contravalor en milers d'euros dels principals saldos d'actiu i passiu del balanç consolidat mantinguts en moneda estrangera, atenent-hi la naturalesa de les partides que els integren i les divises més significatives en les quals es troben denominats és el següent:

	2008		2007	
	Actius	Passius	Actius	Passius
Saldos en dòlars nord-americans				
Caixa i dipòsits de bancs centrals	22.465	585.066	2.145	298.538
Cartera de negociació	121	2.870	1.707	964
Inversions creditícies	679.247	-	696.081	-
Actius financers disponibles per a la venda	54.451	-	2.487	-
Derivats de cobertura	2.870	4.552	966	2.505
Participacions	1	-	-	-
Actiu material	73	-	113	-
Actiu intangible	84	-	62	-
Passius financers a cost amortitza	-	846.747	-	2.582.393
Provisions	-	4	-	-
Periodificacions	847	2.266	888	1.888
	760.159	1.441.505	704.449	2.886.288

Continua...

	2008		2007	
	Actius	Passius	Actius	Passius
Saldos en iens japonesos				
Caixa i depòsits en bancs centrals	144	-	-	-
Inversions creditícies	914.389	-	400.454	-
Passius financers a cost amortitzat	-	797.408	-	430.183
Periodificacions	-	-	-	1
	914.533	797.408	400.454	430.184
Saldos en lliures esterlines				
Caixa i depòsits de bancs centrals	2.228	-	2.049	-
Cartera de negociació	32	-	46	-
Inversions creditícies	18.017	-	20.902	-
Passius financers a cost amortitzat	-	1.664.458	-	1.094.924
Periodificacions	728	3	883	604
	21.005	1.664.461	23.880	1.095.528
Saldos en altres divises				
Caixa i depòsits de bancs centrals	-	-	652	-
Inversions creditícies	120.385	-	242.481	-
Actius financers disponibles per a la venda	149.011	-	-	-
Participacions	31.551	-	40.062	-
Passius financers a cost amortitzat	-	123.090	-	298.522
Periodificacions	2.414	49.451	24	8
	303.361	172.541	283.219	298.530
Total saldos denominats en moneda estrangera	1.999.058	4.075.916	1.412.002	4.710.530

Dades en milers d'euros

2.4.2 Criteris de conversió dels saldos en moneda estrangera

La conversió a euros dels saldos en monedes estrangeres es realitza en dues fases consecutives:

- conversió de la moneda estrangera a la moneda funcional de les entitats del Grup, negocis conjunts i entitats valorades pel mètode de la participació, i
- conversió a euros dels saldos de les empreses consolidades o valorades pel mètode de la participació, la moneda de presentació de les quals no és l'euro.

La moneda funcional de totes les empreses del Grup o valorades pel mètode de la participació en els estats financers consolidats coincideix amb les respectives monedes de presentació.

Conversió de la moneda estrangera a la moneda funcional: les transaccions en moneda estrangera realitzades per les entitats consolidades o valorades pel mètode de la participació es registren inicialment en els respectius estats financers pel contravalor en les seues monedes funcionals, i resulten d'aplicar els tipus de canvi en vigor en les dates en què es realitzen les operacions. Posteriorment, les entitats consolidades converteixen els saldos monetaris en moneda estrangera a les seues monedes funcionals, i s'utilitza el tipus de canvi al tancament de l'exercici.

Així mateix:

1. Les partides no monetàries valorades al seu cost històric es converteixen a la moneda funcional, al tipus de canvi de la data de la seua adquisició.
2. Les partides no monetàries valorades al seu valor raonable es converteixen a la moneda funcional, al tipus de canvi de la data en què es va determinar el dit valor raonable.

Entitats la moneda funcional de les quals és diferent de l'euro: els saldos dels estats financers de les entitats consolidades o valorades pel mètode de la participació la moneda funcional dels quals és diferent de l'euro es converteixen a euros de la manera següent:

1. Els actius i passius, per aplicació del tipus de canvi al tancament de l'exercici.
2. Els ingressos i les despeses i els fluxos de tresoreria, aplicant-hi els tipus de canvi mitjans de l'exercici.
3. El patrimoni net, als tipus de canvi històrics.

2.4.3 Tipus de canvi aplicats

Els tipus de canvi utilitzats pel Grup per realitzar la conversió dels saldos denominats en moneda estrangera a euros, a l'efecte de l'elaboració dels comptes anuals, considerant els criteris anteriorment exposats, han estat els tipus de canvi de la data de tancament publicats pel Banc Central Europeu.

2.4.4 Registre de les diferències de canvi

- Les diferències de canvi que es produeixen en convertir els saldos en moneda estrangera a la moneda funcional de les entitats consolidades i de les seues sucursals es registren, amb caràcter general, pel seu import net en el capítol "Diferències de canvi (net)" del compte de pèrdues i guanys consolidat, a excepció de les diferències de canvi produïdes en instruments financers classificats al seu valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, les quals es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat sense diferenciar-les de la resta de variacions que puga patir el seu valor raonable.

No obstant això, es registren en l'epígraf del patrimoni net consolidat "Ajustos per valoració - Diferències de canvi" del balanç de situació consolidat fins al moment en què aquestes es realitzen, les diferències de canvi sorgides en partides no monetàries el valor raonable de les quals s'ajusta amb contrapartida en el patrimoni net.

- Les diferències de canvi que es produeixen en convertir a euros els estats financers denominats en les monedes funcionals de les entitats consolidades la moneda funcional de les quals és diferent de l'euro, es registren en l'epígraf del patrimoni net consolidat "Ajustos per valoració - Diferències de canvi" del balanç de situació consolidat, mentre que les que tenen el seu origen en la conversió a euros dels estats financers d'entitats valorades pel mètode de la participació, es registren formant part del saldo de l'epígraf "Ajustos per valoració - Entitats valorades pel mètode de la participació".

2.4.5 Entitats i sucursals radicades en països amb altes taxes d'inflació

Cap de les monedes funcionals de les entitats consolidades i associades i de les seues sucursals, radicades en l'estranger, correspon a economies considerades altament inflacionistes, segons els criteris establerts al respecte per les NIIF-UE. Conseqüentment, al tancament comptable de l'exercici 2008 no ha estat necessari ajustar els estats financers de cap entitat consolidada o associada per corregir-los dels efectes de la inflació.

2.5 Reconeixement d'ingressos i despeses

A continuació es resumeixen els criteris comptables més significatius utilitzats pel Grup per al reconeixement dels ingressos i de les despeses:

2.5.1 Ingressos i despeses per interessos, dividends i conceptes assimilats

Amb caràcter general, els ingressos i les despeses per interessos i conceptes assimilables a aquest es reconeixen comptablement en funció del seu període de meritació, per aplicació del mètode d'interés efectiu definit en la NIC 39. Els interessos meritats per deutors classificats com a dubtosos, inclosos els de risc país, s'abonen a resultats en el moment del seu cobrament, la qual cosa suposa una excepció al criteri general. Els dividends percebuts d'altres societats es reconeixen com a ingrés en el moment en què naix el dret a percebre'ls per les entitats consolidades, que és el de l'anunci oficial de pagament de dividend per l'òrgan corresponent de la societat.

2.5.2. Comissions, honoraris i conceptes assimilats

Els ingressos i les despeses en concepte de comissions es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat amb criteris diferents segons la seua naturalesa.

Les comissions financeres, com les comissions d'obertura de préstecs i crèdits, formen part del rendiment o cost efectiu d'una operació financera i es reconeixen en el mateix epígraf que els productes o costos financers, és a dir, "Interessos i rendiments assimilats" i "Interessos i càrregues assimilades". Aquestes comissions, que es cobren anticipadament, s'imputen al compte de pèrdues i guanys consolidat al llarg de la vida de l'operació, excepte en la part que compensen costos directes relacionats.

Les comissions que compensen costos directes relacionats, entesos com aquells que no s'haurien produït si no s'haguera concertat l'operació, es registren en l'epígraf "Altres productes d'explotació" en el moment de constituir-se l'operació d'actiu. Individualment, l'import d'aquestes comissions no supera el 0,4% del principal de l'instrument financer, amb el límit màxim de 400 euros i l'excés sobre aquest import s'imputa al compte de pèrdues i guanys consolidat al llarg de la vida de l'operació. Quan l'import d'aquestes comissions no supera els 90 euros, es reconeixen de forma immediata en el compte de pèrdues i guanys consolidat. En tot cas, l'import d'aquells costos directes relacionats i identificats individualment, es registren directament en el compte de resultats en l'inici de l'operació, sempre que no siga superior a la comissió cobrada (vegeu notes 33 i 42).

Les comissions no financeres, derivades de la prestació de servicis, es registren en els capítols "Comissions percebudes" i "Comissions pagades", al llarg del període de prestació del servici, excepte les que responen a un acte singular, les quals es meriten en el moment en què es produeixen.

2.5.3 Ingressos i despeses no financers

Es reconeixen comptablement d'acord amb el criteri de meritació.

2.5.4 Cobraments i pagaments diferits en el temps

Es reconeixen comptablement per l'import que resulta d'actualitzar financerament a taxes de mercat els fluxos d'efectiu previstos.

2.6 Compensacions de saldos

Només es compensen entre si —i, conseqüentment, es presenten en el balanç de situació consolidat pel seu import net— els saldos deutors i creditors amb origen en transaccions que, contractualment o per imperatiu d'una norma legal, preveuen la possibilitat de compensació i es té la intenció de liquidar-los pel seu import net o de realitzar l'actiu i procedir al pagament del passiu de forma simultània.

2.7 Transferències d'actius financers

El tractament comptable de les transferències d'actius financers està condicionat per la forma en què es traspassen a tercers els riscos i beneficis associats als actius que es transfereixen:

- Si els riscos i beneficis dels actius transferits es traspassen substancialment a tercers —cas de les vendes incondicionals, de les vendes amb pacte de recompra pel seu valor raonable en la data de la recompra, de les vendes d'actius financers amb una opció de compra adquirida o de venda emesa profundament fora de diners, de les titulitzacions d'actius en les quals el cedent no reté finançaments subordinats ni concedeix cap tipus de millora creditícia als nous titulars i altres casos semblants—, l'actiu financer transferit es dona de baixa del balanç, i es reconeix simultàniament qualsevol dret o obligació retingut o creat com a conseqüència de la transferència.
- Si es retenen substancialment els riscos i beneficis associats a l'actiu financer transferit —cas de les vendes d'actius financers amb pacte de recompra per un preu fix o pel preu de venda més un interès, dels contractes de préstec de valors en què el prestatari té l'obligació de tornar els mateixos actius o semblants, les titulitzacions d'actius financers en les quals es mantinguen finançaments subordinats o un altre tipus de millores creditícies que absorbisquen substancialment les pèrdues creditícies esperades per als actius titulitzats i altres casos anàlegs—, l'actiu financer transferit no es dona de baixa del balanç consolidat i continua valorant-se amb els mateixos criteris utilitzats abans de la transferència. Al contrari, es reconeixen comptablement, sense compensar-se entre si:
 - Un passiu financer associat per un import igual al de la contraprestació rebuda; que es valora posteriorment al seu cost amortitzat; o, en el cas que es complisquen els requisits anteriorment indicats per a la seua classificació com altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys, al seu valor raonable, d'acord amb els criteris anteriorment indicats per a aquesta categoria de passius financers.
 - Tant els ingressos de l'actiu financer transferit, però no donat de baixa com les despeses del nou passiu financer.
- Si no es transfereixen ni es retenen substancialment els riscos i beneficis associats a l'actiu financer transferit —cas de les vendes d'actius financers amb una opció de compra adquirida o de venda emesa que no estan profundament dins ni fora de diners, de les titulacions d'actius financers en les quals el cedent assumeix un finançament subordinat o un altre tipus de millores creditícies d'una banda de l'actiu transferit i altres casos semblants—, es distingeix entre:

- Si l'entitat cedent no reté el control de l'actiu financer transferit; en aquest cas, es dona de baixa del balanç l'actiu transferit i es reconeix qualsevol dret o obligació retingut o creat com a conseqüència de la transferència.
- Si l'entitat cedent reté el control de l'actiu financer transferit, continua reconeixent-lo en el balanç per un import igual a la seua exposició als canvis de valor que puga experimentar i reconeix un passiu financer associat a l'actiu financer transferit. L'import net de l'actiu transferit i el passiu associat serà el cost amortitzat dels drets i de les obligacions retinguts, si l'actiu transferit es mesura pel seu cost amortitzat, o el valor raonable dels drets i obligacions retinguts, si l'actiu transferit es mesura pel seu valor raonable.

D'acord amb l'anterior, els actius financers només es donen de baixa del balanç quan s'han extingit els fluxos d'efectiu que generen o quan s'han transferit substancialment a tercers els riscos i beneficis que porten implícits.

No obstant l'anterior, i d'acord amb la normativa vigent, el tractament comptable mencionat només és d'aplicació a totes les operacions de baixa d'actius financers que hagen sorgit a partir de l'1 de gener de 2004 i no ho és per a les transaccions produïdes abans d'aquesta data. Així, al 31 de desembre de 2008 i 2007, els comptes anuals consolidats no contenen en el balanç els actius donats de baixa en aplicació de la normativa comptable derogada i que, segons les normes actuals, hauria d'haver-se mantingut en el balanç.

En la nota 31.4 es resumeixen les circumstàncies més significatives de les principals transferències d'actius que es trobaven en vigor al tancament dels exercicis 2008 i 2007.

2.8 Permutes d'actius

S'entén per “permuta d'actius” l'adquisició d'actius materials o intangibles a canvi de l'entrega d'altres actius no monetaris o d'una combinació d'actius monetaris i no monetaris. Als efectes d'aquests comptes anuals consolidats, l'adjudicació d'actius que tenen la causa del procés de recuperació d'imports deguts per tercers a les entitats consolidades, no es considera una permuta d'actius.

Els actius financers rebuts en una permuta d'actius financers es valoren al seu valor raonable, sempre que en la dita operació de permuta es puga entendre que hi ha substància comercial, tal com aquesta és definida per les NIC 16 i 38 i quan el valor raonable de l'actiu rebut, o si no n'hi ha de l'actiu entregat, es puga estimar de manera fiable. El valor raonable de l'instrument rebut es determina com el valor raonable de l'actiu entregat, més, si escau, el valor raonable de les contrapartides monetàries entregades; llevat que es tinga una evidència més clara del valor raonable de l'actiu rebut.

En aquelles operacions de permuta que no complisquen els requisits anteriors, l'actiu rebut es registra pel valor net comptable de l'actiu entregat, més l'import de les contraprestacions monetàries pagades o compromeses en la seua adquisició.

2.9 Deteriorament del valor dels actius financers

Un actiu financer es considera deteriorat –i, conseqüentment, es corregeix el seu valor en llibres per reflectir l'efecte del seu deteriorament– quan hi ha una evidència objectiva que s'han produït esdeveniments que donen lloc a:

- en el cas d'instruments de deute (crèdits i valors representatius de deute), un impacte negatiu en els fluxos d'efectiu futurs que es van estimar en el moment de formalitzar-se la transacció;
- en el cas d'instruments de capital, que no puga recuperar-se íntegrament el seu valor en llibres.

Com a criteri general, la correcció del valor en llibres dels instruments financers per causa del seu deteriorament s'efectua a càrrec del compte de pèrdues i guanys consolidat del període en què el dit deteriorament es manifesta i les recuperacions de les pèrdues per deteriorament prèviament registrades, en cas de produir-se, es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat del període en què el deteriorament s'elimina o es redueix.

Quan es considera remota la recuperació de qualsevol import registrat, aquest s'elimina del balanç de situació consolidat, sense perjudici de les actuacions que puguin dur a terme les entitats consolidades per intentar aconseguir el seu cobrament fins que no s'hagen extingit definitivament els seus drets, siga per prescripció, condonació o altres causes.

A continuació es presenten els criteris aplicats pel Grup per determinar les possibles pèrdues per deteriorament existents en cada una de les distintes categories d'instruments financers, així com el mètode seguit per al càlcul de les cobertures comptabilitzades pel dit deteriorament.

2.9.1 Instruments de deute valorat al seu cost amortitzat

L'import de les pèrdues per deteriorament experimentades per aquests instruments coincideix amb la diferència positiva entre els seus respectius valors en llibres i els valors actuals dels seus fluxos d'efectiu futurs previstos. El valor de mercat dels instruments de deute cotitzat es considera una estimació raonable del valor actual dels seus fluxos d'efectiu futurs encara que la disminució del valor de mercat per davall del cost d'adquisició no constitueix en si mateixa una evidència de deteriorament.

En l'estimació dels fluxos d'efectiu futurs dels instruments de deute es tenen en consideració:

- la totalitat dels imports que està previst obtenir durant la vida romanent de l'instrument, fins i tot, si escau, dels que puguin tindre el seu origen en les garanties amb què compte (una vegada deduïts els costos necessaris per a la seua adjudicació i posterior venda). La pèrdua per deteriorament considera l'estimació de la possibilitat de cobrament dels interessos meritats, vençuts i no cobrats,
- els diferents tipus de risc a què estiga subjecte cada instrument, i
- les circumstàncies en què previsiblement es produiran els cobraments.

Posteriorment, els dits fluxos d'efectiu s'actualitzen al tipus d'interés efectiu de l'instrument (si el seu tipus contractual fóra fix) o al tipus d'interés contractual efectiu en la data de l'actualització (quan aquest siga variable).

Pel que es fa específicament a les pèrdues per deteriorament que tenen la causa en la materialització del risc d'insolvència dels obligats al pagament (risc de crèdit), un instrument de deute pateix deteriorament per insolvència:

- quan s'evidencia un enviliment en la capacitat de pagament de l'obligat a fer-ho, bé siga posat de manifest per la seua morositat o per raons diferents d'aquesta, i/ o
- per materialització del “risc-país”, entenent com a tal el risc que concorre en els deutors residents en un país per circumstàncies distintes del risc comercial habitual.

El procés d'avaluació de les possibles pèrdues per deteriorament d'aquests actius es du a terme:

- individualment, per a tots els instruments de deute significatiu i per als que, tot i no ser significatius, no són susceptibles de ser classificats en grups homogenis d'instruments de característiques semblants atenent-hi el tipus d'instrument, sector d'activitat del deutor i àrea geogràfica de la seua activitat, tipus de garantia, antiguitat dels imports vençuts, etc.,
- col·lectivament: el Grup estableix distintes classificacions de les operacions en atenció a la naturalesa dels obligats al pagament i de les condicions del país en què resideixen, situació de l'operació i tipus de garantia amb què compta, antiguitat de la morositat, etc., i fixa per a cada un d'aquests grups de risc les pèrdues per deteriorament (“pèrdues identificades”) que han de ser reconegudes en els comptes anuals de les entitats consolidades.

Adicionalment a les pèrdues identificades, el Grup reconeix una pèrdua global per deteriorament dels riscos classificats en situació de “normalitat” —i que, per tant, no hagen sigut identificades específicament (“pèrdua estadística”). La pèrdua estadística es quantifica per aplicació dels paràmetres establerts pel Banc d'Espanya que es basen en l'experiència i de la informació que té del sector bancari espanyol, que es modifiquen quan ho aconsellen les circumstàncies.

2.9.2 Instruments de deute classificat com a disponible per a la venda

La pèrdua per deteriorament dels valors representatius de deute inclòs en la cartera d'actius financers disponibles per a la venda equival, si és el cas, a la diferència positiva entre el seu cost d'adquisició (net de qualsevol amortització de principal) i el seu valor de recuperació; una vegada deduïda qualsevol pèrdua per deteriorament prèviament reconeguda en el compte de pèrdues i guanys. El valor de mercat dels instruments de deute cotitzat es considera una estimació raonable del valor actual dels seus fluxos d'efectiu futurs, i no constitueix en si mateixa una evidència de deteriorament la disminució del valor raonable per davall del cost d'adquisició.

En el cas de pèrdues per deteriorament sorgides per raó d'insolvència de l'emissor dels títols de deute classificat com a disponible per a la venda, el procediment seguit pel Grup per al càlcul de les dites pèrdues coincideix amb el criteri explicat anteriorment en l'apartat 2.9.1 per als instruments de deute valorat al seu cost amortitzat.

Quan hi ha una evidència objectiva que les diferències sorgides en la valoració d'aquests actius tenen l'origen en un deteriorament seu, aquestes deixen de presentar-se en l'epígraf del patrimoni net del Grup “Ajust al patrimoni per valoració - Actius financers disponibles per a la venda” i es registren per tot l'import acumulat fins llavors en el compte de pèrdues i guanys consolidat. En el cas de recuperar-se posteriorment la totalitat o una part de les pèrdues per deteriorament, l'import es reconeixeria en el compte de pèrdues i guanys del període en què es produeix la recuperació.

De la mateixa manera, les diferències sorgides en la valoració dels instruments de deute que siguin classificats com a "actius no corrents en venda" que es trobaren registrades dins del patrimoni net consolidat del Grup es consideren realitzades i, conseqüentment, es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat al moment en què es produeix la classificació dels actius com a "no corrents en venda".

2.9.3 Instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda

La pèrdua per deteriorament dels instruments de capital inclosos en la cartera d'actius financers disponibles per a la venda equival, si és el cas, a la diferència positiva entre el seu cost d'adquisició (net de qualsevol amortització de principal) i el seu valor raonable, una vegada deduïda qualsevol pèrdua per deteriorament prèviament reconeguda en el compte de pèrdues i guanys, i no constitueix en si mateixa una evidència de deteriorament la disminució del valor raonable per davall del cost d'adquisició.

Els criteris seguits per al registre de les pèrdues per deteriorament dels instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda són semblants als aplicables a "altres instruments de deute" (segons s'expliquen en la nota 2.9.2); excepte pel fet que qualsevol recuperació que es produïska de les dites pèrdues es reconeix en l'epígraf "Ajustos per valoració - Actius financers disponibles per a la venda".

El Grup ha comptabilitzat en l'epígraf "Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net) - Altres instruments financers no valorats a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys" del compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2008 adjunt, un import de 74.338 milers d'euros per deteriorament d'instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda (vegeu les notes 9.2. i 48).

2.9.4 Instruments de capital valorats al cost

Les pèrdues per deteriorament dels instruments de capital valorats al seu cost d'adquisició equivalen a la diferència positiva entre el seu valor en llibres i el valor actual dels fluxos de caixa futurs esperats, actualitzats al tipus de rendibilitat de mercat per a altres valors semblants.

Les pèrdues per deteriorament es registren en el compte de pèrdues i guanys consolidat del període en què es manifesten, i minoren directament el cost de l'instrument. Aquestes pèrdues només poden recuperar-se posteriorment en el cas de venda dels actius.

2.10 Garanties financeres i provisions constituïdes sobre aquestes

Es consideren "garanties financeres" els contractes pels quals una entitat s'obliga a pagar quantitats concretes per compte d'un tercer en el supòsit de no fer-ho aquest, independentment de la forma en què estiga instrumentada l'obligació: fiança, aval financer o tècnic, crèdit documentari irrevocable emés o confirmat per l'entitat, etc.

Quan es formalitzen els contractes, aquests es reconeixen pel seu valor raonable --entès com el valor actual dels fluxos d'efectiu futurs-- en l'epígraf de l'actiu "Inversions creditícies - Altres actius financers", amb contrapartida en l'epígraf de passiu "Passius financers a cost amortitzat - Altres passius financers".

Les garanties financeres, qualsevol que siga el seu titular, instrumentació o altres circumstàncies, s'analitzen periòdicament a fi de determinar el risc de crèdit a què estan exposades i, si és el cas, estimar les necessitats de constituir-hi provisió, la qual es determina per aplicació de criteris semblants als establerts per a quantificar les pèrdues per deteriorament experimentades pels instruments de deute valorat al seu cost amortitzat que s'han explicat en la nota 2.9.1 anterior.

Les provisions constituïdes sobre aquestes operacions es troben comptabilitzades en l'epígraf "Provisions - Provisions per a riscos i compromisos contingents" del passiu del balanç de situació. La dotació i recuperació de les dites provisions es registra amb contrapartida en el capítol "Dotació a provisions (net)" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

En la nota 31.1 es mostra la composició del risc suportat per aquestes operacions d'acord amb la seua forma jurídica.

2.11 Comptabilització de les operacions d'arrendament

2.11.1 Arrendaments financers

Es consideren operacions d'arrendament financer aquelles en què substancialment tots els riscos i avantatges que recauen sobre el bé objecte de l'arrendament es transfereixen a l'arrendatari.

Quan les entitats consolidades actuen com a arrendadores d'un bé en una operació d'arrendament financer, la suma dels valors actuals dels imports que rebran de l'arrendatari més el valor residual garantit, habitualment el preu d'exercici de l'opció de compra de l'arrendatari a la finalització del contracte, es registra com un finançament prestat a tercers, per la qual cosa s'inclou en el capítol "Inversions creditícies" del balanç de situació consolidat, d'acord amb la naturalesa de l'arrendatari.

Quan les entitats consolidades actuen com a arrendatàries en una operació d'arrendament financer, presenten el cost dels actius arrendats en el balanç de situació consolidat, segons la naturalesa del bé objecte del contracte, i, simultàniament, un passiu pel mateix import (que serà el menor del valor raonable del bé arrendat o de la suma dels valors actuals de les quantitats que s'han de pagar a l'arrendador més, si és el cas, el preu d'exercici de l'opció de compra). Aquests actius s'amortitzen amb criteris semblants als aplicats al conjunt dels actius materials d'ús propi del Grup (vegeu nota 2.15).

En ambdós casos, els ingressos i les despeses financers amb origen en aquests contractes s'abonen i carreguen, respectivament, al compte de pèrdues i guanys consolidat en els capítols "Interessos i rendiments assimilats" i "Interessos i càrregues assimilades", respectivament, aplicant-hi per estimar-ne la meritació el mètode del tipus d'interés efectiu de les operacions, calculat d'acord amb el que disposa la NIC 39.

2.11.2 Arrendaments operatius

En les operacions d'arrendament operatiu, la propietat del bé arrendat i substancialment tots els riscos i avantatges que recauen sobre el bé romanen en l'arrendador.

Quan les entitats consolidades actuen com a arrendadores en operacions d'arrendament operatiu, presenten el cost d'adquisició dels béns arrendats en el capítol "Actiu material", bé com a "Inversions immobiliàries" bé com a "Altres actius cedits en arrendament operatiu", depenent de la naturalesa dels actius objecte del dit arrendament. Aquests actius s'amortitzen d'acord amb les polítiques adoptades per als actius materials semblants d'ús propi i els ingressos procedents dels contractes d'arrendament es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat de forma lineal en el capítol "Altres productes d'explotació".

Quan les entitats consolidades actuen com a arrendatàries en operacions d'arrendament operatiu, les despeses de l'arrendament incloent-hi incentius concedits, si és el cas, per l'arrendador, es carreguen linealment als seus comptes de pèrdues i guanys consolidats en el capítol "Altres despeses generals d'administració".

2.12 Fons d'inversió, fons de pensions i altres patrimonis gestionats

Els patrimonis gestionats per les societats consolidades que són propietat de tercers no s'inclouen en el balanç de situació consolidat. Les comissions generades per aquesta activitat s'inclouen en el saldo del capítol "Comissions percebudes" del compte de pèrdues i guanys consolidat. En la nota 31.3 es facilita informació sobre els patrimonis de tercers gestionats pel Grup al 31 de desembre de 2008 i 2007.

2.13 Despeses de personal

2.13.1 Prestacions en cas de defunció i invalidesa i retribucions postocupació

2.13.1.1 Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja

Descripció dels compromisos

En virtut de les reglamentacions i convenis vigents, l'entitat estava obligada, per mitjà d'un sistema de prestacions definides, a complementar el personal contractat abans de la publicació del XIV Conveni Col·lectiu (maig de 1986), o als seus drethavents, les percepcions de la Seguretat Social en els casos de jubilació, viudetat, orfandat, incapacitat permanent o gran invalidesa. El 15 de juliol de 1998, l'entitat i els representants dels empleats van firmar un Pacte d'Empresa que, entre altres estipulacions, va establir un pla extern de caràcter mixt i l'adscripció del qual era totalment voluntària. En aquest nou pla, la prestació de jubilació va passar a ser d'aportació definida, romanent com a prestacions definides les corresponents a invalidesa, viudetat i orfandat d'invàlid i les de viudetat i orfandat d'actiu. A més, es va establir el traspàs d'una part de l'anterior fons al nou pla, com a fons de capitalització inicial.

Per als empleats contractats a partir de la publicació del XIV Conveni Col·lectiu (maig 1986) l'entitat també té el compromís de complementar les percepcions de la Seguretat Social per mitjà d'un pla de prestacions definides per a les contingències d'invalidesa, viudetat i orfandat i d'aportacions definides per a la prestació de jubilació.

Hi ha així mateix certs compromisos no inclosos en els apartats anteriors, d'import no significatiu, derivats d'adquisicions de xarxes, assumits amb directius o derivats d'algun pla de prejubilació, que afecten la prestació de jubilació.

Cobertura dels compromisos

Els compromisos anteriors estan coberts per mitjà de:

- Un pla de pensions extern, denominat Pla de Pensions del Personal de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, integrat en Futurcaval, Fons de Pensions, i és l'Aseguradora Valenciana, S.A., de Seguros y Reaseguros, l'entitat gestora i Ibercaja la depositària.

Durant l'exercici 2008, la Caixa ha registrat en concepte d'aportacions a plans de pensions en l'epígraf de "Despeses de personal" del compte de pèrdues i guanys adjunt, un import de 15.067 milers d'euros.

- Pòlisses d'assegurança col·lectiva contractades amb Aseguradora Valenciana, S.A., de Seguros y Reaseguros, entitat pertanyent al Grup Bancaja, així com amb altres asseguradores alienes al Grup:
 - Pòlisses d'assegurança col·lectiva d'aportació definida per a la instrumentació de compromisos per pensions i d'assegurança col·lectiva de vida temporal anual renovable.
 - Pòlisses d'assegurança col·lectiva de vida per a la instrumentació de compromisos per pensions de prestació definida.

Durant l'exercici 2008 la Caixa ha registrat, pel pagament d'aquestes pòlisses, un càrrec en els epígrafs "Despeses de personal" del compte de pèrdues i guanys adjunt, per un import de 1.543 milers d'euros.

Adicionalment, la Norma 35na de la Circular 4/2004, del Banc d'Espanya, estableix que les entitats que hagen cobert els seus compromisos per pensions amb pòlisses d'assegurances emeses per entitats que formen part del seu grup registraran:

I. Els compromisos per pensions amb els empleats que estan coberts per les pòlisses, dins de l'epígraf "Provisions - Fons per a pensions i obligacions semblants".

II. El valor de la pòlissa d'assegurances es registrarà en l'actiu en l'epígraf "Contractes d'assegurances vinculades a pensions".

Així mateix, durant l'exercici 2008 la Caixa ha registrat una provisió en l'epígraf "Provisions - Fons per a pensions i obligacions semblants" a càrrec del capítol "Dotacions a provisions (net)" per un import de 23.600 milers d'euros que correspon a una aportació extraordinària que s'ha de realitzar al Pla de Pensions Extern en un període de 5 anys com a conseqüència de la modificació de la base tècnica del Pla per adaptar-la a l'Ordre EHA/407/2008, de 7 de febrer (vegeu nota 44.1).

A continuació s'indiquen els compromisos per pensions, així com els seus actius corresponents:

PLANS DE PRESTACIÓ DEFINIDA

	Exterioritzats	Interns
Compromisos propis o de terceros		
Compromisos per pensions causades	247.049	-
Riscos per pensiones no causades:		
Meritats	24.946	-
No meritats	43.398 (*)	-
Compromisos que s'han de cobrir	271.995	-
Actius del pla		
Plans de pensions	140.073	-
Actius financers	103.302	-
Contractes d'assegurances	5.020	-
Total actius	248.395	-
Provisions constituïdes	23.600	-
Total provisions	23.600	-

(*) Aquest import no s'inclou en el càlcul dels compromisos que s'han de cobrir, sols figura en el quadre a nivell informatiu.

2.13.1.2 Banco de Valencia

D'acord amb el Conveni Col·lectiu laboral vigent, la banca espanyola té assumit el compromís de complementar les prestacions de la Seguretat Social que corresponguen a determinats empleats, o als seus drethavents, en cas de jubilació, incapacitat permanent, viudetat o orfandat. El compromís per jubilació no és aplicable a aquells treballadors contractats a partir del 8 de març de 1980.

El Banc té assumit el compromís de realitzar una aportació definida fins al moment de la jubilació per als empleats en actiu amb data d'incorporació posterior al 8 de març de 1980. El 10 de juliol de 2001, el Banco de Valencia, S.A., i els representants dels empleats van firmar un acord sobre el sistema de previsió social i exteriorització dels compromisos per pensions, que entre altres estipulacions establia un pla extern de caràcter mixt. Aquest nou pla, formalitzat el 27 de desembre de 2001, cobreix els compromisos amb el personal jubilat i els corresponents a jubilació, invalidesa, viudetat i orfandat per a la totalitat del personal en actiu.

L'exteriorització duta a terme pel Banc en l'exercici 2001 quant als compromisos per jubilació, incapacitat permanent, viudetat i orfandat amb els seus empleats es va instrumentar de la manera següent:

- per mitjà de fons de pensions extern constituït en l'exercici 2001, denominat Fondo Valencia II - Fondo de Pensiones, i és Aseguradora Valenciana, S.A., de Seguros y Reaseguros, societat pertanyent al Grup Bancaja, l'entitat gestora i el Banc la depositària. Aquest fons cobreix els compromisos descrits anteriorment amb el personal jubilat, amb el personal contractat abans del 8 de març de 1980 i els compromisos amb el personal contractat després del 8 de març de 1980;
- tres pòlisses d'assegurança col·lectiva per a la instrumentació de compromisos per pensions, de duració indeterminada, contractades en l'exercici 2001, amb Aseguradora Valenciana, S.A., de Seguros y Reaseguros, societat pertanyent al Grup Bancaja, amb la finalitat de garantir els compromisos amb els diferents col·lectius. Addicionalment hi havia una pòlissa en tramitació al 31 de desembre de 2008 que ha estat formalitzada al gener 2009;
- dues pòlisses d'assegurança col·lectiva temporal per garantir la cobertura de les prestacions de defunció i invalidesa professional, contractades en l'exercici 2001 amb Aseguradora Valenciana, S.A., de Seguros y Reaseguros.

Addicionalment, per acord entre l'entitat matriu i els empleats, es va establir un premi de jubilació i una assegurança de vida i incapacitat laboral, ambdós de prestació definida. Aquests compromisos estan coberts de la forma següent:

- en l'exercici 2002, l'entitat matriu va exterioritzar els compromisos adquirits amb els empleats en concepte de premi de jubilació per mitjà de la contractació d'una pòlissa d'assegurança col·lectiva per a compromisos per pensions de prestació definida amb Aseguradora Valenciana, S.A., de Seguros y Reaseguros;
- així mateix, en el dit període va instrumentar els seus compromisos referents a l'assegurança de vida i invalidesa per mitjà de la contractació de dues pòlisses d'assegurança col·lectiva de vida. Totes han estat contractades amb Aseguradora Valenciana, S.A., de Seguros y Reaseguros.

La normativa vigent estableix que les entitats que hagen cobert els seus compromisos per pensions de prestació definida amb pòlisses d'assegurances emeses per entitats que formen part del seu grup, registraran els compromisos per pensions amb els empleats com a provisions per fons de pensions i la pòlissa d'assegurances es registrarà en l'actiu com a contractes d'assegurances vinculades a pensions. És per aquest motiu que el Grup té comptabilitzat al 31 de desembre de 2008 un import de 14.580 milers d'euros en l'epígraf de "Contractes d'assegurances vinculades a pensions" i aquest mateix import en l'epígraf de "Provisions - Fons per a pensions i obligacions semblants" del balanç de situació consolidat adjunt (vegeu nota 44.1).

La cobertura dels compromisos exterioritzats és assumida pel Banc per mitjà del pagament de les primes anuals corresponents. La contractació d'aquestes pòlisses és potestat del Banc en funció d'allò que s'ha establert, per a entitats financeres, en el Reial Decret 1588/1999, d'exteriorització de compromisos per pensions que desenvolupa la Llei 30/1995, de 8 de novembre, d'Ordenació i Supervisió de les Assegurances Privades, que regula l'exteriorització dels compromisos adquirits amb el personal, tant d'actiu com de passiu. En aquest sentit, la totalitat de les aportacions satisfetes en l'exercici 2008 ascendeix a 447 milers d'euros registrades en l'epígraf de "Despeses de personal" del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunt.

A continuació s'indiquen els compromisos per pensions, així com els seus actius corresponents:

COMPROMISOS PER PENSIONS I ELS SEUS ACTIUS CORRESPONENTS

	Plans de prestació definida				Plans d'aportació definida	
	Exterioritzats		Interns			
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Compromisos propis o de tercers						
Compromisos per pensions causades	55.380	55.271	-	-	-	-
Riscos per pensions no causades:						
Meritats	52.947	56.883	2.738	2.441	10.879	11.412
No meritats	17.786	13.458	1.488	-	-	-
Compromisos que s'han de cobrir	108.327	112.154	2.738	2.441	10.879	11.412
Actius del pla						
Plans de pensions	93.747	94.759	-	-	10.879	11.412
Contractes d'assegurances	14.580	10.036	-	-	-	-
Assegurances que s'han de formalitzar		7.359	-	-		
Total actius	108.327	112.154	-	-	10.879	11.412
Provisiones constituïdes	-	-	2.738	2.441	-	-

Dades en milers d'euros

2.13.2 Altres retribucions a llarg termini

2.13.2.1 Prejubilacions

2.13.2.1.1 Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja

En el Pacte d'Empresa de 15 de juliol de 1998, citat en la nota 2.13.1.1 es va establir un pla de prejubilacions i jubilacions anticipades, al qual es van acollir aquells empleats que, havent complert 55 o més anys durant 1998, es van adherir al pla de pensions extern. Igualment al final de l'exercici 2000, la Direcció de la matriu va acordar la realització d'un altre pla de prejubilacions i jubilacions anticipades destinat a aquells empleats que havien complert 55 anys el 2001. D'altra banda, el Consell d'Administració de 22 de juliol de 2004 va ratificar l'acord col·lectiu de 13 de juliol de 2004 subscrit entre la matriu i els representants dels treballadors, referent a les condicions d'un nou pla de prejubilacions al qual podien acollir-se determinats empleats que el 31 de desembre de 2003 hagueren complert 55 anys o més i tingueren, almenys, 15 anys d'antiguitat en l'empresa. El nombre d'empleats adherits als diferents programes de prejubilació ascendeix a 436 al 31 de desembre de 2008.

El cost total dels compromisos per prejubilacions comentats en el paràgraf anterior estan coberts per mitjà d'un fons específic inclòs en l'epígraf "Provisions - Fons per a pensions i obligacions semblants" del balanç de situació adjunt per un import de 85.635 milers d'euros. Les necessitats meritades pels compromisos per prejubilacions i jubilacions anticipades han estat nul·les en l'exercici 2008.

Adicionalment, la matriu manté acords amb determinats directius de l'empresa per satisfer-los certes retribucions en el cas que, segons determinades circumstàncies, opten a la prejubilació.

2.13.2.2 Indemnitzacions per cessament

D'acord amb la legislació vigent, el Grup està obligat a indemnitzar aquells empleats que siguin acomiadats sense causa justificada. No hi ha cap pla de reducció de personal que faci necessària la creació d'una provisió per aquest concepte.

2.13.3 Facilitats creditícies als empleats

D'acord amb la normativa vigent, la concessió de facilitats creditícies als empleats per sota de les condicions de mercat es considera retribucions no monetàries, i s'estima per la diferència entre les condicions de mercat i les pactades. Es registren en l'epígraf de "Despeses de personal" amb contrapartida "Interessos i rendiments assimilats" del compte de pèrdues i guanys adjunt.

2.14 Impost sobre beneficis

La despesa per l'impost sobre beneficis espanyol i pels impostos de naturalesa semblant aplicables a les entitats estrangeres consolidades es reconeix en el compte de pèrdues i guanys consolidat, excepte quan siga conseqüència d'una transacció els resultats de la qual es registren directament en el patrimoni net, i en aquest cas, l'impost sobre beneficis també es registra amb contrapartida en el patrimoni net del Grup.

La despesa per impost sobre beneficis de l'exercici es calcula com l'impost que s'ha de pagar respecte al resultat fiscal de l'exercici, ajustat per l'import de les variacions produïdes durant l'exercici en els actius i passius registrats derivats de diferències temporàries, dels crèdits per deduccions i bonificacions fiscals i de les possibles bases imposables negatives (vegeu nota 27).

El Grup considera que hi ha una diferència temporària quan hi ha una diferència entre el valor en llibres i la base fiscal d'un element patrimonial. Es considera com a base fiscal d'un element patrimonial l'import atribuït a aquest als efectes fiscals. Es considera una diferència temporària imposable aquella que generarà en el futur l'obligació per al Grup de realitzar algun pagament a l'administració corresponent. Es considera una diferència temporària deduïble aquella que generarà per al Grup algun dret de reemborsament o un menor pagament que s'ha de realitzar a l'administració corresponent en el futur.

Els crèdits per deduccions i bonificacions i els crèdits per bases imposables negatives són imports que, havent-se produït o realitzat l'activitat o obtingut el resultat per a generar el seu dret, no s'apliquen fiscalment en la declaració corresponent fins al compliment de les condicions establertes en la normativa tributària per a això, i es considera probable per part del Grup la seua aplicació en exercicis futurs.

Es consideren actius i passius per impostos corrents aquells impostos que es preveuen recuperables o pagadors de l'administració corresponent en un termini que excedeix els 12 mesos des de la data del seu registre. Per la seua banda, es consideren actius o passius per impostos diferits aquells imports que s'espera recuperar o pagar, respectivament, de l'administració corresponent en exercicis futurs.

Es reconeixen passius per impostos diferits per a totes les diferències temporàries imposables. No obstant això, es reconeix un passiu per impostos diferits per a les diferències temporàries imposables derivades d'inversions en societats dependents i empreses associades, i de participacions en negocis conjunts, excepte quan el Grup pot controlar la reversió de les diferències temporàries i és probable que aquestes no siguin revertides en un futur previsible. Tampoc es registren passius per impostos diferits amb origen en la comptabilització d'un fons de comerç.

Per la seua banda, el Grup només registra actius per impostos diferits amb origen en diferències temporàries deduïbles, en crèdits per deduccions o bonificacions o per l'existència de bases imposables negatives si es compleixen les condicions següents:

- els actius per impostos diferits només es reconeixen en el cas que es considere probable que les entitats consolidades vagin a tindre en el futur suficients guanys fiscals contra els quals poder fer-los efectius; i
- en el cas d'actius per impostos diferits amb origen en bases imposables negatives, aquestes s'han produït per causes identificades que és improbable que es repetisquen.

No es registren ni actius ni passius amb origen en impostos diferits quan inicialment es registre un element patrimonial, llevat que sorgisca en una combinació de negocis i que al moment del seu registre no haja afectat ni el resultat comptable ni el fiscal.

Amb ocasió de cada tancament comptable, es revisen els impostos diferits registrats (tant actius com passius) a fi de comprovar que es mantenen vigents; i s'hi efectuen les correccions oportunes d'acord amb els resultats de les anàlisis realitzades.

En aquest sentit, la Llei 35/2006, de 28 de novembre, de l'Impost sobre la Renda de les Persones Físiques i de modificació parcial de les lleis dels impostos sobre societats, sobre la renda de no residents i sobre el patrimoni, va establir, entre altres aspectes, la reducció al llarg de dos anys del tipus de gravamen general de l'Impost sobre Societats, que fins al 31 de desembre de 2006 se situava en el 35%, de manera que el dit tipus queda establert de la manera següent:

Períodes impositius que comencen a partir de:	Tipus de gravamen
01 - 01 - 2007	32,50%
01 - 01 - 2008	30,00%

Per aquest motiu, en l'exercici 2008 els actius i passius per impost diferit i els crèdits fiscals comptabilitzats en el balanç de situació adjunt es reflecteixen al tipus impositiu del 30%.

2.15 Actius materials

2.15.1 Immobilitzat material d'ús propi

L'immobilitzat d'ús propi inclou aquells actius, en propietat o adquirits en règim d'arrendament financer, que el Grup té per al seu ús actual o futur amb propòsits administratius diferents dels de l'Obra Social o per a la producció o subministrament de béns, i que s'espera que siguin utilitzats durant més d'un exercici econòmic. Entre altres, s'inclouen en aquesta categoria els actius materials rebuts per les entitats consolidades per a la liquidació, total o parcial, d'actius financers que representen drets de cobrament davant de tercers i als quals es preveu donar-los un ús continuat i propi. L'immobilitzat material d'ús propi es presenta valorat en el balanç consolidat al seu cost d'adquisició (revalorat en determinats actius d'acord amb el que estableix la normativa actual), format pel valor raonable de qualsevol contraprestació entregada més el conjunt de desemborsaments dineraris realitzats o compromesos, menys:

- la seua corresponent amortització acumulada i,
- si escau, les pèrdues estimades que resulten de comparar el valor net de cada partida amb el seu corresponent import recuperable.

A aquests efectes, el cost d'adquisició dels actius adjudicats que passen a formar part de l'immobilitzat material d'ús propi del Grup, s'assimila a l'import net dels actius financers entregats a canvi de la seua adjudicació.

L'amortització es calcula, aplicant el mètode lineal, sobre el cost d'adquisició dels actius menys el seu valor residual; i s'entén que els terrenys sobre els quals s'assenten els edificis i altres construccions tenen una vida indefinida i que, per tant, no són objecte d'amortització.

Les dotacions anuals en concepte d'amortització dels actius materials es realitzen amb contrapartida en l'epígraf "Amortització - Actiu material" del compte de pèrdues i guanys consolidat i, bàsicament, equivalen als percentatges d'amortització següents (determinats en funció dels anys de la vida útil estimada, com a mitjana, dels diferents elements):

	Percentatge anual
Edificis d'ús propi	2% - 6%
Mobiliari	10% - 25%
Instal·lacions	2% - 25%
Equips d'oficina i mecanització	10% - 25%

Amb ocasió de cada tancament comptable, les entitats consolidades analitzen si hi ha indicis, tant interns com externs, que el valor net dels elements del seu actiu material excedeix del corresponent import recuperable, i en aquest cas, redueixen el valor en llibres de l'actiu de què es tracte fins al seu import recuperable i ajusten els càrrecs futurs en concepte d'amortització en proporció al seu valor en llibres ajustat i a la seua nova vida útil romanent, en el cas de ser-hi necessària una reestimació. Aquesta reducció del valor en llibres dels actius materials d'ús propi es realitza, en cas de ser necessària, a càrrec de l'epígraf "Pèrdues per deteriorament - Actiu material" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

De forma semblant, quan hi ha indicis que s'ha recuperat el valor d'un actiu material deteriorat, les entitats consolidades registren la reversió de la pèrdua per deteriorament comptabilitzada en períodes anteriors, per mitjà del corresponent abonament, l'epígraf "Pèrdues per deteriorament - Actiu material" del compte de pèrdues i guanys consolidat i ajusten en conseqüència els càrrecs futurs en concepte de l'amortització. En cap cas, la reversió de la pèrdua per deteriorament d'un actiu pot suposar l'increment del seu valor en llibres per damunt d'aquell que tindria si no s'hagueren reconegut pèrdues per deteriorament en exercicis anteriors.

Així mateix, almenys al final de l'exercici, es revisa la vida útil estimada dels elements de l'immobilitzat material d'ús propi, de cara a detectar-hi canvis significatius que, en cas de produir-se, s'ajustaran per mitjà de la corresponent correcció del càrrec al compte de pèrdues i guanys consolidat d'exercicis futurs en concepte de la seua amortització en virtut de les noves vides útils.

En l'exercici 2008 s'han adaptat els coeficients d'amortització de les instal·lacions d'edificis singulars a la seua vida útil real, una vegada finalitzada la seua reforma integral:

- 50 anys per a aquelles instal·lacions que es consideren inherents a l'edifici i, en conseqüència, tenen la mateixa vida que aquest (un coeficient d'amortització de 2%).
- El màxim de vida útil permès per llei per a aquelles altres instal·lacions (diferents de les anteriors) que integren aquests edificis en considerar que per tractar-se de servicis centrals tindran una vida útil major que les instal·lacions d'oficines.

Queden exceptuats d'aquesta modificació el mobiliari i els altres elements de decoració.

Les despeses de conservació i manteniment dels actius materials d'ús propi es carreguen als resultats de l'exercici en què s'incoren, en el capítol "Despeses d'administració - Altres despeses generals d'administració" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Els actius materials que necessiten un període superior a un any per estar en condicions d'ús, inclouen com a part del cost d'adquisició o cost de producció les despeses financeres que s'hagen meritat abans de la posada en condicions de funcionament i que hagen estat girats pel proveïdor o corresponguen a préstecs o un altre tipus de finançament alié directament atribuïble a l'adquisició, la fabricació o la construcció. La capitalització dels costos financers se suspén, si fa el cas, durant els períodes en què s'interromp el desenvolupament dels actius i finalitza una vegada que s'han completat substancialment totes les activitats necessàries per preparar l'actiu per a l'ús a què es destine.

2.15.2 Inversions immobiliàries

L'epígraf "Actiu material - Inversions immobiliàries" del balanç de situació consolidat recull els valors nets dels terrenys, dels edificis i de les altres construccions que es mantenen bé per explotar-los en règim de lloguer, bé per obtenir una plusvàlua en la venda com a conseqüència dels increments que es produïsquen en el futur en els respectius preus de mercat.

Els criteris aplicats per al reconeixement del cost d'adquisició de les inversions immobiliàries, per a la seua amortització, per a l'estimació de les seues respectives vides útils i per al registre de les seues possibles pèrdues per deteriorament coincideixen amb els descrits en relació amb els actius materials d'ús propi (vegeu nota 2.15.1).

2.15.3 Immobilitzat material cedit en arrendament operatiu

L'epígraf "Actiu material - Immobilitzat material - Cedit en arrendament operatiu" del balanç de situació consolidat registra, si escau, els valors nets d'aquells actius materials diferents dels terrenys i dels immobles que es tenen cedits pel grup en arrendament operatiu.

Els criteris aplicats per al reconeixement del cost d'adquisició dels actius cedits en arrendament, per a la seua amortització, per a l'estimació de les seues respectives vides útils i per al registre de les seues possibles pèrdues per deteriorament, coincideixen amb els descrits en relació amb els actius materials d'ús propi (vegeu nota 2.15.1).

2.15.4 Immobilitzat material afecte a l'Obra Social

En l'epígraf "Actiu material - Immobilitzat material - Afecte a l'Obra Social" del balanç de situació consolidat s'inclou el valor net comptable dels actius materials afectes a l'Obra Social de la Caixa.

Els criteris aplicats per al reconeixement del cost d'adquisició dels actius afectes a l'Obra Social, per a la seua amortització, per a l'estimació de les seues respectives vides útils i per al registre de les seues possibles pèrdues per deteriorament coincideixen amb els descrits en relació amb els actius materials d'ús propi (vegeu nota 2.15.1, excepte pel que fa a la revaloració de determinats actius), amb l'única excepció que els càrrecs que s'han realitzar en concepte d'amortització i el registre de la dotació i de la recuperació del possible deteriorament que pogueren patir aquests actius no es comptabilitza amb contrapartida en el compte de pèrdues i guanys consolidat, sinó amb contrapartida en l'epígraf "Fons de l'Obra Social" del balanç de situació consolidat.

2.16 Actius intangibles

Es consideren actius intangibles aquells actius no monetaris identificables, encara que sense aparença física, que sorgeixen com a conseqüència d'un negoci jurídic o han estat desenvolupats internament per les entitats consolidades. Només es reconeixen comptablement aquells actius intangibles el cost dels quals pot estimar-se de manera raonablement objectiva i dels quals les entitats consolidades estimen probable obtindre en el futur beneficis econòmics.

Els actius intangibles es reconeixen inicialment pel seu cost d'adquisició o producció i, posteriorment, es valoren al seu cost menys, segons siga procedent, la seua corresponent amortització acumulada i les pèrdues per deteriorament que hagen experimentat.

2.16.1 Fons de comerç

Les diferències positives entre el cost de les participacions en el capital de les entitats consolidades respecte als corresponents valors teoricocontables adquirits, ajustats en la data de primera consolidació, s'imputen de la forma següent:

- si són assignables a elements patrimonials concrets de les societats adquirides, augmentant el valor dels actius (o reduint el dels passius) els valors raonables dels quals foren superiors (inferiors) als valors nets comptables amb els quals figuren en els balanços de situació de les entitats adquirides.

- Si són assignables a actius intangibles concrets, reconeixent-los explícitament en el balanç de situació consolidat, sempre que el seu valor raonable a la data d'adquisició pugui determinar-se fiablement.
- Les diferències restants es registren com un fons de comerç, que s'assigna a una o més unitats generadores d'efectiu específiques.

Els fons de comerç —que només es registren quan han estat adquirits a títol oneros— representen, per tant, pagaments anticipats realitzats per l'entitat adquirent dels beneficis econòmics futurs derivats dels actius de l'entitat adquirida que no siguin individualment i separatament identificables i recognoscibles.

Els fons de comerç adquirits a partir de l'1 de gener de 2004 es mantenen valorats al seu cost d'adquisició i els adquirits amb anterioritat a aquesta data es mantenen pel seu valor net registrat al 31 de desembre de 2003, calculat d'acord amb la normativa anteriorment aplicada pel Grup (Circular 4/1991 del Banc d'Espanya, de 14 de juny). En ambdós casos, amb ocasió de cada tancament comptable es procedeix a estimar si s'hi ha produït algun deteriorament que reduïska el seu valor recuperable a un import inferior al cost net registrat i, en cas afirmatiu, es procedeix al seu oportú sanejament, i s'utilitza com a contrapartida l'epígraf "Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) - Fons de comerç i un altre actiu intangible" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Les pèrdues per deteriorament relacionades amb els fons de comerç no són objecte de reversió posterior.

Per la seua banda, els fons de comerç negatius (diferència negativa entre el cost d'adquisició d'una societat participada o negoci i el valor raonable net dels actius, passius i passius contingents de la societat o negoci adquirits) són registrats, una vegada revisat el procés seguit pel Grup per al seu càlcul, en el capítol "Diferència negativa en combinacions de negocis" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

2.16.2 Altres actius intangibles

Els actius intangibles, distints del fons de comerç, es registren en el balanç consolidat pel seu cost d'adquisició o producció, net de la seua amortització acumulada i de les possibles pèrdues per deteriorament que hagueren pogut patir.

Els actius immaterials poden ser de "vida útil indefinida"—quan, sobre la base de les anàlisis realitzades de tots els factors rellevants, es conclou que no hi ha un límit previsible del període durant el qual s'espera que generaran fluxos d'efectiu nets a favor de les entitats consolidades— o de "vida útil definida", en la resta de casos.

Els actius intangibles de vida útil indefinida no s'amortitzen, si bé, amb ocasió de cada tancament comptable, les entitats consolidades revisen les seues respectives vides útils romanents a fi d'assegurar-se que aquestes continuen sent indefinides.

Els actius intangibles amb vida definida s'amortitzen en funció d'aquesta, i s'apliquen criteris semblants als adoptats per a l'amortització dels actius materials. L'amortització anual dels elements de l'immobilitzat immaterial de vida útil definida es registra en l'epígraf "Amortització" del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Tant per als actius intangibles de vida útil indefinida com per als de vida útil definida, les entitats consolidades reconeixen comptablement qualsevol pèrdua que haja pogut produir-se en el valor registrat d'aquests actius amb origen en el seu deteriorament, i s'utilitza com a contrapartida l'epígraf "Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) - Fons de comerç i un altre actiu intangible", del compte de pèrdues i guanys consolidat. Els criteris per al reconeixement de les pèrdues per deteriorament d'aquests actius i, si escau, de les recuperacions de les pèrdues per deteriorament registrades en exercicis anteriors són semblants als aplicats per als actius materials d'ús propi (vegeu nota 2.15.1).

2.17 Existències

Aquest capítol del balanç de situació consolidat recull els actius no financers que les entitats consolidades:

- mantenen per a la seua venda en el curs ordinari del seu negoci,
- tenen en procés de producció, construcció o desenvolupament amb la dita finalitat, o
- preveuen consumir-los en el procés de producció o en la prestació de servicis.

Conseqüentment, es consideren existències els terrenys i la resta de propietats que es mantenen per a la seua venda o per a la seua integració en una promoció immobiliària.

Les existències es valoren per l'import menor entre el seu cost —que incorpora tots els desemborsaments originats per la seua adquisició i transformació i els costos directes i indirectes en què s'hauria incorregut per donar-los la seua condició i ubicació actuals— i el seu "valor net de realització". Per valor net de realització de les existències s'entén el preu estimat de la seua alienació en el curs ordinari del negoci, menys els costos estimats per acabar la producció i els necessaris per a dur a terme la venda.

El cost de les existències que no siguen intercanviables de forma ordinària i el dels béns i servicis produïts i segregats per a projectes específics, es determina de manera individualitzada i el cost de les altres existències es determina per aplicació del mètode de primera entrada primera eixida (FIFO).

Tant les disminucions com, si és el cas, les posteriors recuperacions del valor net de realització de les existències per davall del valor net comptable, es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici en què tenen lloc, en l'epígraf "Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) - Altres actius".

El valor en llibres de les existències es dona de baixa del balanç i es registra com una despesa -en el capítol "Cost de vendes" del compte de pèrdues i guanys consolidat si la venda correspon a activitats que formen part de l'activitat habitual del Grup consolidat o en el capítol "Altres càrregues d'explotació" del compte de pèrdues i guanys consolidat, en els altres casos- en el període en què es reconeix l'ingrés procedent de la venda.

2.18 Operacions d'assegurances

D'acord amb les pràctiques comptables generalitzades en el sector assegurador, les entitats d'assegurances consolidades abonen a resultats els imports de les primes que emeten i carreguen als seus comptes de resultats el cost dels sinistres als quals han de fer front quan se'n produeix la liquidació final. Aquestes pràctiques comptables obliguen les entitats asseguradores a periodificar al tancament de cada exercici tant els imports abonats als seus comptes de pèrdues i guanys i no meritats a eixa data com els costos incorreguts no carregats als comptes de pèrdues i guanys.

Les periodificacions més significatives realitzades per les entitats consolidades pel que fa a les assegurances directes contractades per aquestes es recullen en les provisions tècniques següents:

- **Primes no consumides**, que reflecteix la prima de tarifa cobrada en un exercici imputable a exercicis futurs, deduït el recàrrec de seguretat.
- **Riscos en curs**, que complementa la provisió per a primes no consumides en l'import en què aquesta no siga suficient per a reflectir la valoració dels riscos i de les despeses que s'han de cobrir que corresponguen al període de cobertura no transcorregut a la data de tancament.
- **Prestacions**, que reflecteix les valoracions estimades de les obligacions pendents derivades dels sinistres ocorreguts amb anterioritat al tancament de l'exercici —tant si es tracta de sinistres pendents de liquidació o pagament com de sinistres pendents de declaració—, una vegada deduïts els pagaments a compte realitzat i tenint en consideració les despeses internes i externs de liquidació dels sinistres i, si escau, les provisions addicionals que siguin necessàries per cobrir desviacions en les valoracions dels sinistres de llarga tramitació.
- **Assegurances de vida**: en les assegurances de vida, el període de cobertura de les quals és igual o inferior a l'any, la provisió de primes no consumides reflecteix la prima de tarifa cobrada en l'exercici imputable a exercicis futurs. En els casos en què aquesta provisió siga insuficient, es calcula, complementàriament, una provisió per a riscos en curs que cobrisca la valoració dels riscos i de les despeses previstes en el període no transcorregut a la data de tancament de l'exercici

En les assegurances de vida el període de cobertura de les quals és superior a l'any, la provisió matemàtica es calcula com a diferència entre el valor actual actuarial de les obligacions futures de les entitats consolidades que operen en aquest ram i les de l'acceptant o assegurat, i es pren com a base de càlcul la prima d'inventari meritada en l'exercici (constituïda per la prima pura més el recàrrec per a despeses d'administració segons bases tècniques).

- **Assegurances de vida, quan el risc de la inversió l'assumeixen els beneficiaris de l'assegurança**: es determinen en funció dels actius específicament afectes per determinar el valor dels drets.
- **Participació en beneficis i per a extorns**: recull l'import dels beneficis meritats pels prenedors, assegurats o beneficiaris de l'assegurança i el de les primes que procedeix restituir als prenedors o assegurats, en virtut del comportament experimentat pel risc assegurat, fins que no s'hagen assignat individualment a cada un d'aquells..

Les provisions tècniques corresponents individualment a cada un d'aquells a la reassegurança acceptada, es determinen d'acord amb criteris semblants als aplicats en l'assegurança directa; generalment, en funció de la informació facilitada per les companyies cedents.

Les provisions tècniques corresponents a la reassegurança acceptada, es determinen d'acord amb criteris semblants als aplicats en l'assegurança directa; generalment, en funció de la informació facilitada per les companyies cedents. Les provisions tècniques de l'assegurança directa i de la reassegurança acceptada es presenten en el balanç de situació consolidat en el capítol “Passius per contractes d'assegurances” (vegeu nota 20).

Les provisions tècniques corresponents a les cessions a reasseguradors -que es calculen en funció dels contractes de reassegurança subscrita i per aplicació dels mateixos criteris que s'utilitzen per a l'assegurança directa- es presenten en el balanç de situació consolidat en el capítol “Actius per reassegurances” (vegeu nota 15).

El component de depòsit de les assegurances de vida vinculats a fons d'inversió s'inclou com a "Altres passius financers" en la cartera d'"Altres passius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys", quan els actius financers a què es troben lligats també es valoren a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys.

Les fiances o contractes de garantia en què el Grup s'obliga a compensar un beneficiari en cas d'incompliment d'una obligació específica diferent d'una obligació de pagament per part d'un deutor concret del beneficiari, com ara les fiances donades per assegurar la participació en subhastes o concursos, avals tècnics, promeses d'aval formalitzades irrevocables i les cartes de garantia quan puguen ser exigibles per dret, són considerades, als efectes de l'elaboració d'aquests comptes anuals consolidats, contractes d'assegurances.

Quan el Grup presta les garanties o avals que s'han indicat en l'apartat anterior registrat en el capítol "Passius per contractes d'assegurances" del balanç de situació consolidat el seu valor raonable més els seus costos de transacció, que, excepte evidència en contra, és igual al valor de les primes rebudes més, si escau, el valor actual dels fluxos que s'han de rebre per l'aval o garantia prestat, reconeixent simultàniament un actiu pel valor actual dels fluxos d'efectiu que s'ha de rebre. Posteriorment, el valor actual de les comissions o primes que s'ha de rebre s'actualitza, i es registren les diferències en el compte de pèrdues i guanys consolidat en el capítol "Interessos i rendiments assimilats"; el valor dels imports registrat inicialment en el passiu s'imputa linealment al compte de pèrdues i guanys consolidat linealment (o si és el cas, aplicant un altre criteri que haurà d'indicar-se). En el cas que, d'acord amb el que disposa la NIC 37, l'aval haguera de donar lloc al registre d'una provisió que superara l'import del passiu registrat, la dita provisió es registrarà aplicant criteris semblants als que s'han explicat per al registre del deteriorament d'actius financers i l'import classificat es reclassificarà com a part integrant de la dita provisió.

2.19 Provisions i passius contingents

A l'hora de formular els comptes anuals consolidats, els administradors del Grup diferencien entre:

- provisions: saldos creditors que cobreixen obligacions presents a la data del balanç, sorgides com a conseqüència de successos passats dels quals poden derivar-se perjuís patrimonials per al Grup, que es consideren probable quant a la seua idea; concrets quant a la seua naturalesa, però indeterminats quant al seu import i/o moment de cancel·lació; i
- passius contingents: obligacions possibles sorgides com a conseqüència de successos passats, la materialització dels quals està condicionada que ocorrega, o no, un o més esdeveniments futurs independents de la voluntat de les entitats consolidades.

Els comptes anuals consolidats del Grup recullen totes les provisions significatives respecte a les situacions en què s'estima que la probabilitat que s'haja d'atendre l'obligació és major que el cas contrari. Els passius contingents no es reconeixen en els comptes anuals consolidats, sinó que s'informa sobre aquests, d'acord amb els requeriments de la NIC 37.

Les provisions —que es quantifiquen tenint en consideració la millor informació disponible sobre les conseqüències del succés en què tenen la causa i són reestimades amb ocasió de cada tancament comptable— s'utilitzen per a afrontar les obligacions específiques per a les quals van ser originàriament reconegudes, i es procedeix a la reversió, total o parcial, quan les dites obligacions deixen d'existir o disminueixen.

La comptabilització de les provisions que es consideren necessàries d'acord amb els criteris anteriors es registren amb càrrec o abonament al capítol “Dotacions a provisions (net)” del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Al tancament de l'exercici 2008 es trobaven en curs distints procediments judicials i reclamacions amb origen en el desenvolupament habitual de les activitats de les entitats del Grup. Tant els assessors legals del Grup com els seus administradors entenen que la conclusió d'aquests procediments i reclamacions no produirà un efecte significatiu en els comptes anuals dels exercicis en què finalitzen.

2.20 Estat de canvis en el patrimoni net consolidat

L'estat de canvis en el patrimoni net que es presenta en aquests comptes anuals consolidats mostra el total de les variacions hagudes en el patrimoni net consolidat durant l'exercici. Aquesta informació es presenta desglossada al seu torn en dos estats: l'estat d'ingressos i despeses reconeguts consolidats i l'estat total de canvis en el patrimoni net consolidat. A continuació s'expliquen les principals característiques de la informació continguda en ambdós parts de l'estat:

2.20.1 Estat d'ingressos i despeses totals consolidat

En aquesta part de l'estat de canvis en el patrimoni net consolidat es presenten els ingressos i les despeses generats pel Grup com a conseqüència de la seua activitat durant l'exercici, i es distingeixen aquells registrats com a resultats en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici i els altres ingressos i les despeses registrats, d'acord amb el que disposa la normativa vigent, directament en el patrimoni net consolidat.

Per tant, en aquest estat es presenta:

- a. El resultat consolidat de l'exercici.
- b. L'import net dels ingressos i de les despeses reconeguts transitòriament com a ajustos per valoració en el patrimoni net consolidat.
- c. L'import net dels ingressos i de les despeses reconegudes definitivament en el patrimoni net consolidat.

L'impost sobre beneficis meritat pels conceptes indicats en les lletres b) i c) anteriors, excepte per als ajustos per valoració amb origen en participacions en empreses associades o multigrup valorades pel mètode de la participació, que es presenten en termes nets.

El total dels ingressos i de les despeses consolidats reconeguts, calculats com la suma de les lletres anteriors, mostrant de manera separada l'import atribuït a l'entitat dominant i el corresponent a interessos minoritaris.

L'import dels ingressos i de les despeses que corresponen a entitats valorades pel mètode de la participació registrats directament contra el patrimoni net es presenten en aquest estat, independentment de la seua naturalesa, en la rúbrica "Entitats valorades pel mètode de la participació".

Les variacions hagudes en els ingressos i en les despeses reconeguts en el patrimoni net com a ajustos per valoració es desglossen en:

- **Guanys (pèrdues) per valoració:** recull l'import dels ingressos, nets de les despeses originades en l'exercici, reconeguts directament en el patrimoni net consolidat. Els imports reconeguts en l'exercici en aquesta partida es mantenen en aquesta partida, encara que en el mateix exercici es traspassen al compte de pèrdues i guanys consolidat, al valor inicial d'altres actius o passius o es reclassifiquen a una altra partida.
- **Imports transferits al compte de pèrdues i guanys:** recull l'import dels guanys o pèrdues per valoració reconeguts prèviament en el patrimoni net consolidat, encara que siga en el mateix exercici, que es reconeixen en el compte de pèrdues i guanys consolidat.
- **Import transferit al valor inicial de les partides cobertes:** recull l'import dels guanys o pèrdues per valoració reconegudes prèviament en el patrimoni net consolidat, encara que siga en el mateix exercici, que es reconeguen en el valor inicial dels actius o passius com a conseqüència de cobertures de fluxos d'efectiu.
- **Altres reclassificacions:** recull l'import dels traspassos realitzats en l'exercici entre partides d'ajustos per valoració d'acord amb els criteris establerts en la normativa vigent.

Els imports d'aquestes partides es presenten pel seu import brut, i es mostren, excepte com s'ha indicat anteriorment per a les partides corresponents a ajustos per valoració d'entitats valorades pel mètode de la participació, el seu corresponent efecte impositiu en la rúbrica "Impost sobre beneficis" de l'estat.

2.20.2 Estat total de canvis en el patrimoni net

En aquesta part de l'estat de canvis en el patrimoni net, es presenten tots els estats haguts en el patrimoni net, inclosos els que tenen el seu origen en canvis en els criteris comptables i en correccions d'errors. Aquest estat mostra, per tant, una conciliació del valor en llibres al començament i al final de l'exercici de totes les partides que formen el patrimoni net consolidat, i agrupen els moviments haguts en funció de la seua naturalesa en les partides següents:

- **Ajustos per canvis en criteris comptables i correcció d'errors:** que inclou els canvis en el patrimoni net consolidat que sorgeixen com a conseqüència de la reexpressió retroactiva dels saldos dels estats financers amb origen en canvis en els criteris comptables o en la correcció d'errors.
- **Ingressos i despeses reconegudes en l'exercici:** recull, de manera agregada, el total de les partides registrades en l'estat d'ingressos i despeses reconegudes anteriorment indicades.

- Altres variacions en el patrimoni net: recull la resta de partides registrades en el patrimoni net, com poden ser augments o disminucions del fons de dotació, distribució de resultats, operacions amb instruments de capital propis, pagaments amb instruments de capital, traspassos entre partida del patrimoni net i qualsevol altre increment o disminució del patrimoni net consolidat.

2.21 Estats de fluxos d'efectiu consolidats

En els estats de fluxos d'efectiu consolidats, s'utilitzen les següents expressions en els sentits següents:

- Fluxos d'efectiu: entrades i eixides de diners en efectiu i dels seus equivalents, entenent per "equivalents" les inversions a curt termini de gran liquiditat i baix risc d'alteracions en el seu valor.
- Activitats d'explotació: activitats típiques de les entitats de crèdit, així com altres activitats que no poden ser qualificades com d'inversió o de finançament. També es consideren activitats d'explotació els interessos pagats per qualsevol finançament rebut, encara que siguin considerades com a activitats de finançament. Les activitats realitzades amb les distintes categories d'instruments financers que s'han assenyalat en la nota 2.2.4 anterior són considerades, als efectes de l'elaboració d'aquest estat, activitats d'explotació, amb les excepcions de la cartera d'inversió a venciment, els passius financers subordinats i les inversions en instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda que siguin inversions estratègiques. A aquests efectes, es considera com estratègica aquella inversió que s'haja realitzat amb la intenció d'establir o de mantindre una relació operativa a llarg termini amb la participada, per donar-se, entre altres, alguna de les situacions que podrien determinar l'existència d'influència significativa, sense que hi haja realment la dita influència significativa.
- Activitats d'inversió: les d'adquisició, alienació o disposició per altres mitjans d'actius a llarg termini i altres inversions no incloses en l'efectiu i els seus equivalents, com ara actius materials, actius intangibles, participacions, actius no corrents en venda i els seus passius associats, instruments de capital classificats com a disponibles per a la venda que siguin inversions estratègiques i instruments de deute inclòs en la cartera d'inversió a venciment.
- Activitats de finançament: activitats que produeixen canvis en la grandària i composició del patrimoni net i dels passius que no formen part de les activitats d'explotació, com ara els passius subordinats

Als efectes de l'elaboració de l'estat de fluxos d'efectiu consolidat, el Grup considera efectiu o equivalents d'efectiu, els actius i passius financers següents:

- l'efectiu propietat del Grup, el qual es troba registrat en el capítol "Caixa i depòsits en bancs centrals" del balanç (vegeu nota 7);
- els saldos nets mantinguts amb bancs centrals, els quals es troben registrats en els epígrafs "Caixa i depòsits en bancs centrals" (els saldos deutors mantinguts amb bancs centrals) i "Passius financers a cost amortitzat- Depòsits en bancs centrals" (els saldos creditors) de l'actiu i del passiu, respectivament, del balanç de situació (vegeu notes 7 i 19).

2.22 Actius no corrents en venda i passius associats amb actius no corrents en venda

El capítol “Actius no corrents en venda” del balanç consolidat recull el valor en llibres de les partides —individuals o integrades en un conjunt (“grup de disposició”) o que formen part d’una unitat de negoci que es pretén alienar (“operacions en interrupció”)— la venda del qual és altament probable que tinga lloc, en les condicions en què els dits actius es troben actualment, en el termini d’un any, comptador des de la data a què es refereixen els comptes anuals consolidats.

També es consideren com a actius no corrents en venda aquelles participacions que complisquen els requisits mencionats en el paràgraf anterior.

Per tant, la recuperació del valor en llibres d’aquestes partides —que poden ser de naturalesa financera i no financera— previsiblement tindrà lloc a través del preu que s’obtinga en la seua alienació, en lloc de per mitjà del seu ús continuat.

Concretament, els actius immobiliaris o altres no corrents rebuts per les entitats consolidades per a la satisfacció, total o parcial, de les obligacions de pagament enfront d’aquestes dels seus deutors es consideren actius no corrents en venda, llevat que les entitats consolidades hagen decidit fer un ús continuat d’aquests actius.

Simètricament, el capítol “Passius associats amb actius no corrents en venda” recull els saldos creditors associats als grups de disposició o a les operacions en interrupció del Grup.

Amb caràcter general, els actius classificats com a actius no corrents en venda es valoren pel menor import entre el seu valor en llibres en el moment en què són considerats com a tals i el seu valor raonable net dels costos de venda estimats d’aquests. Mentre romanen classificats en aquesta categoria, els actius materials i intangibles amortitzables per la seua naturalesa no s’amortitzen.

En el cas que el valor en llibres excedisca al valor raonable dels actius, nets dels seus costos de venda, el Grup ajusta el valor en llibres dels actius per l’import del dit excés, amb contrapartida en l’epígraf “Guany (Pèrdua) d’actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes” del compte de pèrdues i guanys consolidat. En el cas de produir-se posteriors increments del valor raonable dels actius, el Grup reverteix les pèrdues anteriorment comptabilitzades, incrementa el valor en llibres dels actius amb el límit de l’import anterior al seu possible deteriorament, amb contrapartida en l’epígraf de “Guany (Pèrdua) d’actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes” del compte de pèrdues i guanys consolidat.

Els resultats procedents de la venda d’actius no corrents en venda es presenten en el capítol “Guany (Pèrdua) d’actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes” del compte de pèrdues i guanys consolidat.

No obstant això, els actius financers, els actius procedents de retribucions a empleats, els actius per impostos diferits i els actius per contractes d’assegurances que formen part d’un grup de disposició o d’una operació en interrupció, no es valoraran d’acord amb el que disposen els paràgrafs anteriors, sinó d’acord amb els principis i normes aplicables a aquests conceptes, que s’han explicat en els apartats anteriors de la nota 2.

Els resultats generats en l'exercici per aquells components del Grup que hagen estat considerats com a operacions en interrupció, es registren en el capítol "Resultat d'operacions interrompudes (net)" del compte de pèrdues i guanys, tant si el component del Grup s'ha donat de baixa de l'actiu, com s'hi roman al 31 de desembre de 2008, encara que s'hagen generat amb anterioritat a la seua classificació. Aquest mateix criteri s'ha aplicat als efectes de l'elaboració del compte de pèrdues i guanys de l'exercici 2007 que es presenta als efectes comparatius.

2.23 Combinacions de negocis

Es consideren combinacions de negocis aquelles operacions per mitjà de les quals es produeix la unió de dues o més entitats o unitats econòmiques en una única entitat o grup de societats.

En aquelles combinacions de negocis realitzades a partir de l'1 de gener de 2004 per les quals el Grup adquireix el control d'una entitat es registren comptablement de la manera següent:

- el Grup estima el cost de la combinació de negocis, definit com el valor raonable dels actius entregats, dels passius incorreguts i dels instruments de capital emesos, si escau, per l'entitat adquirent;
- s'estima el valor raonable dels actius, passius i passius contingents de l'entitat adquirida, inclosos aquells actius intangibles que pogueren no estar registrats per l'entitat adquirida, els quals s'incorporen al balanç consolidat per els dits valors;
- la diferència entre el valor raonable net dels actius, passius i passius contingents de l'entitat adquirida i el cost de la combinació de negocis es registra d'acord amb allò que s'ha indicat en la nota 2.16.1, en el cas que siga negativa, i d'acord amb allò que s'ha indicat en la nota 2.16.2, en el cas que siga positiva.

En les adquisicions de participacions en una determinada entitat, fins que, en virtut d'una d'aquestes compres, s'adquireix el control sobre l'entitat participada, s'apliquen per part del Grup els criteris següents:

- el cost de la combinació de negocis és la suma del cost de cada una de les transaccions individuals;
- en cada una de les adquisicions de participacions realitzades fins al moment en què s'adquireix el control sobre l'entitat adquirida, es calcula el fons de comerç o la diferència negativa de consolidació de manera independent per a cada transacció, i s'aplica el procediment descrit anteriorment en aquesta nota;
- la diferència que puga haver entre el valor raonable dels elements de l'entitat adquirida en cada una de les dates de les adquisicions successives i el seu valor raonable en la data a què s'adquireix el control sobre la dita participació es registra com una revaloració dels dits elements patrimonials, amb contrapartida en el capítol de "Reserves" del patrimoni net consolidat.

2.24 Obra Social

El fons de l'Obra Social es registra en l'epígraf "Fons de l'Obra Social" del balanç de situació. Les dotacions al dit fons es comptabilitzen com una aplicació del benefici de la Caixa (vegeu nota 4).

Les despeses derivades de l'Obra Social es presenten en el balanç deduïnt el fons de l'Obra Social, sense que en cap cas s'imputen al compte de pèrdues i guanys consolidat.

Els actius materials i els passius afectes a l'obra social es presenten en l'epígraf del balanç de situació "Actiu material - Immobilitzat material - Afecte a l'Obra Social" (vegeu nota 30).

L'import de l'Obra Social que es materialitza per mitjà d'activitats pròpies de la Caixa es registra simultàniament a través de la reducció del fons de l'Obra Social i a través de la comptabilització d'un ingrés en el compte de pèrdues i guanys, d'acord amb les condicions normals de mercat per a aquest tipus d'activitats.

3. Benefici per acció

A causa de la naturalesa de la Caixa, el seu fons de dotació no està constituït per accions. Per això, d'acord amb el que disposa la NIC 33, no es presenta en aquesta memòria dels comptes anuals consolidats cap informació relativa al benefici per acció requerida per la dita NIC.

4. Distribució dels resultats de la Caixa

La proposta de distribució del benefici net de la Caixa de l'exercici 2008 que el seu Consell d'Administració proposarà a l'Assemblea General per a la seua aprovació, és la següent:

DISTRIBUCIÓ DEL BENEFICI NET DE LA CAIXA DE L'EXERCICI 2008

A l'Obra Social	70.000
A reserves	159.096
Benefici net de la Caixa de l'exercici 2008	229.096

Dades en milers d'euros

5. Informació per segments de negoci

5.1 Criteris de segmentació

La informació per segments s'estructura, en primer lloc, en funció de les distintes línies de negoci del Grup (segment primari) i, en segon lloc, seguint una distribució geogràfica (segment secundari).

Les línies de negoci que es descriuen a continuació s'han establert en funció de l'estructura organitzativa del Grup Bancaja en vigor al tancament de l'exercici 2008, tenint en compte, d'una banda, la naturalesa dels productes i servicis oferits i, per un altre, els segments de clients a qui van dirigits.

En l'exercici 2008 el Grup Bancaja va centrar les seues activitats en les grans línies de negoci següents:

- Financeres
- Assegurança
- Gestió d'institucions d'inversió col·lectiva i patrimoni
- Immobiliàries
- Altres

5.2 Bases i metodologia emprades en l'elaboració de la informació per segments de negoci

La informació per segments que s'exposa a continuació es basa en la gestió per activitats de negocis realitzada pel Grup i es genera per mitjà d'una aplicació informàtica.

L'estructura d'aquesta informació està dissenyada per les línies d'activitat exercides pel Grup, i engloba en cada una d'aquestes línies la informació comptable de les societats que les integren.

5.3 Informació per segments de negoci

En el quadre següent es mostra la informació per segments de negocis (segment primari) al 31 de desembre de 2008 i 2007 requerida per la NIC 14:

INFORMACIÓ PER SEGMENTS DE NEGOCI

	Entitats financeres		Assegurances		Gestió de patrimonis	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Compte de resultats consolidat						
Ingressos						
Ingressos externs al Grup	6.126.827	4.890.752	349.331	480.681	41.095	60.655
	6.126.827	4.890.752	349.331	480.681	41.095	60.655
Despeses						
Amortització i sanejament immobilitzat	(55.232)	(54.834)	(1.401)	(1.261)	(410)	(703)
Altres pèrdues per deteriorament	(705.425)	(461.353)	(7.417)	(33)	(234)	(310)
Altres despeses	(5.067.335)	(3.957.642)	(303.531)	(450.851)	(18.487)	(20.876)
	(5.827.992)	(4.473.829)	(312.349)	(452.145)	(19.131)	(21.889)
Resultat després d'impostos	298.835	416.923	36.982	28.536	21.964	38.766
Resultat després d'impostos atribuïble al Grup	193.092	333.899	36.982	28.536	21.784	37.764
Balanç consolidat						
Actiu	99.854.128	92.714.434	1.089.515	1.428.248	79.478	87.525
Passiu i Patrimoni Net	103.578.834	95.035.04	1.694.583	2.095.264	52.232	54.369

Continua...

	Immobiliàries		Altres		Total	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Compte de resultats consolidat						
Ingressos						
Ingressos externs al Grup	375.995	446.945	194.440	116.182	7.087.688	5.995.215
	375.995	446.945	194.440	116.182	7.087.688	5.995.215
Despeses						
Amortització i sanejament immobilitzat	(2.736)	(3.552)	(1.193)	(1.599)	(60.972)	(61.949)
Altres pèrdues per deteriorament	(29.772)	551	(5.217)	(6.266)	(748.065)	(467.411)
Altres despeses	(319.052)	(399.057)	(70.756)	(33.465)	(5.779.161)	(4.861.891)
	(351.560)	(402.058)	(77.166)	(41.330)	(6.588.198)	(5.391.251)
Resultat després d'impostos	24.435	44.887	117.274	74.852	499.490	603.964
Resultat després d'impostos atribuïble al Grup	29.523	46.736	64.248	44.235	345.629	491.170
Balanç consolidat						
Actiu	2.548.250	1.268.853	2.929.094	4.085.879	106.500.465	99.584.939
Passiu	465.454	489.915	709.362	1.910.346	106.500.465	99.584.939

Dades en milers d'euros

No s'inclou la informació sobre distribució geogràfica (segment secundari), en realitzar el Grup la pràctica totalitat de la seua activitat a Espanya.

6. Retribucions del Consell d'Administració i de l'Alta Direcció

El “personal clau de l'administració i la direcció” del Grup, entés com aquelles persones que tenen autoritat i responsabilitat per planificar, dirigir i controlar les activitats del Grup, directament i indirectament, està integrat pels membres del Consell d'Administració i de l'Alta Direcció de la Caixa. Pels seus càrrecs, aquest col·lectiu de persones es considera “part vinculada” i, com a tal, subjecte a uns requeriments d'informació que es recullen en aquesta nota.

També constitueixen parts vinculades el conjunt de persones que mantenen amb “el personal clau de l'administració i la direcció” determinades relacions de parentiu o afectivitat, com també aquelles societats controlades, amb influència significativa o de poder de vot important del personal clau o d'algunes de les persones comentades del seu entorn familiar. Les transaccions del Grup amb aquestes altres parts vinculades s'informen en la nota 52.

6.1 Remuneració al Consell d'Administració

En el quadre següent es mostra un detall de les remuneracions meritades a favor dels membres del Consell d'Administració de la Caixa, exclusivament en la seua qualitat de consellers de la Caixa, durant els exercicis 2008 i 2007:

DIETES PER ASSISTÈNCIA I DESPLAÇAMENT

	2008	2007
Sr. José Luis Olivas Martínez	9,7	11,4
Sr. Antonio J. Tirado Jiménez	6,2	7,8
Sr. Arturo Virosque Ruiz	7,4	8,7
Sra. Pepa Martí Puig	7,3	7,9
Sr. José María Cataluña Oliver	8,1	8,8
Sr. Eduardo Montesinos Chilet	4,1	5,4
Sr. Ángel D. Villanueva Pareja	6,8	7,8
Sr. Vicente Montesinos Vernetta	3,5	5,1
Sr. Ángel A. Álvarez Martín	4,1	5,2
Sra. Ana Herce Collado	6,2	7,3
Sr. Rafael Ferrando Giner	5,7	6,8
Sr. Francisco V. Gregori Gea	6,6	7,3
Sra. Mª Teresa Montañana Latorre	3,5	5,2
Sr. Rafael Francisco Oltra Climent	6,5	7,6
Sr. Ernesto Pascual Escandell	3,4	5,1
Sr. Remigio Pellicer Segarra	4,1	6,1
Sra. María del Rocío Peramo Sánchez	3,0	4,3
Sr. Juan Antonio Pérez Eslava	6,5	6,8
Sra. Matilde Soler Soler	3,6	5,3
Sra. Ana Torres Valero	3,5	5,2
Sr. Manuel Escámez Sánchez	-	0,2
	109,8	135,3

Dades en milers d'euros

Així mateix, les remuneracions obtingudes pels membres del Consell d'Administració de la Caixa en concepte de dietes per assistència i desplaçament per la seua pertinença al consell d'altres entitats del grup consolidat, han ascendit en l'exercici 2008 a 1.192 milers d'euros (1.176 milers d'euros en l'exercici 2007).

6.2 Remuneracions a l'Alta Direcció

Als efectes de l'elaboració d'aquests comptes anuals consolidats, s'ha considerat com a personal de l'Alta Direcció de la Caixa les persones que ocupaven els llocs de Direcció General, direccions generals adjuntes i la resta de membres que integra el Comité Executiu de Direcció. Al 31 de desembre de 2008 i 2007 aquesta posició estava ocupada respectivament, per 10 i 11 persones.

Les remuneracions meritades per la Caixa a favor de l'Alta Direcció, tal com s'ha definit anteriorment, en l'exercici 2008 en concepte de retribucions a curt termini, prestacions postocupació i altres prestacions a llarg termini: ascendeix a 3.539, 1.011 i 129 milers d'euros, respectivament (3.439, 202 i 19 milers d'euros, respectivament, al 31 de desembre del 2007).

6.3 Altres operacions realitzades amb els membres del Consell d'Administració i amb l'Alta Direcció

A més de les retribucions meritades durant l'exercici a favor dels membres del Consell d'Administració de la Caixa i l'Alta Direcció que s'han indicat anteriorment (vegeu notes 6.1 i 6.2), els ingressos financers, les comissions i altres ingressos i les despeses financeres registrades en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici 2008 corresponents a operacions realitzades amb aquests col·lectius pel Grup ascendeixen a 90, 6 i 215 milers d'euros, respectivament (99, 10 i 90 milers d'euros, respectivament en l'exercici 2007).

Així mateix, els saldos d'actiu i passiu registrats en el balanç de situació corresponents a préstecs, comptes de crèdit, altres actius, depòsits de la clientela, debits representats per valors negociables, el passiu actuarial per prestacions a llarg termini i postocupació i els compromisos contingents mantinguts pel Grup amb els membres del Consell d'Administració i amb l'Alta Direcció al 31 de desembre de 2008 ascendeixen a 1.663, 309, 38, 6.333, 350, 6.005 i 669 milers d'euros, respectivament (1.776, 388, 45, 3.772, 530, 6.005 i 800 milers d'euros, respectivament, a 31 de desembre de 2007).

6.4 Prestacions postocupació dels anteriors membres del Consell d'Administració de la Caixa i de l'Alta Direcció

La despesa registrada en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici 2008 en concepte de compromisos per pensions i obligacions semblants mantinguts pel Grup amb anteriors membres del Consell d'Administració i amb anteriors membres de l'Alta Direcció del Grup ha ascendit a 99 milers d'euros (68 milers d'euros en l'exercici 2007).

7. Caixa i depòsits en bancs centrals

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats al 31 de desembre de 2008 i 2007 és el següent:

CAIXA I DEPÒSITS EN BANCs CENTRALS

	2008	2007
Caixa	286.156	307.447
Depòsits en el Banc d'Espanya	209.973	1.457.308
Depòsits en altres bancs centrals	21.207	1.146
Ajustos per valoració	959	1.272
	518.295	1.767.173

Dades en milers d'euros

El tipus d'interés efectiu mitjà dels instruments de deute classificat en aquesta cartera al 31 de desembre de 2008 era del 4,20% (4,35% al 31 de desembre de 2007).

8. Carteres de negociació

Els instruments financers classificats en aquesta cartera es valoren inicialment pel seu valor raonable i, posteriorment, les variacions que es produeixen en el valor raonable es registren amb contrapartida al compte de pèrdues i guanys consolidat (vegeu nota 2.2).

8.1 Composició del saldo i risc de crèdit màxim - saldos deutors

A continuació es presenta un desglossament dels actius financers inclosos en aquesta categoria al 31 de desembre de 2008 i 2007, classificats per àrees geogràfiques on es troba localitzat el risc, per classes de contraparts i per tipus d'instruments, i s'indica el valor en llibres d'aquests a les citades dates, així com el risc de crèdit màxim a què està exposat el Grup en relació amb aquests:

	2008	2007
Per àrees geogràfiques		
Espanya	563.59	320.201
Resta de països de la Unió Europea	79.121	408.794
Resta d'Europa	2.343	33.419
Resta	-	61.470
	645.054	823.884
Per classes de contraparts		
Entitats de crèdit	120.413	516.564
Administracions públiques residents	53.237	53.379
Administracions públiques no residents	-	20.957
Altres sectors residents	464.260	177.042
Altres sectors no residents	7.144	55.942
	645.054	823.884
Per tipus d'instruments		
Accions cotitzades	13.356	13.807
Accions no cotitzades	535	7
Obligacions i bons cotitzats	82.791	593.113
Obligacions i bons no cotitzats	-	563
Depòsits	-	-
Préstecs i crèdits	-	838
Derivats negociats en mercats organitzats	10.666	-
Derivats no negociats en mercats organitzats	536.544	201.980
Fons d'inversió	1.162	13.576
	645.054	823.884

Dades en milers d'euros

El valor en llibres registrat en el quadre anterior representa el nivell d'exposició màxim al risc de crèdit del Grup en relació amb els instruments financers inclosos en aquest.

El tipus d'interés efectiu mitjà dels instruments de deute classificat en aquesta cartera al 31 de desembre de 2008 era del 5,78% (4,41% al 31 de desembre de 2007).

8.2 Composició del saldo - saldos creditors

A continuació es presenta un desglossament dels passius financers inclosos en aquesta categoria al 31 de desembre de 2008 i 2007, classificats per àrees geogràfiques on es troba localitzat el risc, per classes de contraparts i per tipus d'instruments:

	2008	2007
Per àrees geogràfiques		
Espanya	247.330	126.740
Resta de països de la Unió Europea	881.660	553.236
Resta d'Europa	14.266	6.620
	1.143.256	686.596
Per classes de contraparts		
Entitats de crèdit	595.713	136.430
Administracions públiques residents	-	29.805
Altres sectors residents	102.507	57.521
Altres sectors no residents	445.036	462.840
	1.143.256	686.596
Per tipus d'instruments		
Derivats negociats en mercats organitzats	4.558	319
Derivats no negociats en mercats organitzats (nota 8.3)	1.138.698	656.560
Posicions curtes de valors	-	29.717
	1.143.256	686.596

Dades en milers d'euros

8.3 Derivats financers de negociació

A continuació es presenta un desglossament, per classes de derivats, del valor raonable dels derivats de negociació del Grup, així com el seu valor nocional (import sobre la base de com es calculen els pagaments i cobraments futurs d'aquests derivats) al 31 de desembre de 2008 i 2007:

	2008				2007			
	SalDOS deutors		SalDOS creditors		SalDOS deutors		SalDOS creditors	
	Valor raonable	Nocional	Valor raonable	Nocional	Valor raonable	Nocional	Valor raonable	Nocional
Compravenda de divises:	14.893	138.496	20.730	800.610	12.695	500.388	10.025	252.563
Compres de divises contra euros	2.406	68.379	1.124	-	20	88.223	4.714	-
Compres de divises contra divises	95	70.117	4.408	-	4.861	412.165	5.277	-
Vendes de divises contra euros	12.392	-	15.198	800.610	7.814	-	34	252.563
Compravenda d'actius financers:	1.187	-	1.176	-	-	-	-	-
Compres	-	-	-	-	-	-	-	-
Vendes	1.187	-	1.176	-	-	-	-	-
Futurs sobre valors i tipus d'interés:	-	441	-	22.925	-	26.300	-	4.900
Comprats	-	441	-	-	-	26.300	-	-
Venuts	-	-	-	22.925	-	-	-	4.900
Opcions sobre valors:	22.803	404.091	49.969	208.261	23.246	755.000	1.961	43.648
Comprades	22.803	191.176	-	-	23.246	175.508	-	-
Emeses	-	212.915	49.969	208.261	-	579.492	1.961	43.648
Opcions sobre tipus d'interés:	23.791	3.152.531	23.784	3.152.531	13.204	2.933.458	13.101	2.929.458
Comprades	23.697	3.103.779	88	48.752	13.179	2.925.726	19	5.732
Emeses	94	48.752	23.696	3.103.779	25	7.732	13.082	2.923.726

Continua...

	2008				2007			
	Saldos deutors		Saldos creditors		Saldos deutors		Saldos creditors	
	Valor raonable	Nocional	Valor raonable	Nocional	Valor raonable	Nocional	Valor raonable	Nocional
Opcions sobre divises:	39.347	603.472	39.347	603.472	14.493	295.224	14.493	295.224
Comprades	39.347	603.472	-	-	14.493	295.224	-	-
Emeses	-	-	39.347	603.472	-	-	14.493	295.224
Altres operacions sobre tipus d'interés:	444.522	10.688.052	1.007.583	12.829.041	137.992	6.210.091	591.363	7.171.862
Permutes financeres sobre tipus d'interés (IRS's)	442.456	10.659.830	435.516	9.414.072	137.492	6.163.645	130.038	5.653.262
Permutes financeres sobre tipus d'interés i sobre tipus de canvi (CCS)	2.066	28.222	128.300	1.914.969	500	46.446	584	18.600
Altres	-	-	443.767	1.500.000	-	-	460.741	1.500.000
Permuta sobre mercaderies	601	10.096	601	10.096	350	6.169	350	6.169
Opcions sobre mercaderies	66	2.972	66	20.972	-	-	-	-
Permuta sobre accions	-	-	-	-	-	-	3.028	95.641
	547.210	15.000.151	1.143.256	17.629.908	201.980	10.726.630	634.321	10.799.465

Dades en milers d'euros

El saldo i nocional corresponents a “Altres operacions sobre tipus d'interés - Altres” del quadre anterior, correspon a una operació, de 50 anys de duració, cancel·lable anticipadament en els exercicis 2023, 2038 i 2048, en la qual s'intercanvien els dividends percebuts d'una societat no cotitzada per la dita contrapart, per un tipus d'interés variable.

Les característiques de l'operació i l'absència d'un mercat profund impedeixen que es pugui realitzar una valoració fiable d'aquesta. En aquest sentit, als efectes comptables, únicament es registra la periodificació de les liquidacions trimestrals i la periodificació de la prima cobrada en el moment de la contractació que de 31.12.2008 ascendeix a 443.767 milers d'euros, i es comptabilitza en l'epígraf “Altres operacions sobre tipus d'interés - Altres”. Addicionalment, es realitzen estimacions internes amb l'objectiu de detectar indicis d'un possible deteriorament sense que al 31 de desembre de 2008 s'haja detectat cap deteriorament.

Del saldo creditor i nocional d'“Opcions sobre valors - Emeses”, un total de 49.332 i 203.953 milers d'euros, respectivament, són sobre un únic valor.

L'import nocional dels contractes formalitzats no suposa el risc real assumit pel Grup, ja que la posició neta en aquests instruments financers resulta de la compensació i/o combinació d'aquests.

9. Actius financers disponibles per a la venda

Aquests actius es valoren pel seu valor raonable i els canvis en aquest valor, net del seu impacte fiscal, tenen com a contrapartida l'epígraf “Patrimoni net - Ajustos per valoració - Actius financers disponibles per a la venda”. Els instruments de capital no cotitzats estan registrats pel seu cost d'adquisició minorat per qualsevol pèrdua per deteriorament que s'haja posat de manifest, en aquells casos en què no ha estat possible determinar de forma objectiva el seu valor raonable. Els rendiments meritats en forma d'interessos o dividends es registren en els capítols “Interessos i rendiments assimilats” i “Rendiments d'instruments de capital” del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunts, respectivament (vegeu nota 2.2).

9.1 Composició del saldo i risc de crèdit màxim

A continuació es presenta un desglossament dels actius financers inclosos en aquesta categoria al 31 de desembre de 2008 i 2007, classificats per àrees geogràfiques on es troben localitzats els riscos, per classes de contraparts i per tipus d'instruments, i s'indica el valor en llibres d'aquests a les citades dates, així com el risc de crèdit màxim a què està exposat el Grup en relació amb aquests:

	2008	2007
Per àrees geogràfiques		
Espanya	5.382.937	6.454.677
Resta de països de la Unió Europea	27.218	497.543
Resta de països	10.323	141.268
(Pèrdues per deteriorament) (*)	(84.716)	(10.351)
	5.335.762	7.083.137
Per classes de contraparts		
Entitats de crèdit	839.556	1.380.834
Administracions públiques residents	1.560.758	217.284
Administracions públiques no residents	-	29.503
Altres sectors residents	3.000.608	5.357.282
Altres sectors no residents	19.557	108.585
(Pèrdues per deteriorament) (*)	(84.716)	(10.351)
	5.335.762	7.083.137
Per tipus d'instruments		
Valors representatius de deute:	2.711.319	2.960.890
Deute públic espanyol	1.560.758	217.284
Lletres del Tresor	-	-
Obligacions i bons de l'Estat	589.271	217.281
Altres deutes anotats	971.487	3
Deute públic estranger	-	29.503
Emesos per entitats financeres	828.820	1.379.336
Altres valors de renda fixa	321.741	1.334.767
Altres instruments de capital:	2.709.160	4.132.598
Accions de societats espanyoles cotitzades	2.676.020	3.995.715
Accions de societats espanyoles no cotitzades	15.103	108.327
Accions de societats estrangeres cotitzades	-	1.408
Accions de societats estrangeres no cotitzades	9.082	4.935
Participacions en el patrimoni de Fons d'Inversió	8.955	22.213
(Pèrdues per deteriorament) (*)	(84.716)	(10.351)
	5.335.762	7.083.137

(*) Vegeu nota 9.2
Dades en milers d'euros

El valor en llibres registrat en el quadre anterior representa el nivell d'exposició al risc de crèdit del Grup en relació amb els instruments financers inclosos en aquest.

L'import de les participacions mantingudes en fons d'inversió gestionats per societats del Grup i registrats en l'epígraf d'“Actius financers disponibles per a la venda - Instruments de capital” és de 6.288 milers d'euros a 31 de desembre de 2008 (10.351 milers d'euros al 31 de desembre de 2007).

El tipus d'interés efectiu mitjà dels instruments de deute classificat en aquesta cartera al 31 de desembre de 2008 era del 4,69% (3,66% al 31 de desembre de 2006).

9.2 Cobertura del risc de crèdit i altres

A continuació es presenta el moviment de les pèrdues per deteriorament registrades per a la cobertura del risc de crèdit durant els exercicis 2008 i 2007, desglossat per àrees geogràfiques on el risc està localitzat, contraparts i tipus d'instruments financers d'aquells instruments de deute classificat com a disponible per a la venda:

						2008
	Saldo a l'1 de gener de 2008	Dotació amb càrrec a resultats de l'exercici	Recuperació amb abonament al resultat de l'exercici	Saldos aplicats a instruments donats de baixa en l'exercici	Altres moviments	Saldo al 31 de desembre de 2008
Per àrees geogràfiques						
Espanya	9.872	74.785	476	1.472	1.947	84.656
Resta de països	479	10.992	419	10.992	-	60
	10.351	85.777	895	12.464	1.947	84.716
Per classes de contraparts						
Administracions públiques no residents	55	-	43	-	-	12
Altres sectors residents	9.872	74.785	476	1.472	1.947	84.656
Altres sectors no residents	424	10.992	376	10.992	-	48
	10.351	85.777	895	12.464	1.947	84.716
Per tipus d'instruments						
Valors representatius de deute						
Altres valors de renda fixa	6.617	11.542	887	10.992	-	6.280
Altres instruments de capital	3.734	74.235	8	1.472	1.947	78.436
	10.351	85.777	895	12.464	1.947	84.716
						2007
	Saldo a l'1 de gener de 2007	Dotació amb càrrec a resultats de l'exercici	Recuperació amb abonament al resultat de l'exercici	Saldos aplicats a instruments donats de baixa en l'exercici	Altres moviments	Saldo al 31 de desembre de 2007
Per àrees geogràfiques						
Espanya	24.083	5.322	-	4.504	(15.029)	9.872
Resta de països	1.012	77	610	-	-	479
	25.095	5.399	610	4.504	(15.029)	10.351
Per classes de contraparts						
Administracions públiques no residents	665	-	610	-	-	55
Altres sectors residents	24.083	5.322	-	4.504	(15.029)	9.872
Altres sectors no residents	347	77	-	-	-	424
	25.095	5.399	610	4.504	(15.029)	10.351
Per tipus d'instruments						
Valors representatius de deute						
Altres valors de renda fixa	4.878	2.349	610	-	-	6.617
Altres instruments de capital	20.217	3.050	-	4.504	(15.029)	3.734
	25.095	5.399	610	4.504	(15.029)	10.351

Dades en milers d'euros

De l'import de pèrdues per deteriorament al 31 de desembre de 2008, un total de 78.986 milers d'euros corresponen a cobertura per risc de mercat, i un import de 5.730 milers d'euros corresponen a cobertura per risc de crèdit.

10. Inversions creditícies

10.1 Composició del saldo i risc de crèdit màxim

A continuació es presenta un desglossament dels actius financers inclosos en aquesta categoria al 31 de desembre de 2008 i 2007, classificats per àrees geogràfiques on es troben localitzats els riscos, per classes de contraparts i per tipus d'instruments, i s'indica el valor en llibres d'aquests a les citades dates, així com el risc de crèdit màxim a què està exposat el Grup en relació amb aquests:

	2008	2007
Per àrees geogràfiques		
Espanya	90.080.158	80.507.793
Resta de països de la Unió Europea	1.794.964	2.850.801
Resta de països	1.989.171	1.329.451
	93.864.293	84.688.045
(Pèrdues per deteriorament)	(2.078.558)	(1.598.808)
Altres ajustos per valoració	266.014	264.779
	92.051.749	83.354.016
Per classes de contraparts		
Entitats de crèdit	2.830.019	3.094.664
Administracions públiques residents	462.463	315.554
Administracions públiques no residents	30.363	31.021
Altres sectors residents	87.890.993	78.861.163
Altres sectors no residents	2.650.455	2.385.643
	93.864.293	84.688.045
(Pèrdues per deteriorament)	(2.078.558)	(1.598.808)
Altres ajustos per valoració	266.014	264.779
	92.051.749	83.354.016
Per tipus d'instruments		
Valors representatius de deute	5.319.258	-
Adquisicions temporals d'actius	1.168.008	2.143.997
Crèdit comercial	3.767.510	4.375.661
Arrendaments financers	1.971.222	1.838.631
Comptes a termini entitats de crèdit	72.906	32.055
Altres comptes entitats de crèdit	1.526.019	950.130
Deutors amb garantia real	58.070.293	55.858.63
Altres comptes a termini	15.150.554	16.875.308
Deutors a la vista i diversos	2.638.075	1.640.145
Altres actius financers	520.898	279.638
Actius dubtosos	3.659.550	693.849
	93.864.293	84.688.045
(Pèrdues per deteriorament)	(2.078.558)	(1.598.808)
Altres ajustos per valoració	266.014	264.779
	92.051.749	83.354.016

Dades en milers d'euros

El valor en llibres registrat en el quadre anterior representa el nivell màxim d'exposició al risc de crèdit del Grup en relació amb els instruments financers inclosos en aquest.

Al 31 de desembre de 2008 i 2007 la major part de les "Inversions creditícies", exclosos els valors representatius de deute, estan referenciades a tipus variable.

L'epígraf d'"Inversions creditícies - Crèdit a la clientela" inclou 23.495.609 i 17.209.545 milers d'euros al 31 de desembre de 2008 i 2007, respectivament, corresponents als imports pendents d'amortitzar de crèdits titulitzats a partir de l'1 de gener de 2004, i que no s'han donat de baixa en no transferir-se substancialment tots els beneficis i riscos associats a aquests actius. Per contra, les titulitzacions anteriors a l'1 de gener de 2004, per un import pendent d'amortitzar de 1.887.192 i 2.242.929 milers d'euros al 31 de desembre de 2008 i 2007, respectivament, es van donar de baixa de l'actiu, d'acord amb el que estableix la normativa vigent (vegeu nota 31.4).

Els valors representatius de deute inclòs en aquest epígraf del balanç de situació adjunt corresponen a: i) bons emesos per fons de titulització corresponents a les cessions de crèdit anteriors a l'1 de gener de 2004 per un import de 79.330 milers d'euros; ii) adquisicions per part del Grup de títols hipotecaris associats a emissions realitzades per l'Entitat per un import de 5.239.928 milers d'euros. En tots els casos, els instruments de deute es comptabilitzen al seu cost amortitzat ja que no cotitzen en mercats molt actius.

Els valors mencionats en el punt i) anterior es trobaven classificats al 31 de desembre de 2007 en l'epígraf "Actius financers disponibles per a la venda" del balanç de situació adjunt. El Grup, fent ús de la modificació de la NIC 39 adoptada per la Unió Europea que es menciona en la nota 1.12, ha realitzat la mencionada reclassificació. L'efecte sobre el patrimoni net derivat de la dita reclassificació no ha estat significatiu.

L'Entitat, seguint un criteri de prudència valorativa, ha classificat actius en la cartera d'inversions creditícies com a subestàndard per un import de 4.380 milions d'euros.

El tipus d'interés efectiu mitjà dels instruments de deute classificat en aquesta cartera al 31 de desembre de 2008 era del 5,80% (5,14% al 31 de desembre de 2007).

10.2 Actius vençuts i deteriorats

A continuació es mostra un detall d'aquells actius financers classificats com a inversions creditícies i considerats com a deteriorats per raó del seu risc de crèdit al 31 de desembre de 2008 i 2007, així com d'aquells que, sense estar considerats com a deteriorats, tenen algun import vençut a les citades dates, classificats atenent a les àrees geogràfiques on es troben localitzats els riscos, per contraparts i per tipus d'instruments, així com en funció del termini transcorregut des del venciment de l'import impagat a les dites dates més antic de cada operació:

ACTIUS DETERIORATS A 31 DE DESEMBRE DE 2008

	Fins a 6 mesos	Entre 6 i 12 mesos	Entre 12 i 18 mesos	Entre 18 i 24 mesos	Més de 24 mesos	Total
Per tipus d'instruments						
Crèdit comercial	93.582	66.246	20.677	5.102	2.238	187.845
Préstecs	1.416.443	845.628	355.618	86.991	53.023	2.757.703
Comptes de crèdit	454.487	103.720	46.140	3.895	2.872.61	1.114
Targetes de crèdit	5.844	3.876	306	135	186	10.347
Descoberts en compte corrent	1.587		1.207.753	284	400	4.231
Altres actius financers	43.331	22.921	7.120	2.974	11.964	88.310
	2.015.274	1.043.598	430.614	99.381	70.683	3.659.550

Dades en milers d'euros

Els actius deteriorats al 31 de desembre de 2008 es concentren, principalment, en altres sectors residents a Espanya

ACTIUS DETERIORATS A 31 DE DESEMBRE DE 2007

	Fins a 6 mesos	Entre 6 i 12 mesos	Entre 12 i 18 mesos	Entre 18 i 24 mesos	Més de 24 mesos	Total
Per tipus d'instruments						
Crèdit comercial	19.456	11.623	7.697	2.875	4.704	46.355
Préstecs	302.137	120.200	68.968	29.990	40.306	561.601
Comptes de crèdit	28.684	6.373	3.489	6.653	3.802	49.001
Targetes de crèdit	2.445	1.604	866	526	1.300	6.741
Descoberts en compte corrent	856	477	379	124	275	2.111
Altres actius financers	6.578	7.827	1.840	5.463	6.332	28.040
	360.156	148.104	83.239	45.631	56.719	693.849

Dades en milers d'euros

Els actius deteriorats al 31 de desembre de 2007 es concentren, principalment, en altres sectors residents a Espanya.

ACTIUS VENÇUTS NO DETERIORATS A 31 DE DESEMBRE DE 2008 I 2007

	2008	2007
Per classes de contraparts	1.425.477	477.220
Altres sectors residents	1.380.841	425.860
Altres sectors no residents	16.420	4.915
Per tipus d'instruments	1.425.477	477.220
Crèdit comercial	155.327	41.511
Préstecs i comptes de crèdit	1.117.255	324.133
Arrendament financer	20.823	1.867
Targetes	5.358	2.826
Altres actius financers	126.714	106.883

Dades en milers d'euros

Els actius vençuts no deteriorats al 31 de desembre de 2008 i 2007 es concentren, principalment, a Espanya.

10.3 Cobertura del risc de crèdit

A continuació es presenta el moviment en els exercicis 2008 i 2007 de les pèrdues per deteriorament registrades per a la cobertura del risc de crèdit i l'import acumulat d'aquestes a l'inici i al final dels dits exercicis, desglossat per àrees geogràfiques on el risc estiga localitzat, contraparts i tipus d'instruments financers d'aquells instruments de deute classificat com a inversions creditícies:

Pèrdues per deteriorament estimades individualment

Tal com s'indica en la nota 2.9.1, les pèrdues per deteriorament s'estimen individualment per a tots els instruments de deute significatiu i per als quals, no sent significatius, no són susceptibles de ser classificats en grups homogenis d'instruments de característiques semblants atenent-hi el tipus d'instrument, sector d'activitat del deutor i àrea geogràfica de la seua activitat, tipus de garantia, antiguitat dels imports vençuts, etc.

	2008	2007
Per àrees geogràfiques		
Espanya	426.359	155.335
Resta de països de la Unió Europea	684	2.955
Llatinoamèrica	11.185	97
Resta de països	-	30
	438.228	158.417
Per classes de contraparts		
Altres sectors residents	426.359	155.322
Altres sectors no residents	11.869	3.095
	438.228	158.417
Per tipus d'instruments		
Crèdit comercial	9.260	18.020
Préstecs personals i deutors amb garantia real	253.436	126.944
Comptes de crèdit	155.506	11.028
Altres actius financers	20.026	2.425
	438.228	158.417

Dades en milers d'euros

	2008	2007
Saldo a l'1 de gener	158.417	82.608
Dotació amb càrrec a resultats de l'exercici	423.551	137.223
Recuperació amb abonament al resultat de l'exercici	(75.342)	(21.941)
Saldos aplicats a instruments donats de baixa en l'exercici	(68.398)	(40.505)
Altres moviments	-	1.032
Saldo al 31 de desembre	438.228	158.417

Dades en milers d'euros

Pèrdues per deteriorament estimades col·lectivament

Tal com s'especifica en la nota 2.9.1, per al càlcul de les pèrdues per deteriorament estimades col·lectivament, el Grup estableix distintes classificacions de les operacions en atenció a la naturalesa dels obligats al pagament i de les condicions del país en què resideixen, situació de l'operació i tipus de garantia amb la qual compta, antiguitat de la morositat, etc., i fixa per a cada un d'aquests grups de risc les pèrdues per deteriorament ("pèrdues identificades") que són reconegudes en els comptes anuals consolidats.

Adicionalment, el Grup reconeix com a pèrdua per deteriorament estimada col·lectivament una pèrdua global per deteriorament dels riscos classificats en situació de "normalitat" i que, per tant, no hagen estat identificades específicament ("pèrdua estadística"). La pèrdua estadística es quantifica per aplicació dels paràmetres establerts pel Banc d'Espanya sobre la base de la seua experiència i de la informació que té del sector bancari espanyol, que es modifiquen quan ho aconsellen les circumstàncies.

	2008	2007
Per àrees geogràfiques		
Espanya	1.625.947	1.414.694
Resta de països de la Unió Europea	9.381	15.642
Llatinoamèrica	3.181	5.620
Resta de països	1.822	4.435
	1.640.331	1.440.391
Per classes de contraparts		
Entitats de crèdit	1	-
Administracions públiques residents	15	1
Administracions públiques no residents	322	24
Altres sectors residents	1.625.931	1.414.706
Altres sectors no residents	14.062	25.660
	1.640.331	1.440.391
Per tipus d'instruments		
Crèdit comercial	66.284	58.256
Préstecs	1.164.073	1.042.777
Comptes de crèdit	268.581	233.372
Deutors a la vista i diversos	19.722	30.969
Altres actius financers	121.671	75.017
	1.640.331	1.440.391

Dades en milers d'euros

	2008	2007
Saldo a l'1 de gener	1.440.391	1.167.563
Dotació amb càrrec a resultats de l'exercici	1.268.085	602.747
Recuperació amb abonament al resultat de l'exercici	(895.025)	(221.647)
Salos aplicats a instruments donats de baixa en l'exercici (actius fallats)	(172.827)	(108.314)
Altres moviments	(293)	42
Saldo al 31 de desembre	1.640.331	1.440.391

Dades en milers d'euros

11. Cartera d'inversió a venciment

11.1 Composició del saldo i risc de crèdit màxim

A continuació es presenta un desglossament dels actius financers inclosos en aquesta categoria al 31 de desembre de 2008 i 2007, classificats per àrees geogràfiques on es troben localitzats els riscos, per classes de contraparts i per tipus d'instruments, i s'indica el valor en llibres d'aquests en les citades dates, així com el risc de crèdit màxim a què està exposat el Grup en relació amb aquests:

	2008	2007
Per àrees geogràfiques		
Espanya	3.128.105	3.594.147
	3.128.105	3.594.147
Per classes de contraparts		
Administracions públiques residents	3.128.105	3.594.147
	3.128.105	3.594.147
Per tipus d'instruments		
Deute públic espanyol	3.128.105	3.594.147
Obligacions i bons de l'Estat		
	3.128.105	3.594.147

Dades en milers d'euros

El valor en llibres registrat en el quadre anterior representa el nivell màxim d'exposició al risc de crèdit del Grup en relació amb els instruments financers inclosos en aquests.

El tipus d'interés efectiu mitjà dels instruments de deute classificat en aquesta cartera al 31 de desembre de 2008 era del 3,92% (3,85% al 31 de desembre de 2007).

12. Derivats de cobertura (deutors i creditors)

12.1 Cobertures de valor raonable

A continuació es presenta un desglossament, per tipus de productes, del valor raonable i del nocional d'aquells derivats designats com a instruments de cobertura en operacions de cobertura de valor raonable al 31 de desembre de 2008 i 2007:

	2008			
	Salos deutors		Salos creditors	
	Valor raonable	Nocional	Valor raonable	Nocional
Altres operacions sobre tipus d'interés:	328.097	3.138.307	71.214	2.129.368
Permutes financeres sobre tipus d'interés (IRS's)	328.097	3.138.307	71.214	2.129.368
Permutes financeres sobre tipus d'interés i sobre tipus de canvi (CCS)	-	-	-	-
	328.097	3.138.307	71.214	2.129.368

Dades en milers d'euros

2007

	Salos deutors		Salos creditors	
	Valor raonable	Nocional	Valor raonable	Nocional
Altres operacions sobre tipus d'interés:	29.970	685.349	663.459	9.298.181
Permutes financeres sobre tipus d'interés (IRS's)	28.027	594.401	270.517	5.924.644
Permutes financeres sobre tipus d'interés i sobre tipus de canvi (CCS)	1.943	90.948	392.942	3.373.537
	29.970	685.349	663.459	9.298.181

Dades en milers d'euros

L'import nocional dels contractes formalitzats no suposa el risc real assumit pel Grup en relació amb aquests instruments.

Les operacions de permuta financera sobre tipus d'interés han estat contractades pel Grup amb contraparts que són entitats financeres de reconeguda solvència.

Tots els instruments financers de cobertura en operacions de cobertura de valor raonable són microcobertures i han estat contractats en mercats OTC.

Al 31 de desembre de 2008 i 2007, la Caixa tenia contractades amb diverses contraparts de reconeguda solvència operacions de permutes de tipus d'interés el valor raonable de les quals en aquestes dates ascendia a 65.436 i (17.669) milers d'euros, respectivament, que havien estat designats com a instruments de cobertura del risc d'interés existent sobre bons emesos pel Grup, a tipus d'interés fix i que, aleshores, es trobaven classificats per l'Entitat com a "Dèbits representats per valors negociables".

12.2 Cobertures de fluxos d'efectiu

A continuació es presenta un desglossament, per tipus de productes, del valor raonable i del nocional d'aquells derivats designats com a instruments de cobertura en operacions de cobertura de fluxos d'efectiu al 31 de desembre de 2008 i 2007:

2008

	Salos deutors		Salos creditors	
	Valor raonable	Nocional	Valor raonable	Nocional
Compravenda d'actius financers:	11	-	1	-
Compres	11	-	-	-
Vendes	-	-	-	-
Operacions sobre valors:	-	-	-	-
Compres	-	-	-	-
Vendes	-	-	-	-
Opcions sobre tipus d'interés:	-	-	-	-
Comprades	-	-	-	-
Emeses	-	-	-	-
Altres operacions sobre tipus d'interés:	97.921	5.344.489	515.253	4.812.174
Permutes financeres sobre tipus d'interés (IRS's)	21.392	5.082.875	58.393	3.162.590
Permutes financeres sobre tipus d'interés (CCS)	6.529	261.614	456.860	1.685.584
	97.932	5.344.489	515.254	4.812.174

Dades en milers d'euros

2007				
	Saldos deutors		Saldos creditors	
	Valor raonable	Nocional	Valor raonable	Nocional
Compravenda d'actius financers:	-	-	-	-
Compres	-	-	-	-
Vendes	-	-	-	-
Operacions sobre valors:	-	-	20.807	3.411.114
Compres	-	-	2.312	1.705.557
Vendes	-	-	18.495	1.705.557
Opcions sobre tipus d'interés:	704	219.000	-	219.000
Comprades	704	219.000	-	-
Emeses	-	-	-	219.000
Altres operacions sobre tipus d'interés:	10.362	5.153.702	72.543	4.868.692
Permutes financeres sobre tipus d'interés (IRS's)	10.362	5.153.702	72.543	4.868.692
	11.066	5.372.702	93.350	8.498.806

Dades en milers d'euros

L'import nocional dels contractes formalitzats no suposa el risc real assumit pel Grup en relació amb aquests instruments.

Les operacions d'instruments financers detallades en el quadre anterior han estat contractades pel Grup amb contraparts que són entitats financeres de reconeguda solvència.

Tots els instruments financers de cobertura en operacions de cobertura de fluxos d'efectiu han estat contractats en mercats OTC.

A continuació es presenta un desglossament, per tipus de cobertura, del valor raonable i del nocional d'aquells derivats designats com a instruments de cobertura en operacions de cobertura de fluxos d'efectiu, al 31 de desembre de 2008 i 2007:

2008				
	Saldos deutors		Saldos creditors	
	Valor raonable	Nocional	Valor raonable	Nocional
Compravenda d'actius financers:				
Microcobertures	11	-	1	-
Macrocobertures	-	-	-	-
Operacions sobre valors:				
Microcobertures	-	-	-	-
Macrocobertures	-	-	-	-
Opciones sobre tipos de interés:				
Microcobertures			-	-
Macrocobertures	-	-	-	-
Opcions sobre tipus d'interés:				
Microcobertures	93.662	4.491.054	467.583	1.961.307
Macrocobertures	4.259	853.435	47.670	2.850.867
	97.932	5.344.489	515.254	4.812.174

Dades en milers d'euros

2007				
	Saldos deutors		Saldos creditors	
	Valor raonable	Nocional	Valor raonable	Nocional
Compravenda d'actius financers:				
Microcobertures	-	-	-	-
Macrocobertures	-	-	-	-
Operacions sobre valors:				
Microcobertures	-	-	20.807	3.411.114
Macrocobertures	-	-	-	-
Opcions sobre tipus d'interés:				
Microcobertures	-	-	-	-
Macrocobertures	704	219.000	-	219.000
Altres operacions sobre tipus d'interés:				
Microcobertures	7.636	4.604.123	-	-
Macrocobertures	2.726	549.579	72.543	4.868.692
	11.066	5.372.702	93.350	8.498.806

Dades en milers d'euros

Al 31 de desembre de 2008 i 2007, el Grup tenia contractades amb diverses contraparts de reconeguda solvència operacions de permutes de tipus d'interés el valor raonable de les quals en aquestes dates ascendia a 8.198 i 0 milers d'euros, respectivament, que havien estat designats com a instruments de cobertura del risc d'interés existent sobre bons emesos pel Grup a tipus d'interés variable i que, aleshores, es trobaven classificats pel Grup com a "Dèbits representats per valors negociables" i cobertures sobre tipus d'interés d'una cartera d'actius financers, que es troben classificats pel Grup en el capítol d'"Inversió creditícia".

13. Actius no corrents en venda

Al 31 de desembre de 2008 i 2007, els saldos d'aquests capítols dels balanços de situació consolidats presentaven la composició següent:

	2008		2007	
	Actius	Passius	Actius	Passius
Actius procedents d'adjudicacions				
Actius residencials	676.192	-	18.404	-
Actius industrials	21.815	-	9.989	-
Actius agrícoles	6.813	-	965	-
Altres actius	34.643	-	7.851	-
Total brut	739.463	-	37.209	-
(Pèrdues per deteriorament)	(26.623)	-	(6.275)	-
(Partides procedents d'adjudicacions)	(25.309)	-	(6.275)	-
(Altres partides)	(1.314)	-	-	-
Total net	712.840	-	30.934	-

Dades en milers d'euros

Durant l'exercici 2008, el Grup ha realitzat operacions de dacions en pagament que ha suposat la permuta d'actius financers per actius immobiliaris per un import en llibres de 603 milions d'euros. Les mencionades operacions no han suposat el registre de cap benefici en el compte de pèrdues i guanys consolidat adjunts, ni alliberament de les provisions que, si és el cas, estiguen assignades als actius financers.

El següent detall mostra el període mitjà, al 31 de desembre de 2008 i 2007, calculat sobre la base de l'experiència històrica del Grup dels últims 17 anys, en els quals es produeix la venda o baixa del balanç consolidat dels actius procedents d'adjudicacions en recompensa de deutes, mesurat des del moment en què es produeix l'adjudicació d'aquests, desglossat per classes d'actius adjudicats:

	Mesos	
	2008	2007
Actius residencials	41	41
Actius industrials	32	31
Actius agrícoles	33	28
Altres actius	35	34

Seguidament es presenta el moviment que ha afectat les pèrdues per deteriorament d'aquesta partida al llarg de l'exercici 2008:

Saldos a l'1 de gener de 2007	6.624
Dotacions amb càrrec a resultats	83
Altres moviments	(432)
Saldos al 31 de desembre de 2007	6.275
Dotacions amb càrrec a resultats	19.397
Altres moviments	951
Saldos al 31 de desembre de 2008	26.623

Dades en milers d'euros

El valor raonable dels actius materials localitzats a Espanya s'ha estimat aplicant el que disposa la OM ECO/805/2003, de 27 de març.

Durant els exercicis 2008 i anteriors, el Grup ha realitzat diverses operacions de venda d'actius no corrents en venda en les quals va procedir a finançar al comprador l'import del preu de venda establert. L'import pendent de cobrament d'aquestes operacions al 31 de desembre de 2008 i 2007 és poc significatiu.

14. Participacions

14.1 Participació en entitats associades

Aquest capítol dels balanços de situació consolidats adjunts recull les participacions en el capital de societats en les quals el Grup té influència significativa.

Aquestes participacions s'integren pel mètode de la participació utilitzant la millor estimació disponible del seu valor teòric comptable en el moment de formular els comptes anuals. En l'annex III es mostra un detall de les participacions considerades com a associades pel Grup al 31 de desembre de 2008 i 2007, junt amb diverses informacions rellevants sobre aquestes.

La totalitat de les participacions incloses en aquest epígraf són no cotitzades, a excepció de la mantinguda en Aguas de Valencia.

El saldo de l'epígraf "Participacions - Entitats associades" dels balanços consolidats al 31 de desembre de 2008 i 2007 inclou 110.472 i 19.517 milers d'euros, respectivament, corresponents a fons de comerç associats a aquest tipus de participacions. En la nota 17 s'ofereixen diverses informacions relatives a aquests fons de comerç.

En l'exercici 2008 no s'ha imputat cap import en l'epígraf "Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net) - Altres actius" del compte de pèrdues i guanys consolidat adjunts en concepte de deteriorament de participacions en entitats associades (1.747 milers d'euros en l'exercici 2007).

El moviment en l'epígraf "Participacions en entitats associades" correspon en la seua major part a adquisicions realitzades pel grup immobiliari i a la participació en Aguas de Valencia, que arran de la modificació dels acords entre socis, ha passat a consolidar-se pel mètode de la participació. Addicionalment, s'ha produït en l'exercici 2008 la venda de la participació en Proyectos Eólicos Valencianos i Urbanizadora Torremar que han generat un benefici de 30 milions i 10 milions d'euros, respectivament (vegeu nota 50).

14.2 Participació en negocis conjunts

En l'annex II es mostra un detall de les participacions considerades negocis conjunts pel Grup al 31 de desembre de 2008 i 2007, junt amb diverses informacions de caràcter rellevant sobre aquestes.

Al 31 de desembre de 2008 i 2007, els saldos d'actiu, passiu, ingressos i despeses més significatius registrats en el balanç i en el compte de pèrdues i guanys consolidat dels dits exercicis relacionats amb les inversions en participacions en entitats classificades com a negocis conjunts eren els següents:

Actiu	2008	2007
Cartera de negociació (vegeu nota 2.2.5)	-	1.330.005
Altres actius financers amb canvis en PiG	26.584	52.169
Actius financers disponible per a la venda (vegeu nota 2.2.5)	1.208.885	341.507
Inversions creditícies	25.428	30.612
Actius fiscals	15.854	29.938
Periodificacions	2.787	2.411

Continua...

Passiu

Passius financers a cost amortitzat	15.811	49.396
Passius per contracte d'assegurances	1.612.545	1.945.029
Passius fiscals	17.998	97.357
Periodificacions	3.673	3.028

Fons propis

Interessos minoritaris	29.017	99.340
Ajustos per valoració	46.762	153.516
Reserves	64.131	60.308
Resultat atribuït al Grup	21.459	22.654

Compte de resultats

Interessos i rendiments assimilats	119.861	116.893
Interessos i càrregues assimilades	(1.532)	(6.224)
Rendiment instruments de capital	11.085	8.028
Ingressos de contractes d'assegurances i reassegurances	196.979	342.488
Despeses de contractes d'assegurances i reassegurances	(264.736)	(409.478)
Vendes netes societats no financeres	-	7.766
Despeses de personal	(4.802)	(7.433)
Altres despeses generals d'administració	(9.092)	(10.383)
Pèrdues per deteriorament d'actius financers	(7.417)	(30)
Impost sobre beneficis	(12.834)	(15.031)

Dades en milers d'euros

14.3 Notificacions sobre adquisició de participacions

Les notificacions sobre adquisició i venda de participacions en el capital d'entitats associades i multigrup, en compliment del que disposa l'article 86 de la Llei de Societats Anònimes i en l'article 53 de la Llei 24/1988, del Mercat de Valors, s'indiquen en l'annex V.

15. Actius per reassegurances

Al 31 de desembre de 2008 i 2007, el desglossament del saldo d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats és el següent:

	2008	2007
Primes no consumides	12	11
Assegurances de vida	1.605	2.595
Prestacions	2.097	1.568
	3.714	4.174

Dades en milers d'euros

Les provisions tècniques de la reassegurança cedida es determinen aplicant els mateixos criteris utilitzats per a l'assegurança directa, tenint en compte els percentatges de cessió establerts en els contractes en vigor.

16. Actiu material

El moviment que hi ha hagut en aquest capítol del balanç de situació consolidat en l'exercici 2008 i 2007 ha estat el següent:

	D'ús propi	Inversions immobiliàries	Obra Social (nota 30)	Total
COST				
Saldos a l'1 de gener de 2007	1.254.216	71.674	84.404	1.410.294
Altres addicions	150.687	5.630	3.642	159.959
Baixes per alienacions o per altres mitjans	(66.645)	(7.215)	-	(73.860)
Altres traspassos i altres moviments	(17.899)	(31.586)	939	(48.546)
Saldos al 31 de desembre de 2007	1.320.359	38.503	88.985	1.447.847
Altres addicions	52.423	6.131	1.341	59.895
Baixes per alienacions o per altres mitjans	(37.024)	(140)	(164)	(37.328)
Diferències de canvi	(38)	(138)	-	(176)
Altres traspassos i altres moviments	(61.553)	129.921	9.740	78.108
Saldos al 31 de desembre de 2008	1.274.167	174.277	99.902	1.548.346
AMORTITZACIÓ ACUMULADA				
Saldos a l'1 de gener de 2007	(454.396)	(2.566)	(26.403)	(483.365)
Baixes per alienacions o per altres mitjans	48.014	107	5.821	53.942
Dotacions de l'exercici	(49.585)	(2.627)	-	(52.212)
Altres traspassos i altres moviments	(174)	422	-	248
Saldos al 31 de desembre de 2007	(456.141)	(4.664)	(20.582)	(481.387)
Baixes per alienacions o per altres mitjans	6.852	-	45	6.897
Dotacions de l'exercici	(48.381)	(345)	-	(48.726)
Diferències de canvi (netes)	-	-	-	-
Altres traspassos i altres moviments	355	(7)	(3.310)	(2.962)
Saldos al 31 de desembre de 2008	(497.315)	(5.016)	(23.847)	(526.178)
PÈRDUES PER DETERIORAMENT				
Al 31 de desembre de 2007	(1.332)			(1.332)
Al 31 de desembre de 2008	(3.273)			(3.273)
ACTIU MATERIAL NET				
Saldos al 31 de desembre de 2007	862.886	33.839	68.403	965.128
Saldos al 31 de desembre de 2008	773.579	169.261	76.055	1.018.895

Dades en milers d'euros

16.1 Actiu material d'ús propi

El desglossament, d'acord amb la naturalesa, de les partides que integren el saldo d'aquest capítol del balanç de situació consolidat al 31 de desembre de 2008 i 2007 és el següent:

	Cost	Amortització acumulada	Pèrdues per deteriorament	Saldo net
Edificis i altres construccions	675.496	(78.344)	(1.332)	595.820
Mobiliari i vehicles i instal·lacions	408.778	(210.008)	-	198.770
Equips informàtics	204.321	(166.988)	-	37.333
Obres en curs	30.381	(368)	-	30.013
Altres	1.383	(433)	-	950
Saldo al 31 de desembre de 2007	1.320.359	(456.141)	(1.332)	862.886
Edificis i altres construccions	689.966	(137.110)	(303)	552.553
Mobiliari i vehicles i instal·lacions	421.095	(244.691)	-	176.404
Equips informàtics	132.691	(115.185)	-	17.506
Obres en curs	27.324	(238)	-	27.086
Altres	3.091	(91)	(2.970)	30
Saldo al 31 de desembre de 2008	1.274.167	(497.315)	(3.273)	773.579

Dades en milers d'euros

El benefici net per vendes d'actius materials al 31 de desembre de 2008 i 2007 és de 36 i 2.841 milers d'euros, respectivament (vegeu nota 50).

No hi ha partides al 31 de desembre de 2008 i 2007 formant part del saldo net corresponents a immobilitzat material que el Grup mantinga en règim d'arrendament financer.

Al 31 de desembre de 2008, actius materials d'ús propi per un import brut de 205.985 milers d'euros (190.178 milers d'euros al 31 de desembre de 2007), aproximadament, es trobaven totalment amortitzats.

16.2 Inversions immobiliàries

En l'exercici 2008 els ingressos derivats de rendes provinents de les inversions immobiliàries propietat de les entitats consolidades van ascendir a 1.082 (2.142 milers d'euros durant l'exercici 2008) i les despeses d'explotació per tots els conceptes relacionats amb aquestes van ascendir a 36 milers d'euros (cap import durant l'exercici 2007).

Així mateix, els beneficis per alienació d'inversions immobiliàries han ascendit a 18.471 milers d'euros durant l'exercici 2008 (vegeu nota 50).

16.3 Pèrdues per deteriorament

A continuació es presenten els moviments que han afectat les pèrdues per deteriorament d'aquestes partides al llarg dels exercicis 2008 i 2007:

	D'ús propi	Inversions immobiliàries	Total
Saldos a l'1 de gener de 2007	1.9891.989	-	1.989
Dotacions amb càrrec a resultats	105	-	105
Recuperació de dotacions amb abonament a resultats	-	-	-
Altres moviments	(762)	-	(762)
Saldos al 31 de desembre de 2007	1.332	-	1.332
Dotacions amb càrrec a resultats	2.905	-	2.905
Recuperació de dotacions amb abonament a resultats	-	-	-
Altres moviments	(964)	-	(964)
Saldos al 31 de desembre de 2008	3.273	-	3.273

Dades en milers d'euros

17. Actiu intangible

17.1 Fons de comerç

17.1.1 Composició del saldo i moviments significatius:

A continuació es presenta el desglossament dels fons de comerç registrats en els balanços consolidats del Grup al 31 de desembre de 2008 i 2007, atenent-hi les entitats que els han originat:

	2008	2007
Entitats del Grup		
Arcalia Patrimonios	49.282	49.282
Bancaja Habitat	819	819
Santa Pola Green	4.354	-
Hotel Alameda	466	-
Mas de Peirón	294	-
<i>Menys: pèrdues per deteriorament</i>	(793)	-
	54.422	50.101
Entitats multigrup		
Aguas de Valencia	-	3.688
<i>Menys: pèrdues per deteriorament</i>	-	-
	-	3.688
TOTAL ENTITATS CONSOLIDADES	54.422	53.789
Entitats associades		
Productores Hoteleros Reunidos	5.649	5.649
Remember Spain	536	536
Foible Business	1.396	1.396
Nou Litoral	250	250
Energía Solar Aplicada	1.187	743
Porta de les Germanies	217	217
Altafulla Life Resorts (antes Residencial Balis)	903	452

Continua...

	2008	2007
Fibel 2005	-	41
Nordkapp Inversiones	5.744	4.901
Acuigroup Mare Mar	5.373	5.373
ITV Levante	3.515	-
Aguas de Valencia (abans considerada multigrup)	3.894	-
Inversiones Financieras Agval	10.620	-
Savolyi Termalcentrum	2.500	-
Sedesa Real Estate ROM	129	-
Sedesa Real Estate KFT	4	-
Ever Invest Hungary KFT	3.410	-
Ensanche Urbano	1.374	-
Viviendas Sociales del Mediterráneo	44.000	-
Hospimar	13.094	-
Peñíscola Golf	6.283	-
Urbanizadora Parque Azul	2.576	-
<i>Menys: pèrdues per deteriorament</i>	(2.182)	(41)
	110.472	19.517
TOTAL	164.894	73.306

Dades en milers d'euros

D'acord amb les estimacions i projeccions que disposen els Administradors del Grup, les previsions d'ingressos atribuïbles al Grup d'aquestes societats o unitats generadores d'efectiu a les quals es troben vinculades suporten el valor net dels fons de comerç registrats.

El moviment (imports bruts) que hi ha hagut en el fons de comerç registrat en el balanç de situació consolidat al llarg de l'exercici 2008 ha estat el següent:

	2008	2007
Entitats consolidades		
Saldo a l'1 de gener de 2008	50.101	42.607
Addicions netes de deteriorament	5.114	7.494
Saldo al 31 de desembre de 2008	55.215	50.101
Entitats multigrup		
Saldo a l'1 de gener de 2008	3.688	-
Addicions	-	537
Altres traspassos i altres moviments	(3.688)	3.151
Saldo al 31 de desembre de 2008	-	3.688
Entitats associades		
Saldo a l'1 de gener de 2008	19.558	11.071
Addicions netes de deteriorament	89.408	11.977
Baixes	-	(3.490)
Traspassos i altres moviments	3.688	-
Saldo al 31 de desembre de 2008	112.654	19.558

Dades en milers d'euros

17.1.2 Pèrdues per deteriorament:

D'acord amb la normativa vigent, s'ha realitzat un test de deteriorament dels fons de comerç. A partir dels resultats del test en l'exercici 2008 i 2007, el Grup ha registrat, durant els exercicis 2008 i 2007, pèrdues per deteriorament de fons de comerç d'entitats del Grup i associades per un import de 2.975 i 41 milers d'euros, respectivament.

17.2 Un altre actiu intangible

17.2.1 Composició del saldo i moviments significatius:

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats al 31 de desembre de 2008 i 2007 és el següent:

	Vida útil estimada	2008	2007
Amb vida útil indefinida			
Aplicacions informàtiques		835	2.824
Marques i propietat industrial		9.781	1.267
Amb vida útil definida			
Aplicacions informàtiques	3 anys	6.758	2.530
Aplicacions informàtiques	4 anys	15.629	11.881
Aplicacions informàtiques	5 anys	35.572	36.270
Aplicacions informàtiques	10 anys	10.466	8.881
Concessions administratives	25 anys	813	44.343
Concessions administratives	75 anys	377	-
Total brut			107.996
<i>Dels quals:</i>			
<i>Desenvolupats internament</i>		5.305	13.493
<i>Restat</i>		74.926	94.503
<i>Menys:</i>			
Amortització acumulada		(33.207)	(30.827)
Pèrdues per deteriorament		-	-
Total net		47.024	77.169

Dades en milers d'euros

El moviment (imports bruts) que hi ha hagut en aquest epígraf del balanç de situació consolidat al llarg de l'exercici 2008 i 2007 ha estat el següent:

	Amb vida útil indefinida	Amb vida útil definida	Total
Saldo a l'1 de gener de 2007	909	33.655	34.564
Addicions amb origen en combinacions de negoci	-	46.956	46.956
Altres addicions	904	23.090	23.994
Baixes per alienacions o per altres mitjans	(20)	(15)	(35)
Altres moviments	2.298	219	2.517
Saldo al 31 de desembre de 2007	4.091	103.905	107.996
Addicions amb origen en combinacions de negoci	-	-	-
Altres addicions	5.109	12.627	17.736
Baixes per alienacions o per altres mitjans	(1.218)	(11)	(1.229)
Altres moviments (canvis en el perímetre de consolidació)	2.634	(46.906)	(44.272)
Saldo al 31 de desembre de 2008	10.616	69.615	80.231

Dades en milers d'euros

17.2.2 Amortització dels actius intangibles de vida definida

Seguidament es presenta el moviment que ha afectat l'amortització acumulada dels actius immaterials de vida útil indefinida en els exercicis 2008 i 2007:

	2008	2007
Saldo a l'1 de gener	30.827	11.547
Altres addicions	71	9.498
Baixes per alienacions o per altres causes	(2)	46
Dotacions amb càrrec a resultats de l'exercici	12.246	9.736
Altres moviments	(9.935)	-
Saldo al 31 de desembre	33.207	30.827

Dades en milers d'euros

Al 31 de desembre de 2008, actius intangibles en ús per un import brut de 4.497 milers d'euros, aproximadament, es trobaven totalment amortitzats (3.426 milers d'euros al 31 de desembre de 2007).

18. Resta d'actius

18.1 Existències

Les existències més significatives del Grup al tancament dels exercicis 2008 i 2007 es classificaven de la manera següent:

	2008	2007
Matèries primeres i béns mantinguts per a la seua transformació		
Solars i terrenys	738.554	563.409
	738.554	563.409
Producció en curs		
Promocions/obres en curs	135.106	90.136
	135.106	90.136
Productes acabats		
Construccions i edificis	59.776	19.116
Altres	-	1.187
	59.776	20.303
Promocions immobiliàries	518	1.625
Total brut	933.954	675.473
Menys: pèrdues per deteriorament	(27.732)	(1.453)
Total net	906.222	674.020

Dades en milers d'euros

Els moviments que han afectat les pèrdues per deteriorament d'aquestes partides, corresponents als ajustos necessaris per a reduir-ne el cost al valor net realitzable d'aquestes, durant els exercicis 2008 i 2007 han estat els següents:

	2008	2007
Saldo a l'1 de gener	1.453	736
Dotacions amb càrrec a resultats	26.348	408
Recuperació de dotacions amb abonament a resultats	(69)	-
Altres moviments	-	309
Saldo al 31 de desembre	27.732	1.453

Dades en milers d'euros

18.2 Resta d'actius

La composició dels saldos d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats al 31 de desembre de 2008 i 2007 és la següent:

	2008	2007
Periodificacions	27.781	28.002
Operacions en camí	15.606	24.538
Altres	15.183	12.268
	58.570	64.808

Dades en milers d'euros

19. Passius financers a cost amortitzat

En la nota 28 es presenta determinada informació sobre el valor raonable dels passius financers inclosos en aquesta categoria. En la nota 29 es presenta determinada informació sobre el risc de liquiditat i de mercat dels passius financers inclosos en aquesta categoria, respectivament.

19.1 Depòsits de bancs centrals

La composició dels saldos d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats al 31 de desembre de 2008 i 2007 era la següent:

	2008	2007
Banc d'Espanya	9.749.663	1.969.470
Ajustos per valoració	10.600	2.193
	9.760.263	1.971.663

Dades en milers d'euros

L'import inclòs en el Banc d'Espanya del quadre anterior està garantit amb títols de renda fixa inclosos en l'epígraf "Actius financers disponibles per a la venda - Valors representatius de deute", "Inversió creditícia - Valors representatius de deute", així com bons en cartera de titulitzacions pròpies per un import equivalent (vegeu notes 9, 10 i 19.4).

El tipus d'interés efectiu mitjà dels depòsits classificats en aquest capítol meritat durant l'exercici 2008 ha estat del 4,34% (el 4,76% durant l'exercici 2007).

19.2 Depòsits d'entitats de crèdit

La composició dels saldos d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats al 31 de desembre de 2008 i 2007, atenent-hi la naturalesa de les operacions, s'indica a continuació:

	2008	2007
A la vista:		
Altres comptes	927.727	669.205
A termini o amb preavis:		
Comptes a termini	2.769.142	3.326.361
Altres:		
Participacions emeses	185.000	-
Cessió temporal d'actius	4.782.728	4.005.413
Ajustos per valoració	169.289	39.568
	8.833.886	8.040.547

Dades en milers d'euros

El tipus d'interés efectiu mitjà dels instruments de deute classificat en aquest epígraf al 31 de desembre de 2008 era del 4,30% (4,07% al 31 de desembre de 2007).

19.3 Depòsits de la clientela

La composició del saldo d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats al 31 de desembre de 2008 i 2007, atenent-hi la situació geogràfica on tenen el seu origen els passius financers, la seua naturalesa i les contraparts de les operacions, s'indica a continuació:

	2008	2007
Per situació geogràfica:		
Espanya	42.227.735	35.475.027
Resta de països de la Unió Europea	463.658	652.273
Altres	459.208	509.866
Ajustos per valoració	339.749	73.307
	43.490.350	36.710.473
Per naturalesa:		
Comptes corrents	6.582.691	7.841.120
Comptes d'estalvi	8.478.313	6.478.739
Depòsits a termini	26.298.358	20.259.631
Cessions temporals d'actiu	1.466.787	846.168
Altres fons	324.452	1.211.508
Ajustos per valoració	339.749	73.307
	43.490.350	36.710.473
Per contraparts:		
Administracions públiques residents	1.346.658	1.844.519
Administracions públiques no residents	1.405	6
Altres sectors residents	40.879.894	33.629.689
Altres sectors no residents	922.644	1.162.952
Ajustos per valoració	339.749	73.307
	43.490.350	36.710.473

Dades en milers d'euros

El tipus d'interés efectiu mitjà dels instruments de deute classificat en aquest epígraf al 31 de desembre de 2008 era del 4,25% (3,44% al 31 de desembre de 2007).

Cèdules hipotecàries

El detall de les cèdules hipotecàries, les quals es troben classificades dins dels depòsits a termini, al 31 de desembre de 2008 i 2007 és, en ambdós exercicis, el següent:

	2008		2007		Venciment
	Import viu de l'emissió	Tipus interès anual (%)	Import viu de l'emissió	Tipus interès anual (%)	
IM Cèdules 2	400.000	4,50%	400.000	4,50%	2014
IM Cèdules 3	100.000	4,00%	100.000	4,00%	2014
IM Cèdules 4	500.000	3,75%	500.000	3,75%	2015
IM Cèdules 5	100.000	3,50%	100.000	3,50%	2020
IM Cèdules 12	300.000	4,51%	300.000	4,51%	2009
IM Cèdules Hipotecària Global Única	-	-	200.000	Eur+0,05%	-
TDA Cèdules 9	500.000	2,79%	500.000	2,79%	2011
TDA Cèdules 12	500.000	3,13%	-	-	2013
TDA Cèdules 13	500.000	4,19%	-	-	2014
Cèdules TDA 9 FTA	500.000	1,87%	500.000	4,56%	2010
AyT Cèdules Caixa XI FTA	350.000	3,99%	350.000	4,81%	2012
Cèdules TDA 10 FTA	500.000	2,69%	-	-	2011
AIT Cèdules Caixes Global XVII FTA	400.000	3,03%	-	-	2010
Cèdules TDA 12 FTA	500.000	3,14%	-	-	2011
AIT Cèdules Caixes Global XIX FTA	400.000	6,00%	-	-	2013
AIT Cèdules Caixes Global XX FTA	300.000	5,29%	-	-	2015
Cèdules TDA 13 FTA	500.000	4,19%	-	-	2011
AIT Cèdules Caixes Global XXI FT	300.000	4,00%	-	-	2011
Cèdules Caixa Carlet	12.020	5,26%	12.020	5,26%	2011
Total	6.662.020		2.962.020		

Dades en milers d'euros

Parte de los títulos asociados a las emisiones realizadas por el Grupo, por importe de 5.240 millones de euros, se encuentran registrados en el epígrafe “Inversiones crediticias” del balance de situación adjunto al 31 de diciembre de 2008 (véase Nota 10.1).

19.4 Dèbits representats per valors negociables

La composició del saldo d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats al 31 de desembre de 2008 i 2007 és la següent:

	2008	2007
Bons i obligacions emesos	27.596.782	33.879.759
Pagarés i altres valors	1.099.231	4.128.659
Títols hipotecaris	2.507.466	300.448
	31.203.479	38.308.866

Dades en milers d'euros

El tipus d'interès efectiu mitjà dels instruments de deute classificats en aquest epígraf al 31 de desembre de 2008 era del 4,90% (4,24% al 31 de desembre de 2007).

19.4.1 Bons i obligacions emesos:

El desglossament del saldo d'aquest compte al 31 de desembre de 2008 i 2007, en funció de la moneda en la qual estan emesos els bons i les obligacions i del seu tipus d'interès, és el següent:

			31 de desembre de 2008		31 de desembre de 2007	
	2008	2007	Import viu de l'emissió en divises	Tipus d'interés anual (%)	Import viu de l'emissió en divises	Tipus d'interés anual (%)
Euros:						
Interés fix	3.524.263	2.923.926	3.640.000		2.897.917	
Bons 10	120.811	120.811	120.000	3,95%	120.000	3,95%
Bons 11	120.408	120.404	120.000	3,95%	120.000	3,95%
Bons 20	210.322	210.318	210.000	3,94%	210.000	3,94%
Obligacions simples 8	56.257	53.773	50.000	1,50%	50.000	1,50%
Obligacions simples 9	511.566	511.132	500.000	4,25%	500.000	4,25%
Obligacions simples 10	514.734	-	650.000	3,33%	-	0,00%
Bons Tresoreria 2a emissió BV	703.978	701.513	700.000	3,65%	697.917	3,59%
Bons Tresoreria 3a emissió BV	1.005.683	1.005.196	1.000.000	3,65%	1.000.000	3,59%
Obligacions BV	150.852	150.779	150.000	2,90%	150.000	3,90%
Bons emesos per BIF	39.652	50.000	50.000	6,05%	50.000	6,05%
Bons emesos per B. Emissions	90.000	-	90.000	5,67%	-	0,00%
Interés variable	22.127.491	27.538.054	22.051.841		26.818.435	
Bons 16	164.955	160.779	162.572	7%	158.946	7%
Obligacions simples 1	1.189.491	1.204.987	1.200.000	4,06%	1.200.000	4,82%
Obligacions simples 2	1.497.253	1.507.180	1.500.000	4,17%	1.500.000	7,82%
Obligacions simples 3	1.193.868	1.202.162	1.200.000	3,82%	1.200.000	5,02%
Obligacions simples 4	503.988	503.756	500.000	5,12%	500.000	4,83%
Obligacions simples 5	-	1.207.689	-	0,00%	1.200.000	4,65%
Obligacions simples 7	748.152	754.304	750.000	4,72%	750.000	4,70%
Obligacions simples 10	-	649.826	-	0,00%	650.000	4,99%
Obligacions simples 11	1.511.333	1.511.692	1.500.000	5,09%	1.500.000	4,78%
Obligacions simples 12	649.864	514.175	500.000	4,38%	500.000	4,37%
Obligacions simples 13	280.195	300.382	300.000	3,28%	300.000	4,96%
Obligacions simples 14	857.751	857.074	850.000	5,14%	850.000	4,81%
Bons emesos per BIF	-	600.000	-	0,00%	600.000	4,85%
Bons emesos per B. Emissions	310.817	538.750	490.817	4,74%	538.750	4,65%
Bons titulització BCJ	11.225.802	13.486.966	11.128.192	3,86%	13.361.261	4,91%
Bons titulització BV	1.994.022	2.538.332	1.970.260	3,98%	2.009.478	5,06%
Dòlars nord-americans:	860.166	2.223.015	1.250.000		3.281.139	
Interés fix						
Interés variable	860.166	2.223.015	1.250.000		3.281.139	
Bons emesos per B.US Debt.	860.166	2.223.015	1.250.000	4,67%	3.281.139	5,38%
Lliures esterlines:	770.662	1.022.703	750.000		750.000	
Interés fix						
Interés variable	770.662	1.022.703	750.000		750.000	
Bons emesos per B. Emissions	770.662	1.022.703	750.000	6,14%	750.000	5,70%
Iens japonesos	261.614	200.084	33.000.000		33.000.000	
Interés fix	142.699	109.137	18.000.000		18.000.000	
Bons emesos per B. Emissions	142.699	109.137	18.000.000	0,10%	18.000.000	0,10%
Interés variable	118.915	90.947	15.000.000		15.000.000	
Bons emesos per B. Emissions	118.915	90.947	15.000.000	2,76%	15.000.000	2,76%
Total emissions	27.544.196	33.907.782				
Ajustos valoració cobertura	52.586	-28.023				
Saldo Final	27.596.782	33.879.759				

Dades en milers d'euros

El moviment que hi ha hagut en el compte “Bons i obligacions emesos” en els exercicis 2008 i 2007, sense incloure-hi els ajustos per valoració, ha estat el següent:

	2008	2007
Saldo a l'1 de gener	33.907.782	24.609.030
Incorporació neta de societats al Grup	-	4.619.150
Emissions	812.988	6.001.929
Amortitzacions	(7.176.574)	(1.322.327)
Diferències de canvi (netes)	-	-
Saldo al 31 de desembre	27.554.196	33.907.782

Dades en milers d'euros

A continuació es desglossa, per terminis de venciment, el saldo d'aquests instruments financers al 31 de desembre de 2008 i 2007:

Any de venciment	2008	2007
2007	-	600.000
2008	-	2.317.165
2009	2.175.616	1.544.569
2010	1.972.182	2.060.680
2011 (1)	2.280.429	2.517.015
2012	4.192.748	5.422.071
2013	1.116.300	1.160.958
2014	857.751	857.074
2015	210.322	210.318
2016	503.988	503.756
2017	789.864	814.175
2018	76.257	73.773
2020	1.255.235	606.902
2022	30.000	180.779
2035	231.293	296.590
2036	465.104	1.588.324
2037	1.170.322	1.352.368
2038	709.615	596.463
2039	-	709.531
2043	2.751.807	2.735.809
2044	656.572	773.092
2045	348.576	121.164
2047	496.233	775.163
2050	5.253.984	6.090.043
	27.544.196	33.907.782

Dades en milers d'euros

19.4.2 Pagarés i altres valors

A continuació es mostra el detall d'aquests instruments financers al 31 de desembre de 2008 i 2007:

Emissor	2008	2007
Bancaja	818.532	4.086.42
Banco de Valencia	280.699	42.230
Total	1.099.231	4.128.659

Dades en milers d'euros

La totalitat de l'import correspon a pagarés emesos pel descompte de caixa.

El moviment que hi ha hagut en el compte "Pagarés i altres valors" en els exercicis 2008 i 2007 ha estat el següent:

	2008	2007
Saldo inicial	4.128.659	3.421.395
Emissions	8.495.133	15.241.989
Amortitzacions	(11.524.561)	(14.534.725)
	1.099.231	4.128.659

Dades en milers d'euros

La totalitat del saldo d'aquest epígraf té un venciment inferior a 1 any i es troba denominat en euros.

19.4.3 Títols hipotecaris

El detall dels títols hipotecaris, emesos tots en euros, al 31 de desembre de 2008 i 2007, és el següent:

Moneda d'emissió	31 de desembre de 2008				31 de desembre de 2007	
	2008	2007	Nominal de l'emissió en divises	Tipus d'interés anual (%)	Nominal de l'emissió en divises	Tipus d'interés anual (%)
Euros:						
Interés fix	2.404.222	300.448	2.355.400			
Cèdules hipotecàries 1	-	300.448	-		300.000	4,89%
Cèdules hipotecàries 3	259.719	-	250.000	4,41%	-	-
Cèdules hipotecàries 4	216.814	-	210.000	5,50%	-	-
Cèdules hipotecàries 5	1.025.857	-	996.600	5,59%	-	-
Cèdules hipotecàries 6	148.562	-	147.500	6,39%	-	-
Cèdules hipotecàries 7	148.519	-	147.500	6,63%	-	-
Cèdules hipotecàries 9	604.751	-	603.800	3,81%	-	-
Altres monedes	2.404.222	300.448				
Ajustos valoració cobertura	103.244	-				
Saldo final	2.507.466	300.448				

Dades en milers d'euros

Adicionalment, la Caixa té emesos títols hipotecaris per import de 220.000 milers i 3.400 milers d'euros que corresponen a títols en autocartera de les emissions cèdules hipotecàries 8 i cèdules hipotecàries 5, respectivament.

El moviment que hi ha hagut en el compte "Títols hipotecaris" en els exercicis 2008 i 2007, sense incloure els ajustos per valoració, ha estat el següent:

	2008	2007
Saldo inicial	300.448	-
Emissions	2.624.222	300.448
Amortitzacions	520.448	-
Diferències de canvi	-	-
Saldo final	2.404.222	300.448

Dades en milers d'euros

A continuació es desglossa, per terminis de venciment, el saldo d'aquests instruments financers al 31 de desembre de 2008 i 2007:

Any de venciment	2008	2007
2008	-	300.448
2009	148.562	-
2010	1.025.857	-
2011	753.270	-
2013	216.814	-
2015	259.719	-
	2.404.222	300.448

Dades en milers d'euros

19.5 Passius subordinats

El detall del saldo d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats al 31 de desembre de 2008 i 2007, en funció de la moneda d'emissió i del tipus d'interés de les emissions, és el següent:

Moneda d'emissió	31 de desembre de 2008					31 de desembre de 2007		
	2008	2007	Import viu de l'emissió en divises	Tipus d'interés anual (%)	Venciment	Import viu de l'emissió en divises	Tipus d'interés anual (%)	Venciment
Euros:	3.118.938	3.113.340	2.901.335			2.911.335		
Interés fix	1.299.635	1.298.104	1.290.000			1.300.000		
Bancaixa Emissions	498.282	497.990	500.000	4,63	-1	500.000	4,625	-1
Bancaixa Capital	288.048	286.985	290.000	4,50	-1	300.000	5,25	-1
Desena	513.305	513.129	500.000	4,38	PERPÈTUA	500.000	4,38	PERPÈTUA

Continua...

Moneda d'emissió	31 de desembre de 2008					31 de desembre de 2007		
	2008	2007	Import viu de l'emissió en divises	Tipus d'interés anual (%)	Venciment	Import viu de l'emissió en divises	Tipus d'interés anual (%)	Venciment
Interés variable	1.819.303	1.815.236	1.611.335			1.611.335		
Tercera	18.079	18.072	18.030	5,83	PERPÈTUA	18.030	3,61	PERPÈTUA
Sisena	1.804	1.804	1.803	5,35	PERPÈTUA	1.803	5	PERPÈTUA
Setena	1.503	1.503	1.503	5,35	PERPÈTUA	1.503	5	PERPÈTUA
Huitena	301.167	300.989	300.000	5,17	2.022	300.000	3,88	2022
Novena	300.951	301.116	300.000	4,25	2.018	300.000	3,98	2018
Obligacions 2001	60.364	60.469	60.000	4,98	2011	60.000	4,4	2011
Obligacions 2004	100.606	100.781	99.999	3,76	2014	99.999	4,15	2014
Obligacions 2005	60.364	60.469	60.000	3,73	2012	60.000	5,35	2012
Obligacions 2007	201.214	197.018	-			-		
Participacions preferents 1	300.967	300.966	300.000	4,54	PERPÈTUA	300.000	4,3	PERPÈTUA
Participacions preferents 2	301.252	301.102	300.000	5,18	PERPÈTUA	300.000	4,56	PERPÈTUA
Participacions preferents BV	171.032	170.947	170.000	4,68	2016	170.000	6,27	2016
Saldo al 31 de desembre de 2008	3.118.938	3.113.340						

(1) Aquesta emissió té caràcter perpetu, però hi ha una opció de compra el 17/11/2014.
Dades en miers d'euros

Aquestes emissions, totes en euros, tenen el caràcter de subordinades i, als efectes de la prelació de crèdits, se situen darrere de tots els creditors comuns del Grup.

Totes aquestes emissions han rebut la qualificació necessària per part del Banc d'Espanya, perquè puguin computar com a recursos propis amb les limitacions previstes per la normativa vigent.

Les emissions tercera, sisena, setena, huitena, novena i desena es troben garantides per la matriu o hi ha depòsits no disponibles constituïts en la matriu en garantia de les dites emissions. Les emissions sisena (de 1989) i setena (de 1992) van ser efectuades per Caixa Sagunt. Aquestes emissions tenen caràcter perpetu, amb amortització opcional als 20 anys amb l'autorització prèvia del Banc d'Espanya. L'emissió huitena de deute subordinat va ser emesa el 2002 tenint caràcter perpetu, amb amortització opcional als 20 anys amb l'autorització prèvia del Banc d'Espanya. La novena emissió (de 2005) té una amortització opcional als 8 anys, igual que la desena (de 2006), de caràcter perpetu amb amortització opcional als 10 anys.

Els interessos meritats pels passius subordinats durant l'exercici 2008 han ascendit a 314.732 milers d'euros (188.057 milers d'euros durant l'exercici 2007).

El tipus d'interés efectiu mitjà dels instruments de deute classificat en aquest epígraf al 31 de desembre de 2008 era del 4,84% (4,65% al 31 de desembre de 2007).

19.6. Altres passius financers

La composició del saldo d'aquest epígraf dels balanços de situació consolidats al 31 de desembre de 2008 i 2007, atenant-hi la seua naturalesa, s'indica a continuació:

	2008	2007
Per naturalesa		
Obligacions que s'han de pagar	470.693	502.385
Fiances rebudes	23.014	6.542
Cambres de compensació	984	805
Comptes de recaptació	114.204	130.694
Comptes especials	101.205	128.703
Garanties financeres	53.789	58.749
Altres conceptes	137.549	92.678
	901.438	920.556

Dades en milers d'euros

20. Passius per contractes d'assegurances

Al 31 de desembre de 2008 i 2007, el desglossament del saldo d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats era el següent:

	2008			2007		
Provisions tècniques per a:	Directe	Acceptat	Total	Directe	Acceptat	Total
Primes no consumides i riscos en curs	6	-	6	5	-	5
Assegurances de vida:						
Primes no consumides i riscos en curs	13.611	-	13.611	13.098	-	13.098
Provisions matemàtiques	1.488.975	-	1.488.975	1.752.951	-	1.752.951
Prestacions	18.152	-	18.152	14.237	-	14.237
Participació en beneficis i extorns	1.119	-	1.119	1.328	-	1.328
Estabilització	-	-	-	-	-	-
Assegurances de vida quan el risc d'inversió l'assumeixen els prenedors	90.682	-	90.682	163.410	-	163.410
Altres provisions tècniques	-	-	-	-	-	-
			1.612.545			1.945.029

Dades en milers d'euros

20.1 Provisió de primes no consumides

Comprén la fracció de prima destinada al compliment d'obligacions futures no extingides al tancament de l'exercici comptable.

La provisió per a primes no consumides es calcula per a cada modalitat d'assegurança, prenent com a base les primes de tarifa meritades en l'exercici i prenent una distribució uniforme de la sinistralitat. El Grup utilitza el procediment de "pòlissa a pòlissa" per calcular la provisió en aquelles modalitats que la generen.

20.2 Provisions de riscos en curs

La provisió de riscos en curs complementarà la provisió de primes no consumides, en la mesura que el seu import no siga suficient per a reflectir la valoració de tots els riscos i les despeses que s'han de cobrir que es corresponguen amb el període de cobertura no transcorregut a la data de tancament de l'exercici.

A 31 de desembre de 2008 i 2007, no es considera necessària la dotació.

20.3 Provisions d'assegurances de vida (provisió matemàtica)

Representen el valor de les obligacions del Grup net de les obligacions del prenedor per raó d'assegurances de vida a la data de tancament de l'exercici.

Les provisions d'assegurances de vida per a les assegurances el període de cobertura de les quals és igual o inferior a l'any es mostren com la provisió de primes no consumides i per a la resta de contractes amb l'epígraf de provisió matemàtica.

La provisió matemàtica representa la diferència entre el valor actual actuarial de les obligacions futures del Grup, les del prenedor o, si escau, l'assegurat. El seu càlcul es realitza pòlissa a pòlissa, en funció de les fórmules, taules de mortalitat i tipus d'interés tècnic, especificats, per a cada modalitat, en les notes tècniques.

En aquelles assegurances en les quals el prenedor assumeix el risc de la inversió, les provisions tècniques corresponents es determinen en funció dels actius específicament afectes, o dels índexs o actius fixats com a referència per a determinar el valor econòmic dels drets del prenedor.

Com a conseqüència de l'aplicació del IFRS 4, les provisions tècniques dels contractes d'assegurança i instruments financers amb participació discrecional inclouen el 100% de la "*Unallocated Divisible Surplus*". Addicionalment, les provisions tècniques corresponents als contractes d'assegurança sense participació discrecional han estat valorades a valor de mercat.

20.4 Provisions per a prestacions

Representen la millor estimació dels imports totals de les obligacions pendents del Grup derivades dels sinistres ocorreguts amb anterioritat a la data de tancament de l'exercici, que és igual a la diferència entre el seu cost total estimat o cert, incloent-hi les despeses externes i internes de gestió i administració dels expedients, i el conjunt dels imports ja pagats per raó d'aquests sinistres.

20.5 Provisió de participació en beneficis

Recull l'import dels beneficis meritats a favor dels prenedors, assegurats o beneficiaris, mentre no hagen estat meritats individualment a cada un d'ells.

21. Provisions per a riscos i compromisos contingents i altres provisions

A continuació es mostren els moviments en els exercicis 2008 i 2007 i la finalitat de les provisions registrades en aquests epígrafs del balanç de situació consolidat al 31 de desembre d'aquests exercicis:

	Provisions per a riscos i compromisos (nota 31.1)	Altres provisions	Provisions per a impostos i altres contingències
Salos a l'1 de gener de 2007	87.973	54.372	-
Dotacions amb càrrec a resultats:	11.762	24.723	-
Reversió de provisions amb abonament a resultados	(4.403)	(71.365)	-
Disposicions	(2.203)	(28.633)	-
Recuperacions exercicis anteriors	(2.200)	(42.732)	-
Provisions utilitzades	-	(1.633)	-
Altres moviments	(42)	25	-
Salos a 31 de desembre de 2007	95.290	6.122	-
Dotacions amb càrrec a resultats:	16.935	1.028	-
Reversió de provisions amb abonament a resultados	(28.657)	-	-
Disposicions	(3.497)	-	-
Recuperacions exercicis anteriors	(25.160)	-	-
Provisions utilitzades	-	-	-
Altres moviments	(7)	(1.848)	672
Salos al 31 de desembre de 2008	83.561	5.302	672

Dades en milers d'euros

El saldo d'“Altres provisions” recull, bàsicament, els fons constituïts pel Grup per a la cobertura de determinats riscos incorreguts com a conseqüència de la seua activitat.

L'apartat “Recuperacions d'exercicis anteriors” del quadre adjunt correspon a recuperacions de la provisió genèrica associada a riscos i compromisos contingents produïda com a conseqüència de la cancel·lació d'algunes operacions d'import significatiu.

22. Resta de passius

La composició dels saldos d'aquest capítol dels balanços de situació consolidats al 31 de desembre de 2008 i 2007 és el següent:

	2008	2007
Periodificacions	177.062	230.731
Operacions en camí	38.432	33.223
Altres conceptes	4.499	276
	219.993	264.230

Dades en milers d'euros

23. Interessos minoritaris

El detall, per societats consolidades, del saldo dels capítols “Interessos minoritaris” del balanç consolidat al 31 de desembre de 2008 i 2007 i “Resultat atribuït a la minoria” del compte de resultats consolidat dels exercicis 2008 i 2007 es presenta a continuació:

Societat	2008		2007	
	Interessos minoritaris	Resultat atribuït a la minoria	Interessos minoritaris	Resultat atribuït a la minoria
Bancaja Inversions	955.584	42.254	1.268.879	15.968
Banco de Valencia, S.A.	819.366	113.066	833.087	98.185
Santa Pola Green, S.L.	1.478	(72)	2.388	(32)
Adquiera Servicios Financieros	3.079	(970)	2.403	(1.877)
Orchid Investment	-	-	10.359	(239)
Urbanizadora Parque Azul	1.629	(147)	-	-
Altres societats	1.205	(270)	10.268	789
Totals	1.782.341	153.861	2.127.384	112.794

Dades en milers d'euros

Durant l'exercici 2007, Bancaja va constituir una nova societat del Grup, Bancaja Inversions, S.A., a la qual va aportar accions cotitzades incloses en la cartera d'“Actius financers disponibles per a venda” i una participació en una societat del Grup. Posteriorment, Bancaja Inversions va ampliar capital, per mitjà d'una aportació dinerària, que va ser íntegrament subscrita per minoritaris. Com a conseqüència d'aquesta ampliació, s'incorporen al Grup els interessos minoritaris aportats per Bancaja Inversiones, S.A. en el quadre anterior.

A continuació es mostra un detall per societat dels moviments produïts en el saldo del capítol “Interessos minoritaris” del balanç consolidat produït en els exercicis 2008 i 2007:

	Bancaja Inversions	Banco de Valencia	Adquiera Serv. Financ.	Santa Pola Green	Resta d'entitats	Total
Saldo a l'1 de gener de 2008	1.268.879	833.088	2.403	2.388	20.626	2.127.384
Entrades en el perímetre	-	1.216	-	-	1.629	2.845
Eixides en el perímetre	-	95	-	-	(10.359)	(10.264)
Repartiment de dividends	(46.341)	(35.041)	-	-	-	(81.382)
Compres de participacions	-	(6.455)	(118)	(796)	(643)	(8.012)
Venda de participacions	-	-	-	-	(27)	(27)
Participació en el resultat de l'exercici	42.254	113.066	(970)	(72)	(417)	153.861
Ajustos de valoració	(303.119)	(53.018)	-	-	-	(356.137)
Altres moviments	(6.089)	(33.585)	1.764	(42)	(7.975)	(45.927)
Saldo a 31 de desembre 2008	955.584	819.366	3.079	1.478	2.834	1.782.341

Dades en milers d'euros

	Bancaja Inversions	Banco de Valencia	Arcalia Patrimonios	Santa Pola Green	Rest a d'entitats	Total
Saldo a l'1 de gener de 2007	-	549.544	8.140	2.466	5.685	565.835
Entrades en el perímetre (1)	1.268.136	-	-	-	1.668	1.269.804
Repartiment de dividends	(14.539)	5.629	-	-	-	(8.910)
Compres de participacions	-	169.866	-	-	14.286	184.152
Venda de participacions (2)	-	-	(8.140)	-	-	(8.140)
Participació en el resultat de l'exercici	15.968	98.185	-	(32)	(1.327)	112.794
Ajustos de valoració	14.981	9.232	-	-	-	24.213
Altres moviments	(15.667)	633	-	(46)	2.716	(12.364)
Saldo a 31 de desembre 2007	1.268.879	833.088	-	2.388	23.029	2.127.384

(1) Durant l'exercici 2007 va ser creada Bancaja Inversions.

(2) En el mes d'octubre de 2007, el Grup Bancaja va comprar la totalitat d'Arcalia Patrimonios.
Dades en milers d'euros

24. Ajustos per valoració

Coincidint amb l'epígraf del balanç, les següents dades no inclouen informació sobre Minoritaris, a diferència de l'"Estat de canvis en el patrimoni net consolidat (estat d'ingressos i despeses reconegudes consolidades)", on els ajustos al patrimoni contenen dades del Grup i de minoritaris.

24.1 Actius financers disponibles per a la venda

Aquest epígraf dels balanços de situació recull l'import, net de l'efecte fiscal, de les diferències entre el valor de mercat i el cost d'adquisició dels actius classificats com a disponibles per a la venda que, de conformitat amb el que disposa la nota 2, han de classificar-se com a part integrant del patrimoni consolidat del Grup. Aquestes diferències es registren en el compte de pèrdues i guanys quan té lloc la venda dels actius en què tenen el seu origen.

En l'"Estat total de canvis en el patrimoni net consolidat" adjunt es presenta una conciliació del valor en llibres a l'inici i al final de l'exercici 2008 i 2007 de l'epígraf "Patrimoni Net - Ajustos per valoració - Actius financers disponibles per a la venda" del balanç de situació, detalla tots els moviments hi haguts al llarg de l'exercici 2008 i 2007.

A continuació es presenta un desglossament de l'epígraf "Ajustos per Valoració - Actius financers disponibles per a la venda" al 31 de desembre de 2008 i 2007, classificats per tipus d'instruments:

	Valors representatius de deute	Altres instruments de capital	Total
Saldo al 31 de desembre de 2007			
Plusvàlua / (Minusvàlua):	(6.328)	473.096	466.768
Ajust per valoració	(9.007)	674.565	665.558
Passiu fiscal	2.679	(201.469)	(198.790)
Saldo al 31 de desembre de 2008			
Plusvàlua / (Minusvàlua):	(71.263)	(305.023)	(376.286)
Ajust per valoració	(101.804)	(435.748)	(537.552)
Passiu fiscal	30.541	130.725	161.266

Dades en milers d'euros

Els impostos diferits registrats al 31 de desembre de 2008 i 2007 per les plusvàlues o minusvàlues registrades en el patrimoni net, ascendeixen a (161.266) i 198.790 milers d'euros, respectivament.

24.2 Cobertures dels fluxos d'efectiu

Aquest epígraf dels balanços de situació recull l'import net de les variacions de valor dels derivats financers designats com a instruments de cobertura en cobertures de flux d'efectiu, en la part de les dites variacions considerades com a “cobertura eficaç” (vegeu nota 9).

En l'“Estat total de canvis en el patrimoni net consolidat” adjunt es presenta una conciliació del valor en llibres a l'inici i al final de l'exercici 2008 i 2007 de l'epígraf de “Patrimoni net - Ajustos per valoració - Cobertures de fluxos d'efectiu” del balanç de situació, i es detallen els moviments haguts al llarg dels exercicis 2008 i 2007.

24.3 Diferències de canvi

Aquest epígraf dels balanços de situació consolidats recull l'import net de les diferències de canvi originades per la integració en els comptes anuals de l'Entitat dels estats financers consolidats de les sucursals en l'estranger amb moneda funcional diferent de l'euro.

En l'“Estat total de canvis en el patrimoni net consolidat” adjunt es presenta una conciliació del valor en llibres a l'inici i al final de l'exercici 2008 i 2007 de l'epígraf de “Patrimoni net - Ajustos per valoració - Diferències de canvi” del balanç de situació, i es detallen els moviments haguts al llarg de l'exercici 2008 i 2007.

24.4 Entitats valorades pel mètode de participació

Aquest epígraf dels balanços de situació consolidats recull l'import net dels ajustos per valoració de les entitats valorades pel mètode de la participació considerant el percentatge d'atribuït al Grup.

En l'“Estat total de canvis en el patrimoni net consolidat” adjunt es presenta una conciliació del valor en llibres a l'inici i al final de l'exercici 2008 i 2007 de l'epígraf de “Patrimoni Net - Ajustos per valoració - Entitats valorades pel mètode de la participació” del balanç de situació, i es detallen els moviments haguts al llarg de l'exercici 2008 i 2007.

25. Capital de les entitats del Grup

A continuació es presenten una sèrie d'informacions rellevants relacionades amb el capital social de les empreses del Grup, diferents de la matriu:

25.1 Instruments de capital de las entitats del Grup admesos a cotització

A continuació es presenta un detall de les empreses del Grup les accions del qual es trobaven admeses a cotització en algun mercat organitzat al 31 de desembre de 2008 i 2007:

Entitat	Mercat en el qual cotitza al 31 de desembre 2008 i 2007
Banco de Valencia, S.A.	Mercat continu

25.2 Una altra informació

La Junta General d'Accionistes del Banco de Valencia, realitzada el 3 de març de 2007, va aprovar una ampliació de capital, a càrrec de "Reserves voluntàries", per mitjà de l'emissió de 2.058.961 accions noves d'un euro de valor nominal cada una.

Amb data 27 de desembre de 2007, Banco de Valencia, S.A., va realitzar una ampliació de capital per un import de 262.442 milers d'euros, per mitjà de l'emissió de 8.748.085 accions noves d'un euro de valor nominal i 29 euros de prima d'emissió.

La Junta General d'Accionistes de Banco de Valencia, S.A., realitzada l'1 de març de 2008, va aprovar una ampliació de capital, a càrrec de "Reserves voluntàries", per mitjà de l'emissió de 2.275.102 accions noves d'un euro de valor nominal cada una.

26. Reserves

En l'"Estat total de canvis en el patrimoni net consolidat" adjunt es presenta, entre altres, una conciliació del valor en llibres a l'inici i al final de l'exercici 2008 i 2007 de l'epígraf de "Patrimoni net - Fons propis - Reserves" dels balanços de situació consolidats, en el qual s'expliquen tots els moviments hi haguts al llarg de l'exercici 2008 i 2007.

- **Reserva legal:** d'acord amb el Text Refós de la Llei de Societats Anònimes, les societats anònimes espanyoles que obtinguen en l'exercici econòmic beneficis hauran de dotar el 10% del benefici net de l'exercici a la reserva legal. Aquestes dotacions hauran de fer-se fins que la reserva arribe al 20% del capital social. La reserva legal podrà utilitzar-se per a augmentar el capital social en la part del seu saldo que excedisca del 10% del capital social ja augmentat. L'import d'aquestes reserves registrades en el balanç consolidat al 31 de desembre de 2008 i 2007 ascendia a 40.678 i 32.023 milers d'euros, respectivament, el qual es trobava registrat en l'epígraf "Fons propis - Reserves - Reserves acumulades" del patrimoni net dels balanços de situació consolidats en les citades dates.
- **Reserves de revaloració Reial Decret Llei 7/1996, de 7 de juny:** aquesta reserva pot destinar-se, sense meritació d'impostos, a ampliar el capital social. A partir de l'1 de gener de l'any 2008, el romanent podrà destinar-se a reserves de lliure disposició sempre que la plusvàlua monetària haja estat realitzada. S'entendrà realitzada la plusvàlua en la part corresponent a l'amortització comptablement practicada o quan els elements patrimonials actualitzats hagen estat transmesos o donats de baixa en els llibres de comptabilitat.

El saldo registrat en l'epígraf "Fons propis - Reserves - Reserves acumulades" del patrimoni net dels balanços de situació consolidats al 31 de desembre de 2008 i 2007 en concepte de reserves de revaloració del Reial Decret Llei 7/1996, de 7 de juny, ascendia a 303 milers d'euros en ambdós exercicis.

26.1 Reserves d'entitats integrades globalment o proporcionalment

El desglossament per entitats dels saldos de l'epígraf del patrimoni net "Fons propis - Reserves - Reserves acumulades" dels balanços de situació consolidats al 31 de desembre de 2008 i 2007, desglossat per a Bancaja i les entitats integrades globalment o proporcionalment en els estats financers consolidats, s'indiquen a continuació:

Societats dependents	2008	2007
Bancaja	2.969.706	2.723.124
Banco de Valencia	148.071	125.318
Vainmo	(1.606)	(391)
Bancaja Fondos	16.268	16.013
Bancaja Habitat	142.316	123.699
Aseval	75.549	55.398
Operador d'Assegurances	2.139	1.414
Grup Bancaja CE	500	409
Cavaltour	531	389
Aseval Consultora	182	230
Aguas de Valencia	848	2.080
Coseval II	-	4.967
Bancaja Participaciones	73.920	48.030
Arcalia Patrimonios	6.686	2.497
Servicom 2000	-	707
Invers. Vcia. Capital Riesgo	1.086	1.052
Jeizer Tech	-	(1.117)
CPE	5.343	4.189
Arcalia Inversiones	368	349
Sitreba	(7.383)	(7.386)
Ocio Los Monteros	(208)	(175)
Inmobiliaria Muntaner 262	-	323
Habitat Resorts	(2.522)	-
Fondo CPE Capital Riesgo	(208)	(208)
Bancaja Gestion Activos	1.236	1.236
Bancaja Inversiones	(21.851)	-
Resta	6.348	(1.110)
TOTAL	3.417.319	3.101.037

(*) Els saldos negatius representen pèrdues acumulades
Dades en milers d'euros

26.2 Reserves d'entitats valorades pel mètode de la participació

El desglossament per entitats dels saldos de l'epígraf del patrimoni net "Fons propis - Reserves - Reserves d'entitats valorades pel mètode de la participació" dels balanços de situació consolidats al 31 de desembre de 2008 desglossat per a cada entitat valorada pel mètode de la participació en els estats financers consolidats, s'indica següentment:

Societats associades	2008	2007
Aguas de Valencia	3.181	880
Cami la Mar de Sagunto	1.522	1.075
Emeral Place	(1.836)	(616)
Inmob. Piedras Bolas	(1.572)	(1.572)
Lavaralda	1.675	1.480
Lomas del Pino	7.928	10.144
Masía del Monte Sano	(133)	8
Nou Litoral	992	1.008
Nova Panorámica	(3.882)	(3.554)
Playa Paraíso Maya	3.339	992
Productores Hoteleros Reunidos	2.591	2.497
Ribera Salud	950	2.132
Hábitat Resorts	-	(1.461)
Terra Mítica	(18.031)	(44.444)
Terrenys Beguda Alta	1.192	1.377
Torre Lugano	(711)	(536)
Urbanizadora la V. del Mar	(309)	(228)
Urbanizadora Madrigal	-	(228)
Inversiones Financieras Agval	(1.555)	-
Pinar Hábitat	(3.237)	(1)
Resta	(1.878)	3.135
TOTAL	(9.774)	(27.912)

(*) Els saldos negatius representen pèrdues acumulades
Dades en milers d'euros

27. Situació fiscal

27.1 Grup Fiscal Consolidat

D'acord amb la normativa vigent, el Grup fiscal consolidat inclou la Caixa, com a societat dominant, i, com a dominades, aquelles societats dependents espanyoles que compleixen els requisits exigits a l'efecte per la normativa reguladora de la tributació sobre el benefici consolidat dels grups de societats.

La composició del Grup Fiscal Consolidat en l'exercici 2008 és la que segueix: la Caixa; Operador BancaSeguros vinculat del Grup Bancaja, SAU (abans, Segurval, S.A.); Bancaja Hábitat, S.L. (abans, Cartera de Inmuebles S.L.); Grupo Bancaja Centro Estudios, S.A.; Bancaja Fondos, S.G.I.I.C., S.A.; Valenciana de Inversiones Mobiliarias, S.A.; ASEVAL, Consultora de Pensiones y Seguros, S.L.; Bancaja Participaciones, S.L. (abans, SBB Participaciones, S.L.); Invercalia Gestión Privada, S.A. (abans, Bageva Inversiones, S.A.); Jeizer Tech, S.L.; Bancaja Capital, S.A.U.; Bancaja Emisiones, S.A.U.; Hotel Alameda, S.L.; Ocio Los Monteros, S.L.U.; Encina Los Monteros, S.L.U.; Mas de Peirón, S.L.; Valldigna del Mar, S.L.U.; Bancaja Gestión de Activos, S.L.; Bancaja US Debt, S.A.U.; CISA, Cartera de Inmuebles, S.L.U.; Habitat Vida & Resorts, S.L.U. (abans, Brosquil Hábitat S.L.U.); Fuentes de Chiva S.L.U.; Santa Pola Life Resorts S.L.U.; Bancaja Eurocapital Finance, S.A.U.; Arcalia Patrimonios, S.V., S.A.; Arcalia Inversiones, S.G.I.I.C., S.A.; Arcalia Servicios, S.A.; Arcalia Pensiones, S.A.; Benidorm Complejo de Vida & Golf, S.L.U.; Costa Eboris, S.L.U.; Habitat 2018, S.L.U.; Trebol Habitat, S.L.U. i Civitas Inmuebles, S.L.U.

La resta de les entitats dependents del Grup presenta individualment les seues declaracions d'impostos, d'acord amb les normes fiscals aplicables en cada país. Les mencions que, de conformitat amb la normativa fiscal, cada una de les societats ha de fer constar en els comptes anuals, s'han recollit en les memòries anuals individuals de cada una d'aquestes, de l'exercici 2008.

27.2 Exercicis subjectes a inspecció fiscal

Amb data 21 de juliol de 2008, es van iniciar davant de la Caixa, com a societat dominant del Grup fiscal 53/95, les actuacions inspectores a fi de verificar el compliment de les obligacions i deures tributaris pels conceptes i períodes següents:

Impost sobre Societats	2003 a 2006
Impost sobre el Valor Afegit	07/2004 a 12/2006
Retenció / Ingres a compte rendiments treball / professional	07/2004 a 12/2006
Retencions / Ingressos a compte capital mobiliari	07/2004 a 12/2006
Retencions / Ingressos a compte arrendaments immòbil	07/2004 a 12/2006
Retencions a compte imposició no residents	07/2004 a 12/2006
Declaració anual d'operacions	2004 a 2006
Decl. recapitulativa entreg. i adq. Intracom. béns	2004 a 2006

Així mateix, al 31 de desembre de 2008, el Grup Fiscal Consolidat, tenia pendent d'inspecció l'exercici 2007 per a l'impost sobre societats i la resta d'obligacions i deures tributaris; en relació amb els altres tributs no indicats anteriorment, el Grup Fiscal Consolidat tenia pendent d'inspecció els quatre últims exercicis.

A causa de les possibles diferents interpretacions que poden donar-se a les normes fiscals, els resultats de les inspeccions per als anys subjectes o oberts a verificació, poden donar lloc a passius fiscals contingents, l'import dels quals no és possible quantificar en l'actualitat d'una manera objectiva. No obstant això, segons l'opinió dels administradors i de la Direcció de les societats del Grup fiscal, la possibilitat que es materialitzen passius significatius addicionals als registrats és remota.

27.3 Conciliació dels resultats comptable i fiscal

A continuació es presenta un desglossament del saldo del capítol "Impostos sobre beneficis" del compte de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis 2008 i 2007:

	2008	2007
Despeses impost sobre beneficis exercici	67.074	173.497
Despesa de l'exercici per l'impost sobre beneficis (efecte de la modificació del tipus impositiu) (nota 2.14)	-	5.104
Ajust en la despesa d'impost sobre societats d'exercicis anteriors	(43.367)	(8.284)
Impost de societats oficines estranger	322	-
Ajustos de consolidació	7.230	-
Total despesa Impost sobre societats	31.259	170.317

Dades en milers d'euros

A continuació es presenta una conciliació entre la despesa per impost sobre societats de l'exercici comptabilitzat en el compte de resultats consolidat dels exercicis 2008 i 2007 i el resultat consolidat abans d'impostos dels dits exercicis multiplicat pel tipus impositiu vigent en aquests aplicable a Espanya:

	2008	2007
Resultat abans d'impostos	530.749	774.281
Impost sobre beneficis al tipus impositiu corresponent	159.224	251.641
Efecte de les diferències permanents:	(20.569)	(26.275)
Deduccions i bonificacions	(101.553)	(45.974)
Recuperació d'impostos diferits	(28.343)	-
Ajustos de consolidació	22.500	(5.895)
Despesa de l'exercici per l'impost sobre beneficis registrat amb contrapartida en el compte de resultats	31.259	173.497

Dades en milers d'euros

27.4 Impuestos diferits

A l'empara de la normativa fiscal vigent en els distints països en què es troben radicades les entitats consolidades, en els exercicis 2008 i 2007 han sorgit determinades diferències temporals que han de ser tingudes en compte a l'hora de quantificar la corresponent despesa de l'impost sobre beneficis. Els orígens dels impostos diferits registrats en els balanços consolidats al 31 de desembre de 2008 i 2007 són els següents:

Impostos diferits deutors amb origen en:	2008	2007
Ajustos de valoració	242.225	-
Inversions creditícies	365.857	303.277
Actius materials i immaterials	3.725	3.614
Altres pèrdues per deteriorament	1.702	1.879
Dotacions per a fons de pensions	43.347	44.811
Altres provisions	4.186	66.348
Altres conceptes (crèdits)	7.826	-
Altres actius fiscals deutors (deduccions en quota)	55.775	-
Exteriorització pla de pensions Banco Valencia	10.009	12.929
Despeses d'establiment	10.816	-
Altres conceptes i ajustos de consolidació	45.066	42.426
	790.534	475.284

Dades en milers d'euros

Impostos diferits creditors amb origen en:	2008	2007
Actius materials i immaterials	45.797	45.297
Ajustos per valoració	(16.993)	173.218
Cobertures	(3.621)	(2.649)
Altres conceptes i ajustos de consolidació	114.457	116.326
	139.640	332.192

Dades en milers d'euros

Els imports que hi ha en els impostos diferits (tant de saldo deutor com de signe creditor) ja figuren registrats al tipus general de gravamen del 30 per cent en l'impost sobre societats, i s'han reduït tots els saldos comptables en exercicis anteriors a partir de la publicació de la Llei 35/2006, de 28 de novembre, que va introduir com a modificació legislativa una nova disposició addicional huitena al Text Refós de la Llei de l'impost indicat.

La informació obligatòria de naturalesa fiscal es conté en les corresponents memòries anuals individuals de l'exercici 2008, de cada societat integrant del Grup fiscal.

27.5 Deducció per reinversió de beneficis extraordinaris

Al 31 de desembre de 2008, el Grup fiscal té prevista la generació de futures deduccions en la quota de l'impost sobre societats, per beneficis extraordinaris pendents de reinversió a la mencionada data, per un import de 4.131 milers d'euros. En l'autoliquidació de l'impost de 2007, presentada al juliol de 2008, aquest import previst de futures deduccions en quota ascendia a 29.588 milers d'euros.

El Grup es va acollir el 1996, 1997, 1998, 1999 i 2000 a la possibilitat de tributar de manera diferida pels beneficis en la venda d'immobilitzat i participacions en societats superiors al 5%, amb el requisit de reinvertir l'import total de la venda per un import de 5.199, 3.612, 14.250, 2.025 i 329.075 milers d'euros, respectivament. La renda diferida en les dites vendes va ascendir a 2.494, 703, 1.803, 415 i 317.205 milers d'euros, respectivament. La Caixa va reinvertir en edificacions un total de 3.756, 1.388, 1.989, 2.272 i 10.511 milers d'euros en els anys 1996, 1997, 1998, 1999 i 2000, i va imputar la renda pendent d'integrar en la base imposable de manera proporcional a l'amortització d'aquestes. La resta es va reinvertir en altres elements de l'immobilitzat, i va imputar la renda pendent en els 7 exercicis posteriors al tercer des de la venda, queda pendent de reinversió al 31 de desembre de 2000 un import de 240.915 milers d'euros. El 1996, 1997, 1998, 1999 i 2000 es van incorporar a la base imposable 24, 84, 60, 102 i 235 milers d'euros respectivament. La renda pendent d'integrar l'any 2000 era de 322.115 milers d'euros.

En l'exercici 2001, la renda pendent d'integració va augmentar en l'import de 77 milers d'euros com a conseqüència de les transmissions realitzades en el dit exercici; no obstant això, adaptant-se a allò que recull la disposició transitòria tercera de la Llei 24/2001, de 27 de desembre de 2001, de Mesures Fiscals, Administratives i de l'Ordre Social i seguint els criteris de la Direcció General de Tributs, la Caixa es va acollir a la nova deducció per reinversió de beneficis extraordinaris. El canvi normatiu va suposar la creació d'una nova deducció a la qual es té dret fiscalment en l'exercici en què es produeix la reinversió. Com a conseqüència d'aquesta modificació normativa, la Caixa va recollir en la liquidació de l'impost sobre societats de l'exercici 2001 la incorporació a la base imposable de renda diferida pendent per beneficis extraordinaris per un import de 193.382 milers d'euros, així com la deducció de 32.802 milers d'euros en la proporció acreditada com reinvertida fins al 31 de desembre de 2001.

En l'exercici 2002 es van transmetre immobles per un import d'11.129 milers d'euros, que d'acord amb la normativa en vigor donaven dret a deducció en l'exercici en el qual es reinvertisca. La renda generada per les dites transmissions es va integrar en la base imposable per un import de 2.001 milers d'euros.

En els exercicis 2001 i 2002 es van realitzar inversions en diferents elements de l'immobilitzat material, immaterial i financer, per un import de 80.333 i 116.603 milers d'euros, respectivament, que complien els requisits establerts en l'article 36 Ter.3 de la Llei de l'Impost de Societats, i que eren susceptibles de ser aplicats a la materialització de la reinversió; si bé la Caixa no va aplicar les mencionades materialitzacions en cap reinversió dels pendents, i va optar per la seua aplicació amb les inversions del següent exercici impositiu 2003.

En l'exercici 2003, en aplicació de la mencionada disposició transitòria tercera de la Llei 24/2001, la Caixa va optar per integrar en la base imposable la resta de la renda diferida pendent d'integració a la data d'entrada en vigor d'aquesta disposició, per un import de 128.810 milers d'euros. Així mateix, en l'exercici 2003 es van integrar rendes generades en l'any amb dret a deducció per reinversió per un import de 3.835 milers d'euros. Les inversions realitzades fins al 25 de juliol de 2003, per un import de 158.842 milers d'euros, parcialment procedents d'altres societats del grup de tributació consolidada, es van aplicar per completar la reinversió pendent de materialització per transmissió d'elements patrimonials anteriors al 2002. Les inversions realitzades entre el 26 de juliol i el 31 de desembre de 2003 van totalitzar 61.975 milers d'euros, que van ser aplicades a la reinversió pendent dels elements transmesos en 2002 i 2003 amb dret a deducció per reinversió, per un import de 18.436 milers d'euros, i va resultar un excedent d'inversió per un import de 43.539 milers d'euros, susceptible de ser acreditat com a compliment del requisit de reinversió per a transmissions realitzades en el termini d'un any des de cada inversió.

En l'exercici 2004, es van incloure en la base imposable rendes acollides a la deducció del 20% per reinversió de beneficis extraordinaris regulada en l'article 42 del Text Refós de la Llei de l'Impost, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 4/2004, per un import de 10.863 milers d'euros, i va determinar un benefici fiscal de 2.173 milers d'euros; la reinversió necessària, que ascendeix a 51.425 milers d'euros, va ser efectuada parcialment en l'exercici 2003, en el període transcorregut entre el 26 de juliol i el 31 de desembre, per un import de 42.257 milers d'euros i per la part restant en l'exercici 2004 per un import de 10.092 milers d'euros, i va generar el dret de deducció per l'import de benefici fiscal abans citat; aquesta informació s'ha fet constar amb major detall pel subjecte passiu per mitjà de nota marginal en la declaració de l'impost, i s'ha quantificat addicionalment la reinversió efectivament materialitzada el 2004 en un import de 89.381 milers d'euros, i es produeix per això un excedent de reinversió per un import de 79.289 milers d'euros, susceptible de ser acreditat com a compliment del requisit de reinversió per a transmissions realitzades en el termini d'un any des de cada inversió.

En l'exercici 2005, es van incloure en base imposable rendes acollides a la deducció del 20% per reinversió de beneficis extraordinaris regulada en l'article 42 del Text Refós de la Llei de l'Impost, per un import de 7.291 milers d'euros, i va determinar un benefici fiscal de 1.458 milers d'euros; aquesta deducció es va poder realitzar en la quota íntegra corresponent al període impositiu de 2005, atés que l'import de la reinversió necessària, que ascendia a 13.993 milers d'euros, va ser reinvertida en la seua totalitat el 2004, durant el període comprés dins de l'any anterior a la data de cada transmissió. Addicionalment, la reinversió efectivament materialitzada el 2005 constitueix en la seua totalitat un excedent de reinversió, susceptible de ser acreditat com a compliment del requisit de reinversió per a transmissions realitzades en l'exercici 2006, amb el límit temporal del termini d'un any des de cada inversió. Aquest excedent de reinversió va ascendir finalment a 81.821 milers d'euros, l'inventari del qual detallat està compost per 251 adquisicions d'immobilitzat material i immaterial per un import global de 44.297 milers d'euros i 20 adquisicions en participacions d'immobilitzat financer que representen cadascuna una participació en el capital superior al 5%, per un import global de 37.524 milers d'euros.

En l'exercici 2006, es van incloure en la base imposable rendes acollides a la deducció del 20% per reinversió de beneficis extraordinaris regulada en l'article 42 del Text Refós de la Llei de l'Impost, entre les quals s'inclouen rendes per transmissions d'immobilitzat material per un import de 775 milers d'euros, i va determinar un benefici fiscal de 155 milers d'euros; aquesta deducció ha pogut realitzar-se en la quota íntegra corresponent al període impositiu 2006, atés que l'import de la reinversió necessària per a aquesta deducció, que ascendia a 2.074 milers d'euros, va ser reinvertit en la seua totalitat amb l'excedent de reinversió de 2005, durant el període comprés dins de l'any anterior a la data de cada transmissió. En aquest còmput de l'acreditació de l'excedent de reinversió i amb el mateix termini temporal de l'any anterior a la transmissió, s'ha tingut prèviament en compte una reinversió realitzada també el 2005 i que ha servit per a complir el requisit de reinversió d'una transmissió d'immobilitzat financer en un import de 162 milers d'euros que va originar un incompliment de termini de manteniment de la inversió.

En el dit exercici, i pel que fa a les transmissions d'immobilitzat financer, s'han inclòs:

- Una transmissió amb una renda per un import de 82 milers d'euros, la qual cosa va determinar un benefici fiscal de 16 milers d'euros; aquesta deducció ha pogut realitzar-se en la quota íntegra corresponent al període impositiu 2006, atés que l'import de la reinversió necessària per a aquesta deducció, que ascendia a 544 milers d'euros, va ser reinvertit en la seua totalitat el 2005, durant el període comprés dins de l'any anterior a la data de la transmissió.
- Addicionalment, en l'exercici 2006 va tindre lloc l'ingrés de 28.098 milers d'euros, consistents en la percepció d'una part del preu contingent corresponent a la transmissió d'una participació del Grup l'any 2000, que ha estat determinat en el mes de març de 2006, ja que no va poder determinar-se en el moment de realitzar-se la transmissió; aquest últim import també ha estat reinvertit en la seua totalitat amb l'excedent de reinversió de 2005, durant el període comprés dins de l'any anterior a la data de determinació del preu contingent, de conformitat amb la consulta vinculant V1992-06 de la Direcció General de Tributs de 10 d'octubre de 2006, i ha donat lloc a un import de deducció de 5.620 milers d'euros.
- Finalment, la resta de transmissions de participacions en l'immobilitzat financer la renda del qual constitueix la base d'aquesta deducció, es correspon amb una participada transmesa per un import de 702.274 milers d'euros, i genera una renda de 495.070 milers d'euros, acreditant-se a través del mecanisme d'autoliquidació de l'impost sobre societats de l'exercici 2006, un total de reinversions realitzades en aquest exercici per un import de 224.466 milers d'euros per a la mencionada participada transmesa, la qual cosa ha donat lloc a realitzar una deducció en quota per 31.648 milers d'euros, i queda pendent de generar-se una futura deducció per un import de 67.366 milers d'euros en funció de la reinversió, i podrà aquest crèdit fiscal pendent de gaudir realitzar-se en les declaracions corresponents als exercicis 2007, 2008 i 2009, en funció de les reinversions que es materialitzen en aquests anys d'acord amb el règim establert en l'esmentat article 42, si bé, segons la redacció vigent a 31 de desembre de 2006, s'aplicarà siga quin siga el període en què es realitze la deducció.

Les reinversions a les quals s'ha fet referència, i que han estat efectivament materialitzades el 2006, han ascendit a 224.466 milers d'euros i han estat en la seua totalitat acreditades com a compliment dels requisits de reinversió en la transmissió d'una participada per un import de 702.274 milers d'euros, per la qual cosa en el dit exercici no s'han produït excedents de reinversió susceptibles de ser acreditats com a compliment del requisit de reinversió per a transmissions realitzades en exercicis posteriors; l'inventari detallat d'aquestes inversions de 2006 conté 2.682 adquisicions d'immobilitzat material i immaterial per un import global de 148.977 milers d'euros i 21 adquisicions en participacions d'immobilitzat financer, que representen cada una d'aquestes una participació en el capital superior al 5%, per un import global de 75.489 milers d'euros.

L'autoliquidació per l'impost sobre societats corresponent a l'exercici 2007 ha estat presentada en l'any 2008, incloent-hi en la base imposable rendes acollides a la deducció del 14,5% per reinversió de beneficis extraordinaris regulada en l'article 42 del Text Refós de la Llei de l'Impost, per transmissions d'immobilitzat material per un import de 393 milers d'euros, amb un eventual benefici fiscal de 57 milers d'euros que finalment no s'ha generat atés que l'import de la reinversió necessària per a aquesta deducció, que ascendia a 1.490 milers d'euros, no va ser reinvertit en l'exercici impositiu 2007, i queda pendent per a exercicis posteriors la futura acreditació d'aquesta deducció, en funció del compliment de la reinversió, dins de termini.

De la totalitat dels imports reinvertits en l'exercici 2007, en immobilitzat material, immaterial i financer, que van ascendir a 271.245 milers d'euros, s'han aplicat:

- Una part a complir el requisit de reinversió d'una transmissió de l'immobilitzat financer en un import de 1.251 milers d'euros, originat per incompliment de termini de manteniment de la inversió.
- Així mateix, inversions en immobilitzat material, immaterial i financer, efectivament materialitzats en 2007, destinades al compliment dels requisits de reinversió en la transmissió en l'exercici 2006 d'una participada per un import de 702.274 milers d'euros, que va generar una renda de 495.070 milers d'euros, i es va acreditar a través del mecanisme d'autoliquidació de l'impost sobre societats de l'exercici 2007, un total de reinversions realitzades en el dit exercici per un import de 268.351 milers d'euros per a la mencionada participada transmesa, i dona lloc a realitzar una deducció en quota per 37.835 milers d'euros, i queda pendent de generar-se una futura deducció per un import de 29.532 milers d'euros, en funció de la reinversió, i podrà aquest crèdit fiscal pendent de gaudir ser realitzat en les declaracions corresponents als exercicis 2008 i 2009, en funció de les reinversions que es materialitzen en els dits anys d'acord amb el règim establert en l'esmentat article 42, si bé segons la redacció vigent al 31 de desembre de 2006, s'aplicarà siga quin siga el període en què es realitze la deducció.
- Finalment, determinades reinversions satisfetes en l'exercici 2007 per un import de 1.643 milers d'euros no han sigut considerades com a tals per correspondre's amb execucions d'obra en curs, no entregades pel contractista al tancament d'aquest exercici, per la qual cosa seran acreditades com a compliment del requisit de reinversió en exercicis posteriors en funció de la posada a disposició de l'element reinvertit.

El total inventari detallat d'aquestes inversions de l'exercici 2007 conté 3.424 adquisicions d'immobilitzat material i immaterial per un import global de 47.840 milers d'euros i 45 adquisicions en participacions d'immobilitzat financer que representen cada una d'aquestes una participació en el capital superior al 5% per un import global de 223.405 milers d'euros.

En la previsió comptable de la despesa per impost corresponent a l'exercici 2008, s'han integrat en la base imposable sotmesa al tipus general de gravamen rendes que seran acollides a la deducció del 12%, per reinversió de beneficis extraordinaris, per un import inicialment estimat en 49.984 milers d'euros, la qual cosa determina un benefici fiscal pendent de gaudir per 5.998 milers d'euros; aquesta deducció pot realitzar-se en la quota íntegra corresponent al període impositiu en què s'efectue la reinversió, i l'import de la reinversió necessària per a aquesta deducció és de 57.935 milers d'euros. Aquestes rendes de 49.984 milers d'euros es corresponen amb transmissions per 56.967 milers d'euros de valors representatius de la participació en el capital, o en fons propis de qualsevol classe d'entitats, que així mateix compleixen els requisits de la deducció per reinversió, així com amb transmissions d'immobles, per un import de 968 milers d'euros.

De la totalitat dels imports reinvertits en l'exercici 2008, en immobilitzat material, immaterial i financer, que van ascendir a 262.698 milers d'euros, s'han estimat unes inversions de 39.821 milers d'euros per a transmissions d'immobilitzat financer que representen cadascuna una participació en el capital superior al 5%, la qual cosa determinaria un benefici fiscal de 3.999 milers d'euros. Igualment, s'han estimat unes reinversions realitzades el 2008 per un import de 222.877 milers d'euros, que en l'autoliquidació per l'Impost sobre Societats de l'exercici que es presente el 2009, es tenen previst acreditar en la seua totalitat com a compliment de la reinversió necessària per la transmissió el 2006 d'una participada, la qual cosa ha donat lloc a considerar en aquesta previsió de la despesa per impost comptabilitzada al tancament de l'exercici, una deducció en quota per 27.456 milers d'euros, i queden per tant encara pendent de generar-se una futura deducció procedent de 2006 per un import de 2.076 milers d'euros i procedent de 2007 per un import de 57 milers d'euros, que es generarà en funció de la reinversió, i podrà aquest crèdit fiscal pendent de gaudir ser realitzat en les declaracions corresponents als exercicis 2008 i 2009, i també el 2010 per a la deducció de 57 milers d'euros procedent de 2007, en funció de les reinversions que es materialitzen en els dits anys d'acord amb el règim establert en l'esmentat article 42, i s'estima igualment una deducció pendent corresponent al 2008 per l'import abans indicat de 1.999 milers d'euros.

Amb tot això, en aquest exercici 2008 no s'estimen excedents de reinversió susceptibles de ser acreditats com a compliment del requisit de reinversió per a transmissions realitzades en exercicis posteriors, i s'ha aplicat la reinversió materialitzada, en un import de 222.877 milers d'euros a transmissions realitzades en l'exercici 2006, i en un import de 39.821 milers d'euros a transmissions de l'exercici 2008.

A la data de formulació d'aquests comptes anuals, no s'ha confeccionat la declaració oficial de l'impost corresponent a aquest exercici 2008, que inclourà l'import definitiu de deducció generada en el període en funció de les adquisicions acreditades com a reinversió als efectes del compliment dels requisits per al gaudi d'aquest benefici fiscal. Referent a això, l'article 75 de l'esmentat Text Refós estableix que les societats del Grup fiscal podran aplicar la deducció per reinversió de beneficis extraordinaris, i podrà efectuar la reinversió la mateixa societat que va obtenir el benefici extraordinari o una altra pertanyent al grup fiscal. A la data de formulació d'aquests comptes anuals, el Grup fiscal no coneix l'import definitiu de reinversions realitzades, que si és el cas donaran lloc, en la quantia que corresponga, a la pràctica de la deducció en la declaració de l'impost de l'exercici 2008, que s'ha de presentar en el mes de juliol de 2009.

Per tot això, tant la deducció per reinversió de beneficis extraordinaris (i) pel 12% de les rendes positives que definitivament s'integren en la base imposable de l'exercici 2008 (ii) pel 14,5% de la deducció pendent de realitzar i que procedeix de 2007 i (iii) pel 20% de la deducció pendent de realitzar i que procedeix de 2006, així com la materialització de la reinversió efectivament realitzada en aquest exercici 2008, es determinarà l'any 2009 amb la presentació del model oficial de declaració-autoliquidació per l'impost sobre societats de l'exercici 2008.

Amb aquestes mencions, el Grup fiscal compleix al requisit formal de deixar constància en la memòria dels comptes anuals de l'import de la renda acollida a la deducció i de la data de reinversió, que ha sigut expressada en la unitat de temps any natural, considerant per a això que les inversions descrites obeeixen a nombroses adquisicions d'elements de l'immobilitzat material, immaterial i financer, i disposa d'inventari individualitzat de les mencionades inversions en els elements patrimonials, amb les seues corresponents dates expressades amb referència al dia concret de la seua posada a disposició i que a causa del seu elevat volum, s'omet en aquesta memòria.

Els requisits formals de deixar constància en la memòria dels comptes anuals del detall de les operacions acollides a la deducció per reinversió de beneficis extraordinaris, regulada en l'article 42 del Text Refós de la Llei de l'Impost, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 4/2004, s'han complit per cada societat integrant del Grup en la seua memòria anual individual de l'exercici 2008.

27.6 Operacions sotmeses a règim fiscal especial

La informació de naturalesa fiscal corresponent a operacions realitzades a l'empara d'aquest règim especial, actualment contingut en el capítol VIII del títol VII del ja esmentat Text Refós de la Llei de l'Impost, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 4/2004, està reflectida en la corresponent memòria anual individual de l'exercici 2008, de cada societat integrant del Grup.

27.7 Impostos repercutits en el patrimoni net

La normativa aplicable estableix que determinades categories d'actius i passius es registren al seu valor raonable amb contrapartida en patrimoni net. Aquestes contrapartides denominades "ajustos per valoració", s'inclouen en el patrimoni net, netes del seu efecte fiscal, que s'han registrat, segons el cas, com a actius o passius fiscals diferits. En la memòria anual individual de cada societat del Grup, es conté la informació relativa al desenvolupament dels mencionats ajustos.

27.8 Deducció per deteriorament de participacions de capital

De conformitat amb l'article 12.3 del Text Refós de la Llei de l'Impost sobre Societats, aprovat pel Reial Decret Legislatiu 4/2004, de 5 de març, en la redacció donada per la Llei 4/2008, de 23 de desembre, s'informarà en la memòria dels comptes anuals, de les pèrdues per deteriorament dels valors que compleixen les condicions indicades en el dit article, de les quantitats deduïdes en el període impositiu, la diferència en l'exercici entre el valor dels fons propis a l'inici i al tancament de l'exercici, i s'han tingut en compte les aportacions o devolucions d'aportacions realitzades en aquest, així com les quantitats integrades en la base imposable del període i els pendants d'integrar, prenent, per a determinar l'esmentada diferència, els valors al tancament de l'exercici segons balanços formulats o aprovats per l'òrgan competent.

Al 31 de desembre de 2008, les pèrdues per deteriorament dels valors representatius de la participació en el capital d'entitats que no cotitzen en un mercat regulat, o que cotitzen sempre que en aquest cas es tracte de participacions en el capital d'entitats del grup, multigrup i associades en els termes de la legislació mercantil, s'han reflectit en les corresponents memòries anuals individuals de l'exercici 2008, de cada societat integrant del Grup fiscal.

Les quantitats reflectides es corresponen amb la previsió de l'impost sobre societats de l'exercici 2008, registrada comptablement al tancament de l'exercici, i per això, és possible que no es corresponga amb les quantitats definitives de l'impost que s'autoliquide en el mes de juliol del 2009. Les possibles diferències es produiran fonamentalment en els apartats de deducció fiscal del deteriorament així com en el càlcul de la diferència dels fons propis, per no comptar-se a la data de formulació d'aquests comptes anuals amb els balanços formulats o aprovats per l'òrgan competent de la societat participada.

27.9 Càrrecs i abonaments a reserves amb efectes fiscals

En l'exercici 2008 el Grup ha corregit el mètode de valoració que es va emprar l'exercici anterior per a la comptabilització en balanç d'un instrument derivat, i ha elaborat els seus estats financers amb un canvi de criteri comptable que permet esmenar omissions o inexactituds a través d'una presentació més adequada de fets, transaccions, situació financera, la rendibilitat o els fluxos de tresoreria de l'empresa, si bé emprant o utilitzant informació fiable que ja estava disponible quan els estats financers de l'exercici anterior van ser formulats.

De conformitat amb la NIC 8, els errors corresponents a exercicis anteriors que tinguen importància relativa es corregiran retroactivament en els primers estats financers que es formulen després del seu descobriment, en aquest cas motivant el canvi de criteri comptable, i la dita aplicació retroactiva suposa un ajust dels imports dels elements afectats, i s'ha utilitzat com a contrapartida de càrrec el compte de reserves acumulades, inclòs en l'apartat 3.3 dels fons propis, en l'import de 15.696 milers d'euros, tal com es descriu en la nota 26 d'aquesta memòria.

Aquest càrrec en el compte de reserves ve establert per una norma legal o reglamentària, per la qual cosa té el caràcter fiscalment deduïble en l'impost sobre societats d'acord amb l'article 19.3 de la Llei de conformitat amb la consulta vinculant V2462-08 de la Direcció General de Tributs de 22 de desembre de 2008, per això la Caixa ha de comptabilitzar com a despesa en l'exercici 2007 la valoració de l'instrument derivat, de manera que aquest error comptable ha sigut corregit l'any 2008 a través d'un compte de reserves.

D'acord amb el que estableix l'article 19.3 de la Llei, en la mesura que la despesa comptable per la valoració de l'instrument derivat té la consideració de despesa deduïble en l'impost sobre societats, la imputació comptable l'any 2008 en un compte de reserves d'una despesa de l'exercici 2007, s'integrarà en la base imposable de l'exercici 2008 a través d'un ajust extracomptable negatiu, ja que d'això no es deriva una menor tributació a la que haguera correspost per la seua imputació l'any 2007.

28. Valor raonable

28.1 Valor raonable dels actius i passius financers

Actius financers valorats en els estats adjunts a valor raonable

Els actius financers propietat del Grup figuren registrats en els balanços de situació adjunts pel seu valor raonable, excepte les inversions creditícies i inversions a venciment, els instruments de capital el valor de mercat dels quals no puga ser estimat de manera fiable així com els derivats financers que tinguen aquests instruments com a actiu subjacent i es liquiden a través e l'entrega d'aquests.

De la mateixa manera, els passius financers del Grup figuren registrats en els balanços de situació adjunts al seu cost amortitzat, excepte els passius financers inclosos en la cartera de negociació i els derivats de cobertura.

Adicionalment, una part dels passius registrats en el capítol “Passius financers a cost amortitzat” del balanç de situació al 31 de desembre de 2008, estan inclosos en les cobertures de valor raonable gestionades pel Grup i, per tant, figuren registrats en el dit balanç de situació pel seu valor raonable corresponent al risc cobert (tipus d'interés).

La major part de la resta d'actius i alguns passius són a tipus variable, amb revisió anual del tipus d'interés aplicable, per la qual cosa el seu valor raonable com a conseqüència de variacions en el tipus d'interés de mercat no presenta diferències significatives respecte als imports pels quals figuren registrats en el balanç de situació adjunt.

La resta d'actius i passius són a tipus fix; d'aquests, una part significativa té venciment inferior a 1 any i, per tant, el seu valor de mercat com a conseqüència dels moviments dels tipus d'interés de mercat no és significativament diferent del registrat en el balanç de situació adjunt.

Així, el valor raonable de l'import dels actius i passius a tipus fix, a termini, amb venciment residual superior a l'any i no coberts com a conseqüència de les variacions del tipus d'interés de mercat, no presenta diferències significatives respecte al registrat en el balanç de situació adjunt.

En els quadres següents es presenta el valor raonable dels instruments financers del Grup, al 31 de desembre de 2008 i 2007, desglossat per classes d'actius i passius financers i en funció del mètode de valoració utilitzat:

- Instruments financers el valor raonable del qual s'ha determinat prenent la seua cotització en mercats actius, sense realitzar cap modificació sobre els dits actius.
- Instruments el valor raonable dels quals s'ha estimat per mitjà de la utilització de tècniques de valoració en què algun *input* significatiu no està basat en dades de mercat observables.

Als efectes del que disposen els paràgrafs anteriors, es considera que un *input* és significatiu quan és important en la determinació del valor raonable en el seu conjunt.

	2008			2007		
	Cotitzacions publicades en mercats actius	Models interns	Total	Cotitzacions publicades en mercats actius	Models interns	Total
Cartera de negociació (actiu)/Altres actius financers a valor raonable amb canvis en pèrdues i guanys	58.978	586.076	645.054	590.792	233.092	823.884
Actius financers disponibles per a la venda	4.091.378	1.244.384	5.335.762	5.024.129	2.059.008	7.083.137
Derivats de cobertura (actiu)	-	426.029	426.029	-	41.036	41.036
Cartera de negociació (passiu)	-	1.143.256	1.143.256	-	686.596	686.596
Derivats de cobertura (passiu)	-	586.468	586.468	-	756.809	756.809
	4.150.356	3.986.213	8.136.569	5.614.921	3.776.541	9.391.462

Dades en milers d'euros

Actius financers no valorats a valor raonable en els estats adjunts

A continuació es detalla el valor raonable dels actius i dels passius financers de l'Entitat al 31 de desembre de 2008 i 2007 els quals, d'acord amb els criteris explicats en la nota 2, no es trobaven registrats en els balanços de situació a les dites dates pel seu valor raonable i pogueren presentar diferències significatives amb el seu valor en llibres, atenent-hi les carteres en les quals es trobaven classificats, junt amb els seus corresponents valors en llibres en aquestes dates:

	2008		2007	
	Valor en llibres	Valor raonable	Valor en llibres	Valor raonable
Actius financers				
Cartera d'inversions creditícies				
Obligacions i bons	5.319.258	5.253.993	-	-
Cartera d'inversió a venciment				
Obligacions i bons	3.128.105	3.212.924	3.594.147	3.573.579
	8.447.363	8.466.917	3.594.147	3.573.579
Passius financers				
Passius financers a cost amortitzat	97.308.354	97.172.554	89.065.445	88.099.031
	97.308.354	97.172.554	89.065.445	88.099.031

Dades en milers d'euros

28.2 Valor raonable de l'immobilitzat material

Al 31 de desembre de 2008 i 2007, el valor raonable dels actius materials del Grup no difereixen significativament del valor registrat en el balanç de situació consolidat en aquestes dates.

29. Gestió global del risc

La gestió del risc és una línia d'actuació estratègica per al Grup Bancaja, l'objectiu de la qual és preservar la solidesa financera i patrimonial de l'Entitat, per mitjà de la correcta identificació, valoració, control i seguiment dels riscos propis de l'activitat bancària, i optimitzar la generació del valor en funció de les exposicions que s'assumeixen.

Els riscos que afecten l'Entitat derivats de l'activitat financera que desenvolupa són, fonamentalment: el risc de crèdit, mercat, liquiditat, operacional i tipus d'interés estructural i balanç.

L'estructura orgànica de Bancaja encarregada d'establir i supervisar els dispositius de control de riscos, així com les principals funcions associades, en concordança amb el que disposa la Circular 4/2004 i en la Circular 3/2008, és la següent:

- El **Consell d'Administració**, responsable últim de l'estratègia de riscos de l'Entitat, té delegada en la Direcció General la funció de definir, desenvolupar i instrumentar la política general de riscos, fixar els límits d'aquests per a les distintes àrees i activitats, delimitar les facultats atorgades als òrgans inferiors de decisió i decidir sobre aquelles operacions el risc de les quals excedeix les atribucions delegades.

- La política creditícia la fixa i defineix el Comitè Executiu de Direcció, d'acord amb les línies mestres prèviament aprovades pel Consell d'Administració, responsable en última instància de l'estratègia de riscos de Bancaja.

A fi d'assegurar el compliment de la política creditícia, pel que fa a risc de crèdit, la Direcció de Riscos proposa al Comitè Executiu de Direcció el perfil de la cartera creditícia de l'Entitat valorant, en funció de les línies pressupostàries que es definisquen, el perfil de risc i l'estructura d'aquesta quant a qualificació, rendibilitat ajustada al risc i distribució per xarxes de negoci.

El **Comitè de Risc Global**, amb el suport del Departament de Gestió Global del Risc, realitza les funcions bàsiques d'aprovar les metodologies d'identificació i mesurament del risc, dirigir la implantació de les eines i els models interns, supervisar el procés de validació interna d'aquests models, coordinar i donar suport al desenvolupament de procediments per facilitar el control dels riscos i delimitar els objectius i nivells de solvència de l'Entitat.

Responent davant del Comitè de Risc Global estan els comitès de **Risc de Crèdit i de Risc Operacional**, creats a fi de coordinar els interessos de les distintes àrees afectades pels models i el marc d'actuació i de control d'aquests riscos.

El **Comitè de Risc de Crèdit** té també com a objectiu l'anàlisi i la presa de decisió conjunta respecte a la realització o no de nous desenvolupaments o modificacions dels models interns de risc creditici.

El **Comitè d'Actius i Passius** és l'encarregat de definir i proposar les polítiques de riscos d'interès, liquiditat i mercat, fixar els límits de riscos per a les distintes àrees i activitats de Tresoreria i Mercat de Capitals, i establir els mecanismes necessaris per a un adequat control de les operacions.

Periòdicament el Comitè de Risc Global i el Comitè d'Actius i Passius (COAP) informen la Comissió Executiva de les resolucions adoptades en l'àmbit de les funcions de gestió de riscos que ambdós comitès tenen assignades.

El departament d'Auditoria Interna assumeix entre les seues funcions la de vetlar per l'adequat compliment de les polítiques, els mètodes i els procediments de control del risc, i avaluar de forma contínua, objectiva i independent el model de gestió de riscos del Grup Bancaja.

Davant de les circumstàncies excepcionals que es van produir en els mercats financers internacionals, fonamentalment en la segona meitat de 2008, els governs europeus van adoptar el compromís de prendre les mesures oportunes per intentar resoldre els problemes del finançament bancari i els seus efectes sobre l'economia real, amb l'objecte de preservar l'estabilitat del sistema financer internacional. Els objectius fonamentals de les dites mesures eren assegurar condicions de liquiditat apropiades per al funcionament de les institucions financeres, facilitar l'accés al finançament per part de les institucions financeres, establir els mecanismes que permeten, si és el cas, proveir recursos de capital addicional a les entitats financeres que asseguruen el funcionament de l'economia, assegurar que la normativa comptable és prou flexible per prendre en consideració les excepcionals circumstàncies succeïdes en els mercats i reforçar i millorar els mecanismes de coordinació entre els països europeus.

Dins d'aquest marc general, durant l'últim trimestre de 2008, a Espanya es van aprovar les mesures següents:

- Reial Decret Llei 6/2008, de 10 d'octubre, pel qual es crea el Fons per a l'Adquisició d'Actius Financers (d'ara en avant, FAAF), i l'Ordre EHA/3118/2008, de 31 d'octubre, que desenvolupa el dit Reial Decret. La finalitat del FAAF, que es troba adscrit al Ministeri d'Economia i Hisenda i que té una aportació inicial de trenta mil milions d'euros ampliables fins a cinquanta mil milions d'euros, és adquirir, a càrrec del Tresor Públic i amb criteris de mercat, per mitjà del procediment de subhastes, instruments financers emesos per les entitats de crèdit i fons de titulització d'actius espanyols, abonats per crèdits concedits a particulars, empreses i entitats no financeres.
- Reial Decret Llei 7/2008, de 13 d'octubre, de Mesures Urgents en Matèria Econòmica en relació amb el Pla d'Acció Concertada dels Països de la Zona Euro i l'Ordre EHA/3364/2008, de 21 de novembre, que desenvolupa l'article 1 del dit Reial Decret que inclou les mesures següents:
 - D'una banda, l'atorgament d'avals de l'Estat a les emissions realitzades per les entitats de crèdit residents a Espanya a partir del 14 d'octubre de 2008, de pagarés, bons i obligacions, que complisquen determinats requisits: ser operacions individuals o en programes d'emissió; no ser deute subordinat ni garantida amb un altre tipus de garanties; estar admeses a negociació en mercats secundaris oficials espanyols; tindre un termini de venciment entre 3 mesos i 3 anys si bé aquest termini pot ampliar-se a 5 anys, amb un informe previ del Banc d'Espanya; tipus d'interès fix o variable, amb requisits especials per a les emissions realitzades a tipus variable; l'amortització ha de realitzar-se en un sol pagament i les emissions no poden incorporar opcions ni altres instruments financers i tindre un valor nominal no inferior a 10 milions d'euros. El termini d'atorgament d'avals finalitzarà el 31 de desembre de 2009 i l'import total màxim d'avals que s'ha de concedir el 2008 serà de 100.000 milions d'euros.
 - D'altra banda, l'autorització, amb caràcter excepcional i fins al 31 de desembre de 2009, al Ministeri d'Economia i Hisenda per a adquirir títols emesos per les entitats de crèdit residents a Espanya, que necessiten reforçar els seus recursos propis i així ho sol·liciten, incloses les participacions preferents i les quotes participatives.

Els administradors de l'Entitat, dins de les seues polítiques de gestió del risc, tenen la possibilitat d'utilitzar les mencionades mesures. Així mateix, els administradors consideren que les mesures anteriors ofereixen un marc d'actuació adequat perquè les operacions es puguin desenvolupar normalment durant l'exercici 2009 sense que es pose de manifest cap problema de liquiditat o de rendibilitat per a l'entitat.

29.1 Risc de crèdit

El risc de crèdit representa les pèrdues que patiria el Grup Bancaja en el cas que un client o alguna contrapart incompliren les seues obligacions contractuals de pagament. Aquest risc està inherent en els productes bancaris tradicionals de les entitats financeres (préstecs, crèdits, garanties financeres prestades, etc.), així com en un altre tipus d'actius financers (cartera de renda fixa, derivats...).

En la gestió del risc de crèdit, el Grup Bancaja distingeix entre dos tipus de risc de crèdit:

- Risc de crèdit per raó del client: com aquell que té el seu origen en les pròpies característiques de la contrapart de les operacions.

- Risc de crèdit per raó de risc-país: com aquell que concorre en els clients residents en un determinat país per circumstàncies distintes del risc comercial habitual, com ara el deteriorament de les condicions generals del país, nacionalització o expropiació d'actius, deteriorament de la situació política o social de país, etc.

El risc de crèdit afecta tant actius financers, que en els estats financers apareixen comptabilitzats pel seu cost amortitzat, com els actius que en aquests estats es registren pel seu valor raonable. Independentment del criteri comptable pel qual els actius financers s'han registrat en aquests estats financers, el Grup Bancaja hi aplica les mateixes polítiques i els procediments de control del risc de crèdit.

Les polítiques, els mètodes i procediments relacionats amb el control del risc de crèdit són aprovats pel Consell d'Administració. El departament d'Auditoria té entre les seues funcions vetllar per l'adequat compliment de les polítiques, mètodes i procediments de control de risc del Grup Bancaja, i assegurar que aquests són adequats, s'implanten de manera efectiva i són revisats de manera regular.

L'estructura orgànica operativa implantada per al model de gestió i control del risc de crèdit garanteix la independència de les funcions de control i concessió dels riscos. De forma esquemàtica és la següent:

- Direcció de Riscos: responsable de les polítiques de riscos, així com de l'admissió, el seguiment i la recuperació de les operacions de risc.
- Gestió Global del Risc: departament de l'Àrea Financera responsable de les metodologies de mesurament i control del risc a través de diverses eines del disseny, la validació i el manteniment de les quals també es responsabilitza.

Objectius

L'objectiu primari és garantir la sanitat patrimonial de l'Entitat, minimitzar els impactes derivats del risc d'insolvència, així com ajustar al màxim la rendibilitat i el risc i optimitzar el consum de recursos propis.

El dit objectiu es materialitza a través de la fixació de polítiques d'actuació, tant a nivell general com sectorial, i de segments de negoci, i amb l'establiment dels procediments d'anàlisi, sanció, concessió, seguiment i recobriment, aplicables en funció de cada segment de negoci.

Estratègia

La gestió del risc de crèdit sempre ha estat un factor primordial en l'estratègia del Grup Bancaja, sobretot en un any en què la situació de deteriorament de l'economia en general, i del sector immobiliari en particular, ha provocat un significatiu repunt de la morositat. En aquestes circumstàncies, aquesta pren especial rellevància i torna imprescindible l'adaptació i redefinició de les estratègies relacionades amb aquest risc; en el Grup Bancaja les estratègies que actualment s'estan seguint es poden resumir en:

- creixement equilibrat, assegurar les fonts de finançament i un nivell de capitalització d'acord amb els límits de risc fixats, garantir la qualitat i la seguretat dels seus actius,
- disminució dels nivells de concentració en determinats segments i carteres,

- enfortiment de les polítiques de control i seguiment de les inversions;
- optimització dels procediments de recuperació i recobriment,
- millora dels sistemes d'alertes, mesurament i gestió del risc de crèdit.

Polítiques

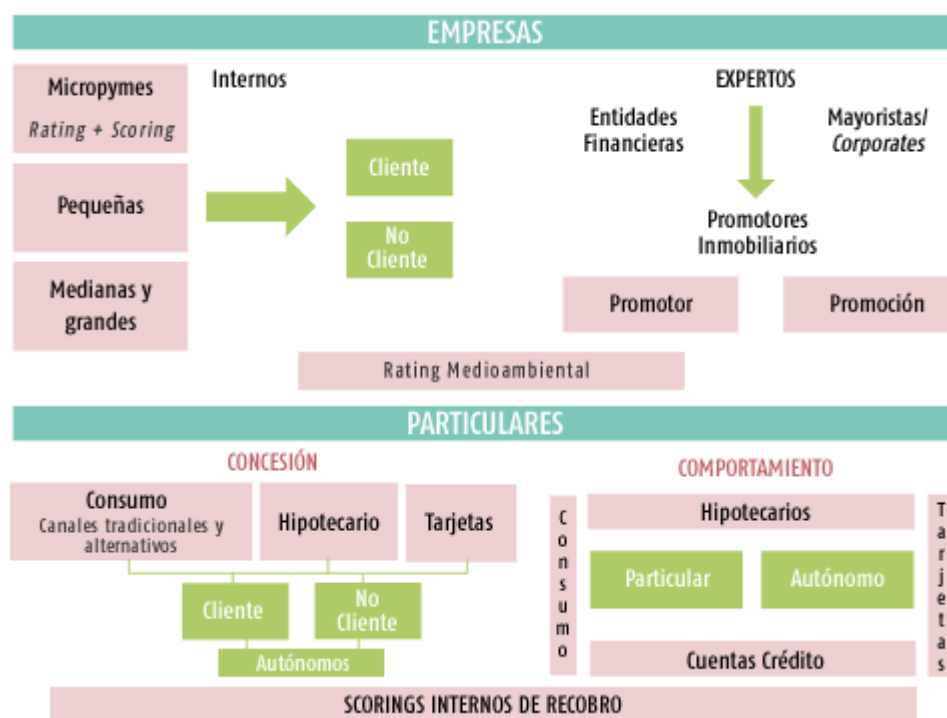
Qualsevol risc analitzat pel Grup Bancaja ha de seguir els procediments d'anàlisi i ha de complir els requisits i criteris d'aprovació establerts.

El Grup Bancaja disposa de polítiques i de procediments que delimiten cada una de les fases del procés de risc i limiten la concentració del risc de crèdit per contraparts individualment considerades, així com de grups d'empreses.

Processos d'admissió, seguiment i recuperació

El Grup Bancaja manté un esquema de concessió d'operacions descentralitzat basat en una definició clara de les polítiques i dels procediments en cada una de les fases del procés de risc – admissió, seguiment i recuperació –, així com un apropiat sistema de delegació de facultats. Aquest sistema permet atendre de forma eficient, en termes de temps i qualitat de resposta, les necessitats dels nostres clients, destaca el grau d'autonomia que tenen les oficines i les unitats de Negoci i Territorials.

En el procés d'admissió i qualificació de clients/operacions, el Grup Bancaja disposa d'un complet mapa d'eines internes de qualificació (*Ràting/Scoring*) que incorporen de manera homogènia les distintes variables de risc rellevants per a l'avaluació d'operacions, segons el segment de clients.



Aquests instruments estan plenament integrats en la fase d'anàlisi i en la presa de decisions, i per tant en l'aprovació d'operacions, amb la utilització del model adequat en funció del segment de negoci que es tracte.

El procés de seguiment realitza la supervisió de les operacions concedides i el risc viu existent; és un procés dinàmic, basat en el coneixement i l'anàlisi del comportament del client. Podem distingir dos tipus de seguiment:

- Expert, basat en la vigilància de l'evolució del client, de la seua qualificació interna i en funció del tipus de risc concedit, el seu import, les garanties i el termini de vigència.
- Estadístic, basat en el Sistema de Prevenció de Mora (SPM) desenvolupat el 2008, permet establir alertes sobre contrapartides en funció del segment, prioritat i nivell de risc assignat, a partir de l'anàlisi de variables representatives del risc, la volatilitat de la Probabilitat d'Incompliment (PD) i el volum de pèrdua estimada.
El Sistema d'Alertes, totalment automatitzat, permet decidir i realitzar de forma anticipada les accions necessàries abans que el risc es concrete.

Quant al procés de recuperació, s'utilitza un conjunt de potents eines informàtiques que assegura la realització de determinades gestions de recuperació a través de la utilització de sistemes sofisticats, entre altres un *scoring* de Recobraments, que propicien una clara millora de la gestió i un major grau d'eficiència en costos i eficàcia en la recuperació, i conjuga l'exigència en el compliment dels procediments amb l'establiment d'acords de pagament viables amb els deutors, que permeten mantindre i millorar la tradicional solvència patrimonial del Grup Bancaja.

Sistemes de mesurament i eines de gestió de risc de crèdit

a) Models d'avaluació de la qualitat creditícia

El Grup té segmentades les seues exposicions creditícies i qualificades per mitjà d'eines de *scoring* en el cas de persones físiques i micropimes, i de *rating* per als segments empreses, de promoció immobiliària i corporatiu.

El Grup Bancaja disposa d'un complet mapa de models de *rating* i *scoring* que incorporen de manera homogènia les distintes variables de risc rellevants per a les operacions o el segment de clients de què es tracte. En aquest sentit, és destacable la incorporació de variables relatives al compliment de normatives mediambientals i de qualitat en les eines de *rating*.

b) Paràmetres de risc

La utilització dels models de qualificació de risc de crèdit, a partir de la puntuació atorgada, permet obtindre la Probabilitat d'Incompliment (PD) associada a cada client avaluat. La PD es defineix com la probabilitat que un client entre en mora en l'horitzó d'un any.

L'anàlisi de l'Exposició (EAD) permet estimar el nivell d'utilització, en cas d'incompliment, de les operacions de risc de crèdit subjectes a un límit concedit.

A partir de l'històric d'incompliments i recuperacions, coneguda l'exposició en el moment de l'incompliment, els costos incorreguts i l'import final recuperat, s'estima la taxa de recuperació i com la seua inversa la Severitat (LGD), i preveu en aquesta anàlisi aspectes com el tipus de producte i les garanties de l'operació.

c) Estimació de Pèrdua Esperada i Capital Econòmic

El càlcul dels paràmetres de risc (PD, EAD i LGD) permet quantificar la Pèrdua Esperada (PE) de la cartera creditícia, entesa com l'import mitjà que es preveu perdre per risc de crèdit d'aquesta cartera en l'horitzó d'un any.

Amb la finalitat de disposar d'una mesura que proporcione informació sobre la volatilitat de les pèrdues, i permetre així una gestió avançada del capital, al llarg de 2008 s'ha desenvolupat en Bancaja un model intern de carteres, que partint de la distribució de pèrdues en funció dels factors macroeconòmics, permet imputar capital per segment-cartera i a nivell d'operació. Aquest model s'estendrà en fases posteriors a tot el Grup consolidable.

El model preveu com a principals elements diferencials:

- La importància dels segments interns de gestió (sector, zona geogràfica, etc.), així com dels models de qualificació (*scorings/ratings*) i paràmetres de risc (PD/LGD/EAD).
- La criticitat del nivell de diversificació vs concentració en els resultats de capital econòmic, el risc marginal i la relació Risc/Rendibilitat.

d) Validació Interna de Models

Validació Interna és responsable del Marc de Validació i Seguiment de Models definit per al Grup Bancaja, marc que en línia amb els requeriments de la Circular 3/2008, preveu els distints àmbits del procés de validació interna: integració en la gestió, revisió de criteris de bases de dades, anàlisi de l'adequació i efectivitat dels models de mesurament de risc implantats, definició de controls i plans d'actuació.

Durant l'any 2008 a fi de garantir la fiabilitat dels models de qualificació es van incorporar als procediments de control i reporting els resultats del Sistema de Validació Interna, emesos per les unitats de Validació, així com les recomanacions i els plans d'actuació resultants d'aquests. Les proves realitzades s'han basat, principalment, a verificar la capacitat de discriminació dels models, la capacitat predictiva de la corba de PD i l'estabilitat dels paràmetres de risc. Els resultats han quedat recollits en l'Informe de Validació i presentats als Òrgans de Govern.

Nivell màxim d'exposició al risc de crèdit

El risc de crèdit màxim a què està exposada la Caixa es mesura, per als actius financers valorats al seu cost amortitzat, per l'efectiu desemborsat no amortitzat. El quadre següent mostra el nivell màxim d'exposició al risc de crèdit assumit pel Grup al 31 de desembre de 2008 i 2007 per a cada classe d'instruments financers, sense deduir d'aquest les garanties reals ni les altres millores creditícies rebudes per assegurar el compliment dels deutors:

	Desembre 2008	Desembre 2007 (*)
Actius ponderats per risc		
De crèdit	70.500.188	69.887.124
De mercat	263.738	311.950
Operacional	3.414.838	3.345.425

(*) Les dades de 2007 han estat ajustades als criteris de la Circular 3/2008.
Dades en milers d'euros

Qualitat creditícia

L'import dels ingressos financers meritats i no cobrats d'actius financers que, d'acord amb els criteris explicats en la nota 2.9, s'han considerat com a deteriorat a l'any, registrats en els estats financers al 31 de desembre de 2008, ascendeix a 104.009 milers d'euros (23.436 milers d'euros al 31 de desembre de 2007).

El canvi de conjuntura econòmica registrat en l'exercici 2008 ha suposat per al Grup Bancaja, igual que per a la resta del sector, un significatiu impacte en la qualitat creditícia de la seua cartera, que es veu reflectit en l'evolució de les xifres d'actius morosos, ràtio de morositat i coeficient de cobertura que es detallen a continuació:

	2008	2007
Crèdits a clients (brut)	85.541.608	81.315.622
Actius dubtosos	3.659.497	693.844
Ajustos per deteriorament de crèdits a clients	(2.078.558)	(2.558.308)
% Morositat	4,28%	0,85%
% Cobertura	56,80%	230,43%

Dades en milers d'euros

Les variacions que s'han produït durant l'exercici 2008 en les pèrdues per deteriorament per risc de crèdit comptabilitzades pel Grup Bancaixa i en les provisions per a riscos i compromisos contingents per risc de crèdit s'ajusten al que disposa la Circular 4/2004, del Banc d'Espanya, tant en el tipus de pèrdues i provisions constituïdes, com en la metodologia aplicada per al càlcul.

El detall de les modificacions realitzades en l'exercici 2008 en les correccions de valor per deteriorament d'actius i en les provisions per riscos i compromisos contingents per raó de risc de crèdit, s'indica a continuació:

	Pèrdues per deteriorament d'actius	Provisions per a riscos i compromisos contingents
Saldos al 01/01/2008	1.621.974	95.290
Dotacions amb càrrec a resultats	1.779.482	45.046
Recuperació amb abonament a resultats	977.852	56.773
Imports aplicats en l'exercici	266.061	-
Efecte de les diferències de canvi de la moneda estrangera	-	-
Variacions produïdes per combinacions de negocis	-	-
Variacions en el perímetre de consolidació	-	-
Transferències	-	-
Altres moviments	(281)	(2)
Saldos al 31/12/2008	2.157.262	83.561

Dades en milers d'euros

Mitigació del risc

Un factor clau en la gestió del risc de crèdit per part del Grup Bancaixa es troba en la recerca en les operacions concedides de garanties addicionals a la garantia personal de l'acreditat. El Grup Bancaixa distingeix dos tipus de garanties:

- Garanties financeres atorgades a la contrapart, en forma d'aval, cartes de garantia, derivats de crèdit, assegurances de crèdit, etc.
- Garanties reals, les quals poden permetre, si és el cas, la recuperació de les inversions realitzades en cas de reproduir-se la insolvència de la contrapart.

El Grup Bancaixa classifica de manera interna els actius financers subjectes a risc de crèdit en funció de les característiques de les operacions, i considera, entre altres factors, les contraparts amb les quals s'han contractat les operacions i les garanties que presente l'operació.

El Grup Bancaixa utilitza com un instrument fonamental en la gestió del risc de crèdit buscar que els actius financers adquirits o contractats tinguin garanties reals i una altra sèrie de millores creditícies addicionals a la pròpia garantia personal del deutor.

La valoració de les garanties reals es realitza en funció de la naturalesa de la garantia real rebuda. Amb caràcter general, les garanties reals en forma de béns immobles es valoren pel seu valor de taxació, realitzada per entitats independents d'acord amb les normes establertes pel Banc d'Espanya per a això, en el moment de la contractació. Les garanties reals en forma de valors cotitzats en mercats actius es valoren pel seu valor de cotització, ajustat en un percentatge per a cobrir-se de possibles variacions en el dit valor de mercat que poguera perjudicar la cobertura del risc; els avals i garanties reals semblants es mesuren per l'import garantit en les dites operacions; els derivats de crèdit i operacions semblants utilitzats com a cobertura del risc de crèdit es valoren, a efectes de determinar la cobertura aconseguida, pel seu valor nominal que equival al risc cobert; per la seua banda, les garanties en forma de depòsits pignorat es valoren pel valor de tals depòsits, i en el cas que estiguen denominats per moneda estrangera, convertits al tipus de canvi en cada data de valoració.

El Grup ha utilitzat en l'exercici 2008 fons genèrics per a la cobertura d'insolvències de crèdits per 503 milions d'euros. La cobertura del fons genèric se situa en un 86% dels riscos ponderats, per damunt del mínim establert del 10%. El fons genèric d'insolvències per a crèdits ascendeix, al 31 de desembre de 2008, a 798 milions d'euros.

A continuació es presenta el detall, per a la cartera de crèdit a la clientela del Grup, l'import màxim del risc de crèdit que es troba cobert per cada una de les principals garanties reals de què disposa el Grup al 31 de desembre de 2008 i 2007:

	2008	2007
Amb garantia hipotecària	55.932.116	53.551.159
Amb garanties reals	1.888.637	2.303.428
Total crèdit clientela	83.902.472	80.244.925
% exposició amb garanties	68,91%	69,61%

Dades en milers d'euros

Al 31 de desembre de 2008 i 2007 el saldo de fallats ascendeix a 951.659 milers i 869.874 milers d'euros, respectivament. Durant l'exercici 2008, les addicions netes han ascendit a 81.785 milers d'euros, corresponent bàsicament a les altes a càrrec de correccions de valor per deteriorament d'actius menys les recuperacions per cobrament en efectiu (vegeu nota 48).

29.2 Risc de tipus d'interés

És el risc d'incórrer en variacions negatives del valor econòmic del balanç o del marge d'intermediació, com a conseqüència de l'efecte dels moviments de les corbes de tipus d'interés de mercat.

La labor de control del risc de tipus d'interés es realitza per la unitat de Gestió d'Actius i Passius. Aquesta unitat és l'encarregada de posar en pràctica els procediments que asseguren que el Grup Bancaja compleix en tot moment les polítiques de control i gestió del risc de tipus d'interés que són fixades pel Comité d'Actius i Passius.

La Gestió del Risc d'Interés està orientada a la consecució dels objectius de caràcter general següents:

- Dotar d'estabilitat, en el curt termini i mitjà termini, el marge d'intermediació ajustat (marge d'intermediació més els Interest Rate Swaps de titulització) del Grup Bancaja, davant de les variacions dels tipus d'interès.
- Controlar la volatilitat del valor patrimonial del Grup Bancaja, conseqüència dels moviments de les corbes de tipus d'interès de mercat.

En l'anàlisi, el mesurament i el control del risc de tipus d'interès assumit pel Grup Bancaja, s'utilitzen tècniques de mesurament de sensibilitat i anàlisi d'escenaris, i s'estableixen els límits adequats per evitar l'exposició a nivells de riscos que pogueren afectar de manera important el Grup Bancaja. Aquests procediments i tècniques d'anàlisi són revisats amb la freqüència necessària per assegurar el seu funcionament correcte.

El Grup utilitza operacions de cobertura per a la gestió individual del risc de tipus d'interès de tots aquells instruments financers que poden exposar significativament a la Caixa a risc de tipus d'interès, i reduir d'aquesta manera el tipus de risc. Així mateix, la Caixa té constituïda una macrocobertura de fluxos d'efectiu, l'objectiu de la qual és dotar d'estabilitat el marge d'intermediació ajustat, i preservar alhora el valor patrimonial del Grup Bancaja.

El quadre següent mostra el grau d'exposició del Grup Bancaja al risc de tipus d'interès al 31 de desembre de 2008 i 2007, indicar el valor en llibres dels actius i passius financers de balanç classificats en funció del termini estimat fins a la primera data de revisió del tipus d'interès (per a aquelles operacions que continguin aquesta característica atenent-hi les condicions contractuals) o de venciment (per a les operacions amb tipus d'interès fix) i el valor en llibres d'aquells instruments coberts en operacions de cobertura del risc de tipus d'interès:

**GRUP BANCAJA- GAP DE VENCIMENTS
DISTRIBUCIÓ DELS SALDOS PER TERMINIS DE VENCIMENT**

	Posició a 31/12/2008							
	Fins a 1 mes	De 1 a 3 mesos	De 3 a 6 mesos	De 6 mesos a 1 any	D'1 a 2 anys	Més de 2 anys	No sensible	TOTAL BALANÇ
Mercat monetari	940.055,00	685.584,00	1.038.314	27.208	354	0	295.964	2.987.479
Mercat de capitals	2.319.164,00	3.985.493,00	51.738	716.313	1.203.090	2.808.510	3.270.859	14.355.168
Mercat creditici	15.621.680,00	26.258.077,00	16.504.087	17.874.303	1.410.070	2.062.478	3.988.729	83.719.424
Altres actius	1.117,00	1.262,00	694	383	0	0	5.434.938	5.438.394
Actiu	18.882.016,00	30.930.416,00	17.594.833	18.618.207	2.613.514	4.870.988	12.990.490	106.500.465
Mercat monetari	5.633.570,00	5.683.403,00	4.816.201	1.073.035	33.569	1.174.482	179.888	18.594.149
Mercat de capitals	7.973.911,00	14.713.658,00	5.654.801	5.068.870	232.320	228.200	0	33.871.759
Depòsits clients	15.457.332,00	6.568.885,00	6.772.005	4.779.793	417.705	8.862.848	2.694.984	45.553.552
Altres passius	9.875,00	14.719,00	6.701	2.609	690	624	8.445.787	8.481.005
Passiu	29.074.688,00	26.980.665,00	17.249.708	10.924.307	684.284	10.266.154	11.320.659	106.500.465
GAP balanç	-10.192.672,00	3.949.751,00	345.125	7.693.900	1.929.230	-5.395.166	1.669.831	
GAP fora de balanç	800.705,00	-1.030.243,00	-153.506	-2.000.400	-244.548	2.627.992	0	
GAP Total	-9.391.967,00	2.919.508,00	191.619	5.693.501	1.684.682	-2.767.174	1.669.831	
% s/Total actiu	-8,82	2,74	0,18	5,35	1,58	-2,6	1,57	
GAP acumulat total	-9.391.967,00	-6.472.458,00	-6.280.840	-587.339	1.097.343	-1.669.831	0	
% s/Total actiu	-8,82	-6,08	-5,9	-0,55	1,03	-1,57		

Dades en milers d'euros

GRUP BANCAIXA - GAP DE VENCIMENTS
DISTRIBUCIÓ DELS SALDOS PER TERMINIS DE VENCIMENT

	Posició a 31/12/2007							
	Fins a 1 mes	De 1 a 3 mesos	De 3 a 6 mesos	De 6 mesos a 1 any	D'1 a 2 anys	Més de 2 anys	No sensible	TOTAL BALANÇ
Mercat monetari	3.001.389	635.745	902.731	13.253	0	0	325.063	4.878.181
Mercat de capitals	1.129.146	720.964	3.499	68.004	912.529	2.916.734	5.958.822	11.709.698
Mercat creditici	16.176.501	26.710.409	16.075.875	17.426.671	1.293.343	1.011.516	1.270.971	79.965.287
Altres actius	6.175	4.735	16.384	465	0	0	3.004.013	3.031.773
Actius	20.313.212	28.071.853	16.998.489	17.508.393	2.205.872	3.928.250	10.558.869	99.584.939
Mercat monetari	3.214.635	3.133.256	1.404.375	244.435	334.759	1.638.990	41.761	10.012.210
Mercat de capitals	11.482.475	17.652.662	5.585.750	5.452.991	106.573	81.756	0	40.362.206
Depòsits de clients	13.780.856	4.373.909	5.358.283	2.497.314	320.842	10.061.603	2.285.254	38.678.061
Altres passius	9.968	484.112	309.464	5.170	2.621	291.112	9.430.016	10.532.462
Passius	28.487.934	25.643.939	12.657.871	8.199.909	764.795	12.073.460	11.757.030	99.584.939
GAP balanç	-8.174.722	2.427.914	4.340.618	9.308.484	1.441.077	-8.145.211	-1.198.161	
GAP fora de balanç	126.434	-118.013	-591.703	-2.541.983	398.627	2.726.638	0	
GAP Total	-8.048.288	2.309.901	3.748.915	6.766.500	1.839.704	-5.418.573	-1.198.161	
% s/Total actiu	-8,08	2,32	3,76	6,79	1,85	-5,44	-1,20	
GAP acumulat total	-8.048.288	-5.738.386	-1.989.471	4.777.029	6.616.734	1.198.161	0	
% s/Total actiu	-8,08	-5,76	-2,00	4,80	6,64	1,20		

Dades en milers d'euros

En relació amb el nivell d'exposició al risc de tipus d'interès del Grup Bancaixa, s'ha estimat que, al 31 de desembre de 2008, una variació en la corba de tipus de mercat de +100 punts bàsics tindria un efecte de signe contrari en el patrimoni del Grup aproximadament d'un -0,50% (mesurat sobre els Recursos Propis computables del Grup al 31 de desembre de 2008) i una variació de -3,65% en el marge d'intermediació .

Els resultats mostrats en el paràgraf anterior s'han estimat considerant una pujada de 100 punts bàsics en tots els terminis de la corba de tipus de mercat de desembre 2008 i amb el supòsit de manteniment del volum de balanç i característiques d'aquest.

29.3 Risc de liquiditat

La liquiditat es defineix com la capacitat que té una entitat financera d'obtindre, captar o cedir fons per afrontar les obligacions contretes prèviament, en qualsevol període del temps. Per la seua banda, el risc de liquiditat correspon a la possibilitat que l'entitat no puga complir les seues obligacions contractuals de pagament o reemborsament al venciment, i afecta negativament la seua imatge i a la seua estabilitat financera.

Al llarg de l'any 2008, conseqüència de les turbulències financeres iniciades als EUA com a conseqüència de la denominada "crisi subprime", el Grup Bancaixa, com la resta d'entitats del sector financer, s'ha vist sotmés a una major exposició a aquest risc, a conseqüència de les restriccions de liquiditat provocades per una accentuada falta de confiança en els mercats.

El Grup Bancaja gestiona el risc de liquiditat des de dues òptiques complementàries: per un costat es gestiona la liquiditat operativa en el curt termini per l'àrea de Tresoreria; per un altre, la liquiditat estructural, conseqüència de posicions generades a llarg termini o de posicions més curtes però de caràcter continuat, és gestionada i controlada a través de la unitat de Gestió d'Actius i Passius per l'Alta Direcció de l'entitat.

La unitat de Gestió d'Actius i Passius és l'encarregada d'analitzar el risc de liquiditat estructural (inherent a l'activitat) per a assegurar que el Grup Bancaja dispose en tot moment de la suficient liquiditat per complir els seus compromisos de pagament associats a la cancel·lació dels seus passius, en les respectives dates de venciment, sense comprometre la capacitat del Grup Bancaja per a respondre amb rapidesa davant d'oportunitats estratègiques de mercat. Per a realitzar aquesta gestió, s'utilitzen eines informàtiques integrades, amb les quals es realitzen les anàlisis, i es basen en els fluxos de tresoreria dels seus actius i passius, així com en garanties o instruments addicionals de què disposa el Grup per garantir fonts addicionals de liquiditat que pogueren ser requerides. La posició quant al risc de liquiditat del Grup Bancaja, s'estableix sobre la base de variada anàlisi d'escenaris i de sensibilitat.

Seguint les millors pràctiques, s'han establert polítiques de risc de liquiditat fixant un límit màxim d'assumpció de risc de liquiditat mesurat com a nivell percentual d'endeutament i diferents nivells de posició neta de tresoreria en funció de la situació de mercat (prèviament definits pel Comitè d'Actius i Passius). Addicionalment es disposa d'un Pla de Contingència de Liquiditat.

A continuació es presenta el desglossament per terminis de venciments dels saldos de determinats epígrafs del balanç de situació al 31 de desembre de 2007 i 2006, en un escenari de "condicions normals de mercat":

	Posició a 31/12/2008						
	Fins a 1 mes	De 1 a 3 mesos	De 3 a 6 mesos	De 6 mesos a 1 any	D'1 a 2 anys	Más 2 años	Més de 2 anys
							TOTAL BALANÇ
Mercat monetari	932.269	685.585	1.038.313	27.208	355	7.786	295.964
Mercat de capitals	179.793	56.410	56.112	742.679	2.619.922	7.429.393	3.270.859
Mercat creditici	4.273.698	6.114.405	6.376.629	7.190.718	10.301.717	45.473.528	3.988.729
Altres actius	1.117	1.262	694	383	0	0	5.434.938
Actius	5.386.877	6.857.662	7.471.748	7.960.988	12.921.994	52.910.707	12.990.490
							106.500.465
Mercat monetari	4.622.137	4.323.457	4.441.065	1.116.797	664.173	3.246.631	179.888
Mercat de capitals	670.519	1.892.607	513.847	1.872.128	4.313.711	24.608.948	0
Depòsits de clients	6.375.643	4.977.549	7.537.371	5.992.129	2.892.444	15.083.431	2.694.984
Altres passius	9.875	14.719	6.701	2.609	690	624	8.445.787
Passius	11.678.173	11.208.332	12.498.984	8.983.663	7.871.019	42.939.634	11.320.659
							106.500.465
GAP Balance	-6.291.297	-4.350.670	-5.027.236	-1.022.676	5.050.975	9.971.072	1.669.831
GAP fora de balanç	0	0	0	0	0	0	0
GAP Total	-6.291.297,00	-4.350.670,00	-5.027.236	-1.022.676	5.050.975	9.971.072	1.669.831
% s/Total actiu	-5,91	-4,09	-4,72	-0,96	4,74	9,36	1,57
GAP acumulat total	-6.291.297,00	10.641.966,00	-15.669.203	-16.691.878	-11.640.903	-1.669.831	0
% s/Total actiu	-5,91	-9,99	-14,71	-15,67	-10,93	-1,57	

(*) Les dates de venciment del quadre anterior s'han estimat, per als actius i passius amb dates de venciment contractual, atenent-hi aquestes, mentre que per als actius financers sense data de venciment contractual o per als quals hi hagen evidències d'una data de realització distinta d'aquesta, sobre la base de la millor estimació sobre la data de realització. Dades en milers d'euros

Posició a 31/12/2007								
	Fins a 1 mes	De 1 a 3 mesos	De 3 a 6 mesos	De 6 mesos a 1 any	D'1 a 2 anys	Més de 2 anys	No sensible	TOTAL BALANÇ
Mercat monetari	3.001.389	635.745	902.731	13.253	0	0	325.063	4.878.181
Mercat de capitals	440.557	111.895	3.499	36.985	912.529	4.245.412	5.958.822	11.709.698
Mercat creditici	4.534.381	6.679.111	6.652.353	9.201.810	11.475.437	40.151.224	1.270.971	79.965.287
Altres actius	6.175	4.735	16.384	465	0	0	3.004.013	3.031.773
Actius	7.982.503	7.431.486	7.574.967	9.252.513	12.387.965	44.396.636	10.558.869	99.584.939
Mercat monetari	2.692.202	2.814.082	1.174.201	499.576	602.121	2.188.266	41.761	10.012.210
Mercat de capitals	2.551.717	1.626.669	1.996.836	4.423.355	4.506.149	25.257.481	0	40.362.206
Depòsits de clients	6.981.227	6.102.810	5.874.253	3.387.116	1.669.205	12.378.196	2.285.254	38.678.061
Altres passius	9.968	14.112	9.464	5.170	2.621	1.061.112	9.430.016	10.532.462
Passius	12.235.115	10.557.673	9.054.753	8.315.216	6.780.096	40.885.056	11.757.030	99.584.939
GAP balanç	-4.252.612	-3.126.188	-1.479.786	937.297	5.607.869	3.511.580	-1.198.160	
GAP fora de balanç	0	0	0	0	0	0	0	
GAP Total	-4.252.612	-3.126.188	-1.479.786	937.297	5.607.869	3.511.580	-1.198.160	
% s/Total actiu	-4,27	-3,14	-1,49	0,94	5,63	3,53	-1,20	
GAP acumulat total	-4.252.612	-7.378.799	-8.858.586	-7.921.289	-2.313.420	1.198.160	0	
% s/Total Actiu	-4,27	-7,41	-8,90	-7,95	-2,32	1,20		

(*) Les dates de venciment del quadre anterior s'han estimat, per als actius i passius, amb dates de venciment contractual, atenent-hi aquestes, mentre que per als actius financers sense data de venciment contractual o per als quals hi hagen evidències d'una data de realització distinta d'aquesta, sobre la base de la millor estimació sobre la data de realització. Dades en milers d'euros

El Grup gestiona la seua liquiditat estructural anticipant-se a possibles necessitats de fons a través de la creació de diversos programes de finançament.

Venciment	
Programa EMTN's cotització Londres	10.000.000 Renovable anualment
Programa d'emissió de pagarés	7.000.000 Renovable anualment
Programa d'emissió de renda fixa	15.000.000 Renovable anualment
	32.000.000

Dades en milers d'euros

La política d'emissió del Grup es va materialitzar durant l'any en diverses emissions de deute senior, de cèdules hipotecàries (vegeu notes 19.4 i 19.5), i la titulització d'actius (vegeu nota 31.4). Així mateix, ateses les excepcionals circumstàncies dels mercats financers internacionals s'han posat en marxa una sèrie de mesures que s'han detallat en la introducció a aquesta nota 29.

29.4 Risc de mercat de la cartera de negociació

És el risc d'incórrer en variacions negatives en el valor de les posicions preses pel Grup Bancaja, ocasionades per les fluctuacions que poden experimentar els factors que determinen el valor dels dits actius (factors de risc), com a conseqüència de canvis en les condicions de mercat. Aquest risc està determinat per la incertesa associada a les variacions futures del valor de les posicions.

El departament de Riscos de Tresoreria, adscrit a Gestió Global del Risc, és l'encarregat de mesurar i controlar el risc de mercat assumit per les distintes carteres de Tresoreria. Diàriament es realitzen mesuraments del nivell de risc de cada cartera i es controla que no superen els límits establerts per a cada una d'aquestes. Així mateix, per a les carteres de negociació, es porten a terme de forma aleatòria dos mesuraments durant la sessió que permeten detectar el risc de les carteres derivat de l'operativa de *trading* intradiari.

La metodologia emprada per a realitzar aquests mesuraments de risc és *Value at Risk (VaR)* per simulació històrica, amb un nivell de confiança del 99% i un horitzó temporal d'1 dia. Aquest mètode consisteix a simular l'impacte en la cartera actual, dels moviments de mercat històrics dels factors de risc en un període determinat. Per a això, és necessari construir escenaris amb els moviments relatius reals que es van donar en la sèrie històrica i aplicar eixos moviments a la cartera. Aquesta metodologia té l'avantatge que no s'han d'assumir hipòtesis estadístiques sobre el comportament dels factors de risc i, per tant, pot recollir en el seu càlcul distribucions amb cues amples, asimetries i comportaments no lineals.

El nivell de risc assumit en la cartera de negociació ha sigut baix. El VaR mitjà durant 2008 s'ha situat en 167.369 euros semblant al de 2007 que es va situar en 158.340 euros. Les subcarteres que han presentat els majors nivells de VaR han sigut les de Renda Variable.

Per a contrastar que el model VaR utilitzat pel Grup Bancaja és coherent amb la realitat del mercat, diàriament es realitzen proves de *backtesting* net, que consisteixen a comparar les dades de VaR estimades, amb les pèrdues o guanys que realment haguera produït la posició en el mercat.

D'aquesta manera, s'observa el nombre de casos en què la pèrdua en el valor de mercat ha superat al Valor en Risc calculat i determinar així la capacitat de predicció del model. Addicionalment, es porten a terme proves de *backtesting* brut, que consisteixen a comparar les dades de VaR estimades amb les pèrdues o guanys realment patides per la cartera incloent-hi les operacions de trading realitzades durant la sessió. Amb això, es dimensiona la importància de l'operativa intradiària, tant en la generació de resultats com en els nivells de risc assumits.

Diàriament el Grup Bancaja realitza simulacions d'“estrés testing” de les distintes carteres i posicions, amb la finalitat d'informar l'organització de les pèrdues o guanys que s'obtidrien si es produïren determinades casuístiques en els mercats. Per a això, i seguint les recomanacions del *Derivatives Policy Group*, es realitzen desplaçaments de la corba de tipus d'interés, variacions importants en els valors dels índexs borsaris, principals divises i canvis en les volatilitats dels subjacents i de forma puntual, s'analitzen escenaris d'estrés històrics de les principals posicions.

Addicionalment, el Sistema de Límits en Operacions de Tresoreria estableix una sèrie de límits de diversificació basats en terminis, ràtings i profunditat de mercat dels valors. Per a les carteres de Negociació hi ha límits de stop loss mensuals que diàriament es controlen per Riscos de Tresoreria.

Diàriament, s'informa l'alta direcció de tots els excedits en els límits que s'hagen produït.

En aquelles operacions comptabilitzades com a cobertures, als efectes de revisar l'eficàcia d'aquestes, periòdicament es porten a terme tests retrospectius i prospectius. En els primers, el resultat de la cobertura ha d'oscil·lar entre un 80% - 125% respecte del resultat de la partida coberta i prospectivament han de ser compensats quasi completament els dits resultats.

29.5 Risc de Contrapartida

S'entén per risc de contrapart la possibilitat que es produïsquen impagats per part de les contrapartides en operacions financeres, siguen parts contractants de les operacions, o emissors d'actius financers en cartera.

El Grup Bancaja fixa límits màxims de finançament utilitzant per a la seua assignació les qualificacions creditícies atorgades per les agències de ràting i, si no n'hi ha, la dels models interns de qualificació de l'Entitat.

El control d'aquest risc es porta a terme a través de l'aplicació KGR de Reuters, i defineix per a cada instrument i termini una fórmula de càlcul específica basada en el valor de mercat de les operacions més el factor add-on corresponent.

Per mitigar el risc de contrapartida, el Grup Bancaja té firmats contractes de *netting* (ISDA, CMOF...) amb totes les entitats amb què opera i addicionalment contractes d'intercanvi de col·laterals (CSA, GMRA, EMA...) amb les contrapartides que concentren major risc.

29.6 Risc país

La Política de Bancaja quant a risc país és assumir el mínim risc imprescindible derivat de les seues operacions d'inversió i de les contractades donant servici a clients de l'Entitat.

El Grup Bancaja limita les exposicions per risc país establint límits en funció de la seua pertinença a un dels Grups definits per la Circular 4/2004 (annex IX). La classificació del país en un o altre grup es basa en les qualificacions creditícies assignades a cada un dels països per les agències de ràting i és revisada amb periodicitat mensual.

El pla d'expansió internacional que es porta a terme per Bancaja obrint oficines de representació en algunes de les principals ciutats del món està començant a incrementar aquest risc, que fins a la data era residual. En tot cas, aquest increment encara no suposa l'assumpció de risc país a uns nivells elevats.

29.7 Risc de canvi

Aquest risc preveu els possibles efectes adversos que sobre el Grup Bancaja es poden produir, com a conseqüència de variacions en la cotització de les monedes en què estiguen denominades les distintes partides d'actiu, passiu i compromisos o altres fora de balanç.

El Grup Bancaja no manté posicions en moneda estrangera de caràcter especulatiu. Així mateix, el Grup Bancaja no manté posicions obertes (sense cobertura) de caràcter no especulatiu d'imports significatius en moneda estrangera, a excepció de les inversions mantingudes en empreses del Grup i associades, així com en l'Agència de Miami.

29.8 Risc operacional

La definició de risc operacional adoptada pel Grup Bancaja és la definició proposada pel Nou Acord de Capital de Basilea, és a dir:

“El risc de patir pèrdues resultat de la inadequació o fallada de processos interns, persones i sistemes, o per causa de successos externs”.

Aquesta definició inclou de manera explícita les exposicions materials al risc legal i regulatori, que sorgisquen com a resultat de l'exercici de l'activitat de l'Entitat. Així mateix, a l'efecte d'identificació i gestió, les metodologies implantades per l'Entitat tenen en consideració el risc d'imatge (o reputacional).

El Grup Bancaja disposa d'un model organitzatiu, metodològic i de gestió del risc operacional, que presenta com a objectiu bàsic complir els requeriments normatius que permeten accedir al mètode Estàndard per a la determinació dels requeriments de capital per aquest risc, i establir les bases per, a mitjà termini, accedir al mètode Avançat (AMA).

La metodologia aplicada per al càlcul de requeriments de recursos propis per risc operacional al tancament d'exercici és la corresponent al mètode Estàndard descrit en la Circular 3/2008 del Banc d'Espanya.

El Grup Bancaja compleix els criteris i requisits exigits per la normativa de solvència i recollits en la “Guia per a l'aplicació del mètode Estàndard en la determinació dels recursos propis per risc operacional” publicada pel Banc d'Espanya el 3 de setembre de 2008. El Consell d'Administració, amb data 23 de desembre de 2008, va aprovar la utilització d'aquest enfocament per al càlcul de requeriment de capital per risc operacional.

Es manté a disposició de la Direcció General de Supervisió la documentació justificativa del compliment dels criteris i requisits exigits en la norma, la informació relativa a la segmentació de les activitats i els components dels ingressos rellevants en les línies de negoci establertes i l'informe emés al setembre de 2008 per l'Auditoria interna amb opinió satisfactòria.

Estructura organitzativa

El model organitzatiu sobre el qual se sustenta la gestió del risc operacional s'articula en els nivells següents:

- Departaments: a través de la figura del gestor de risc operacional assignat en cada departament/àrea, suporten la gestió directa del risc operacional.
- Unitat de Risc Operacional: defineix les polítiques i metodologies, controla i valida l'aplicació d'aquestes per part dels distints departaments.
- Gestió Global del Risc: departament responsable d'integrar el risc operacional amb la resta de riscos de l'Entitat, verificar i supervisar les polítiques, procediments i metodologies emprades, així com reportar periòdicament a l'Alta Direcció.

Metodologies de valoració

El marc metodològic de risc operacional preveu la utilització en forma combinada de les metodologies següents:

1. Qualitativa

- Qüestionaris d'autoavaluació. Permeten, a partir de l'opinió d'experts de l'Entitat, l'avaluació de l'exposició al risc operacional i l'entorn de control experimentats pels distints processos i les activitats del Grup Bancaja.
Aquests qüestionaris s'actualitzen periòdicament a través de la realització continua de cicles d'avaluació.
- Indicadors de risc operacional. L'objectiu d'aquesta part de la metodologia qualitativa és disposar d'un sistema d'alertes específiques de risc operacional, que permeti anticipar la possible evolució de l'exposició de Bancaja a aquest risc.
El Grup Bancaja disposa d'un sistema genèric de monitorització d'alertes, a través del qual s'efectua un seguiment dels distints indicadors.

2. Quantitativa

- Base de Dades d'Esdeveniments de Pèrdua, amb una profunditat històrica de 4 anys (des de 2005), on se centralitzen tots els menyscapes de diner per risc operacional del Grup Bancaja. Els esdeveniments de pèrdua capturats es classifiquen en funció de distintes dimensions tant als efectes regulatoris (categoria de risc, línia de negoci) com de gestió (producte, procés i unitat organitzativa en què es va materialitzar la pèrdua), i mensualment es fa un procés de validació i quadre comptable d'aquests.
- Durant l'any 2008 Bancaja ha implementat una eina per al càlcul del VaR per risc operacional que s'està testant a fi d'ajustar les distribucions de freqüència i severitat a partir de les dades de pèrdues disponibles.
Aquest projecte s'emmarca en el conjunt d'activitats que l'Entitat hi ha establert per, a mitjà termini, optar a l'aplicació d'enfocaments avançats per risc operacional.

Mitigació del risc operacional

Les metodologies qualitatives i quantitatives implantades preveuen:

- la identificació i avaluació de l'eficàcia dels controls existents en cada una de les àrees o departaments;
- la definició i el seguiment dels plans d'acció previstos per a mitigació els riscos operacionals detectats, i
- la cobertura proporcionada per les assegurances subscrites.

29.9 Cobertures

Cobertures de valor raonable

Amb l'objectiu de mitigar l'exposició als riscos d'interès, renda variable i divisa, s'han constituït cobertures comptables per a determinades partides d'actiu i passiu del balanç de situació de l'Entitat.

Les cobertures són configurades de manera individualitzada, amb l'objectiu de tancar el factor de risc al qual l'Entitat es troba exposada. Per a això, es contracten derivats de cobertura amb idèntics termes econòmics als de l'element cobert, que permeten assegurar la simetria comptable del conjunt de l'estructura.

Sense entrar en el detall individual de cada cobertura, és possible descriure breument la naturalesa dels riscos coberts i dels instruments utilitzats, i agrupar-los en funció del seu objectiu de gestió:

- Cobertures de depòsits de clients: en el marc d'una gestió dinàmica del risc d'interés i de renda variable, hi ha cobertures de determinats depòsits de clients amb distintes operacions d'*equity swap*, amb la finalitat de mitigar l'exposició als riscos anteriorment mencionats.
- Cobertures d'instruments classificats en la cartera d'Actius Financers disponibles per a la venda: en el marc d'una gestió dinàmica del risc d'interés hi ha cobertures de determinats instruments de renda fixa amb distintes operacions de *swap*, amb la finalitat de transformar l'exposició a tipus fix en una exposició a tipus d'interés variable.
- Cobertures d'emissions: en el marc d'una gestió dinàmica del risc d'interés i de divisa, hi ha cobertures de determinades emissions amb distintes operacions de *swap*, amb la finalitat de mitigar l'exposició a tipus d'interés i divisa.

Cobertures de fluxos d'efectiu

Amb l'objectiu de mitigar l'exposició a la variació dels fluxos d'efectiu atribuïbles al risc d'interés, s'han constituït cobertures comptables per a determinades partides d'actiu i passiu del balanç o transaccions altament probables. Les cobertures són configurades de manera individualitzada, amb l'objectiu de tancar el factor de risc al qual l'Entitat es troba exposada. Per a això, es contracten derivats de cobertura amb idèntics termes econòmics als de l'element cobert, que permeten assegurar la simetria comptable del conjunt de l'estructura.

Sense entrar en el detall individual de cada cobertura, és possible descriure breument la naturalesa dels riscos coberts i dels instruments utilitzats, i agrupar-los en funció del seu objectiu de gestió:

- Cobertures d'emissions: l'objectiu d'aquesta cobertura és l'estabilització de les fluctuacions en els fluxos de caixa associats a variacions en els tipus d'interés.

30. Obra Social

A continuació es presenta un desglossament de les partides del balanç de situació consolidat (en el qual s'inclouen els actius i passius afectes a l'Obra Social de la Caixa i de la Fundació Caixa Castelló i la Fundació Bancaja), junt amb els respectius saldos al 31 de desembre de 2008 i 2007:

	2008	2007
Actiu		
Immobilitzat material – Afecte a l'Obra Social	29.153	29.421
Immobles	46.902	38.982
Resta d'immobilitzat material	76.055	68.403
Passiu		
Fons de l'Obra Social	100.865	90.424
	100.865	90.424

Dades en milers d'euros

A continuació es presenta el moviment que hi ha hagut en la partida de “Fons de l’Obra Social” del quadre anterior durant els exercicis 2008 i 2007:

	2008	2007
Saldo a l'1 de gener	90.424	73.591
Aplicació d'excedents d'exercicis anteriors	-	-
Aplicación resultado ejercicio anterior	83.000	72.000
Despeses de manteniment de l'exercici	(72.612)	(61.732)
- Amortització de l'immobilitzat de l'Obra Social	(3.310)	(1.253)
- Despeses corrents de l'exercici pressupostades	(69.302)	(60.479)
Actiu material afecta a l'Obra Social	-	-
Altres moviments	53	6.565
Saldo al 31 de desembre	100.865	90.424

Dades en milers d'euros

Finalitats de l'Obra Social

La Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, en compliment de les seues finalitats fundacionals, realitza obres socials amb la part de l'excedent que no destina a reserves. La gestió d'aquests fons està encomanada al Consell d'Administració, a la Fundació Bancaja i a la Fundació Caixa Castelló.

L'any 2008 es va prorrogar el Pla Estratègic per a l'Obra Social 2005-2007, i es va continuar amb les mateixes directrius per al desenvolupament de les actuacions. Per a l'exercici de 2008 l'Assemblea General va aprovar les línies d'actuació següents:

1. Refermar la línia de joves, i ser referent nacional en els programes de formació i ocupació, i líder de la Comunitat Valenciana quant a oferta d'activitats per a la joventut.
2. Reforçar les accions de cooperació i codesenvolupament en els països de Llatinoamèrica.
3. Realitzar activitats culturals d'ampli impacte mediàtic nacional.
4. Consolidar la col·lecció d'obra gràfica de Picasso, i assegurar el primer lloc com a col·leccionista mundial privat.
5. Mantindre els principis d'eficiència i màxima difusió de les activitats realitzades.

D'acord amb la normativa de classificació de les obres socials, el repartiment i la composició d'aquesta ha estat:

1. Obra pròpia, comprén les activitats gestionades directament per Bancaja, representa un 77,7% del pressupost realitzat, i les accions més importants són:

- Les Beques Internacionals Bancaja per a estudiants de les universitats de tot el país, les beques d'investigació en diversos centres científics, així com les beques per a la realització de pràctiques laborals per estudiants en països de la Unió Europea.
- Les activitats dedicades a emprenedors, programar cursos de formació, assessorar, concedir premis als millors projectes i facilitar l'accés a línies de finançament específic.
- Programes destinats a la participació dels joves en matèria d'acció social, esport i oci.

- El Pla d'Ajuda a una Societat Intercultural, format per actuacions dedicades a la integració dels immigrants, i destaca entre altres la concessió de microcrèdits a través del programa Préstecs Solidaris.
- El foment de l'esperit emprenedor entre els estudiants de les universitats centreamericanes de San Salvador i Nicaragua, a través de la creació de Càtedres Bancaixa i de la Convocatòria d'Ajudes per a la posada en marxa d'iniciatives empresarials.
- Les convocatòries per cobrir necessitats socials a través de la concessió d'ajudes a projectes d'entitats socials i de cooperació internacional.
- Les activitats destinades a la tercera edat, amb programes de contingut sanitari, cultural i assistencial.
- Les exposicions artístiques en centres propis o aliens, especialment Sorolla. Visió d'Espanya, a Sevilla, Màlaga i Bilbao i les itineràncies de les col·leccions d'obra gràfica de Picasso, així com la promoció de l'art i la cultura a través de distints concursos.

2. Obra en col·laboració, comprén les activitats gestionades a través de convenis amb altres institucions, que representa el 22,1% del pressupost realitzat. Dins d'aquest apartat destaca la continuïtat de l'establiment d'una xarxa de Càtedres Joves Emprenedors en universitats de tot el país i la realització d'accions dedicades als seus estudiants, la promoció del voluntariat, la col·laboració en programes d'investigació, medi ambient, assistència social i desenvolupament econòmic i el patrocini d'activitats culturals amb entitats de prestigi junt amb la cessió de locals de propietat de l'obra social a entitats de l'àmbit d'actuació de Bancaixa.

3. Obra aliena, suposa el 0,2% del total realitzat, quantitat congelada des de 1979, destinada a concedir xicotetes aportacions per a activitats socials i culturals que realitzen altres institucions, especialment a la Comunitat Valenciana.

Gestió de l'Obra Social

La gestió de l'Obra Social de Bancaixa la realitzen el Consell d'Administració, que gestiona principalment l'immobilitzat afecte a Obra Social, la Fundació Bancaixa, que gestiona la major part de les activitats de l'obra social en tot l'àmbit d'actuació de la Caixa i que compta amb tres comissions delegades —Permanent, Sagunt i Sogorb— i, finalment, la Fundació Caixa Castelló, que gestiona l'immobilitzat i les activitats a la província de Castelló.

El president del Consell d'Administració de Bancaixa, Sr. José Luis Olivas Martínez, és al seu torn president del Patronat i de la Comissió Permanent de la Fundació Bancaixa. Els presidents de les comissions delegades de Sogorb i Sagunt són el Sr. José Vicente Torres Escrig i el Sr. Francisco Muñoz Antonino, respectivament. El gerent de la Fundació Bancaixa és el Sr. Miguel Ángel Utrillas Jáuregui. Finalment, el president del Patronat i de la Comissió Permanent de la Fundació Caixa Castelló és el Sr. Antonio J. Tirado Jiménez, i el Gerent és el Sr. Luis Barrachina Alonso. La coordinació de tota l'obra social la realitza el secretari general, Sr. Josep Vicent Palacios Bellver.

Les activitats es van agrupar en tres sectors: Joventut, Desenvolupament Social i Cultura, i la resta d'activitats no incloses en els sectors anteriors es reuneix en un capítol de Diversos. També es va potenciar la inversió realitzada en comunicació, amb un increment d'un 23,3% respecte a l'exercici anterior, a fi de guanyar en visibilitat en les actuacions, i es va mantindre l'eficiència en la gestió dels recursos.

31. Una altra informació significativa

31.1 Garanties financeres

S'entenen per garanties financeres aquells imports que les entitats consolidades hauran de pagar per compte de tercers en el cas de no fer-ho els que originàriament es troben obligats al pagament, en resposta als compromisos assumits per aquestes en el curs de la seua activitat habitual.

A continuació es mostra el detall al 31 de desembre de 2008 i 2007, atenent-hi el risc màxim assumit pel Grup en relació amb aquestes:

	2008	2007
Avals i altres caucions prestades	5.785.699	6.363.655
Crèdits documentaris irrevocables	190.569	207.175
Altres riscos contingents	4.110	1.524
	5.980.378	6.572.354

Dades en milers d'euros

Una part significativa d'aquests imports arribarà al seu venciment sense que es materialitze cap obligació de pagament per a les societats consolidades, per la qual cosa el saldo conjunt d'aquests compromisos no pot ser considerat com una necessitat futura real de finançament o liquiditat que s'ha de concedir a tercers pel Grup.

Al 31 de desembre de 2008, els saldos dubtosos de riscos contingents són de 52.704 milers d'euros (13.770 milers d'euros a 31 de desembre de 2007).

Els ingressos obtinguts dels instruments de garantia es registren en els capítols "Comissions percebudes" i "Interessos i rendiments assimilats" (per l'import corresponent a l'actualització del valor de les comissions) dels comptes de pèrdues i guanys dels exercicis 2008 i 2007 i es calculen aplicant el tipus establert en el contracte del qual tenen causa sobre l'import nominal de la garantia.

Les provisions registrades per a la cobertura d'aquestes garanties prestades, les quals s'han calculat aplicant criteris semblants als aplicats per al càlcul del deteriorament d'actius financers valorats al seu cost amortitzat, s'han registrat en l'epígraf "Provisions - Provisions per a riscos i compromisos contingents" del balanç consolidat (vegeu nota 21).

31.2 Disponibles per tercers

Al 31 de desembre de 2008 i 2007, els límits de contractes de finançament concedit i els imports disposats dels dits contractes de finançament per als quals el Grup havia assumit algun compromís de crèdit superior a l'import registrat en l'actiu del balanç consolidat, a les dites dates eren els següents:

	2008		2007	
	Límit concedit	Import pendent de disposar	Límit concedit	Import pendent de disposar
Amb disponibilitat immediata				
Entitats de crèdit	172.895	139.109	78.215	69.695
Sector d'administracions públiques	252.915	105.370	196.140	86.079
Altres sectors residents	12.639.859	4.583.426	13.775.602	5.283.432
Altres sectors no residents	118.417	75.365	83.747	33.618
	13.184.086	4.903.270	14.133.704	5.472.824
Amb disponibilitat condicionada				
Entitats de crèdit	450.000	450.000	450.000	450.000
Sector d'administracions públiques	1.133	478	1.611	214
Altres sectors residents	17.398.644	5.934.212	17.892.000	8.144.068
Altres sectors no residents	23.868	6.060	29.413	10.494
	17.873.645	6.390.750	18.373.024	8.604.776
Total	31.057.731	11.294.020	32.506.728	14.077.600

Dades en milers d'euros

El tipus d'interés efectiu mitjà concedit en aquests compromisos al 31 de desembre de 2008 era del 5,51% (5,13% al 31 de desembre de 2007).

31.3 Recursos de tercers gestionats i comercialitzats pel Grup i depositaria de valors

A continuació es mostra un detall dels recursos de clients fora de balanç que han estat comercialitzats pel Grup en els exercicis 2008 i 2007:

	2008	2007
Fons d'inversió i altres IIC's	1.679.171	4.328.856
Fons de pensions	1.860.641	2.039.127
Patrimonis administrats	1.826.897	2.584.827
Estalvi en contractes d'assegurances	3.229.771	3.910.054
Totals	8.596.480	12.862.864
Dels quals són gestionats pel Grup	5.953.310	12.336.381

Així mateix, a continuació es mostra un detall del valor raonable dels recursos de tercers depositats en el Grup al 31 de desembre de 2008 i 2007:

	2008	2007
Fons d'inversió	1.798.568	5.153.839
Altres institucions d'inversió col·lectiva	914.383	1.224.675
Fons de pensions	1.171.325	1.316.903
Altres valors administrats pel Grup	24.328.429	35.564.525
Altres instruments financers	193.127	118.092
	28.405.832	43.378.034

Dades en milers d'euros

31.4 Titulització d'actius

El Grup ha transformat una part de la seua cartera de préstecs i crèdits homogenis en títols de renda fixa a través de la transferència dels actius a diferents fons de titulització creats amb aquesta finalitat. D'acord amb la normativa vigent, les titulitzacions en què no s'haja produït una transferència substancial del risc, no podran donar-se de baixa del balanç. No obstant això, la normativa vigent indica que no serà necessari modificar el registre d'aquelles titulitzacions que, amb data anterior a l'1 de gener de 2004 i en aplicació de la normativa anterior, s'havien donat de baixa de l'actiu del balanç de situació.

Pel que fa a les titulitzacions efectuades amb posterioritat a l'1 de gener de 2004, de les quals no s'haja transferit el risc de forma significativa i, per tant, no s'hagen donat de baixa de l'actiu, la normativa vigent indica que s'ha de consolidar la societat de propòsit especial que ha sigut el vehicle de la titulització.

El fet de consolidar els fons de titulització implica eliminar les operacions encreuades entre empreses del Grup, de les quals destaquen: els préstecs dels fons de titulització, els passius associats als actius no donats de baixa del balanç, les millores creditícies concedides als fons de titulització i, si escau, els bons adquirits per alguna societat del Grup.

A continuació es mostra un detall al 31 de desembre de 2008 i 2007 del valor dels actius pendents de venciment que han estat titulitzats amb anterioritat a l'1 de gener de 2004 i que s'han donat de baixa del balanç de situació consolidat del Grup:

	2008	2007
Bancaja 1 FTH, Fons de titulització	-	-
Bancaja 2 FTH, Fons de titulització	24.037	30.945
Ftpyme Bancaja 1 FTA, Fons de titulització	58.937	81.869
Bancaja 3 FTA, Fons de titulització	340.470	416.777
Bancaja 4 FTH, Fons de titulització	298.636	349.121
Bancaja 5 FTA, Fons de titulització	329.698	380.512
Ftpyme Bancaja 2 FTA, Fons de titulització	95.000	125.352
Bancaja 6 FTA, Fons de titulització	740.414	858.353
	1.887.192	2.242.929

Dades en milers d'euros

A continuació es mostra un detall al 31 de desembre de 2008 i 2007 del valor dels actius pendents de venciment, que han estat titulitzats amb posterioritat a l'1 de gener de 2004 i que es registren en el epígraf "Inversions creditícies - Crèdit a la clientela" del balanç de situació consolidat adjunt:

	2008	2007
Actius transferits a MBS Bancaja 1 FTA, Fons de titulització	229.937	283.521
Actius transferits a Bancaja 7 FTA, Fons de titulització	854.187	972.504
Actius transferits a Ftpyme Bancaja 3 FTA, Fons de titulització	173.431	244.282
Actius transferits a Bancaja 8 FTA, Fons de titulització	864.082	974.193

Continua...

	2008	2007
Actius transferits a MBS Bancaja 2 FTA, Fons de titulització	387.918	458.831
Actius transferits a CM Bancaja 1 FTA, Fons de titulització	226.124	286.857
Actius transferits a Ftpyme Bancaja 4 FTA, Fons de titulització	289.912	533.567
Bancaja 9 FTA, Fons de titulització	1.294.194	1.438.954
MBS Bancaja 3 FTA, Fons de titulització	497.500	563.398
Consumo Bancaja 1 Fta, Fons de titulització	398.683	566.033
Ftpyme Bancaja 5 FTA, Fondo de titulización	421.241	665.651
Ftpyme Bancaja 5 FTA, Fons de titulització	2.160.945	2.327.253
MBS Bancaja 4 FTA, Fons de titulització	1.440.619	1.650.992
Bancaja 11 FTA, Fons de titulització	1.776.098	1.918.285
Bancaja Ftpyme 6, Fons de titulització	641.524	931.318
Bancaja 12 FTA, Fons de titulització	2.004.202	-
MBS Bancaja 5 FTA, Fons de titulització	1.742.282	-
Bancaja Ftpyme 7, Fons de titulització	1.048.347	-
Bancaja 13 FTA, Fons de titulització	2.883.678	-
Bancaja Financiación Bancaja 1	544.390	-
Actius transferits a Fondo Valencia I FTA, Fons de titulització	227.757	262.831
Actius transferits a Fondo Valencia II FTA, Fons de titulització	607.164	681.850
Actius transferits a Fondo Valencia III FTA, Fons de titulització	691.828	762.791
Actius transferits a Fondo Valencia IV FTA, Fons de titulització	881.243	947.483
Actius transferits a Fondo Pyme Valencia I, Fons de titulització	521.173	738.951
Actius transferits a Fondo Pyme Valencia I, F.T.A.	498.814	-
Transferències d'actius financers a cartera disponible per a la venda	188.336	-
	23.495.609	17.209.545

Dades en milers d'euros

El Grup ha emés bons de titulització que es troben registrats en “Passius financers a cost amortitzat - Dèbits representats per valors negociables” del balanç de situació al 31 de desembre de 2008 (vegeu nota 19.4). Aquest import es presenta net dels bons emesos pels fons de titulització i que han estat adquirits pel Grup per un import de 10.936 milions d'euros. D'aquests, un total de 356 milions d'euros s'han comprat a preu de mercat en l'exercici 2008 i han generat un benefici de 71.192 milers d'euros que s'ha registrat en l'epígraf “Resultat d'operacions financeres (net)” del compte pèrdues i guanys adjunt (vegeu nota 39).

31.5 Arrendaments

Els béns cedits en règim d'arrendament financer es recullen pel valor actual de les quotes que s'ha pagar per l'arrendatari, més el valor residual garantit i no garantit, sense incloure les càrregues financeres ni l'impost sobre el valor afegit. A continuació es presenta el seu detall al 31 de desembre de 2008 i 2007:

	2008			2007		
	Milers d'euros	Termini mitjà	Tipus d'interès mitjà	Milers d'euros	Termini mitjà	Tipus d'interès mitjà
Residents (*):						
Capital no vençut (sense valor residual)	1.826.898	146	5,97	1.703.224	136	5,5
Valor residual	138.372	156	5,93	129.312	113	5,52
No residents (*):						
Capital no vençut (sense valor residual)	26	42	6,58	72	47	6,59
Valor residual	2	42	6,84	4	-	-
	1.832.612			1.832.612		

(*) No inclou l'import compromès per tercers ni els arrendaments al sector públic.
Dades en milers d'euros

32. Interessos i rendiments assimilats

Seguidament es desglossen els imports registrats en el capítol d'“Interessos i rendiments assimilats” dels comptes de pèrdues i guanys dels exercicis 2008 i 2007, classificats atenent-hi la cartera d'instruments financers que els han originat:

	2008	2007
Cartera de negociació	2.349	2.154
Actius financers disponibles per a la venda	358.900	178.891
Cartera a venciment	121.469	151.258
Inversió creditícia	5.200.939	4.165.825
Actius no corrents en venda	-	-
Rectificació d'ingressos amb origen en cobertures comptables	(2.422)	9.322
Altres rendiments	2.304	1.639
	5.683.539	4.509.090

Dades en milers d'euros

L'import de les comissions financeres imputades al compte de pèrdues i guanys consolidat adjunts de l'exercici 2008 com a interessos i rendiments assimilats, aplicant-hi el que disposa la nota 2.5.2, ascendeix a 106.681 milers d'euros (117.657 milers d'euros en l'exercici 2007).

33. Interessos i càrregues assimilades

A continuació es desglossen els imports registrats en el capítol “Interessos i càrregues assimilades” dels comptes de pèrdues i guanys dels exercicis 2008 i 2007, classificats atenent-hi la cartera d'instruments financers que els han originat:

	2008	2007
Passius financers a cost amortitzat	4.154.011	3.107.358
Rectificació de costos amb origen en cobertures comptables	75.014	(39.890)
Cost per interessos de fons de pensions	2.966	3.996
Altres costos	8.550	8.291
	4.240.541	3.079.755

Dades en milers d'euros

L'import de les comissions financeres imputades al compte de pèrdues i guanys adjunt com a interessos i càrregues assimilades, aplicant-hi el que disposa la nota 2.5.2, ascendeix al 31 de desembre de 2007 i 2006 a 651 i 936 milers d'euros, respectivament.

34. Rendiment d'instruments de capital

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats per carteres i per naturalesa dels instruments financers és:

	2008	2007
Instruments de capital classificats com:		
Cartera de negociació	273	5.297
Actius financers disponibles per a la venda	123.271	68.563
	123.544	73.860
Instruments de capital amb la naturalesa de:		
Accions	123.544	73.860
	123.544	73.860

Dades en milers d'euros

35. Resultat d'entitats valorades pel mètode de la participació

El desglossament per societats del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007 és el següent:

Entitats	2008	2007
Terra Mítica	(2.866)	6.078
Valmur Gestión	(5.582)	13
Urbanizadora Madrigal	(4.780)	508
Promoc. y propiedades Espacio-Habitat	(2.720)	1.584
Mercavalor	271	4.309
Simara Negocios	(88)	3.463
Terrenys Beguda Alta	(2.833)	364
Pinar Habitat	(2.583)	429
Tupacasán	(2.014)	673
Energía Solar Aplicada	2.584	111
Torre Lugano	2.367	(57)
Inmobiliaria Piedras Bolas	(146)	(2.537)
Urbanismo Nuevo Siglo	(2.209)	157
Acinelav Inversiones 2006	(2.215)	8
Vientos del Mar Menor	(1.967)	(5)
IAF Chequia	1.753	(82)
Marina Salud	(1.491)	3
Nou Litoral	1.286	1
Masía del Monte Sano	(595)	650
Productores Hoteleros Reunidos	1.654	447
Aguas de Valencia	3.313	2.202
Ribera Salud	988	48
Camí la Mar de Sagunto	(463)	460

Continua...

Entitats	2008	2007
Porta de les Germanies	903	(16)
Emeral Place	(1.177)	(313)
Banzagra Habitat	-	805
Medwind Energy	2.931	3.688
Medi Parques Comerciales	698	-
Restaura Inversiones	1.054	366
Costa Verde Hábitat	(472)	190
Benicásim Golf	420	(127)
Inverganim	132	(412)
Ebrosa Participaciones	462	18
Sedesa Hungaria Epitoipari	(434)	-
Altres	(5.926)	106
	(19.745)	23.132

Dades en milers d'euros

36. Comissions percebudes

A continuació es presenta l'import de l'ingrés per comissions meritades en els exercicis 2008 i 2007, classificades atenent-hi els principals conceptes pels quals s'han originat:

	2008	2007
Comissions per riscos contingents	55.087	54.549
Comissions per compromisos contingents	13.269	9.941
Comissions per servicis de cobraments i pagaments	184.826	158.408
Comissions per canvi de divises i bitllets estrangers	557	522
Comissions per servici de valors	18.542	26.656
Comissions per comercialització de productes no bancaris	27.874	59.082
Altres	87.319	87.730
	387.474	396.888

Dades en milers d'euros

37. Comissions pagades

A continuació es presenta l'import de la despesa per comissions meritades en els exercicis 2008 i 2007, classificades atenent-hi els principals conceptes pels quals s'han originat:

	2008	2007
Corretatges en operacions actives i passives	171	215
Comissions cedides a altres entitats i corresponsals	42.806	16.371
Comissions pagades per operacions amb valors	2.658	2.680
Altres comissions	17.284	35.628
	62.919	54.894

Dades en milers d'euros

38. Activitat d'assegurances

Com a conseqüència de l'entrada en vigor de les NIF i de la Circular 4/2004, del Banc d'Espanya, l'entitat asseguradora del Grup integra els seus estats financers en els del Grup Bancaja pel mètode d'integració proporcional, ja que es tracta d'una societat multigrup. L'entitat asseguradora ha adaptat els seus registres comptables als criteris i a les normes de valoració que determina la nova normativa aplicable als grups d'entitats de crèdit.

Aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats "Ingressos/Despeses de contractes d'assegurances i reassegurances" recull la contribució al marge brut del Grup Bancaja efectuada per les entitats consolidades d'assegurances i reassegurances integrades en aquest. A continuació es desglossa la seua composició per als comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007:

INGRESSOS DE CONTRACTES D'ASSEGURANCES I REASSEGURANCES EMESOS

	2008			2007		
	Vida	No vida	Total	Vida	No vida	Total
Primes cobrades:	194.841	1.044	195.885	339.645	1.056	340.701
Assegurança directa	194.841	1.044	195.885	339.645	1.056	340.701
Ingressos per reassegurances	1.069 25	25	1.094	1.787	-	1.787
TOTAL	195.910	1.069	196.979	341.432	1.056	342.488

Dades en milers d'euros

DESPESES DE CONTRACTES D'ASSEGURANCES I REASSEGURANCES EMESES

	2008			2007		
	Vida	No vida	Total	Vida	No vida	Total
Primes de reassegurances pagades	4.271	147	4.418	6.098	143	6.241
Prestacions pagades i altres despeses d'assegurances	558.877	315	559.192	500.351	295	500.646
Assegurança directa	561.872	328	562.200	502.739	368	503.107
Reassegurança cedida	(2.995)	(13)	(3.008)	(2.388)	(73)	(2.461)
Dotacions netes a passius per contractes d'assegurances	(299.194)	320	(298.874)	(97.664)	255	(97.409)
Primes pendents de cobrament	81	8	89	(33)	(5)	(38)
Primes no consumides i riscos en curs	1.328	1	1.329	710	(2)	708
Provisió per a prestacions	3.611	2	3.613	1.614	(83)	1.531
Assegurances de vida	(232.361)	-	(232.361)	(96.522)	-	(96.522)
Assegurances de vida en les quals risc prenedors	(72.728)	-	(72.728)	(4.331)	-	(4.331)
Participacions en beneficis i ext	875	309	1.184	898	345	1.243
TOTAL	263.954	782	264.736	408.785	693	409.478

Dades en milers d'euros

Els ingressos i les despeses es registren en funció del seu període de meritació, i es registren en funció del corrent real de béns i servicis que representen i amb independència del moment en què es produïska el corrent monetari o financer derivat d'aquests, tenint en compte la correlació que hi ha entre els ingressos generats i les despeses corresponents

Primes

Les primes es comptabilitzen aplicant el criteri de meritació, i recull les primes meritades i cedides en l'exercici i les variacions en les corresponents provisions tècniques per a primes no consumides.

Sinistralitat

Les despeses tècniques per sinistres, que són comptabilitzades seguint el criteri de meritació, reflecteixen els pagaments per prestacions derivats dels contractes d'assegurança i les despeses satisfetes imputables a la liquidació d'aquells; així mateix, inclouen les variacions en les corresponents provisions tècniques per a prestacions.

Com a conseqüència de l'aplicació del IFRS 4, la dotació neta a la provisió per a assegurances de vida inclou la variació de la "*Unallocated Divisible Surplus*" corresponent als contractes d'assegurances amb participació discrecional i la variació en el valor de mercat corresponent als contractes d'assegurances sense participació discrecional.

39. Resultat d'operacions financeres

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats corresponents als exercicis 2008 i 2007, en funció de les carteres d'instruments financers que els originen és el següent:

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats corresponents als exercicis 2008 i 2007, en funció de les carteres d'instruments financers que els originen és el següent:

	2008	2007
Cartera de negociació	(29.312)	10.595
Actius financers disponibles per a la venda (nota 9.1)		
	143.739	52.346
Inversions creditícies	1.771	25
Cobertures:	(10.849)	(3.853)
Elements cobert	(448.436)	155.225
Derivats de cobertura	437.587	(159.078)
	105.349	59.113

Dades en milers d'euros

40. Diferències de canvi

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007 és el següent:

Resultats nets en la:	2008	2007
Pèrdues/Beneficis variació valor raonable derivats		
ME cobertura de valor raonable	20.278	(327.010)
Contravaloració tipus canvi tancament de la posició		
ME (compravenda divises/comptes patrimonials)	(20.079)	330.621
Diferències canvi per operacions	10.293	5.776
	10.492	9.387

Dades en milers d'euros

41. Vendes i ingressos per prestació de servicis no financers i variació d'existències

Aquests capítols dels comptes de pèrdues i guanys consolidats recullen, respectivament, les vendes de béns i els ingressos per prestació de servicis que constitueixen l'activitat típica de les entitats no financeres consolidades integrades en el Grup i els seus correlatius costos de venda. A continuació, es presenta un desglossament dels principals conceptes inclosos en aquests capítols dels comptes de pèrdues i guanys dels exercicis 2008 i 2007, classificats atenent-hi la naturalesa de les línies d'activitat a què es trobaven lligats:

Línia d'activitat	2008		2007	
	Vendes	Costos	Vendes	Costos
Immobil·liària	397.197	285.075	432.243	357.213
Consultores i corredories d'assegurances	32.452	943	21.113	4.994
Captació, depuració i distribució d'aigua	10.100	4.439	12.004	4.457
Agències de viatge	21.084	25.046	23.800	25.573
Altres	4.535	626	5.291	664
	465.368	316.129	494.451	392.901

Dades en milers d'euros

42. Resta de productes d'explotació

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007 és el següent:

	2008	2007
Ingressos de les inversions immobiliàries	1.802	2.142
Despeses recuperades per la incorporació al cost d'actius d'ús propi	10.643	10.798
Actius intangibles	10.643	10.798
Despeses de personal	1.156	1.704
Altres	9.487	9.094
Comissions	27.479	46.477
Altres conceptes	50.880	20.213
	90.804	79.630

Dades en milers d'euros

L'import de la partida "Altres conceptes" del quadre anterior inclou un import de 20.000 milers d'euros d'ingressos provinents d'exercicis anteriors i un import de 15.000 milers d'euros que correspon al cobrament d'una indemnització per modificació d'alguns acords contractuals per part d'un tercer.

43. Resta de càrregues d'explotació

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys dels exercicis 2008 i 2007 és el següent:

	2008	2007
Contribució al Fons de Garantia de Dipòsits	15.791	12.117
Altres conceptes	8.938	9.986
	24.729	22.163

Dades en milers d'euros

44. Despeses d'administració - Despeses de personal

La composició del capítol "Despeses de personal" dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007 és el següent:

	2008	2007
Sous i salaris	401.591	375.085
Seguretat Social	91.602	83.359
Dotacions a plans de pensions (*)	22.036	20.659
Altres despeses de personal	20.049	22.444
Total despeses de personal	535.278	501.547

(*) En aquest compte s'inclou la despesa registrada en el compte de pèrdues i guanys consolidat de l'exercici per aportacions realitzades a plans de pensions d'aportació definida, que ha ascendit a 13.593 milers d'euros (14.943 milers d'euros en el 2007)
Dades en milers d'euros

El nombre d'empleats de l'Entitat, distribuït per categories professionals i per sexe, al 31 de desembre de 2008 i 2007 és el següent:

	Dones		Homes		Total	
	2008	2007	2008	2007	2008	2007
Direcció	2	1	28	27	30	28
Directors d'oficina i altres responsables	280	248	952	946	1.232	1.194
Personal comercial i d'administració	2.288	2.242	2.427	2.425	4.715	4.667
Altres personal	4	4	15	15	19	19
	2.574	2.495	3.422	3.413	5.996	5.908

Dades en milers d'euros

El nombre mitjà d'empleats no difereix significativament del nombre d'empleats que l'Entitat té en plantilla a 31.12.08.

44.1 Retribucions postocupació i de jubilació

A continuació es presenta un desglossament per conceptes dels imports registrats en els epígrafs "Contractes d'assegurances vinculades a pensions" i "Provisions - Provisions per a pensions i obligacions similars" dels balanços de situació al 31 de desembre de 2008 i 2007:

	2008	2007
Provisions - Provisions per a pensions i obligacions similars		
Compromisos per prejubilacions (nota 2.13.2)	85.635	106.245
Compromisos per prestació definida (nota 2.13.1)	17.319	18.290
Altres compromisos	31.414	9.474
	134.368	134.009
Contractes d'assegurances vinculats a pensions		
Compromisos per prestació definida	14.615	17.509
	14.615	17.509

Dades en milers d'euros

Les prestacions en cas de defunció i invalidesa i les retribucions postocupació en concepte de jubilació, defunció i invalidesa que assumeixen la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, i el Banco de Valencia, S.A., amb els seus empleats s'expliquen detalladament en la nota 2.13.1.

El valor de les pòlisses d'assegurances i dels compromisos per pensions assumits pel Grup han estat determinats per actuaris qualificats, els quals han aplicat per a quantificar-los els criteris següents:

1. Mètode de càlcul per a prestacions causades per a les quals s'aplica el mètode del cost total per mitjà del sistema de capitalització individual.
2. Hipòtesis actuàries utilitzades: insesgades i compatibles entre si. Concretament, les hipòtesis actuàries més significatives que van considerar en els seus càlculs van ser:

Hipòtesis actuàries	Exercici 2008	Exercici 2007
Tipus d'interès tècnic	(*)	(*)
Taules de mortalitat	PERMF 2000P	PERMF 2000P
IPC estimat	2%	2%

(*) L'obtingut per a cada exercici per l'asseguradora en funció de l'assignació específica d'inversions.

En el cas de Banco de Valencia, S.A., les principals hipòtesis considerades durant l'exercici 2008 i 2007, segons l'estipulat en la normativa vigent que regula els fons de pensions interns i externs, en els estudis actuàries efectuats per actuaris independents per cobrir els compromisos que assumeix el Banc, són la utilització de les taules de mortalitat PERMF 2000P i un tipus d'interès anual tècnic entre el 2,42% i el 4% (PERMF-2000P i un tipus d'interès anual tècnic entre el 2,42% i el 4% en l'exercici 2007).

A continuació es presenta un detall del valor actual dels compromisos per prejubilacions assumits per la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, al 31 de desembre de 2008 i 2007 que es troben comptabilitzats en l'epígraf de "Provisions - Provisions per a pensions i obligacions semblants":

	2008	2007
Valors actuals dels compromisos		
Personal prejubilat anterior a l'exercici 2004	8.500	14.120
Personal prejubilat exercicis 2004 – 2007	71.130	86.120
Altres compromisos	6.005	6.005
Saldo registrat en l'epígraf "Provisions – Provisions per a pensions i obligacions similars" del balanç	85.635	106.245

Dades en milers d'euros

El valor actual dels compromisos inclosos en el quadre anterior ha estat determinat per actuaris qualificats, els quals han aplicat per a quantificar-los els criteris següents:

1. Mètode de càlcul del cost total per mitjà de sistema de capitalització individual.
2. Hipòtesis actuàries utilitzades: insesgades i compatibles entre si. Concretament, les hipòtesis actuàries més significatives que van considerar en els seus càlculs van ser:

Hipòtesis actuàries	Exercici 2008	Exercici 2007
Tipus nominal d'actualització	2,60%	2,60%
Taules de mortalitat (*)	PERMF 2000P	PERMF 2000P
IPC	2%	2%

* Per als prejubilats anteriors a 2004 és GRMF 95.

3. L'edat estimada de jubilació de cada empleat és la pactada.

El moviment registrat en l'epígraf "Provisions - Fons per a pensions i obligacions similars" en els exercicis 2008 i 2007 es mostra a continuació:

	2008	2007
Saldos a l'inici de l'exercici:	134.009	163.117
Moviments amb reflex en el compte de resultats:		
Cost financer associat als compromisos (nota 33)	2.966	3.996
Fons dotats en l'exercici amb càrrec a l'epígraf dotacions a provisions (net)	3.789	-
Guanys i pèrdues actuàries	23.600	-
Moviments sense reflex en el compte de resultats:		
Pagaments a prejubilats i altres compromisos	(24.547)	(40.846)
Altres moviments	(5.449)	7.742
Saldos al tancament de l'exercici:	134.368	134.009

Dades en milers d'euros

44.2 Retribucions en espècie

El Grup, d'acord amb el Reglament de Beneficis Socials d'Empleats, facilita operacions actives als seus empleats en condicions preferencials de tipus d'interés respecte al preu de mercat, donant-hi la consideració de remuneracions no monetàries i comptabilitzant-les com a despeses de personal, i ha vent suposat aquestes despeses el 2008 un total de 6.927 milers d'euros (5.358 milers d'euros, el 2007).

45. Despeses d'administració - Altres despeses generals d'administració

El desglossament del saldo d'aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007 és el següent:

	2008	2007
Tecnologia i sistemes	45.687	43.595
Comunicacions	20.255	18.464
Publicitat	33.792	36.042
Immobles i instal·lacions	40.709	24.301
Tributs	24.513	16.100
Lloguers	16.695	37.857
Altres despeses d'administració	102.821	93.485
	284.472	269.844

Dades en milers d'euros

Inclous en el saldo d'“Altres despeses generals d'administració” es recullen els honoraris satisfets pel Grup a l'auditor per servicis d'auditoria i altres servicis, per imports de 763 milers i 704 milers d'euros, respectivament, dels quals corresponen 501 i 561 milers d'euros a l'auditor principal, respectivament.

L'import corresponent a servicis d'auditoria inclou els honoraris corresponents a la revisió limitada dels estats financers consolidats, a 30 de juny de 2008.

No s'han meritat per entitats vinculades a l'auditor honoraris relatius a altres servicis (inclòs l'assessorament fiscal).

46. Amortització

A continuació es presenta el detall per naturalesa del saldo registrat en aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007:

	2008	2007
Amortització de l'immobilitzat material (nota 16)	48.726	52.212
Amortització de l'immobilitzat immaterial (nota 17)	12.246	9.736

47. Dotacions a provisions (net)

A continuació es presenta el detall per naturalesa del saldo registrat en aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidat dels exercicis 2008 i 2007:

	2008	2007
Dotació a les provisions per a riscos contingents	(11.723)	7.359
Dotacions als compromisos per pensions i obligacions similars	29.792	-
Dotació a les provisions per a contingències fiscals i altres contingències legals	-	-
Dotació a les altres provisions	1.029	(46.642)
	19.098	(39.283)

Dades en milers d'euros

48. Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net)

A continuació es presenta el detall per categoria d'instruments financers al qual correspon la dotació neta del saldo registrat en aquest epígraf dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007:

	2008	2007
Fons de comerç (nota 17)	634.709	458.630
Actius financers disponibles per a la venda (nota 9)	84.882	4.789
	719.591	463.419

Dades en milers d'euros

L'import de "Pèrdues per deteriorament d'actius financers (net) - Inversions creditícies" inclou, al 31 de desembre de 2008, un import de 86.561 milers d'euros que corresponen a recuperacions d'actius fallats.

49. Pèrdues per deteriorament de la resta d'actius (net)

A continuació es presenta el detall per naturalesa del saldo registrat en aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007:

	2008	2007
Fons de comerç (nota 17)	2.975	41
Actius materials	2.905	105
Participacions	-	1.747
Resta d'actius	22.594	2.099
	28.474	3.992

Dades en milers d'euros

50. Guany (Pèrdua) en la baixa d'actius financers no classificats com a no corrents en venda

A continuació es presenta el detall per naturalesa del saldo registrat en aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys dels exercicis 2008 i 2007:

	2008	2007
Immobilitzat material (Nota 16)	18.507	2.841
Participacions (Nota 14)	38.681	4.145
Altres Vendes	(16)	-
	57.172	6.986

Dades en milers d'euros

51. Guany (Pèrdua) d'actius no corrents en venda no classificats com a operacions interrompudes

A continuació es presenta el detall per naturalesa del saldo registrat en aquest capítol dels comptes de pèrdues i guanys dels exercicis 2008 i 2007:

	2008	2007
Resultats nets en la baixa d'actius no corrents en venda	6.108	(3)
Dotació neta pèrdues per deteriorament adjudicacions	(19.396)	(83)
Dotació neta pèrdues per deteriorament de la resta d'actius	-	-
Resultats baixa instruments capital classificat disp. venda considerats inversions estratègiques	-	-
	(13.288)	(86)

Dades en milers d'euros

52. Parts vinculades

A més de la informació presentada en la nota 6 en relació amb els saldos i les operacions realitzades amb els membres del Consell d'Administració i amb l'Alta Direcció de la Caixa, a continuació es presenten els saldos registrats en els balanços consolidats al 31 de desembre de 2008 i 2007 i en els comptes de pèrdues i guanys consolidats dels exercicis 2008 i 2007 que tenen el seu origen en operacions amb parts vinculades diferents de les incloses en la nota 6:

	Empreses associades		Altres parts vinculades	
	2008	2007	2008	2007
ACTIU				
Crèdit sobre clients	998.359	1.906.764	396.050	385.130
Efectes comercials, avançaments i resta	2.152	185	1.208	1.486
Préstecs	559.986	1.525.241	249.848	242.779
Comptes de crèdit	340.099	324.408	141.305	134.097
Altres actius	96.122	56.930	3.689	6.768
(pèrdues per deteriorament)	-	-	-	5.338
PASSIU				
Dèbits a clients	720.307	55.456	27.107	32.561
Comptes corrents i a la vista	109.191	30.814	14.284	19.413
Imposicions a termini	557.121	23.872	12.823	13.148
Resta	53.995	770	-	-
Dèbits representats per valors negociables	-	-	145	3.990
Resta passius	11.388	10.388	338.846	2.849
PÈRDUES I GUANYS				
Despeses				
Interessos i càrregues assimilades	867	522	840	722
Comissions	1	-	-	142
Cost de vendes	90.711	-	-	-
Altres despeses financeres	215	323	1	-
Dotacions per deteriorament	-	-	9.823	-
Haver				
Interessos i rendiments assimilats	45.864	28.807	21.761	17.588
Comissions	-	905	1.243	513
Altres ingressos financers	3.850	2.274	10	-
ALTRES				
Passius contingents	159.110	235.746	103.350	29.281
Compromisos	163.928	184.608	19.824	29.035
Derivats	-	-	34.732	40.879

Dades en milers d'euros

53. Servici d'Atenció al Client

De conformitat amb el que estableix l'article 17 de l'Ordre ECO/734/2004, d'11 de març, sobre els departaments i servicis d'atenció al client i el defensor del client de les entitats financeres, es va presentar al Consell d'Administració de Bancaja l'Informe Anual del Servici d'Atenció al Client.

Durant l'any 2008, el Servici d'Atenció al Client de Bancaja ha registrat un total de 4.596 incidències, de les quals 3.207 corresponen a queixes i reclamacions resoltes, ajustades a l'Ordre ECO/734/2004, i en queden pendents de resolució 139 a final d'any. L'any 2007, el nombre d'incidències i consultes va ascendir a 4.443 de les quals van ser admeses a tràmit 3.113, i en queden pendents 92 en finalitzar l'any.

La distribució de les queixes i reclamacions resoltes per productes i servicis en l'exercici 2008 ha estat la següent:

Tipologia de les reclamacions	Nombre	Percentatge (%)
Operacions actives	693	21,61
Operacions passives	288	8,98
Altres productes	587	18,31
Servicis de cobrament i pagament	435	13,56
Servicis d'inversió	46	1,43
Assegurances i fons de pensions	323	10,07
Diversos	835	26,04
Total	3.207	100,00

Els motius de les queixes i reclamacions resoltes són:

Motius de les reclamacions	Nombre	Percentatge (%)
Comissions i despeses	228	7,11
Interessos	84	2,62
Discrepàncies en apunts en compte	595	18,55
Altres clàusules contractuals i falta de documentació	217	6,77
Qualitat: disconformitat amb el servici "ex-ante"	164	5,11
Qualitat: disconformitat amb el servici "ex-post"	1.448	45,15
Protecció de dades	68	2,12
Diversos	403	12,57
Total	3.207	100,00

El resultat de les reclamacions resoltes dels anys 2008 i 2007 ha estat:

	Nombre de reclamacions 2008	Nombre de reclamacions 2007
Decisions favorables a l'Entitat	2.343	2.249
Decisions favorables al client	668	670
Desistiments del client	24	79
Aplanaments de l'Entitat	13	4
No competent	159	111
Total	3.207	3.113

De la totalitat de les reclamacions resoltes favorables al client o aplanaments de l'Entitat, s'ha indemnitzat en 244 casos, i s'ha abonant un total de 136 milers d'euros.

El quadre comparatiu següent dels anys 2008 i 2007 mostra els imports de les reclamacions favorables al client o aplanaments de l'Entitat, en aquells casos que van sol·licitar una quantia econòmica, agrupades per trams.

	Nombre de reclamacions 2008	Nombre de reclamacions 2007
Fins a 10,00 € 18	18	46
De 10,01 € a 100,00 €	96	97
De 100,01 € a 1.000,00 €	113	89
De 1.000,01 € a 10.000 €	17	24
Total	244	256

El termini de resolució de les queixes i reclamacions durant l'exercici 2008 ha sigut de 10,76 dies naturals, enfront de 9,8 dies de l'any anterior.

El Servei d'Atenció al Client utilitza per a les seues decisions els criteris utilitzats pel Servei de Reclamacions del Banc d'Espanya i el Defensor del Client de la Federació Valenciana de Caixes d'Estalvis, i s'ajusta en tot moment a la normativa de transparència i protecció de la clientela, als usos financers i les bones pràctiques bancàries i al principi d'equitat.

Els resultats de l'activitat exercida pel Servei d'Atenció al Client de les empreses de Grup Bancaja que disposen d'aquest servei d'acord amb el que estableix l'Ordre ECO/734/2004, d'11 de març, són:

- Servei d'Atenció al Client d'Aseguradora Valenciana, S.A., de Seguros y Reaseguros, única societat del Grup d'Assegurances amb activitats regulades:

	Nombre de reclamacions 2008	Nombre de reclamacions 2007
Reclamacions rebudes	58	35
Reclamacions resoltes en l'exercici	54	38
Reclamacions resoltes favorables al client	3	1
Reclamacions resoltes favorables a l'Entitat	46	37
Import abonat	2,32	132,38

Dades en milers d'euros

- Servicis d'Atenció al Client del Grup Banco de Valencia amb activitats regulades, que comprén el Banco de Valencia, S.A., i Adquiera Servicios Financieros EFC, SA:

	Nombre de reclamacions 2008	Nombre de reclamacions 2007
Reclamacions rebudes	493	265
Reclamacions resoltes en l'exercici	317	189
Reclamacions resoltes favorables al client	57	28
Reclamacions resoltes favorables a l'Entitat	260	128
Import abonat	46,86	3,67

Dades en milers d'euros

- Servicis d'Atenció al Client del Grup Bancaja Gestión de Activos amb activitats regulades, que comprén Arcalia Patrimonios SV, SA, Arcalia Inversiones SGIIC, SA, i Bancaja Fondos SGIIC, SA:

	Nombre de reclamacions 2008	Número de reclamaciones 2007
Reclamacions rebudes	9	8
Reclamacions resoltes en l'exercici	5	2
Reclamacions resoltes favorables al client	1	-
Reclamacions resoltes favorables a l'Entitat	4	2
Import abonat	0,5	-

Dades en milers d'euros

Annex I

Detall d'entitats dependents integrades en el Grup Bancaja al 31 de desembre de 2008

Entitat	Domicili	Import particip.	% Capital posseït pel Grup		
			% Participació present		Total particip.
			Directa	Indirecta	
Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja	Cavallers 2, 12001 Castelló	-	-	-	-
Banco de Valencia S.A.	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	1.745.718	-	26,9	26,9
Inversiones Valencia Capital Riesgo S.C.R. S.A	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	14.900	-	26,9	26,9
Real-Equity, S.L.	Colom 35 - 10ª, 46002 València	40.000	-	26,9	26,9
Bancaja Fondos S.G.I.I.C., S.A.	Pintor Sorolla 4 - 6ª planta, 46002 València	902	-	100	100
Valenciana de Inversiones Mobiliarias, S.L.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	7.387	-	100	100
Bancaja Participaciones, S.L.	Cavallers 2, 12001 Castelló	79.982	99,99	0,01	100
Invercalia Gestión Privada, S.A.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	2.060	-	100	100
Grupo Bancaja Centro de Estudios, S.A.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	160	99,83	0,17	100
Bancaja Habitat, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	264.562	99,8	0,2	100
Bancaja International Finance Ltd	Ugland House South Church Street Georgetown (Cayman Island)	1	100	-	100
Bancaja Capital S.A. Unipersonal	Cavallers 2, 12001 Castelló	61	100	-	100
Bancaja Emisiones S.A. Unipersonal	Cavallers 2, 12001 Castelló	61	100	-	100
Arcalia Patrimonios, Sociedad de Valores, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	69.873	-	83,77	83,77
Arcalia Inversiones Sgiic, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	4.621	-	83,77	83,77
Arcalia Servicios, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	199	-	83,77	83,77
Operador de Banca Seguros Vinculado del Grupo Bancaja, S.A.	General Palanca 3 entlo., 46003 València	651	99,92	0,08	100
Aseval Consultora de Pensiones y Seguros, S.L.	Pl. Legió Espanyola, 46010 València	3	99	0,5	99,5
Hábitat Resorts, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	10.914	-	100	100
Urbanizadora Parque Azul, S.L.	Cronista Carreres 9 - 8º, Lletra J, 46003 València	6.310	-	66,67	66,67
EE Spain, Limited	126, Wigmores Street - London W1V3RZ (El Regne Unit)	-	-	100	100
Icono Mediterráneo, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	600	-	100	100
Hotel Alameda València, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	10.027	-	100	100
Ocio Los Monteros, S.L.U	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	277	-	100	100
Encina Los Monteros, S.L.	Cavallers 2, 12001 Castelló	788	-	100	100
Santa Pola Green, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	9.257	-	75	75
Cavaltour, Agencia de Viajes, S.A.	Psge. Ventura Feliu 16 baix, 46007 València	210	50	-	50
Ftpyme Bancaja 3 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
Bancaja 7 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
Bancaja 8 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
MBS Bancaja 1 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
MBS Bancaja 2 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
CM Bancaja 1 Fondo de Titulización de Activos	Orense 69 - 2ª Planta, Madrid	-	100	-	100
Ftpyme Bancaja 4 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
Bancaja Gestión de Activos, S.L.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	45.106	96,88	3,12	100
Bancaja 9 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
Mas de Peirón, S.L., Unipersonal	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	2.647	-	100	100
MBS Bancaja 3 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
Valldigna del Mar, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	24	-	100	100
Bancaja US Debt, S.A.	Cavallers 2, 12001 Castelló	61	100	-	100
Hábitat USA Corporation	2 South Biscayne Boulevard, Suite 3400 Miami 33131 - Florida - (USA)	2.349	-	100	100

Datos en miles de euros

Detall d'entitats dependents integrades en el Grup Bancaja al 31 de desembre de 2008

Entitat	Domicili	Import particip.	% Capital posseït pel Grup		
			% Participació present		Total particip.
			Directa	Indirecta	
MBS Bancaja 3 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
Adquiera Servicios Financieros, E.F.C., S.A.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	11.411	-	17,18	17,18
BVA Preferentes, S.A.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	61	-	26,9	26,9
Valenciana de Inversiones Participadas, S.L.U.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	46.000	-	26,9	26,9
Pyme Bancaja 5 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
Valencia Hipotecario 1 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	26,9	26,9
Valencia Hipotecario 1 Fondo de Titulización de Hipotecaria	Lagasca 120, Madrid	-	-	26,9	26,9
Valencia Hipotecario 3 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	26,9	26,9
Bancaja 10 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
MBS Bancaja 4 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
Cisa, Cartera de Inmuebles, S.L. Unipersonal	Passeig de l'Albereda 3, 46010 València	26.559	-	100	100
Bancaja Inversiones, S.A.	Cavallers 2, 12001 Castelló	3.577.946	69,98	-	69,98
Bancaja 11 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
Pyme Valencia 1 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	100	100
Ftpyme Bancaja 6 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
Fuentes de Chiva, S.L.	Passeig de l'Albereda 7 - 46010 València	4.500	-	100	100
Valencia Hipotecario 4 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	26,9	26,9
Bancaja Eurocapital Finance, S.A. Unipersonal	Cavallers 2, 12001 Castelló	60	100	-	100
Bancaja 12 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
Mbs Bancaja 5 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
Pyme Bancaja 7 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
Gran Hotel Xirivella, S.L. Unipersonal	Narcís Monturiol i Estarriol, 7 - 9 Parc Tecnològic, 46980 Paterna (València)	36.995	-	100	100
Sector Residencial La Maimona, S.L.U.	Narcís Monturiol i Estarriol, 7 - 9 Parc Tecnològic, 46980 Paterna (València)	3.006	-	100	100
Valencia Hipotecario 5 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	26,9	26,9
Bancaja 13 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
Financiación Bancaja 1 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	100	-	100
Urbanizadora Experiencia Inmobiliaria, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	5.804	-	63,45	63,45
Reales Atarazanas, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	1.752	-	70	70
Gestión y Dirección Socio Sanitaria Residencial, S.L., Unipersonal	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	100	100
Hábitat Vida & Resorts, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	4	-	100	100
Santa Pola Life Resorts, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	4	-	100	100
NLBH Parques Comerciales, S.L.	Martínez Cubells, 7 - 3º - 46002 València	7.702	-	53,36	53,36
Benidorm Complejo de Vida y Golf, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	4	-	100	100
Valle y Paisaje, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	602	-	53,36	53,36
Costa Eboris, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	4	-	100	100
Inversiones Centroeuropeas, S.R.O.	Na Prikope a 11 - Praha 1 - PSC 110 00 Praga (Rep. Txeca)	8	-	100	100
Vipactivos, S.L.U.	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	2.603	-	26,9	26,9
Vipcartera, S.L.U.	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	5.003	-	38,43	38,43
Civitas Inmuebles, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	4	-	100	100
Trébol Hábitat, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	4	-	100	100
Hábitat Dos Mil Dieciocho, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	4	-	100	100
Vip Gestión de Inmuebles, S.L.U.	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	6.003	-	26,9	26,9
Vip Explotación de Activos, S.L.U.	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	3	-	26,9	26,9
Vip Viviendas y Locales, S.L.U.	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	3	-	26,9	26,9
Nuevos Planes de Inversión, S.L.	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	1.000	-	26,9	26,9

Detall d'entitats dependents integrades en el Grup Bancaja al 31 de desembre de 2008

Entitat	Domicili	Int. minoritaris gest per Grup		Resultat aportat al Grup en l'exercici 2008
		N. accions	Valor nominal	
Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja	Cavallers 2, 12001 Castelló	285.853.210	71.463	132.160
Banco de Valencia S.A.	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	-	-	144.275
Inversiones Valencia Capital Riesgo S.C.R. S.A	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	-	-	(1.837)
Real-Equity, S.L.	Colom 35 - 10ª, 46002 València	-	-	754
Bancaja Fondos S.G.I.I.C., S.A.	Pintor Sorolla 4 - 6ª planta, 46002 València	-	-	2.770
Valenciana de Inversiones Mobiliarias, S.L.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	-	-	127
Bancaja Participaciones, S.L.	Cavallers 2, 12001 Castelló	-	-	28.113
Invercalia Gestión Privada, S.A.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	-	-	95
Grupo Bancaja Centro de Estudios, S.A.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	-	-	6
Bancaja Habitat, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	36.988
Bancaja International Finance Ltd	Ugland House South Church Street Georgetown (Cayman Island)	-	-	4
Bancaja Capital S.A. Unipersonal	Cavallers 2, 12001 Castelló	-	-	4
Bancaja Emisiones S.A. Unipersonal	Cavallers 2, 12001 Castelló	-	-	0
Arcalia Patrimonios, Sociedad de Valores, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	-	-	3.067
Arcalia Inversiones Sgiic, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	-	-	14
Arcalia Servicios, S.A.	María de Molina 39 28006 Madrid	-	-	61
Operador de Banca Seguros Vinculado del Grupo Bancaja, S.A.	General Palanca 3 entlo., 46003 València	-	-	7.633
Aseval Consultora de Pensiones y Seguros, S.L.	Pl. Legió Espanyola, 46010 València	-	-	4
Hàbitat Resorts, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	(3.362)
Urbanizadora Parque Azul, S.L.	Cronista Carreres 9 - 8º - Llettra J, 46003 València	2.001.002	2.001	(441)
EE Spain, Limited	126, Wigmore Street - London W1V3RZ (El Regne Unit)	-	-	12
Icono Mediterráneo, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	20
Hotel Alameda València, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	(659)
Ocio Los Monteros, S.L.U	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	(28)
Encina Los Monteros, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	(86)
Santa Pola Green, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	16.400	1.640	(287)
Cavaltour, Agencia de Viajes, S.A.	Psge. Ventura Feliu 16 Baix, 46007 València	25.000	150	155
Ftpyme Bancaja 3 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	673
Bancaja 7 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	655
Bancaja 8 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	1.664
MBS Bancaja 1 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	500
MBS Bancaja 2 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	(125)
CM Bancaja 1 Fondo de Titulización de Activos	Orense 69 - 2ª Planta, Madrid	-	-	-
Ftpyme Bancaja 4 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	353
Bancaja Gestión de Activos, S.L.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	-	-	(503)
Bancaja 9 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	563
Mas de Peirón, S.L., Unipersonal	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	(319)
MBS Bancaja 3 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	229
Valldigna del Mar, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	(14)
Bancaja US Debt, S.A.	Cavallers 2, 12001 Castelló	-	-	(23)
Hàbitat USA Corporation	2 South Biscayne Boulevard, Suite 3400 Miami 33131 - Florida (USA)	-	-	(5)

Dades en milers d'euros

Detall d'entitats dependents integrades en el Grup Bancaja al 31 de desembre de 2008

Entitat	Domicili	Int. minoritaris gest per Grup		Resultat aportat al Grup en l'exercici 2008
		N. accions	Valor nominal	
MBS Bancaja 3 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	7.662
Adquiera Servicios Financieros, E.F.C., S.A.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	4.920.000	4.248	(1.171)
BVA Preferentes, S.A.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	-	-	-
Valenciana de Inversiones Participadas, S.L.U.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	-	-	689
Pyme Bancaja 5 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	1.328
Valencia Hipotecario 1 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	66
Valencia Hipotecario 1 Fondo de Titulización de Hipotecaria	Lagasca 120, Madrid	-	-	769
Valencia Hipotecario 3 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	309
Bancaja 10 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	1.584
MBS Bancaja 4 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	1.522
Cisa, Cartera de Inmuebles, S.L. Unipersonal	Passeig de l'Albereda 3, 46010 València	-	-	(18.520)
Bancaja Inversiones, S.A.	Cavallers 2, 12001 Castelló	1.201.140.622	1.201.141	140.752
Bancaja 11 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	1.601
Pyme Valencia 1 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	2.662
Ftpyme Bancaja 6 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	1.614
Fuentes de Chiva, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	(1.652)
Valencia Hipotecario 4 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	567
Bancaja Eurocapital Finance, S.A. Unipersonal	Cavallers 2, 12001 Castelló	-	-	2
Bancaja 12 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	1.874
MBS Bancaja 5 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	852
Pyme Bancaja 7 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	(357)
Gran Hotel Xirivella, S.L. Unipersonal	Narcís Monturiol i Estarriol 7 - 9 Parc Tecnològic, 46980 Paterna (València)	-	-	-
Sector Residencial La Maimona, S.L.U.	Narcís Monturiol i Estarriol 7 - 9 Parc Tecnològic, 46980 Paterna (València)	-	-	-
Valencia Hipotecario 5 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-
Bancaja 13 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-
Financiación Bancaja 1 Fondo de Titulización de Activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-
Urbanizadora Experiencia Inmobiliaria, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	(3.980)
Reales Atarazanas, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	(1.151)
Gestion y Direccion Socio Sanitaria Residencial, S.L., Unipersonal	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	(0)
Hábitat Vida & Resorts, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	(14)
Santa Pola Life Resorts, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	(186)
NLBH Parques Comerciales, S.L.	Martínez Cubells 7 - 3º, 46002 València	32.088	3.209	(272)
Benidorm Complejo de Vida y Golf, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	(16)
Valle y Paisaje, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	6.018	602	-
Costa Eboris, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	2
Inversiones Centroeuropeas, S.R.O.	Na Příkope a 11 - Praha 1 - PSC 110 00 Praga (Rep. Txeca)	-	-	-
Vipactivos, S.L.U.	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	-	-	(78)
Vipcartera, S.L.U.	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	-	-	(96)
Civitas Inmuebles, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	(1)
Trébol Hábitat, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	(1)
Hábitat Dos Mil Dieciocho, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	-	(1)
Vip Gestión de Inmuebles, S.L.U.	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	-	-	(11)
Vip Explotación de Activos, S.L.U.	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	-	-	(0)
Vip Viviendas y Locales, S.L.U.	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	-	-	(0)
Nuevos Planes de Inversión, S.L.	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	-	-	(17)

Dades en milers d'euros

Detall d'entitats dependents integrades en el Grup Bancaixa al 31 de desembre de 2007

Entitat	Domicili	Capital posseït pel Grup			Total particip.
		Import de la particip.	% Participació present		
			Directa	Indirecta	
Banco de Valencia, S.A.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	1.745.810	-	26,90	26,90
Valenciana de Inversiones Mobiliarias, S.L.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	6.041	-	100,00	100,00
Bancaja Fondos Gestora Bancaja S.I.I.C.S.A. Antes Gebasa	Pintor Sorolla 4 - 6ª planta, 46002 València	902	-	100,00	100,00
Grupo Bancaja Centro de Estudios, S.A.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	160	99,83	0,17	100,00
Bancaja International Finance Ltd	Ugland House PO Box 309, Grand Cayman	1	100,00	-	100,00
Invercalia Gestión Privada S.A.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	1.770	99,00	1,00	100,00
Bancaja Eurocapital Finance Ltd	Ugland House PO Box 309 Grand Cayman	1	100,00	-	100,00
Bancaja Participaciones, S.L.	Cavallers 2, 12001 Castelló	79.982	99,99	0,01	100,00
Arcalia Patrim. Agencia de Valores S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	69.299	-	83,77	83,77
Inversiones Valencia Capital Riesgo S.C.R. S.A.	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	8.400	-	26,90	26,90
Arcalia Inversiones SGIIC, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	4.621	-	83,77	83,77
Arcalia Pensiones EGFP, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	639	-	83,77	83,77
Ftpyme Bancaja 3 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
Bancaja 7 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
Bancaja 8 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
MBS Bancaja 1 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
MBS Bancaja 2 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
Real-Equity	Colom 35 -10ª, 46002 València	40.000	-	26,90	26,90
Bancaja Capital, S.A.	Cavallers 2, 12001 Castelló	61	100,00	-	100,00
Bancaja Emisiones S.A.	Cavallers 2, 12001 Castelló	61	100,00	-	100,00
CM Bancaja 1 Fondo de Titulización de activos	Orense 69 - 2, Madrid	-	-	-	-
Ftpyme Bancaja 4 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
Bancaja Gestión de Activos S.L.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	45.106	96,88	3,12	100,00
Bancaja 9 Fondo de Titulización de activos	Lagasca, 120 Madrid	-	-	-	-
MBS Bancaja 3 Fondo de Titulización de activos	Lagasca, 120 Madrid	-	-	-	-
Bancaja US Debt S.A.	Cavallers 2, 12001 Castelló	61	100,00	-	100,00
MBS Bancaja 3 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
Adquiera Servicios Financieros E.F.C. S.L.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	7.080	-	15,87	15,87
BVA Preferentes S.A.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	61	-	26,90	26,90
Valenciana de Inversiones Participadas S.L.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	30.000	-	26,90	26,90
Pyme Bancaja 5 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
Valencia Hipotecario 1 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
Valencia Hipotecario 1 Fondo de Titulización Hipotecaria	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-

Dades en milers d'euros

Detall d'entitats dependents integrades en el Grup Bancaixa al 31 de desembre de 2007

Entitat	Domicili	Capital posseït pel Grup			
		Import de la particip.	% Participació present		Total particip.
			Directa	Indirecta	
Banco de Valencia, S.A.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	1.745.810	-	26,90	26,90
Valenciana de Inversiones Mobiliarias, S.L.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	6.041	-	100,00	100,00
Bancaja Fondos Gestora Bancaja S.I.I.C.S.A. Antes Gebasa	Pintor Sorolla 4 - 6ª planta, 46002 València	902	-	100,00	100,00
Grupo Bancaja Centro de Estudios, S.A.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	160	99,83	0,17	100,00
Bancaja International Finance Ltd	Ugland House PO Box 309, Grand Cayman	1	100,00	-	100,00
Invercalia Gestión Privada S.A.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	1.770	99,00	1,00	100,00
Bancaja Eurocapital Finance Ltd	Ugland House PO Box 309 Grand Cayman	1	100,00	-	100,00
Bancaja Participaciones, S.L.	Cavallers 2, 12001 Castelló	79.982	99,99	0,01	100,00
Arcalia Patrim. Agencia de Valores S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	69.299	-	83,77	83,77
Inversiones Valencia Capital Riesgo S.C.R. S.A.	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	8.400	-	26,90	26,90
Arcalia Inversiones SGIIC, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	4.621	-	83,77	83,77
Arcalia Pensiones EGFP, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	639	-	83,77	83,77
Ftpyme Bancaja 3 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
Bancaja 7 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
Bancaja 8 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
MBS Bancaja 1 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
MBS Bancaja 2 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
Real-Equity	Colom 35 -10ª, 46002 València	40.000	-	26,90	26,90
Bancaja Capital, S.A.	Cavallers 2, 12001 Castelló	61	100,00	-	100,00
Bancaja Emisiones S.A.	Cavallers 2, 12001 Castelló	61	100,00	-	100,00
CM Bancaja 1 Fondo de Titulización de activos	Orense 69 - 2, Madrid	-	-	-	-
Ftpyme Bancaja 4 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
Bancaja Gestión de Activos S.L.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	45.106	96,88	3,12	100,00
Bancaja 9 Fondo de Titulización de activos	Lagasca, 120 Madrid	-	-	-	-
MBS Bancaja 3 Fondo de Titulización de activos	Lagasca, 120 Madrid	-	-	-	-
Bancaja US Debt S.A.	Cavallers 2, 12001 Castelló	61	100,00	-	100,00
MBS Bancaja 3 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
Adquiera Servicios Financieros E.F.C. S.L.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	7.080	-	15,87	15,87
BVA Preferentes S.A.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	61	-	26,90	26,90
Valenciana de Inversiones Participadas S.L.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	30.000	-	26,90	26,90
Pyme Bancaja 5 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
Valencia Hipotecario 1 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-
Valencia Hipotecario 1 Fondo de Titulización Hipotecaria	Lagasca 120, Madrid	-	-	-	-

Dades en milers d'euros

Detall d'entitats dependents integrades en el Grup Bancaixa al 31 de desembre de 2007

Entitat	Domicili	Int. minoritaris gest per Grup		Resultat aportat al Grup en l'exercici 2007
		N. accions	Valor nominal	
Banco de Valencia, S.A.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	83.154.988,33	83.154.988,33	47.400
Valenciana de Inversiones Mobiliarias, S.L.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	-	-	(1.515)
Bancaja Fondos Gestora Bancaja S.I.I.C.S.A. Antes Gebasa	Pintor Sorolla 4 - 6ª planta, 46002 València	-	-	33.998
Grupo Bancaja Centro de Estudios, S.A.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	-	-	(20)
Bancaja International Finance Ltd	Ugland House PO Box 309, Grand Cayman	-	-	(31.082)
Invercalia Gestión Privada S.A.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	-	-	(977)
Bancaja Eurocapital Finance Ltd	Ugland House PO Box 309, Grand Cayman	-	-	(24.944)
Bancaja Participaciones, S.L.	Cavallers 2, 12001 Castelló	-	-	(3.393)
Arcalia Patrim. Agencia de Valores S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	-	-	(5.319)
Inversiones Valencia Capital Riesgo S.C.R. S.A.	Pintor Sorolla 2 y 4, 46002 València	-	-	(172)
Arcalia Inversiones SGIC, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	-	-	9.545
Arcalia Pensiones EGFP, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	-	-	19
Ftpyme Bancaja 3 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	1.557
Bancaja 7 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	2.027
Bancaja 8 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	4.548
MBS Bancaja 1 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	621
MBS Bancaja 2 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	1.993
Real-Equity	Colom 35 - 10ª, 46002 València	-	-	(882)
Bancaja Capital, S.A.	Cavallers 2, 12001 Castelló	-	-	(13.367)
Bancaja Emisiones S.A.	Cavallers 2, 12001 Castelló	-	-	(99.390)
CM Bancaja 1 Fondo de Titulización de activos	Orense 69 - 2ª Planta, Madrid	-	-	566
Ftpyme Bancaja 4 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	1.283
Bancaja Gestión de Activos S.L.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	-	-	(711)
Bancaja 9 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	6.449
MBS Bancaja 3 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	2.469
Bancaja US Debt S.A.	Cavallers 2, 12001 Castelló	-	-	(108.174)
MBS Bancaja 3 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	11.040
Adquiera Servicios Financieros E.F.C. S.L.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	5.047.800,00	5.047.800,00	656
BVA Preferentes S.A.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	-	-	(9.583)
Valenciana de Inversiones Participadas S.L.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	-	-	245
Pyme Bancaja 5 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	690
Valencia Hipotecario 1 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	(505)
Valencia Hipotecario 1 Fondo de Titulización Hipotecaria	Lagasca 120, Madrid	-	-	1.525

Dades en milers d'euros

Detall d'entitats dependents integrades en el Grup Bancaja al 31 de desembre de 2007

Entitat	Domicili	Int. minoritaris gest per Grup		Resultat aportat al Grup en l'exercici 2007
		N. accions	Valor nominal	
Valencia Hipotecario 3 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	920
Bancaja 10 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	10.591
MBS Bancaja 4 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	5.624
Cisa, Cartera de Inmuebles S.L.	Paseo de la Alameda, 3 València	-	-	(251)
Bancaja Inversiones S.A.	Cavallers 2, 12001 Castelló	1.201.140.622,00	1.201.140.622,00	19.047
Bancaja 11 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	3.503
Pyme Valencia 1 Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	307
Ftpyme 6 Bancaja Fondo de Titulización de activos	Lagasca 120, Madrid	-	-	569
Bancaja Habitat, S.L.	Passeig de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	-	38.234
Operador de Banca Seguros vinculado al Grupo Bancaja, S.A.	General Palanca nº 3 entl., 46003 València	-	-	11.515
Cavaltour, Agencia de Viajes, S.A.	Psge. Ventura Feliu 16 Baix, 46007 València	25.000,00	150.250,00	(4.261)
Aseval Consultora de Pensiones y Seguros, S.L.	Pl. Legió Espanyola 8, 46010 València	-	-	(48)
Servicom 2000 S.L.	Avda. Primat Reig 189 entl., València	24.119,58	24.119,58	261
Jeizer Tech, S.L.	Avda. Primado Reig 189 entlo., València	-	-	8
Arcalia Servicios, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	-	-	119
Hotel Alameda Valencia, S.L.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	483.653,00	483.653,00	998
Santa Pola Green, S.L.	Passeig de l'Albereda 7 baix, 46010 València	24.600,00	2.460.000,00	347
Ocio Los Monteros, S.L.	Passeig de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	-	(23)
Encina Los Monteros, S.L.	Passeig de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	-	(78)
European Estates Spain, S.L.	Passeig de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	-	(621)
Mas de Peirón S.L.	Passeig de l'Albereda 7 baix, 46010 València	5.000,00	500.000,00	148
Valldigna del Mar S.L.	Passeig de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	-	138
Hábitat USA Corporation	2 South Biscayne Boulevard, Suite 3400 - Miami - Florida (USA)	-	-	150
Urbanizadora Experiencia Inmobiliaria S.L.	Passeig de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	-	463
Reales Atarazanas S.L.	Passeig de l'Albereda 7 baix, 46010 València	750.960,00	750.960,00	5
Brosquil Hábitat S.L.	Passeig de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	-	-
Santa Pola Life Resorts S.L.	Passeig de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	-	-
Fuentes de Chiva S.L.	Passeig de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	-	-
NLBH Parques Comerciales S.L.	Martínez Cubells 7 - 3º, Valencia	-	-	-
Orchid Investment B.V.	8 Cross Street 11-00 PWC Building, Singapore	248.400,00	248.400,00	(339)
Hill Properties Private Ltd.	50 Raffles Place #27 01&06, Singapore	-	-	-

Dades en milers d'euros

Annex II

Detall d'entitats considerades negocis conjunts del Grup Bancaja al 31 de desembre de 2008

Entitat	Domicili	Import participació	% Capital posseït pel Grup			Resultat aportat al Grup el 2008
			% Participació present		Total particip.	
			Directa	Indirecta		
Cartera de Participaciones Empresariales de la Comunidad Valenciana, S.L.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	38.204	-	50,00	50,00	2.132
Fondo CPE Capital CV, F.C.R.	Paseo de la Castellana 89, 28046 Madrid	3.335	-	50,00	50,00	-
Sitreba, S.L.	Mauricio Moro Pareto 29 (Edifici Eurocom), 29006 Màlaga	65.782	-	44,13	44,13	5.056
Aseguradora Valenciana, S.A	Pl. Legió Espanyola 8, 46010 València	45.988	50,00	-	50,00	14.272

Dades en milers d'euros

Detall d'entitats considerades negocis conjunts del Grup Bancaja al 31 de desembre de 2007

Entitat	Domicili	Import participació	% Capital posseït pel Grup			Resultat aportat al Grup el 2007
			% Participació present		Total particip.	
			Directa	Indirecta		
Aseguradora Valenciana, S.A,	Pl. Legió Espanyola 8, 46010 València	27.238	50,00	-	50,00	17.273
Aguas de Valencia, S.A.	G. Vía Marqués del Turia 19, 46004 València	24.116	-	36,12	36,12	1.174
Coseval II, S.L.	Av. Blasco Ibáñez 8, 46010 València	2	-	50,00	50,00	(204)
Cartera de Participaciones Empresariales de la Comunidad Valenciana, S.L.	Pintor Sorolla 8, 46002 València	34.460	50,00	-	50,00	(99)
Sitreba, S.L	Mauricio Moro Pareto 29 (Edifici Eurocom), 29006 Màlaga	65.782	-	44,13	44,13	4.403
Fondo CPE CV F.C.R.	Paseo de la Castellana 89, 28046 Madrid	1.985	-	50,00	50,00	-
Inversiones Financieras Agval S.L.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	24.808	-	36,12	36,12	107

Dades en milers d'euros

Annex III

Detall d'entitats associades del Grup Bancaja al 31 de desembre de 2008

Entitat	Domicili	% Capital posseït pel Grup		
		% Participació present		Total participació
		Directa	Indirecta	
Acinelav Inversiones 2006, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	25,40	45,40
Actuaciones Urbanísticas Valencianas al Mar, S.L.	Plaça de l'Ajuntament 27 - 4t, 46002 València	-	39,33	38,33
Aguas de Valencia, S.A.	G.Via Marqués del Túria 19, 46004 València	-	8,16	8,16
Analyst Invierte 21, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	20,00	20,00
Ansogasa, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	48,00	48,00
Atención al Cliente, A.I.E. Grupo Seguros de Bancaja	Av. Blasco Ibáñez 8, 46010 València	-	65,00	65,00
Auxiliar de Cobros e Información S.A	Gran Via Marqués del Túria 49 - 4t - 7a, 46005 València	23,18	-	23,18
Benicasim Golf, S.A.	Av. Valencia 95, 12005 Castelló	-	20,00	20,00
Camí La Mar de Sagunto, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	46,67	46,67
Concesiones Aeroportuarias, S.A.	Av. Germans Bou 22, 12003 Castelló	-	15,00	15,00
Eitwo International Investment, S.L.	En medio 74, 12001 Castelló	-	8,90	8,90
Ejido Desarrollos Urbanos, S.L.	Cervantes 132, 04700 El Ejido (Almería)	-	14,00	14,00
Emerald Place, Llc	4000 N. 56 Ave. Hollywood, FI 33021, MIAMI, FI 33021, MIAMI, EUA	-	31,93	31,93
Energía Solar Aplicada S.L.	Av. Alcora 17, Castelló	-	7,26	7,26
Ensenada de San Miguel Urbanizadora, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	20,00	20,00
Foiblebusiness, S.L.	Plaça d'Hondures 20 (PLT 1), 46022 València	-	13,32	13,32
Gescap Urbana S.A.	Botànic Cavanilles 28, Entresòl, 46010 València	-	8,07	8,07
Golf Peñíscola, S.A.	Av. Papa Lluna 68, 12598 Peníscola (Castelló)	-	50,00	50,00
Grupo Lugodi S.L.	C/ Filipines 39, 2ª, València, 46006 València	-	6,73	6,73
Hábitat Son Valentí, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	50,00	50,00
I.A.F. Chequia S.R.O.	Na Příkope 9, Praha 1, República Txeca	-	33,33	33,33
Infraestructuras y Servicios de Alzira, S.A.	Ctra. de Corbera km 1, 46600 Alzira	-	30,00	30,00
Baja California Investments, B.V.	Laan Copes van Cattenburch, 52, Gravenhage, 2585GB, Holanda (Països Baixos)	-	31,37	31,37
Inverganim S.L.	Av. Vicente Boluda, s/n, 46830 Benigànim	-	6,73	6,73
Inversiones Loida Sicav, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	20,53	-	20,53
Inversiones Patrimoniales La Marina, S.L.	Ciril Amorós 36, 2n - 4a, 46004 València	-	6,73	6,73
Inversiones Valix-6, Sicav, S.A.	Pintor Sorolla 4, 46002 València	50,00	-	50,00
Juwigolf, S.A.	Llorenç Vicens 3 - 5ª planta Edifici Abel, 07002 Palma de Mallorca (Illes Balears)	-	50,00	50,00
Kalite Desarrollo, S.A.	Pl. de l'Ajuntament 27, 46002 València	-	10,76	10,76
Bavacun S.L.	Pintor Sorolla 2 i 4, 46002 València	-	9,15	9,15
L'Àgora Universitària, S.L.	Camps del Riu Sec, 12071 Castelló)	34,00	-	34,00
Lareldón, S.L.	Av. Pius XII 72 Entresòl, 12540 Vila-real (Castelló)	-	6,73	6,73
Lavaralda, S.L.	Senda del Infante, 28 , 28035 Madrid	-	50,00	50,00
Logis Urba,S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	50,00	50,00
Lomas de El Pino, S.L.	Bailén 29 - 4º Drta., 03001 Alacant	-	50,00	50,00
Marenys, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	33,33	33,33
Marina Salud S.A.	Partida Madriguers Nord 25, 03700 Dénia (Alacant)	-	17,50	17,50
Masia de Monte Sano, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	33,33	33,33
Med Wind Energy, S.L.	Pintor Sorolla 2 i 4, 46002 València	-	6,99	6,99
Mercavalor, Sociedad de Valores y Bolsa, S.A.	Av. de Brasil 7, 28020 Madrid	19,99	-	19,99
Nordic Residential, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	50,00	50,00
Nordic Sol Commercial, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	50,00	50,00
Nordkapp Inversiones, S.A.	Av. de Brasil 7, 28020 Madrid (Madrid)		9,21	9,21

Dades en milers d'euros

Detall d'entitats associades del Grup Bancaja al 31 de desembre de 2008

Entitat	Domicili	% Capital posseït pel Grup		
		% Participació present		Total participació
		Directa	Indirecta	
Nou Litoral, S.L.	Martínez Cubells, 7 - 3r - 5a, 46002 València	-	6,73	6,73
Nova Panoràmica, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	50,00	50,00
Parque Central Agente Urbanizador, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	26,46	26,46
Parque Industrial del Pla, S.L.	Av. dels Esports, s/n - 46600 Alzira	-	6,73	6,73
Parque Industrial y Logístico del Mediterraneo, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	35,00	35,00
Peñíscola Green, S.L.	Pl. Cardona Vives 4 baixos, 12001 Castelló	-	25,63	25,63
Pinar Hábitat, S.L.	Camino de la Zarzuela 15, 28023 Madrid	-	50,00	50,00
Porta Germanies, S.A.	Passeig de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	8,97	8,97
Portuna Investments B.V.	Laan Copes Van Catterburch 52, La Haia - 2585 GB, Holanda (Països Baixos)	-	21,37	23,37
Productores Hoteleros Reunidos, S.A.	Llaud s/n, 07610 Palma de Mallorca (Illes Balears)	-	8,05	8,05
Promociones y Propiedades Espacio-Hábitat, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	50,00	50,00
Remember Spain, S.A.	Salamanca 7 - 1r - 1a, 46000 València	-	13,32	13,32
Residencial Lloma del Mas, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	50,00	50,00
Residencial Náquera Golf, S.A.	Abadia de San Martín 2 - 1r - 1a, 46002 València	-	23,75	23,75
Residencial Sensal, S.A.	Av. Valencia 95, 12005 Castelló	-	20,00	20,00
Restaura Inversions, S.L.	Gran Via de les Corts Catalanes 582 baixos, 08011 Barcelona (Barcelona)	-	20,00	20,00
Ribera Salud, S.A.	Av. Corts Valencianes 58, Ed Sorolla Center, 46015 València	-	50,00	50,00
Rimalo Inversiones, Sicav, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	-	13,45	13,45
Riviera Maya Investments, Bv	Duintvoetlaan 4, Gl Wassenaar, 2243, Holanda (Països Baixos)	-	21,37	21,37
Royactura, S.L.	Carretera Via de Servi de A Corunya N-VI KM. 26 - 28230 Las Rozas de Madrid)	-	45,00	45,00
San Miguel Mar Urbanizadora, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	33,33	33,33
Simara Negocios, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	50,00	50,00
Sol I Vivendes Valencianes, S.A.	En Bou 9, 12001 València	-	49,00	49,00
Terminal Polivalente Portuaria Sagunto, S.A.	Universitat 4 - 3 - Oficina 13, 46002 València	-	6,73	6,73
Terra Mítica Parque Temático de Benidorm, S.A.	Pda. del Moralet s/n. Ctra. Benidorm-Finestrat s/n, 03502 Benidorm (Alacant)	-	21,60	21,60
Terrenys Beguda Alta, S.L.	Urbanització Masia Bach, Carretera de Martorell a Capellades, km 19,5 - 08635 Sant Esteve Sesrovires (Barcelona)	-	20,00	20,00
Torre Lúgano, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	50,00	50,00
Tupacasan, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	50,00	50,00
Urbaniges, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	36,92	36,92
Urbanización Norte Peñíscola, S.L.	Pl. Cardona Vives 4, 12001 Castelló	-	25,00	25,00
Urbanismo Nuevo Siglo, S.L.	Alfahuir 45, 46019 València	-	29,00	29,00
Urbanizadora Marina de Cope, S.L.	Alcalá 265, 28027 Madrid	-	20,00	20,00
Urbanizadora La Viña del Mar, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	47,50	47,50
Urbanizadora Madrigal, S.A.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	50,00	50,00
Urbanizadora Paisaje Abierto, S.L.	Passeig de l'Albereda, 7 baix - 46010 València	-	50,00	50,00
Valle Levante, S.L.	Salamanca 7, 46005 València	-	12,78	12,78
Valmur Gestión y Desarrollo Urbano, S.A.	Josep Joaquim Landerer 42 - 6a planta, 03202 Elx (Alacant)	-	28,38	28,38
Vientos del Mar Menor, S.L.	Av. del Locutor Vicente Hipólito 39, 03540 Alacant (Alacant)	-	40,00	40,00
Viviendas Protegidas Molinet, S.L.	Isacc Newton 155, 46500 Sagunt	-	24,50	24,50
Urbanizadora Fuente de San Luis, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	21,60	21,60
Vistabella Hábitat, S.L.	Las Palomas s/n., 03190 Pilar de la Horadada (Alacant)	-	50,00	50,00
Inmobiliaria Piedra Bolas, S.A. de C.V.	Ciutat de Cancún, Estat de Quintana Roo - República Mexicana	-	31,37	31,37
Inversiones Financieras Agval, S.L.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	-	13,45	13,45
Especializada y Primaria L'Horta-Manises, S.A.	Pl. de l'Ajuntament 29 - planta 4a, 46002 València	-	20,00	20,00

Detall d'entitats associades del Grup Bancaja al 31 de desembre de 2008

Entitat	Domicili	% Capital posseït pel Grup		
		% Participació present		Total participació
		Directa	Indirecta	
Elche Crevillente Salud, S.A.	Av. Corts Valencianes 58, Ed Sorolla Center (Ofi. 1104), 46015 València	-	30,00	30,00
Muchavista Sur Inversiones, S.L.	Felipe Bergé 4, 03001 Alacant	-	8,88	8,88
Costa Verde Hábitat, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	50,00	50,00
Geber Urbana, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	50,00	50,00
Share Capital, S.L.	Narciso Monturiol y Estarriol 7, Parc Tecnològic, 46980 Paterna	-	33,33	33,33
Altafulla Life Resort, S.L.	Plaça de la Font 5, 13830 Torredembarra (Tarragona)	-	50,00	50,00
Alter Residencial, S.L.	Plaça Porta de la Mar 5, 46004 València	-	10,76	10,76
Playa Caracol, S.L.	Carretera Cap Blanc (km 6,3. C. Com Maio), 07620 Llucmajor (Illa de Mallorca) (Illes Balears)	-	20,00	20,00
Valmor Sports, S.L.	Doctor Lluch 4, 46011 València	-	33,33	33,33
Diversia Concesiones y Servicios, S.L.	Marie Curie 5, Edifici Beta. Parc empresarial Rivas Futura - 28521 Rivas Vaciamadrid (Madrid)	-	33,33	33,33
Fibel 2005, S.L.	C/ Ricardo Portales 5 Baix, 12600 La Vall d'Uixó (Castelló)	-	33,33	33,33
Proyectos y Desarrollos Hispanomexicanos de C.V.	Municipi de Benito Juarez - Estat de Quintana Roo - Cancún - Mèxic	-	21,37	21,37
Orchid Costa Private Ltd	8 Cross Street 11-00 PWC Building, 48424 - Singapur	-	25,00	25,00
Ebrosa Participaciones, S.L.	Bibao 5 baix, 50004 Saragossa (Saragossa)	-	50,00	50,00
Playa Paraíso Maya S.A. de C.V.	Municipi de Benito Juarez - Estat de Quintana Roo - Cancún - Mèxic	-	21,37	21,37
D U Miraplana, S.L.	Pol. Riu Sec Parc 2, 12190 Borriol (Castelló)	-	50,00	50,00
Ferulen, S.L.	Av. Dret de Reunió 2, 46600 Alzira	-	30,00	30,00
Pol Inwest Sp Z O.O	Ponzan, Polònia	-	30,00	30,00
Alianza Logistica, Mafor-Habitat, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	-	50,00	50,00
Orchid Investments, B.V.	Naritaweg 165 Telestone 8, 1043BW - Amsterdam (Netherlands)	-	45,91	45,91
Acuigroup Mare Mar, S.L.	Recinte Portuari Zona Reblert 3, 46520 El Port de Sagunt	-	5,38	5,38
Polígono Alto Llano, S.L.	Gregorio Mayans 3, PLT 3 7, 46005 València	-	5,38	5,38
Promohabitat-Promotora Inmobiliària, S.A.	Edifici Atrium Saldanha, Praça Duque de Saldanha 1 - 11é, Sao Jorge de Arroios - Lisboa	-	50,00	50,00
Hill Properties Pte. Ltd.	55 Market Street 15 - 01, Singapur - 48941	-	45,91	45,91
ITV de Levante, S.A.	Av. de Catalunya 3, 46010 València	-	5,38	5,38
The Size Sintered Ceramics, S.A.	Núñez de Balboa 114 - 3r, 28006 Madrid	-	12,11	12,11
Medi Parques Comerciales, S.L.	Correus 14 entll., 46002 València	-	16,01	16,01
Picanya Sud, S.L.	Av. dels Esports 13, 46600 Alzira	-	5,38	5,38
Inurbe Iberica, S.A. De C.V.	Av. Abaolo 233 Poniente de la Colonia Centro - Torreon - Coahuila - Mèxic	-	50,00	50,00
Euromieszkania Spółka Z Ograniczona Odpowiedzialnoscia	Glogowska 31- local 33 - Poznan - 60 - 702 - Poznan - Polònia	-	30,00	30,00
Sedesa Hungária Építőipari Szolgáltató KFT	Turr Istvan u. 9. 6. em - Budapest - 1052 - Hongria	-	33,33	33,33
Grand Coral Property & Facility Management, S.A. De C.V.	Municipi de Benito Juarez - Cancún. Estat de Quintana de Roo - República de Mèxic	-	21,37	21,37
Desarrollos de Palma, S.R.L.	Municipi de Benito Juarez - Cancún. Estat de Quintana de Roo - República de Mèxic	-	19,80	19,80
Sistemas Energéticos de Levante, S.A.	Menorca 19, 46023 València	-	40,00	40,00
Savolyi Termalcentrum, Kft	Medve utca 28 - Budapest - 1027 - Budapest - Hongria	-	33,33	33,33
Sedesa Real Estate Kft	Turr Istvan u. 9. 6. em - Budapest - 1052 - Hongria	-	33,33	33,33
Sedesa Real Estate Rom, S.R.L.	9, Matei Millo St, 3rd floor, 1 District - Bucarest - Romania	-	33,33	33,33
Everm Invest Hungary Kft	Kristóf Tér 3. 1. em Budapest (Hongria - 1052	-	33,33	33,33
Beta Group S.R.L.	Odorheiu Secuiesc, Str. Vulturului nr. 16, Judelul Harghita, Romania	-	33,33	33,33
Tenedora de Acciones de Itv de Levante, S.L.	Pintor Sorolla, 2 - 46002 València	-	10,76	10,76
Ensanche Urbano, S.A.	En medio, 116, 2n - 12001 Castelló	-	13,26	13,26
Viviendas Sociales del Mediterráneo, S.L.	Av. Alfons el Savi, número 38-entl. - 03004 Alacant (Alacant)	-	20,00	20,00
Nova Feina, S.L.	Pintor Sorolla 2 i 4, 46002 València	-	9,42	9,42
Residencial La Maimona, S.A.	Av. de les Corts Valencianes 17 - Plt. Quinta A., 46015 València	-	50,00	50,00
Arrimat Peninsular, S.L.	Pintor Sorolla 2 i 4, 46002 València	-	13,45	13,45
Hospimar 2000, S.L.	Pedro de Valdivia 31, 28006 Madrid	-	31,60	31,60

Detall d'entitats associades del Grup Bancaja al 31 de desembre de 2008

Entitat	Domicili	Valor en llibres	Aportació al resultat consolidat	Valor raonable	Estats financers al 31 de desembre de 2008		
					Actiu	Passiu	Resultat
Acinlav Inversiones 2006, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	25.400	(2.232)	22.959	90.391	99.178	(8.786)
Actuaciones Urbanísticas Valencianas al Mar, S.L.	Plaça de l'Ajuntament 27 - 4t, 46002 València	12	0	7	19	20	-1
Aguas de Valencia, S.A.	G.Via Marqués del Túria 19, 46004 València	66.770	3.292	47.649	144.217	130.089	14.128
Analyst Invierte 21, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	3	54	20	6.244	5.976	268
Ansogasa, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	13.332	(329)	12.911	2.885	3.571	(686)
Atención al Cliente, A.I.E. Grupo Seguros de Bancaja	Av. Blasco Ibáñez 8, 46010 València	-	-	-	-	-	-
Auxiliar de Cobros e Información S.A	Gran Vía Marqués del Túria 49 - 4t - 7a, 46005 València	20	431	193	1.008	(850)	1.858
Benicásim Golf, S.A.	Av. Valencia 95, 12005 Castelló	2.261	178	2.042	10.211	9.321	890
Camí La Mar de Sagunto, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	933	(558)	1.790	4.061	5.257	(1.196)
Concesiones Aeroportuarias, S.A.	Av. Germans Bou 22, 12003 Castelló	4.245	-	4.225	28.164	28.164	-
Eitwo International Investment, S.L.	En medio 74, 12001 Castelló	1.100	(124)	975	2.925	3.299	(373)
Ejido Desarrollos Urbanos, S.L.	Cervantes 132, 04700 El Ejido (Almería)	42	(3)	0	20	41	(21)
Emerald Place, Llc	4000 N. 56 Ave. Hollywood, FI 33021, MIAMI, FI 33021, MIAMI, EUA	2.338	(1.177)	(676)	1.571	5.258	(3.687)
Energía Solar Aplicada S.L.	Av. Alcora 17, Castelló	1.370	2.584	3.580	8.861	(707)	9.569
Ensenada de San Miguel Urbanizadora, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	3.600	12	1.207	6.079	6.019	61
Foiblebusiness, S.L.	Plaça d'Hondures 20 (PLT 1), 46022 València	1.668	(422)	(155)	540	1.391	(852)
Gescap Urbana S.A.	Botànic Cavanilles 28, Entresòl, 46010 València	360	3	358	1.193	1.184	9
Golf Peñíscola, S.A.	Av. Papa Lluna 68, 12598 Peníscola (Castelló)	17.224	(499)	16.015	19.464	20.461	(997)
Grupo Lugodi S.L.	C/ Filipines 39, 2ª, València, 46006 València	1.003	(377)	(38)	1.358	2.866	(1.508)
Hábitat Son Valentí, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	1.000	(375)	623	1.247	1.997	(750)
I.A.F. Chequia S.R.O.	Na Prikope 9, Praha 1, República Txeca	1.960	1.746	3.532	10.691	5.453	5.239
Infraestructuras y Servicios de Alzira, S.A.	Ctra. de Corbera km 1, 46600 Alzira	645	72	720	2.401	2.160	241
Baja California Investments, B.V.	Laan Copes van Cattenburch, 52, Gravenhage, 2585GB, Holanda (Països Baixos)	34.417	(365)	99	61.927	76.888	(14.960)
Inverganim S.L.	Av. Vicente Boluda, s/n, 46830 Benigànim	4.421	132	2.305	9.220	8.693	527
Inversiones Loida Sicav, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	498	(20)	543	2.647	2.745	(98)
Inversiones Patrimoniales La Marina, S.L.	Ciril Amorós 36, 2n - 4a, 46004 València	593	(154)	189	756	1.372	(616)
Inversiones Valix-6, Sicav, S.A.	Pintor Sorolla 4, 46002 València	1.202	(219)	1.575	3.151	3.589	(438)
Juvgolf, S.A.	Llorenç Vicens 3 - 5ª planta Edifici Abel, 07002 Palma de Mallorca (Illes Balears)	13.281	(71)	8.434	16.777	16.919	(141)
Kalite Desarrollo, S.A.	Pl. de l'Ajuntament 27, 46002 València	3.600	(900)	3.966	9.916	12.166	(2.250)
Bavacun S.L.	Pintor Sorolla 2 i 4, 46002 València	1.151	(326)	(6.327)	4.398	5.356	(958)
L'Àgora Universitària, S.L.	Camps del Riu Sec, 12071 Castelló)	41	-	151	443	443	-
Lareldón, S.L.	Av. Pius XII 72 Entresòl, 12540 Vila-real (Castelló)	1.001	3	1.000	4.000	3.987	13
Lavaralda, S.L.	Senda del Infante, 28 , 28035 Madrid	2.002	(30)	3.647	7.293	7.354	(61)
Logis Urba,S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	456	(6)	432	865	878	(13)
Lomas de El Pino, S.L.	Bailén 29 - 4º Drta., 03001 Alacant	4.639	7	12.575	25.149	25.134	15
Marenys, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	1.200	(110)	478	1.433	1.765	(331)
Marina Salud S.A.	Partida Madriguers Nord 25, 03700 Dénia (Alacant)	4.900	(1.495)	587	3.354	11.895	(8.542)
Masia de Monte Sano, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	1.400	(603)	664	6.673	8.483	(1.810)
Med Wind Energy, S.L.	Pintor Sorolla 2 i 4, 46002 València	5.862	2.931	13.110	50.424	39.152	11.272
Mercavalor, Sociedad de Valores y Bolsa, S.A.	Av. de Brasil 7, 28020 Madrid	811	271	1.900	9.506	8.150	1.356
Nordic Residential, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	1.500	18	1.962	3.924	3.888	36
Nordic Sol Commercial, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	777	(130)	289	578	839	(260)
Nordkapp Inversiones, S.A.	Av. de Brasil 7, 28020 Madrid (Madrid)	7.918	(198)	7.579	5.359	5.936	(577)

Dades en milers d'euros

Detall d'entitats associades del Grup Bancaja al 31 de desembre de 2008

Entitat	Domicili	Valor en llibres	Aportació al resultat consolidat	Valor raonable	Estats financers al 31 de desembre de 2008		
					Actiu	Passiu	Resultat
Nou Litoral, S.L.	Martínez Cubells, 7 - 3r - 5a, 46002 València	3.332	1.286	6.490	30.414	25.271	5.143
Nova Panoràmica, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	3.000	(989)	(1.872)	3.812	5.790	(1.979)
Parque Central Agente Urbanizador, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	6.105	(560)	5.243	14.380	16.497	(2.117)
Parque Industrial del Pla, S.L.	Av. dels Esports, s/n - 46600 Alzira	15	10	49	196	157	39
Parque Industrial y Logístico del Mediterraneo, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	225	(368)	(279)	253	1.303	(1.050)
Peñíscola Green, S.L.	Pl. Cardona Vives 4 baixos, 12001 Castelló	10.330	-	10.198	11.884	11.884	-
Pinar Hábitat, S.L.	Camino de la Zarzuela 15, 28023 Madrid	3.003	(1.159)	(1.393)	1.849	4.166	(2.317)
Porta Germanies, S.A.	Passeig de l'Albereda 7 baix, 46010 València	541	903	1.492	3.825	1.116	2.709
Portuna Investments B.V.	Laan Copes Van Catterburch 52, La Haia - 2585 GB, Holanda (Països Baixos)	14.806	(84)	(1.396)	43.088	43.422	(334)
Productores Hoteleros Reunidos, S.A.	Llaud s/n, 07610 Palma de Mallorca (Illes Balears)	22.117	1.654	28.733	77.128	71.600	5.528
Promociones y Propiedades Espacio-Hábitat, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	10.000	(7.723)	2.395	4.790	20.236	(15.446)
Remember Spain, S.A.	Salamanca 7 - 1r - 1a, 46000 València	761	(244)	(24)	444	936	(493)
Residencial Lloma del Mas, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	200	(25)	(172)	190	241	(51)
Residencial Náquera Golf, S.A.	Abadia de San Martín 2 - 1r - 1a, 46002 València	879	-	866	3.648	3.649	(1)
Residencial Sensal, S.A.	Av. Valencia 95, 12005 Castelló	12	(4)	78	392	411	(19)
Restaura Inversions, S.L.	Gran Via de les Corts Catalanes 582 baixos, 08011 Barcelona (Barcelona)	2.006	285	2.122	10.609	9.184	1.426
Ribera Salud, S.A.	Av. Corts Valencianes 58, Ed Sorolla Center, 46015 València	14.366	7	3.680	20.301	20.288	13
Rimalo Inversiones, Sicav, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	1.202	(240)	1.554	3.107	3.588	(481)
Riviera Maya Investments, Bv	Duintvoetlaan 4, GI Wassenaar, 2243, Holanda (Països Baixos)	12.128	(26)	4.144	16.336	16.439	(103)
Royactura, S.L.	Carretera Via de Serviç de A Corunya N-VI KM. 26 - 28230 Las Rozas de Madrid)	2.700	2	2.195	4.877	4.873	4
San Miguel Mar Urbanizadora, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	400	(32)	(899)	901	997	(96)
Simara Negocios, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	1.500	(43)	1.780	3.559	3.646	(86)
Sol i Vivendes Valencianes, S.A.	En Bou 9, 12001 València	2.940	(1)	2.857	5.832	5.835	(3)
Terminal Polivalente Portuaria Sagunto, S.A.	Universitat 4 - 3 - Oficina 13, 46002 València	250	(29)	177	709	827	(118)
Terra Mítica Parque Temático de Benidorm, S.A.	Pda. del Moralet s/n. Ctra. Benidorm-Finestrat s/n, 03502 Benidorm (Alacant)	73.005	(2.866)	43.381	179.074	190.904	(11.830)
Terrenys Beguda Alta, S.L.	Urbanització Masia Bach, Carretera de Martorell a Capellades, km 19,5 - 08635 Sant Esteve Sesrovires (Barcelona)	721	(3.179)	(1.265)	9.566	25.459	(15.893)
Torre Lúgano, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	5.252	1.961	6.501	13.001	9.080	3.921
Tupacasan, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	5.250	(2.906)	1.720	3.440	9.251	(5.812)
Urbaniges, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	11	(1)	13	34	37	(3)
Urbanización Norte Peñíscola, S.L.	Pl. Cardona Vives 4, 12001 Castelló	2.550	(366)	1.647	6.588	8.051	(1.463)
Urbanismo Nuevo Siglo, S.L.	Alfahuir 45, 46019 València	7.579	(2.509)	4.249	13.729	22.382	(8.652)
Urbanizadora Marina de Cope, S.L.	Alcalá 265, 28027 Madrid	18.934	(15)	21.445	94.343	94.419	(76)
Urbanizadora La Viña del Mar, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	2.470	(111)	2.049	4.314	4.548	(234)
Urbanizadora Madrigal, S.A.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	5.900	(108)	4.648	10.547	10.762	(216)
Urbanizadora Paisaje Abierto, S.L.	Passeig de l'Albereda, 7 baix - 46010 València	3	-	2	5	5	(1)
Valle Levante, S.L.	Salamanca 7, 46005 València	713	(374)	299	630	1.419	(788)
Valmur Gestión y Desarrollo Urbano, S.A.	Josep Joaquim Landerer 42 - 6a planta, 03202 Elx (Alacant)	2.600	(5.741)	(3.153)	5.551	6.469	(918)
Vientos del Mar Menor, S.L.	Av. del Locutor Vicente Hipólito 39, 03540 Alacant (Alacant)	4.800	(2.061)	2.658	6.645	11.797	(5.152)
Viviendas Protegidas Molinet, S.L.	Isacc Newton 155, 46500 Sagunt	2	-	-	-	1	(1)
Urbanizadora Fuente de San Luis, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	3.888	(275)	3.642	16.861	18.134	(1.272)
Vistabella Hábitat, S.L.	Las Palomas s/n., 03190 Pilar de la Horadada (Alacant)	4.000	(178)	3.783	7.565	7.922	(357)
Inmobiliaria Piedra Bolas, S.A. de C.V.	Ciutat de Cancún, Estat de Quintana Roo - República Mèxic	76.596	(146)	22.606	59.351	59.733	(381)
Inversiones Financieras Agval, S.L.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	53.256	(141)	11.985	69.496	66.324	3.172
Especializada y Primaria L'Horta-Manises, S.A.	Pl. de l'Ajuntament 29 - planta 4a, 46002 València	6.240	(446)	2.422	12.108	14.336	(2.228)

Detall d'entitats associades del Grup Bancaja al 31 de desembre de 2008

Entitat	Domicili	Valor en llibres	Aportació al resultat consolidat	Valor raonable	Estats financers al 31 de desembre de 2008		
					Actiu	Passiu	Resultat
Elche Crevillente Salud, S.A.	Av. Corts Valencianes 58, Ed Sorolla Center (Ofi. 1104), 46015 València	1.800	(105)	773	2.577	2.927	(350)
Muchavista Sur Inversiones, S.L.	Felipe Bergé 4, 03001 Alacant	1.200	(68)	1.062	3.186	3.389	(203)
Costa Verde Hábitat, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	502	(750)	(235)	1.029	2.528	(1.499)
Geber Urbana, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	452	(23)	423	846	892	(46)
Share Capital, S.L.	Narciso Monturiol y Estarriol 7, Parc Tecnològic, 46980 Paterna	10.000	(654)	(388)	28.070	30.032	(1.962)
Altafulla Life Resort, S.L.	Plaça de la Font 5, 13830 Torredembarra (Tarragona)	6.509	(22)	4.979	6.651	6.696	(45)
Alter Residencial, S.L.	Plaça Porta de la Mar 5, 46004 València	120	3	124	310	302	8
Playa Caracol, S.L.	Carretera Cap Blanc (km 6,3. C. Com Maio), 07620 Llucmajor (Illa de Mallorca) (Illes Balears)	200	(23)	(967)	620	735	(115)
Valmor Sports, S.L.	Doctor Lluch 4, 46011 València	256	-	255	765	765	-
Diversia Concesiones y Servicios, S.L.	Marie Curie 5, Edifici Beta. Parc empresarial Rivas Futura - 28521 Rivas Vaciamadrid (Madrid)	668	-	669	2.007	2.007	-
Fibel 2005, S.L.	C/ Ricardo Portales 5 Baix, 12600 La Vall d'Uixó (Castelló)	1.341	(13)	1.275	3.824	3.863	(39)
Proyectos y Desarrollos Hispanomexicanos de C.V.	Municipi de Benito Juárez - Estat de Quintana Roo - Cancún - Mèxic	18.175	(851)	940	3.391	6.784	(3.392)
Orchid Costa Private Ltd	8 Cross Street 11-00 PWC Building, 48424 - Singapur	72	12	74	290	242	48
Ebrosa Participaciones, S.L.	Bibao 5 baix, 50004 Saragossa (Saragossa)	4.560	(260)	4.192	8.383	8.904	(521)
Playa Paraiso Maya S.A. de C.V.	Municipi de Benito Juárez - Estat de Quintana Roo - Cancún - Mèxic	48.648	(824)	7.344	8.042	11.324	(3.282)
D U Miraplana, S.L.	Pol. Riu Sec Parc 2, 12190 Borriol (Castelló)	3	-	3	6	6	-
Ferulen, S.L.	Av. Dret de Reunió 2, 46600 Alzira	649	(179)	(713)	1.482	2.079	(598)
Pol Inwest Sp Z O.O	Ponzan, Polònia	2.493	(10)	586	2.243	2.276	(33)
Alianza Logistica Mafor-Hàbitat, S.L.	Passeig de l'Albereda 7, 46010 València	5	(9)	(5)	9	28	(19)
Orchid Investments, B.V.	Naritaweg 165 Telestone 8, 1043BW - Amsterdam (Netherlands)	15.150	(205)	12.176	31.857	32.304	(447)
Acuigroup Mare Mar, S.L.	Recinte Portuari Zona Reblert 3, 46520 El Port de Sagunt	6.000	(3)	6.219	4.228	4.242	(14)
Polígono Alto Llano, S.L.	Gregorio Mayans 3, PLT 3 7, 46005 València	12	(1)	11	56	59	(3)
Promohàbitat-Promotora Inmobiliària, S.A.	Edifici Atrium Saldanha, Praça Duque de Saldanha 1 - 11é, Sao Jorge de Arroios - Lisboa	25	-	25	49	49	-
Hill Properties Pte. Ltd.	55 Market Street 15 - 01, Singapur - 48941	5.335	(7)	2.386	5.198	5.212	(14)
Itv de Levante, S.A.	Av. de Catalunya 3, 46010 València	13.998	350	4.504	4.945	3.193	1.752
The Size Sintered Ceramics, S.A.	Núñez de Balboa 114 - 3r, 28006 Madrid	900	(252)	671	1.490	2.049	(559)
Medi Parques Comerciales, S.L.	Correus 14 entll., 46002 València	7.534	(36)	7.498	24.994	25.115	(121)
Picanya Sud, S.L.	Av. dels Esports 13, 46600 Alzira	76	(323)	(248)	378	1.994	(1.616)
Inurbe Iberica, S.A. De C.V.	Av. Abaolo 233 Poniente de la Colonia Centro - Torreon - Coahuila - Mèxic	1.249	4	1.062	2.345	2.336	9
Euromieszkania Spółka Z Ograniczona Odpowiedzialnoscia	Glogowska 31- local 33 - Poznan - 60 - 702 - Poznan - Polònia	1.365	(39)	310	1.128	1.259	(131)
Sedesa Hungária Építőipari Szolgáltató KFT	Turr Istvan u. 9. 6. em - Budapest - 1052 - Hongria	10.000	(434)	1.902	9.936	11.239	(1.302)
Grand Coral Property & Facility Management, S.A. de C.V.	Municipi de Benito Juárez - Cancún. Estat de Quintana de Roo - República de Mèxic	3	(1)	-	-	3	(3)
Desarrollos de Palma, S.R.L.	Municipi de Benito Juárez - Cancún. Estat de Quintana de Roo - República de Mèxic	5.455	(1)	1.662	9.105	9.110	(5)
Sistemas Energeticos de Levante, S.A.	Menorca 19, 46023 València	41	-	41	102	102	-
Savolyi Termalcentrum, Kft	Medve utca 28 - Budapest - 1027 - Budapest - Hongria	7.500	(48)	2.441	32	176	(144)
Sedesa Real Estate Kft	Turr Istvan u. 9. 6. em - Budapest - 1052 - Hongria	1.488	(57)	(122)	891	1.062	(171)
Sedesa Real Estate Rom, S.R.L.	9, Matei Millo St, 3rd floor, 1 District - Bucarest - Romania	12	(35)	(27)	11	115	(104)
Everm Invest Hungary Kft	Kristóf Tér 3. 1. em Budapest (Hongria - 1052	10.233	-	3.410	1	2	(1)
Beta Group S.R.L.	Odorheiu Secuiesc, Str. Vulturului nr. 16, Judetul Harghita, Romania	1.645	-	601	1.802	1.804	(1)
Tenedora de Acciones de Itv de Levante, S.L.	Pintor Sorolla, 2 - 46002 València	4.537	269	34	14.083	13.212	872
Ensanche Urbano, S.A.	En medio, 116, 2n - 12001 Castelló	15.829	(436)	15.395	28.440	29.324	(884)
Viviendas Sociales del Mediterraneo, S.L.	Av. Alfons el Savi, número 38-entll. - 03004 Alacant (Alacant)	44.000	-	43.992	41	41	-
Nova Feina, S.L.	Pintor Sorolla 2 i 4, 46002 València	700	-	700	2.000	2.000	-
Residencial La Maimona, S.A.	Av. de les Corts Valencianes 17 - Plt. Quinta A., 46015 València	37.710	-	37.709	35.015	35.015	-
Arraimat Peninsular, S.L.	Pintor Sorolla 2 i 4, 46002 València	2.500	-	2.500	5.000	5.000	-
Hospimar 2000, S.L.	Pedro de Valdivia 31, 28006 Madrid	23.272	-	23.100	31.666	31.666	-

Detall d'entitats associades del Grup Bancaja al 31 de desembre de 2007

Entitat	Domicili	% Capital posseït pel Grup				Total particip.
		% Participació present		% Participació potencial		
		Directa	Indirecta	Directa	Indirecta	
Urbaniges, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	36,92	-	-	36,92
Auxiliar de Cobros e Información, S.A. "Acinsa"	Sorní 1, 46004 València	23,18	-	-	-	23,18
Mercavalor, Sociedad de Valores y Bolsa, S.A.	Av. de Brasil 7, 28020 Madrid	19,99	-	-	-	19,99
Porta Germanies, S.A.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	33,33	-	-	33,33
Aguas de Valencia, S.A.	GV Marqués del Túria 19, 46004 València	-	36,12	-	-	36,12
Ribera Salud, S.A.	Av. Corts Valencianes 58, Ed. Sorolla Center Of. 1104, València	-	50,00	-	-	50,00
Residencial Sensal, S.A.	Av. València 95, 12005 Castelló	-	20,00	-	-	20,00
Camí La Mar de Sagunto, S.I.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	46,67	-	-	46,67
L'Àgora Universitària, S.L.	Campus del Riu Sec, 2071 Castelló	34,00	-	-	-	34,00
Parque Industrial Acceso Sur, S.A.	Av. València 95, 12005 Castelló	-	20,00	-	-	20,00
Benicasim Golf, S.A.	Av. València 95, 12005 Castelló	-	20,00	-	-	20,00
Urbanizadora Madrigal, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	50,00	-	-	50,00
Parque Central Agente Urbanizador, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	20,00	-	-	20,00
Logis Urba, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	50,00	-	-	50,00
Masia de Monte Sano, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	33,33	-	-	33,33
Terrenys Beguda Alta, S.L.	Av. Diagonal 469 - 5º, 08036 Barcelona	-	20,00	-	-	20,00
Infraestructuras y Servicios de Alzira, S.A.	Ctra. De Corbera Km. 1, Alzira (València)	-	30,00	-	-	30,00
Terra Mítica, Parque Temático de Benidorm, S.A.	Ptda. Del Molalet s/n Ctra. Benidorm-Finestrat	20,64	24,23	-	-	44,87
Inverganím, S.L.	Av.. Vicente Boluda, s/n, 46830 Benigànim	-	50,00	-	-	50,00
Sanyres Mediterráneo, S.L.	C. Gran Capitán, 2, 14008 Còrdoba	-	50,00	-	-	50,00
Lomas De El Pino, S.L.	Bailén, 29 - 4t drta., Alacant	-	50,00	-	-	50,00
Productores Hoteleros Reunidos, S.A.	Llaud s/n-07610 Palma de Mallorca	-	29,93	-	-	29,93
Residencial Náquera Golf, S.A.	Abadia de Sant Martí nº 2 - 1 - 1ª, València	-	23,75	-	-	23,75
Analyst Invierte 21, S.L. (De Parque C.A.U.)	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	20,00	-	-	20,00
Ansogasa, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	28,00	-	-	28,00
Med Wind Energy, S.L.	Pintor Sorolla 2 i 4, 46002 València	-	26,00	-	-	26,00
Urbanizadora Torremar, S.L.	C. Trinitat 75, Castelló	-	28,09	-	-	28,09
Urban. Parque azul, S.L.	Cronista Carreres 9 - 8é, lletra J, València	-	33,33	-	-	33,33
Lavaralda, S.L.	José Abascal, 45, 28003 Madrid	-	50,00	-	-	50,00
Golf Peñíscola, S.A.	Av. Papa Luna 68, Peñíscola (Castelló)	-	28,00	-	-	28,00
Marenys, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	33,33	-	-	33,33
Peñíscola Green, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	66,66	-	-	66,66
Simara Negocios, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	50,00	-	-	50,00
Proyectos Edícos Valencianos, S.A.	Pl. Amèrica nº 2 - 4º C, València	-	20,00	-	-	20,00
Urbanizadora La Viña del Mar, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	47,50	-	-	47,50
Nova panoràmica, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	50,00	-	-	50,00
Torre Lugano, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	50,00	-	-	50,00
Iberport Consulting, S.A.	Salamanca, 7 - 1º - 1ª, 46005 València	-	25,71	-	-	25,71
Nou Litoral, S.L.	Martínez Cubells, 7 - 3º - 5ª, 46002 Valencia	-	25,00	-	-	25,00
Nordkapp Inversiones, S.A.	Marqués de Salamanca, 3 - 4ª, 20006 Madrid	-	30,50	-	-	30,50
Promociones Espacio- Cisa Habitat, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	50,00	-	-	50,00
Volca Inmuebles, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	21,60	-	-	21,60
Residencial Lloma del Más, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	50,00	-	-	50,00

Dades en milers d'euros

Detall d'entitats associades del Grup Bancaja al 31 de desembre de 2007

Entitat	Domicili	% Capital posseït pel Grup				Total particip.
		% Participació present		% Participació potencial		
		Directa	Indirecta	Directa	Indirecta	
Sol i Vivendes Valencianes, S.A.	En Bou 9 i 11, 46001 València	-	49,00	-	-	49,00
Restaura Inversions, S.L.	GV. De les Corts Catalanes 582, Barcelona	-	20,00	-	-	20,00
Inversiones Valix-6 SICAV, S.A.	Pintor Sorolla 4, 46002 València	50,00	-	-	-	50,00
Inversiones Loida Sicav, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	20,53	-	-	-	20,53
Rimalo Inversiones SICAV, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	-	50,00	-	-	50,00
Urbanismo Nuevo Siglo, S.L.	Guillem de Castro nº 46, València	-	29,00	-	-	29,00
Nordic Residencial, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	25,00	-	-	25,00
Grupo Lugodi, S.L.	C. Filipines 39 - 2ª, València	-	25,00	-	-	25,00
Icono Mediterráneo, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	33,33	-	-	33,33
Inversiones Patrimoniales La Marina, S.L.	C. La Paz 51 , 03780 Pego (Alacant)	-	25,00	-	-	25,00
Urbanismo Norte Peñíscola, S.L.	Pl. Cardona Vives 4, Castelló de la Plana	-	25,00	-	-	25,00
Urbanizador Marina de Cope, S.L.	C. Alcalá 265, Madrid	-	20,00	-	-	20,00
Royactura, S.L.	Vía de Servicio N-VI Km. 26-28290, Las Matas (Madrid)	-	45,00	-	-	45,00
San Miguel del Mar Urbanizadora S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	33,33	-	-	33,33
Ensenada de San Miguel Urbanizadora S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	20,00	-	-	20,00
Marina Salud, S.A.	C. Eusebio Sempere 22, 03003 Alacant	-	17,50	-	-	17,50
Vivendes Protegides Molinet, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	24,50	-	-	24,50
Kalite Desarrollo, S.A.	Pl. de l'Ajuntament 27, 46002 València	-	40,00	-	-	40,00
Juvigolf, S.A.	Cl. Francisco Jover 1 - Baix, drta., Palma de Mallorca	-	50,00	-	-	50,00
Elido Desarrollos Urbanos, S.L.	C. Cervantes 132, El Ejido (Almeria)	-	14,00	-	-	14,00
Parque Industrial y Logístico del Mediterráneo, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	35,00	-	-	35,00
Tupacasan, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	50,00	-	-	50,00
Gescap Urbana, S.A.	Av. de Aragó 24, València	-	30,00	-	-	30,00
Valle Levante, S.L.	Almirall Cadarso 3 - 2, València	-	20,00	-	-	20,00
Portuna Investments, B.V.	Laan Copes Van Catterburch 52, 2585 GB L'Haia	-	50,20	-	-	50,2
Nordic Sol Comercial S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	25,00	-	-	25,0
Bavacun, SL	Pintor Sorolla 2, 46002 València	-	34,00	-	-	34,0
Riviera Maya Investments BV	Duintvoetlaan 4, 2243 LI Wasenaar	-	50,20	-	-	50,20
Lareldon, S.L.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	-	25,00	-	-	25,0
Valmur Gestión y Desarrollo S.L.	C. José Joaquín Landerer 42 - 6a planta, Elx (Alacant)	-	80,00	-	-	80,00
Terminal Polivalente Saguntino S.A.	C. Barques 2 - 2º Edifici Època, València	-	20,00	-	-	20,00
Concesiones Aeroportuarias S.A.	Av. Germans Bou 22, Castelló	-	15,00	-	-	15,00
Actuaciones Urbanísticas Valencianas al Mar SL	Pl. de l'Ajuntament 87 - 4t, València	-	38,33	-	-	38,33
Emeral Place LLC	4000 N. 56 Ave. Hollywood, FI 33021 - Miami (Florida)	-	34,80	-	-	34,80
Remember Spain S.A.	C. Salamanca - 1º- 1ª, València	-	40,00	-	-	40,00
Habitat Son Valentí S.L.	Gremi Vellutes 31, Palma de Mallorca	-	50,00	-	-	50,00
Parque Industrial del Pla S.L.	Av. de los Deportes s/n, Alzira (València)	-	25,00	-	-	25,00
IAF Chequia S.R.O.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	33,33	-	-	33,33
Acinelav Inversiones 2006 S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	25,40	-	-	25,40
Energia Solar Aplicada S.L.	Av. Alcora 17, Castelló	-	27,00	-	-	27,00
Vientos del Mar Menor S.L.	Av. del Locutor Vicente Hipólito 39, Alacant	-	40,00	-	-	40,00
Eitwo international Investments S.L.	C. l'Enmig nº 74, Castelló	-	33,33	-	-	33,33
Pinar de Gestión S.L.	Camino de la Zarzuela nº 15, Madrid	-	50,00	-	-	50,00
Urbanizadora Paisaje Abierto S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	50,00	-	-	50,00
Inquam Denmark B.V.	Laan Copes Van Catterburch 52, 2585 GB L'Haia	-	76,80	-	-	76,80

Dades en milers d'euros

Detall d'entitats associades del Grup Bancaja al 31 de desembre de 2007

Entitat	Domicili	% Capital posseït pel Grup				
		% Participació present		% Participació potencial		Total particip.
		Directa	Indirecta	Directa	Indirecta	
Foible Business S.L.	Pl. Hondures 20, València	-	40,00	-	-	40,00
Vistabella Habitat S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	50,00	-	-	50,00
Inmobiliaria Piedras Bolas S.A. de C.V.	Ciutat de Cancún, Mèxic	-	38,40	-	-	38,40
Especializada y Primaria L'Horta Manises S.A.	Pl. de l'Ajuntament 29 - 4a planta, València	-	20,00	-	-	20,00
Elche Crevillente Salud S.A.	Av. Corts Valencianes 58, Ed. Sorolla Center Of. 1104, València	-	30,00	-	-	30,00
Muchavista Sur Inversiones S.L.	C. Felipe Bergé 4, Alacant	-	33,33	-	-	33,33
Costa Verde Habitat S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	50,00	-	-	50,00
Geber Urbana S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	50,00	-	-	50,00
Share Capital S.L.	C. Narciso Monturiol y Estarriol 7, Parc Tecnològic, Paterna València	-	33,33	-	-	33,33
Altafulla Life Resort, S.L.	Pl. de la Font 5, Torredembarra, Tarragona	-	25,00	-	-	25,00
Alter Residencial S.L.	Pl. Porta de la Mar 5, València	-	40,00	-	-	40,00
Playa Caracol S.L.	Centro Comercial Maioris Local 23 - Ctra Cabo Blanco Km 6,3 Urb. Maioris-Llucmajor, Mallorca	-	20,00	-	-	20,00
Valmor Sports S.L.	C. Almirall Cadarso, 11 - 3r - 8a, València	33,33	-	-	-	33,33
Gestión y Dirección Sociosanitaria Residencial S.L.	Pg. Albereda 56, 12 València	-	25,00	-	-	25,00
Banzagra Habitat S.L.	Juventud, 13, Edificio Azagra, Sevilla	-	50,00	-	-	50,00
Diversia Concesiones y Servicios S.L.	Narciso Monturiol y Estarriol 7 Paterna, Valencia	-	33,33	-	-	33,33
Fibel 2005 S.L.	C. Ricardo Portales, 5 - Baix, Vall d'Uixó	-	33,33	-	-	33,33
Proyectos y desarrollos hispanomexicanos de C.V.	Municipio de Benito Juárez, Mèxic	-	25,10	-	-	25,10
Orchid Costa Private Ltd.	8 Cross Street 11-00 PWC Building, Singapur	-	25,00	-	-	25,00
Ebrosa Participaciones S.L.	C. Bibao 5 - Bajo, Saragossa	-	50,00	-	-	50,00
Playa Paraiso Maya S.A.de C.V.	Municipio de Benito Juarez, Mèxic	-	25,10	-	-	25,10
D.U. Miraplana S.L.	C. Poli. Riu Sec, Parcela 2, Borriol Castelló	-	50,00	-	-	50,00
Ferulen S.L.	Av. Dret de Reunió, 2 Alzira	-	30,00	-	-	30,00
Pol. Inwest Sp Z O.O	Poznan, Polònia	-	30,00	-	-	30,00
Alianza Logistica Mafort-Habitat S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	-	50,00	-	-	50,00
Acuicultura Del Mediterraneo, S.L	Recinto Portuario Zona Relleno, 3, Sagunt	-	20,00	-	-	20,00
Poligono Alto Llano S.L.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	-	20,00	-	-	20,00
Promohabitat - Promotora Inmobiliaria S.A.	Edificio Atrium Saldanha; Praça Duque de Saldanha 1 - 11, Lisboa	-	50,00	-	-	50,00

Dades en milers d'euros

Detall d'entitats associades del Grup Bancaja al 31 de desembre de 2007

Entitat	Domicili	Valor en llibres	Aportació al resultat consolidat	Valor raonable	Estats financers al 31 de desembre de 2007		
					Actiu	Passius	Resultat
Urbaniges, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	11	(1)	61	166	169	(3)
Auxiliar de Cobros e Información, S.A. "Acinsa"	Sorní 1, 46004 València	20	254	54	235	(863)	1.097
Mercavalor, Sociedad de Valores y Bolsa, S.A.	Av. de Brasil 7, 28020 Madrid	811	4.309	1.440	7.203	(14.352)	21.555
Porta Germanies, S.A.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	541	(16)	374	1.121	1.168	(47)
Aguas de Valencia, S.A.	GV Marqués del Túria 19, 46004 València	66.766	4.862	4.946	300.689	287.227	13.462
Ribera Salud, S.A.	Av. Corts Valencianes 58, Ed. Sorolla Center Of. 1104, València	8.116	(451)	1.620	14.249	15.151	(902)
Residencial Sensal, S.A.	Av. València 95, 12005 Castelló	1.000	15	1.058	5.289	5.214	75
Camí La Mar de Sagunto, S.I.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	933	429	2.331	5.219	4.300	920
L'Àgora Universitària, S.L.	Campus del Riu Sec, 2071 Castellón	41	-	120	352	352	-
Parque Industrial Acceso Sur, S.A.	Av. València 95, 12005 Castelló	452	-	455	2.275	2.275	-
Benicàsim Golf, S.A.	Av. València 95, 12005 Castelló	1.890	(282)	1.890	9.449	10.858	(1.409)
Urbanizadora Madrigal, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	5.469	(16)	5.081	11.363	11.395	(32)
Parque Central Agente Urbanizador, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	3.386	(23)	3.524	17.621	17.737	(116)
Logis Urba, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	439	4	439	878	869	9
Masia de Monte Sano, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	1.400	(30)	2.938	8.814	8.904	(90)
Terrenys Beguda Alta, S.L.	Av. Diagonal 469, 5º, 08036 Barcelona	721	125	2.224	11.118	10.492	626
Infraestructuras y Servicios de Alzira, S.A.	Ctra. De Corbera Km. 1, Alzira (València)	645	72	648	2.160	1.919	241
Terra Mítica, Parque Temático de Benidorm, S.A.	Ptda. Del Moralet s/n Ctra. Benidorm-Finestrat	39.131	27.379	45.532	187.954	162.865	25.089
Inverganim, S.L.	Av. Vicente Boluda s/n, 46830 Benigànim	1.981	(412)	2.309	9.236	10.883	(1.647)
Sanyres Mediterráneo, S.L.	C. Gran Capitán 2, 14008 Còrdova	3.539	(855)	260	6.305	8.014	(1.709)
Lomas De El Pino, S.L.	Bailén, 29 - 4º dtra., Alacant	4.639	(43)	14.740	29.481	29.566	(85)
Productores Hoteleros Reunidos, S.A.	Llaüt s/n-07610 Palma de Mallorca	22.117	447	21.528	71.560	70.432	1.128
Residencial Náquera Golf, S.A.	Abadia de Sant Martí 2 - 1 - 1ª, València	875	-	875	3.686	3.687	-
Analyst Invierte 21, S.L. (De Parque C.A.U.)	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	3	14	1.193	5.964	5.895	69
Ansogasa, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	1.041	(5)	1.133	4.045	4.063	(18)
Med Wind Energy, S.L.	Pintor Sorolla 2 i 4, 46002 València	5.297	3.688	9.925	38.174	23.990	14.184
Urbanizadora Torremar, S.L.	C. Trinitat 75, Castelló	755	(211)	755	2.687	3.439	(751)
Urban. Parque azul, S.L.	Cronista Carreres 9 - 8º, Lletra J, València	1.874	(6)	1.939	5.817	5.836	(18)
Lavaralda, S.L.	José Abascal, 45, 28003 Madrid	2.002	393	3.874	7.749	6.963	786
Golf Peñíscola, S.A.	Ad. Papa Luna 68, Peñíscola (Castelló)	6.160	(124)	6.262	22.366	22.809	(443)
Marenys, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	1.200	2	588	1.765	1.758	6
Peñíscola Green, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	2.074	-	3.986	11.957	11.957	-
Simara Negocios, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	1.500	3.533	5.333	10.666	3.600	7.066
Proyectos Edílicos Valencianos, S.A.	Pl. América 2 - 4t C, València	1.048	-	1.073	5.366	5.366	-
Urbanizadora La Viña del Mar, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	2.187	6	2.248	4.734	4.720	14
Nova panoràmica, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	2.895	(328)	2.895	5.790	6.446	(656)
Torre Lugano, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	4.541	(174)	4.541	9.082	9.430	(347)
Iberport Consulting, S.A.	Salamanca, 7 - 1r - 1a, 46005 València	-	(5)	(111)	(433)	(415)	(18)
Nou Litoral, S.L.	Martínez Cubells, 7 - 3r - 5a, 46002 València	2.730	1	5.917	24.917	24.912	5
Nordkapp Inversiones, S.A.	Marqués de Salamanca, 3 - 4ª, 20006 Madrid	6.517	129	1.724	5.652	5.228	424
Promociones Espacio- Cisa Habitat, S.L.	Pº de la Alameda 7 baix, 46010 València	10.000	(773)	10.070	20.141	21.686	(1.545)
Volca Inmuebles, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	3.888	72	4.162	19.268	18.934	334
Residencial Lloma del Más, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	(114)	(383)	(114)	(228)	537	(766)

Detall d'entitats associades del Grup Bancaja al 31 de desembre de 2007

Entitat	Domicili	Valor en llibres	Aportació al resultat consolidat	Valor raonable	Estats financers al 31 de desembre de 2007		
					Actiu	Passius	Resultat
Sol i Vivendes Valencianes, S.A.	En Bou 9 i 11, 46001 València	2.926	4	2.925	5.971	5.963	7
Restaura Inversions, S.L.	GV. De les Corts Catalanes 582, Barcelona	1.870	(10)	1.867	9.334	9.381	(48)
Inversiones Valix-6 SICAV, S.A.	Pintor Sorolla 4, 46002 València	1.202	120	1.794	3.589	3.348	240
Inversiones Loida Sicav, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	498	30	563	2.740	2.593	148
Rimalo Inversiones SICAV, S.A.	María de Molina 39, 28006 Madrid	1.202	172	1.702	3.404	3.060	344
Urbanismo Nuevo Siglo, S.L.	Guillem de Castro nº 46, València	7.408	(10)	7.276	25.088	25.121	(33)
Nordic Residencial, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	1.500	458	1.292	5.169	3.337	1.833
Grupo Lugodi, S.L.	C. Filipines 39 - 2ª, València	365	(268)	365	1.460	2.530	(1.070)
Icono Mediterráneo, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	200	3	200	600	591	9
Inversiones Patrimoniales La Marina, S.L.	C. La Paz 51, 03780 Pego, Alacant	343	(83)	343	1.373	1.705	(332)
Urbanismo Norte Peñíscola, S.L.	Pl. Cardona Vives 4, Castelló de la Plana	2.416	(103)	2.366	9.464	9.875	(410)
Urbanizador Marina de Cope, S.L.	C. Alcalá 265, Madrid	18.883	(3)	18.883	94.417	94.435	(17)
Royactura, S.L.	Vía de Servicio N-VI Km. 26-28290, Las Matas (Madrid)	2.687	5	2.687	5.970	5.960	11
San Miguel del Mar Urbanizadora S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	332	(10)	(868)	997	1.026	(29)
Ensenada de San Miguel Urbanizadora S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	3.600	14	1.195	6.019	5.948	71
Marina Salud, S.A.	C. Eusebio Sempere 22, 03003 Alacant	4.900	-	2.450	14.000	14.000	-
Vivendes Protegides Molinet, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	2	-	-	-	1	(1)
Kalite Desarrollo, S.A.	Pl. de l'Ajuntament 27, 46002 València	2.400	(585)	3.544	8.859	10.322	(1.463)
Juvgolf, S.A.	C. Francisco Jover 1 Baix - drta., Palma de Mallorca	14.077	(41)	13.920	8.304	8.386	(82)
Elido Desarrollos Urbanos, S.L.	C. Cervantes 132, El Ejido (Almeria)	42	(2)	3	20	33	(13)
Parque Industrial y Logístico del Mediterráneo, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	225	4	87	249	238	10
Tupacasan, S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	4.793	24	5.166	10.333	10.284	49
Gescap Urbana, S.A.	Av. d'Aragó 24, València	358	-	358	1.193	1.193	1
Valle Levante, S.L.	Almirall Cadarso nº 3 - 2, València	286	(1)	286	1.429	1.433	(4)
Portuna Investments, B.V.	Laan Copes Van Catterburch 52, 2585 GB L'Haia	8.418	(89)	(1.646)	42.092	42.449	(356)
Nordic Sol Comercial S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	777	(63)	255	1.019	1.271	(253)
Bavacun, SL	Pintor Sorolla 2, 46002 València	1.151	(314)	(6.015)	5.315	6.238	-
Riviera Maya Investments BV	Duintvoetlaan 4, 2243 LI Wasenaar	6.962	(9)	4.083	16.090	16.124	(923)
Lareldon, S.L.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	1.001	5	1.005	4.019	4.001	(35)
Valmur Gestión y Desarrollo S.L.	C. José Joaquín Landerer 42 - 6a planta, Elx (Alacant)	2.597	-	2.597	6.492	6.492	19
Terminal Polivalente Saguntino S.A.	C. Barques 2 -2º Edifici Època, Valencia	200	(1)	198	988	995	-
Concesiones Aeroportuarias S.A.	Av. Germans Bou 22, Castelló	2.895	-	2.895	19.300	19.300	(6)
Actuaciones Urbanísticas Valencianas al Mar SL	Pl. de l'Ajuntament 87 - 4º, València	8	(1)	8	20	23	-
Emeral Place LLC	4000 N. 56 Ave. Hollywood, FI 33021 - Miami (Florida)	812	(434)	812	2.334	3.582	(3)
Remember Spain S.A.	C. Salamanca - 1r- 1a, València	718	(3)	179	446	453	(1.248)
Habitat Son Valenti S.L.	Gremi Vellutes 31, Palma de Mallorca	998	(1)	998	1.997	2.000	(7)
Parque Industrial del Pla S.L.	Av. de los Deportes s/n, Alzira (València)	15	9	35	140	103	(3)
IAF Chequia S.R.O.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	1.960	(82)	1.942	5.577	5.824	37
Acinelav Inversiones 2006 S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	25.191	(21)	25.191	99.178	99.259	(247)
Energia Solar Aplicada S.L.	Av. Alcora 17, Castelló	927	111	224	829	417	(81)
Vientos del Mar Menor S.L.	Av. del Locutor Vicente Hipólito 39, Alacant	4.789	(16)	4.784	11.960	11.999	412
Eitwo international Investments S.L.	C. Enmig 74, Castelló	100	1	101	302	300	(39)
Pinar de Gestión S.L.	Camino de la Zarzuela 15, Madrid	3	-	2	5	5	2
Urbanizadora Paisaje Abierto S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	3	-	3	5	6	-
Inquam Denmark B.V.	Laan Copes Van Catterburch 52, 2585 GB L'Haia	22.883	14	115	76.895	76.858	(1)

Detall d'entitats associades del Grup Bancaja al 31 de desembre de 2007

Entitat	Domicili	Valor en llibres	Aportació al resultat consolidat	Valor razonable	Estats financers al 31 de desembre de 2007		
					Actiu	Passius	Resultat
Foible Business S.L.	Pl. Hondures 20, València	1.616	(2)	218	545	550	37
Vistabella Habitat S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	3.961	(56)	3.944	7.889	8.000	(5)
Inmobiliaria Piedras Bolas S.A. de C.V.	Ciutat de Cancún, Mèxic	76.596	(2.537)	23.232	65.160	71.768	(111)
Especializada y Primaria L'Horta Manises S.A.	Pl de l'Ajuntament 29, planta 4a, València	4.640	-	2.320	11.600	11.600	(6.608)
Elche Crevillente Salud S.A.	Av. Corts Valencianes 58, Ed. Sorolla Center Of. 1104, València	1.470	-	735	2.450	2.450	-
Muchavista Sur Inversiones S.L.	C. Felipe Bergé 4, Alacant	1.150	(50)	1.150	3.451	3.600	-
Costa Verde Habitat S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	502	-	502	1.003	1.003	(149)
Geber Urbana S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	442	(6)	446	892	903	-
Share Capital S.L.	C. Narciso Monturiol y Estarriol 7, Parc Tecnològic, Paterna, València	1.000	(18)	982	2.947	3.000	(11)
Altafulla Life Resort, S.L.	Pl. de la Font 5, Torredembarra Tarragona	3.505	(4)	948	3.791	3.807	(53)
Alter Residencial S.L.	Pl. Porta de la Mar 5, València	120	1	121	301	300	(16)
Playa Caracol S.L.	Centro Comercial Maioris Local 23 - Ctra. Cabo Blanco Km 6,3 Urb. Maioris-Llucmajor, Mallorca	153	(49)	151	757	1.000	1
Valmor Sports S.L.	C. Almirall Cadarso 11 - 3º - 8ª, València	335	(30)	305	914	1.005	(243)
Gestión y Dirección Sociosanitaria Residencial S.L.	Pg. Albereda 56, 12 València	3	-	1	5	5	(91)
Banzagra Habitat S.L.	Juventud, 13, Edificio Azagra, Sevilla	13.700	(30)	13.670	27.340	27.400	-
Diversia Concesiones y Servicios S.L.	Narciso Monturiol y Estarriol 7, Paterna, València	184	(61)	273	820	1.002	(60)
Fibel 2005 S.L.	C/ Ricardo Portales, 5 - Baix, Vall d'Uixó	1.297	(3)	1.296	3.889	3.899	(182)
Proyectos y desarrollos hispanomexicanos de C.V.	Municipio de Benito Juárez, Mèxic	18.175	(999)	4.173	(4.382)	(404)	(9)
Orchid Costa Private Ltd.	8 Cross Street 11-00 PWC Building, Singapur	55	(21)	50	201	285	(3.979)
Ebrosa Participaciones S.L.	C. Bibao 5 - Bajo, Saragossa	4.560	-	4.560	9.120	9.120	(84)
Playa Paraiso Maya S.A.de C.V.	Municipio de Benito Juárez, Mèxic	48.648	(1.121)	11.862	24.815	29.282	-
D.U. Miraplana S.L.	C. Poli. Riu Sec, Parcela 2, Borriol Castelló	3	-	3	6	6	(4.467)
Ferulen S.L.	Av. Dret de Reunió, 2 Alzira	627	-	(99)	2.165	2.165	-
Pol. Inwest Sp Z O.O	Poznan, Polònia	2.493	-	745	2.457	2.457	-
Alianza Logística Mafort-Habitat S.L.	Pg. de l'Albereda 7 baix, 46010 València	4	(1)	5	9	10	-
Acuicultura Del Mediterraneo, S.L	Recinto Portuario Zona Relleno, 3, Sagunt	6.000	-	627	3.136	3.136	(1)
Polígono Alto Llano S.L.	Pintor Sorolla 2, 46002 València	12	-	12	60	60	-
Promohabitat - Promotora Inmobiliaria S.A.	Edifício Atrium Saldanha; Praça Duque de Saldanha, 1-11, Lisboa	25	-	25	50	50	-

Dades en milers d'euros

Annex IV

Relació d'agents del Banco de Valencia a 31 de desembre de 2008

Nom	Plaça
Molina Sánchez, Miguel	Águilas - Las Yucas
Ros Asensio, Gonzalo	Águilas - Las Yucas
Ros Asensio, Pedro	Águilas - Las Yucas
Segura Morata, Esteban	Águilas
Vidal Orts, Alicia	Albaida
Perales Muñoz, Sixt	Albalat de La Ribera
Casa Campo Gestión Inmobiliaria, S.L.	Albalat dels Sorells
Centro Pla ya Aquilino Martin, S.L.	Alcobendas
Dacoen Comercio y Gestión, S.L.	Alcobendas
Esae Gestión, S.L.	Alcobendas
Moreno Giersiepen, Alfredo	Alcobendas
Sánchez Nieto, Deseada	Alcobendas
Gutiérrez & Partner, S.L.	Alcorcón
Accountnet Gestor & Accountanc y Services, S.L.	L'Alfàs del Pi
Greus Duran, Jorge	Algemesí
Medes Miquel, Jose Miguel	Algemesí
Cigesa Seguros, C.B.	Alginet
Munera Rubio, Francisco	Alhama de Múrcia
Tormo Martínez, Antonio	Alhama de Múrcia
Interfisa Gestión y Servicios Financieros, S.L.	Alacant – Benalua
General Estructuras y Ferrallas, S.L.	Alacant – Puerto
Escosan, Servicios Inmobiliarios, S.L.	Alacant – Sangabriel
Asesoría Maestre, S.L.	Alacant Carolines
Sánchez Llorca, Santiago	Alacant – Florida
Euro Asesores Soc. Coop. Valenciana	Alacant
Fernández Costa, Encarnación	Alacant
Akra Servicios Financieros, S.L.	Alacant – Albufereta
Sánchez y Oril Asesores, S.L.	Alacant
Pitarch Sivera, Joaquín	Almassora
Tramitaciones Indalo, S.L.	Almeria
Gracia Marco, Francisco	Almoradí
Cecofi, Consultoría y Gestión, S.L.	Alzira
Signes Castillo, Cristóbal	Alzira
Cala Benicasim Servicios Inmobiliarios, C.B.	Benicàssim
Hogarcassim, S.L.	Benicàssim
La Mercantil Orange Costa, S.L.	Benicàssim
García Muntanez, Margarita Rosa	Benidorm
Llorca Esteve, S.L.	Benidorm
Alfonso Bivia, Mª Mercedes	Benifaió
Lorites Serrano, Miguel	Betxi
Badía Ricos, Mª Asunción	Bonrepòs i Mirambell
Gestoría Inmobiliaria Herrero	Bullas
Moreno Garcia, José Ángel	Calasparra
Promociones E Inversiones Calasparra, S.L.	Calasparra
Marín Moreno, Francisco Javier	Caravaca
Finor Intermediarios, S.L.	Caravaca de La Cruz

Relació d'agents del Banco de Valencia a 31 de desembre de 2008

Nom	Plaça
Morant Canet, Rafael	Carcaixent
Serra Gregori, Raúl	Carcaixent
Joares Izquierdo, Isaac	Carlet
Primo Molina, Vicente Jesús	Carlet
Heredia Sánchez, José	Cartagena
David Fernandez, Paul	Cartagena
Asesores De Empresa Cartagena, S.L.	Cartagena
Aznar Asesores, S.C.P.	Cartagena
Método Consultores, S.L.	Cartagena
Murcia Villas Propert y Management	Cartagena
Gasch-Salvador Granell, S.L.	Castelló de la Plana
Sánchez Escáñez, Juana	Castelló de la Plana
Centro Asesor Castellonense Db	Castelló de la Plana
Gestión Integral De La P yme, S.L.	Castelló de la Plana
Se yfer Asesoría, S.L.	Castelló de la Plana
Asesoría Amq, S.L.	Castelló de la Plana
Asesoría P.M.C. Asociados Xxi, S.L.	Castelló de la Plana
Germán Casanova Colon, S.L.	Castelló de la Plana
Eurogem, S.L.	Castelló de la Plana
Bolinches Martinez, Eduardo	Castelló de la Plana
Herbella Nebot, Ángel	Castelló de la Plana
G.E. Asefilco, S.L.	Catarroja
Sentinel Estates, S.L.	Cocentaina
Urana Asociados, S.L.	Cuarde de Huerva
Úbeda Ruiz, Javier	Dénia
True, S.L.	Dénia
Abaco Asesoría Legal y Fiscal, S.L.	Diego Ramírez
Fiscal Representative, S.L.	El Campello
Badía García, Aurelio	El Puig
Suñer Asesores Financieros, S.L.	El Puig
Asencio Alonso, Jose Andrés	Elx
Asesores Financieros Illice, S.L.	Elx
Gómez Martínez, Jose Luis	Elx
Asedem Asesoría De Empresas, S.L.	Elx
Rubio Moralez, David	Elx
Prisan Asesoría De Empresas, S.L.	Elx
Avenir Economist & Jurists Advicers, S.L.	Elx
Díez Giménez, Tomás Manuel	Elx
Gestoría Sánchez Ferrer, S.L.	Elche
Servigestión, S.L.	Elx
Escáñez Sánchez, Alejandro	Elda
Gabinete De Dirección y Gestión Empresarial, S.L.	Elda
Valferelda, S.L.	Elda
Gabinete Asetec Asesoría y Gestión, S.L.	Enguera
Martí Torres, Vicente L.	Gandia
Masa Gestión, S.L.	Garrucha
Herrero De La Escosura, Rafael Félix Gerardo	Getafe
Martorell Consultores, S.L.	Godella

Relació d'agents del Banco de Valencia a 31 de desembre de 2008

Nom	Plaça
R.B. Asesores Empresas, S.L.	Godella
Clemente Lucia, M ^a Soledad	Guadalajara
Parra Garcia, Cristóbal	Huercal – Overa
Luis y Alos, S.L.	Osca
Organización y Control P yme, S.L.	Osca
Valdelasirea, S.L.	Osca
Oferta y Gestión, S.L.	Osca
Rivas Anoro, Fernando	Osca
Gordon Clive Webster M yhill	Xàbia
Aliaga Andrés, Fernando Javier	Xàbia
Poch Fernández, Juan	Xàbia
Fernández Jiménez, M ^a Josefa	Jumilla
Engo Momo, Miguel Ángel	L' Olleria
Durá Herráez, José Manuel	La Pobla de Vallbona
J.G.P. Asesores, S.L.	La Pobla de Vallbona
Saura Mercader, Julio	La Unión
Multiservicios López, S.L.	Las Torres de Cotillas
Torres Ruiz, Antonio	Las Torres de Cotillas
González Díaz, Francisco J.	Llano del Beal
Cristóbal Madorran, Marta	Logronyo
López Carrasco, Juan	Lorca
Sánchez Sánchez, Juan Francisco	Lorca
Baenas López, Domingo	Lorca
Andreu & Segura Asesores	Lorca
Torregrosa García, Pedro Jesús	Lorca
Andrés Pérez-Guillermo, S.L.	Lorca
Monto ya Morata, Ricardo José	Lorca
Insoal, S.L.	Lorquí
Garre Martínez, José	Los Alcázares
Jurado Cortes, Gustavo Adolfo	Los Montesinos
Sánchez Bruton y Asociados, S.L.	Los Montesinos
Aífos Asesoramientos Financieros, S.L.	Madrid
Afianza Consultores, S.L.	Madrid
Alexander And Burrell, S.L.	Madrid
Ytheas 1001, S.A.	Madrid
Rubio Rubio, Francisco	Madrid
Credisa, S.L.	Madrid
Inigestión, S.L.	Madrid
Inmogest Hipotecaria, S.L.	Madrid
Gestoría Marfull, S.L.	Madrid
Gestión Hipotecaria Eurohispana, S.L.	Madrid
L. y R. Asesores En Derecho y Economía De Empresas, S.L.	Madrid
Pra yma Investment, S.L.	Madrid
Emmergia Negocios En Desarrollo, S.L.	Madrid
Euruassets Asesores, S.L.	Madrid
Fernández Rodríguez, María Soledad	Madrid
Gestión Hipotecaria En Divisas, S.L.	Madrid
Legorburu Consultores, S.L.	Madrid

Relació d'agents del Banco de Valencia a 31 de desembre de 2008

Nom	Plaça
Pages Masgoret, Jorge Fernando	Madrid
Pineda Aparicio, Fernando	Madrid
Quintanilla 2000, S.L.	Madrid
Worthwick, S.L.	Madrid
Castillo Sánchez, Miguel Jose	Màlaga
Luque Parejo Bravo, Esther Sara	Màlaga
García Martín, Francisco Javier	Màlaga
Pascual Moreno, Moserrate	Manacor
Moia Legal, S.L.	Manresa
Pascual Moscardó, Juan	Manuel
Civera Tramitación Inmobiliaria, S.L.	Massalfassar
Luquín Ajuria, Carmen	Mislata
Asesoramiento, Gestión y Seguro De Empresa, S.L.	Mislata
Buitrago Parra, Luis Fernando	Mislata
López y López Administradores De Fincas, S.L.	Mislata
Martínez Pérez, Antonio	Molina de Segura
Laroikos Inmobiliaria, C.B.	Molina del Segura
Sdad. De Comercialización Del Transporte, S.L.	Molina del Segura
Arnau Gómez, Nuria	Moncofa
Espinos González, Avelino	Moncofa
Bosol Real Estate, S.A.	Moraira
Romero García, Federico	Mula
Ruiz García, Juan A.	Mula
Martínez Ponce, María Del Rosario	Múrcia
Sánchez De La Cruz, Félix	Múrcia
Hernández Lara, José Luis	Múrcia
Servidata Consulting España, S.L.	Múrcia
Tecnitec Gestión Fiscal, S.L.	Múrcia
Candela Martinez, Adelina	Múrcia
Cabezas Álvarez, Mª Del Carmen	Múrcia
Consulting San Miguel, S.L.	Múrcia
Fernández Moreno, Julián	Múrcia
Ricardo Martínez López y Asociados, S.L.	Múrcia
José Madrid Asesores, S.L.	Múrcia
Avilés Ramos, Alfonso	Múrcia
Boix Vicedo, Rosa	Novelda
Electe Assessorament, S.L.	Nules
Bosch Mateo, Ribes	Ondara
Assesoria Jaume Ribas y Associats, S.L.	Palma de Mallorca
Kat y Asesoría Financiera, S.L.	Palma de Mallorca
García Garrido, Francisco Javier	Palma de Mallorca
Bufette Ribasa I Associats, S.L.	Palma de Mallorca
Bdr Abogados	Palma de Mallorca
Bonet Saum, Juan Alfonso	Palma de Mallorca
Duets Mallorquins, S.L.	Palma de Mallorca
Sánchez Arraras, Jesús	Pamplona
Dos Santos Nacimiento, Josiane	Pamplona
Liberaliza Servicios, S.L.	Pamplona

Relació d'agents del Banco de Valencia a 31 de desembre de 2008

Nom	Plaça
Mirasorte, S.L.	Pamplona
Torrens Mari, Magali	Paterna
Asesoría Enrique Navarro, S.L.	Pedreguer
Velein Management, S.L.	Pedreguer
Gestoría Jiménez Ba yarri, S.L.	Peñíscola
Martínez Álvaro, Javier	Peñíscola
Gabinete De Asesoramiento Contable, S.L.	Picassent
Hot Properties In Spain, S.L.	Pilar de La Horadada
Sinerfin Corporación Financiera, S.L.	Pilar de La Horadada
Gestión y Servicios Campo Verdel, S.L.	Pilar de La Horadada
Gil y Pozuelo, C.B.	Pozuelo de Alarcón
Sanchís Manzano, Amparo	Quart de Poblet
S y S Grupo Inmobiliario Valenciano, S.L.	Quart de Poblet
R.M. Propert y & Legal Consultants, S.L.	Rojales
J.M. 2004 Empresistes, S.L.	Sabadell
Ass yma Asesores, S.L.L.	San Fernando de Henares
Benabent Baeza, Jorge	San Fulgencio
Janice Houser	San Fulgencio
H y G Activa Investment, S.L.	San Fulgencio
Bufete Ramón-Borja y Asociados, S.C.	Sant Joan
Grupo Collado Costa Alicante, S.L.	Sant Joan
Proluk Alicante, S.L.	Sant Joan
Bernabéu Rubio, Alfredo Luis	Sant Joan
Gilmar, S.L.	Sangonera La Verde
Inversiones Grupo Librilla, S.L.	Sangonera La Verde
Fincas Mirafer, S.L.	Santa Coloma de Gramanet
Linares Amorós, Ana	Santa Pola
Milenium Levante Administración De Fincas, S.L.	Santomera
Domens-Peña, S.L.	Segorbe
Llueca Piquer, María Isabel	Segorbe
Marín Raro, María Pilar	Segorbe
Sánchez Félix, Jose María	Sollana
Suepime Assesors, S.L.	Sollana
Guillot Bo yer, Iván	Tavernes Blanques
Secure Valencia, S.L.	Tavernes Blanques
Grau Asesores, S.L.	Tavernes de la Valldigna
López Bravo, Valeriano	Toledo
Botiforra Ramírez, yolanda	Torrent
Ibáñez Molina, Jesús	Torrent
Marzo Alarcón, Rubén	Torrent
Prevensa Asesores, S.L.	Torrent
Baldwin & Hall, S.L.	Torreveja
Costa Blanca Baleares Promociones, S.L.	Torreveja
Gruges, S.L.	Torreveja
Martínez-Abarca y Muñoz Solicitors, S.L.	Torreveja
Medsea Financial Service, S.L.	Torreveja
Real Tax Bureau, C.B.	Torreveja
Parador Properties España, S.L.	Torreveja

Relació d'agents del Banco de Valencia a 31 de desembre de 2008

Nom	Plaça
Advisers Brokers Conveyancing, S.L.	Torre Vieja
Quantica Sociedad Servicios Inmobiliarios, S.L.	Tudela
Luce Gestión, S.L.	València
Hipotecamos, S.L.	València
Lleo Oliver, Juan Carlos	València
Silvella Consultores, S.L.	València
Infogem Asesores, S.L.	València
Chañaral Credit Seguros, S.L.	València
Piquer Asesores, S.L.	València
Adrigor, S.L.	València
Rual Asesores, S.L.	València
Rubio López y Asociados Asesores Legales, S.L.	València
Ricargo S. Pagnon Correduría De Seguros, S.L.	València
Gestión Valenciana Consultoría y Asesores Tributarios, S.L.	València
Carbone McDonnell, Adriano	València
Taberner Caballer, Vicente Manuel	València
Montes Fandos, Carlos	València
Asintrapaban, S.L.	Vallecas
Artola Tena, José María	Vilafranca del Cid
Labogestión, S.L.	La Vila Joiosa
Sanchís Caurín, Enrique	Vilamarxant
Quiles Badajoz, Rafael	Vilamarxant
Alvigestió, S.L.	Vila-real
Asesoría Albert Moliner, S.L.	Vila-real
Cabanes Asesores, S.L.	Villena
José Sánchez Aguilar, S.L.	Vinaròs
Muñoz Mulet, Pablo	Vinaròs
Gestiones Financieras Setabenses, S.L.	Xàtiva
López Olmedo I Fills, S.L.	Xàtiva
Seguí Taengua, Rafael	Xàtiva
Pérez Martí, Borja	Xirivella
Sales Rodríguez Administradores, S.L.	Xirivella
Ade Soriano, S.L.	Yecla
Iberbrokers Asesores Financieros, S.L.	Saragossa
Soto Martínez, Emma	Saragossa
Iniciativas Torrubia, S.L.	Saragossa
Kirei Zaragoza, S.L.	Saragossa
Aban Sanz, Ángel Luis	Saragossa

Annex V

Notificacions sobre adquisició de participades al 31 de desembre de 2008

		Percentatge de participació neta		Data de notificació de la societat participada
Societat participada	Activitat	Adquirit en l'exercici	Al tancament de l'exercici	
Adquisicions durant 2008				
Santa Pola Green, S.L.	Immobiliària	12,50	75,00	gener-08
Ansogasa, S.L.	Immobiliària	20,00	48,00	febrer-08
Itv De Levante, S.A.	Inspecció Tècnica de Vehicles	20,00	20,00	febrer-08
Inversiones Financieras Agval, S.L.	Inversió mobiliària	13,88	50,00	abril-maig-08
Hàbitat Resorts, S.L.	Immobiliària	50,00	100,00	maig-08
Parque Central Agente Urbanizador, S.L.	Immobiliària	6,46	26,46	juliol-08
Nordkapp Inversiones, S.A.	Inversió mobiliària	3,75	34,25	juliol-des.-08
Adquiera Servicios Financieros, E.F.C., S.A.	Servicis financers	4,87	63,87	juliol-08
Savolyi Termalcentrum, Kft	Immobiliària	100,00	100,00	agost-08
Sedesa Real Estate Kft	Immobiliària	99,99	99,99	agost-08
Sedesa Real Estate Rom, S.R.L.	Immobiliària	100,00	100,00	agost-08
Evern Invest Hungary Kft	Immobiliària	100,00	100,00	agost-08
Terminal Polivalente Portuaria Sagunto, S.A.	Immobiliària	5,00	25,00	agost-08
Foiblebusiness, S.L.	Immobiliària	9,50	49,50	setembre-08
Promociones Y Propiedades Espacio-Hábitat, S.L.	Immobiliària	9,50	49,50	setembre-08
Valle Levante, S.L.	Immobiliària	27,50	47,50	setembre-08
Gestion Y Direccion Socio Sanitaria Residencial, S.L., (Unipersonal)	Servicis de salut	50,00	100,00	octubre-08
Ensanche Urbano, S.A.	Immobiliària	49,50	49,50	octubre-08
Viviendas Sociales Del Mediterráneo, S.L.	Immobiliària	20,00	20,00	octubre-08
Mas de Peirón, S.L., Unipersonal	Immobiliària	20,00	100,00	novembre-08
Peñíscola Green, S.L.	Immobiliària	16,67	33,32	novembre-08
Golf Peñíscola, S.A.	Immobiliària	22,00	50,00	desembre-08
Urbanizadora Parque Azul, S.L.	Immobiliària	33,33	66,67	desembre-08
Hotel Alameda Valencia, S.L.	Hosteleria	7,07	100,00	desembre-08
Gran Hotel Xirivella, S.L. Unipersonal	Immobiliària	100,00	100,00	desembre-08
Sector Residencial La Maimona, S.L.U.	Immobiliària	100,00	100,00	desembre-08
Residencial La Maimona, S.A.	Immobiliària	50,00	50,00	desembre-08
Hospimar 2000, S.L	Servicis de salut	32,00	32,00	desembre-08

Societat participada	Activitat	Alienat en l'exercici	Al tancament de l'exercici	Data de notificació de la societat participada
Alienacions durant 2008				
Proyectos Eólicos Valencianos, S.A.	Generació d'energia	20,00	0,00	juny-08
Banzagra Habitat, S.L.	Immobil·liària	50,00	0,00	juliol-08
Urbanizadora Torremar, S.L.	Immobil·liària	28,09	0,00	octubre-08
Parque Industrial Acceso Sur, S.A.	Immobil·liària	20,00	0,00	desembre-08
Servicom 2000, S.L.	Servicis informàtics	99,13	0,00	desembre-08
Iberport Consulting, S.A.	Activitats d'assessorament	25,71	0,00	desembre-08
Jeizer Tech, S.L.	Servicis informàtics	100,00	0,00	desembre-08

7.1.2 INFORME DE GESTIÓ CONSOLIDAT DE L'EXERCICI 2008

7.1.2.1 Entorn econòmic

En l'economia espanyola, durant els últims mesos de l'any, s'ha pogut observar un important deteriorament en el ritme d'activitat. El consum privat registra una forta desacceleració, la inversió s'ha reduït de manera notable, el sector de la construcció ha aprofundit el seu escenari recessiu, i la taxa de desocupació ha repuntat amb força fins a situar-se en màxims del cicle. Aquesta forta contracció econòmica es reflecteix i resumeix en el creixement del PIB en l'exercici, que es va contraure en la segona meitat d'aquest, fins a situar el ritme de creixement en mínims des de 1993, i la taxa de variació interanual el 2008, en l'1,1%.

Aquest menor creixement de l'economia té un impacte destacable en el mercat laboral: el 2008, la xifra de desocupats va pujar entorn d'un milió de persones, i la xifra de desocupats supera ja els 3,1 milions de persones. En concret, el 2008 la desocupació va augmentar un 47%, i va aconseguir al tancament de l'exercici el nivell més alt en tota la sèrie històrica comparable (des de 1996), i el més elevat des de 1987, si es té en consideració l'antiga metodologia per al càlcul de la desocupació.

En relació amb els preus, l'abaratiment del petroli i l'impacte de la crisi en l'economia real, especialment en el consum, han permès tancar 2008 amb la inflació en l'1,4%, la taxa més baixa de l'última dècada.

En el mercat monetari, els tipus d'interés van registrar un comportament volàtil el 2008, especialment en l'últim tram de l'any, a causa de la intensificació de les tensions financeres. Durant una gran part de 2008 els tipus van registrar una tendència ascendent, que es va intensificar especialment en el mes de setembre, quan la crisi creditícia es va desencadenar amb intensitat i les primes de risc es van incrementar fins a situar-se en màxims del cicle. Posteriorment, els tipus d'interés van caure considerablement i es van situar en mínims dels últims trimestres, com a resultat, en una gran part, de les expectatives del mercat en relació amb la trajectòria futura dels tipus d'interés de referència del BCE. Al final de 2008, els tipus EURIBOR a un mes, a tres mesos, a sis mesos i a dotze mesos se situaven en el 2,6%, el 2,89%, el 2,97% i el 3,04%, respectivament, és a dir, 184, 206, 216 i 234 punts bàsics per sota dels nivells observats al final del primer semestre de l'any. El BCE ha retallat des d'octubre el tipus d'interés de referència en 175 pb. fins al 2,50%, amb l'objectiu de traure l'Eurozona de la seua primera recessió dels últims quinze anys.

7.1.2.2 Evolució del negoci

L'exercici 2008 s'ha caracteritzat per presentar un entorn clarament advers i un deteriorament important de l'economia, que afecta de manera singular les entitats financeres, a causa de les tensions de liquiditat en els mercats financers internacionals iniciades a mitjan de 2007.

A pesar d'aquest entorn desfavorable, el Grup Bancaja ha aconseguit incrementar el crèdit concedit als clients per damunt del creixement de l'economia, així com els seus resultats recurrents respecte a l'exercici anterior.

Els actius totals han crescut en l'exercici un 6,94%, i s'ha aconseguit la xifra de 106.500 milions d'euros, impulsats pel creixement del crèdit als clients del 5,20%, amb l'obtenció d'un saldo de 85.542 milions d'euros, dels quals, més de dues terceres parts tenen garanties reals.

Al tancament d'exercici, la ràtio de morositat del Grup Bancaja se situa en el 4,28%, amb una ràtio de cobertura del 56,80%.

Els recursos aliens presenten un saldo de 79.425 milions d'euros, en línia amb el saldo de l'exercici anterior. La forta activitat comercial de la xarxa d'oficines, focalitzada en la captació de passiu en balanç, contraresta la disminució de l'activitat en els mercats institucionals de liquiditat. Destaca el creixement interanual de l'Estalvi Termini, superior als 6.000 milions d'euros (increment del 30%), compensa els venciments previstos de finançament majorista i redueix el GAP comercial de balanç.

A la xifra de recursos aliens se sumen els depòsits de clients en operacions de fora de balanç (patrimoni en fons d'inversió, fons de pensions, plans d'estalvi i patrimonis gestionats de 8.596 milions d'euros), fins aconseguir una xifra total de recursos gestionats de 88.022 milions d'euros.

7.1.2.3 Rendibilitat, solvència i recursos propis

El resultat atribuït recurrent del Grup Bancaja creix un 2,08% en l'exercici 2008, i supera els 501 milions d'euros. Seguint criteris de màxima prudència, el Grup Bancaja ha realitzat una dotació voluntària de 225 milions d'euros per a cobrir riscos futurs, la qual cosa suposa una variació interanual en el resultat atribuït comptable del -29,63%.

El marge d'interessos presenta un creixement del 0,96%, afronta la menor activitat econòmica i l'entorn altament competitiu, a través d'un creixement prudent i selectiu del crèdit, vinculat a la qualitat creditícia i una forta activitat de captació de depòsits.

La major aportació de dividends, procedents de la cartera en renda variable generada el 2007, així com dels resultats per operacions financeres i l'evolució favorable del negoci de societats no financeres que es consoliden per integració global, on destaca l'operador de BancaSeguros, compensa l'impacte que el descens en l'activitat econòmica des de final de l'exercici passat té en la variació interanual de les comissions de clients, focalitzada en la menor activitat per servicis de valors (evolució adversa en els mercats borsaris) i en la reducció de patrimonis fora de balanç (èmfasi en la captació de recursos dins de balanç, unida al menor atractiu d'aquest tipus de productes per l'evolució del tipus d'interés en mitjana durant l'any), i situa l'increment interanual del marge brut en el 5,22%.

Pel que fa als costos d'explotació (incloses les amortitzacions), l'increment del 5,69% es justifica en l'efecte d'any complet de les obertures de 2007 i altres projectes, com l'extensió de la gestió especialitzada a tota la xarxa d'oficines. En un moment com l'actual, d'estretiment de marges, és fonamental el control de costos i d'eficiència; el Grup Bancaja continua sent una referència en aquest sentit, i presenta una ràtio d'eficiència (despeses d'administració sobre marge brut) del 38,40%.

L'increment de les pèrdues per deteriorament d'actius, conseqüència de l'increment de la morositat i de la política de prudència del Grup Bancaja per mantindre un adequat nivell de cobertura, tot i haver realitzat durant 2008 provisions voluntàries per 225 milions d'euros per a riscos futurs, situa el resultat abans d'impostos en 531 milions, amb una variació respecte a l'exercici anterior del -31,45%.

Pel que fa al resultat després d'impostos, ascendeix a 499 milions, amb una variació interanual del -17,30%. El major pes dels dividends en el compte de resultats respecte a l'exercici anterior, que es beneficien de deduccions fiscals que eviten la doble imposició, així com l'aprofitament de determinades deduccions per reinversió de beneficis obtinguts en anys anteriors, explica la reduïda taxa efectiva de l'impost sobre societats i la seua favorable evolució respecte al 2007, que suposa un menor creixement de la despesa fiscal.

Finalment, el resultat net atribuït al Grup se situa en 346 milions d'euros, amb una variació respecte a l'exercici anterior del -29,63%, mentre que el creixement del resultat atribuït a minoritaris ho fa en el 36,41%, a causa, en part, de la incorporació d'aquests al Grup en el tercer trimestre de l'exercici anterior, per la constitució de Bancaja Inversions.

El reduït increment dels actius ponderats per risc, d'acord amb l'evolució de l'activitat creditícia, i la generació de resultats, situen la ràtio de solvència en l'11,09%. La ràtio de core capital se situa en el 6,37%, i els recursos propis totals ascendeixen a 8.227 milions d'euros, amb un excés de 2.293 milions d'euros (+39%) respecte als recursos propis mínims computables requerits per la normativa vigent.

7.1.2.4 Gestió del risc

La gestió del risc conforma un dels pilars bàsics de l'estratègia del Grup Bancaja. El Grup entén que una correcta identificació, valoració, control i seguiment dels riscos que emanen de les seues activitats és clau per optimitzar la generació de valor en funció del perfil de riscos desitjat i, així, garantir la solvència patrimonial que permeta continuar amb els plans de negoci definits.

Els principis bàsics en què se sustenta el sistema de gestió global del risc en el Grup Bancaja es fonamenten en les premisses següents:

- Implicació de l'Alta Direcció.
- Independència de la funció de control de la funció de negoci i generació dels riscos.
- Gestió del risc de forma global i integrada.
- Utilització de criteris de valoració prudents, basats en l'experiència.
- Integració en la gestió d'eines i models avançats de gestió.
- Optimització dels nivells de solvència del Grup.

Els elements fonamentals que el Grup utilitza en la gestió global del risc són:

- Polítiques i procediments, que asseguren que el model de gestió de riscos està integrat en el procés de presa de decisions de negoci.
- Eines i tècniques avançades de gestió: models de qualificació de risc de crèdit, que permeten valorar la probabilitat d'incompliment; models de rendibilitat ajustada al risc, que s'utilitzen tant com eines de *pricing* com en eines d'anàlisi de les carteres; models *Value at Risk*, que permeten estimar el valor en risc, tant per risc de mercat com per risc operacional.
- Processos i procediments de validació interna que avaluen el funcionament dels models.
- Auditories internes que garanteixen la integritat i l'adequada qualitat de les dades.
- Bases de dades, que compleixen els criteris de traçabilitat, consistència i fiabilitat requerits pel supervisor.

- Informes periòdics a la Direcció de totes les mètriques en què es fonamenta la gestió global del risc, per permetre la presa de decisions i la implantació d'accions de millora.

Durant l'exercici 2008, s'ha produït l'entrada en vigor de la Circular 3/2008, del Banc d'Espanya, de 22 de maig, a entitats de crèdit, sobre determinació i control dels recursos propis mínims, que regula els recursos propis mínims que han de mantindre les entitats de crèdit espanyoles. Aquesta circular normativitza alguns dels elements que des de fa alguns anys s'han impulsat i són clau en la gestió del risc del Grup.

En la nota 29 de la memòria consolidada es desenvolupa convenientment la gestió i els principals indicadors dels riscos mencionats.

7.1.2.5 Altres informacions

Durant l'any s'han incorporat 30 noves oficines a la xarxa comercial de Grup Bancaja, fins a comptabilitzar 1.591 oficines; destaquen en aquest sentit l'obertura de l'oficina de Lisboa. El Grup Bancaja manté l'enfocament de la seua activitat en la consolidació de la xarxa d'oficines obertes en els últims anys, que ha permés una diversificació del negoci per tot el territori d'actuació.

Al tancament de l'exercici 2008, el Grup Bancaja té 8.193 empleats relacionats amb l'activitat bancària.

La cartera neta de clients creix en 220.000 clients, fins a tindre més de 3 milions de clients el 2008.

Bancaja es consolida com la tercera caixa d'estalvis i el sisé grup financer espanyol.

7.1.2.6 Investigació i desenvolupament

Els objectius de Bancaja en l'àmbit tecnològic se centren a millorar la qualitat de servei als seus clients, incrementar l'eficiència operativa i garantir la proposta del "Compromís Bancaja".

En línia amb aquests objectius s'ha desenvolupat una sèrie de projectes orientats a:

- Millorar la gestió de riscos.
- Projectes associats a la resolució de les exigències normatives.
- Millorar les eines de gestió comercial i de relació amb els nostres clients.

7.1.2.7 Fets posteriors al tancament

Des del 31 de desembre de 2008 fins a l'aprovació d'aquest informe, s'ha produït un esdeveniment que mereix ser destacat.

El dia 4 de gener de 2009, va morir el Sr. Francisco Cabezas Tanco, vocal de la Comissió de Control i conseller general de l'Entitat en representació del grup de Corporacions municipals.

Com a conseller general va ser substituït pel Sr. Miguel Ángel Lisart Guaita, i com a membre de la Comissió de Control, pel Sr. José Luis Yebra Alarcón.

7.1.2.8 Perspectiva

El 2006 es van definir línies estratègiques addicionals i complementàries al pla estratègic “Bancaja a Espanya” 2004-2007, atés que la bona evolució registrada pel Grup Bancaja va permetre concloure amb un any d'antelació els objectius, i incrementar la notorietat de la marca per mitjà d'un adequat posicionament estratègic.

L'estratègia definida persegueix, per al període 2007- 2009, completar els sistemes de distribució de Bancaja, continuar desenvolupant el model d'atenció al client i millorar la rendibilitat dels negocis, a través d'un enfocament de negoci prudent i d'especialització.

D'acord amb els objectius estratègics establerts, les línies generals d'actuació aprovades per l'Assemblea General per al 2008, es van centrar bàsicament a estendre l'especialització a tot el territori a fi: d'incrementar i fidelitzar la base de clients i millorar la capacitat comercial; de mantindre l'estratègia de marca com a element diferenciador; de consolidar una adequada qualitat de les inversions, el nivell de capitalització i la liquiditat; de prosseguir el desenvolupament diferencial del model de responsabilitat social corporativa i prioritzar la qualitat i la rendibilitat sobre el creixement en l'activitat creditícia. Eren línies, en definitiva, que permetrien a Bancaja establir les bases per a afrontar el repte que ha suposat la crisi econòmica registrada en l'exercici 2008 i el previsible agreujament de la situació el 2009.

Qualsevol exercici de previsió sobre l'evolució de l'economia en el 2009, té una seriosa probabilitat de convertir-se en un pronòstic errat. La raó no està tant en la profunditat de la crisi que vivim, sinó en dos factors clau: la situació general d'incertesa, que fa que les decisions d'inversió es posterguen, ralentitza la marxa del creixement, i la pèrdua de confiança dels actors econòmics, fins i tot, en els seus col·lectius.

És clar que els factors que van emergir a mitjan de 2007 com a causants del profund canvi de conjuntura en les economies avançades continuen operant com a forces en presència, ara en l'escenari econòmic mundial. Actius financers d'escassa qualitat, retracció inversora, carència de liquiditat, crisi immobiliària en molts països, brusc final del cicle expansiu del comerç mundial i desconfiança generalitzada continuen sent els causants de la inestabilitat persistent en el sistema financer i de la caiguda de l'economia real.

En aquest context difícil, el Grup Bancaja afronta l'exercici 2009 amb uns adequats indicadors estructurals, i orienta de forma prioritària els esforços a la gestió de la morositat, a la captació de recursos aliens i a potenciar la solvència, amb l'objectiu de mantindre el seu lideratge a la Comunitat Valenciana i la seua posició entre els primers grups financers espanyols.

7.1.2.9 Informe anual de govern corporatiu

INFORME DE GOVERN CORPORATIU

Exercici 2008

Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja

Aquest informe ha estat objecte de comunicació a la Comissió Nacional del Mercat de Valors (CNMV) a través del sistema CIFRADO com a fet rellevant i es troba disponible, en aquest format, en la pàgina web de la CNMV i en l'apartat d'informació per a inversors del web de Bancaja.

Per facilitar-ne la lectura, s'ha optat per incloure en aquest document les notes aclaridores que apareixen recollides en l'epígraf K de l'informe remés a la CNMV, a continuació dels quadres i epígrafs als quals es refereixen. Així mateix, s'han suprimit els apartats no contestats per ser els exigits a les caixes d'estalvis que emeten quotes participatives.

En cap cas, els esmentats canvis en la distribució de la informació afecten el contingut i la literalitat del document remés a la Comissió Nacional del Mercat de Valors.

A. ESTRUCTURA I FUNCIONAMENT DELS ÒRGANS DE GOVERN

A. 1. Asamblea General

A.1.1. Identifique els membres de l'Asamblea General i indique el grup al qual pertany cada un dels consellers generals:

[Vegeu l'addenda](#)

A.1.2. Detalle la composició de l'Asamblea General en funció del grup al qual pertanyen:

Grup al qual pertanyen	Nombre de consellers generals	% sobre el total
Corporacions municipals (*)	49	24,623
Impositors	66	33,166
Entitat fundadora	10	5,025
Empleats	24	12,060
Generalitat Valenciana	50	25,126
TOTAL	199	100,000

(*) Estatutàriament són 50 el nombre de consellers generals en el grup de corporacions municipals. Al tancament de l'exercici 2008 hi havia una vacant per la defunció del Sr. Amado Damaret Puig. D'acord amb el punt 15.3 dels Estatuts, "si es produïra alguna vacant en l'Asamblea General i no hi haguera suplents, el dit lloc romandrà sense cobrir fins al procés electoral següent".

A.1.3. Detalle les funcions de l'Assemblea General

Sense perjudi de les facultats generals de govern, corresponen de forma especial a l'Assemblea General les funcions següents:

1. El nomenament dels vocals del Consell d'Administració i dels membres de la Comissió de Control.
2. L'aprovació i modificació dels Estatuts Socials i el Reglament del Procediment Regulador del Sistema de Designació i l'Elecció dels Òrgans de Govern, també denominat Reglament de Procediment, pels quals s'haja de regir l'Entitat.
3. La fusió, escissió, cessió global de l'actiu i del passiu, dissolució i liquidació de l'Entitat.
4. La confirmació del nomenament i de la revocació del director general a proposta del Consell d'Administració, en sessió que haurà de realitzar-se en el termini d'un mes a partir de l'acord de nomenament i, si escau, de la revocació.
5. La definició anual de les línies generals del pla d'actuació de l'Entitat, perquè pugui servir de base a la labor del Consell d'Administració i de la Comissió de Control.
6. L'aprovació, si escau, de la gestió del Consell d'Administració, dels Comptes Anuals, així com de l'aplicació dels excedents a les finalitats pròpies de la Caixa d'Estalvis.
7. La creació i dissolució de les obres beneficosocials, l'aprovació dels seus pressupostos anuals i de la gestió i liquidació d'aquests.
8. La concessió, a proposta del Consell d'Administració, de la Medalla d'Honor de l'Entitat i del títol de Conseller d'Honor.
9. Entendre i pronunciar-se en segona i definitiva instància, a través d'una Comissió Delegada triada per l'Assemblea, sobre les impugnacions presentades contra les resolucions o els acords presos per l'òrgan competent en primera instància, en l'exercici de la funció de vigilància i comprovació dels processos d'elecció i designació dels membres dels Òrgans de Govern que li atribueix l'apartat 7 de l'article 70 dels Estatuts.
10. Acordar la separació del càrrec dels membres dels Òrgans de Govern en el supòsit que es preveu en l'article 15, apartat f) dels Estatuts.
11. Designar auditors a proposta del Consell d'Administració i autoritzar l'emissió de quotes participatives, així com decidir sobre la retribució d'aquestes.
12. Qualsevol altres assumptes que se sotmeten a la seua consideració pels òrgans facultats a l'efecte.

A.1.4. Indique si hi ha reglament de l'Assemblea General. En cas afirmatiu, realitze'n una descripció del contingut:

SI ☒ NO ☐

[Vegeu l'addenda](#)

A.1.5. Indique les normes relatives al sistema d'elecció, nomenament, acceptació i revocació dels consellers generals

Els consellers generals hauran de reunir els requisits següents:

- a) Ser persona física, de reconeguda honorabilitat comercial i professional, major d'edat i no estar incapacitat.
- b) Tindre la residència habitual en la regió o zona d'activitat de la Caixa.
- c) No estar sotmés en les incompatibilitats establertes legalment.

El sistema d'elecció i nomenament dels consellers generals es detalla exhaustivament des de l'article 6 al 47 (ambdós inclosos) del Reglament del procediment regulador del sistema de designació i elecció dels Òrgans de Govern de la Caixa. Per la seua extensió no es reproduïxen, i es poden consultar íntegrament en la pàgina web de Bancaja.

Els consellers generals són nomenats per un període de sis anys, poden ser reelegits, i el període màxim d'exercici del càrrec, de forma continuada o interrompuda, és de dotze anys, siga quina siga la representació que tinguen, sense perjudi que, transcorreguts huit anys des del cessament en el càrrec, podran ser novament triats.

La renovació dels membres dels Òrgans de Govern serà escomesa a parts iguals, cada tres anys, i respectaran sempre la proporcionalitat de les representacions que conformen els diferents Òrgans de Govern.

L'acceptació es formula en document estandarditzat i personalitzat en el qual consten, entre altres, les manifestacions següents:

- a) L'acceptació del càrrec.
- b) La declaració del compliment dels requisits legals i que no s'incorre en cap incompatibilitat.
- c) L'autorització a Bancaja per a la utilització de les seues dades en compliment de la Llei Orgànica de Protecció de Dades de Caràcter Personal.

Cessaran en l'exercici dels càrrecs únicament i exclusivament en algun dels supòsits següents:

- a) Per compliment del termini per al qual van ser designats o del període màxim d'exercici del càrrec.
- b) Per renúncia.
- c) Per defunció, declaració de defunció o absència legal.
- d) Per la pèrdua de qualsevol dels requisits exigits per a la designació.

e) Per incórrer en incompatibilitat sobrevinguda.

f) Per acord de separació adoptat per l'Assemblea General, si s'apreciara justa causa. S'entendrà que hi ha justa causa quan s'incomplisquen els deures inherents al càrrec o, amb la seua actuació pública o privada, es perjudique el prestigi, el bon nom o l'activitat de la Caixa.

A.1.6. Indique les normes relatives a la constitució i quòrum d'assistència de l'Assemblea General

L'Assemblea General necessitarà, per a la seua vàlida constitució, l'assistència de la majoria dels seus membres en primera convocatòria. La constitució en segona convocatòria serà vàlida siga quin siga el nombre d'assistents, excepte en els supòsits de quòrum reforçat. En cap cas s'admetrà la representació per un altre conseller o per tercera persona, siga física o jurídica.

A.1.7. Explique el règim d'adopció d'acords en l'Assemblea General

Els acords de l'Assemblea General s'adoptaran per majoria simple de vots dels concurrents, excepte en els supòsits que es preveuen en les facultats 2), 3) i 10), ressenyades en l'apartat A.1.3., en els quals es requerirà, en tot cas, l'assistència de la majoria dels membres, i serà necessari, a més, com a mínim, el vot favorable de dos terços dels assistents.

Les votacions seran sempre a mà alçada o per qualsevol altre sistema que permeti la identificació del sentit del vot. Quan es tracte d'elecció de persones, les votacions seran secretes, excepte si hi haguera una sola candidatura, i en aquest cas el president podrà proposar el vot a mà alçada, i haurà d'aprovar-se aquest procediment sense cap vot en contra.

Cada conseller general tindrà dret a un vot. Els acords vàlidament adoptats obliguen tots els consellers generals, inclosos els dissidents i absents.

A.1.8. Explique les regles relatives a la convocatòria de les reunions de l'Assemblea General i especifique els supòsits en què els consellers generals podran sol·licitar la convocatòria de l'Assemblea General

La convocatòria de les sessions de l'Assemblea General, tant ordinàries com extraordinàries, la farà el Consell d'Administració i es publicarà en el Diari Oficial de la Comunitat Valenciana (DOCV) amb quinze dies d'antelació com a mínim a la realització. També haurà de publicar-se, almenys, en un dels periòdics de major circulació de cada una de les províncies de València i Castelló i en el Butlletí Oficial del Registre Mercantil. La convocatòria expressarà la data, el lloc, l'hora i l'ordre del dia, així com la data, el lloc i l'hora de reunió de la segona convocatòria. Entre la primera convocatòria i la segona convocatòria haurà d'haver-hi, almenys, una hora de diferència.

El Consell d'Administració convocarà sessió extraordinària de l'Assemblea General sempre que ho estime convenient als interessos de la Caixa, i haurà de fer-ho també a petició d'un terç dels membres de l'Assemblea o per acord de la Comissió de Control. En els dos últims casos, l'acord del Consell d'Administració s'adoptarà en el termini màxim de set dies a partir de la presentació de la petició.

A.1.9. Indique les dades d'assistència en les assemblees generals realitzades en l'exercici:

DADES D'ASSISTÈNCIA			
Data Assemblea General	% de presència física	% de vot a distància (*)	Total
28-05-2008	87,44	0	87,44
27-11-2008	89,45	0	89,45

(*) El vot a distància no està reconegut estatutàriament.

A.1.10. Detalle la relació d'acords adoptats durant l'exercici en les assemblees generals

1) Assemblea ordinària 28-05-2008:

Aprovació de les propostes següents:

- Els comptes anuals (Balanç de situació, Compte de pèrdues i guanys, Estat de canvis en el patrimoni net, Estat de fluxos d'efectiu i Memòria) i l'Informe de gestió, tant individuals com consolidats de l'exercici 2007.
- La gestió del Consell d'Administració.
- L'aplicació del resultat.
- Obra Beneficosocial:
 - Gestió i liquidació del pressupost de l'exercici 2007.
 - Pressupost per al 2008.
- Nomenament d'auditors de comptes.

2) Assemblea ordinària 27-11-2008:

Aprovació de les línies generals del pla d'actuació de l'Entitat per a l'any 2009.

A.1.11. Identifique la informació que es facilita als consellers generals amb motiu de les reunions de l'Assemblea General. Detalle els sistemes previstos per a l'accés a la dita informació.

Documentació:

- a) Quinze dies hàbils abans de l'Assemblea General, queda depositada en el domicili social i en la seu operativa central de la Caixa, a disposició dels consellers generals, la documentació relativa als assumptes que s'han de tractar.

A més, s'inclou en la pàgina web el text de totes les propostes d'acords formulades pel Consell d'Administració en relació amb els punts de l'ordre del dia, llevat que, tractant-se de propostes per a les quals la llei o els Estatuts no exigisquen la seua posada a disposició dels consellers generals des de la data de la convocatòria, el Consell d'Administració considere que concorren motius justificats per no fer-ho.

En el moment d'accedir al local on es realitze la reunió de l'Assemblea General, es facilita als assistents el text íntegre de les propostes d'acords que se sotmetran a l'aprovació de l'Assemblea General.

b) Sense perjudi del que preveu la normativa legal i el Reglament de l'Assemblea, des de la data de l'anunci de convocatòria s'incorpora a la pàgina web de la Caixa, a més, aquella informació que s'estime convenient per facilitar l'assistència dels consellers generals a l'Assemblea i la seua participació en aquesta, incloent-hi:

- Informació sobre el lloc on s'haja de realitzar l'Assemblea, amb la descripció, si escau, de la forma d'accés a la sala.
- Informació, si fa el cas, sobre sistemes o procediments que faciliten el seguiment de l'Assemblea, com ara mecanismes de traducció simultània, difusió a través de mitjans audiovisuals, informacions en altres idiomes, etc.

Accés a la informació:

a) Des del moment que té lloc la publicació de l'anunci de la convocatòria de l'Assemblea General i fins al setè dia hàbil anterior al previst per a la realització d'aquesta en primera convocatòria, qualsevol conseller general pot sol·licitar per escrit al president de la Caixa les informacions o els aclariments que estime necessaris, o formular per escrit les preguntes que estime pertinents sobre les propostes compreses en l'ordre del dia de l'Assemblea publicat amb l'anunci de la convocatòria d'aquesta.

El president estarà obligat a facilitar per escrit, fins al dia de realització de l'Assemblea General, les informacions o els aclariments sol·licitats, així com a respondre, també per escrit, a les preguntes formulades.

b) Durant la realització de l'Assemblea General, els consellers generals podran sol·licitar verbalment les informacions o els aclariments que consideren convenients sobre les propostes compreses en l'ordre del dia i, en cas que no siga possible, satisfer el dret del conseller general en aquest moment, el president estarà obligat a facilitar aquesta informació per escrit en els trenta dies hàbils següents al de l'acabament de l'Assemblea.

c) El president estarà obligat a proporcionar la informació sol·licitada a l'empara dels dos apartats anteriors, excepte en els casos en què el Consell considere que la publicitat de la informació sol·licitada perjudica els interessos socials.

Si la informació sol·licitada afecta les dades de caràcter personal de clients, consellers, empleats o tercers, l'interessat haurà de justificar que la necessita per a l'exercici del càrrec, i respectar la Llei Orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal.

A.1.12. Detalle els sistemes interns establerts per al control del compliment dels acords adoptats en l'Assemblea General

Estatutàriament el Consell d'Administració té assignada la responsabilitat d'executar i fer executar els acords de l'Assemblea General. Trimestralment el Consell ha d'informar la Comissió de Control sobre el compliment de les línies generals d'actuació aprovades per l'Assemblea.

El president de la Comissió de Control rep còpia de les actes del Consell d'Administració i de la Comissió Executiva en un termini màxim de 10 dies hàbils des de la data de realització de cada una de les sessions que realitzen els dits òrgans.

Així mateix, la Comissió de Control emet un informe a l'Assemblea General, amb periodicitat semestral, en el qual s'analitza la gestió econòmica i financera de l'Entitat i de la seua Obra Social, i també el compliment dels acords de l'Assemblea.

A més d'aquests sistemes establerts estatutàriament, des de la Secretaria General de l'Entitat s'exerceixen controls interns de seguiment del compliment d'acords.

A.1.13. Indique l'adreça i la manera d'accés al contingut de govern corporatiu en la pàgina web

www.bancaja.es

La informació corporativa de l'Entitat es troba disponible, des de l'exercici 2004, en la pàgina web www.bancaja.es, dins de l'apartat específic "Informació per a inversors". El dit apartat ha estat elaborat de conformitat amb les prescripcions tècniques exigides a les societats anònimes cotitzades en l'Ordre ECO/3722/2003, de 26 de desembre, desenvolupada a través de la Circular 1/2004, de 17 de març, i inclou els continguts, tant obligatoris com voluntaris, que recull la Llei 26/2003, de 17 de juliol, l'Ordre ECO/354/2004, de 17 de febrer, i la Circular 2/2005, de 21 d'abril, per a les caixes d'estalvis que emeten valors admesos a negociació.

Durant aquest exercici s'han realitzat les actualitzacions corresponents de la informació publicada en el web.

L'apartat "Informació per a inversors" s'ha elaborat amb criteris de claredat, veracitat, accessibilitat i gratuïtat, i ofereix la més completa i actualitzada informació de l'Entitat. Per facilitar l'accés als seus continguts, aquest apartat s'ha estructurat en tres epígrafs, denominats: informació general, informació economicofinancera i govern corporatiu.

A.2. Consell d'Administració

A.2.1. Complete el següent quadre amb els membres del Consell:

Nom	Cargo en el Consejo	Grup al qual pertany
José Luis Olivas Martínez	President	Generalitat Valenciana
Antonio J. Tirado Jiménez	Vicepresident 1r	Generalitat Valenciana
Arturo Virosque Ruiz	Vicepresident 2n	Corporacions municipals
Pepa Martí Puig	Vicepresidenta 3a	Impositors
José María Cataluña Oliver	Vicepresident 4t	Corporacions municipals

Continúa...

Nom	Càrrec en el Consell	Grup al qual pertany
Eduardo Montesinos Chilet	Vicepresident 5é	Generalitat Valenciana
Ángel D. Villanueva Pareja	Secretari conseller	Impositors torn extraordinari
Vicente Montesinos Vernetta	Vicesecretari	Corporacions municipals
Ángel A. Álvarez Martín	Conseller	Corporacions municipals
Rafael Ferrando Giner	Conseller	Generalitat Valenciana
Francisco V. Gregori Gea	Conseller	Impositors
Ana Llanos Herce Collado	Consellera	Impositors torn extraordinari
Maria Teresa Montañana Latorre	Consellera	Impositors
Rafael Francisco Oltra Climent	Conseller	Entitat fundadora
Ernesto Pascual Escandell	Conseller	Empleats
Remigio Pellicer Segarra	Conseller	Generalitat Valenciana
Maria del Rocío Peramo Sánchez	Consellera	Impositors
Juan Antonio Pérez Eslava	Conseller	Empleats
Matilde Soler Soler	Consellera	Impositors
Ana Torres Valero	Consellera	Corporacions municipals

Número total	20
---------------------	-----------

Detalle la composició del Consell d'Administració en funció del grup al qual pertanyen:

Grup al qual pertanyen	Nombre de membres del Consell	% sobre el total
Corporacions municipals	5	25,000
Impositors	7	35,000
Persones o Entitat fundadora	1	5,000
Empleats	2	10,000
Generalitat Valenciana	5	25,000
TOTAL	20	100,000

Indique els cessaments que s'hagen produït durant el període en el Consell d'Administració

Cap

A.2.2. Detalle breument les funcions del Consell d'Administració, distingisca entre les pròpies i les que han estat delegades per l'Assemblea General:

Funcions pròpies

Correspon al Consell d'Administració, amb plenitud de facultats i sense més limitacions que les legalment atribuïdes a altres Òrgans de Govern, l'administració i la gestió de l'Entitat, inclosa la de la seua Obra beneficosocial, i la representació en juí i fora d'aquest, en tots els assumptes del seu gir i trànsit.

Funcions delegades per l'Assemblea General

- Redistribuir partides del pressupost de l'Obra Social entre les activitats previstes en aquest fins a un màxim del deu per cent del pressupost total.
- Emetre emprèstits de qualsevol classe, fins i tot obligacions subordinades, dins dels límits quantitatius fixats per l'Assemblea General; acordar les condicions de cada emissió i totes les decisions que es requerisquen per a ultimar-les.

Indique les funcions indelegables del Consell d'Administració:

- Elevar propostes a l'Assemblea General.
- Delegar funcions en la Comissió Executiva, en el president i en el director general.
- Formular els comptes anuals, l'informe de gestió i la proposta d'aplicació del resultat de la Caixa, els comptes i l'informe de gestió consolidats.
- Autoritzar operacions de risc i alienacions amb els alts càrrecs i persones vinculades.

A.2.3. Detalle les funcions assignades estatutàriament als membres del Consell d'Administració

1. President del Consell:

El president de la Caixa presidirà l'Assemblea General, el Consell d'Administració, la Comissió Executiva i la Comissió d'Obres Socials. Representarà oficialment la Caixa en tots els actes en què intervinga com a tal.

Serà elegit, d'entre els seus membres, pel Consell d'Administració.

Correspon estatutàriament, a més, al president de la Caixa:

- a) Convocar les sessions dels òrgans col·legiats dels quals tinga la Presidència; determinar els assumptes de l'ordre del dia i dirigir els debats.
- b) Portar la firma oficial de l'Entitat en els assumptes de la seua competència.
- c) Visar els certificats que s'expedisquen dels acords dels òrgans que presidisca.
- d) Disposar el que convinga, en casos d'urgència, respecte de qualsevol assumpte de la competència del Consell d'Administració, de la Comissió Executiva o de la Comissió d'Obres Socials, que no fóra aconsellable diferir, i donarà compte del que s'ha actuat en la primera reunió que realitze l'òrgan competent.
- e) Autoritzar les actes de les sessions dels òrgans col·legiats que presidisca.
- f) Complir i fer complir els acords del Consell d'Administració, de la Comissió Executiva i de la Comissió d'Obres Socials.

Són funcions atribuïdes al president per l'Assemblea General les relacionades amb el funcionament dels Òrgans de Govern, l'auditoria, la transparència i el govern corporatiu, la defensa del client, les relacions públiques i els mitjans de comunicació.

Tindrà vot de qualitat en les sessions dels Òrgans de Govern col·legiats la presidència dels quals té assignada en aquests Estatuts.

Qualsevol altres funcions que poguera atribuir-li el Consell d'Administració hauran de ser sotmeses a la confirmació de l'Assemblea General.

2. Vicepresidents del Consell:

Substituir el president, per la seua ordre, en cas d'absència, vacant o malaltia.

3. Secretari del Consell:

Correspon al secretari, estatutàriament i reglamentàriament, vetlar per la legalitat formal i material de les actuacions del Consell, així com convocar les sessions en nom del president.

Les actes portaran la firma del secretari de la sessió del Consell d'Administració amb el vistiplau del president i s'estendran o transcriuran al llibre d'actes.

Els certificats dels acords seran autoritzats pel secretari del Consell d'Administració o pel vicesecretari, si escau, amb el vistiplau del president o de qui el substituïska en les seues funcions.

El secretari tindrà, al seu torn, la facultat d'elevat a públic els acords adoptats.

4. Vicesecretari del Consell:

Substituir el secretari en les seues absències.

A.2.4. Indique, en el cas que n'hi hagen, les facultats que tenen delegades els membres del Consell i el director general:

MEMBRES DEL CONSELL

Nom	Breu descripció
Membres del Consell	No té delegades facultats

DIRECTOR GENERAL

Nom	Breu descripció
Aurelio Izquierdo Gómez	Les establertes en l'article 77 dels Estatuts

A.2.5. Indique les normes relatives al sistema d'elecció, nomenament, acceptació, reelecció, cessament i revocació dels membres del Consell. Detalle els òrgans competents, els tràmits que s'han de seguir i els criteris que s'han d'emprar en cada un dels procediments

a) Les normes relatives al sistema d'elecció estan recollides en els articles 48 i 53 del Reglament de Procediment.

Els articles esmentats en aquest apartat i posteriors no es reproduïxen per la seua extensió, però poden ser consultats íntegrament en la pàgina web de la Caixa.

b) Les normes relatives al sistema de nomenament estan recollides en els articles 48 bis a 52 del Reglament de Procediment.

Els òrgans competents en els procediments electorals són:

- L'Assemblea General.
- La Comissió Electoral, que coincideix en la seua composició amb la Comissió de Control, ja que per normativa legal en els processos electorals es constitueix, a instàncies del Consell, en Comissió Electoral, i s'integra en aquesta, a més, un representant de la Generalitat Valenciana.
- La Comissió Delegada de l'Assemblea General, a qui li correspon entendre i pronunciar-se en segona i definitiva instància sobre les impugnacions presentades contra resolucions o acords adoptats en primera instància, en matèria de vigilància i comprovació dels processos d'elecció i designació dels Òrgans de Govern.

Els tràmits i criteris que s'han d'emprar estan recollits en els articles 26.1), 26.9) i 70.7) dels Estatuts i en els articles 2 a 5 i 48 bis a 52 del Reglament de Procediment.

c) L'acceptació es formalitza de forma expressa i verbal en la primera sessió del Consell a la qual assisteix l'administrador, i ha de constar en acta. Posteriorment, a través d'un dels procediments alternatius establerts en l'article 142 del Registre Mercantil, es procedeix a la seua inscripció formal.

d) Les normes relatives a la reelecció estan recollides en els articles 14 i 38 dels Estatuts Socials.

e) El cessament està previst en els articles 15 i 39 dels Estatuts Socials.

f) Les normes relatives a la revocació estan recollides en els articles 15 i 26.10) dels Estatuts Socials.

A.2.6. S'exigeixen majories reforçades, diferents de les legals, en algun tipus de decisió?

SI ☐ NO ☒

Explique el règim d'adopció d'acords en el Consell d'Administració, i assenyele almenys el quòrum mínim d'assistència i el tipus de majories necessàries per adoptar els acords:

ADOPCIÓ D'ACORDS

Descripció de l'acord	Quòrum	Tipus de majoria
Acord no qualificat	51,00 - La meitat més un	Majoria simple dels assistents
Acuord qualificat	51,00 - La meitat més un	Majoria absoluta dels membres

A.2.7. Detalle els sistemes interns establerts per al control del compliment dels acords adoptats en el Consell

A més dels procediments detallats en l'apartat A.1.12., el Consell d'Administració rep la informació periòdica següent:

- De la gestió pressupostària s'informa mensualment.
 - Del compliment de les línies generals del pla d'actuació s'informa trimestralment, i es dona compte del compliment a la Comissió de Control.
- De les facultats delegades hi ha un pla d'informació periòdica aprovat pel Consell d'Administració el 21 de desembre de 2005.

A.2.8. Indique si hi ha reglament del Consell d'Administració. En cas afirmatiu, descriga'n el contingut:

SI ☒ NO ☐

[Vegeu l'addenda](#)

A.2.9. Explique les regles relatives a la convocatòria de les reunions del Consell.

El Consell es reuneix en sessió ordinària, almenys, cada dos mesos, i amb caràcter extraordinari sempre que ho considera necessari el president.

Les sessions les ha de convocar el president amb dos dies d'antelació, com a mínim. La convocatòria es remet a cada membre a través de comunicació escrita, telegrama, telefax, carta certificada, correu electrònic o qualsevol altre mitjà electrònic, informàtic o telemàtic que garantisca la seua recepció. En la convocatòria es fa constar l'ordre del dia, així com la data, el lloc i l'hora de la sessió en primera i segona convocatòria, i només poden tractar-se l'assumpte o els assumptes per als quals han estat expressament convocats. No obstant això, per a assumptes excepcionalment urgents i importants, la convocatòria pot fer-se sense limitació de termini, si bé ha de realitzar-se en condicions que permeten assegurar la recepció per tots els vocals.

A.2.10. Determine els supòsits en què els membres del Consell podran sol·licitar la convocatòria de les reunions del Consell

La convocatòria de les reunions del Consell es pot sol·licitar a petició, almenys, d'un terç dels membres.

La petició de realització del Consell ha de contindre, per a ser atesa, l'ordre del dia de la convocatòria.

A.2.11. Indique el nombre de reunions que ha mantingut el Consell d'Administració durant l'exercici.

Nombre de reunions del Consell	11
--------------------------------	----

A.2.12. Identifique la informació que es facilita als membres del Consell amb motiu de les reunions del Consell d'Administració. Detalle els sistemes previstos per a l'accés a la dita informació

Informació facilitada:

Els consellers tenen a la seua disposició en la Secretaria General, dos dies hàbils abans de la sessió, la informació sobre els assumptes compresos en l'ordre del dia i sobre els acords que se sotmeten a deliberació en la sessió, excepte supòsits d'urgència.

Qualsevol informació addicional que necessiten ha de ser sol·licitada a través del president, del director general o de la Secretaria General, i s'abstindran de sol·licitar-la directament als executius de l'entitat o del Grup.

Sistemes previstos per a l'accés:

A fi de salvaguardar la confidencialitat i el secret dels assumptes tractats en les sessions del Consell d'Administració, la documentació que es facilita als consellers en les sessions ha de quedar en la Caixa per, una vegada finalitzada la reunió, ser guardada en un arxivador personalitzat per a cada conseller, que pot ser consultat, totes les vegades que es vulga, en la Secretaria General de l'Entitat.

Si un conseller necessita conservar en el seu poder algun dels documents facilitats en les sessions, ha de justificar-ho al president, que pot denegar-ho exclusivament per raons d'interés social.

A.2.13. Identifique el president i vicepresident/s executius, si és el cas, i el director general i assimilats (*):

Nom	Càrrec
Aurelio Izquierdo Gómez	Director General
Juan Zurita Marqués	Director general adjunt
Pedro Vázquez Fernández	Director general adjunt
José Cortina Orrios	Director general adjunt

(*) No hi ha el càrrec de president executiu, ni el de vicepresident executiu.

A.2.14. Explique si hi ha requisits específics, distints dels relatius als membres del Consell, per a ser nomenat president del Consell

SI ☐ NO ☒

A.2.15. Indique si el president del Consell té vot de qualitat

SI ☒ NO ☐

Matèries en les quals hi ha vot de qualitat

Té vot de qualitat en les sessions dels Òrgans de Govern col·legiats la Presidència de les quals li ha estat assignada pels Estatuts.

A.2.16. Indique si els comptes anuals individuals i consolidats que es presenten per a la seua formulació al Consell estan prèviament certificats:

SI ☐ NO ☒

Identifique, si escau, la/es persona/es que ha certificat o han certificat els comptes anuals individuals i consolidats de l'entitat, per a la formulació pel Consell

Nom	Càrrec
--	--

Nota: El director de l'àrea Financera firma la proposta de formulació de comptes anuals al Consell d'Administració.

Els administradors firmen els comptes anuals elevats a l'Assemblea General, per a l'aprovació.

A.2.17. Indique si hi ha els mecanismes establerts pel Consell d'Administració per evitar que els comptes individuals i consolidats formulats es presenten en l'Assemblea General amb excepcions en l'informe d'auditoria

SI ☒ NO ☐

Explicació dels mecanismes

Els Estatuts de l'Entitat preveuen en l'article 70 que la Comissió de Control té atribuïda, entre altres, la funció d'estudiar la censura de comptes que resumisca la gestió de l'exercici i la consegüent elevació a l'Assemblea General de l'informe que reflectisca l'examen realitzat.

A més, la Comissió de Control té assumides les funcions que la normativa assigna als Comitès d'Auditoria. Entre aquestes funcions, es preveu específicament l'establiment de relacions amb els auditors externs, a fi de garantir la independència d'aquests i obtindre informació del desenvolupament i dels resultats de l'auditoria de comptes.

La materialització d'aquesta funció es concreta en les dues compareixences periòdiques de l'auditor extern davant de la Comissió, en les quals s'exposa el contingut i l'abast dels treballs desenvolupats, així com les observacions detectades i l'opinió obtinguda. La primera, abans de la formulació de comptes del Consell d'Administració, i la segona quan s'emet l'informe especial per al Banc d'Espanya i la Carta de Recomanacions.

D'altra banda, el Departament d'Auditoria Interna, que depén directament de la Presidència de l'Entitat, ret informe trimestral de les seues activitats al Consell d'Administració i a la Comissió de Control.

Els comptes anuals del Grup Bancaja han estat presentats en els tres últims exercicis sense cap tipus d'excepció ni limitació.

A.2.19. Indique i explique, si els hi ha, els mecanismes establerts per la Caixa per preservar la independència de l'auditor, dels analistes financers, dels bancs d'inversió i de les agències de qualificació de risc creditici:

SI ☒ NO ☐

Explicació dels mecanismes

L'article 70 dels Estatuts de l'Entitat indica que serà competència de la Comissió de Control proposar al Consell d'Administració, per al seu sotmetiment a l'Assemblea General, el nomenament dels auditors de comptes. D'altra banda, els contactes periòdics amb els auditors externs de l'Entitat garanteixen la inexistència de situacions que puguin posar en risc la independència d'aquests.

A nivell operatiu, la política seguida per l'Entitat en aquest sentit es basa en el principi de contractació amb firmes de reconegut prestigi, garants d'una realització eficient i segura dels treballs, i proporcionadores del valor afegit necessari per a la millora contínua del sistema de control intern.

D'altra banda, l'Informe Anual del Grup Bancaja conté informació sobre els honoraris satisfets als auditors externs, en la qual es diferencien els abonats per la revisió de comptes anuals dels que corresponen a altres conceptes.

Seguint el principi de transparència, en les actuacions de l'Entitat en els mercats financers hi ha establerts uns procediments de comunicació per a assegurar que aquella informació que es considera rellevant estiga a disposició d'inversors, bancs d'inversió i agències de *rating*. El detall de la informació que es posa a disposició està relacionat en la Recomanació 18 del punt J. d'aquest informe.

La selecció dels bancs d'inversió per a les operacions de captació de fons en el mercat es realitza d'acord amb criteris restrictius, a fi d'evitar la intervenció de bancs d'inversió que puguin tindre interessos en diverses operacions espanyoles i de semblants característiques de forma simultània en el moment de l'eixida.

En relació amb les agències de qualificació, l'Entitat té contractats els servicis de les dues agències de *rating* de referència del mercat internacional, Fitch Ratings i Moody's. El Departament de Control Global del Risc s'ocupa de les relacions amb aquestes i tracta, amb agilitat, de posar a la seua disposició la informació rellevant per facilitar les conclusions que aquestes elaboren en un marc d'independència.

A.2.22. Hi ha Comissió Executiva? En cas afirmatiu, indique'n els membres:

SI ☒ NO ☐

COMISSIÓ EXECUTIVA

Nom	Càrrec
José Luis Olivas Martínez	President
Antonio J. Tirado Jiménez	Vicepresident 1r
Arturo Virosque Ruiz	Vicepresident 2n
Pepa Martí Puig	Vicepresidenta 3a
José María Cataluña Oliver	Vicepresidente 4t
Ángel D. Villanueva Pareja	Secretari
Rafael Ferrando Giner	Vicesecretari
Francisco V. Gregori Gea	Vocal
Ana Llanos Herce Collado	Vocal
Rafael Francisco Oltra Climent	Vocal
Juan Antonio Pérez Eslava	Vocal

A.2.23. Indique, si escau, les funcions delegades i estatutàries que desenvolupa la Comissió Executiva.

El Consell d'Administració, en sessió realitzada el 29 de juliol de 1998, va delegar en la Comissió Executiva les facultats següents:

1. Les estatutàries compreses en l'article 52:

- Complir i fer complir les disposicions dels Estatuts, dels Reglaments i dels acords del Consell d'Administració.
- Estudiar les propostes que, sobre inversió de fons, faça el director general; proposar al Consell d'Administració les inversions i operacions que estime més convenients als interessos de la Caixa.
- Resoldre els assumptes urgents i donar compte al Consell d'Administració.
- Concedir o denegar, dins dels límits quantitatius i de les condicions que establisca el Consell d'Administració, els préstecs i crèdits de tot tipus sol·licitats a l'Entitat.
- Informar el Consell dels assumptes que se li encomanen i resoldre de manera definitiva aquells altres que, tot i ser privatis del Consell, haja delegat per a la seua resolució en la Comissió Executiva.
- Preparar la Memòria, el Balanç i el Compte de Pèrdues i Guanyos, així com proposar l'aplicació dels excedents a les finalitats pròpies de la Caixa.
- Nomenar, suspendre i separar els directors de sucursal, empleats administratius, ajudants d'estalvi i d'oficis diversos de la plantilla de l'Entitat. Resoldre, així mateix, sobre expedients disciplinaris al personal, amb subjecció a les normes laborals.

h) Realitzar qualsevol classe d'actes i contractes permesos per les lleis respecte de qualsevol classe de béns, tant de naturalesa moble com immoble i, en especial, comprar, vendre, permutar, rescatar, agrupar, segregar, agregar, parcel·lar, dividir vertical i horitzontalment i efectuar declaracions d'obra nova o derruïda; dissoldre comunitats; establir en els contractes que realitzi qualsevol classe de pactes, clàusules i condicions; fixar preus amb abonament o percepció al comptat o a terminis, i poden a l'efecte constituir i acceptar condicions resolutòries expresses; exercitar drets de tanteig i retracte i contractar i exercitar opcions; acceptar béns en pagament o per a pagament; donar i rebre quantitat en préstec o crèdit; consolidar i concedir avals i garanties; transigir drets; constituir i retirar depòsits i consignacions; acceptar donacions, fins i tot condicionals i oneroses; acceptar pignoracions, hipoteques i altres garanties, modificar-les i cancel·lar-les totalment o parcialment; constituir servituds actives i passives; i autoritzar d'acord amb el que disposen aquests Estatuts i per a les finalitats indicades, la firma de les escriptures i dels documents públics i privats que es requerisquen, amb les clàusules que estime pertinents.

i) Obrir, mobilitzar i cancel·lar comptes d'estalvi, comptes corrents i de crèdit, a nom de l'entitat, en el Banc d'Espanya, bancs oficials i privats, caixes d'estalvis, cooperatives de crèdit i la resta d'entitats financeres.

j) Ordenar la inspecció de tots els servicis i disposar que s'esmenen les deficiències que s'observen.

k) Delegar parcialment funcions en les Comissions Executives Territorials, sempre que estiga facultada per a la dita delegació.

2. Les específiques que el Consell d'Administració li delegue

A.2.24. En el cas que hi haja Comissió Executiva, explique el grau de delegació i d'autonomia de què disposa en l'exercici de les seues funcions, per a l'adopció d'acords sobre l'administració i la gestió de la societat

La Comissió Executiva té autonomia dins de les facultats delegades, sempre que s'ajuste als plans de gestió i actuació aprovats per l'Assemblea General i pel Consell d'Administració.

No obstant això, el Consell d'Administració és informat periòdicament dels acords adoptats en la Comissió Executiva.

A.2.25. Indique, si escau, si la composició de la Comissió Executiva reflecteix la participació en el Consell dels diferents membres en funció del grup al qual representen.

SI ☐

NO ☒

En cas negatiu, explique la composició de la Comissió Executiva

L'article 48 dels Estatuts estableix com a norma que en la composició de la Comissió sempre hi haurà representació de cada un dels grups que componen el Consell d'Administració, sense especificar el nombre i el percentatge. Aquesta composició està condicionada, a més, per la limitació legal que impedeix que els representants de designació pública excedisquen del 50% del total.

L'estructura de la Comissió Executiva per grups de representació és:

- Corporacions municipals: 2 comissionats (18% en Comissió Executiva; 25% en el Consell d'Administració).
- Impositors: 4 comissionats (37% en Comissió Executiva; 35% en el Consell d'Administració).
- Entitat fundadora: 1 comissionat (9% en Comissió Executiva; 5% en el Consell d'Administració).
- Empleats: 1 comissionat (9% en Comissió Executiva; 10% en el Consell d'Administració).
- Generalitat Valenciana: 3 comissionats (27% en Comissió Executiva; 25% en el Consell d'Administració).

A.2.26. Hi ha un Comitè d'Auditoria o les seues funcions han estat assumides per la Comissió de Control? En el primer cas, indique'n els membres:

COMITÈ D'AUDITORIA (*)

Nom	Càrrec
--	--

(*) Les funcions que la llei assigna al Comitè d'Auditoria han estat transferides estatutàriament a la Comissió de Control

A.2.27. Descriga, si escau, les funcions de suport al Consell d'Administració que realitza el Comitè d'Auditoria

Es descriuen en el punt A.3.2. d'aquest informe, en relació amb la Comissió de Control.

A.2.28. Indique els membres de la Comissió de Retribucions:

COMISSIÓ DE RETRIBUCIONS

Nom	Càrrec
Àngel D. Villanueva Pareja	President
Àngel A. Álvarez Martín	Vocal
Eduardo Montesinos Chilet	Vocal

A.2.29. Descriga les funcions de suport al Consell d'Administració que realitza la Comissió de Retribucions

El Reglament de la Comissió de Retribucions detalla, en l'article 2, que les seues funcions són:

1. Informar el Consell sobre la política general de retribucions i incentius per al personal directiu de primer nivell i per al president executiu, si és procedent. S'entén per primer nivell directiu el director general, els directors d'àrea, els directors d'unitats territorials, d'unitats de negoci i de divisió i els directors generals, o assimilats, de les societats participades amb la majoria del capital social.
2. Informar el Consell sobre les dietes per assistència a reunions i desplaçament per als membres dels Òrgans de Govern, comissions delegades i òrgans de suport de la Caixa i per als consellers de les empreses participades amb la majoria del capital social.

A.2.30. Indique els membres de la Comissió d'Inversions:

COMISSIÓ D'INVERSIONS

Nom	Càrrec
Arturo Virosque Ruiz	President
José María Cataluña Oliver	Vocal
Pepa Martí Puig	Vocal

A.2.31. Descriga les funcions de suport al Consell d'Administració que realitza la Comissió d'Inversions.

La funció de la Comissió d'Inversions consisteix a informar el Consell sobre les inversions i desinversions de caràcter estratègic i estable que efectua la Caixa, ja siga directament o a través d'entitats del seu mateix grup, així com sobre la viabilitat financera de les esmentades inversions i la seua adequació als pressupostos i plans estratègics de la Caixa.

D'acord amb allò que s'ha indicat en el Reglament de la Comissió d'Inversions, es consideren pertanyents a un mateix grup les entitats que reuneixen els requisits establerts en l'article 4 de la Llei del Mercat de Valors.

La Comissió ha de remetre anualment al Consell d'Administració un informe en el qual, almenys, s'incloua un resum de les dites inversions. L'informe anual de la Comissió conté la relació i el sentit dels informes emesos per aquesta.

Per a la Comissió d'Inversions, segons es disposa en el seu Reglament, s'entén com estratègica l'adquisició o venda de qualsevol participació significativa de qualsevol societat o la participació en projectes empresarials amb presència en la gestió o en els seus Òrgans de Govern. Així mateix, s'entén per participació significativa en una societat, aquella que iguale o supere el 3% dels recursos propis de la Caixa i els increments o disminucions posteriors de participació que igualen o superen l'1% dels recursos propis de la Caixa, en ambdós casos sense considerar els del grup.

Es consideren projectes empresarials amb presència en la gestió o en els seus Òrgans de Govern aquelles inversions en capital que impliquen presa de control de la societat i superen el 3% dels recursos propis de la Caixa, igualment sense considerar els del Grup.

El president del Consell d'Administració pot sotmetre a la Comissió aquelles inversions i desinversions que, sense reunir els requisits i les característiques previstos en els paràgrafs anteriors, considere estratègiques per a la Caixa.

A.2.33. Hi ha òrgans específics que tenen assignada la competència per a decidir la presa de participacions empresarials? En cas afirmatiu, indique'ls:

SI ☒ NO ☐

Òrgan/s que té/enen assignada la competència per a decidir la presa de participacions empresarials

Observacions

Consell d'Administració

Quan les inversions es consideren estratègiques i estables, segons es descriu en l'apartat A.2.31, es requereix informe previ de la Comissió d'Inversions.

Comissió Executiva

Inversions que no arriben als límits esmentats en l'apartat anterior.

A.2.34. Si escau, indique quines exigències procedimentals o d'informació estan previstes per arribar a acords que impliquen presa de participacions empresarials

Les inversions, a més de complir els principis de viabilitat econòmica, han d'ajustar-se als objectius generals de l'Entitat, que es plasmen en els seus pressupostos i plans estratègics.

Instrumentalment, les operacions es presenten als òrgans de decisió amb un informe previ del departament corresponent, que està a disposició dels consellers dos dies hàbils abans de realitzar la sessió de l'òrgan que ha d'adoptar la decisió.

Adicionalment, i en les inversions descrites en l'apartat A.2.31, s'aportarà el preceptiu informe de la Comissió d'Inversions.

A.2.36. Indique, si escau, els altres òrgans delegats o de suport creats per la Caixa:

No hi ha altres òrgans delegats o de suport.

A.3 Comissió de Control

A.3.1. Complete el següent quadre sobre els membres de la Comissió de Control:

COMISSIÓ DE CONTROL

Nom	Càrrec	Grup al qual representa
Evaristo Muñoz Martí	President	Corporacions municipals
José Ramón Serrano Santamás	Secretari	Generalitat Valenciana
Santiago Bou Cabedo	Vocal	Impositors
Francisco Cabezas Tanco (*)	Vocal	Corporacions municipals
Juan Francisco Delgado Torres	Vocal	Impositors
Emilio Domínguez Trull	Vocal	Empleats
José Falomir Martínez	Vocal	Corporacions municipals
José Rafael García-Fuster y González-Alegre	Vocal	Generalitat Valenciana
José Ángel Hidalgo Pitarch	Vocal	Impositors
José Antonio Muñoz Morales	Vocal	Empleats
Manuel Portolés Sanz	Vocal	Entitat fundadora
Damián Rodado Macías (**)	Vocal	Generalitat Valenciana
Héctor Salinas Gras	Vocal	Impositors

(*) El Sr. Francisco Cabezas Tanco va faltar el dia 4 de gener de 2009. La vacant en aquest òrgan ha estat coberta pel Sr. José Luis Yebra Alarcón.

(**) El Sr. Damián Rodado Macías va accedir al càrrec de vocal com a suplent del Sr. Enrique Villarreal Rodríguez, que presentà la renúncia el 14 de maig de 2008.

Nombre de membres	13
-------------------	-----------

Grup al qual pertanyen	Nombre de comissionats	% sobre el total
Corporaciones Municipales	3	23,077
Impositors	4	30,769
Entitat fundadora	1	7,692
Empleats	2	15,385
Generalitat Valenciana	3	23,077
TOTAL	13	100,000

A.3.2. Ha assumit la Comissió de Control la funció del Comité d'Auditoria?

SI ☒

NO ☐

Detalle les funcions de la Comissió de Control:

Funcions

El Consell d'Administració, en sessió ordinària realitzada el 30 de setembre de 2003, va acordar per unanimitat urgir la Comissió de Control perquè assumira determinades funcions previstes en l'article 47 de la Llei Financera. El 30 de juny de 2004, l'Assemblea General va assignar estatutàriament les funcions del Comité d'Auditoria a la Comissió de Control.

En conseqüència, la Comissió de Control té les funcions següents:

1. Analitzar la gestió econòmica i financera de l'Entitat; elevar a l'Assemblea General, a l'Institut Valencià de Finances i al Banc d'Espanya informació semestral sobre aquesta.
2. Estudiar la censura de comptes que resumisca la gestió de l'exercici i la consegüent elevació a l'Assemblea General de l'informe que reflectisca l'examen realitzat.
3. Informar l'Assemblea General i l'Institut Valencià de Finances sobre la gestió del pressupost corrent de l'Obra beneficosocial, sobre el projecte de pressupost aprovat pel Consell d'Administració i sobre l'actuació, si escau de la Comissió Delegada d'Obres Socials.
4. Informar l'Institut Valencià de Finances i els òrgans administratius competents en els casos de nomenament i cessament del director general.
5. Proposar la suspensió de l'eficàcia dels acords del Consell d'Administració i de les Comissions Delegades de l'Entitat, quan entenga que vulneren les disposicions vigents o afecten injustament o greument la situació patrimonial, els resultats i el crèdit de la Caixa d'Estalvis o dels seus impositors o clients. Aquestes propostes, en el termini d'un mes des de la recepció de l'acta corresponent, s'elevaran a l'Institut Valencià de Finances i als òrgans administratius competents, que resoldran, dins de les seues respectives competències, sense perjudi de les accions que procedisquen.
6. Informar sobre qüestions o situacions concretes a petició de l'Assemblea General, de l'Institut Valencià de Finances i dels òrgans administratius competents.
7. Vigilar i comprovar si els nomenaments o cessament dels membres dels Òrgans de Govern han estat realitzats d'acord amb la legislació vigent, així com adoptar, si escau, els acords i les resolucions pertinents.

Entre processos electorals, la Comissió de Control és l'òrgan competent per a resoldre, en primera instància, les impugnacions relatives al nomenament i cessament dels membres dels Òrgans de Govern.

La Comissió de Control ha d'informar l'Institut Valencià de Finances i els òrgans administratius competents de tots els acords i les resolucions presos fent ús de les seues facultats sobre aquestes matèries.

8. Requerir al president de la Caixa la convocatòria de l'Assemblea General amb caràcter extraordinari, en el supòsit previst en el punt 5) anterior; l'assemblea es realitza una vegada es coneix la resolució definitiva de l'Institut Valencià de Finances.

Per al compliment de les seues funcions, la Comissió de Control ha de ser informada trimestralment pel Consell d'Administració, en relació amb el compliment de les línies generals d'actuació aprovades per l'Assemblea General, sense perjudici de la seua facultat de sol·licitar del Consell d'Administració i del director general tots els antecedents i la informació que considere necessaris.

9. Qualsevol altres funcions adequades a la seua competència, que són necessàries i que resulten d'aplicació per la normativa vigent i, en particular, les que la legislació assigna als Comitès d'Auditoria: informar anualment l'Assemblea General sobre les activitats realitzades en l'exercici, proposar el nomenament dels auditors de comptes, supervisar els servicis d'auditoria interna, tindre coneixement del procés d'informació financera i dels sistemes de control intern i establir les relacions amb els auditors externs.

A.3.3. Realitze una descripció de les regles d'organització i funcionament, així com de les responsabilitats que té atribuïdes la Comissió de Control

La Comissió de Control està formada per tretze membres, nomenats per l'Assemblea General d'entre els components de cada un dels diferents grups de representació que la integren, sempre que no tinguen la condició de vocals del Consell d'Administració.

La Comissió de Control nomena un president i un secretari d'entre els seus membres.

Sempre que la Comissió de Control així ho requereix, el director general assisteix a les reunions amb veu i sense vot.

Les responsabilitats de la Comissió de Control són aquelles que es deriven de les funcions descrites en l'apartat anterior.

A.3.4. Detalle el sistema, si fa el cas, creat perquè la Comissió de Control conega els acords adoptats pels distints òrgans d'administració a fi de poder realitzar la seua labor fiscalitzadora i de veto

Una còpia de les actes de les sessions dels diferents Òrgans de Govern, degudament diligenciada, es trasllada al president de la Comissió de Control en un termini màxim de deu dies hàbils des de la data de la sessió.

A.3.5. Indique el nombre de reunions que ha mantingut la Comissió de Control durant l'exercici.

Nombre de reunions de la Comissió de Control	12
--	----

A.3.6. Identifique la informació que es facilita als comissionats amb motiu de les reunions de la Comissió de Control. Detalle els sistemes previstos per a l'accés a la dita informació

Informació facilitada:

Els comissionats tenen a la seua disposició, en la Secretaria General, dos dies hàbils abans de la sessió, la informació sobre els assumptes compresos en l'ordre del dia i sobre els acords que se sotmeten a deliberació en la sessió, excepte supòsits d'urgència.

Qualsevol informació addicional que necessiten ha de ser sol·licitada a través del president de la Comissió, del director general o de la Secretaria General. No és procedent sol·licitar-la directament als executius de l'entitat o del Grup.

Accés a la informació:

A fi de salvaguardar la confidencialitat i el secret dels assumptes tractats en les sessions de la Comissió de Control, la documentació que es facilita als comissionats en les sessions ha de quedar en la Caixa per, una vegada finalitzada la reunió, ser guardada en un arxivador personalitzat per a cada comissionat, que pot ser consultat, totes les vegades que es vulga, en la Secretaria General de l'Entitat.

Si un comissionat necessita conservar en el seu poder algun dels documents facilitats en les sessions, ha de justificar-ho al president, que pot denegar-ho exclusivament per raons d'interés social.

A.3.7. Explique les normes relatives al sistema d'elecció, nomenament, acceptació i revocació dels membres de la Comissió de Control

Les normes relatives al sistema d'elecció estan recollides en els articles 48 i 53 del Reglament de Procediment.

Els articles esmentats en aquest apartat i posteriors no es reproduïxen per la seua extensió, però poden ser consultats íntegrament en la pàgina web de la Caixa.

Les normes relatives al sistema de nomenament estan recollides en els articles 48 bis a 52 del Reglament de Procediment.

Els òrgans competents en els procediments electorals són els que es detallen en la lletra B) de l'apartat A.2.5.

L'acceptació es formalitza de forma expressa i verbal en la primera sessió de la Comissió de Control a la qual assisteix el comissionat, i consta en acta la dita acceptació. Posteriorment, a través d'un dels procediments alternatius establerts en l'article 142 del Reglament del Registre Mercantil, es fa la inscripció formal.

Les normes relatives a la revocació estan recollides en l'article 15 i 26.10) dels Estatuts Socials.

A.3.8. Detalle els sistemes interns establerts per al control del compliment dels acords adoptats per la Comissió de Control

La Comissió de Control eleva semestralment a l'Assemblea General, a l'Institut Valencià de Finances i al Banc d'Espanya, l'informe de la seua activitat.

A.3.9. Explique les regles relatives a la convocatòria de les reunions de la Comissió de Control

La Comissió de Control realitza sessió quan la convoca el president i com a mínim una vegada al trimestre. Els requisits de convocatòria, assistència i acords, són els mateixos establerts per al Consell d'Administració.

A.3.10. Determine els supòsits en què els comissionats podran sol·licitar la convocatòria de les reunions de la Comissió de Control per a tractar assumptes que estimen oportú

Quan ho sol·liciten, almenys, un terç dels seus membres.

A.3.11. Explique el règim d'adopció d'acords en la Comissió de Control, i assenyal, almenys, les normes relatives a la constitució i al quòrum d'assistència:

ADOPCIÓ D'ACORDS

Descripció de l'acord	Quòrum (%)	Tipus de majoria
Acord no qualificat	51,00 - La meitat més un	51,00 - Majoria simple dels assistents
Acord qualificat	51,00 - La meitat més un	51,00 - Majoria absoluta dels membres

B. OPERACIONS DE CRÈDIT, AVAL O GARANTIA

B.1. Detalle les operacions de crèdit aval o garantia efectuades ja siga directament, indirectament o a través d'entitats dotades, adscrites o participades, en favor dels membres del Consell d'Administració, familiars en primer grau, o amb empreses o entitats que controlen segons l'article 4 de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors. Indique les condicions, incloses les financeres, d'aquestes operacions:

Nom del membre del Consell	Denominació social de la Caixa o entitat dotada, adscrita o participada	Naturalesa de l'operació	Import	Condicions
Rafael Ferrando Giner	Bancaixa	Préstec (familiar)	1	Termini 5 mesos (2)
Pepa Martí Puig	Bancaixa	Préstec hipotecari	70	Termini 240 mesos Euribor 1 any + 0,5
Pepa Martí Puig	Bancaixa	Targeta crèdit	3	Termini indefinit (1)
Eduardo Montesinos Chilet	Bancaixa	Préstec (familiar)	2	Termini indefinit
Eduardo Montesinos Chilet	Banco de Valencia S.A.	Tarjeta crédito	3	Termini 13 mesos
Vicente Montesinos Vernetta	Banco de Valencia S.A.	Préstec (familiar)	1	Termini 12 mesos
Ernesto Pascual Escandell	Bancaixa	Crédit	18	Termini 120 mesos Euribor 12 mesos - 1 (1) (3)
Ernesto Pascual Escandell	Bancaixa	Préstec (familiar)	1	Termini 5 mesos (2)

Continua...

Nom del membre del Consell	Denominació social de la Caixa o entitat dotada, adscrita o participada	Naturalesa de l'operació	Import	Condicions
Remigio Pellicer Segarra	Bancaixa	Préstec hipotecari (familiar)	180	Termini 300 mesos Euribor 1 any + 1
Remigio Pellicer Segarra	Bancaixa	Targeta crèdit	1	Termini indefinit (1)
Remigio Pellicer Segarra	Bancaixa	Targeta crèdit (familiar)	1	Termini indefinit (1)
Remigio Pellicer Segarra	Bancaixa	Aval (empresa vinculada)	66	Termini indefinit (1)
Remigio Pellicer Segarra	Banco de Valencia S.A.	Préstec (empresa vinculada)	32	Termini 5 mesos 6,75%
Remigio Pellicer Segarra	Banco de Valencia S.A.	Préstec (empresa vinculada)	22	Termini 4 mesos 6,75%
Remigio Pellicer Segarra	Banco de Valencia S.A.	Préstec (empresa vinculada)	22	Termini 5 mesos 6,75%
Remigio Pellicer Segarra	Banco de Valencia S.A.	Préstec (empresa vinculada)	18	Termini 4 mesos 6,75%
Matilde Soler Soler	Bancaixa	Préstec (familiar)	1	Termini 5 mesos (2)
Ana Torres Valero	Bancaixa	Targeta crèdit (familiar)	2	Termini indefinit (1)
Ana Torres Valero	Banco de Valencia S.A.	Préstec (empresa vinculada)	112	Termini 24 mesos Euribor 1 any + 2
Ángel D. Villanueva Pareja	Banco de Valencia S.A.	Préstec hipotecari	30	Termini 54 mesos Euribor 1 any + 0,75
Arturo Virosque Ruiz	Bancaixa	Crèdit (empresa vinculada)	200	Termini 36 mesos Euribor 1 any + 1 (1)
Arturo Virosque Ruiz	Bancaixa	Crèdit (empresa vinculada)	200	Termini 36 mesos Euribor 1 any + 1 (1)
Arturo Virosque Ruiz	Banco de Valencia S.A.	Líasing (empresa vinculada)	151	Termini 60 mesos 5,88% (1)

(1) L'import correspon al límit de l'operació. Quan el límit és inferior a mil euros, s'indica 1.

(2) Préstec matrícula Universitat Politècnica de València, sense interès ni comissió.

(3) Préstec d'empleat.

imports en milers d'euros

B.2. Detalle les operacions de crèdit aval o garantia, efectuades ja siga directament, indirectament o a través d'entitats dotades, adscrites o participades, a favor dels membres de la Comissió de Control, familiars en primer grau o, amb empreses o entitats que controlen segons l'article 4 de la Llei 24/1988, de 28 de juliol, del Mercat de Valors. Indique les condicions, incloses les financeres, d'aquestes operacions:

Nom del comissionat	Denominació social de la Caixa o entitat dotada, adscrita o participada	Naturalesa de l'operació	Import	Condicions
Emilio Dominguez Trull	Bancaixa	Aval (familiar)	2	Termini indefinit (1)
José Falomir Martínez	Bancaja	Targeta crèdit (familiar)	2	Termini indefinit (1)
José Rafael García-Fuster y González-Alegre	Banco de Valencia S.A.	Aval (empresa vinculada)	6	Termini indefinit (1)
José Ángel Hidalgo Pitarch	Bancaixa	Crèdit	36	Termini 12 mesos Euribor 90 dies + 1,5 (1)
Evaristo Muñoz Martí	Banco de Valencia S.A.	Préstec hipotecari (familiar)	54	Termini 48 mesos Euribor 1 any + 1,25 (2)
José Ramón Serrano Santamans	Bancaixa	Targeta crèdit (familiar)	1	Termini indefinit (1)

(1) L'import correspon al límit de l'operació. Quan el límit és inferior a mil euros, s'indica 1.

(2) Operació concedida conjuntament al comissionat i a una altra persona més.
Imports en milers d'euros

B.3. Detalle les operacions de crèdit aval o garantia, efectuades ja siga directament, indirectament o a través d'entitats dotades, adscrites o participades, en favor dels grups polítics que tinguen representació en les corporacions locals i assemblees legislatives autonòmiques que hagen participat en el procés electoral de la Caixa d'Estalvis:

Nom dels grups polítics	Denominació social de la Caixa o entitat dotada, adscrita o participada	Naturalesa de l'operació	Import	Condicions
Partit Socialista Obrer Espanyol	Banco de Valencia S.A.	Préstec hipotecari	110	Termini 420 mesos Euribor 1 any + 1

Imports en milers d'euros

B.4. Indique, si escau, la situació actual dels crèdits a grups polítics que tinguen representació en les corporacions locals i assemblees legislatives autonòmiques que hagen participat en el procés electoral de la Caixa d'Estalvis

El saldo viu dels crèdits concedits als grups polítics ascendia, al tancament d'any, a 4.549 milers d'euros, i cap de les operacions es troba en situació de morositat. El detall per grup polític és el següent:

- Partit Popular: 148 milers d'euros
- Partit Socialista Obrer Espanyol: 3.692 milers d'euros
- Esquerra Unida del País Valencià: 465 milers d'euros
- Bloc Nacionalista Valencià: 244 milers d'euros

C. DETALLE LES OPERACIONS CREDITÍCIES AMB INSTITUCIONS PÚBLIQUES, INCLOSOS ENS TERRITORIALS, QUE HAGEN DESIGNAT CONSELLERS GENERALS:

Nom de la institució pública	Nom dels consellers generals designats		Naturalesa de l'operació	Import
AJUNTAMENT DE DAIMÚS	Melchor Mañó Sabater		Crèdit	200
AJUNTAMENT DE TORRENT	Juan Bautista Sanchis León		Crèdit	1.000
GENERALITAT VALENCIANA	José Vicente Berlanga Arona	Francisco Muñoz Antonino	Crèdit	150.300
	María Encarnación Biosca Ferrero	Eduardo Montesinos Chilet		
	Manuel Brea Ferrer	Fernando Mórner Romero		
	Amparo Caballer Cabo	Tomás Francisco Molins Pavía		
	José María Cadroy Viciano	Sebastián Naranjo González		
	Pedro Cánovas Martínez	José Luis Olivas Martínez		
	Antonio Fco. Cubell Montesinos	Remigio Pellicer Segarra		
	Enrique Daries Coll	Facundo Pérez Giménez		
	Carmen de Rosa Torner	María José Pérez Pallarés		
	María Amparo Escrig Marco	Rosa Pérez Solaz		
	Lucía Esteban Villarroja	Vicente Prefaci Cruz		
	Francisco Vicente Estrela Jovells	Rosa Rapalo Badenes		
	Joaquín Farnós Gauchía	Manuel Ríos Navarro		
	Rafael Ferrando Giner	Damián Rodado Macías		
	Asunción Francés Camarena	José Manuel Roig Cotanda		
	Antonio García Bolufer	María Ángeles Ruipérez Rodríguez		
	José Rafael García-Fuster y González-Alegre	Pedro Luis Sánchez Novella		
	Josep Francesc Giner Giner	Jesús Sedano Llorente		
	Juan Carlos Gómez-Pantoja Noguera	José Ramón Serrano Santamás		
	María Paz Jordá Durá	José Vicente Tarazona Campos		
	Ángel Lillo Giménez	Federico Jorge Tarazona Llácer		
	Inmaculada Martín Hernández	Antonio J. Tirado Jiménez		
	Enrique Martinavarro Dealbert	José Vicente Torres Escrig		
	Francesc Josep Masià Llinares	María Dolores Tortosa Llorca		
	María Francisca Mocholí Muñoz	Victor Pedro Villagrasa Ballester		

Nota: l'operació de crèdit de 150.300 milers d'euros concedida a la Generalitat Valenciana, és un compte de crèdit que es renova anualment.
Imports en milers d'euros

D. OPERACIONS VINCULADES I OPERACIONS INTRAGRUP

D.1. Detalle les operacions significatives realitzades per l'Entitat amb els membres del Consell d'Administració: (*)

Nom	Naturalesa de l'operació	Import
(*) No s'ha realitzat cap operació significativa.		

D.2. Detalle les operacions significatives realitzades per l'Entitat amb els membres de la Comissió de Control: (*)

Nom	Naturalesa de l'operació	Import
(*) No s'ha realitzat cap operació significativa.		

D.3. Detalle les operacions significatives realitzades per l'Entitat amb el personal directiu: (*)

Nom	Naturalesa de l'operació	Import
(*) No s'ha realitzat cap operació significativa.		

D.4. Detalle les operacions significatives realitzades per l'Entitat amb administradors i directius de societats i entitats del grup del qual l'Entitat forma part: (*)

Nom	Denominació social de l'entitat del Grup	Naturalesa de l'operació	Import
(*) No s'ha realitzat cap operació significativa.			

D.5. Detalle les operacions intragrup realitzades que siguin significatives: (*)

Denominació social de l'entitat del Grup	Breu descripció de l'operació	Import
(*) No s'ha realitzat cap operació significativa no eliminada en el procés de consolidació.		

E. ESTRUCTURA DEL NEGOCI DEL GRUP

E.1. Descriga l'estructura del negoci del grup, i concrete el paper que exerceix cada una de les entitats en el conjunt dels servicis prestats als clients

Estructura del negoci del Grup

El Grup Bancaja està constituït per un conjunt d'empreses financeres i parafinanceres amb un model propi de productes i servicis:

- Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, és l'entitat dominant del Grup, resultat de la unió de cinc caixes d'estalvi valencianes i la integració de Sindibank.
- Banco de Valencia, S.A., participat per Bancaja, és una entitat financera del Grup.
- Les societats instrumentals de Bancaja, operen en l'àmbit de la intermediació financera, les assegurances, els viatges, els servicis operatius, les taxacions, els recobraments i les activitats immobiliàries.

Les principals societats del Grup, per sectors econòmics, es troben disponibles en l'organigrama de la pàgina web de l'Entitat.

A continuació es mencionen aquelles societats classificades com a Grup dins del Perímetre de Consolidació de Bancaja.

SERVICIS PRESTATS ALS CLIENTS

Nom de l'entitat del Grup	Paper que exerceix en el conjunt dels servicis prestats
Caja de Ahorros de Valencia, Castellón y Alicante, Bancaja	Intermediació financera
Banco de Valencia, S.A.	Intermediació financera
Bancaja Fondos S.G.I.I.C., S.A.	Gestora de I.I.C.
Arcalia Patrimonios, Sociedad de Valores, S.A.	Societat de valors
Arcalia Inversiones S.G.I.I.C., S.A.	Agència de I.I.C.
Bancaja International Finance Ltd	Intermediació financera
Bancaja Eurocapital Finance, S.A. Unipersonal	Intermediació financera
Bancaja Capital, S.A. Unipersonal	Intermediació financera
Bancaja Emisiones, S.A. Unipersonal	Intermediació financera
Operador de Banca Seguros Vinculado del Grupo Bancaja, S.A.	Operador de banca assegurances
Aseval Consultora de Pensiones y Seguros, S.L.	Consultora de pensions i assegurances
Cisa, Cartera de Inmuebles, S.L. Unipersonal	Immobil·liària
Real-Equity, S.L.	Immobil·liària
Bancaja Habitat, S.L.	Immobil·liària
Ocio Los Monteros, S.L. Unipersonal	Immobil·liària
Encina Los Monteros, S.L.	Immobil·liària
Santa Pola Green, S.L.	Immobil·liària
Inversiones Valencia Capital Riesgo S.C.R., S.A.	Societat de capital de risc
Valenciana de Inversiones Mobiliarias, S.L.	Intermediació financera
Bancaja Participaciones, S.L.	Intermediació financera
Grupo Bancaja Centro de Estudios, S.A.	Intermediació financera
Arcalia Servicios, S.A.	Comptabilitat i assessoria
EE Spain, Limited	Immobil·liària
Hotel Alameda Valencia, S.L.	Servicis hotelers
Cavaltour, Agencia de Viajes, S.A.	Agència de viatges
Bancaja Us Debt, S.A.	Intermediació financera
Bancaja Gestión de Activos, S.L.	Gestora de fons
Habitat USA Corporation	Immobil·liària
Adquiera Servicios Financieros E.F.C., S.A.	Financera
BVA Preferentes, S.A.	Financera
Valenciana de Inversiones Participadas, S.L. Unipersonal	Immobil·liària
Mas de Peiron, S.L. Unipersonal	Immobil·liària
Vallidigna del Mar, S.L.	Immobil·liària
Invercalia Gestión Privada, S.A.	Intermediació financera
Urbanizadora Experiencia Inmobiliaria, S.L.	Immobil·liària

Nom de l'entitat del Grup	Paper que exerceix en el conjunt dels servicis prestats
Reales Atarazanas, S.L.	Immobilària
Habitat Vida & Resorts, S.L.	Immobilària
Santa Pola Life Resorts, S.L.	Immobilària
Fuentes de Chiva, S.L.	Immobilària
NIBH Parques Comerciales, S.L.	Immobilària
Benidorm Complejo de Vida y Golf, S.L.	Immobilària
Civitas Inmuebles, S.L.	Immobilària
Costa Eboris, S.L.	Immobilària
Gestión y Dirección Socio Sanitaria Residencial, S.L. Unipersonal	Immobilària
Gran Hotel Xirivella, S.L. Unipersonal	Servicis hotelers
Habitat Dos Mil Dieciocho, S.L.	Immobilària
Habitat Resorts, S.L.	Immobilària
Icono Mediterráneo, S.L.	Immobilària
Inversiones Centroeuropeas, S.R.O.	Immobilària
Sector Residencial La Maimona, S.L. Unipersonal	Immobilària
Trebol Habitat, S.L.	Immobilària
Urbanizadora Parque Azul, S.L.	Immobilària
Valle y Paisaje, S.L.	Immobilària
Vip Explotación de Activos, S.L. Unipersonal	Immobilària
Vip Gestión de Inmuebles, S.L. Unipersonal	Immobilària
Vip Viviendas y Locales, S.L. Unipersonal	Immobilària
Vipactivos, S.L. Unipersonal	Immobilària
Vipcartera, S.L. Unipersonal	Immobilària
Bancaja Inversiones, S.A.	Intermediació financera
Nuevos Planes de Inversión, S.L.	Immobilària

E.2 Indique la distribució geogràfica de la xarxa d'oficines:

Comunitat autònoma	Nombre de sucursals
ANDALUSIA	76
ARAGÓ	14
CANÀRIES	32
PRINCIPAT D'ASTÚRIES	8
ILLES BALEARS	39
CASTELLA-LA MANXA	29
CASTELLA I LLEÓ	16
CATALUNYA	105
COMUNITAT VALENCIANA	653
PAÍS BASC	13
EXTREMADURA	4
GALÍCIA	19
MADRID	99
REGIÓ DE MÚRCIA	19
NAVARRA	2
LA RIOJA	4

Continúa...

Comunitat autònoma	Nombre de sucursals
CANTÀBRIA	5
OFICINES FORA D'ESPANYA (*)	2
TOTAL	1.139

(*) Les oficines fora d'Espanya es troben a Miami i Lisboa. L'Entitat té a més set oficines de representació a Cancún, Londres, Milà, Munic, París, Shanghai i Varsòvia.

E.3. Identifique, si escau, els membres dels òrgans rectors que assumeixen càrrecs d'administració o direcció en entitats que formen part del grup de la Caixa:

Nom del membre de l'òrgan rector	Denominació social de l'entitat del grup	Càrrec
Ana Llanos Herce Collado	Operador de Banca Seguros vinculat del Grupo Bancaja, S.A.	Vocal
Ana Llanos Herce Collado	Bancaja Habitat, S.L.	Vocal
Ana Torres Valero	Bancaja Habitat, S.L.	Vocal
Ana Torres Valero	Bancaja Participaciones, S.L.	Vocal
Àngel A. Álvarez Martín	Bancaja Habitat, S.L.	Vocal
Àngel A. Álvarez Martín	Operador de BancaSeguros vinculat del Grup Bancaixa, S.A.	Vocal
Àngel D. Villanueva Pareja	Bancaja Habitat, S.L.	President
Àngel D. Villanueva Pareja	Bancaja Participaciones S.L.	Vocal
Antonio J. Tirado Jiménez	Banco de Valencia, S.A.	Vicepresident
Arturo Virosque Ruiz	Operador de BancaSeguros vinculat del Grup Bancaixa, S.A.	Vocal
Arturo Virosque Ruiz	Bancaja Habitat, S.L.	Vocal
Eduardo Montesinos Chilet	Bancaja Participaciones, S.L.	Vocal
Eduardo Montesinos Chilet	Operador de BancaSeguros vinculat del Grup Bancaixa, S.A.	President
Enrique Martinavarro Dealbert	Operador de BancaSeguros vinculat del Grup Bancaixa, S.A.	Vocal
Ernesto Pascual Escandell	Bancaja Habitat, S.L.	Vocal
Francisco V. Gregori Gea	Bancaja Participaciones, S.L.	Vocal
José Luis Olivas Martínez	Banco de Valencia, S.A.	President
José María Cataluña Oliver	Bancaja Participaciones, S.L.	Vocal
José María Cataluña Oliver	Bancaja Habitat, S.L.	Vocal
Juan Antonio Pérez Eslava	Operador de BancaSeguros vinculat del Grup Bancaixa, S.A.	Vocal
Juan Antonio Pérez Eslava	Bancaja Participaciones, S.L.	Vocal
Manuel Brea Ferrer	Operador de BancaSeguros vinculat del Grup Bancaixa, S.A.	Vocal
Manuel Brea Ferrer	Bancaja Habitat, S.L.	Vocal
María del Rocío Peramo Sánchez	Bancaja Participaciones, S.L.	Vocal
María Teresa Montañana Latorre	Operador de BancaSeguros vinculat del Grup Bancaixa, S.A.	Vocal
Matilde Soler Soler	Operador de BancaSeguros vinculat del Grup Bancaixa, S.A.	Vocal
Pepa Martí Puig	Bancaja Habitat, S.L.	Vocal
Rafael Francisco Oltra Climent	Operador de BancaSeguros vinculat del Grup Bancaixa, S.A.	Vocal
Rafael Francisco Oltra Climent	Bancaja Participaciones, S.L.	Vocal
Rafael Alcón Traver	Operador de BancaSeguros vinculat del Grup Bancaixa, S.A.	Vocal
Rafael Calvo Calpe	Operador de BancaSeguros vinculat del Grup Bancaixa, S.A.	Vocal
Rafael Calvo Calpe	Bancaja Participaciones, S.L.	Vocal
Rafael Ferrando Giner	Operador de BancaSeguros vinculat del Grup Bancaixa, S.A.	Vocal
Rafael Ferrando Giner	Bancaja Participaciones, S.L.	President
Remigio Pellicer Segarra	Bancaja Habitat, S.L.	Vocal
Remigio Pellicer Segarra	Operador de BancaSeguros vinculat del Grup Bancaixa, S.A.	Vocal
Vicente Montesinos Vernetta	Bancaja Habitat, S.L.	Vocal
Vicente Montesinos Vernetta	Bancaja Participaciones, S.L.	Vocal

F. SISTEMES DE CONTROL DE RISC

F.1. Indique, si escau, els sistemes de control de risc relacionat amb les activitats exercides per l'Entitat

1. Introducció:

El model de Gestió Global del Risc de Bancaja té com a finalitat assegurar uns nivells de capitalització adequats als riscos gestionats per l'Entitat; optimitzar la relació rendibilitat/risc a través de la identificació, mesurament, valoració, control i seguiment dels riscos propis de l'activitat bancària, dins d'un marc que potencie la qualitat del servei ofert als clients. Aquest model s'inspira en tres principis generals:

- a) Independència de la funció de riscos
- b) Globalitat en el procés de gestió del risc
- c) Homogeneïtat dels sistemes i mètodes de mesurament i avaluació del risc

El model de gestió del risc definit en Bancaja integra diferents funcions de riscos, distribuïdes en distintes àrees, amb la finalitat de seguir les millors pràctiques del Govern Corporatiu, gestionar activament les carteres, minimitzar possibles impactes negatius i assegurar que la variable risc tinga un pes específic en les decisions adoptades, de manera que aquestes s'ajusten en cada moment al perfil de risc desitjat per l'Entitat.

El canvi de conjuntura econòmica succeït el 2008 ha posat clarament de manifest la capital importància de la gestió del risc per a les entitats financeres.

L'estructura orgànica de Bancaja encarregada d'establir i supervisar els dispositius de control de riscos, així com les seues principals funcions associades, és la següent:

- El Consell d'Administració, responsable últim de l'estratègia de riscos de l'Entitat, té delegada en la Direcció General la funció de definir, desenvolupar i instrumentar la política general de riscos; fixar els límits d'aquests per a les distintes àrees i activitats, delimitar les facultats atorgades als òrgans inferiors de decisió i decidir sobre aquelles operacions el risc de les quals excedeix les atribucions delegades.
- La política creditícia la fixa i defineix el Comité Executiu de Direcció, d'acord amb les línies mestres prèviament aprovades pel Consell d'Administració, responsable en última instància de l'estratègia de riscos de Bancaja.

Periòdicament, el Comité de Risc Global i el Comité d'Actius i Passius (COAP) informen la Comissió Executiva de les resolucions adoptades en l'àmbit de les funcions de gestió de riscos que ambdós comitès tenen assignades.

El Comité de Risc Global, en l'àmbit de funcions relacionades amb el risc de crèdit i el risc operacional, realitza les funcions bàsiques d'aprovar les metodologies d'identificació i mesurament del risc; dirigir la implantació d'eines i de models interns, coordinar i donar suport al desenvolupament de procediments per facilitar el control dels riscos i delimitar els objectius i nivells de solvència de l'Entitat.

Responen davant del Comité de Risc Global els comitès de Risc de Crèdit i de Risc Operacional, creats a fi de coordinar els interessos de les distintes àrees afectades pels models i el marc d'actuació, així com de control d'aquests riscos.

El Comit  d'Actius i Passius (COAP), per delegació del Consell d'Administració, és l'encarregat de la supervisió de totes les activitats de tresoreria i mercat de capitals, ja que és l'estament encarregat de definir i supervisar el risc de mercat en Bancaja, aix  com de definir les polítiques de risc de tipus d'inter s i risc de liquiditat.

L'estructura interna de gestió de riscos està adaptada als requeriments de la Circular 3/2008, del Banc d'Espanya, a través d'un model descentralitzat que assegura una efectiva gestió i control de risc.

2. Sistemes de control establerts per a avaluar, mitigar o reduir els principals riscos de l'Entitat:

Bancaja manté com a criteri general una "política prudencial", entesa en sentit ampli com aquella que garantisca el manteniment d'un adequat nivell de recursos propis, que permeta assegurar la seua solvència i cobrir folgadamment els diferents tipus de risc a qu  l'Entitat està sotmesa. Aquests riscos, la classificació dels quals es detalla a continuació, es recullen en una eina de Control Integral de Riscos que aglutina, documentalment i formalment, els objectius, les polítiques, els límits, les funcions i les facultats establertes respecte a cada un d'aquests.

- a) Risc de crèdit
- b) Risc operacional
- c) Risc de mercat i de contrapartida
- d) Risc de tipus d'inter s estructural
- e) Risc de liquiditat
- f) Risc de tipus de canvi
- g) Risc país

El sistema de control de Bancaja es basa en la revisió i l'estandardització de procediments, la vigilància en el seu compliment, així com en el desenvolupament i la parametrització d'un conjunt d'eines i tècniques de mesurament, seguiment i control, que han estat adaptades i complementades als estàndards i millors pràctiques de gestió de riscos, amb l'establiment de polítiques de mitigació o reducció dels riscos.

La funció de riscos de Bancaja disposa d'una sèrie d'eines avançades que complementen l'exhaustiu coneixement dels clients i mercats en què opera l'Entitat.

Les polítiques de minimització de riscos en l'Entitat es fonamenten en una correcta avaluació d'aquests i en la utilització d'elements que permeten la seua reducció, com són l'obtenció de garanties suficients que assegurin la recuperació de les operacions facilitades; el disseny i l'execució de plans d'acció que reduïsquen els riscos identificats, l'establiment de límits, etc.

Finalment, el Departament d'Auditoria és l'encarregat de vetlar pel correcte compliment de les polítiques, els mètodes i els procediments de control de risc. Per assegurar que aquests són adequats, s'implanten de manera efectiva i són revisats regularment.

3. Principis de la gestió de riscos en Bancaja:

a) Independència de la funció de riscos: garantida pels procediments de gestió que estableixen la dependència funcional dels responsables de riscos de les distintes àrees de negoci, independentment de la seua adscripció jeràrquica, de manera que aquests segueixen els criteris de riscos pel que fa a polítiques d'admissió, seguiment i control.

b) Globalitat en el procés de gestió del risc, a partir d'una funció de riscos refermada en les possibilitats de recursos humans i tecnològics. Es pretén:

- Obtindre una visió globalitzada del risc que permeti agregar-se en funció de les mesures de risc de les operacions i segmentar-lo en relació amb les necessitats de gestió.
- Optimitzar els nivells de solvència de l'Entitat, els límits d'exposició al risc i contribuir a la creació de valor a partir del concepte de rendibilitat ajustada al risc.

c) Homogeneïtat dels sistemes, mètodes de mesurament i avaluació del risc, sobre la base de la utilització de mètodes equivalents de valoració, control i gestió dels distintes riscos en què per l'operatòria ordinària es pot incórrer

F.2. Relacione els riscos coberts pel sistema, junt amb la justificació de l'adequació al perfil de l'Entitat dels sistemes de control de riscos adoptats, tenint en compte l'estructura de recursos propis

1. Risc de crèdit

El risc de crèdit es pot definir com la possible pèrdua derivada de l'incompliment total o parcial de les obligacions contractuals per part d'un acreditat i constitueix el risc més rellevant en Bancaja. Aquest risc està inherent en els productes bancaris tradicionals de les entitats (préstecs, crèdits, garanties financeres prestades, etc.), així com en un altre tipus d'actius financers (cartera de renda fixa, derivats, etc.).

De manera molt resumida, l'estructura orgànica operativa implantada per al model de gestió i control d'aquest risc és:

- Direcció de Riscos: amb dependència directa de la Direcció General, és responsable de les polítiques de riscos, així com de l'anàlisi, la concessió, el seguiment i la recuperació de les operacions de risc.
- Gestió Global del Risc: responsable del control de riscos, té funcions relacionades amb el desenvolupament, la implantació i el manteniment de les metodologies de mesurament de riscos; dels models interns de qualificació i del procés de validació de tot això.

La gestió del risc de crèdit és un factor primordial en l'estratègia de la Caixa. Les estratègies relacionades amb aquest risc que actualment està seguint la Caixa són:

- Creixement equilibrat, assegurar les fonts de finançament i un nivell de capitalització d'acord amb els límits de risc fixats, garantir la qualitat i seguretat dels seus actius.
- Disminució dels nivells de concentració en determinats segments i carteres.
- Enfortir les polítiques de control i seguiment de les inversions.
- Optimitzar els procediments de recuperació i recobriment.
- Millorar els sistemes d'alertes, mesurament i gestió del risc de crèdit.

La planificació comercial per a una correcta selecció dels acreditats, la fixació de polítiques d'actuació amb clients i sectors; la diversificació de la cartera creditícia, l'adequada combinació en la utilització de sistemes experts de parametrització i qualificació; la formació en l'anàlisi individualitzada del risc de crèdit, junt amb el seguiment continu i estandarditzat dels acreditats i les seues operacions, així com la combinació de processos automàtics amb la gestió personal especialitzada dels actius deteriorats, són els elements en què es basa la gestió del risc de crèdit dins de Bancaja.

A fi d'assegurar el compliment de la política creditícia de Bancaja, pel que fa a risc de crèdit, la Direcció de Riscos proposa al Comitè Executiu de Direcció el perfil de la cartera creditícia de l'Entitat i valora, en funció de les línies pressupostàries que es definisquen, el perfil de risc final de l'any i l'estructura d'aquesta quant a qualificació, rendibilitat ajustada al risc i distribució per xarxes de negoci.

Processos d'admissió, seguiment i recuperació

Bancaja, en el procés d'admissió, disposa des de fa anys d'un complet mapa d'eines internes de qualificació (*rating/scoring*) que incorpora de forma homogènia les distintes variables de risc rellevants per avaluar les operacions segons el segment de clients de què es tracte. Cal destacar la incorporació de variables relatives al compliment de normatives mediambientals i de qualitat en les eines de ràting. Aquests instruments estan plenament integrats en la fase d'anàlisi i en la presa de decisions, per tant en l'aprovació d'operacions, que utilitzen l'un o l'altre en funció del segment de negoci que es tracte.

El procés de seguiment de la Caixa realitza la supervisió de les operacions concedides i el risc viu existent, és un procés dinàmic basat en el coneixement i l'anàlisi del comportament del client. Podem distingir dos tipus de seguiment:

- Estadístic, basat en el Sistema de Prevenció de Mora (SPM) desenvolupat el 2008, que permet establir alertes sobre contrapartides en funció del segment, prioritat i nivell de risc assignat a partir de l'anàlisi de variables representatives del risc, la volatilitat de la probabilitat d'incompliment (PD) i el volum de deute o pèrdua estimada.
El Sistema d'Alertes totalment automatitzat, permet decidir i realitzar de forma anticipada les accions necessàries abans que el risc es concrete.
- Expert, basat en la vigilància de l'evolució del client, de la seua qualificació interna i en funció del tipus de risc concedit, l'import, les garanties i el termini de vigència.

Quant al procés de recuperació, s'utilitzen un conjunt de potents eines informàtiques que asseguren la realització de determinades gestions de recuperació a través de la utilització de sistemes sofisticats, entre altres un scoring de cobraments, que propicien una clara millora de la gestió, un major grau d'eficiència en costos i eficàcia en la recuperació, i conjuguen l'exigència en el compliment dels procediments amb l'establiment d'acords de pagament viables amb els deutors, que permeten mantindre i millorar la tradicional solvència patrimonial de la Caixa.

Sistemes de mesurament i eines de gestió de risc de crèdit

a) Models d'avaluació de la qualitat creditícia

La Caixa té segmentades les seues exposicions creditícies, qualificades a través d'eines de scoring en el cas de persones físiques i micropimes; i de *rating* per als segments empreses, de promoció immobiliària i corporatiu.

La Caixa disposa d'un complet mapa de models de ràting i scoring que incorporen de manera homogènia les distintes variables de risc rellevants per a les operacions o el segment de clients de què es tracte. En aquest sentit, és destacable la incorporació de variables relatives al compliment de normatives mediambientals i de qualitat en les eines de *rating*.

b) Paràmetres de risc

La utilització dels models de qualificació de risc de crèdit, a partir de la puntuació atorgada, permet obtenir la probabilitat d'incompliment (PD) associada a cada client avaluat. La PD es defineix com la probabilitat que un client entre en mora en l'horitzó d'un any.

L'anàlisi de l'exposició (EAD) permet estimar el nivell d'utilització, en cas d'incompliment, de les operacions de risc de crèdit subjectes a un límit concedit.

La Caixa, a partir de l'històric d'incompliments i recuperacions, coneguda l'exposició en el moment de l'incompliment, els costos incorreguts i l'import final recuperat, estima la taxa de recuperació i la severitat (LGD), també preveu en aquesta anàlisi aspectes com el tipus de producte i les garanties de l'operació.

c) Estimació de pèrdua esperada i capital econòmic

El càlcul dels paràmetres de risc (PD, EAD i LGD) permet quantificar la pèrdua esperada (PE) de la cartera creditícia. PE entesa com l'import mitjà que es preveu perdre per risc de crèdit d'aquesta cartera en l'horitzó d'un any.

Amb la finalitat de disposar d'una mesura que proporcione informació sobre la volatilitat de les pèrdues, i permetre així una gestió avançada del capital, al llarg del 2008 s'ha desenvolupat un model intern de carteres que, a partir de la distribució de pèrdues en funció dels factors macroeconòmics, permet imputar capital per segment-cartera a nivell d'operació. El model facilita l'anàlisi de diversos escenaris d'estrés.

d) Validació interna de models

El grup de validació interna, creat al principi de 2008 com a unitat independent, és responsable del marc de validació i seguiment de models definit per la Caixa, marc que en línia amb els requeriments de la Circular 3/2008, preveu els distintes àmbits del procés de validació interna: integració en la gestió, revisió de criteris de bases de dades, anàlisi de l'adequació i efectivitat dels models de mesurament de risc implantats, definició de controls i plans d'actuació.

Durant l'any 2008, a fi de garantir la fiabilitat dels models de qualificació, la Caixa va incorporar als seus procediments de control i reporting els resultats del sistema de validació interna (SIVASE) del mapa de models de l'Entitat i, emeses per la Unitat de Validació, les recomanacions i els plans d'actuació resultants d'aquests. Les proves realitzades s'han basat, principalment, a verificar la capacitat de discriminació dels models, la capacitat predictiva de la corba de PD i l'estabilitat dels paràmetres de risc. Els resultats queden recollits en l'informe de validació i són presentats als Òrgans de Govern.

2. Risc operacional

Per a Bancaja constitueixen risc operacional les pèrdues, resultat de la inadequació o fallada de processos interns, persones i sistemes, o a causa de successos externs. Aquesta definició inclou de manera explícita les exposicions materials al risc legal i regulatori que sorgisquen com a resultat del desenvolupament de l'activitat.

Bancaja disposa d'un model organitzatiu, metodològic i de gestió del risc operacional que té com a objectiu bàsic complir els requeriments normatius, que permeten accedir al mètode estàndard per a la determinació dels requeriments de capital per aquest risc, i establir les bases per, a mitjà termini, accedir al mètode avançat (AMA).

La metodologia aplicada per al càlcul de requeriments de recursos propis per risc operacional al tancament d'exercici, aprovada pel Consell d'Administració, és la corresponent al mètode estàndard, descrit en la Circular 3/2008, del Banc d'Espanya.

Estructura organitzativa

El model organitzatiu sobre el qual se sustenta la gestió del risc operacional en Bancaja s'articula en els nivells següents:

- Departaments i filials: gestió directa del risc operacional (en cada departament/filial de l'Entitat hi ha un responsable de risc operacional).
- Gestió Global del Risc: és responsable d'integrar aquest risc amb la resta de riscos de l'Entitat i, a través de la Unitat de Risc Operacional, de verificar i supervisar polítiques, procediments i metodologies, així com informar l'Alta Direcció.
- El Comitè de Risc Operacional, amb funcions relacionades amb el control d'aquest risc, coordina les àrees i supervisa els plans d'actuació.

Metodologies de valoració

El marc metodològic de risc operacional preveu la utilització de forma combinada de les metodologies següents:

1. Qualitativa

Qüestionaris d'autoavaluació. Permeten, a partir de l'opinió d'experts de l'Entitat, avaluar l'exposició al risc operacional i l'entorn de control existent en els distints processos i les activitats de l'Entitat.

Indicadors de risc operacional. Permeten disposar d'un sistema d'alertes específiques de risc operacional a fi d'anticipar la possible evolució de l'exposició de Bancaja a aquest risc.

2. Quantitativa

- Base de dades d'esdeveniments de pèrdua on se centralitzen tots els menyscapte de diners per risc operacional de la Caixa, amb informació disponible des de 2004.
- Durant l'any 2008, Bancaja ha implementat una eina per al càlcul del VaR per risc operacional que actualment és testada a fi d'ajustar les distribucions de freqüència i severitat a partir de les dades de pèrdues disponibles.
Aquest projecte s'emmarca en el conjunt d'activitats que l'Entitat ha establert per, a mitjà termini, optar a l'aplicació d'enfocaments avançats per risc operacional.
Mitigació del risc operacional

Les metodologies qualitatives i quantitatives implantades preveuen:

- La identificació i l'avaluació de l'eficàcia dels controls existents en cada una de les àrees o departaments.
- La definició i el seguiment dels plans d'acció previstos per a mitigació dels riscos operacionals detectats.
- La cobertura proporcionada per les assegurances subscrites.

3. Risc de mercat

El risc de mercat es defineix com la pèrdua potencial per causa de moviments adversos en els preus dels instruments financers amb què opera Bancaja. El control dels límits de mercat correspon al departament de Riscos de Tresoreria, Unitat de Control de Riscos independent respecte a les àrees de mercats encarregades de la contractació i la gestió de carteres.

La gestió d'aquest risc té com a objectiu fonamental limitar la possibilitat de pèrdues i optimitzar la relació entre el nivell d'exposició assumit i els beneficis esperats, d'acord amb els objectius fixats per l'Entitat. Per a això, Riscos de Tresoreria ha desenvolupat un conjunt de polítiques encaminades a mesurar el nivell de riscos, controlar la seua adequació als límits fixats i informar a través del COAP (Comité d'Actius i Passius) l'Alta Direcció.

Bancaja utilitza des de fa diversos anys models interns per al mesurament, el control i la gestió del risc de mercat de les seues carteres o posicions en els mercats financers. Els dits models formen part d'una estructura de procediments, controls i límits que configuren els elements de gestió del risc de mercat.

En relació amb la metodologia, la principal eina de mesurament del risc de mercat utilitzada en Bancaja és el model 'Value at Risk' (VaR - valor en risc). Aquesta metodologia, que s'aplica en la seua modalitat de simulació històrica, tracta d'estimar la pèrdua màxima que es pot produir en les posicions de mercat amb un nivell de confiança del 99% i per a un horitzó temporal d'1 dia. Es tracta d'un model de reavaluació complet de les carteres i operacions a partir de les sèries històriques simulades de tots els factors de risc i variables de mercat que afecten el seu valor de mercat.

Aquest model, la gestió diària del qual es realitza a través d'una eina específica, està sotmès a un procés continu de millora per adaptar-se als nous productes contractats i a les necessitats que sorgeixen en les distintes àrees de l'Entitat.

A fi de comprovar la qualitat de les estimacions de risc, es realitzen exercicis de *backtesting* que comparen el VaR estimat amb les dades reals. També es realitzen periòdicament simulacions de tensió (*stress-testing*), que permeten estimar els beneficis o menyscapse de diners que li generaria a l'Entitat que es produïra un escenari de crisi en els mercats financers.

Adicionalment, el control del risc de mercat es referma en un sistema de límits, el qual delimita els nivells de risc que l'organització està disposada a assumir, el perfil de risc desitjat per la Direcció; i estableix un sistema de control de manera que no s'incórrega en riscos no desitjats. Els límits estan fixats tant en termes de VaR (risc potencial) com de màxim de pèrdues assumibles a partir de les quals es tanquen o cobreixen totes les carteres o operacions de negociació (*stop-loss*). Finalment, l'Entitat disposa d'un Pla de Contingència davant de crisi en els mercats financers, de revisió mínima anual, en el qual s'han definit les situacions i els procediments que s'han de seguir en el cas que es produïra la dita circumstància, amb la intenció de minimitzar les seues conseqüències per a Bancaja.

A mitjan de 2007, els sistemes de control de l'Entitat van detectar un increment extraordinari en les volatilitats de les principals variables de risc de mercat, les mesures preventives preses pel Comité de Crisi en els mercats financers, van ajudar a minimitzar l'impacte dels moviments bruscos dels distintes mercats patits durant el 2008.

4. Risc de contrapartida

El risc de contrapartida en Bancaja es mesura a nivell d'operació. Disposa d'un sistema que permet conèixer en temps real el risc viu amb cada una de les contrapartides. La forma de calcular l'exposició depèn del tipus d'operació, encara que se sustenta sobre el seu valor de mercat o cost de reposició i, si és el cas, factors d'exposició potencial (*factors add on*).

Anualment es revisen les línies de les distintes contrapartides, i s'utilitzen per a la seua assignació les qualificacions creditícies que tenen atorgades per les agències de *rating* i, si no n'hi ha, models interns de qualificació de l'Entitat. Si les circumstàncies així ho aconsellen, i amb l'objecte de minimitzar riscos, en qualsevol moment pot decidir-se tancar o bloquejar la línia de risc autoritzada a una determinada contrapartida.

Per a mitigar el risc de contrapartida s'ha continuat potenciant la utilització d'acords de col·lateral (CSA, GMRA, EMA) amb les contrapartides amb què major activitat i risc es té assumit. En aquest mateix sentit, Bancaja utilitza contractes marc ISDA o CMOF per emparar l'operativa de derivats OTC amb altres entitats o amb els mateixos clients. La dita circumstància li permet reduir els riscos associats a aquesta activitat, ja que regulen la possibilitat de realitzar *netting* entre totes les operacions vives.

Des de principi de 2008 es va recomanar no operar amb aquells emissors els indicadors de seguiment dels quals mostraven senyals d'alerta, i es va orientar l'assumpció de risc de contrapartida amb entitats amb què es tenien firmats contractes de col·laterals. L'Entitat no ha patit cap menyscapse de diner significatiu i cap client s'ha vist afectat per aquest risc.

5. Risc de tipus d'interés estructural

Bancaja utilitza com a model de gestió del risc estructural de tipus d'interés, un sistema de taxa de transferència interna que permet aïllar el risc d'interés generat per les distintes unitats de negoci, i el traspasa a la posició estructural, que és gestionada i controlada per la Direcció de l'Entitat a través de la funció del Comité d'Actius i Passius (COAP).

Per al desenvolupament de la seua funció, el COAP es referma en la unitat de Gestió d'Actius i Passius que analitza les posicions estructurals a risc d'interés, conseqüència dels desfasaments en les dates de venciment i de revisió de tipus entre les distintes partides d'actius i passius sensibles en balanç, així com de compromisos i altres productes fora del balanç. Per a això, s'utilitzen eines de simulació que permeten:

a) Efectuar anàlisi de gaps (actiu-passiu) tant en la seua posició estàtica com projectada; el seguiment d'aquests permet identificar les masses de balanç susceptibles de variacions en els tipus d'interés en les futures renovacions o venciments.

b) Calcular la sensibilitat del marge financer i del valor patrimonial net davant de distints escenaris de tipus d'interés (desplaçaments paral·lels de la corba, canvis de forma d'aquesta, etc.).

El COAP adopta les estratègies d'inversió-finançament i cobertures que estima oportunes amb vista a minimitzar possibles impactes negatius de les dites variacions i optimitzar el binomi rendibilitat-risc.

6. Risc de liquiditat

Es pot definir com l'exposició de l'Entitat a no disposar de fons per atendre el reemborsament d'operacions de clients al seu venciment.

Al llarg de l'any 2008, conseqüència de les turbulències financeres iniciades als EUA com a conseqüència de la denominada crisi *subprime* Bancaja, com la resta d'entitats del sector financer, s'ha vist sotmesa a una major exposició a aquest risc, conseqüència de les restriccions de liquiditat provocades per una accentuada falta de confiança en els mercats.

Bancaja gestiona aquest risc des de dues òptiques complementàries i distingeix entre: la liquiditat operativa i la liquiditat estructural. La primera, es gestiona en el curt termini per l'Àrea de Tresoreria; la segona, conseqüència de posicions generades a llarg termini o de posicions més curtes però de caràcter continuat, és gestionada i controlada per la Direcció de l'Entitat a través de la funció del Comité d'Actius i Passius (COAP).

Les mesures utilitzades per al control d'aquest risc són fonamentalment:

a) Gestió de la liquiditat estructural mitjançant la creació de diversos programes de finançament i a través d'una presència activa en un conjunt ampli i diversificat de mercats de finançament.

b) Control global de la liquiditat a través d'un sistema de límits, aprovat pel COAP, que estableix un nivell màxim de risc de liquiditat que s'ha d'assumir, així com el nivell mínim de posició neta de Tresoreria, que s'ha de mantindre en funció d'una sèrie d'escenaris definits.

c) Avaluació periòdica de les necessitats de liquiditat davant d'una situació de crisi (escenaris d'estrés), i valorar, per mitjà de models de simulació, el possible impacte en la posició de liquiditat i anticipar possibles accions que permetrien minimitzar el dit impacte.

d) Pla de contingència de liquiditat, aprovat pel COAP, en el qual s'han definit uns clars objectius i principis d'actuació, un sistema d'indicadors i alertes, així com els corresponents plans d'acció i canals de comunicació.

L'exposició al risc de liquiditat s'ha vist significativament incrementada per la situació de desconfiança dels mercats, iniciada al final de 2007, a conseqüència de la denominada crisi subprime, no obstant això, l'Entitat, gràcies a una gestió activa de la liquiditat, junt amb les mesures de control abans comentades, no ha tingut problemes per satisfer les seues necessitats de finançament.

7. Risc de tipus de canvi:

La gestió d'aquest risc l'efectua l'Àrea de Tresoreria, en la qual s'analitza el nivell de risc assumit i es realitzen les operacions de cobertura corresponents.

Es disposa de límits molt estrictes pel que fa a aquest risc, ja que dins de la política de Bancaja no està prevista la diversificació per divises. Hi ha limitacions per posició oberta i per nivell de VaR, que deixen sempre el risc assumit en nivells molt baixos o residuals.

8. Risc país:

La Política de Bancaja quant a risc país és assumir el mínim risc imprescindible derivat de les seues operacions d'inversió i de les contractades, així com donar servici a clients de l'Entitat. En principi, no s'assumeixen posicions estratègiques que suposen l'assumpció de risc país a uns nivells elevats.

Bancaja limita les exposicions per risc país establint límits en funció de la seua pertinença a un dels grups definits per la Circular 4/2004 (annex IX). La classificació en un grup o en un altre es basa en les qualificacions creditícies assignades a cada un dels països per les agències de ràting i és revisada amb periodicitat mensual.

G. INFORME ANUAL ELABORAT PER LA COMISSIÓ D'INVERSIONS DE L'ENTITAT, AL QUAL ES REFEREIX L'ARTICLE 20 TER DE LA LLEI 31/1985, DE 2 D'AGOST, DE REGULACIÓ DE LES NORMES BÀSIQUES SOBRE ÒRGANS RECTORS DE LES CAIXES D'ESTALVIS.

G.1 Complete el següent quadre sobre les adquisicions o vendes de participacions significatives de societats cotitzades, efectuades per la Caixa d'Estalvis durant l'exercici, ja siga directament o a través d'entitats del seu mateix grup

Import	Inversió o desinversió	Data d'execució de l'operació	Entitat objecte de la inversió o desinversió	Participació directa i indirecta de la Caixa després de l'operació	Data d'emissió de l'informe i pronunciament de la Comissió d'Inversions sobre la viabilitat financera i adequació als pressupostos i plans estratègics de l'Entitat
--	--	--	--	--	--

Imports en milers d'euros

G.2 Complete el següent quadre sobre les inversions i desinversions en projectes empresarials amb presència en la gestió o en els seus òrgans de govern, efectuades per la Caixa d'Estalvis durant l'exercici, ja siga directament o a través d'entitats del seu grup

Import	Inversió o desinversió	Data d'execució de l'operació	Entitat objecte de la inversió o desinversió	Participació directa i indirecta de la Caixa després de l'operació	Data d'emissió de l'informe i pronunciament de la Comissió d'Inversions sobre la viabilitat financera i adequació als pressupostos i plans estratègics de l'Entitat
41	Inversió	19-06-2008	Sistemas Energéticos de Levante, S.A.	40,00%	25-06-2008
33.595	Desinversió	29-06-2008	Proyectos Eólicos Valencianos, S.A.	0,00%	25-06-2008
23.100	Inversió	30-12-2008	Hospimar 2000, S.L.	31,60%	30-12-2008

Imports en milers d'euros

G.3 Detalle el nombre d'informes emesos per la Comissió d'Inversions durant l'exercici

Nombre d'informes emesos	3
--------------------------	---

G.4 Indique la data d'aprovació de l'Informe Anual de la Comissió d'Inversions

Data de l'informe	13/01/2009
-------------------	------------

H. REMUNERACIONS PERCEBUES

H.1 Indique de manera agregada la remuneració percebuda pel personal clau de la Direcció i pels membres del Consell d'Administració en qualitat de directius: (*)

Remuneracions	Import
Sous i altres remuneracions anàlogues	3.486
Obligacions concretes en matèria de pensions o de pagament de primes d'assegurances de vida	1.170

(*) En aquest apartat s'inclou informació relativa a la Direcció General, directors generals adjunts i la resta de membres que integren el Comitè Executiu de Direcció, que conformen l'Alta Direcció de la Caixa.
Imports en milers d'euros

H.2 Complete de manera agregada els següents quadres sobre les dietes per assistència, i també les remuneracions anàlogues:

a) Consell d'Administració: (*)

Remuneracions	Import
Dietes per assistència i altres remuneracions anàlogues	61

(*) No s'inclouen les remuneracions percebudes pels representants del grup d'empleats en la seua condició de personal de la Caixa.
Imports en milers d'euros

b) Comissió de Control: (*)

Remuneracions	Import
Dietes per assistència i altres remuneracions anàlogues	61

(*) No s'inclouen les remuneracions percebudes pels representants del grup d'empleats en la seua condició de personal de la Caixa.
Imports en milers d'euros

c) Comissió de Retribucions:

Remuneracions	Import
Dietes per assistència i altres remuneracions anàlogues	2

Imports en milers d'euros

d) Comissió d'Inversions:

Remuneracions	Import
Dietes per assistència i altres remuneracions anàlogues	2

Imports en milers d'euros

Nota: Les remuneracions percebudes pels membres de la resta dels òrgans de govern han estat:

a) Comissió Executiva, Comissió Executiva Territorial de Castelló i Comissió Executiva Territorial de Sogorb.

Dietes per assistència i altres remuneracions anàlogues: 97 mil euros (no s'inclouen les remuneracions percebudes pels representants del Grup d'Empleats per la seua condició de personal de la Caixa).

b) Assemblea General.

Dietes per assistència i altres remuneracions anàlogues: 102 mil euros (no s'inclouen les remuneracions percebudes pels representants del Grup d'Empleats per la seua condició de personal de la Caixa).

H.3. Indique de forma agregada les remuneracions percebudes pels membres dels òrgans de govern i pel personal directiu en representació de la Caixa en societats cotitzades o en altres entitats en què l'Entitat tinga una presència o representació significativa:

Remuneracions percebudes	1.586
--------------------------	-------

Imports en milers d'euros

J. GRAU DE SEGUIMENT DE LES RECOMANACIONS DE BON GOVERN

Si a la data d'elaboració d'aquest informe no hi ha unes recomanacions de bon govern generalment acceptades que tinguen en compte la naturalesa jurídica de les caixes d'estalvis, descriga les pràctiques de govern corporatiu que l'Entitat ha de complir per obligació legal, i les addicionals que la Caixa s'haja autoimposat.

En el cas que a la data d'elaboració d'aquest informe hi haja unes recomanacions de bon govern generalment acceptades que tinguen en compte la naturalesa jurídica de les Caixes, s'indicarà el grau de compliment de l'entitat respecte de les recomanacions de govern corporatiu existents o, si escau, la no-assumpció de les dites recomanacions.

En el supòsit de no complir amb alguna d'aquestes, explique les recomanacions, les normes, les pràctiques o els criteris, que aplica l'Entitat.

Recomanació 1. Funcions del Consell d'Administració..

"Que el Consell d'Administració assumisca expressament com a nucli de la seua missió la funció general de supervisió, exercisca amb caràcter indelegable les responsabilitats que comporta i establisca un catàleg formal de les matèries reservades al seu coneixement".

L'article 32 dels Estatuts Socials de l'Entitat estableix que correspon al Consell d'Administració, amb plenitud de facultats i sense més limitacions que les legalment atribuïdes a altres Òrgans de Govern, l'administració i la gestió de l'Entitat i la representació en tots els assumptes del seu gir i trànsit. El Consell té assumida la funció general de supervisió i, amb caràcter indelegable, les següents:

- Elevar propostes a l'Assemblea General.
- Delegar funcions en la Comissió Executiva, en el president i en el director general.
- Autoritzar operacions de risc i alienacions amb els alts càrrecs i persones vinculades.
- Formular els comptes anuals.

Recomanació 2. Independència del Consell d'Administració.

"Que s'integre en el Consell d'Administració un nombre raonable de consellers independents, el perfil dels quals responga a persones de prestigi professional desvinculades de l'equip executiu i dels accionistes significatius".

Atesa la naturalesa fundacional de les caixes d'estalvis no hi ha accionistes significatius als quals puguen vincular-se els membres del Consell i la totalitat d'ells són independents, ja que estan desvinculats de l'equip executiu.

La independència dels consellers es garanteix a través dels distints requisits que es recullen tant en els articles 9, 12, 13 i 16 dels Estatuts Socials com en l'article 7 del Reglament del Consell d'Administració, que exigeixen: ser persones de reconeguda honorabilitat comercial i professional; no estar sotmesos a les incompatibilitats establertes en els Estatuts; exercir les seues funcions, en tot cas, en benefici exclusiu dels interessos de la Caixa i del compliment de la seua funció econòmicosocial, amb plena independència de qualssevol altres interessos que pogueren afectar-los.

Recomanació 3. Composició del Consell d'Administració.

Segons el Codi Olivencia:

"Que en la composició del Consell d'Administració els consellers externs (dominicals i independents) constituïsquen àmplia majoria sobre els executius i que la proporció entre dominicals i independents s'establisca tenint en compte la relació que hi ha entre el capital integrat per paquets significatius i la resta".

Aquesta recomanació ha estat actualitzada per l'Informe Aldama en els aspectes següents:

"Que el Consell d'Administració, a través dels consellers, represente el major percentatge de capital possible".

"Que en la composició del Consell d'Administració, els consellers externs (dominicals i independents) constituïsquen àmplia majoria sobre els executius i que dins dels consellers externs hi haja una participació molt significativa de consellers independents, tenint en compte l'estructura accionarial de la societat i el capital representat en el Consell".

La mateixa naturalesa jurídica de les caixes d'estalvis i la legislació específica que les regula, garanteixen la independència dels seus consellers, ja que tots ells, encara que procedeixen de diferents grups de representació, tenen l'obligació legal d'exercir el seu càrrec en benefici exclusiu dels interessos de la Caixa a la qual serveixen.

En el Consell d'Administració estan representats els estaments socials més íntimament vinculats a l'activitat de la Caixa, és a dir, les corporacions municipals del seu àmbit d'acció, en la seua qualitat de representants electes dels interessos de les col·lectivitats locals; els impositors, com a proveïdors dels recursos amb què aquelles operen; el personal, que fa possible amb el seu treball el normal desenvolupament de la seua activitat, gestió del resultat del qual depèn professionalment; l'Entitat fundadora i la Generalitat Valenciana.

Tant la Llei 31/1985, de 2 d'agost, de Regulació de les Normes Bàsiques sobre Òrgans Rectors de les Caixes d'Estalvis, com el Decret Legislatiu 1/1997, de 23 de juliol, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei sobre Caixes d'Estalvis, garanteixen la presència dels esmentats interessos col·lectius, tant en l'Assemblea General com en el Consell d'Administració.

Els Estatuts, en l'article 8, han limitat fins al 50% del total del dret a vot la representació de les administracions públiques, entitats i corporacions de dret públic en els òrgans de govern i comissions delegades, amb un clar objectiu d'equilibri, proporcionalitat i democratització.

Recomanació 4. Dimensió del Consell d'Administració.

Segons el Codi Olivencia:

"Que el Consell d'Administració ajuste la seua dimensió per aconseguir un funcionament més eficaç i participatiu. En principi, la composició adequada podria oscil·lar entre cinc i quinze membres".

Recomanació efectuada per l'Informe Aldama:

"Que el Consell d'Administració tinga un nombre raonable de membres per assegurar la seua operativitat i el treball de cada conseller, i poder disposar de tots els mitjans necessaris per al millor i més eficaç exercici de les seues funcions, inclosa la comunicació amb els responsables de les diferents àrees de negoci i servicis, i, si escau, l'assistència d'experts externs."

El nombre de membres que integren el Consell d'Administració és de 20, de conformitat amb el que disposa l'article 33 dels Estatuts, i dins dels límits assenyalats en el Decret Legislatiu 1/1997, de la Generalitat Valenciana, que en l'article 31 estableix que el nombre de vocals del Consell d'Administració estarà comprés entre un mínim de 10 i un màxim de 20.

Recomanació 5. Desconcentració de poder.

"Que, en el cas que el Consell opte per la fórmula d'acumulació en el president del càrrec de primer executiu de la societat, adopte les cauteles necessàries per a reduir els riscos de la concentració de poder en una sola persona".

En la Caixa estan separades la funció de Presidència i el càrrec de primer executiu. El càrrec de president del Consell recau, en virtut de l'article 40 dels Estatuts Socials, en un dels membres del Consell d'Administració, sense funcions executives en el si de l'Entitat. Les atribucions del president són les derivades de la presidència d'un òrgan col·legiat de govern, que té també la Presidència de l'Assemblea General i de l'Entitat. (Articles 71 i 72 dels Estatuts Socials).

Recomanació 6. Garantia normativa.

"Que es dote de major rellevància la figura del secretari del Consell, i reforçar la seua independència i estabilitat i destacar la seua funció de vetlar per la legalitat formal i material de les actuacions del Consell".

El secretari del Consell és elegit pel mateix Consell d'Administració d'entre els seus membres, i disposa de la independència i l'estabilitat necessàries per exercir la seua funció de vetlar per la legalitat formal i material de les actuacions del Consell.

El secretari convoca les sessions del Consell d'Administració i de la Comissió Executiva en nom del president, supervisa la redacció de les actes de les sessions, les llig en veu alta per a la seua aprovació en finalitzar cada sessió, les firma i dona fe dels acords, amb el vistiplau del president.

Forma part de la Mesa de l'Assemblea General i és el responsable d'elaborar la llista d'assistents i de resoldre les qüestions que se susciten respecte d'això. Assisteix el president en les funcions de direcció i ordenació del desenvolupament de les sessions, i és el procediment a través del qual els consellers generals han de fer arribar al president les peticions d'informació o d'intervenció.

Per exercir les seues funcions, el secretari del Consell té el suport de la Secretaria General i dels Servicis Jurídics de la Caixa.

Així mateix, per reforçar l'estabilitat del càrrec, el Consell nomena un vicesecretari que substitueix el secretari en les seues absències.

Recomanació 7. Composició de la Comissió Executiva.

"Que la composició de la Comissió Executiva, si n'hi ha, reflectisca el mateix equilibri que mantinga el Consell entre les distintes classes de consellers, i que les relacions entre ambdós òrgans s'inspiren en el principi de transparència, de manera que el Consell tinga coneixement complet dels assumptes tractats i de les decisions adoptades per la Comissió".

La Comissió Executiva està expressament prevista i regulada en el capítol IV, títol V, dels Estatuts Socials. Les previsions contingudes en el dit capítol garanteixen el compliment d'aquesta recomanació en establir-se, en l'article 48, la necessitat que estiguen sempre representats cada un dels distintes grups que integren l'Assemblea General. La transparència en les relacions entre ambdós òrgans està igualment garantida en integrar-se en la Comissió, com a membres nats, el president, el vicepresident primer, els vicepresidents representants de la Unitat Territorial de Castelló i de les demarcacions territorials corresponents a l'Alt Palància-Alt Millars o al Camp de Morvedre, i el secretari, tots ells del Consell d'Administració i amb idèntics càrrecs que ocupen en aquest.

D'altra banda, a la Comissió Executiva, entre les facultats que li ha delegat el Consell d'Administració, li correspon complir i fer complir els acords del Consell i informar aquest dels assumptes que aquest li encomane. L'obligació d'informar s'estén també a la resolució d'assumptes urgents, dels quals ha de donar compte al Consell.

Recomanació 8. Comissions del Consell d'Administració.

"Que el Consell d'Administració constituísca en el seu si comissions delegades de control, compostes exclusivament per consellers externs, en matèria d'informació i control comptable (auditoria); selecció de consellers i alts directius (nomenaments); determinació i revisió de la política de retribucions (retribucions); i avaluació del sistema de govern (compliment)".

Sense perjudi de la particular composició del Consell d'Administració, derivada de la naturalesa jurídica i de la normativa reguladora de les caixes d'estalvis, d'acord amb el que preveuen els Estatuts Socials i el Reglament del Consell d'Administració, aquest té constituïdes una Comissió de Retribucions i una Comissió d'Inversions, com a òrgans de suport, que es regeixen pels seus reglaments.

Les funcions que la legislació assigna als comitès d'Auditoria, les ha assumides la Comissió de Control.

Recomanació 9. Informació per als consellers.

"Que s'adopten les mesures necessàries per assegurar que els consellers disposen amb l'antelació necessària de la informació suficient, específicament elaborada i orientada per a preparar les sessions del Consell, sense que pugui eximir de la seua aplicació, excepte en circumstàncies excepcionals, la importància o naturalesa reservada de la informació".

El compliment d'aquesta recomanació queda garantit en el règim que respecte d'això estableix l'article 18 del Reglament del Consell, i que determina que "els consellers tindran a la seua disposició, en la Secretaria General, dos dies hàbils abans de la sessió, la informació sobre els assumptes compresos en l'ordre del dia i sobre els acords que se sotmeten a deliberació en la sessió, excepte supòsits d'urgència".

Recomanació 10. Freqüència de les reunions del Consell d'Administració.

"Que, per assegurar l'adequat funcionament del Consell, les seues reunions es realitzen amb la freqüència necessària per al compliment de la seua missió; es fomenta pel president la intervenció i lliure presa de posició de tots els consellers; es cuide especialment la redacció de les actes i s'avalua, almenys anualment, la qualitat i l'eficiència dels seus treballs".

L'Informe Aldama estableix que el Consell d'Administració haurà de reunir-se en sessió ordinària amb una periodicitat normalment mensual.

Així mateix estableix que:

"El Consell d'Administració es reunirà en totes les ocasions en què el president o un nombre suficient de consellers així ho sol·licita, d'acord també amb els seus Estatuts i Reglament. Al llarg de l'exercici haurà d'analitzar de forma específica el pressupost i la marxa del pla estratègic, si n'hi haguera, i el seu grau de compliment, així com els estats financers trimestrals que la societat haja d'enviar als òrgans reguladors o de supervisió dels mercats per a la seua publicació".

Estatutàriament s'estableix, en l'article 42, "que el Consell es reunirà en sessió ordinària, almenys, cada dos mesos, i amb caràcter extraordinari sempre que ho considere necessari el president. En tot cas, el president o qui exercisca les seues funcions, està obligat a convocar amb caràcter extraordinari el Consell d'Administració a petició, almenys, d'un terç dels seus membres". No obstant això, per a assumptes excepcionalment urgents i importants, la convocatòria podrà fer-se sense limitació de termini, si bé haurà de realitzar-se en condicions que permeten assegurar la recepció per tots els vocals.

És costum de la Caixa realitzar sessió del Consell amb periodicitat mensual, excepte en el mes d'agost.

El Reglament del Consell d'Administració, per garantir i fomentar la participació de tots els membres del Consell, estableix que el president, en l'exercici de les seues funcions, dirigirà les deliberacions i propiciarà que tots els que ho vulguen expressen el seu parer sobre els assumptes compresos en l'ordre del dia.

L'Estatut del Conseller, incorporat en el Reglament del Consell estableix, a més, dins de les obligacions derivades del deure de diligència, assistir a les reunions i participar en les deliberacions, a fi que els seus criteris contribuïsqen efectivament en la presa de decisions.

El Consell aprova cada any els pressupostos generals de la Caixa i és informat regularment de l'evolució del pla estratègic i del compliment de les línies generals d'actuació aprovades per l'Assemblea General. Les actes del Consell es lliguen en veu alta per a la seua aprovació en finalitzar cada sessió i es remeten al president de la Comissió de Control en el termini de deu dies hàbils, des de la data de la reunió.

Recomanació 11. Política de nomenaments.

"Que la intervenció del Consell en la selecció i reelecció dels seus membres s'atinga a un procediment formal i transparent, a partir d'una proposta raonada de la Comissió de Nomenaments".

L'Entitat disposa d'un Reglament del procediment regulador del sistema de designació i elecció dels Òrgans de Govern, adaptat a la legislació valenciana sobre caixes d'estalvis i disposicions que la desenvolupen, autoritzat per l'Institut Valencià de Finances, que recull les normes necessàries per a regular el procediment general.

Correspon a la Comissió de Control vigilar i comprovar si els nomenaments o cessament dels membres dels Òrgans de Govern, han estat realitzats d'acord amb la legislació vigent (article 70-7 dels Estatuts).

D'una altra banda, l'article 22 dels Estatuts recull que *"els processos electorals es desenvoluparan amb la màxima transparència, publicitat i garanties d'igualtat per als impositors que participen en cada fase del procés, i asseguraran les mateixes possibilitats d'accés a la informació del procés electoral per a tots els impositors i compromissaris"*.

Tant la Llei 31/1985, de Regulació de les Normes Bàsiques sobre Òrgans Rectors de les Caixes d'Estalvis, com el Decret Legislatiu 1/1997, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Text Refós de la Llei sobre Caixes d'Estalvis, estableixen que competeix de forma especial a l'Assemblea General, el nomenament i la revocació, si escau, dels vocals del Consell d'Administració, d'entre els components de cada un dels diferents grups de representació que la integren.

Recomanació 12. Disponibilitat del càrrec.

"Que les societats incloguen en la seua normativa l'obligació dels consellers de dimidir en supòsits que puguen afectar negativament el funcionament del Consell o el crèdit i la reputació de la societat".

Els articles 13 i 15 dels Estatuts, respectivament, recullen detalladament les situacions d'incompatibilitat per a ser membre dels Òrgans de Govern, i de cessament en l'exercici dels seus càrrecs.

Recomanació 13. Edat dels consellers.

"Que s'establisca una edat límit per a l'exercici del càrrec de conseller, que podria ser de seixanta-cinc a setanta anys per als consellers executius i el president, i una miqueta més flexible per a la resta dels membres".

L'Informe Aldama s'inclina per no recomanar l'edat límit i estableix que la societat que adopte una política en aquest punt, ha d'establir-la amb claredat en la seua normativa interna (Estatuts o Reglament).

De conformitat amb la legislació valenciana sobre caixes d'estalvis, que adapta el marc establert per la legislació bàsica de l'Estat, els Estatuts Socials de l'Entitat, en l'article 33 apartats 2) i 3), estableixen com a requisit per a la designació de vocals que no pertanguen a l'Assemblea General, en el grup d'Impositors i Corporacions municipals, l'edat màxima de 70 anys. No hi ha limitació d'edat per a la resta de membres del Consell.

Recomanació 14. Informació i assessorament adequats.

"Que es reconega formalment el dret de tot conseller a demanar i obtindre informació i l'assessorament necessaris per al compliment de les seues funcions de supervisió, i s'establisquen els procediments adequats per a l'exercici d'aquest dret, fins i tot acudir a experts externs en circumstàncies especials".

A més d'allò que s'ha indicat en el comentari a la recomanació 7, l'Estatut del Conseller, desenvolupat en el títol IV del Reglament del Consell d'Administració, recull i regula expressament en l'article 24, el dret d'informació, que faculta els consellers a demanar informació sobre qualsevol aspecte de la Caixa i de les seues societats filials amb la majoria del capital social.

Correspon al president, director general i Secretaria General, atendre les sol·licituds d'informació dels consellers, i oferir-los, si escau, els interlocutors apropiats en l'estrat de l'organització i arbitrar, quan procedisca, les mesures perquè puga practicar in situ les diligències d'examen desitjades.

Recomanació 15. Remuneració dels consellers.

"Que la política de remuneració dels consellers, la proposta, avaluació i revisió de la qual ha d'atribuir-se a la Comissió de Retribucions, s'ajuste als criteris de moderació, relació amb els rendiments de la societat i informació detallada i individualitzada".

L'article 11 dels Estatuts Socials de l'Entitat estableix que el càrrec de membre del Consell d'Administració "tindrà caràcter honorífic i gratuït i només podrà meritjar dietes per assistència a reunions dels Òrgans de Govern" determinades en els Estatuts "i per desplaçament". Les quanties de les dietes són fixades, a proposta del Consell d'Administració, per l'Assemblea General dins dels límits que establisca l'Institut Valencià de Finances, tenint en compte per a la seua determinació la situació patrimonial i evolució econòmica de l'Entitat.

La Comissió de Retribucions de l'Entitat, com a òrgan de suport del Consell, informa sobre les dietes per assistència a reunions i desplaçament dels membres dels Òrgans de Govern de la Caixa i dels consellers de les empreses participades amb la majoria del capital social (article 2 del Reglament de la Comissió de Retribucions).

Recomanació 16. Lleialtat dels consellers.

"Que la normativa interna de la societat detalle les obligacions que dimanen dels deures generals de la diligència i lleialtat dels consellers, contemplant, en particular, la situació de conflictes d'interessos, el deure de confidencialitat, l'explotació d'oportunitats de negoci i l'ús d'actius socials".

Els deures dels consellers es regulen en el títol IV del Reglament del Consell, que preveu expressament els següents:

- Deure de diligència (article 23), que exigeix una actuació amb la diligència d'un ordenat empresari i d'un representant lleial.
- Deure de fidelitat a l'interés social (article 25), en benefici dels interessos de la Caixa i del compliment de la seua funció econòmica i social.
- Deure de lleialtat (article 26), que inclou, entre altres, el deure de no realitzar en benefici propi o de persones a ells vinculades, operacions lligades als béns de l'Entitat i l'obligació de comunicar al Consell qualsevol situació de conflicte, directe o indirecte, amb l'interés de l'Entitat.
- Limitacions operatives amb la Caixa i les seues participades (article 27), per a l'obtenció de crèdits, avals i garanties o alienar a aquesta béns o valors de la seua propietat o emesos per les dites entitats, sense que hi haja acord del Consell d'Administració i de l'Institut Valencià de Finances.
- Confidencialitat i secret sobre assumptes i deliberacions (article 28), fins i tot després de cessar en les seues funcions.
- Deures derivats de la condició de la Caixa com a emissora de valors (article 29), en relació amb les normes de conducta establertes en la legislació del Mercat de Valors.

Així mateix, es recull en el Reglament la prohibició d'establir amb la Caixa o amb societats en el capital de la qual participe, contractes d'obra, subministraments, servicis o treballs retribuïts, durant un període mínim de dos anys, comptadors a partir del cessament en el corresponent Òrgan de Govern (article 31).

En relació amb els mecanismes per detectar, determinar i resoldre els possibles conflictes d'interés entre l'Entitat i els seus consellers, s'actua de conformitat amb el que estableix l'Ordre de 22 de juny de 1990, de la Conselleria d'Economia i Hisenda, de la Generalitat Valenciana. Les operacions de risc, transmissions de béns o valors, o operacions d'una altra índole lligades als interessos de la Caixa, quan es contracten per l'Entitat amb un administrador, comissionat o persona vinculada a ells, són competència exclusiva del Consell d'Administració, i són sotmeses a l'autorització prèvia administrativa de l'Institut Valencià de Finances, organisme dependent de la Generalitat Valenciana.

En l'àmbit del Mercat de Valors, Bancaja disposa d'un Reglament Intern de Conducta que s'aplica als membres del Consell d'Administració, defineix exhaustivament què s'entén per conflicte d'interés i imposa l'obligació d'informar prèviament dels possibles conflictes a què estiguen sotmesos per les seues relacions familiars, el seu patrimoni personal o per qualsevol altra causa.

L'actual versió del Reglament Intern de Conducta és fruit de l'adhesió al model tipus establert per CECA, i va ser aprovat en la sessió del Consell d'Administració de 28.10.08. Al seu dia, el Consell d'Administració va constituir un Òrgan de Control col·legiat que vetla permanentment pel compliment del Reglament; i confecciona, al seu torn, una Memòria Anual d'activitats que figura en la pàgina web de l'Entitat.

En l'exercici 2008 no s'han comunicat situacions de conflicte d'interés, directe o indirecte entre l'Entitat i els seus administradors sobre les quals l'Entitat s'haja pronunciat negativament.

Recomanació 17. Extensió dels deures de lleialtat als accionistes significatius.

"Que el Consell d'Administració promoga l'adopció de les mesures oportunes per estendre els deures de lleialtat als accionistes significatius, i establisca, en especial, cauteles per a les transaccions que es realitzen entre aquests i la societat".

Per la seua naturalesa de caixa d'estalvis, Bancaja no té accionistes.

Recomanació 18. Transparència informativa.

"Que s'arbitren mesures encaminades a fer més transparent el mecanisme de delegació de vots i a potenciar la comunicació de la societat amb els seus accionistes, en particular amb els inversors institucionals".

Tant l'article 15, apartat 4 dels Estatuts Socials de l'Entitat, com l'article 20 del Reglament del Consell, no admeten la delegació de vot.

L'Entitat disposa d'un apartat específic (Informació per a inversors) que recull informació general, informació econòmica financera i informació relativa al govern corporatiu.

Entre aquesta informació s'inclouen, complint les obligacions normatives, els fets rellevants i l'informe anual de govern corporatiu. Així mateix, s'inclou periòdicament informació financera trimestral, els comptes anuals i semestrals, els fullets informatius de les emissions realitzades en els mercats de capitals, informació sobre el ràting de l'Entitat, etc. En definitiva, la informació facilitada respon al compromís de transparència amb els inversors institucionals.

Addicionalment, en la dita secció del web s'inclouen els procediments de comunicació postal, electrònica i telefònica per atendre els inversors institucionals.

Recomanació 19. Amplitud informativa.

"Que el Consell d'Administració, més enllà de les exigències imposades per la normativa vigent, es responsabilitze de subministrar als mercats informació ràpida, precisa i fiable, en especial quan es referisca a l'estructura de l'accionariat, a modificacions substancials de les regles de Govern, a operacions vinculades d'especial relleu o a l'autocartera".

El Consell d'Administració, en sessió ordinària de 22 de juliol de 2004, va aprovar la posada en marxa d'un pla d'actuació en matèria de transparència i govern corporatiu que preveu l'elaboració anual d'un Informe de Govern Corporatiu, de conformitat amb el que establisca la legislació, que permeta al mercat conèixer els aspectes més importants de la presa de decisions de l'Entitat i del govern corporatiu. Així mateix, es va aprovar la creació del Departament de Responsabilitat Social Corporativa, adscrit a Presidència, amb la funció bàsica de desenvolupar les directrius i el pla de treball aprovat.

Aquest Departament va assumir en l'exercici 2004 la responsabilitat de subministrar a la Comissió Nacional del Mercat de Valors i al mercat, a través del web corporatiu, la informació d'interès per a l'inversor.

El web corporatiu, no sols recull la informació que cal subministrar per disposició legal, sinó que, amb un clar objectiu de màxima transparència, incorpora tota aquella informació que puga ser d'interès per als inversors, clients i societat en general.

Recomanació 20. Informació financera periòdica.

"Que tota la informació financera periòdica que, a més de l'anual, s'oferisca als mercats s'elabore conformement als mateixos principis i pràctiques professionals dels comptes anuals, i abans de ser difosa, siga verificada per la Comissió d'Auditoria".

La Comissió de Control, que com ja s'ha indicat ha assumit les funcions pròpies de la Comissió d'Auditoria, té encomanada l'anàlisi de la gestió econòmica i financera de la Caixa, i el coneixement del procés d'informació financera.

En l'exercici d'aquestes funcions, la Comissió de Control eleva semestralment a l'Assemblea General, a l'Institut Valencià de Finances i al Banc d'Espanya, informe en què es detallen les actuacions realitzades, que inclouen la comprovació que els estats financers s'ajusten als models establerts legalment, en especial a la Circular del Banc d'Espanya 4/2004, de 22 de desembre, i la constatació que els principis i les pràctiques aplicats en la seua confecció s'atenen a les normes vigents i als criteris admissibles i coherents amb l'últim informe de l'auditoria externa. La Comissió de Control aprova la informació financera periòdica semestral que s'ha de remetre a la CNMV en virtut de la Circular 1/2008.

D'una altra banda, el Consell d'Administració, en la sessió de 27-11-2008, va aprovar la Política de Divulgació de la Informació de Rellevància Prudencial, l'objectiu de la qual és informar el mercat.

Recomanació 21. Independència de l'auditor extern.

"Que el Consell d'Administració i la Comissió d'Auditoria vigilen les situacions que puguin suposar risc per a la independència dels auditors externs de la societat i, en concret, que verifiquen el percentatge que representen els honoraris satisfets per tots els conceptes sobre el total d'ingressos de la firma auditora, i que s'informe públicament dels corresponents a servicis professionals de naturalesa diferent dels d'Auditoria".

El Consell d'Administració eleva a l'Assemblea General els comptes anuals i l'Informe de Gestió per a la seua aprovació, si escau, previ estudi, per part de la Comissió de Control, de la censura de comptes que resumisca la gestió de l'exercici i de l'informe que reflectisca l'examen realitzat.

És funció de la Comissió de Control proposar al Consell d'Administració el nomenament dels auditors de comptes i establir les relacions amb els auditors externs. En relació amb aquests aspectes, dins de l'informe semestral que ha d'eleva aquesta Comissió a l'Assemblea General, a l'Institut Valencià de Finances i al Banc d'Espanya, s'informa sobre les actuacions desenvolupades i les matèries tractades, que inclouen contactes periòdics amb l'auditor de Comptes (article 70-9 dels Estatuts Socials).

L'Informe Anual del Grup Bancaja conté la remuneració satisfeta al conjunt dels auditors externs de totes les companyies del Grup i Multigrup, i diferencia els honoraris abonats per la revisió dels comptes anuals, dels percebuts per un altre tipus de servici diferent d'aquells.

Recomanació 22. Qualitat comptable.

"Que el Consell d'Administració procure evitar que els comptes per aquest formulats es presenten a la Junta General amb reserves i excepcions en l'informe d'Auditoria, i que, quan això no siga possible, tant el Consell com els auditors expliquen amb claredat als accionistes i als mercats el contingut i l'abast de les discrepàncies".

Com s'ha detallat en el punt A.2.17. d'aquest informe i en les recomanacions 20 i 21, els mecanismes aplicats per conèixer aquestes situacions poden resumir-se en:

- Coneixement per part de la Comissió de Control del procés d'informació financera i dels sistemes de control intern.
- Realització de reunions periòdiques amb l'auditor de Comptes per part de la Comissió de Control, en l'exercici de la funció d'anàlisi de la gestió econòmica i financera de l'Entitat, la qual cosa permetria conèixer amb antelació suficient, la possible existència de reserves i excepcions en l'informe d'Auditoria.
- Estudi, per la Comissió de Control, de la censura de comptes i de l'informe que reflectisca l'examen realitzat, per a la consegüent elevació, pel Consell d'Administració, a l'Assemblea General.

No s'han produït reserves ni excepcions en els comptes individuals de l'Entitat, ni en els consolidats del grup, en els últims tres exercicis tancats.

Recomanació 23. Continuitat.

"Que el Consell d'Administració incloga en el seu informe públic anual informació sobre les seues regles de govern, i raone les que no s'ajusten a les recomanacions d'aquest Codi".

L'Informe Aldama recomana:

"Que s'estenguen els deures d'informació sobre les estructures i pràctiques de govern de cada societat i, en general, que s'adopten mesures per a assegurar la major qualitat de la informació, i es refonguen en un text únic que es publique perquè se'n prenga coneixement general pels accionistes i inversors ("Informe Anual de Govern Corporatiu")."

L'Entitat, seguint el seu objectiu de màxima transparència, compleix les exigències que imposa per a les caixes d'estalvis la CNMV en matèria de transparència i bon govern, en emetre aquest Informe Anual de Govern Corporatiu, segons l'Ordre ECO/354/2004, de 17 de febrer, per a les Caixes d'Estalvi, desenvolupada per la Circular 2/2005, de 21 d'abril, de la Comissió Nacional del Mercat de Valors, sobre l'Informe Anual de Govern Corporatiu i una altra informació de les caixes d'estalvi que emeten valors admesos a negociació en mercats oficials de valors.

Aquest Informe Anual de Govern Corporatiu inclou la transcripció de les normes de govern i del funcionament del Consell d'Administració més rellevants, contingudes tant en els Estatuts Socials com en el seu Reglament, i estan adaptats ambdós documents a la normativa emanada de l'Estat i de la Comunitat Valenciana, així com a les recomanacions que en matèria de bon govern han postulat l'Informe Olivencia i l'Informe Aldama, en els aspectes en què són aplicables a caixes d'estalvis.

Ha estat objecte d'examen i aprovació pel Consell d'Administració de l'Entitat, de 25 de febrer de 2009, elevat a l'Assemblea General ordinària corresponent al primer semestre de 2009, disponible per a la seua consulta pels clients i inversors en la pàgina web de l'Entitat.

Recomanació 24. Inamovibilitat dels consellers externs.

Segons l'Informe Aldama:

"Una vegada elegits els consellers externs dominicals o independents per la Junta General, el Consell d'Administració no hauria de proposar el seu cessament abans del compliment del període estatutari per al qual van ser nomenats, excepte per causes excepcionals i justificades aprovades pel Consell d'Administració, amb un informe previ de la Comissió de Nomenaments".

Aquesta recomanació no és aplicable a les caixes d'estalvis.

No obstant això, els membres dels Òrgans de Govern de les caixes d'estalvis tenen garantida la seua permanència en aquests durant el termini establert per la normativa aplicable. Només cessaran en l'exercici dels seus càrrecs, quan concórrega alguna de les circumstàncies que expressament recull l'article 15 dels Estatuts Socials de l'Entitat.

Recomanació 25. Assemblea General.

Segons l'Informe Aldama:

"Amb ocasió de la realització de les juntes generals d'accionistes, i des de la seua convocatòria, la societat hauria d'informar del contingut íntegre de totes les propostes d'acord que s'hagen de sotmetre a la junta, utilitzant per a això la pàgina web, amb independència de qualsevol altre procediment legal o voluntari del qual es dote la societat".

L'Entitat va adaptar la seua pàgina web als continguts que, amb caràcter voluntari, recullen l'Ordre ECO/354/2004, de 17 de febrer, i la Circular 2/2005, de 21 d'abril, i hi va incloure tant les convocatòries de les assemblees generals ordinàries i extraordinàries -amb informació sobre l'ordre del dia i les propostes que realitza el Consell d'Administració- com, el desenvolupament de les assemblees generals realitzades.

La dita informació es difon en la pàgina web de l'Entitat, prèvia comunicació a la CNMV com a Fet Rellevant.

Recomanació 26. Reglaments de l'Assemblea General i del Consell.

Segons l'Informe Aldama:

"Tota societat hauria de dotar-se d'un conjunt de regles o criteris de govern corporatiu que incloguen, almenys, els reglaments de la Junta General i del Consell d'Administració".

L'Entitat, en línia amb les Recomanacions de l'Informe Aldama, ha elaborat i aprovat pels òrgans competents, reglaments per als Òrgans de Govern, les Comissions del Consell i els òrgans de suport que hi ha, i s'ha dotat per tant, de normes de govern tant per a l'Assemblea General com per al Consell d'Administració, Comissió de Control, Comissió de Retribucions i Comissió d'Inversions, en considerar-se aquests instruments com un dels eixos bàsics del bon govern.

Així mateix, aquests reglaments estan a disposició dels clients i inversors en la pàgina web de l'Entitat, com a part de la informació de caràcter voluntari que recullen l'Ordre ECO/354/2004, de 17 de febrer, i la Circular 2/2005, de 21 d'abril.

Recomanació 27. Informació a través d'Internet.

Segons l'Informe Aldama:

"Disposar d'una pàgina web a través de la qual es pugui informar tant els accionistes, inversors i el mercat en general dels fets econòmics i de tots aquells de caràcter significatiu que es produïsquen en relació amb la societat, com facilitar la participació dels accionistes en l'exercici del seu dret d'informació i, si és el cas, d'altres drets societaris".

En l'apartat "Informació per a inversors" del web corporatiu www.bancaja.es, es recull la totalitat de la informació requerida a les caixes d'estalvis tant voluntària com obligatòria per l'Ordre ECO/354/2004, de 17 de febrer, i la Circular 2/2005, de 21 d'abril, així com l'exigida a les societats anònimes cotitzades en l'Ordre ECO/3722/2003, de 26 de desembre i la Circular 1/2004, de 17 de març, en allò que resulte aplicable. En concret:

- Informes Anuals de Govern Corporatiu.
- Fets rellevants i altres comunicacions remeses a la CNMV.
- Estatuts Socials.
- Reglament regulador del procés electoral.
- Reglaments dels Òrgans de Govern i Òrgans de suport del Consell.
- Informació relativa a convocatòries i desenvolupament de les assemblees generals realitzades.
- Composició dels Òrgans de Govern, comissions del Consell i Òrgans de suport.
- Reglament intern de conducta en mercats de valors i memòria anual d'activitats del seu òrgan de control.
- Prevenció de blanqueig de capitals.
- Procediments de comunicació amb els inversors.
- Informes i comptes anuals.
- Informació pública periòdica.
- Informes trimestrals.
- Informació sobre emissions.
- Presentacions.
- *Ratings*.
- Altra informació d'interés

K. ALTRES INFORMACIONS D'INTERÉS

Si considera que hi ha algun principi o aspecte rellevant relatiu a les pràctiques de Govern Corporatiu aplicats per la seua entitat, que no ha estat abordat per aquest informe, a continuació, mencione i explique'n el contingut.

Els apartats detallats a continuació, no han estat contestats, per correspondre a caixes que emeten quotes participatives:

- Apartat A.1.1.: "Data de nomenament" dels consellers generals.
- Apartat A.2.1.: Identitat dels consellers que no tinguen la condició de conseller general.
- Apartat A.2.11.: Nombre de reunions sense l'assistència del seu president.
- Apartats A.2.18., A.2.20., A.2.21., A.2.32., A.2.35., F.3., F.4., F.5., H.4.
- Epígraf I: quotes participatives.

Particularitats derivades dels processos de fusió

Bancaja recull a continuació, de manera voluntària, un apartat amb la descripció de les característiques específiques de l'Entitat en relació amb els seus Òrgans de Govern, com a conseqüència dels processos de fusió que s'han desenvolupat en aquesta, d'acord amb el seu compromís de transparència i màxima responsabilitat en la seua gestió; amb la confiança que aquesta informació siga útil per als nostres clients, inversors i grups d'interés.

Representació en Òrgans de Govern

Per raons derivades dels processos de fusió amb la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Sogorb (1989), amb la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Castelló (1991) i amb la Caixa d'Estalvis i Socors de Sagunt (1993), estatutàriament es recull la representació que correspon als territoris de les esmentades caixes, en el Consell d'Administració, en la Comissió Executiva i en la Comissió de Control.

En el cas que no foren elegits un nombre de membres provinents d'aquests àmbits territorials, suficients per a omplir els al·ludits compromisos de fusió, l'Assemblea General va acordar que puguin assistir a les sessions amb veu però sense vot, el nombre de representants necessari.

En compliment d'aquest acord, assisteixen amb veu i sense vot al Consell d'Administració i a la Comissió Executiva, els consellers generals següents:

Al Consell d'Administració:

- Rafael Alcón Traver
- Manuel Breva Ferrer
- Rafael Calvo Calpe
- Enrique Martinavarro Dealbert

A la Comissió Executiva:

- Manuel Breva Ferrer
- Rafael Calvo Calpe
- Enrique Martinavarro Dealbert

Comissions executives territorials.

També per raons derivades dels processos de fusió amb la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Sogorb (1989) i amb la Caixa d'Estalvis i Mont de Pietat de Castelló (1991), les unitats territorials que comprenen les zones d'actuació originàries de les dites caixes tenen, cada una d'aquestes, una Comissió Executiva Territorial per a l'exercici de determinades funcions de govern i administració, de conformitat amb les atribucions establertes en els Estatuts.

Aquestes comissions estan compostes per representants dels distints grups que componen l'Assemblea General, els quals són designats pel Consell d'Administració d'entre els consellers generals que tinguen el seu domicili en l'àmbit de la respectiva unitat territorial i a proposta d'aquests, i han d'estar representats tots els grups, excepte l'Entitat fundadora.

Les Comissions executives territorials realitzaran sessions per convocatòria del seu president o a sol·licitud, almenys, de tres dels seus membres. Els requisits de convocatòria, assistència, acords, actes i percepcions de dietes seran els mateixos que s'estableixen per a la Comissió Executiva.

Assistirà a les sessions el director de la unitat territorial, amb veu i sense vot.

Tindran atribuïdes les facultats següents:

a) Elevar qualsevol classe de propostes al Consell d'Administració, i en especial, les referides a la creació i tancament de sucursals i programes i directrius d'actuació de l'Entitat, per a adaptar-los a les característiques de la unitat territorial.

b) Aprovar o denegar, dins dels límits quantitatius i de les condicions que establisca el Consell d'Administració, els riscos de tot tipus sol·licitats en la unitat territorial. Aquests límits es revisaran periòdicament.

c) Emetre un informe previ i preceptiu sobre totes les operacions sol·licitades en la unitat territorial la quantia de les quals excedisca dels referits límits. En el cas que aquest informe siga negatiu, tindrà el caràcter de vinculant, excepte per al Consell d'Administració. Si l'informe no fóra emés en un període de set dies naturals des que fóra sol·licitat, s'entendrà favorable.

d) Informar, amb caràcter previ, sobre el nomenament del director de la respectiva unitat territorial.

e) Elevar propostes al Consell d'Administració per al seu sotmetiment a l'Assemblea General sobre la creació d'Obres Socials en la unitat territorial corresponent i gestionar les existents dins d'aquesta, per delegació del Consell d'Administració, mentre no hi haja fundacions constituïdes a l'efecte.

f) Ser informades regularment pel director general i pel director de la unitat territorial en els aspectes següents, tots aquests referits a l'àmbit de la unitat territorial:

- Evolució dels resultats de la Caixa.
- Programes d'expansió i de reducció de la xarxa de sucursals.

- Programes de desenvolupament de personal i organització.
- Plans comercials i altres actuacions de màrqueting.
- Programes d'Obra Social.
- Altres aspectes rellevants a l'actuació de la Caixa.

En aquest sentit, les comissions executives territorials contribuïran a adaptar les polítiques i directrius de la nova Caixa a la realitat de la seua unitat territorial.

g) Exercir qualsevol altra funció delegada per la Comissió Executiva o pel Consell d'Administració i assegurar que els acords d'aquest s'executen en la Unitat Territorial.

La Comissió Executiva Territorial de Castelló tindrà, a més, la facultat d'emetre un informe previ i preceptiu sobre totes les decisions que competisquen al Consell d'Administració i a l'Assemblea General i que afecten de manera exclusiva a la Unitat Territorial, excepte aquelles que hagen estat delegades. Si l'informe no és emés en un període de set dies naturals des que fóra sol·licitat, s'entendrà favorable.

Comissió Executiva Territorial de Sogorb:

Nom del conseller	Càrrec	Grup al qual pertany
Rafael Calvo Calpe	President	Corporacions municipals
Angelino Torres Latorre	Vicepresident	Impositors torn extraordinari
José Vicente Torres Escrig	Secretari	Generalitat Valenciana
Juan Manuel Escolano Lázaro	Vicesecretari	Empleats
María Celia Mañes Salas	Vocal	Impositors torn extraordinari

Comissió Executiva Territorial de Castelló:

Nom del conseller	Càrrec	Grup al qual pertany
Manuel Brea Ferrer	President	Generalitat Valenciana
Javier Fabregat Antolí	Vicepresident 1r	Impositors torn extraordinari
Jesús Molina García	Vicepresident 2n	Corporacions municipals
Tomás Molins Pavía	Secretari	Generalitat Valenciana
Rafael Alcón Traver	Vocal	Corporacions municipals
Ferran Bellido Querol	Vocal	Empleats
Vicent Josep Frías i Diago	Vocal	Impositors torn extraordinari
Yolanda González Soler	Vocal	Impositors
María Isabel Maldonado Gasch	Vocal	Empleats
Francisco Javier Sanahuja Sanchis	Vocal	Corporacions municipals

Aquest Informe Anual de Govern Corporatiu ha estat aprovat pel Consell d'Administració de l'Entitat, en la sessió de 25 de febrer de 2009.

Indique els consellers que hagen votat en contra o s'hagen abstingut en relació amb l'aprovació d'aquest informe..

Abstenció / vot contrari	Nom del vocal del Consell
--	--

ADDENDA

A.1 Asamblea general

A.1.1 Consellers generals

CONSELLERS GENERALS

Nom	Cognoms	Grup
Luisa	Alamá Sabater	Corporacions municipals
Rafael	Alcón Traver	Corporacions municipals
Ángel A.	Álvarez Martín	Corporacions municipals
Remedios	Avia Ferrer	Corporacions municipals
Joaquín	Azagra Ros	Corporacions municipals
José Antonio	Belén Alfonso	Corporacions municipals
Francisco	Cabezas Tanco (*)	Corporacions municipals
Rafael	Calvo Calpe	Corporacions municipals
Florencio	Cardador Canelo	Corporacions municipals
José María	Cataluña Oliver	Corporacions municipals
Manuel	Corredera Sanchís	Corporacions municipals
Josep Lluís	de la Piedad Pérez	Corporacions municipals
Noelia	Estarlich Hernandis	Corporacions municipals
Fernando	Estellés García	Corporacions municipals
Luis	Fabra Carreras	Corporacions municipals
José	Falomir Martínez	Corporacions municipals
Emilio	Folch Esteve	Corporacions municipals
Gustavo José	Fuster Dal Re	Corporacions municipals
Jaime	García García	Corporacions municipals
Chantal	Girón	Corporacions municipals
Dimas	González Pérez	Corporacions municipals
Roc	Gregori Aznar	Corporacions municipals
Lucía	Iborra Broseta	Corporacions municipals
Asensio	Llorca Bertó	Corporacions municipals
Remigio	López Martínez	Corporacions municipals
Emilio	Máñez Domínguez	Corporacions municipals
Melchor	Mañó Sabater	Corporacions municipals
Adrián Pedro	Martín Díez	Corporacions municipals
Joaquín	Martínez Corachán	Corporacions municipals
Jesús	Molina García	Corporacions municipals
Marco Alfredo	Mont Rosell	Corporacions municipals
Vicente	Montesinos Vernetta	Corporacions municipals
Lourdes	Moreno Molina	Corporacions municipals
Evaristo	Muñoz Martí	Corporacions municipals
Diego	Pascual Merino	Corporacions municipals
Vicente Salvador	Pastor Codoñer	Corporacions municipals
Noelia	Peris Martí	Corporacions municipals
Juan Francisco	Pineda Moret	Corporacions municipals
Isabel	Piqueres Pérez	Corporacions municipals
Manuel Andrés	Rodilla Serrano	Corporacions municipals
Pedro	Romero Ponce	Corporacions municipals
Francisco Javier	Sanahuja Sanchis	Corporacions municipals

(*) El Sr. Francisco Cabezas Tanco va morir el 4 de gener de 2009. La vacant en aquest òrgan ha estat coberta pel Sr. Miguel Àngel Lisart Guaita.

CONSELLERS GENERALS

Nom	Cognoms	Grup
Manuel	Sánchez Fernández	Corporacions municipals
Juan Bautista	Sanchis León	Corporacions municipals
María Vicenta	Sanz Segarra	Corporacions municipals
María del Carmen	Sendra Muñoz	Corporacions municipals
Ana	Torres Valero	Corporacions municipals
Arturo	Virosque Ruiz	Corporacions municipals
José Luis	Yebra Alarcón	Corporacions municipals
Concepción	Alonso Asíns	Impositors
Amparo	Badenes Garcés	Impositors
María Carmen	Bango López	Impositors
Emilio	Barrachina Martí	Impositors
Ángela	Bautista Moya	Impositors
Francisco Salvador	Belda Cañete	Impositors
Agustín	Beltrán Eroles	Impositors
Francisco	Blasco Cordellat	Impositors
Francisco	Boscá Gandía	Impositors
Santiago	Bou Cabedo	Impositors
María Dolores	Calaforra Ramírez	Impositors
Sonia	Canales Mengod	Impositors
María Piedad	Cano Fernández	Impositors
Ricardo	Carbonell Mira	Impositors
Salvador	Chover Escrihuela	Impositors
María del Pilar	Chuliá Moltó	Impositors
Francisco	Climent Ávila	Impositors
Teresa	Climent Monzó	Impositors
Concepción	Costa Cuenca	Impositors
María Ángeles	Crespo Martínez	Impositors
Helena	de Juan Calvo	Impositors
Juan Francisco	Delgado Torres	Impositors
Ricardo Adolfo	Escovedo Martínez	Impositors
Juan Enrique	Fabra Piqueras	Impositors
Josefa	Ferrando Noguera	Impositors
Jesús	Galdón Pérez	Impositors
Francisco	García Piqueras	Impositors
Ana María	Gil Cantero	Impositors
María Carmen	Giménez Renau	Impositors
María Teresa	Gonell Gonell	Impositors
Miguel Ángel	González Sanchis	Impositors
Yolanda	González Soler	Impositors
Francisco V.	Gregori Gea	Impositors
José Luis	Hernández Estrada	Impositors
Florencio	Herreros García	Impositors
José Ángel	Hidalgo Pitarch	Impositors
Gonzalo	Julve de la Iglesia	Impositors
María Amparo	Latasa Gómez	Impositors
M ^a Asunción	Lázaro Real	Impositors
Pascual	Mañes Flor	Impositors
Sheila	Mañes Sánchez	Impositors

CONSELLERS GENERALS

Nom	Cognoms	Grup
Pepa	Martí Puig	Impositors
Dolores	Mascarós Gil	Impositors
María Teresa	Montañana Latorre	Impositors
María Mercedes	Paz Soler	Impositors
Miguel A.	Pellicer Carrascosa	Impositors
María del Rocío	Peramo Sánchez	Impositors
María Desirée	Pérez Berenguer	Impositors
Ángeles	Pérez Peinado	Impositors
José A.	Picazo Rosa	Impositors
José Miguel	Puig Fuentes	Impositors
José Manuel	Retamosa Alfaro	Impositors
Salvador	Rodilla Serrano	Impositors
Juana	Román Jaume	Impositors
María Carmen	Romero Fuster	Impositors
José	Ruiz Juárez	Impositors
Salomé	Sabater Martínez	Impositors
Héctor	Salinas Gras	Impositors
Martín	Serrano López	Impositors
Estrella	Serrano Muñoz	Impositors
Miguel Ángel	Signes Solbes	Impositors
Matilde	Soler Soler	Impositors
Carmen	Tamarit Ruiz	Impositors
Federico David	Torres Bordils	Impositors
Fausto	Tortosa Verdú	Impositors
María	Villalba Carreño	Impositors
Luis	Aguiló Lucia	Entitat fundadora
José	Asensio Muñoz	Entitat fundadora
José Luis	Barberá Prosper	Entitat fundadora
Jaime	Busquets Mataix	Entitat fundadora
Francisco J.	Edo Ausach	Entitat fundadora
Jaime Cesáreo	Fernández Álvarez	Entitat fundadora
Francisco	Gregori Marí	Entitat fundadora
Rafael Francisco	Oltra Climent	Entitat fundadora
Manuel	Portolés Sanz	Entitat fundadora
Vicente	Todolí Femenía	Entitat fundadora
Francisco	Allepuz Madrid	Empleats
Juan	Barber Mir	Empleats
Miguel	Barra Samit	Empleats
Ferran	Bellido Querol	Empleats
Emilio	Domínguez Trull	Empleats
Dolores	Dorta Barroso	Empleats
Juan Manuel	Escolano Lázaro	Empleats
José Julio	Esteban Marcos	Empleats
Juan Francisco	Fernández Martínez	Empleats
Jorge Enrique	Hernández González	Empleats
María Isabel	Maldonado Gasch	Empleats

CONSELLERS GENERALS

Nom	Cognoms	Grupo
Luis Agustín	Marcet Gimeno	Empleats
Vicente E.	Martínez Martínez	Empleats
José Antonio	Muñoz Morales	Empleats
María Pilar	Ostos Castillo	Empleats
Ernesto	Pascual Escandell	Empleats
Juan Antonio	Pérez Eslava	Empleats
María de las Nieves	Rodríguez Guerra	Empleats
Josep Antoni	Ros Castellar	Empleats
Joaquim F.	Sánchez González	Empleats
Emilio	Sánchez Moreno	Empleats
Francesc Xavier	Tarazona Martínez	Empleats
Ricardo	Teruel Llimós	Empleats
Pilar	Valdecabres Ortiz	Empleats
José Vicente	Berlanga Arona	Generalitat Valenciana
María Encarnación	Biosca Ferrero	Generalitat Valenciana
Manuel	Breva Ferrer	Generalitat Valenciana
Amparo	Caballer Cabo	Generalitat Valenciana
José María	Cadroy Viciano	Generalitat Valenciana
Pedro	Cánovas Martínez	Generalitat Valenciana
Antonio Fco.	Cubell Montesinos	Generalitat Valenciana
Enrique	Daríes Coll	Generalitat Valenciana
Carmen	de Rosa Torner	Generalitat Valenciana
María Amparo	Escrig Marco	Generalitat Valenciana
Lucía	Esteban Villarroya	Generalitat Valenciana
Francisco Vicente	Estrela Jovells	Generalitat Valenciana
Joaquín	Farnós Gauchía	Generalitat Valenciana
Rafael	Ferrando Giner	Generalitat Valenciana
Asunción	Francés Camarena	Generalitat Valenciana
Antonio	García Bolufer	Generalitat Valenciana
José Rafael	García-Fuster y González-Alegre	Generalitat Valenciana
Josep Francesc	Giner Giner	Generalitat Valenciana
Juan Carlos	Gómez-Pantoja Noguera	Generalitat Valenciana
María Paz	Jordá Durá	Generalitat Valenciana
Ángel	Lillo Giménez	Generalitat Valenciana
Inmaculada	Martín Hernández	Generalitat Valenciana
Enrique	Martinavaro Dealbert	Generalitat Valenciana
Francesc Josep	Masià Llinars	Generalitat Valenciana
María Francisca	Mocholí Muñoz	Generalitat Valenciana
Tomás Francisco	Molins Pavia	Generalitat Valenciana
Fernando	Móner Romero	Generalitat Valenciana
Eduardo	Montesinos Chilet	Generalitat Valenciana
Francisco	Muñoz Antonino	Generalitat Valenciana
Sebastián	Naranjo González	Generalitat Valenciana
José Luis	Olivas Martínez	Generalitat Valenciana
Remigio	Pellicer Segarra	Generalitat Valenciana
Facundo	Pérez Giménez	Generalitat Valenciana
María José	Pérez Pallarés	Generalitat Valenciana

CONSELLERS GENERALS

Nom	Cognoms	Grup
Rosa	Pérez Solaz	Generalitat Valenciana
Vicente	Prefaci Cruz	Generalitat Valenciana
Rosa	Rapalo Badenes	Generalitat Valenciana
Manuel	Ríos Navarro	Generalitat Valenciana
Damián	Rodado Macías	Generalitat Valenciana
José Manuel	Roig Cotanda	Generalitat Valenciana
María Ángeles	Ruipérez Rodríguez	Generalitat Valenciana
Pedro Luis	Sánchez Novella	Generalitat Valenciana
Jesús	Sedano Llorente	Generalitat Valenciana
José Ramón	Serrano Santamans	Generalitat Valenciana
José Vicente	Tarazona Campos	Generalitat Valenciana
Federico Jorge	Tarazona Llácer	Generalitat Valenciana
Antonio J.	Tirado Jiménez	Generalitat Valenciana
José Vicente	Torres Escrig	Generalitat Valenciana
María Dolores	Tortosa Llorca	Generalitat Valenciana
Víctor Pedro	Villagrasa Ballester	Generalitat Valenciana

A.1.4. Si escau, realitze una descripció del contingut del reglament de l'assemblea:

Descripció

El Reglament va ser aprovat en sessió realitzada per l'Assemblea General, el 29 de novembre de 2004, i fins al tancament d'exercici no s'ha introduït cap modificació.

Té com a objecte la regulació del règim, organització i funcionament de l'Assemblea General de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja i conté, per tant, el règim de convocatòria, informació, concurrència, vot i realització.

La finalitat d'aquest reglament és establir una regla de transparència, en fer públics, desenvolupant les normes legals i estatutàries, els procediments de preparació i realització de les assemblees generals.

El Reglament s'interpreta de conformitat amb les normes legals i estatutàries que s'apliquen i atenent fonamentalment al seu esperit i finalitat.

El Reglament s'estructura en els títols següents:

- Objecte, aprovació, interpretació i difusió del Reglament.
- Naturalesa i composició de l'assemblea.
- Competències i classes d'assemblees.
- Convocatòria i informació als consellers generals.
- Organització, constitució i desenvolupament de l'assemblea.
- Actes i publicitat dels acords.

Correspon a la Mesa de l'Assemblea, una vegada constituïda vàlidament aquesta, i al Consell d'Administració, en qualsevol altre cas, resoldre els dubtes que susciti l'aplicació del reglament, de conformitat amb els criteris generals d'interpretació de les normes jurídiques, l'esperit i la finalitat dels Estatuts de l'Entitat i la legislació mercantil i financera aplicable i, molt particularment, atenent els criteris i les recomanacions de bon govern corporatiu reconeguts a Espanya i en els països del nostre entorn socioeconòmic.

Les funcions de direcció i ordenació de l'assemblea per garantir el bon funcionament d'aquesta, corresponen al president, i han de dirigir i mantindre el debat dins dels límits de l'ordre del dia i posar fi a aquest quan cada assumpte haja quedat, al seu parer, prou debatut.

Els drets dels consellers generals en relació amb les assemblees generals, diferents dels establerts en la Llei de Regulació de les Normes Bàsiques sobre Òrgans Rectors de les Caixes d'Estalvis són els següents:

1. Publicació i anunci de la convocatòria:

S'envia de manera personalitzada a tots els consellers generals la convocatòria i l'ordre del dia i es publica en la pàgina web.

Així mateix, en la convocatòria s'ofereix l'enviament gratuït de les propostes, als consellers que ho sol·liciten.

2. Dret d'informació:

Vegeu tot allò que s'ha mencionat en el punt anterior A.1.11.

3. Publicació dels acords:

Els consellers poden consultar el contingut de les actes en les dependències de l'entitat. També poden sol·licitar al president còpies o certificats dels acords, així com de les seues intervencions i respostes, si és el cas.

Amb independència de les mesures de publicitat que legalment siguen exigibles en cada cas, es poden conèixer els acords adoptats per l'Assemblea General a través de la pàgina web, en la qual es publica un resum en el termini més breu possible des de la finalització de l'assemblea.

El text íntegre del reglament pot consultar-se en la pàgina web de Bancaja (www.bancaja.es).

A.2 Consell d'administració

A.2.8. Si escau, realitze una descripció del contingut del reglament del Consell d'Administració: Descripció

Descripció:

El Reglament va ser aprovat, pel Consell d'Administració, el 27 d'octubre de 2004 i té com a objecte determinar els principis d'actuació del Consell d'Administració de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, i de les seues comissions executives i delegades, establir les normes bàsiques de la seua organització i funcionament, així com fixar les normes de conducta dels seus membres, per arribar al major grau d'eficiència possible i optimitzar la seua gestió.

Fins al tancament d'exercici no s'ha introduït cap modificació en el reglament.

Està disponible en la pàgina web www.bancaja.es.

7.1.3 INFORME D'AUDITORIA



INFORME D'AUDITORIA DE COMPTES ANUALS CONSOLIDATS

A l'Assemblea General de
Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja:

Hem auditat els comptes anuals consolidats de Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja (d'ara endavant, la Caixa) i de les Societats que integren, juntament amb la Caixa, el Grup Bancaja (d'ara endavant, el Grup - vegeu la Nota 2.1), que comprenen el balanç de situació consolidat a 31 de desembre de 2008 i el compte de pèrdues i guany, l'estat de canvi en el patrimoni net, l'estat de fluxos d'efectiu, consolidats, i la memòria consolidada corresponents a l'exercici anual acabat en aquesta data, la formulació dels quals és responsabilitat dels Administradors de la Caixa. La nostra responsabilitat és expressar una opinió sobre els esmentats comptes anuals consolidats en el seu conjunt, basada en el treball realitzat d'acord amb les normes d'auditoria generalment acceptades a Espanya, que requereixen l'examen, mitjançant la realització de proves selectives, de l'evidència justificativa dels comptes anuals consolidats i l'avaluació de la seva presentació, dels principis comptables aplicats i de les estimacions realitzades.

D'acord amb la legislació mercantil, els Administradors de la Caixa presenten, a efectes comparatius, amb cadascuna de les partides del balanç de situació, del compte de pèrdues i guany, de l'estat de canvis en el patrimoni, de l'estat de fluxos d'efectiu, consolidats, i de la memòria consolidada, a més de les xifres de l'exercici 2008, les corresponents a l'exercici anterior. La nostra opinió es refereix, exclusivament, als comptes anuals consolidats de l'exercici 2008. Amb data 28 de febrer de 2008 vam emetre el nostre informe d'auditoria sobre els comptes anuals consolidats de l'exercici 2007, en el qual vam expressar una opinió sense excepcions.

Segons la nostra opinió, els comptes anuals consolidats de l'exercici 2008 adjunts expressen, en tots els aspectes significatius, la imatge fidel del patrimoni i de la situació financera del Grup Bancaja a 31 de desembre de 2008 i dels resultats de les seues operacions, dels canvis en el seu patrimoni net i dels seus fluxos d'efectiu, consolidats, corresponents a l'exercici anual acabat en aquesta data, i contenen la informació necessària i suficient per a la seua interpretació i comprensió adequades, de conformitat amb les Normes Internacionals d'Informació Financera adoptades per la Unió Europea, que guarden uniformitat amb les aplicades l'exercici anterior.

L'informe de gestió consolidat de l'exercici 2008 adjunt conté les explicacions que els Administradors de la Caixa consideren oportunes sobre la situació del Grup, l'evolució dels seus negocis i sobre altres assumptes, i no forma part integrant dels comptes anuals consolidats. Hem verificat que la informació comptable que conté l'esmentat informe de gestió consolidat concorda amb la dels comptes anuals consolidats de l'exercici 2008. El nostre treball com a auditors es limita a la verificació de l'informe de gestió consolidat amb l'abast esmentat en aquest mateix paràgraf i no inclou la revisió d'informació diferent de l'obtinguda a partir dels registres comptables de Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja i de les societats que integren, juntament amb la Caixa, el Grup Bancaja.

Avda. de Aragón, 30
Edificio Europa
46021 Valencia
España

Tel.: +34 963 07 09 00
Fax: +34 963 07 09 60
www.deloitte.es

DELOITTE, S.L.,
Inscrita en el ROAC núm. S0692



Francisco Garcia-Valdecasas
26 de febrer de 2009



Deloitte, S.L., inscrita en el Registro Mercantil de Madrid, Tomo 13.446, Folio 188, Sección 8, hoja M-64414, inscripción 96, C.I.F.: B-70344689. Domicilio social: Plaza Pedro Ruiz Pizcués, 1, Torre Pizcués - 28020 Madrid

Miembro del
Deloitte Touche Tohmatsu

7.2 Informe de rellevància prudencial

Informació amb rellevància prudencial al 31 de desembre de 2008

ÍNDEX

1. [REQUERIMENTS GENERALS D'INFORMACIÓ](#)

- 1.1. Introducció
- 1.2. Definicions conceptuals i descripció del Grup Consolidable d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja
- 1.3. Altra informació de caràcter general

2. [POLÍTIQUES I OBJECTIUS DE GESTIÓ DE RISCS](#)

3. [RECURSOS PROPIS COMPUTABLES](#)

- 3.1. Resum de les principals característiques i condicions dels elements computats com a recursos propis bàsics, de segona categoria i auxiliars
- 3.2. Import dels Recursos Propis

4. [REQUERIMENTS DE RECURSOS PROPIS MÍNIMS](#)

- 4.1. Requeriments de recursos propis mínims per risc de crèdit
- 4.2. Requeriments de recursos propis mínims per risc de posició i liquidació de la cartera de negociació
- 4.3. Requeriments de recursos propis mínims per risc de canvi i de la posició en or
- 4.4. Requeriments de recursos propis per risc operacional
- 4.5. Procediments aplicats per a l'avaluació de la suficiència del capital intern

5. [INFORMACIÓ SOBRE ELS RISCS DE CRÈDIT I DILUCIÓ](#)

- 5.1. Definicions comptables i descripció dels mètodes utilitzats per a determinar les correccions per deteriorament
- 5.2. Exposició al risc de crèdit al 31 de desembre de 2008 i exposició mitjana durant l'exercici 2008
- 5.3. Distribució geogràfica i per contrapart de les exposicions
- 5.4. Venciment residual de les exposicions
- 5.5. Distribució geogràfica i per contraparts de les posicions deteriorades
- 5.6. Variacions produïdes en l'exercici 2008 en les pèrdues per deteriorament i provisions per a riscos i compromisos contingents per risc de crèdit
- 5.7. Informació sobre el risc de crèdit de contrapart

6. [RISC DE CRÈDIT: MÈTODE ESTÀNDARD](#)

- 6.1. Identificació de les agències de qualificació interna utilitzades
- 6.2. Descripció del procés d'assignació de qualificacions creditícies d'emissions públiques de valors a actius comparables
- 6.3. Efecte en les exposicions al risc de l'aplicació de tècniques de reducció del risc i exposicions deduïdes directament dels recursos propis

7. [OPERACIONS DE TITULITZACIÓ](#)

- 7.1. Informació general de l'activitat de titulització
- 7.2. Exposicions en operacions de titulització i import dels actius titulitzats

8. [TÈCNiques DE REDUCCIÓ DEL RISC DE CRÈDIT](#)

- 8.1. Informació general
- 8.2. Informació quantitativa

9. [INFORMACIÓ SOBRE EL RISC DE MERCAT DE LA CARTERA DE NEGOCIACIÓ](#)

10. [METODOLOGIA APLICADA EN EL CÀLCUL DE REQUERIMENTS DE RECURSOS PROPIS PER RISC OPERACIONAL](#)

11. [INFORMACIÓ SOBRE PARTICIPACIONS I INSTRUMENTS DE CAPITAL NO INCLOSOS EN LA CARTERA DE NEGOCIACIÓ](#)

- 11.1. Criteris de classificació, valoració i comptabilització
- 11.2. Informació quantitativa

12. [RISC DE TIPUS D'INTERÉS EN POSICIONS NO INCLOSES EN LA CARTERA DE NEGOCIACIÓ](#)

13. [RISC DE LIQUIDITAT](#)

1. REQUERIMENTS GENERALS D'INFORMACIÓ

1.1. Introducció

L'objectiu d'aquest informe és complir amb els requisits d'informació al mercat del Grup Consolidable d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, establerts en el capítol onzé de la Circular 3/2008, de 22 de maig, del Banc d'Espanya (d'ara en avant, la "Circular de Solvència"). Aquesta Circular constitueix el desenvolupament final, en l'àmbit de les entitats de crèdit, de la legislació sobre recursos propis i supervisió en base consolidada establerta en la Llei 13/1985, de 25 de maig, de Coeficients d'inversió, recursos propis i obligacions d'informació dels intermediaris financers i altres normes del sistema financer, i en el Reial Decret 216/2008, de 15 de febrer, de Recursos propis de les entitats financeres, les quals, en el seu conjunt, constitueixen l'adaptació a les entitats de crèdit espanyoles de les Directives comunitàries 2006/48/CE, de 14 de juny, relativa a l'accés a l'activitat de les entitats de crèdit i al seu exercici, i 2006/49/CE, de 14 de juny, sobre adequació del capital de les empreses de servicis d'inversió i les entitats de crèdit, del Parlament Europeu i del Consell.

D'acord amb les polítiques de divulgació de la informació aprovades pel Consell d'Administració de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, aquest informe ha sigut elaborat amb periodicitat anual per Gestió Global del Risc, àrea dependent de la Direcció Financera, i verificat per la Comissió de Control.

Determinada informació requerida per la normativa en vigor, que ha de ser inclosa en este informe, es presenta, d'acord amb la dita normativa, referenciada als comptes anuals consolidats del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, de l'exercici 2008, per estar-hi continguda i ser redundant amb la aquella. A la pàgina web de la Caixa (<http://bancaja.es/val/corporativa/infinversores/infinversores.aspx?urls=home>) i al Registre Mercantil poden ser consultats els dits comptes anuals consolidats. Així mateix, aquesta "Informació amb rellevància prudencial" pot ser consultada a la pàgina web de la Caixa (<http://bancaja.es/val/corporativa/infinversores/infinversores.aspx?urls=home>)

1.2 Definicions conceptuals i descripció del Grup Consolidable d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja

D'acord amb allò que es disposa en les normes primera i tercera de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, s'entén que hi ha un "Grup d'entitats de crèdit" quan una entitat tinga o puga tindre, directament o indirectament, el control d'una altra o altres entitats, sempre que l'entitat dominant siga una entitat de crèdit o tinga com a activitat principal la tinença de participacions en una o més entitats de crèdit que siguen dependents i aquells grups en els quals, incloent-hi una o més entitats de crèdit, l'activitat d'una d'elles siga la més important dins del Grup.

A aquests efectes, la Norma Tercera de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya estableix que s'entén que una entitat en controla una altra quan disposa del poder per dirigir les seues polítiques financeres i d'explotació, per disposició legal, estatutària o acord, amb la finalitat d'obtenir beneficis econòmics de les seues activitats. En particular, es presumirà que hi ha control, llevat de prova en contra, quan una entitat, que es qualificarà com a dominant, es trobe en relació amb una altra entitat, que es qualificarà com a dependent, en alguna de les situacions següents:

- a) Posseïska la majoria dels drets de vot.
- b) Tinga la facultat de nomenar o destituir la majoria dels membres de l'òrgan d'administració.
- c) Puga disposar, en virtut d'acords celebrats amb altres socis, de la majoria dels drets de vot.
- d) Haja designat amb els seus vots la majoria dels membres de l'òrgan d'administració, que exercisquen el seu càrrec al moment en què s'hagen de formular els comptes consolidats i durant els dos exercicis immediatament anteriors. En particular, es presumirà aquesta circumstància quan la majoria dels membres del consell d'administració, o òrgan equivalent, de l'entitat dependent, siguen membres de l'òrgan d'administració o alts directius de l'entitat dominant o d'una altra dominada per aquesta.

Aquest supòsit no donarà lloc a la consolidació, si l'entitat els administradors de la qual han sigut nomenats, està vinculada a una altra en algun dels casos prevists en les dues primeres lletres d'aquest apartat.

D'acord amb allò que es disposa en l'article 20 del Reial Decret 1245/1995, de 14 de juliol, l'única participació mantinguda per la Caixa que supera el 5% del capital o dels drets de vot en entitats de crèdit nacionals o estrangeres, correspon a la participació indirecta, principalment per mitjà de la filial Bancaja Inversiones, S.A., del 38,39% en el Banco de Valencia, S.A., que suposa una participació efectiva del 26,90%. D'acord amb allò que s'ha indicat en la Nota 2.1.1 de la Memòria integrant dels comptes anuals consolidats del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, bancaixa, de l'exercici 2008 i amb allò que disposa la Norma Tercera de la Circular 4/2004, de 22 de desembre, la dita entitat s'ha considerat entitat dependent, en exercir la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, bancaixa, sobre aquella un control efectiu i gestionar-se davall un criteri d'unitat de decisió, havent-se consolidat pel procediment d'integració global.

La Norma Primera de la Circular 3/2008 del Banc d'Espanya estableix els grups consolidables d'entitats de crèdit, que són aquells grups o subgrups que han de complir amb qualssevol dels requeriments, consolidats o subconsolidats, de recursos propis establerts per la Llei 13/1985, de 25 de maig, sobre coeficients d'inversió, recursos propis i obligacions d'informació dels intermediaris financers, i la seua normativa de desenvolupament.

En aquest sentit, la Norma Segona de la Circular 3/2008 del Banc d'Espanya defineix un "Grup consolidable d'entitats de crèdit" com aquell format per dues o més entitats consolidables per la seua activitat i en el qual concorre alguna de les circumstàncies següents:

- Que l'entitat dominant siga una entitat de crèdit espanyola.
- Que l'entitat dominant siga una entitat espanyola l'activitat principal de la qual consistisca a tindre participacions en entitats de crèdit, comptant almenys amb una filial (entitat dependent) que siga una entitat de crèdit de nacionalitat espanyola.
- Que l'entitat dominant siga una empresa espanyola l'activitat principal de la qual consistisca a tindre participacions en entitats financeres (sempre que la dita activitat no siga la mencionada en el paràgraf anterior), sent almenys una d'aquests entitat de crèdit, i sempre que les entitats de crèdit siguen les de major dimensió relativa entre les entitats financeres espanyoles participades.

- Que una persona física, una entitat dominant diferent de les indicades en els epígrafs anteriors, o un grup de persones físiques o entitats que actuen sistemàticament en concert, controlen diverses entitats espanyoles consolidables per la seua activitat, sent almenys una d'aquestes una entitat de crèdit, i sempre que les entitats de crèdit siguen les de major dimensió relativa entre les entitats financeres espanyoles participades.

També en aquest sentit, la Norma Segona de la Circular 3/2008 del Banc d'Espanya estableix que tenen la consideració d'“entitat consolidable per l'activitat” les següents:

- Les entitats de crèdit espanyoles inscrites als Registres especials del Banc d'Espanya.
- Les entitats de crèdit autoritzades en altres estats membres de la Unió Europea.
- Organismes i empreses, públics o privats, l'activitat dels quals responga a la definició establerta en l'article 1r del Reial Decret Legislatiu 1298/1986, de 28 de juny, i estiguen supervisats per les autoritats competents de cada país.
- Les empreses de servicis d'inversió espanyoles o de països membres de la Unió Europea i els organismes i empreses públics o privats, de tercers països l'activitat dels quals corresponga a la definida en l'article 62 de la Llei 24/1988, de 24 de juliol i estiguen supervisades per les entitats competents d'aquests països.
- Les societats d'inversió, tal com es defineixen en l'article 9 de la Llei 35/2003, de 4 de novembre, d'Institucions d'Inversió Col·lectiva.
- Les societats gestores d'institucions d'inversió col·lectiva, de fons de pensions, de fons de titulització hipotecària o de fons de titulització d'actius, l'objecte social de les quals siga l'administració i gestió dels esmentats fons.
- Les societats de capital risc i les societats gestores de fons de capital risc.
- Les entitats l'activitat principal de les quals siga la tinença d'accions o participacions, entenent per tals aquelles en què la meitat de l'actiu de l'entitat estiga compost per inversions permanents en accions i altres tipus representatius de participacions, siga la que siga l'activitat, l'objecte social o l'estatut de les entitats participades, llevat que es tracte de societats financeres mixtes de cartera, tal com es defineixen en l'article 2.7 de la Llei 5/2005, sotmeses a supervisió en el nivell del conglomerat financer i que no estiguen controlades per una entitat de crèdit.
- Les entitats, siga la que siga la denominació, estatut o nacionalitat, que exercisquen les activitats típiques de les entitats enumerades en els punts anteriors.
- Les societats instrumentals, fins i tot no tenint la consideració d'entitat financera, el negoci de la qual supose la prolongació del d'una entitat financera consolidable per la seua activitat, incloent-hi l'arrendament que complisca la definició d'arrendament financer de la Norma Trenta-tresena de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, o consistisca fonamentalment en la prestació a les dites entitats de servicis auxiliars, com ara la tinença d'immobles o actius materials, prestació de servicis informàtics, de taxació, de representació, mediació o altres de similars.

La informació que es presenta en aquest informe correspon al Grup Consolidable d'Entitats de Crèdit l'entitat dominant del qual és la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja (d'ara en avant, el “Grup Consolidable” o el “Grup Consolidable d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja”), definit pel perímetre de consolidació a l'efecte de solvència, d'acord amb el que disposa la Circular 3/2008 del Banc d'Espanya, de 22 de maig.

D'altra banda, d'acord amb allò que es disposa en l'apartat tercer de la Norma Tercera de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, de 22 de desembre, es té el perímetre de consolidació corresponent al Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja (d'ara en avant, el "Grup Econòmic" o el "Grup d'Entitats de Crèdit de Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja"), i del qual es pot consultar la memòria anual integrant dels comptes anuals consolidats a la pàgina web anteriorment citada.

A continuació es comenten les principals diferències entre ambdós perímetres de consolidació. En primer lloc, en l'elaboració dels comptes anuals consolidats del Grup Econòmic, totes les empreses dependents s'han consolidat aplicant el mètode d'integració global, amb independència de si compleixen o no els requisits per poder ser considerades com consolidables per la seua activitat. No obstant això, a l'efecte de l'aplicació dels requisits de solvència, en la informació consolidada corresponent al Grup Consolidable, només s'han consolidat mitjançant l'aplicació del mètode d'integració global les societats dependents que són, al seu torn, "entitats consolidables per la seua activitat", d'acord amb el que disposa la Norma Segona de la Circular de Solvència. Les entitats del Grup Econòmic que no són entitats consolidables per la seua activitat s'han valorat a l'efecte de l'elaboració de la informació consolidada del Grup Consolidable, mitjançant l'aplicació del "mètode de la participació", en ambdós casos tal com aquests mètodes de consolidació estan definits en la Norma Quaranta-novena de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya.

D'acord amb els criteris anteriorment indicats, a continuació es presenta el detall a 31 de desembre del 2008 de les societats dependents del Grup Consolidable a què s'ha aplicat, a l'efecte de l'elaboració de la informació consolidada del mateix, el mètode d'integració global:

SOCIETATS DEPENDENTS DEL GRUP CONSOLIDABLE A LES QUALS S'HA APLICAT EL MÈTODE D'INTEGRACIÓ GLOBAL

Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja
Banco de Valencia S.A.
Adquiera Servicios Financieros, E.F.C., S.A.
Arcalia Inversiones SGIIC, S.A.
Arcalia Patrimonios, Sociedad de Valores, S.A.
Bancaja Gestión de Activos, S.L.
Bancaja Fondos S.G.I.I.C., S.A.
Invercalia Gestión Privada, S.A.
Inversiones Valencia Capital Riesgo S.C.R. S.A.
Bancaja Inversiones, S.A.
Real-Equity, S.L.
Valenciana de Inversiones Mobiliarias, S.L.
Valenciana de Inversiones Participadas, S.L.U.
CISA, Cartera De Inmuebles, S.L. con carácter unipersonal
Fuentes de Chiva , S.L.
Grupo Bancaja Centro de Estudios, S.A.
Gran Hotel Xirivella, S.L. Unipersonal
Sector Residencial La Maimona, S.L.U.
Urbanizadora Parque Azul, S.L.
Bancaja Participaciones, S.L.
Bancaja International Finance Ltd
Bancaja Eurocapital Finance, S.A. Unipersonal

Continua...

SOCIETATS DEPENDENTS DEL GRUP CONSOLIDABLE A LES QUALS S'HA APLICAT EL MÈTODE D'INTEGRACIÓ GLOBAL

Bancaja Capital S.A. Unipersonal
Bancaja Emisiones S.A. Unipersonal
Bancaja US Debt, S.A.
BVA Preferentes, S.A.
Bancaja 7 Fondo de Titulización de activos
Bancaja 8 Fondo de Titulización de activos
Bancaja 9 Fondo de Titulización de activos
Bancaja 10 Fondo de Titulización de activos
Bancaja 11 Fondo de Titulización de activos
Bancaja 12 Fondo de Titulización de activos
Bancaja 13 Fondo de Titulización de activos
MBS Bancaja 1 Fondo de Titulización de activos
MBS Bancaja 2 Fondo de Titulización de activos
MBS Bancaja 3 Fondo de Titulización de activos
MBS Bancaja 4 Fondo de Titulización de activos
Mbs Bancaja 5 Fondo de Titulización de activos
Consumo Bancaja 1, Fondo de Titulización de activos
CM Bancaja 1 Fondo de Titulización de activos
Financiacion Bancaja 1 Fondo de Titulización de activos
Ftpyme Bancaja 3 Fondo de Titulización de activos
Ftpyme Bancaja 4 Fondo de Titulización de activos
Pyme Bancaja 5 Fondo de Titulización de activos
Ftpyme Bancaja 6 Fondo de Titulización de activos
Pyme Bancaja 7 Fondo de Titulización de activos
Pyme Valencia 1 Fondo de Titulización de activos
Valencia Hipotecario 1 Fondo de Titulización de activos
Valencia Hipotecario 1 Fondo de Titulización Hipotecaria
Valencia Hipotecario 3 Fondo de Titulización de activos
Valencia Hipotecario 4 Fondo de Titulización de activos
Valencia Hipotecario 5 Fondo de Titulización de activos

A continuació es detallen aquelles entitats dependents o multigrup del Grup Econòmic que, en l'elaboració dels estats financers consolidats del Grup Consolidable a l'efecte de solvència, no han sigut integrades globalment:

SOCIETATS DEPENDENTS O MULTIGRUP DEL GRUP CONSOLIDABLE NO INTEGRADAS O DEDUÍDES

Bancaja Habitat, S.L.
Operador de banca seguros vinculado del Grupo Bancaja, S.A.
Cavaltour, agencia de viajes, S.A.
Aseval consultora de pensiones y seguros, S.L.
Hábitat Resorts, S.L.
Arcalia ervicios, S.A.
Hotel Alameda Valencia, S.L.
Santa Pola Green, S.L.
Ocio Los Monteros, S.L. Unipersonal
Encina Los Monteros, S.L.

Continúa...

SOCIETATS DEPENDENTS O MULTIGRUP DEL GRUP CONSOLIDABLE NO INTEGRABLES O DEDUÏDES

EE Spain, Limited
Icono Mediterráneo, S.L.
Mas de Peirón, S.L., Unipersonal
Valldigna del Mar, S.L.
Habitat USA Corporation
Urbanizadora Experiencia Inmobiliaria, S.L.
Reales Atarazanas, S.L.
Gestion y Dirección Socio Sanitaria Residencial, S.L., (Unipersonal)
Hábitat Vida & Resorts, S.L.
Santa Pola Life Resorts, S.L.
NLBH Parques Comerciales, S.L.
Benidorm Complejo de Vida y Golf, S.L.
Valle y Paisaje, S.L.
Costa Eboris, S.L.
Inversiones Centroeuropeas, S.R.O.
Vipactivos, S.L. Unipersonal
Vipcartera, S.L. Unipersonal
Civitas Inmuebles, S.L.
Trébol Hábitat, S.L.
Habitat Dos Mil Dieciocho, S.L.
Vip Gestión de Inmuebles, S.L. Unipersonal
Vip Explotación de Activos, S.L. Unipersonal
Vip Viviendas y Locales, S.L. Unipersonal
Nuevos Planes de Inversión, S.L.

En segon lloc, en l'elaboració dels comptes anuals consolidades del Grup Econòmic, totes les empreses multigrup s'han consolidat aplicant el mètode d'integració proporcional, amb independència de si compleixen o no els requisits per a poder ser considerades com consolidables per la seua activitat.

No obstant això, a l'efecte de l'aplicació dels requisits de solvència, en la informació del Grup Consolidable, les participacions del Grup en entitats multigrup que són al seu torn consolidables per la seua activitat, es consoliden mitjançant l'aplicació del mètode de la integració proporcional, tal com aquest mètode és definit en la Norma Quarantena Octava de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya. Les participacions en entitats multigrup que no són consolidables per la seua activitat es valoren, a l'efecte de l'elaboració de la informació del Grup Consolidable, aplicant el mètode de la participació, tal com és definit en la Norma Quaranta-novena de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya.

Per això, d'acord amb els criteris mencionats anteriorment, a continuació es presenta el detall, a 31 de desembre de 2008, de les societats multigrup del Grup Consolidable a les quals s'ha aplicat, a l'efecte de l'elaboració de la informació consolidada del Grup, el mètode de la integració proporcional:

**SOCIETATS MULTIGRUP DEL GRUP CONSOLIDABLE A LES QUALS S'HA APLICAT
EL MÈTODE D'INTEGRACIÓ PROPORCIONAL**

Cartera de Participaciones Empresariales de la Comunidad Valenciana, S.L.

Sitreba, S.L.

Fondo CPE Capital CV, F.C.R.

En el càlcul de recursos propis computables es dedueix, amb motiu de la participació que la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, posseeix en la societat asseguradora Aseguradora Valenciana, S.A., els requeriments de recursos propis mínims exigibles a la companyia asseguradora, en la proporció que corresponga segons la magnitud de la participació.

La deducció correspon a allò que es preveu en la lletra e) de la Norma Novena de la Circular de Solvència, on s'expressa que es podran deduir els requeriments de recursos propis mínims exigibles a la companyia asseguradora en la proporció que corresponga segons la magnitud de la participació, com alternativa a la deducció de les participacions en entitats asseguradores, de reassegurances, o en entitats l'activitat de les quals consistisca a tindre participacions en entitats asseguradores, en el sentit indicat en l'apartat 1r de l'article 185 de la Llei de Societats Anònimes o quan, de manera directa o indirecta, es dispose del 20% o més dels drets de vot o del capital de la participada.

1.3 Altra informació de caràcter general

Al 31 de desembre de 2008 no hi ha cap impediment de caràcter material, pràctic o jurídic, a la immediata transferència de fons propis o al reembossament de passius entre les entitats dependents del Grup Consolidable i la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, no havent cap fet que faça pensar que puguem existir els dits impediments en el futur.

Així mateix, hi ha entitats pertanyents al Grup Econòmic i no incloses en el Grup Consolidable, com també l'entitat multigrup Aseguradora Valenciana, S.A., que estan subjectes a requeriments de recursos propis mínims a nivell individual, d'acord amb les distintes normatives que els són aplicables.

A data 31 de desembre de 2008, totes les entitats anteriorment citades i subjectes a aquets requeriments de recursos propis mínims a nivell individual i no incloses en el Grup Consolidable complien amb els requeriments de recursos propis establerts per les distintes normatives que els són d'aplicació.

D'altra banda, d'acord amb el que estableix la norma cinquena de la Circular de Solvència, les entitats de crèdit incloses en el Grup Consolidable estan obligades a complir de manera individual i, si fa el cas, de manera subconsolidada, les obligacions de requeriments de recursos propis mínims per raó de risc de crèdit i de dilució, per risc de contrapart, posició i liquidació de la cartera de negociació, per risc de canvi i de posició en or i de risc operacional; i també els requisits de govern corporatiu intern i els límits a la concentració de grans riscos.

En aquest sentit, totes les entitats de crèdit incloses en el Grup Consolidable compleixen de manera individualitzada allò que s'ha exposat en el paràgraf anterior.

2. POLÍTIQUES I OBJECTIUS DE GESTIÓ DE RISCS

La informació relativa a les polítiques i els objectius de gestió del risc que la Circular de Solvència requereix que siga facilitada al mercat pot ser consultada en la Nota 29 de la Memòria integrant dels comptes anuals consolidats del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, de l'exercici 2008, que pot trobar-se a la següent pàgina web <http://bancaja.es/VAL/corporativa/infinversores/infinversores.aspx?urls=home>.

Quant als objectius en la gestió de capital, a més de complir en tot moment, tant a nivell individual com consolidat, amb la normativa aplicable en matèria de requeriments de recursos propis mínims, el Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, té com a objectius estratègics en la gestió dels seus recursos propis els següents:

- Buscar la màxima eficiència en la gestió dels recursos propis, pel que, junt amb altres variables de rendibilitat i risc, el consum de recursos propis és considerat com una variable fonamental en les anàlisis associades a la presa de decisions d'inversió del Grup Consolidable.
- Fer prevaler el pes dels recursos propis de primera categoria, buscant una relació equilibrada i adequada d'aquests en relació als riscos a cobrir.

Per tant, el Grup Consolidable considera els recursos propis i els requeriments de recursos propis com un element fonamental de la seua gestió, que afecta tant les decisions d'inversió del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, com l'anàlisi de la viabilitat d'operacions, l'estratègia de distribució de resultats per part de les filials, la d'emissions per part del Grup Consolidable, etc.

Més informació referent a les polítiques i i processos de gestió de capital del Grup Consolidable es pot trobar a la Nota 1.8 de la Memòria integrant dels comptes anuals consolidats del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, de l'exercici 2008.

3. RECURSOS PROPIS COMPUTABLES

3.1 Resum de les principals característiques i condicions dels elements computats com a recursos propis bàsics, de segona categoria i auxiliars

Als efectes del càlcul dels seus requeriments de recursos propis mínims, el Grup Consolidable considera com a recursos propis bàsics els elements definits com a tals en la norma Huitena de la Circular de Solvència, considerant-hi les corresponents deduccions, definides en la norma Novena de dita Circular.

Els recursos propis bàsics es caracteritzen per ser components dels recursos propis que poden ser utilitzats immediatament i sense restricció per a la cobertura de riscos o de pèrdues quan es produïsquen, estant-ne registrada la quantia lliure de tot impost previsible al moment en què es calcula. Aquests elements mostren una estabilitat i permanència en el temps, a priori superior que la dels recursos propis de segona categoria que s'expliquen a continuació. Tal com s'indica en l'apartat 3.2 següent, els recursos propis bàsics del Grup Consolidable al 31 de desembre de 2008 estan formats, bàsicament, pels fons fundacionals de la Caixa, les reserves efectives i expresses i les participacions preferents emeses d'acord amb allò que es preveu en la Disposició Addicional Segona de la Llei 13/1985 i amb els límits assenyalats en la Norma Onzena de la Circular de Solvència.

Per la seua banda, es consideren recursos propis de segona categoria els definits en la Norma Onzena de la Circular de Solvència, amb els límits i deduccions establerts en la dita Norma. Aquests recursos propis, si bé s'ajusten a la definició de recursos propis establerta en la norma vigent, es caracteritzen per tindre, a priori, una volatilitat o grau de permanència menor que els elements considerats com a recursos propis bàsics. Tal com es desglossa en l'apartat 3.2 següent, al 31 de desembre de 2008, els recursos propis de segona categoria del Grup Consolidable estaven composts, bàsicament, pels ajusts per valoració inclosos en el patrimoni net del Grup Consolidable, les reserves de regularització, actualització o revaloració d'actius, la cobertura genèrica i els finançaments subordinats.

Entre els conceptes que, d'acord amb el que disposa la Circular de Solvència, poden formar part dels recursos propis computables d'una entitat, existeixen determinats elements les característiques dels quals els fan homogenis en allò que a la seua definició i característiques es refereix, de manera independent de l'entitat o Grup a què pertanguen. D'aquesta manera, conceptes com les reserves per beneficis no distribuïts, el resultat de l'exercici, ajusts per valoració positius d'actius financers disponibles per a la venda, etc., no varien quant a la definició i característiques, independentment de l'entitat en la qual siguen analitzats.

No obstant això, hi ha una altra sèrie d'elements que també formen part dels recursos propis, les característiques dels quals poden variar entre entitats, atenent-hi les condicions contractuals i la mateixa naturalesa d'aquests. Un exemple d'aquests recursos són les emissions de participacions preferents. A continuació es presenten les principals característiques d'aquest segon grup d'elements, que formen part dels recursos propis del Grup Consolidable d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, al 31 de desembre de 2008:

a) Participacions preferents emeses pel Grup Consolidable, que s'ajusten a allò que disposa l'article 7.1 de la Llei 13/1985, i que han estat emeses d'acord amb el que es disposa en la Disposició Addicional Segona de la dita Llei. En el balanç de situació consolidat del Grup Consolidable, estes participacions s'han classificat com a passius financers. Al 31 de desembre de 2008, el Grup Consolidable té les següents emissions de participacions preferents:

En l'exercici 1999, la societat del Grup Bancaja Eurocapital Finance, S.A.U., va realitzar una emissió de participacions preferents ("Participaciones preferentes Serie A") per un nominal de 300.000 milers d'euros, a tipus d'interés variable (Euribor 12 mesos més 20 punts bàsics). L'emissió és de caràcter perpetu, amb opció de compra a favor de l'emissor a partir de 2004. Aquests valors no tenen drets polítics i han estat subscrits per tercers, aliens al Grup Consolidable.

En l'exercici 2000, la societat del Grup Bancaja Eurocapital Finance, S.A.U., va realitzar una emissió de participacions preferents ("Participaciones preferentes Serie B") per un nominal de 300.000 milers d'euros a tipus d'interés variable (Euribor 12 mesos més 20 punts bàsics). L'emissió és de caràcter perpetu, amb opció de compra a favor de l'emissor a partir de 2005. Aquests valors no tenen drets polítics i han estat subscrits per tercers, aliens al Grup Consolidable.

En l'exercici 2005, la societat del Grup Bancaja Capital, S.A.U., va realitzar una emissió de participacions preferents ("Participaciones preferentes") per un nominal de 290.000 milers d'euros, a tipus d'interés fix del 4,50% fins a març del 2015 i tipus d'interés variable a partir de la data citada (Euríbor 3 mesos més 80 punts bàsics). L'emissió és de caràcter perpetu, amb opció de compra a favor de l'emissor a partir de 2015. Aquests valors no tenen drets polítics i han estat subscrits per tercers, aliens al Grup Consolidable.

En l'exercici 2006, la societat del Grup BVA Preferentes, S.A.U., va realitzar una emissió de participacions preferents per valor de 170.000 milers d'euros a tipus d'interés variable (Euríbor 3 mesos més 135 punts bàsics). L'emissió és de caràcter perpetu, amb opció de compra a favor de l'emissor a partir de 2016. Aquests valors no tenen drets polítics i han estat subscrits per tercers, aliens al Grup Consolidable.

b) Deute subordinat: Al 31 de desembre de 2008, el Grup Consolidable està computant com a recursos propis, d'acord amb el que disposa la normativa en vigor, les següents emissions de deute subordinat:

En l'exercici 2001, el Banc de València va realitzar una emissió d'obligacions subordinades per valor de 60.000 milers d'euros, a tipus d'interés variable en funció de l'Euríbor més 25 punts bàsics i venciment a 10 anys. L'emissió està garantida per la responsabilitat patrimonial universal del Banc de València.

En l'exercici 2002, la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaixa, va realitzar una emissió d'obligacions subordinades (8a emissió de deute subordinat) per valor de 300.000 milers d'euros, a tipus d'interés variable en funció de l'Euríbor 6 mesos més 10 punts bàsics, i venciment a 20 anys. L'emissió està garantida per la responsabilitat patrimonial universal de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaixa.

En l'exercici 2004, la societat del Grup Bancaja Emisiones, S.A.U., va realitzar una emissió d'obligacions subordinades per valor de 500.000 milers d'euros, a tipus d'interés fix del 4,625% anual fins al 2014, i posteriorment a tipus d'interés variable de l'Euríbor 3 mesos + 217 punts bàsics. L'emissió és de caràcter perpetu, amb opció de compra a favor de l'emissor a partir de 2014, i està garantida per la responsabilitat patrimonial universal de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaixa.

En l'exercici 2004, el Banc de València va realitzar una emissió d'obligacions subordinades per valor de 99.999 milers d'euros, a tipus d'interés variable en funció de l'Euríbor més 25 punts bàsics i venciment a 10 anys. L'emissió està garantida per la responsabilitat patrimonial universal del Banc de València.

En l'exercici 2005, la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaixa va realitzar una emissió d'obligacions subordinades (9a emissió de deute subordinat) per valor de 300.000 milers d'euros, a tipus d'interés variable de l'Euríbor 3 mesos + 35 punts bàsics i venciment 2018. L'emissió té una opció de compra a favor de l'emissor a partir de 2013, i està garantida per la responsabilitat patrimonial universal de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaixa.

En l'exercici 2005, el Banc de València va realitzar una emissió d'obligacions subordinades per valor de 60.000 milers d'euros i venciment a 10 anys, a tipus d'interés variable en funció de l'Euríbor més 40 punts bàsics durant els primers 5 anys, sent els següents 5 anys de l'Euríbor més 90 punts bàsics. L'emissió està garantida per la responsabilitat patrimonial universal del Banc de València.

En l'exercici 2006, la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, va realitzar una emissió d'obligacions subordinades per valor de 500.000 milers d'euros, a tipus d'interés fix del 4,375% anual fins al 2016, i posteriorment a tipus d'interés variable de l'Euríbor 3 mesos + 235 punts bàsics. L'emissió és de caràcter perpetu amb opció de compra a favor de l'emissor a partir de 2016, i està garantida per la responsabilitat patrimonial universal de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja.

En l'exercici 2007, el Banc de València va realitzar una emissió d'obligacions subordinades per valor de 200.000 milers d'euros, a tipus d'interés variable en funció de l'Euríbor més 40 punts bàsics fins al 2012 i Euríbor més 90 punts bàsics fins al venciment en 2017. L'emissió està garantida per la responsabilitat patrimonial universal del Banc de València.

A més, la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja va realitzar: el 1988 una emissió d'obligacions subordinades per valor de 18.030 milers d'euros, amb venciment en 2018; el 1989, una emissió d'obligacions subordinades de caràcter perpetu, per valor de 1.803 milers d'euros, i el 1992, una emissió d'obligacions subordinades de caràcter perpetu, per valor de 1.503 milers d'euros. Les tres emissions anteriors estan garantides per la responsabilitat patrimonial universal de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja.

Atesa la seua naturalesa i d'acord amb la legislació en vigor, aquestes emissions d'obligacions subordinades se situen, a l'efecte de prelació de crèdits, darrere dels creditors comuns.

La resta de condicions d'aquestes emissions pot ser consultada en el fullet d'aquestes emissions, que es troba registrat en la Comissió Nacional del Mercat de Valors, i en la seua pàgina web (www.cnmv.es).

A continuació, s'especifica l'import computat com a recursos propis i el tipus d'interés vigent en cada una de les operacions.

Emissió	Emissor	Data d'emissió	Data d'amortització	Nominal	Import computat com a recursos propis de 2a categoria	Tipus d'interés
Part. Pref Série A	Banc. Eurocapital Finance	1999	Perpètua	300.000	300.000	4,54
Part. Pref Série B	Banc. Eurocapital Finance	2000	Perpètua	300.000	300.000	5,18
Part. Preferents	Banc. Capital S.A.U.	2005	Perpètua	290.000	290.000	4,50
Part. Preferents	B. Valencia	2006	Perpètua	170.000	170.000	4,68
Total recursos propis de 1a categoria					1.060.000	
3ª emisión	Bancaja	1988	2018	18.030	18.030	5,83
6ª emisión	Bancaja	1989	2019	1.803	1.803	5,35
7ª emisión	Bancaja	1992	2022	1.503	1.503	5,35
8ª emisión	Bancaja	2002	2022	300.000	300.000	5,17
Emisión	Bancaja Emisiones	2004	2014	500.000	500.000	4,63
9ª emisión	Bancaja	2005	2018	300.000	300.000	4,25
Emisión	Bancaja	2006	2016	500.000	500.000	4,38
2ª emisión	B. Valencia	2001	2011	60.000	24.000	4,98
3ª emisión	B. Valencia	2004	2014	99.999	99.999	3,76
4ª emisión	B. Valencia	2005	2015	60.000	60.000	3,73
5ª emisión	B. Valencia	2007	2017	200.000	200.000	3,48
Total recursos propis de 2a categoria					2.005.335	

Dades en milers d'euros

3.2 Import dels Recursos Propis

A continuació, es presenta el detall al 31 de desembre de 2008 dels recursos propis computables del Grup Consolidable d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, indicant cada un dels seus components i deduccions, i desglossat en recursos propis bàsics i de segona categoria.

Concepte	Import
1. Recursos propis bàsics (I)	5.783.732
1.1 Capital computable:	0
1.2 Reserves computables:	4.924.786
1.3 Fons per a riscos bancaris generals (1)	
1.3 Fons per a riscos bancaris generals (1)	1.060.000
1.5 (-) Altres deduccions dels recursos propis bàsics	-201.054
2. Recursos propis de segona categoria (II)	2.858.219
2.1 Recursos propis de segona categoria principals:	1.852.884
2.1.1 Excés sobre els límits per a recursos propis bàsics transferits a recursos propis de segona categoria principals	0
2.1.2 Correcció realitzada als ajusts per valoració en els recursos propis bàsics transferida a recursos propis de segona categoria principals	0
2.1.3 Reserves de regularització, actualització o revaloració d'actius	102.208
2.1.4 Ajusts de valoració per a les posicions amb el mètode estàndard per a risc de crèdit (1)	0
2.1.5 Altres elements: cobertura genèrica relacionada amb exposicions davall el mètode estàndard	691.139
2.1.6 Finançaments subordinats de duració indeterminada i instruments similars	1.000.000
2.1.7 Imports positius resultants de la comparació en el mètode IRB entre ajusts per valoració per deteriorament d'actius i provisions enfront de pèrdues esperades	0
2.1.8 Recursos propis de segona categoria principals d'acord amb la legislació nacional:	59.538
2.1.8.1 Correcció als interessos minoritaris relacionats amb reserves de revaloració transferida als recursos propis de segona categoria principals	39.976
2.1.8.2 Fons de l'Obra Social de les Caixes d'Estalvis	19.562
2.2 Recursos propis de segona categoria adicional	1.005.335
2.2.1 Finançaments subordinats estàndard i instruments similars	1.005.335
2.3 (Deducció dels recursos propis de segona categoria)	0
3. Deduccions dels recursos propis bàsics i de segona categoria	-414.498
De les quals:	
Dels recursos propis bàsics (III)	-207.249
Dels recursos propis de segona categoria (IV)	-207.249
4. Recursos propis bàsics totals a efectes generals de solvència (I-III)	5.576.483
5. Recursos propis de segona categoria totals a efectes generals de solvència (II-IV)	2.650.970
6. Total recursos propis bàsics i de segona categoria	8.227.453
7. Recursos propis auxiliars	0
8. Total recursos propis	8.227.453
9. (Deduccions del total de recursos propis)	0
10. Total recursos propis després de deduccions totals	8.227.453

(1) No aplicable segons la legislació espanyola.

Dades en milers d'euros

4. REQUERIMENTS DE RECURSOS PROPIS MÍNIMS PER RISC DE CRÈDIT

4.1 Requeriments de recursos propis mínims per risc de crèdit

A continuació es presenta l'import dels requeriments de recursos propis mínims del Grup Consolidable per raó del risc de crèdit al 31 de desembre de 2008, calculat, per a cada una de les categories d'exposició definides en la Norma Catorzena de la Circular de Solvència, a les quals s'ha aplicat el mètode estàndard, com un 8% de les exposicions ponderades per risc.

Categoria de risc	Requeriments de recursos propi	%
Administracions centrals i bancs centrals	876	0,02%
Administracions regionals i autoritats locals	4.552	0,08%
Entitats del sector públic i institucions sense finalitats de lucre	3.619	0,06%
Bancs multilaterals de desenvolupament	0	0,00%
Organitzacions internacionals	0	0,00%
Entitats de crèdit i empreses de serveis d'inversió	106.601	1,89%
Empreses	3.309.697	58,68%
Minoristes	836.762	14,84%
Exposicions garantides per béns immobles	522.292	9,26%
Exposicions en situacions de mora	105.301	1,87%
Exposicions d'alt risc	494.092	8,76%
Bons garantits	2.576	0,05%
Posicions de titulitzacions	106.412	1,89%
Exposicions a curt termini enfront d'institucions i empreses	0	0,00%
Exposicions enfront d'institucions d'inversió col·lectiva	2.398	0,04%
Altres exposicions	144.836	2,57%
Total requeriments per risc de crèdit calculats pel mètode estàndard	5.640.015	100%

Dades en milers d'euros

4.2 Requeriments de recursos propis mínims per risc de posició i liquidació de la cartera de negociació

Els requeriments de recursos propis del Grup Consolidable al 31 de desembre de 2008 per risc de posició i liquidació de la cartera de negociació són 21.099 milers d'euros. S'han calculat aplicant el mètode estàndard.

A continuació, es presenta el desglossament dels requeriments per risc de liquidació i per risc de preu, de canvi i de les posicions en primeres matèries de la cartera de negociació del Grup Consolidable, al 31 de desembre de 2008. No hi ha requeriments de recursos propis per risc de liquidació de la cartera de negociació al 31 de desembre de 2008, atenent-hi el mètode aplicat per al càlcul.

	Import
1. Requeriments per risc de liquidació	0
2. Requeriments per risc de posició	21.099
2.1. Posicions de la cartera de renda fixa	9.680
2.2. Posicions en accions i participacions	11.013
2.3. Risc de canvi	0
2.4. Posicions en primeres matèries	406
Requeriments de recursos propis de la cartera de negociació	21.099

Dades en milers d'euros

4.3 Requeriments de recursos propis mínims per risc de canvi i de la posició en or

El Grup Consolidable no està subjecte a requeriments de recursos propis al 31 de desembre de 2008, per raó de risc de tipus de canvi i de la posició en or, ja que compleix el que disposa l'apartat 2 de la Norma Huitantena Primera de la Circular 3/2008 del Banc d'Espanya.

4.4 Requeriments de recursos propis per risc operacional

Els requeriments de recursos propis mínims al 31 de desembre de 2008 de Grup Consolidable per raó de risc operacional s'han calculat seguint el mètode estàndard i ascendeixen a 273.187 milers d'euros.

4.5 Procediments aplicats per a l'avaluació de la suficiència del capital intern

D'acord amb el que es disposa en la Circular de Solvència, el Grup Consolidable aplica una sèrie de procediments d'identificació, mesurament i agregació de riscos que, de manera addicional al manteniment dels recursos propis mínims que s'han indicat en els apartats anteriors d'aquest capítol, permeten definir i mantindre un nivell de recursos propis (l'"Objectiu de recursos propis") d'acord amb els riscos inherents a l'activitat, a l'entorn econòmic en què opera, a la gestió i control que realitza d'aquests riscos, als sistemes de govern de què disposa, al seu pla estratègic de negoci i a les seues possibilitats reals d'obtenció de majors recursos propis, o el que és el mateix, realitza una avaluació del capital intern, tant al moment actual com en el futur projectat en funció de la seua planificació.

En l'avaluació del capital intern, el Grup Consolidable aplica els següents procediments relacionats amb cada un dels seus riscos:

- Avaluació de les necessitats de capital per risc de crèdit: per a l'avaluació de les necessitats de capital per risc de crèdit s'ha aplicat el mètode estàndard establert en la Circular de Solvència per al càlcul dels requeriments de recursos propis mínims associats a aquest risc.
- Avaluació de les necessitats de capital per risc de concentració de crèdit: per a l'avaluació del capital per risc de concentració de crèdit s'està aplicant l'opció simplificada, aplicant-hi els índexs de concentració sectorial i individual establerts pel Banc d'Espanya a aquest efecte.
- Avaluació de les necessitats de capital per risc de mercat: per avaluar les necessitats de capital per risc de mercat s'han utilitzat els mètodes estàndard establerts en la Circular de Solvència per a l'estimació dels requeriments de recursos propis mínims associats a aquest risc, utilitzant parcialment la metodologia VaR per a l'avaluació del risc associat.
- Avaluació de les necessitats de capital per risc operacional: per a l'avaluació de les necessitats de capital derivades d'aquest risc està aplicant-se el mètode estàndard establert en la Circular de Solvència.
- Avaluació de les necessitats de capital per risc de tipus d'interés estructural de balanç: per a l'avaluació de les necessitats de capital associades a aquest risc està aplicant-se l'opció simplificada.

- Avaluació de les necessitats de capital per risc de liquiditat: per a la gestió d'aquest risc hi ha unes polítiques definides que permeten una gestió activa de la liquiditat, focalitzades en la diversificació de les fonts de finançament, tant en instruments com en mercats, i com en terminis residuals, cosa que permet concloure que no cal establir requeriments de capital addicionals per a cobrir este risc.
- Avaluació de les necessitats de capital per altres riscos: les necessitats de capital associades a altres riscos diferents dels anteriors s'han estimat en un 5% dels requeriments de recursos propis totals del Grup Consolidable, estimats en funció del que es disposa en la Circular de Solvència.

El capital total necessari del Grup Consolidable s'ha estimat mitjançant l'agregació de les necessitats de capital associada a cada risc, obtinguda d'acord amb els mètodes abans indicats.

Adicionalment, per dur a terme una adequada planificació de les necessitats de capital futures del Grup Consolidable, es realitzen les corresponents projeccions de beneficis assignats a reserves i a l'Obra Social, emissions de participacions preferents, emissió i amortització de valors subordinats i consums de capital derivats de creixements de l'activitat esperats en distints escenaris que contemplen, entre altres, situacions d'estrés com: escenaris de deteriorament de l'activitat creditícia (increments de les ràtios de morositat per damunt del pressupostat), disminució del valor de les garanties reals, escenaris de pèrdues operatives greus i escenaris de crisi de liquiditat.

5. INFORMACIÓ SOBRE ELS RISCS DE CRÈDIT I DILUCIÓ

5.1 Definicions comptables i descripció dels mètodes utilitzats per determinar les correccions per deteriorament

A efectes comptables, el Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa de d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, considera que una operació (instrument de deute o risc contingent) pot deteriorar-se per raó del risc de crèdit, tant pel risc associat al client com per l'associat al país d'aquest ("risc país"), tal com aquests conceptes es defineixen en l'Annex IX de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya.

El Grup Econòmic considera que un instrument de deute o un risc contingent són dubtosos (es troben deteriorats) per raons associades al risc del client, tant quan hi concorren raons de morositat del client, com quan concorren raons diferents d'aquesta, que fan pensar que existisca el risc de no rebre la totalitat dels fluxos d'efectiu prevists inicialment, d'acord amb les condicions contractuals de l'operació, o, en el cas dels riscos contingents, que es va a incórrer en algun crebantament en no complir amb els seus compromisos de pagament la persona o entitat a qui s'estiga prestant garantia per part del Grup Econòmic.

En particular, es considera que un actiu és dubtós per raó de la morositat del client quan aquest té algun import vençut per principal, interessos o despeses pactats contractualment, amb més de tres mesos d'antiguitat i que no haja sigut donat de baixa del balanç per haver-se considerat fallit. També es considera que un risc contingent és dubtós per raó de la morositat, quan l'avalat ha incorregut en morositat. Es considera que una operació es troba en mora quan el temps transcorregut des de la data en què es produeix el primer impagament del deutor o de l'avalat és superior a 90 dies, i per tant, és classificat com a dubtós per aquesta raó.

També es considera dubtós per raó de la morositat del client l'import de totes les operacions d'un client, excepte els avals no financers, quan els saldos classificats com dubtosos per raó de la morositat siguin superiors al 25% dels imports pendents de cobrament.

Es consideren riscos dubtosos per raons diferents de la morositat del client aquells instruments de deute i aquells riscos i compromisos contingents en els quals, sense concórrer-hi les circumstàncies per a considerar-los fallits o dubtosos per raó de la seua morositat, es presenten dubtes raonables sobre el seu reembossament total en els termes pactats contractualment, com també aquells riscos i compromisos de caràcter contingent el pagament dels quals per part de l'entitat siga probable i la seua recuperació dubtosa. S'inclouen en aquesta categoria operacions, entre altres, en les quals els clients hagen incorregut en situacions que suposen un deteriorament de la seua solvència, com ara el patrimoni negatiu, pèrdues continuades, retards generalitzats en els pagaments, estructura econòmica o financera inadequada, impossibilitat d'obtindre finançaments addicionals o fluxos de caixa insuficients per a atendre les seues obligacions de pagament, existència de saldos reclamats i aquells sobre els quals s'haja reclamat judicialment el reembossament, operacions sobre les quals el deutor haja suscitat litigi de la resolució del qual en depenga el cobrament, operacions d'arrendament en què l'entitat haja decidit rescindir el contracte per recuperar la possessió del bé, clients declarats o que s'espere que es van a declarar en concurs de creditors, clients amb saldos classificats com dubtosos per raó de la seua morositat sobre els quals, fins i tot no arribant als percentatges abans indicats per a considerar la totalitat de les seues operacions com dubtoses, es concloga que hi ha dubtes raonables del reembossament dels seus deutes, riscos contingents en què els avalats es troben en situació de concurs de creditors per als quals conste que s'haja declarat o es vaja a declarar la fase de liquidació, etc.

El Grup Econòmic considera un risc "fallit" quan, després d'una anàlisi individualitzada, es considera remota la seua recuperació i es dona de baixa del balanç, encara que no s'interrompen les accions del mateix encaminades a la seua recuperació.

Adicionalment, el Grup Econòmic considera dubtoses (deteriorades), per raó de risc país, aquelles operacions que pertanyen a clients residents en països que, no havent sigut considerats com dubtosos o fallits per raó imputable al client, presenten dificultats prolongades per fer front al servei del seu deute, considerant-hi dubtosa la possibilitat de recobriment, i els riscos i compromisos contingents la recuperació dels quals es considera remota, per causa de circumstàncies imputables al país. Es consideren fallits per raó de risc país els actius pertanyents a països que, per raó de la seua pertinença a aquest, es considera remota la seua recuperació. Adicionalment als riscos que són considerats com dubtosos, el Grup Econòmic considera com "subestàndard", per raó de risc de client, aquells instruments de deute i riscos contingents que, sense complir els requisits per considerar-los com a dubtosos, d'acord amb el que es disposa als paràgrafs anteriors, presenten debilitats que poden suposar pèrdues per al Grup Econòmic, superiors a les cobertures per deteriorament dels riscos en situació de normalitat. S'inclouen en aquesta categoria, entre altres, les operacions de clients que formen part de col·lectius en dificultats, com ara els pertanyents a una mateixa àrea geogràfica inferior al país o els pertanyents a un mateix sector econòmic que pogueren estar experimentant aquestes dificultats.

Per la seua banda, es consideren subestàndards per raó de risc país aquelles operacions amb residents en països que presenten un deteriorament macroeconòmic significatiu o profund, que s'estima que pot afectar la capacitat de pagament del país.

Quant a la cobertura del risc d'insolvència del client per raó de risc de crèdit (registre de pèrdues per deteriorament d'actius i provisions sobre riscos i compromisos contingents), el Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa de d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, aplica els mètodes i procediments següents:

- Actius dubtosos per raó de la morositat: les operacions d'importos significatius o que no reuneixen les condicions perquè es puguin incloure en categories de grups homogenis són analitzades individualment per a determinar les pèrdues per deteriorament a constituir sobre aquelles, considerant en aquesta anàlisi aspectes com l'antiguitat dels imports impagats, les garanties aportades i la situació econòmica dels clients i garants.

Adicionalment a l'anàlisi individual d'operacions, s'estimen pèrdues col·lectives sobre les operacions dubtoses per raó de la seua morositat atenent-hi factors com l'antiguitat de les quotes impagades i les garanties existents. Si bé el Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa de d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, es troba en fase d'elaboració i verificació interna dels seus propis models per al càlcul de cobertures col·lectives per a aquests actius, al 31 de desembre de 2008 aplica els calendaris de morositat establerts pel Banc d'Espanya en la seua Circular 4/2004, de 22 de desembre, per a estimar les dites pèrdues, d'acord amb les especificacions establertes en l'annex IX de la dita Circular. Una vegada acabada la construcció interna d'aquests models, és intenció del Grup Econòmic sol·licitar-ne la revisió al Banc d'Espanya, per a poder obtindre les pertinents autoritzacions abans de procedir a la utilització pràctica.

- Actius dubtosos per raó diferent de la seua morositat: les pèrdues per deteriorament d'instruments de deute classificat com dubtosos per raó diferent de la seua morositat es calculen en funció de l'anàlisi individual realitzada de cada una de les operacions. Amb caràcter general, l'import de la cobertura registrada pel Grup Econòmic no és inferior al 25% d'aquests riscos (10% quan es tracta d'operacions classificades com a dubtoses per raó diferent de la morositat per tindre el client una estructura econòmica o financera inadequada), amb les especificacions contingudes en l'Annex IX de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, de 22 de desembre.
- Riscos contingents dubtosos per raó de la morositat: per estimar l'import de les provisions per a la cobertura d'aquestes operacions s'apliquen criteris semblants als que s'han explicat per als actius classificats com a dubtosos per raó de la morositat.
- Riscos contingents dubtosos per raons diferents de la morositat del client: per a l'estimació de les provisions a constituir per risc de crèdit d'aquestes operacions s'apliquen els criteris establerts en l'Annex IX de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, de 22 de desembre.
- Actius dubtosos per raó de risc país: el Grup Econòmic està desenvolupant els seus propis models d'estimació de la cobertura necessària de les operacions dubtoses per risc país. Mentre es produeix la terminació i verificació d'aquests models, a les operacions considerades com a risc dubtós per raó de risc país se'ls apliquen els percentatges de cobertura establerts en l'Annex IX de la Circular 4/2004, amb les especificacions hi incloses.
- Operacions considerades com subestàndards per raó de risc país: a aquestes operacions se'ls apliquen els percentatges de cobertura establerts en l'Annex IX de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya.
- Operacions considerades com subestàndards per raó de risc de client: les operacions considerades com a risc subestàndard per raó del risc del client s'analitzen individualment per tal de determinar-ne la cobertura necessària. La cobertura realitzada d'aquestes operacions és, en tot cas, inferior a la que els correspondria si reuniren les condicions per a ser considerades com a dubtoses.

Adicionalment, el Grup Econòmic calcula una provisió genèrica per cobrir les pèrdues inherents no identificades individualment als seus instruments de deute i als seus riscos contingents. Aquesta provisió, que als efectes del càlcul de requeriments de recursos propis el Grup Consolidable ha considerat, amb els límits indicats en els apartats anteriors d'aquest document, com a recursos propis bàsics de segona categoria, s'estima aplicant els percentatges i criteris d'estimació establerts en l'Annex IX de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, de 22 de desembre.

5.2 Exposició al risc de crèdit al 31 de desembre de 2008 i exposició mitjana durant l'exercici 2008

D'acord amb allò que es disposa en la Norma Tretzena de la Circular de Solvència, s'entén per exposició al risc de crèdit, a l'efecte d'aquest apartat i dels successius, tota partida d'actiu i tota partida inclosa en els comptes d'ordre de l'entitat de crèdit que incorporen risc de crèdit i que no hagen estat deduïdes dels recursos propis.

El valor total de les exposicions, al 31 de desembre de 2008, al risc de crèdit del Grup Consolidable, després dels ajusts indicats en les Normes Tretzena i Dassetena de la Circular de Solvència i de les correccions de valor per deteriorament d'actius que els corresponen, si fa el cas, ascendeix a 106.136.663 milers d'euros. A les dites exposicions, se'ls ha aplicat posteriorment el mètode estàndard per al càlcul de les exposicions ponderades per risc de crèdit, d'acord amb el que es disposa en la Subsecció segona de la Secció primera de la Circular de Solvència, a fi d'estimar els seus requeriments de recursos propis per risc de crèdit i dilució.

A continuació es presenta el valor mitjà durant l'exercici 2008 d'aquelles exposicions al risc de crèdit, netes d'ajusts i de pèrdues per deteriorament comptabilitzades, desglossades en les categories establertes en la Norma Catorzena de la Circular de Solvència, atenent-hi la contrapart o les característiques de l'exposició.

Categoria de risc	Import mitjà de l'exposició en 2008	%
Administracions centrals i bancs centrals	4.724.971	4,28%
Administracions regionals i autoritats locals	285.522	0,26%
Entitats del sector públic i institucions sense finalitats de lucre	240.693	0,22%
Bancs multilaterals de desenvolupament	0	0,00%
Organitzacions internacionals	581.182	0,53%
Entitats de crèdit i empreses de servicis d'inversió	3.617.113	3,28%
Empreses	43.743.746	39,65%
Minoristes	17.616.141	15,97%
Exposicions garantides per béns immoble	19.222.938	17,42%
Exposicions en situacions de mora	788.413	0,71%
Exposicions d'alt risc	3.709.264	3,36%
Bons garantits	583.030	0,53%
Posicions de titulitzacions	5.595.372	5,07%
Exposicions a curt termini enfront d'institucions i empreses	0	0,00%
Exposicions enfront d'institucions d'inversió col·lectiva	4.438.591	4,02%
Altres exposicions	5.189.330	4,70%
Total exposició mitjana en 2008	110.336.305	100%

Dades en milers d'euros

5.3 Distribució geogràfica i per contrapart de les exposicions

A la taula següent es presenta el detall de les exposicions al risc de crèdit del Grup Consolidable al 31 de desembre de 2008, netes dels ajusts establerts en la Norma Dassetena de la Circular de Solvència i de les pèrdues per deteriorament constituïdes, si fa el cas, sobre aquelles, desglossades per àrees geogràfiques significatives.

Àrea geogràfica	Import de l'exposició
Espanya	98.216.855
Resta d'Europa	860.100
Resta de països de la Unió Europea	1.796.913
Resta del món	1.213.495
Sense classificar	4.049.299
Total exposició al 31 de desembre de 2008	106.136.663

Dades en milers d'euros

Per la seua banda, a continuació s'inclou la distribució per classe de contrapart de les exposicions al risc de crèdit, netes d'ajusts i de pèrdues per deteriorament comptabilitzades, si fa el cas, al 31 de desembre de 2008 del Grup Consolidable.

Categoria de risc	Import de l'exposició
Administracions centrals i bancs centrals	4.445.476
Administracions regionals i autoritats locals	292.563
Entitats del sector públic i altres institucions públiques	278.840
Institucions	4.570.040
Empreses	51.692.633
Minoristes - Persones físiques	27.900.326
Minoristes - Empreses menudes i mitjanes	5.008.273
Renda variable	2.374.644
Bons garantits	321.964
Exposicions enfront d'institucions d'inversió col·lectiva	154.028
Altres exposicions	2.954.649
Posicions en titulitzacions	6.143.227
Exposició al 31 de desembre de 2008	106.136.663

Dades en milers d'euros

5.4 Venciment residual de les exposicions

A la taula següent, es presenta la distribució per un termini residual atenent-hi la data de venciment contractual de les exposicions del Grup Consolidable al risc de crèdit al 31 de desembre de 2008, netes d'ajusts i de pèrdues per deteriorament comptabilitzades, desglossades en les categories establertes en la Norma Catorzena de la Circular de Solvència. Per tant, donada una exposició al risc de crèdit, s'assigna el total de l'exposició al termini corresponent a la data de venciment contractual, i no es distribueixen els fluxos deguts a amortitzacions que es produïrien amb anterioritat a la dita data de venciment en els terminis corresponents.

Categoria de risc	Fins a 3 mesos	Entre 3 mesos i un any	Entre 1 i 5 anys	Més de 5 anys	Sense venciment	Total
Administracions centrals i bancs centrals	1.479.249	1.361.016	778.026	827.185	0	4.445.476
Administracions regionals i autoritats locals	55.775	78.279	103.830	53.511	36	291.430
Entitats del sector públic i institucions sense finalitats de lucre	31.669	196.579	4.040	8.730	36.023	277.041
Bancs multilaterals de desenvolupament	0	0	0	0	0	0
Organitzacions internacionals	0	0	0	0	0	0
Entitats de crèdit i empreses de servicis d'inversió	1.615.863	1.522	485.219	2.168.532	298.904	4.570.040
Empreses	6.286.070	8.446.286	13.965.898	18.590.211	385.257	47.673.723
Minoristes	727.000	1.082.018	3.088.682	12.849.625	162.792	17.910.117
Exposicions garantides per béns immobles	27.352	86.678	685.850	14.917.473	121.876	15.839.228
Exposicions en situació de mora	132.668	103.930	90.733	538.462	349.518	1.215.311
Exposicions d'alt risc	464.690	167.909	501.080	1.215.149	3.023.744	5.372.572
Bons garantits	7	0	298.762	23.195	0	321.964
Posicions en titulitzacions	0	0	0	6.143.226	0	6.143.226
Exposicions a curt termini enfront d'institucions i empreses	0	0	0	0	0	0
Exposicions enfront d'institucions d'inversió col·lectiva	14.498	138.312	0	0	6	152.816
Altres exposicions	0	0	0	0	1.923.718	1.923.718
Total	10.834.841	11.662.528	20.002.120	57.335.300	6.301.874	106.136.663

Dades en milers d'euros

5.5 Distribució geogràfica i per contraparts de les posicions deteriorades

Exposicions deteriorades per contrapart

A continuació, es presenta el valor de les exposicions deteriorades i en situació de mora al 31 de desembre de 2008, netes d'ajusts, desglossades per tipus de contrapart, d'acord amb les categories establertes en la Norma Catorzena de la Circular de Solvència, junt amb l'import de les pèrdues per deteriorament i de les provisions per a riscos i compromisos contingents, constituïdes sobre aquelles a la data citada.

Per al càlcul de les exposicions en situació de mora s'ha considerat el valor d'aquelles exposicions netes d'ajusts que es troben impagades més de noranta dies, d'acord amb el que es disposa en l'apartat J de la Norma Setzena de la Circular de Solvència. Les exposicions deteriorades inclouen, a més de les exposicions en situació de mora, les exposicions en situació de dubte i ròssec.

Contrapart	Exposicions deteriorades	Exposicions en situació de mora	Pèrdues per deteriorament i provisions per a riscos i compromisos contingents
Administracions centrals i bancs centrals	0	0	2
Administracions regionals i autoritats locals	0	0	521
Entitats del sector públic i institucions sense finalitats de lucre	393	376	167
Bancs multilaterals de desenvolupament	0	0	0
Organitzacions internacionals	0	0	0
Entitats de crèdit i empreses de servicis d'inversió	68	68	4.246
Empreses	793.332	457.636	1.004.911
Minoristes	352.009	339.368	152.244
Exposicions garantides per béns immobles	1.428.926	417.536	101.176
Exposicions d'alt risc	0	0	0
Bons garantits	0	0	0
Posicions en titulitzacions	0	0	0
Exposicions a curt termini enfront d'institucions i empreses	0	0	0
Empreses	0	0	0
Exposicions enfront d'institucions d'inversió col·lectiva	0	0	603
Altres exposicions	7.265	327	25.916
Import al 31 de desembre de 200	2.581.993	1.215.311	1.289.786

Dades en milers d'euros

Exposicions deteriorades per àrea geogràfica

Per la seua banda, a continuació es desglossa per àrea geogràfica significativa el valor de les exposicions deteriorades i de les que es troben en situació de mora al 31 de desembre de 2008, netes d'ajusts, junt amb l'import de les pèrdues per deteriorament i de les provisions per a riscos i compromisos contingents constituïdes sobre les aquelles, amb els criteris indicats anteriorment.

	Exposicions deteriorades	Exposicions en situació de mora	Pèrdues per deteriorament i provisions per a riscos i compromisos contingents
Espanya	2.491.811	1.145.690	1.244.737
Resta d'Europa	26.863	9.384	13.419
Resta de països de la Unió Europea	30.106	28.077	15.039
Resta del món	28.653	32.068	14.313
Sense classificar	4.560	92	2.278
Exposició al 31 de desembre de 2008	2.581.993	1.215.311	1.289.786

Dades en milers d'euros

5.6 Variacions produïdes en l'exercici 2008 en les pèrdues per deteriorament i provisions per a riscos i compromisos contingents per risc de crèdit

Les variacions que s'han produït durant l'exercici 2008, en les pèrdues per deteriorament per risc de crèdit comptabilitzades pel Grup Consolidable i en les provisions per a riscos i compromisos contingents per risc de crèdit, s'ajusten al que disposa la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, tant en el tipus de pèrdues i provisions constituïdes, com en la metodologia aplicada per al seu càlcul.

El moviment en l'exercici 2008 en les correccions de valor per deteriorament d'actius i en les provisions per riscos i compromisos contingents, per raó de risc de crèdit, s'indica a continuació. Més informació al respecte pot ser consultada en la Nota 29.1 de la Memòria integrant dels comptes anuals consolidades del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, de l'exercici 2008.

	Correccions de valor per deteriorament d'actius	Provisiones per a riscos i compromisos contingents
Saldo a l'1 de gener de 2008	1.621.974	95.290
Dotacions amb càrrec a resultats	1.779.482	45.046
Recuperació amb abonament a resultats	977.852	56.773
Imports aplicats en l'exercici	266.061	0
Altres moviments	-281	-2
Saldos al 31 de desembre de 2008	2.157.262	83.561

Dades en milers d'euros

L'abonament registrat en el compte de pèrdues i guanys consolidats del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, de l'exercici 2008, per la recuperació d'actius prèviament registrats com a fallits, ha ascendit a 86.591 milers d'euros.

Adicionalment, la despesa comptabilitzada en el dit compte de pèrdues i guanys consolidats del mencionat exercici 2008, per partides traspassades directament a actius fallits, ha ascendit a 743 milers d'euros.

5.7 Informació sobre el risc de crèdit de contrapart

Es considera risc de crèdit de contrapart el risc de crèdit en què incorre el Grup Consolidable en les operacions que realitza amb instruments financers derivats i en les operacions amb compromisos de recompra, de préstecs de valors o primeres matèries, en les de liquidació diferida i en les de finançament de garanties.

El Grup Consolidable fixa límits màxims de finançament utilitzant-hi per a l'assignació les qualificacions creditícies atorgades per les Agències de *rating* i, si no n'hi ha, les qualificacions dels models interns de qualificació del Grup.

El control d'aquest risc es du a terme mitjançant una aplicació específica, definint per a cada instrument i termini una fórmula de càlcul específica basada en el valor de mercat de les operacions, més el factor add-on corresponent.

Per mitigar el risc de contrapartida, el Grup Consolidable d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, té firmats contractes de *netting* (ISDA, CMOF) amb totes les entitats amb les quals opera i addicionalment contractes d'intercanvi de col·laterals (CSA, GMRA, EMA...) amb les contrapartides que concentren major risc.

L'import de l'exposició del Grup Consolidable al 31 de desembre de 2008 per risc de crèdit per contrapart ascendeix a 1.076.562 mils d'euros, calculat segons el mètode estàndard, d'acord amb el que es disposa en les normes contingudes de la Secció Segona del Capítol Cinqué de la Circular de Solvència. En el mètode estàndard, el valor de les exposicions es calcula per separat per a cada conjunt d'operacions compensables i es determina, net de garanties compensables, mitjançant l'aplicació de la fórmula de càlcul continguda en la Norma setantena quarta de la Circular de Solvència, i tenint en consideració les particularitats i paràmetres de càlcul indicats en la dita Norma.

6. RISC DE CRÈDIT: MÈTODE ESTÀNDARD

6.1 Identificació de les agències de qualificació interna utilitzades

El 31 de desembre de 2008, el Grup Consolidable d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, utilitza qualificacions d'agències de qualificació externa elegibles per a les següents categories de risc: administracions centrals i bancs centrals, administracions regionals i autoritats locals, entitats del sector públic i institucions sense finalitats de lucre, entitats de crèdit, empreses i posicions de titulització. Les agències de qualificació utilitzades són Moody's Investors Service, Fitch Ratings i Standard & Poor's, no havent-se produït canvis durant l'exercici.

6.2 Descripció del procés d'assignació de qualificacions creditícies d'emissions públiques de valors a actius comparables

No és aplicable per al Grup Consolidable d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja.

6.3 Efecte en les exposicions al risc de l'aplicació de tècniques de reducció del risc i exposicions deduïdes directament dels recursos propis

A continuació es presenta un detall de les exposicions al risc de crèdit del Grup Consolidable d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, al 31 de desembre de 2008, a les quals s'ha aplicat el mètode estàndard per a l'estimació, abans i després d'aplicar les tècniques de reducció de risc que permet la Circular de Solvència, desglossat per les categories d'exposició definides en la Norma Catorzena de la Circular de Solvència i per graus de qualitat creditícia.

D'acord amb el que es disposa en la Subsecció Quarta de la Secció Tercera de la Circular de Solvència, l'aplicació de les tècniques de reducció de risc permet obtindre una exposició ponderada per risc, menor que l'exposició ponderada per risc sense l'aplicació de la dita tècnica de reducció de risc. No obstant això, a l'efecte d'exposició al risc de crèdit prèvia la ponderació per risc, l'exposició al risc de crèdit és la mateixa abans i després d'aplicar les tècniques de mitigació del risc, segons el mètode estàndard. La taula següent mostra la reclassificació de les exposicions per contrapart i grau de qualitat creditícia, una vegada aplicades les mencions tècniques de reducció del risc de crèdit.

Categoria / nivell de qualitat creditícia	Exposició abans d'aplicar tècniques de reducció del risc	Exposició després d'aplicar tècniques de reducció del risc
Administracions i bancs centrals	4.445.476	4.445.476
Nivell 1	4.414.235	4.414.235
Nivell 2	30.051	30.051
Nivell 3	0	0
Nivell 4	1.191	1.191
Administracions regionals i autoritats locals	291.430	291.430
Nivell 1	267.599	267.599
Sense nivell de qualitat creditícia	23.831	23.831
Entitats del sector públic i institucions sense finalitats de lucre	277.041	277.041
Nivell 1	256.952	256.952
Sense nivell de qualitat creditícia	20.089	20.089
Entitats de crèdit y empreses de servicis d'inversió	4.570.040	4.682.114
Nivell 1	3.854.752	3.957.729
Nivell 2	108.077	108.770
Nivell 3	16.562	16.562
Nivell 4	492	492
Sense nivell de qualitat creditícia	590.157	598.561
Empreses	47.673.723	47.654.532
Nivell 1	138.700	186.780
Nivell 2	74.702	74.702
Nivell 3	2.599	2.599
Nivell 4	737	737
Sense nivell de qualitat creditícia	47.456.985	47.389.714
Minoristes	17.910.117	17.823.935
Exposicions garantides amb béns immobles	15.839.228	15.839.228
Exposicions en situació de mora	1.215.311	1.208.610
Exposicions d'alt risc	5.372.572	5.372.572
Bons garantits	321.964	321.964
Posicions en titulització	6.143.226	6.143.226
Nivell 1	5.599.269	5.599.269
Nivell 2	60.238	60.238
Nivell 3	38.239	38.239
Nivell 4	19.352	19.352
Sense nivell de qualitat creditícia	426.128	426.128
Exposicions enfront d'institucions d'inversió col·lectiva	152.816	152.816
Altres exposicions	1.923.718	1.923.718
TOTAL	106.136.663	106.136.663

Datos en miles de euros

D'altra banda, el valor de les exposicions al risc de crèdit del Grup Consolidable al 31 de desembre de 2008, que pertanyen a categories de risc a les quals s'aplica el mètode estàndard per al càlcul dels seus requeriments de recursos propis mínims i que, d'acord amb el que disposa la Norma Seixantena de la Circular de Solvència, ha sigut deduït directament dels recursos propis del Grup Consolidable, per correspondre's amb posicions de trams de primera pèrdua de titulització, i ascendeix a 315.456 milers d'euros.

7. OPERACIONS DE TITULITZACIÓ

7.1 Informació general de l'activitat de titulització

El Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, realitza operacions de titulització d'actius, principalment, com una via d'obtenció de liquiditat, que limita l'endeutament mitjançant la mobilització de part de la seua cartera d'inversió creditícia, i també un mecanisme que permet homogeneïtzar actius heterogenis de la seua cartera d'actius, a l'efecte de realitzar una gestió més eficient d'aquests davant tercers o davant del mercat.

Durant l'exercici 2008 i en exercicis anteriors, el Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, ha actuat com originador de diverses operacions de titulització d'actius. Amb caràcter general, el Grup Econòmic presta, en les dites operacions, cobertura d'una part del risc de crèdit associat a les emissions realitzades pels fons de titulització d'actius, mitjançant l'adquisició de determinats trams subordinats de les dites emissions ("Trams de primeres pèrdues"), emesos pels fons de titulització. La gestió dels fons de titulització dels quals ha sigut originador el Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, és duta a terme per Europea de Titulització, S.A. (EdT), Titulización de Activos, Sociedad Gestora de Fondos de Titulización, S.A. (TdA), i Ahorro y Titulización, Sociedad Gestora de Fondos de Titulización, S.A. (AyT), mantenint el Grup Econòmic l'administració de les operacions titulitzades després de la seua transferència als corresponents fons. Addicionalment, el Grup Econòmic té contractades amb alguns dels fons de titulització operacions de permuta financera de tipus d'interés, per mitjà de les quals presta cobertura del risc de tipus d'interés a aquells.

En les titulitzacions originades després de l'1 de gener de 2004, els actius transferits no es donen de baixa del balanç, d'acord amb el que es disposa en la Norma Vintena-Tercera de la Circular 4/2004 del Banc d'Espanya, de 22 de desembre, perquè el Grup Econòmic reté substancialment els riscos i els beneficis associats a la propietat dels actius titulitzats, en la mesura que manté els trams de primera pèrdua.

La totalitat de les operacions de titulització realitzades pel Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, es consideren operacions de titulització tradicionals, no havent realitzat operacions de titulització sintètica, ni durant l'exercici 2008 ni en exercicis anteriors.

El Grup Consolidable calcula els seus requeriments de recursos propis en les posicions mantingudes en les operacions de titulització, mitjançant l'aplicació del mètode estàndard definit en la Norma Seixantena de la Circular de Solvència. En el dit càlcul s'han utilitzat les qualificacions realitzades per les següents agències de qualificació externa elegibles: Moody's, Investors Service, Fitch Ratings i Standard & Poor's.

7.2 Exposicions en operacions de titulització i import dels actius titulitzats

A continuació, es presenta un detall de les posicions mantingudes en operacions de titulització pel Grup Consolidable d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, al 31 de desembre de 2008 a les quals el Grup Consolidable aplica, als efectes del càlcul dels seus requeriments de recursos propis per risc de crèdit, el tractament disposat en la Secció Quarta del Capítol Quart de la Circular de Solvència. Per tant, no inclou aquelles posicions en titulitzacions en què no s'ha realitzat transferència significativa del risc a l'efecte de solvència, segons el que es disposa en la Norma Cinquantena-Quinta de la Circular 3/2008, de 22 de maig, del Banc d'Espanya.

	Import de l'exposició
Titulitzacions tradicionals	6.143.226
Com originador	1.109.711
Trams preferents	631.330
Trams de risc intermedi	162.926
Trams de primeres pèrdues	315.456
Com inversor	5.033.515
Trams preferents	5.032.956
Trams de risc intermedi	560
Trams de primeres pèrdues	0
Titulitzacions sintètiques	0
Total titulitzacions	6.143.226

Dades en milers d'euros

D'acord amb el que disposa la Norma Seixantena de la Circular de Solvència, es dedueixen directament dels recursos propis del Grup Consolidable les posicions de titulització corresponents als trams de primera pèrdua, que ascendeixen a 315.456 milers d'euros.

El detall de les posicions en operacions de titulització mantingudes pel Grup Consolidable al 31 de desembre de 2008, desglossat per bandes de ponderació per risc a les quals es troben assignades, és el següent:

	Import de l'exposició
Exposicions a les quals s'ha aplicat el mètode estàndard	
Nivell de qualitat creditícia 1 (ponderat al 20%)	5.599.269
Nivell de qualitat creditícia 2 (ponderat al 50%)	60.238
Nivell de qualitat creditícia 3 (ponderat al 100%)	38.239
Nivell de qualitat creditícia 4 (ponderat al 350%)	19.352
Posicions ponderades al 1250% o restades directament dels recursos propis del Grup	315.456
Mètodes que utilitzen la ponderació de risc de les exposicions titulitzades	110.672
Total	6.143.226

Dades en milers d'euros

A continuació, es presenta un resum de les operacions de titulització realitzades pel Grup Consolidable en l'exercici 2008, amb independència de si s'ha realitzat o no transferència significativa del risc a l'efecte de solvència, segons el que disposa la Norma Cinquantena cinquena de la Circular 3/2008, de 22 de maig, del Banc d'Espanya.

	Data d'emissió	Posició titulitzada
Bancaja 12 FTA	abr-08	2.100.000
MBS Bancaja 5 FTA	jun-08	1.850.000
PYME Bancaja 7 FTA	oct-08	1.100.000
Bancaja13 FTA	des-08	2.895.000
Financiación Bancaja 1 FTA	des-08	550.000
Titulitzacions		8.495.000
Cédulas TDA 10 FTA	mar-08	500.000
AyT Cédulas Cajas Global FTA	abr-08	400.000
Cédulas TDA 12 FTA	jun-08	500.000
AyT Cédulas Cajas XIX FTA	oct-08	400.000
AyT Cédulas Cajas XX FTA	nov-08	300.000
AyT Cédulas Cajas XXI FTA	des-08	300.000
Cédulas TDA 13 FTA	des-08	500.000
Cèdules multicedents		2.900.000

Dades en milers d'euros

A continuació es mostra el detall del saldo de viu, al 31 de desembre de 2008, dels actius titulitzats pel Grup Consolidable en l'exercici 2008 i en exercicis anteriors, en operacions a les quals està aplicant-se el Règim contingut en la Secció Quarta del Capítol Quart de la Circular de Solvència per al càlcul de les exposicions ponderades per risc de crèdit, a l'efecte de determinar els requeriments per risc de crèdit de les posicions mantingudes en aquestes operacions, és a dir, s'ha realitzat transferència significativa del risc.

	Saldo viu	Saldo viu operacions en mora i deteriorades	Correccions de valor per deteriorament d'actius i provisions
Exposicions garantides amb béns immobles	13.633.208	407.884	49.185
Exposicions enfront d'empreses	235.340	3.242	3.089
Exposicions enfront de minoristes	1.082.443	32.303	8.720
Total exposicions	14.950.991	443.429	60.993

Dades en milers d'euros

Les exposicions anteriors corresponen en la totalitat a operacions de titulització tradicionals, ja que el Grup Consolidable no ha realitzat operacions de titulització sintètica, ni durant l'exercici 2008 ni en exercicis anteriors.

8. TÈCNIQUES DE REDUCCIÓ DEL RISC DE CRÈDIT

8.1 Informació general

El Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, utilitza com un instrument fonamental en la gestió del risc de crèdit que els actius financers adquirits o contractats pel Grup compten amb garanties reals i una altra sèrie de millores creditícies addicionals a la pròpia garantia personal del deutor. Les polítiques d'anàlisi i selecció de risc del Grup Econòmic defineixen, en funció de les distintes característiques de les operacions, com ara finalitat del risc, contrapart, termini, consum de recursos propis, etc., les garanties reals i altres millores creditícies de les quals hauran de disposar les operacions, de manera addicional a la pròpia garantia personal del deutor, per a procedir a la seua contractació.

El Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, distingeix dos tipus de garanties reals:

- Garanties financeres atorgades a la contrapart, en forma d'avals, cartes de garantia, derivats de crèdit, assegurances de crèdit, etc.
- Garanties reals, les quals puguen permetre, si fa el cas, la recuperació de les inversions realitzades, en cas de produir-se la insolvència de la contrapart.

La valoració de les garanties reals es realitza en funció de la naturalesa de la garantia real rebuda. Amb caràcter general, les garanties reals en forma de béns immobles es valoren pel valor de taxació, realitzada per entitats independents d'acord amb les normes establertes pel Banc d'Espanya per a això, al moment de la contractació. Només en el cas que existisquen evidències de pèrdues de valor d'aquestes garanties o en aquells casos en què es produïska algun deteriorament de la solvència del deutor, que puga fer pensar que s'haja de fer ús d'aquestes garanties, s'actualitza la valoració d'acord amb aquests mateixos criteris; les garanties reals en forma de valors cotitzats en mercats actius es valoren pel seu valor de cotització, ajustat en un percentatge per cobrir-se de possibles variacions en el dit valor de mercat, que poguera perjudicar la cobertura del risc; els avals i garanties reals semblants es mesuren per l'import garantit en les dites operacions; per la seua banda, les garanties en forma de depòsits pignorats es valoren pel valor dels dits depòsits, i en el cas que estiguen denominats per moneda estrangera, convertits al tipus de canvi en cada data de valoració.

En la Nota 29.1 de la Memòria integrant dels comptes anuals consolidats del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, de l'exercici 2008, es pot consultar amb major detall la gestió del risc de crèdit per part del Grup Econòmic mitjançant la utilització de garanties.

8.2 Informació quantitativa

A continuació, es mostra el valor total de les exposicions del Grup Consolidable al 31 de desembre de 2008, que es troben cobertes per garanties reals i garanties personals, desglossades en les categories per contrapart definides en la Norma Catorzena de la Circular de Solvència. No hi ha cobertures mitjançant derivats de crèdit.

Categoria de risc	Garanties financeres admissibles	Altres garanties reals admissibles	Garanties personals
Administracions i bancs centrals	0	0	0
Administracions regionals i autoritats locals	0	0	0
Entitats del sector públic i institucions sense finalitats de lucre	60	0	0
Bancs multilaterals de desenvolupament	0	0	0
Organitzacions internacionals	0	0	0
Entitats de crèdit i empreses de servicis d'inversió	0	0	0
Empreses	461.545	1.695	64.859
Minoristes	103.041	6.709	79.474
Exposicions garantides amb béns immobles	21.260	15.839.228	106.457
Exposicions en situació de mora	3.459	0	6.700
Exposicions d'alt risc	19.256	11	15.079
Bons garantits	0	0	0
Posicions en titulitzacions	0	0	0
Exposicions a curt termini enfront d'institucions i empreses	0	0	0
Exposicions enfront d'institucions d'inversió col·lectiva	0	0	0
Altres exposicions	0	0	0
Total	608.621	15.847.643	272.569

9. INFORMACIÓ SOBRE EL RISC DE MERCAT DE LA CARTERA DE NEGOCIACIÓ

En la Nota 29.4 de la Memòria integrant dels comptes anuals consolidats del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, de l'exercici 2008, s'inclou informació sobre el risc de mercat de la cartera de negociació: metodologia de mesurament del risc emprada, establiment de límits i procediments de control.

A continuació es presenta l'import dels requeriments de recursos propis al 31 de desembre de 2008 del Grup Consolidable d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, associats a la cartera de negociació.

	Import
1. Requeriments per risc de liquidació	0
2. Requeriments per risc de posició	21.099
2.1. Posicions de la cartera de renda fixa	9.680
2.2. Posicions en accions i participacions	11.013
2.3. Risc de canvi	0
2.4. Posicions en primeres matèries	406
Requeriments de recursos propis de la cartera de negociació	21.099

Dades en milers d'euros

10. METODOLOGIA APLICADA EN EL CÀLCUL DE REQUERIMENTS DE RECURSOS PROPIS PER RISC OPERACIONAL

La metodologia aplicada pel Grup Consolidable d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, per al càlcul de requeriments de recursos propis per risc operacional és la corresponent al mètode estàndard descrit en la Circular 3/2008 del Banc d'Espanya.

El Grup Consolidable compleix els criteris i requisits exigits per la normativa de solvència i recollits en la *Guía para la aplicación del método estándar en la determinación de los recursos propios por riesgo operacional*, publicada pel Banc d'Espanya el 3 de setembre de 2008. El Consell d'Administració del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, amb data 23 de desembre de 2008, va aprovar la utilització d'aquest enfocament per al càlcul de requeriment de capital per risc operacional.

Es manté a disposició de la Direcció General de Supervisió la documentació justificativa del compliment dels criteris i requisits exigits en la Norma, la informació relativa a la segmentació de les activitats i components dels ingressos rellevants en les línies de negoci establertes i l'informe emés el setembre de 2008 per Auditoria interna, amb opinió satisfactòria.

11. INFORMACIÓ SOBRE PARTICIPACIONS I INSTRUMENTS DE CAPITAL NO INCLOSOS EN LA CARTERA DE NEGOCIACIÓ

11.1 Criteris de classificació, valoració i comptabilització

En la Nota 2 de la Memòria integrant dels comptes anuals consolidats del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, de l'exercici 2008, s'inclou una descripció de les carteres on es classifiquen les participacions i els instruments de capital propietat del Grup Econòmic, junt amb els criteris comptables de registre i valoració que s'apliquen a cadascuna. En la dita Nota, s'indiquen també els models i assumpcions aplicats per a la determinació del valor dels instruments inclosos en cada cartera. Durant l'exercici 2008 no s'ha produït cap canvi que afecte de manera significativa les pràctiques i hipòtesis utilitzades pel Grup Econòmic en la valoració de les seues participacions i instruments de capital.

El Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, posseeix participacions i instruments de capital amb distints objectius. En aquest sentit, posseeix participacions en entitats en les quals s'exerceix un control en major o menor mesura en la gestió i processos de presa de decisions, amb les quals persegueix la consecució d'objectius que s'integren en l'estratègia i objectius del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, en el seu conjunt, que suposen una part molt significativa o rellevant de l'activitat, de la gestió de riscos o dels resultats del Grup Econòmic, o en les que hi ha una intenció de mantindre una relació de permanència en el seu accionariat ("participacions estratègiques"). Així mateix, el Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, posseeix també participacions en altres entitats amb objectius distints, bàsicament consistents en el de maximitzar els resultats que s'hi obtinguen mitjançant la seua gestió, de manera coordinada amb els objectius i estratègies de gestió de riscos del Grup Econòmic ("carteres estables per a l'obtenció recurrent de recursos").

Amb caràcter general, les participacions i instruments de capital propietat del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, que es posseeixen amb finalitats estratègics, es troben classificades comptablement en la categoria d'empreses del Grup Econòmic, empreses associades i multigrup, mentre que la resta de participacions que no formen part de la cartera de negociació es troben classificades en la categoria d'actius financers disponibles per a la venda.

11.2 Informació quantitativa

El valor en llibres dels instruments de capital i participacions propietat del Grup Econòmic al 31 de desembre de 2008, que no es troben inclosos en la cartera de negociació, és de 3.399.344 milers d'euros. Atés que el 76% de les participacions són actius financers disponibles per a la venda, i la resta són participacions, majoritàriament sense cotització en mercats organitzats i l'estimació de valor raonable de les quals és el seu valor en llibres, no hi ha diferències significatives entre el mencionat valor en llibres i el valor raonable dels instruments de capital i participacions no inclosos en la cartera de negociació.

A continuació, es presenta un detall de les exposicions en participacions i instruments de capital no inclosos en la cartera de negociació mantingudes pel Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, al 31 de desembre de 2008.

	Import de l'exposició
Instruments de capital cotitzats en mercats organitzats	2.527.587
Instruments de capital en mercats no organitzats	871.757
Total	3.399.344

Dades en milers d'euros

L'import dels beneficis registrats pel Grup Econòmic en l'exercici 2008 per vendes d'accions i participacions inclosos en la cartera d'actius disponibles per a la venda han ascendit a 61.253 milers d'euros, mentre que les pèrdues registrades en la venda i liquidació d'aquestes accions i participacions han ascendit a 6.394 milers d'euros.

De manera addicional a allò que s'ha indicat en el paràgraf anterior, a continuació es presenta un detall dels guanys i pèrdues al 31 de desembre de 2008 comptabilitzats en el compte de resultats i amb impacte en patrimoni, associats a les participacions i instruments de capital no inclosos en la cartera de negociació i d'aquells consolidats, a l'efecte de recursos propi

	Amb impacte en compte de resultats	Amb impacte en patrimoni	Computats com a recursos propis bàsics	Computats com a recursos propis de 2a categoria
Guanys en instruments de capital	61.253	583.424	469.650	0
Pèrdues en instruments de capital	6.394	1.394.467	982.521	0
Total	54.859	-811.043	-512.871	0

Dades en milers d'euros

12. RISC DE TIPUS D'INTERÉS EN POSICIONS NO INCLOSES EN LA CARTERA DE NEGOCIACIÓ

El risc de tipus d'interés és el risc d'incórrer en variacions negatives del valor econòmic del balanç o del marge d'intermediació, com a conseqüència de l'efecte dels moviments de les corbes de tipus d'interés de mercat, en els tipus als quals es renoven les distintes masses del balanç, en tindre en l'actiu i passiu instruments financers el valor raonable dels quals pot variar.

En el Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, la labor de control del risc de tipus d'interés és realitzada per la unitat de Gestió d'Actius i Passius. Aquesta unitat és l'encarregada de posar en pràctica els procediments que assegurin que el Grup Econòmic compleix en tot moment amb les polítiques de control i gestió del risc de tipus d'interés que són fixades pel Comitè d'Actius i Passius.

La Gestió del Risc d'Interés està orientada a la consecució dels següents objectius de caràcter general:

- Dotar d'estabilitat, en el curt i mitjà termini, el marge d'intermediació ajustat (marge d'intermediació més els Interest Rate Swaps de titulització) del Grup Econòmic, enfront de les variacions dels tipus d'interés.
- Controlar la volatilitat del valor patrimonial del Grup Econòmic, conseqüència dels moviments de les corbes de tipus d'interés de mercat.

En l'anàlisi, mesurament i control del risc de tipus d'interés assumit pel Grup Econòmic, s'utilitzen tècniques de mesurament de sensibilitat i anàlisi d'escenaris, establint-se els límits adequats per evitar l'exposició a nivells de riscos que pogueren afectar de manera important al Grup Econòmic. Aquests procediments i tècniques d'anàlisi són revisats amb la freqüència necessària per a assegurar-ne el correcte funcionament.

El Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, utilitza operacions de cobertura per a la gestió individual del risc de tipus d'interés de tots aquells instruments financers de caràcter significatiu que poden exposar el Grup Econòmic a riscos de tipus d'interés igualment significatius, reduint així aquests tipus de riscos en la pràctica totalitat. Així mateix, el Grup Econòmic té constituïda una macrocobertura de fluxos d'efectiu, l'objectiu de la qual és dotar d'estabilitat el marge d'intermediació ajustat, preservant al mateix temps el valor patrimonial del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja.

En la Nota 29.2 de la Memòria integrant dels comptes anuals consolidats del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, de l'exercici 2008, s'inclou informació sobre el seu nivell d'exposició al risc de tipus d'interés al 31 de desembre de 2008 i 2007, indicant el valor en llibres dels actius i passius financers de balanç, classificats en funció del termini estimat fins a la primera data de revisió del tipus d'interés (per a aquelles operacions que continguin aquesta característica atenent-hi les condicions contractuals), o de venciment (per a les operacions amb tipus d'interés fix), i el valor en llibres d'aquells instruments coberts en operacions de cobertura del risc de tipus d'interés. S'inclou, així mateix, una anàlisi del resultat en el patrimoni del Grup Econòmic i en el marge d'intermediació d'un increment en 100 punts bàsics en els tipus d'interés, i també els criteris i hipòtesis rellevants que s'han manejat per preparar la dita informació.

13. RISC DE LIQUIDITAT

El risc de liquiditat és el risc al qual està exposada una entitat i consisteix en el fet que no dispose de liquiditat suficient per fer front, a la data de venciment, a les seues obligacions de pagament amb tercers. Amb caràcter general i tradicional, el Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, disposa de diverses formes de captació de liquiditat, entre les quals es troben la captació de depòsits de clients, la disponibilitat de diverses línies de tresoreria davant d'organismes oficials, la captació de liquiditat pr mitjà del mercat interbancari i l'emissió de valors de deute i titulitzacions en mercats majoristes i detallistes.

En la Nota 29.3 de la Memòria integrant dels comptes anuals consolidats del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, de l'exercici 2008, s'inclou informació sobre la gestió del risc de liquiditat que realitza el Grup Econòmic, i també dels venciments dels saldos dels epígrafs del balanç rellevants per al dit risc. El Grup Econòmic gestiona la seua liquiditat estructural anticipant-se a possibles necessitats de fons mitjançant la creació de diversos programes de finançament. Durant l'any 2008, la política d'emissió del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, es va materialitzar en diverses emissions de deute senior (vegeu Notes 19.3 i 19.4 de la Memòria), i la titulització d'actius (vegeu Nota 31.4 de la Memòria).

El Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, gestiona el risc de liquiditat des de dues òptiques complementàries: per una banda, es gestiona la liquiditat operativa en el curt termini per l'àrea de Tresoreria; d'una altra, la liquiditat estructural, conseqüència de posicions generades a llarg termini o de posicions més curtes però de caràcter continuat, és gestionada i controlada per mitjà de la unitat de Gestió d'Actius i Passius per l'Alta Direcció del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja.

La unitat de Gestió d'Actius i Passius és l'encarregada d'analitzar el risc de liquiditat estructural (inherent a l'activitat) per assegurar que el Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, dispose en tot moment de la suficient liquiditat per complir amb els seus compromisos de pagament associats a la cancel·lació dels seus passius, en les respectives dates de venciment, sense comprometre la capacitat del Grup Econòmic per a respondre amb rapidesa davant d'oportunitats estratègiques de mercat. Per realitzar aquesta gestió, s'utilitzen ferramentes informàtiques integrades amb les quals es realitzen les anàlisis, basant-se en els fluxos de tresoreria dels seus actius i passius, com també a garanties o instruments addicionals dels quals el Grup Econòmic dispose, per garantir fonts addicionals de liquiditat que pogueren ser requerides. La posició quant al risc de liquiditat del Grup Econòmic s'estableix basant-se en diverses anàlisis d'escenaris i de sensibilitat.

Seguint les millors pràctiques, s'han establert polítiques de risc de liquiditat fixant un límit màxim d'assumpció de risc de liquiditat, mesurat com a nivell percentual d'endeutament, i diferents nivells de posició neta de tresoreria, en funció de la situació de mercat (prèviament definits pel Comitè d'Actius i Passius). Addicionalment, es disposa d'un Pla de Contingència de Liquiditat.

Com a conseqüència de les restriccions de liquiditat en els mercats financers internacionals i igual com la resta d'entitats del sistema financer espanyol, el Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, s'ha vist sotmés a una major exposició al risc de liquiditat. Davant de les dites circumstàncies excepcionals, els governs europeus van adoptar el compromís de prendre les mesures oportunes per preservar l'estabilitat del sistema financer internacional. Entre altres, són objectius fonamentals de les dites mesures assegurar condicions de liquiditat apropiades per al funcionament de les institucions financeres i facilitar l'accés al finançament per part d'aquestes. Dins d'aquest marc general, durant l'últim trimestre de 2008, a Espanya es van aprovar una sèrie de mesures, que poden ser consultades en la Nota 29.3 de la Memòria integrant dels comptes anuals consolidats del Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, de l'exercici 2008. El Grup d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, s'ha beneficiat de les dites mesures igual com la majoria de les entitats del sistema financer espanyol.

En l'actualitat, el Grup Consolidable d'Entitats de Crèdit de la Caixa d'Estalvis de València, Castelló i Alacant, Bancaja, no requereix assignar recursos propis addicionals per risc de liquiditat.

